Chronologische Verzameling

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN,

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR

IN DE

NEDERLANDEN,

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

AANWIJZING

der in dit en in de volgende deelen aangenomene verkortingen:

S.	BETEEKENT:	*Staatsblad.*
So.	„	*Staatscourant.*
B.	„	*Bijvoegsel op het Staatsblad.*
C. V.	„	*Chronologische Verzameling.*
W. v. 'T R.	„	*Weekblad van het Recht.*

LUTTENBERG'S

Chronologische Verzameling

DER

WETTEN, BESLUITEN

EN ARRESTEN,

BETREKKELIJK HET

Openbaar Bestuur in de Nederlanden,

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813,

VOORTGEZET DOOR

P. H. JORDENS,
Commies ter Provinciale griffie van Overijssel.

1893.

ZWOLLE,
W. E. J. TJEENK WILLINK.

VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN,

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR

IN DE

NEDERLANDEN,

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

2 *Januari* 1893. WET, tot verhooging en wijziging van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 1.

Bij deze wet wordt het totaal der 4de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 119,275; dat der 5de Afd. op *f* 4,434,085; dat der 8ste Afd. op *f*1,607,626.30 en het eindcijfer op *f*19,006,599.38^{5}.

—

2 *Januari* 1893. WET, tot goedkeuring van den onderhandschen verkoop van een perceel weiland te *'s Heerenberg* aan den Vorst van HOHENZOLLERN. S. 2.

—

2 *Januari* 1893. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Litman Bolchover. S. 3.
Avram Meir Bolchover. S. 4.
Servais Hemmer. S. 5.
Joseph Hubert Voss. S. 6.
Gerhard Carl Voss. S. 7.
Winand Hubert Boijmanns. S. 8.
Mr. Oei Jan Lee, zich noemende Mr. Johan Lee. S. 9.
Johann Hermann Lembeck. S. 10.

—

3 *Januari* 1893. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Hermann Kruse. S. 11.
Gerhard Wilhelm Hanenkamp. S. 12.
Johann Gerhard Reiring. S. 13.
Wijnand Johannes Dalmijn. S. 14.
Johann Heinrich Jacob Brüning. S. 15.
Johann Wilhelm Robert von der Nahmer. S. 16.
Joseph Guillaume Nicolas Xhonneux. S. 17.
Simon Joseph Hubert Ahn. S. 18.

—

5 *Januari* 1893. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van den 29sten October 1891 (*Staatsblad* n°. 175), waarbij aan P. J. SAVELBERG te *Heerlen* vergunning is verleend een gedeelte van het St. Jozefsgesticht te *Heel* (gemeente *Heel en Panheel*) in te richten tot een gesticht voor idioten. S. 19.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 2 Januari 1893, n°. 12, afdeeling Medische Politie, betreffende een verzoek van P. J. SAVELBERG te *Heerlen*, om intrekking van de vergunning hem verleend tot het oprichten van een gesticht tot verpleging van vrouwelijke idioten te *Heel* (gemeente *Heel en Panheel*);

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°., van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

Het Koninklijk besluit van 29 October 1891 (*Staatsblad* nº. 175), waarbij aan P. J. SAVELBERG te *Heerlen* vergunning is verleend een gedeelte van het St. Jozefsgesticht te *Heel* (gemeente *Heel en Panheel*) in te richten tot een gesticht voor idioten, wordt ingetrokken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 5den Januari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 13 *Jan.* 1893.)

—

7 *Januari* 1893. BESLUIT, betreffende het examen voor surnumerair der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 4 Januari 1893, nº. 5, Afdeeling Personeel;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het eerste lid van artikel 7 van het Koninklijk besluit van 23 April 1887, nº. 35 (1), wordt gelezen als volgt:

Om tot het eerste examen te worden toegelaten moet men bij den aanvang van het jaar, waarin het gehouden wordt, den leeftijd van 18 jaar bereikt en dien van 20 jaar niet overschreden hebben. Om tot het tweede te worden toegelaten mag men bij den aanvang van het jaar, waarin dit gehouden wordt, den leeftijd van 25 jaar niet overschreden hebben.

2. Dit besluit treedt voor elk dier examens in werking na hun afloop in 1893.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 7den Januari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

12 *Januari* 1893. BESLUIT, tot nadere aanvulling van art. 5 van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* nº. 248), houdende bepalingen ter uitvoering der overeenkomst tot wering der druifluis (phylloxera). S. 20.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, van 30 November 1892, litt. A, afdeeling Handel en Nijverheid, en van 30 November 1892, nº. 55, Invoerr. en Acc.;

Gelet op de wet van 6 December 1883 (*Staatsblad* nº. 181) en op het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* nº. 248);

Mede gelet op het Koninklijk besluit van 16 Juni 1891 (*Staatsblad* nº. 104);

Den Raad van State gehoord (advies van den 27 December 1892, nº. 17);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers, van 3 Januari 1893, nº. 103, afdeeling Handel en Nijverheid, en van 9 Januari 1893, nº. 51, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met nadere aanvulling van art. 5 van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* nº. 248) wordt het douanekantoor Wernhout, voor zooveel het vervoer *per as* betreft, opgenomen onder de kantoren, welke voor den in- en doorvoer van de in dat artikel bedoelde planten, heesters en andere gewassen zijn opengesteld.

2. Dit besluit treedt in werking op den vijfden dag na dien zijner afkondiging.

De voornoemde Ministers zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 12den Januari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 29 *Jan.* 1893.)

—

13 *Januari* 1893. WET, tot wijziging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 21.

Bij deze wet worden de volgende artikelen van dit hoofdstuk

a. verhoogd:

Art. 67 met *f* 5,000. *Art.* 70 met *f* 95,000.
Art. 84 met *f* 100,000.

(1) Dit besluit is in de Verzameling opgenomen onder de dagteekening van 15 April 1887, onder welke dagteekening het eveneens in de *Staatscourant* voorkwam.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen wordt het totaal der IVde Afdeeling van gezegd hoofdstuk gebracht op: *f* 840,489; en het eindcijfer van dit hoofdstuk op: *f* 12,431,054.84.

b. Art. 133 gelezen als volgt:

Rijksnormaallessen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen en kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek.

—

21 *Januari* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van het eerste lid van art. 4, het derde lid van art. 7, het derde en 4de lid van art. 12 en het eerste lid van art. 13 van de verordening der gemeente *Gouda*, van 18 December 1888, regelende het politietoezicht op de huizen van ontucht en de publieke vrouwen in die gemeente. S. 22.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 12 December 1892, n°. 5803, afdeeling B B, ter vernietiging van het eerste lid van art. 4, het derde lid van art. 7, het derde en 4de lid van art. 12 en het eerste lid van art. 13 van de verordening der gemeente *Gouda*, van 18 December 1888, regelende het politietoezicht op de huizen van ontucht en de publieke vrouwen in die gemeente;

Overwegende, dat in de aangehaalde bepalingen:

I. de onderteekening der inschrijving ook voor vrouwen, wier inschrijving ambtshalve plaats heeft, verplicht wordt gesteld;

II. de commissaris van politie bevoegd wordt verklaard te zorgen, dat publieke vrouwen naar de voor de visitatie bestemde plaats en naar een ziekenhuis worden gebracht;

III. aan de publieke vrouw, die in een ziekenhuis is geplaatst wordt verboden dat gesticht te verlaten dan na verklaring van den geneeskundige, dat zij volkomen hersteld is;

overwegende, wat punt I betreft, dat eene ingeschreven vrouw, welke die onderteekening weigert, ook indien zij inderdaad geene publieke vrouw is, wegens het niet nakomen van die verplichting door den rechter veroordeeld en tot straf zou moeten verwezen worden;

dat het opleggen van zulk eene verplichting — nog wel met strafbedreiging — enkel op grond van eene eenzijdige beslissing en verrichting der administratie verder gaat dan de bevoegdheid, bij art. 135 der gemeentewet aan den gemeenteraad toegekend;

dat de hierbedoelde bepaling in bovenvermelde verordening dus in strijd is met art. 135 der gemeentewet;

overwegende, wat punt II en III betreft, dat bij de daarbedoelde bepalingen inhechtenisneming of aanhouding wordt voorgeschreven, zonder dat daarbij van een bevel des rechters, inhoudende de redenen der gedane aanhouding, sprake is of wezen kan;

dat volgens art. 157 der Grondwet de gevallen, waarin iemand zonder bevel van den rechter, inhoudende de redenen der gedane aanhouding, in hechtenis mag worden genomen, moeten bepaald zijn in de wet;

dat de gevallen, waarin volgens de boven sub II en III aangehaalde bepalingen der verordening dergelijke vrijheidsbeneming zou mogen plaats vinden, niet in de wet zijn bepaald;

dat mitsdien die bepalingen in strijd zijn met art. 157 van de Grondwet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 10 Januari 1893, n°. 38);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 19 Januari 1893, n°. 303, afd. B B;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het eerste lid van art. 4; het derde lid van art. 7; het derde en vierde lid van art. 12 en het eerste lid van art. 13 van het besluit van den raad der gemeente *Gouda*, dd. 18 December 1888, tot vaststelling van bovengemelde verordening, te vernietigen wegens strijd met de wet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 21sten Januari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 31 *Jan.* 1893.)

—

25 *Januari* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 11 Juni 1891 (*Staatsblad* n°. 102), waarbij aan SOPHIA GENIS te *Ede*, vergunning is verleend tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen aldaar. S. 23.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 23 Januari 1893, n°. 296, afdeeling Medische Politie, betreffende een verzoek van SOPHIA GENIS te *Ede*, om het gesticht voor krankzinnigen aldaar, tot de oprichting waarvan haar vergunning is verleend bij Koninklijk besluit van 11 Juni 1891 (*Staatsblad* n°. 102) en waarvan twee paviljoenen voltooid zijn, uit te breiden met de daarnevens gelegen villa „Ruimzicht" en deze te bestemmen voor de verpleging van acht krankzinnige vrouwen;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°., van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

Het eerste lid van art. 2 van het Koninklijk besluit van 11 Juni 1891 (*Staatsblad* n°. 102), waarbij aan SOPHIA GENIS, te *Ede*, vergunning is verleend tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen aldaar, wordt gelezen als volgt:

„In het gesticht, bestaande uit de villa „Ruimzicht", waarin ten hoogste acht patiënten mogen „worden verpleegd, en twee paviljoenen, mogen „uitsluitend vrouwen, doch nooit meer dan twaalf, „verpleegd worden."

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Gravenhage, den 25sten Januari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 31 *Jan.* 1893.)

—

26 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1893. S. 24.

Bij art. 1 wordt de begrooting vastgesteld op *f* 246,262.—.

Bij artt. 2, 3, 4 en 5 worden de gewone middelen tot dekking aangewezen.

—

26 *Januari* 1893. WET, tot onteigening ten behoeve van een localaalspoorweg van *Sittard* over *Heerlen* tot aan de Nederlandsch-Pruissische grens, nabij *Herzogenrath*. S. 25.

—

26 *Januari* 1893. WET, tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, over het jaar 1893. S. 26.

Bij art. 1 dezer wet worden de uitgaven vastgesteld als volgt:

Art. I. Traktement van den directeur en van de ambtenaren, toelage van de concierge, benevens schrijfloonen aan tijdelijk bij het fonds werkzaam gestelde personen	*f*	16,500
Art. II. Bureel- en lokaalbehoeften, benevens drukwerk	„	3,800
Art. III. Reis- en verblijfkosten van commissarissen, zoomede reis- en verblijfkosten van den directeur en van de ambtenaren	„	800
Art. IV. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden van de leden van den Pensioenraad	„	1,800
Art. V. Onderhoud en assurantiepremie van het gebouw, waarin de bureelen zijn gevestigd.	„	650
Art. VI. Pensioenen	„	550,000
Art. VII. Aankoop van inschrijvingen op een der Grootboeken van de Nationale Schuld	„	850,650
Art. VIII. Restitutie van ingehouden kortingen bedoeld bij de 5de alinea van artikel 17 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79).	„	2,000
Art. IX. Onvoorziene uitgaven.	„	1,000
	f	1,427,200

Bij artt. 2, 3 en 4 worden de middelen tot dekking aangewezen.

—

26 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling der begrooting van het Fonds, voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1893. S. 27.

Bij art. 1 wordt de begrooting der uitgaven vastgesteld op *f* 270,000, te weten:

Onderart. 1 op *f* 10,000. — *Onderart.* 2 op *f* 18,000. — *Onderart.* 3 op *f* 72,000. — *Onderart.* 4 op *f* 20,000. — *Onderart.* 5 op *f* 150,000.

Bij art. 2 worden tot dekking der uitgaven, in het vorig artikel vermeld, aangewezen:

1°. de gelden van het *Fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen*, op den 31 December 1892 in 's Rijks schatkist aanwezig;

2°. de in 1893 te doene ontvangsten voor genoemd Fonds.

30 *Januari* 1893. BESLUIT, houdende wijziging en aanvulling van het Reglement van politie voor de scheepvaart en vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 6 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 97). S. 28.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 Januari 1893, L^A. E., afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Overwegende, dat het noodig is, zooveel mogelijk in overeenstemming met het Reglement op de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, politiebepalingen vast te stellen voor de scheepvaart en de vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas*;

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 Januari 1893, n°. 4);

Gelet op de nadere voordracht van den voornoemden Minister van 28 Januari 1893, L^A. A., afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

1°. de tweede volzin van alinea 2 van Artikel II van het Reglement van politie voor de scheepvaart en vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas* wordt gelezen als volgt:

„Dit schuitje moet ten minste $^3/_4$ uur en ten hoogste $1^1/_2$ uur voor het vlot uitvaren en een vlag voeren, bestaande uit zestien ruiten, afwisselend rood en wit, wanneer het vlot door een stoomschip wordt gesleept en anders afwisselend rood en zwart."

2°. Art. III, 4°., alinea 3, wordt gelezen als volgt:

„Liggen zulke vaartuigen achter kribben of in het algemeen zóó dat zij van de aankomende stoombooten niet kunnen gezien worden, dan zijn deze slechts dan verplicht met verminderde snelheid te varen, wanneer hiertoe van de vaartuigen bij dag door het uitsteken van eene van verre zichtbare vlag, des nachts door het aanbrengen van twee loodrecht boven elkander geplaatste roode lantaarns, een teeken gegeven is."

3°. Art. XVI wordt gelezen als volgt:

1°. A. Elk bij nacht onder stoom varend stoomschip, dat geen sleepdienst uitoefent, moet voeren:

a. aan of voor den fokkemast op eene hoogte boven den romp van niet minder dan 6 Meter en, indien het vaartuig meer dan 6 meter breed is, op eene hoogte van niet minder dan de breedte van het vaartuig, gemeten over den scheepsromp, een lantaarn, die een gelijkmatig en onafgebroken helder wit licht werpt òf over den geheelen horizon òf ten minste over een boog van den horizon van 20 kompasstreken, waarvan 10 ter wederzijde van het vaartuig vallen, zoodat de schijn, in de richting van de as van het vaartuig naar voren gerekend, nog tot op 2 streken achterlijker dan dwars van het vaartuig valt en van eene zoodanige lichtsterkte, dat het bij donkeren nacht en goed zicht op een afstand van ten minste 4 kilometer zichtbaar is;

b. aan stuurboordzijde een lantaarn, die een gelijkmatig en onafgebroken groen licht werpt over een boog van den horizon van 10 kompasstreken, en wel in de richting van de as van het vaartuig naar voren gerekend tot 2 streken achterlijker dan dwars;

c. aan bakboordzijde een lantaarn, die een gelijkmatig en onafgebroken, rood licht werpt over een boog van den horizon van 10 kompasstreken, en wel in de richting van de as van het vaartuig naar voren gerekend tot 2 streken achterlijker dan dwars;

d. de hierboven onder *b* en *c* genoemde groene en roode zijlichten moeten bij donkeren nacht en goed zicht ten minste 2 kilometer ver zichtbaar zijn. Ook moeten zij binnenboord zoodanig bedekt zijn, dat het groene licht niet van bakboordzijde en het roode niet van stuurboordzijde kan gezien worden;

e. op kleine stoomvaartuigen mogen de onder *b* en *c* genoemde groene en roode zijlichten in een daartoe ingerichte lantaarn aan den voorsteven gevoerd worden.

B. Elk bij nacht onder stoom varend stoomschip dat sleepdienst uitoefent, moet, behalve de hiervoren onder A genoemde lichten, nog een tweede wit licht van gelijke inrichting en gesteldheid en terzelfder plaatse als het onder A *a* genoemde voeren en wel niet minder dan 0.8 M. en niet meer dan 1 M. loodrecht boven of beneden het eerstgenoemde.

C. Elk vaartuig, dat bij nacht gesleept wordt of zonder stoomvermogen vaart, hetzij het zeilt, drijft, geboomd, getrokken, geroeid of op welke wijze ook zonder stoomvermogen voortbewogen wordt, moet een lantaarn met helder wit licht voor boven aan den mast of ten minste 3 M. boven den romp aan een staak voeren. Dit licht moet bij vaartuigen, die gesleept worden of zeilen,

bij donkeren nacht en goed zicht ten minste 2 kilometer ver te zien zijn.

Op vaartuigen zonder mast moet een licht zoodanig zijn aangebracht, dat het van alle zijden duidelijk zichtbaar is.

2°. Sleepkonvooien mogen bij nacht niet varen, dan wanneer de hemel door sterren of maan verlicht is. Zoodra de lucht betrekt, moeten de vaartuigen hunne vaart staken en op de eerste geschikte plaats aanleggen.

3°. Bij mistig weder mogen alle stoombooten, met of zonder gesleept wordende vaartuigen, slechts met halve kracht varen en moeten de schippers onafgebroken de scheepsklok doen kleppen, terwijl de schippers van zeilschepen onafgebroken met den roeper moeten waarschuwen.

Wanneer de mist zoo zwaar is, dat geen der beide oevers meer kan worden gezien, moeten de varende schepen op de eerste geschikte plaats worden vastgelegd. Van dezen maatregel zijn uitgezonderd de veerponten door stoom gedreven.

4°. Wanneer schepen elkander des nachts in hetzelfde vaarwater (artikel V) tegenkomen, moet bij het voorbijvaren steeds rechts uitgeweken worden (artikel VII 1).

Wordt echter de schipper van eene opwaartsvarende stoomboot met gesleept wordende vaartuigen door bijzondere omstandigheden verhinderd dit voorschrift na te komen, dan moet hij vijf klokslagen doen hooren, en aan stuurboordzijde met een helder brandende lantaarn van wit glas doen zwaaien, waarop beide vaartuigen links moeten uitwijken.

5°. Vlotvoerders mogen met hunne vlotten de ligplaats daarvan niet vroeger verlaten dan één uur voor zonsopgang, zij mogen hunne reis niet later voortzetten dan één uur na zonsondergang, ten ware zij door onvoorziene omstandigheden verhinderd worden om vóór dat tijdstip de aanleggplaats te bereiken.

In dergelijk geval moeten na het vallen van den avond aan de zijde van het vaarwater ter hoogte van ten minste 4 M. twee helder brandende lantaarn van wit glas naast elkander op een onderlingen afstand van niet minder dan 2 en niet meer dan 4 M. op het voorste gedeelte en twee zulke lantaarns op den zelfden afstand en hoogte, op het achterste gedeelte van het vlot geplaatst worden.

Bij mist, sneeuwjacht, storm, drijfijs en ijsgang mogen vlotten niet varen. Worden zij er onderweg door overvallen, dan moeten zij op de eerste bereikbare aanlegplaats worden ten anker gebracht of vastgemeerd.

4°. Art. XVII wordt gelezen als volgt:

«1°. De schipper van een vaartuig of de voerder van een vlot, dat aan den grond zit of gezonken is, moet op eene geschikte plaats aan de rivier een wachter of waarschuwer stellen, die in last heeft om de andere schippers en vlotvoerders te praaien en hen bekend te maken met den aard en de plaats van het ongeval.

Deze wachter moet geplaatst worden op minstens één uur gaans boven de plaats van het ongeval. Zoodanige wachter wordt ook geplaatst aan de uitmondingen van de bevaarbare nevenrivieren, die zich binnen gelijken afstand van die plaats bevinden.

Gezegde waarschuwers moeten op hun post blijven tot dat zij bericht hebben gekregen dat het vaartuig of vlot weder drijvende gemaakt is, of tot het bericht, dat onmiddellijk aan de politie moet worden gegeven, door eene bekendmaking dienovereenkomstig gevolgd is.

2°. Wanneer stoombooten met of zonder gesleept wordende vaartuigen bij de opvaart gekomen zijn aan de plaats, waar een schip of vlot aan den grond zit of gezonken is, moeten zij hare kracht verminderen tot op hetgeen hare vaart en hare goede besturing vereischen. Bij de afvaart moeten zij zoolang mogelijk met stilstaande werktuigen voorbijdrijven.

3°. De schipper van een vaartuig of de voerder van een vlot, dat aan den grond zit of gezonken is, moet 's nachts de ligging daarvan aantoonen door een helder brandende lantaarn, van wit glas en door een roode lantaarn, loodrecht boven de witte, op een afstand van niet minder dan 0.5 M. en niet meer dan 1 M. De lichtsterkte van deze laatste moet voldoen aan de voor het witte licht gestelde eischen. De schipper of vlotvoerder moet zorg dragen, dat deze lichten in dien toestand onderhouden worden van zonsondergang tot zonsopgang.

De hoogte en de plaatsing der lantaarns moeten zoodanig zijn, dat men ze duidelijk uit alle richtingen kan waarnemen.

In het geval, dat vaartuigen of vlotten zich geheel onder water bevinden, moet de schipper of vlotvoerder ook bij dag een schuit of drijvend baken met eene witte vlag daarboven plaatsen en houden.

Ligt een geheel onder water gezonken vaartuig ter zijde van de daarbij geplaatste schuit, dan

moet, aan de zijde waar het vaarwater niet vrij is, een tweede roode lantaarn gevoerd worden.

Bij dag moeten alle voorgeschreven lantaarns door zwarte bollen vervangen worden.

4°. De schipper of vlotvoerder is daarenboven verplicht onmiddellijk kennis te geven aan het bestuur der meest nabijgelegen plaats, dat en waar een vaartuig of vlot op het droge zit of gezonken is.

Ten gevolge dezer kennisgeving of wanneer zij van het ongeval langs eenen anderen weg mocht kennis dragen, moet de plaatselijke politie maatregelen nemen, om indien dit niet reeds is geschied, het beletsel te doen aanduiden op de wijze, voorgeschreven onder 3°. op kosten van den voerder van het vlot.

5°. Wanneer een vaartuig aan den grond raakt en de lading naar het oordeel der ambtenaren van den Waterstaat moet gelost worden, om het weder vlot te brengen, is de schipper verplicht, onmiddellijk tot het lossen over te gaan.

Wanneer een vaartuig of vlot gezonken of aan den grond geraakt is, blijven belanghebbenden tot op het oogenblik dat van overheidswege, krachtens de wet van 23 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 151) tot opruiming wordt overgegaan, bevoegd het te lichten of weder vlot te maken.

6°. De bepalingen van 1°. tot 5°. moeten insgelijks in acht worden genomen, wanneer werken op de rivier (badinrichtingen enz.) gezonken zijn. De bezitters van deze zijn onderworpen aan dezelfde bepalingen als de schippers en vlotvoerders".

5°. Art. XVIII, 5°., alinea 2 wordt gelezen als volgt:

„Gelijke wijze van verlichting is voorgeschreven voor andere inrichtingen op de rivier. Op de vlotten moeten aan elk der hoeken aan de zijde van het vaarwater, ter hoogte van ten minste 4 M., twee lantaarns worden gehangen op niet minder dan 2 en niet meer dan 4 M. afstand van elkander".

6°. Aan het slot van art. XIX wordt gevoegd:

„7°. De schippers van stoomvaartuigen dienstdoende in overzetveren, moeten in plaats van de voor stoomvaartuigen voorgeschreven lichten de hiervoren sub 2°. voorgeschreven lantaarns voeren".

7°. Bovenstaande bepalingen treden in werking op den vijfden dag na dien der afkondiging in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant*.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 30sten Januari 1893.

(*get.* EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 7 *Febr* 1893.)

—

30 *Januari* 1893. BESLUIT, ter bekrachtiging van bepalingen tot wijziging en aanvulling van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, van kracht verklaard bij Koninklijk besluit van 12 April 1892 (*Staatsblad* n°. 86). S. 29.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken, van 3 Januari 1893 litt. C, afdeeling Waterstaat, en van den 5den daaraanvolgende, n°. 101, 2de afdeeling;

Gelet op de door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart in hare zittingen van 17 en 22 Augustus 1892 vastgestelde wijzigingen en aanvullingen van het door die Commissie in hare zitting van 3 September 1887 vastgestelde en bij Koninklijk besluit van 12 April 1892 (*Staatsblad* n°. 86) op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek* van kracht verklaarde Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn;*

Gezien de artt. 1 en 46 der herziene akte omtrent de Rijnvaart, van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37);

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 Januari 1893, n°. 21);

Gelet op de nadere voordracht van de voornoemde Ministers van 26 Januari 1893, litt. I, afdeeling Waterstaat, en van den 27sten d. a. v., n°. 1025, 2de afdeeling.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

1°. de tweede volzin van alinea n°. 2 van art. I van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn* wordt gelezen als volgt:

„Dit schuitje moet ten minste ¾ uur en ten hoogste 1¼ uur vóór het vlot uitvaren en eene vlag voeren, bestaande uit zestien ruiten afwisselend rood en wit, wanneer het vlot door een stoomschip gesleept wordt, en anders afwisselend rood en zwart."

2°. Art. XVIII n°. 5 van genoemd reglement wordt gelezen als volgt:

„Vaartuigen, vlotten en andere voorwerpen die gezonken, gestrand of aan den grond geraakt zijn, kunnen door het bevoegd gezag worden opgeruimd, wanneer dit van oordeel is, dat zij voor de scheepvaart hinderlijk of gevaarlijk zijn, onverminderd de aanspraak op vergoeding der daardoor ontstane kosten."

„De opruiming heeft onmiddellijk plaats wanneer het bevoegd gezag van oordeel is, dat zij geen uitstel kan lijden, of wanneer de belanghebbenden daartoe niet willen overgaan of niet zijn te vinden. In andere gevallen wordt aan de belanghebbenden een bekwame termijn gesteld; is binnen dezen termijn de opruiming niet of niet volkomen geschied, dan heeft zij van Staatswege plaats."

„Vorenstaande bepalingen maken geen inbreuk op de verder strekkende bevoegdheden, door de wetten van elk land aan het bevoegd gezag toegekend."

3°. Art. XXII n°. 3 van genoemd reglement wordt gelezen als volgt:

„Voor vlotten, die door stoomschepen gesleept worden, zijn boven *Bingen* de helft, van *Bingen* tot *St. Goar* drie vierden, en van *St. Goar* tot *Wezel* twee derden, beneden *Wezel* een derde der onder 1°. genoemde verplichte bemanning voldoende, enz., zooals tot dusver."

4°. Na art. XXXII wordt een nieuw artikel XXXII*a* ingevoegd, luidende als volgt:

Art. XXXII*a*. 1°. Op het riviervak beneden het Spijksche veer gelden, in plaats van artikel 15, 2°., voor de te nemen maatregelen gedurende de vaart bij nacht de volgende voorschriften:

A. Elk bij nacht onder stoom varend stoomschip, dat geen sleepdienst uitoefent moet voeren:

a. aan of voor den fokkemast, op eene hoogte boven den romp van niet minder dan 6 meter, en indien het vaartuig meer dan 6 meter breed is, op eene hoogte van niet minder dan de breedte van het vaartuig, gemeten over den scheeparomp, een lantaarn die een gelijkmatig en onafgebroken helder wit licht werpt, òf over den geheelen horizon, òf ten minste over een boog van den horizon van 20 kompasstreken, waarvan 10 ter wederzijde van het vaartuig vallen, zoodat de schijn, in de richting van de as van het vaartuig naar voren gerekend, nog tot op 2 streken achterlijker dan dwars van het vaartuig valt en van eene zoodanige lichtsterkte, dat het bij donkeren nacht en goed zicht op een afstand van ten minste 4 kilometer zichtbaar is;

b. aan stuurboordzijde een lantaarn, die een gelijkmatig en onafgebroken groen licht werpt over een boog van den horizon van 10 kompasstreken, en wel in de richting van de as van het vaartuig naar voren gerekend, tot 2 streken achterlijker dan dwars;

c. aan bakboordzijde een lantaarn, die een gelijkmatig en onafgebroken rood licht werpt over een boog van den horizon van 10 kompasstreken, en wel in de richting van de as van het vaartuig naar voren gerekend tot 2 streken achterlijker dan dwars;

d. de hierboven onder *b* en *c* genoemde groene en roode zijlichten moeten bij donkeren nacht en goed zicht, ten minste 2 kilometer ver zichtbaar zijn. Ook moeten zij binnenboords zoodanig bedekt zijn, dat het groene licht niet van bakboordzijde en het roode niet van stuurboordzijde kan gezien worden;

e. op kleine stoomvaartuigen mogen de onder *b* en *c* genoemde groene en roode zijlichten in een daartoe ingerichte lantaarn aan den voorsteven gevoerd worden.

B. Elk bij nacht onder stoom varend stoomschip, dat sleepdienst uitoefent, moet behalve de hiervoren onder *A* genoemde lichten, nog een tweede wit licht van gelijke inrichting en gesteldheid en terzelfder plaatse als het onder A *a* genoemde voeren en wel niet minder dan 0.8 meter en niet meer dan 1 meter loodrecht boven of beneden het eerstgenoemde.

C. Elk vaartuig, dat bij nacht gesleept wordt, of zonder stoomvermogen vaart, hetzij het zeilt, drijft, geboomd, getrokken, geroeid of op welke wijze ook zonder stoomvermogen voortbewogen wordt, moet een lantaarn met helder wit licht voor boven aan den mast, of ten minste 3 meter boven den romp aan een staak voeren. Dit licht moet bij vaartuigen die gesleept worden of zeilen, bij donkeren nacht en goed zicht, ten minste 2 kilometer ver te zien zijn.

Op vaartuigen zonder mast moet een licht zoodanig zijn aangebracht, dat het van alle zijden duidelijk zichtbaar is.

2°. Bovendien gelden voor het voeren van lantaarns op het riviervak beneden het Spijksche veer nog de volgende bepalingen:

A. *Voor het geval van vastvaren en zinken.*

De ligplaats van een aan den grond zittend of

gezonken vaartuig moet, behalve door de in artikel 18, 3°. voorgeschreven witte lantaarn, nog bovendien door een roode lantaarn worden aangeduid, welke loodrecht boven de witte op een afstand van niet minder dan 0.5 meter en niet meer dan 1 meter gevoerd wordt, en waarvan de lichtsterkte voldoet aan de voor het witte licht gestelde eischen.

Ligt een geheel onder water gezonken vaartuig ter zijde van de daarbij geplaatste schuit, dan moet, aan de zijde waar het vaarwater niet vrij is, een tweede roode lantaarn gevoerd worden.

Bij dag moeten alle voorgeschreven lantaarns door zwarte bollen vervangen worden.

B. *Voor vlotten.*

De volgens art. 15, 6°. en art. 19, 5°. op vlotten aan te brengen lantaarns moeten niet minder dan 2 en niet meer dan 4 meter afstand van elkander hebben en ook bij het stil liggen van het vlot ter hoogte van 4 meter geplaatst worden.

C. *Voor stoomveren.*

De schippers van stoomvaartuigen, dienstdoende in overzetveren, moeten in plaats van de voor stoomvaartuigen voorgeschreven lichten, de in art. 20 voor de veren voorgeschreven lantaarns voeren.

D. *Algemeen voorschrift.*

Vaartuigen, die achter kribben of op eenige andere wijze verborgen liggen, moeten in het geval van art. 2, 4, alinea 3 (1) in plaats van de aldaar voorgeschreven groene lantaarn, twee loodrecht boven elkander geplaatste roode lantaarns toonen.

5°. Bovenstaande bepalingen treden in werking op den vijfden dag na dien der afkondiging in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant*.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 30sten Januari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 7 *Febr.* 1893.)

(1) In den Duitschen tekst alinea 2.

---

30 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *tweede* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 30.

Bij deze wet wordt het IIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende de *Hooge Colleges van Staat en het Kabinet der Koningin*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	De Staten-Generaal	*f*	351,185.—
2e „	De Raad van State	„	102,010.—
3e „	De Algemeene Rekenkamer	„	115,550 —
4e „	De Kanselarij der Nederlandsche Orden	„	20,900.—
5e „	Het Kabinet der Koningin	„	33,215 —
6e „	Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën, toelagen en kosten voor de vergaderingen van den Ministerraad	„	32,646.—
7e „	Onvoorziene uitgaven	„	5,000.—
		f	660,506.—

---

30 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *derde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 31.

Bij deze wet wordt het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Buitenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	79,780.—
2e „	Kosten van buitenlandsche zendingen en consulaten	„	642,300.—
3e „	Verschillende uitgaven	„	24,900.—
4e „	Pensioenen, wachtgelden en toelagen	„	26,882 —
5e „	Onvoorziene uitgaven	„	10,000.—
		f	783,862.—

30 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *vierde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 32.

Bij deze wet wordt het IVde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Justitie*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	144,950.—
2e „	Kosten van de rechterlijke macht	„	1,657,786.—
3e „	Kosten van het Hoog Militair Gerechtshof en de auditiën in de militaire arrondissementen	„	51,300.—
4e „	Gerechtskosten	„	325,000.—
5e „	Kosten van algemeene of Rijkspolitie en in zake van jacht en visscherij	„	564,993.—
6e „	Kosten der gevangenissen en Rijksopvoedingsgestichten	„	987,689.—
7e „	Gebouwen, daaronder niet begrepen de Rijkswerkinrichtingen	„	799,671.—
8e „	Kosten der Rijkswerkinrichtingen	„	641,517.—
9e „	Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën enz.	„	247,513.—
10e „	Verschillende uitgaven	„	18,250.—
11e „	Onvoorziene uitgaven	„	50,000.—
		f	5,488,669.—

---

30 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 33.

Bij deze wet wordt het Vde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Binnenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement. *Art.* 1—4		*f* 161,948.—	
2e „	*a.* Kosten van het bestuur der provinciën:			
Art. 5— 8.	Noordbrabant	*f*	63,700.—	
„ 9—12.	Gelderland	„	69,800.—	
„ 13—16.	Zuidholland	„	78,990.—	
„ 17—21.	Noordholland	„	77,965.—	
„ 22—25.	Zeeland	„	64,300.—	
„ 26—29.	Utrecht	„	52,560.—	
„ 30—33.	Friesland	„	94,160.—	
„ 34—37.	Overijssel	„	57,145.—	
„ 38—41.	Groningen	„	58,175.—	
„ 42—45.	Drenthe	„	47,925.—	
„ 46—49.	Limburg	„	57,370.—	
b. Armwezen. *Art.* 50—52		„	194,300.—	
c. Verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur. *Art.* 53—60		„	281,650.—	
				„ 1,198,040.—
3e Afd.:	Nationale militie en schutterijen. *Art.* 61—63			„ 65,550.—
4e „	Medische politie. *Art.* 64—85			„ 640,860.—
5e „	Onderwijs.			
	Hooger onderwijs.			
Art. 86—89.	Rijks-universiteit te Leiden	*f*	753,565.—	
„ 90—92.	Rijks-universiteit te Utrecht	„	441,795.—	
„ 93—95.	Rijks-universiteit te Groningen	„	304,392.—	
	Verdere uitgaven betreffende het hooger onderwijs.			
Art. 96.	Uitgaven voor den dienst der Rijks-universiteiten, niet begrepen in de artt. 86 tot en met 95, van zoodanigen aard als,			
	Transporteere		*f* 1,499,752.—	*f* 2,066,398.—

Per transport . . .	*f* 1,499,752.—	*f* 2,066,398.—
volgens bealissing van den Minister van Binnenlandsche Zaken, tot en met het jaar 1878 gekweten zijn uit de opgeheven fondsen, bedoeld bij art. 113 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102).	„ 1,000.—	
Art. 97. Kosten der opleiding van leeraren voor het Hervormd kerkgenootschap vanwege dat genootschap	„ 33,260.—	
Art. 98. Kweekscholen der godgeleerdheid voor de Evangelisch-Lutherschen en Remonstranten, mitsgaders kosten van opleiding van studenten bij de Hersteld-Evangelisch-Lutherschen.	„ 10,000.—	
Art. 99. Seminariën voor het Roomsch-Katholiek kerkgenootschap	„ 13,580.—	
„ 100. Toelagen voor en verdere uitgaven in verband met godgeleerd en godsdienst-onderwijs voor de Israëlietische kerkgenootschappen.	„ 19,600.—	
Art. 101. Kosten der gouden eerepenningen voor bekroonde prijsvragen, uitgeschreven door de Rijks-universiteiten.	„ 1,000.—	
Art. 102. Beurzen voor studeerenden aan instellingen voor hooger onderwijs	„ 14,400.—	
Art. 103. Beurs ter begeving van den heer van Warmond en uitkeering aan dezen voor de armen dier gemeente, ten gevolge van destijds aan de hoogeschool te Leiden gekomen goederen, die later zijn te gelde gemaakt.	„ 390.—	
Art. 104. Jaarwedde van een inspecteur der gymnasia . . .	„ 3,500.—	
„ 105. Reis-, verblijf- en bureelkosten van den inspecteur der gymnasia	„ 900.—	
Art. 106. Subsidiën aan gemeenten ten behoeve van hare gymnasia en pro-gymnasia	„ 235,000.—	
Art. 107. Reis- en verblijfkosten, vacatiegelden en verdere uitgaven der gecommitteerden en der commissie, bedoeld in artt. 11 en 12 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102).	„ 8,000.—	
Middelbaar onderwijs.		
Art. 108. Jaarwedden van drie inspecteurs van het middelbaar onderwijs	„ 10,500.—	
Art. 109. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de inspecteurs van het middelbaar onderwijs.	„ 2,400.—	
Art. 110. Jaarwedden, toelagen en belooningen der hoogleeraren, leeraren, beambten en bedienden bij de Polytechnische school . .	„ 122,066.66	
Art. 111. Aanbouw en onderhoud van gebouwen, aankoop van terrein, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, lokaalbehoeften, kleeding der bedienden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijfloonen en verdere uitgaven ten behoeve der Polytechnische school.	„ 166,125.—	
Art. 112. Jaarwedden, verloftraktementen, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijks hoogere burgerscholen	„ 423,730.—	
Art. 113. Aankoop van grond en gebouwen, huur en lasten van gebouwen, aanbouw en onderhoud van gebouwen, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, boeken en leermiddelen ten behoeve van onvermogende leerlingen, lokaalbehoeften, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijfloonen, en verdere uitgaven ten behoeve der Rijks hoogere burgerscholen	„ 65,000.—	
Transporteere . . .	*f* 2,630,203.66	*f* 2,066,398.—

Per transport . . .	*f* 2,630,203.66⁵	*f* 2,066,398.—
Art. 114. Jaarwedden, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijkslandbouwschool	» 53,200.—	
Art. 115. Kosten en subsidiën voor stichting, uitbreiding, aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, onderhoud en aankoop van meubelen, vuur en licht, aanvulling en uitbreiding der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs, reis- en verblijfkosten; personeele hulp en schrijfloonen, administratieve, huishoudelijke en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslandbouwschool	» 27,485.—	
Art. 116. Subsidiën en toelagen voor inrichtingen van middelbaar onderwijs	» 232,750.—	
Art. 117. Subsidiën aan scholen voor ambachtsonderwijs . . .	» 70,000.—	
» 118. Subsidiën en toelagen voor inrichtingen van onderwijs in land- en tuinbouw en voor het opleiden van landbouwonderwijzers.	» 29,800.—	
Art. 119. Kosten, voortvloeiende uit de oprichting en instandhouding van twee winterscholen	» 8,500.—	
Art. 120. Jaarwedden van vijf landbouwleeraren	» 12,500.—	
» 121. Reis-, verblijf- en bureelkosten der landbouw-leeraren, benevens kosten van werktuigen en platen.	» 4,825.—	
Art. 122. Jaarwedden, toelagen en belooningen van de directeuren en overige ambtenaren en bedienden aan de Rijkslandbouwproefstations.	» 26,100.—	
Art. 123. Aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, aankoop van grond en gebouwen, vuur en licht, werktuigen, gereedschappen, bureel- en lokaalbehoeften, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijfloonen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslandbouw-proefstations, zoomede kosten voortvloeiende uit wetenschappelijke proefnemingen in het belang van den landbouw; reis-, verblijf- en bureelkosten van de leden der commissie van toezicht op de Rijkslandbouw-proefstations	» 18,440.—	
Art. 124. Bijdragen in de kosten van aanleg en exploitatie van proefvelden, van het daarbij te houden toezicht en de verdere daarmede in verband staande uitgaven	» 12,000.—	
Art. 125. Subsidiën aan scholen voor zeevaartkundig onderwijs.	» 31,950.—	
» 126. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het afnemen der eindexamens voor de hoogere burgerscholen, de landbouwscholen en de Polytechnische school, benevens verdere kosten van die examens	» 33,000.—	
Art. 127. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen, die eene akte van bekwaamheid voor het middelbaar onderwijs, eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 65 of eene akte van bekwaamheid voor het handteekenen, vermeld in art. 65*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* nº. 175), wenschen te ontvangen, en verdere kosten van die examens	» 40,000.—	
Lager onderwijs.		
Art. 128. Jaarwedden van drie inspecteurs van het lager onderwijs	» 10,500.—	
» 129. Reis-, verblijf- en bureelkosten der inspecteurs van het lager onderwijs	» 2,400.—	
Transporteere . . .	*f* 3,243,653.66⁵	*f* 2,066,398.—

Per transport . . .	ƒ 3,243,653.66⁵	ƒ 2,066,398.—
Art. 130. Jaarwedden van de districts-schoolopzieners. . . .	„ 62,500.—	
„ 131. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de districts-schoolopzieners.	„ 18,500.—	
Art. 132. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de arrondissements-schoolopzieners of abonnement deswege.	„ 56,000.—	
Art. 133. Kosten der vergaderingen van de ambtenaren, aan wie bij art. 67 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), het toezicht op het lager onderwijs is opgedragen.	„ 100.—	
Art. 134. Jaarwedden, toelagen en beloonigen der onderwijzers en bedienden bij de Rijkskweekscholen tot opleiding van onderwijzers en bij de daaraan verbonden leerscholen en jaarwedde van den concierge, belast met de bewaking van het gebouw der opgeheven Rijkskweekschool te Nijmegen.	„ 181,545.—	
Art. 135. Toelagen voor huisvesting en verpleging van kweekelingen, opgeleid bij de Rijkskweekscholen	„ 146,400.—	
Art. 136. Aankoop en stichting van gebouwen; huur en onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoeften; personeele hulp en schrijfloonen; het gebruik maken van bad- en zweminrichtingen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkskweekscholen en daaraan verbonden leerscholen en onderhoud der gebouwen van de opgeheven Rijkskweekschool te Nijmegen.	„ 44,795.—	
Art. 137. Subsidiën voor kweekscholen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen.	„ 100,000.—	
Art. 138. Rijksnormaallessen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen en kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek	„ 450,000.—	
Art. 139. Bijdrage aan normaallessen en aan hoofden van scholen voor door hen opgeleide personen, die de akte, bedoeld in art. 56 onder *a* der wet op het lager onderwijs, zooals die laatstelijk is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), hebben verkregen	„ 69,580.—	
Art. 140. Subsidiën en toelagen aan de arrondissements-schoolopzieners ten gevolge van art. 22 van het Koninklijk besluit van 31 December 1891 (*Staatsblad* n°. 254)	„ 8,000.—	
Art. 141. Jaarwedden van onderwijzers bij de Rijks lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder.	„ 11,700.—	
Art. 142. Onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoeften; buitengewoon opzicht; personeele hulp; schrijfloonen en verdere uitgaven voor de Rijks lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder.	„ 8,920.—	
Art. 143. Subsidiën aan gemeenten tot bestrijding van jaarwedden van onderwijzers en onderwijzeressen bij de lagere scholen . . .	„ 72,800.—	
Art. 144. Bijdrage en vergoeding door het Rijk aan de gemeenten in de kosten van haar lager onderwijs, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175) .	„ 3,250,000.—	
Transporteere . . .	ƒ 7,719,493.66⁵	ƒ 2,066,398.—

Per transport . . .	*f* 7,719,493.66⁵	*f* 2,066,398.—
Art. 145. Vergoeding door het Rijk aan de gemeenten voor de kosten van haar lager onderwijs over 1891, tengevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is gewijzigd bij die van 11 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175).	„ 18,000.—	
Art. 146. Tijdelijk subsidie aan de gemeenten, door de uitgaven tot eene behoorlijke inrichting van haar lager onderwijs vereischt, onbillijk bezwaard art. 49 der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175).	„ 310,000.—	
Art. 147. Bijdrage door het Rijk in de jaarwedden van onderwijzers aan bijzondere scholen, ten gevolge van art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175)	„ 870,000.—	
Art. 148. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen, die eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 56 onder *a* en *b* of eene akte van bekwaamheid voor de handwerken of voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek, vermeld in art. 65*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), wenschen te ontvangen, benevens verdere kosten van die examens	„ 95,000.—	
Art. 149. Verschillende uitgaven voor speciale inrichtingen voor onderwijs; gratificatiën; hulp- en aanmoedigingsmiddelen	„ 17,500.—	
Art. 150. Kosten van vervaardiging, inpakking en verzending van pleisterafgietsels ten behoeve van inrichtingen van onderwijs.	„ 1,000.—	
Art. 151. Jaarwedden en verdere belooningen van den bouwkundige en van de opzichters, belast met het toezicht op de gebouwen voor onderwijs en van het personeel bij het bureel van den bouwkundige	„ 22,700.—	
Art. 152. Reis- en verblijfkosten van de in het vorig artikel bedoelde ambtenaren, huishoudelijke en verdere uitgaven, betreffende het aan hen opgedragen toezicht.	„ 6,300.—	
		„ 9,059,993.66⁵
6e Afd.: Kunsten en wetenschappen. *Art.* 153—187		„ 537,885.—
7e „ Nederlandsche Staatscourant, Handelingen van de Staten-Generaal en Staatsblad. *Art.* 188—191		„ 79,068.—
8e „ Pensioenen, toelagen, gratificatiën en wachtgelden. *Art.* 192—198. .		„ 514,355.—
9e „ Onvoorziene behoeften. *Art.* 199		„ 40,000.—
		f 12,297,699.66⁵

---

30 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 34.

Bij deze wet wordt het VIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Marine*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.: Kosten der administratie	*f* 411,010.—
2e „ Materieel der zeemacht en van 's Rijks maritieme etablissementen . .	„ 6,418,510.—
3e „ Personeel der zeemacht	„ 5,453,135.—
4e „ Loodswezen, betonning, bebakening, verlichting en hydrographie . .	„ 1,978,438.48
5e „ Pensioenen, onderstanden, wachtgelden, enz.	„ 1,454,817.—
6e „ Onvoorziene uitgaven	„ 60,000.—
	f 15,775,910.48

31 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 35.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk *B* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Financiën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	*f*	323,890.—
2e „	Kosten van de Grootboeken der Nationale Schuld, van de rentebetaling en van het Agentschap van het Ministerie van Financiën te Amsterdam.	„	121,225.—
3e „	Kosten van 's Rijks schatkist	„	95,050.—
4e „	Kosten van het Muntwezen	„	64,050.—
5e „	Kosten van administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, en van den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken	„	4,403,710.—
6e „	Kosten van administratie van het zegel, de registratie, de successie, de hypotheken en het kadaster, de vermogensbelasting, de Staatsloterij, de domeinen, het geldelijk beheer der groote wegen, vaarten en veren en der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen.	„	1,944,880.50
7e „	Kosten der Eeredienst en	„	1,991,105.51
8e „	Kosten van den Pensioenraad, pensioenen, enz.	„	1,587,215.—
9e „	Uitkeeringen, verschillende uitgaven, wachtgelden, onderstanden, gratificatiën en toelagen	„	8,612,367.—
10e „	Onvoorziene uitgaven	„	36,000.—
		f	19,129,493.01

---

31 *Januari* 1893. WET, tot vaststelling van het *elfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 36.

Bij deze wet wordt het XIde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende de *Onvoorziene uitgaven*, vastgesteld tot een bedrag van *f* 50,000.—.

---

1 *Februari* 1893. WET, tot verhooging van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 37.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen het totaal der XVIde afdeeling van dit hoofdstuk gebracht op *f* 1,299,800; en het eindcijfer alzoo nader vastgesteld op *f* 21,772,900.

---

1 *Februari* 1893. WET, tot verhooging van de begrooting ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1892. S. 38.

---

1 *Februari* 1893. WET, tot vaststelling der begrooting van uitgaven, ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1893. S. 39.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ingevolge de wet van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 193), houdende bepalingen omtrent het beheer der gelden bestemd tot voltooiing van het vestingstelsel, eene afzonderlijke begrooting van de uitgaven voor dit onderwerp, voor den dienst van 1893, bij de wet behoort te worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, aangewezen bij de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), wordt voor den dienst van 1893 vastgesteld als volgt:

Art. 1. Jaarwedden, toelagen en daggelden voor tijdelijk in dienst zijnde civiele ingenieurs, opzichters en teekenaars, toelagen voor officieren en opzichters der genie, reis- en verblijfkosten, bureel- en lokaalbehoeften, aankoop van instrumenten, kaarten en verdere benoodigdheden . . . . . *f* 70,000

Art. 2. Nieuwe werken met al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; herstellen, veranderen en verbeteren van bestaande werken met den aankleve daarvan; aankoop en onteigening van perceelen; kosten van exploten en processen; afkoop van rechten; kosten en ongelden betrekkelijk koop- en andere overeenkomsten; het doen van grondboringen, waterpassingen, opmetingen, enz.; een en ander voor de navermelde werken ter verbetering van de *Nieuwe Hollandsche Waterlinie:*

1°. Verbeteren van inundatiemiddelen in de geheele linie;

2°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele linie.

" 61,000

Art. 3. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de stelling van *den Helder:*

Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele stelling.

" 10,000

Art. 4. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *Amsterdam:*

1°. Onteigening van gronden en uitvoering van voorbereidende werkzaamheden voor verschillende werken in de Stelling;

2°. Maken van aardewerken, zandophoogingen, metsel- en betonwerken, enz. voor verschillende werken in de Stelling;

3°. Vergraven en inrichten van zandophoogingen tot verdedigbare aardewerken;

4°. Ophoogen en maken van wegen en inundatiekaden en maken van bruggen;

5°. Maken van batterijen aan de Zuiderzeezijde;

6°. Maken van een fort in de Zuiderzee aan het Pampus;

7°. Inrichten en verbeteren van inundatiemiddelen;

8°. Maken van loodsen, munitie- en buskruitmagazijnen;

9°. Aanleg van beplantingen;

10°. Verlagen van den spoorweg tusschen *Beverwijk* en *Uitgeest* met bijbehoorende werkzaamheden aan den *St. Aagtendijk;*

11°. Maken van werken ten behoeve der drinkwatervoorziening;

12°. Maken van blindeeringen, aanschaffen van rails, enz.;

13°. Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de geheele Stelling.

" 1,500,000

Art. 5. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van *'t Hollandsch Diep en het Volkerak:*

Verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de positiën van *Willemstad* en *Ooltgensplaat*, waaronder het voortzetten van het maken van scherfvrije meetstations en seintoestellen.

" 10,000

Art. 6. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van de *monden der Maas en van het Haringvliet:*

Verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de stelling, waaronder het maken van seintoestellen.

" 7,000

Art. 7. Telegraphische en telephonische verbinding van verdedigingswerken en posten " 150,000

Transporteere . . . *f* 1,808,000

Per transport . . . *f* 1,808,000

Art. 8. Materieel der genie voor het in staat van verdediging brengen der werken in verschillende stellingen . . . . . „ 75,000

Art. 9. Doen van opmetingen, waterpassingen, grondboringen, enz. in de verschillende liniën en vestingen, alwaar, ingevolge de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), werken tot voltooiing van het vestingstelsel aangelegd of verbeterd moeten worden en voor welke in de voorgaande artikels geen gelden zijn uitgetrokken . . . . „ 2,000

Art. 10. Onvoorziene uitgaven . . . . . „ 50,000

Totaal. . . . . *f* 1,935,000

2. Tot dekking der uitgaven, begrepen in de bij artikel 1 dezer wet vastgestelde begrooting, wordt aangewezen:

a. de som van *een millioen negenhonderd vier duizend gulden*, beschikbaar gesteld bij het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893;

b. het vermoedelijk batig slot der rekening van ontvang en uitgaaf wegens de begrooting ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel voor den dienst van 1892;

c. de toevallige baten, welke gedurende het jaar 1893 uit den aanleg der vestingwerken kunnen voortvloeien.

3. Wanneer het bedrag, uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van artikel 1 dezer wet, ontoereikend wordt bevonden, kan het, met inachtneming van het voorschrift van het tweede lid van artikel 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), door overschrijving uit *artikel* 10 van hetzelfde artikel 1 worden aangevuld.

4. Op *artikel* 10 van artikel 1 dezer wet worden aangewezen de tot het dienstjaar 1893 behoorende uitgaven, de voltooiing van het vestingstelsel betreffende, die hare omschrijving niet vinden in een der andere *artikelen* van genoemd artikel 1.

Die uitgaven worden, voor elke soort afzonderlijk, in de rekening gebracht en omschreven.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1sten Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

(*Uitgeg.* 3 *Febr.* 1893.)

---

1 *Februari* 1893. WET, tot vaststelling van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 40.

Bij deze wet wordt het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Oorlog*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1° Afd.: Kosten van het Departement . . . . . *f* 155,050.—

2° „ Traktementen en toelagen, mitsgaders schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van den grooten staf, den generalen staf, de intendance en de provinciale en plaatselijke staven. . . . . „ 278,800.—

3° „ Traktementen, toelagen en schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van de staven der verschillende wapens en van de officieren der wapenkorpsen, daaronder begrepen daggelden aan militaire wachters . . „ 3,190,940.—

4° „ Soldijen en verdere kosten van de verschillende staven, diensten en wapenkorpsen, in de 2de, 3de en 5de afdeelingen vermeld, met uitzondering van de kosten, in die afdeelingen en in de 11de af-

Transporteere . . . *f* 3,624,290.—

	Per transport . . .	*f* 3,624,290.—
	deeling omschreven, doch met inbegrip van de kosten van instructeurs beneden den rang van officier bij de schutterijen en vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel	„ 9,118,646.—
5e Afd.:	Geneeskundige dienst	„ 928,373.—
6e „	Studie en Onderwijs	„ 373,754.—
7e „	Artillerie-inrichtingen, materieel der artillerie, draagbare wapenen en pyrotechnie, alsmede practische oefeningen en proeven bij het wapen der artillerie, een en ander echter met inbegrip van al wat de Koninklijke Militaire Academie en het wapen der marechaussee betreft.	„ 958,350.—
8e „	Materieel der genie en kazerneering, met hetgeen gerekend wordt daartoe te behooren, een en ander echter met uitzondering van al wat de Koninklijke Militaire Academie, de Cadettenschool, den Hoofdcursus te Kampen, de Normaal-schietschool en het wapen der marechaussee betreft.	„ 730,895.—
9e „	Kosten der Rijks-centrale magazijnen van kleeding, uitrusting, hospitaalgoederen en kampements-effecten en der garnizoensmagazijnen van kleeding en uitrusting, benevens van vernieuwing en wijziging van ledergoed en paardetuig en van vernieuwing en onderhoud van nachtleger	„ 417,815.—
10e „	Militaire verkenningen en Topographische inrichting	„ 60,400.—
11e „	Verplaatsing van personen en goederen	„ 292,000.—
12e „	Verschillende uitgaven	„ 76,300.—
13e „	Nonactiviteits-traktementen, pensioenen, gagementen, onderstanden, ijfrenten, toelagen en wachtgelden	„ 2,085,204.—
14e „	Onvoorziene uitgaven	„ 50,000.—
15e „	Wapen der marechaussee.	„ 562,325.—
16e „	Buitengewone uitgaven	„ 1,083,200.—
17e „	Voltooiing van het vestingstelsel	„ 1,904,000.—
		f 22,265,552.—

---

1 *Februari* 1893. WET, tot wijziging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 41.

Bij deze wet worden de volgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 16 met *f* 25,000. *Art.* 67 met *f* 340,000.
Art. 88 met *f* 35,000. *Art.* 156 met *f* 1,500.
Art. 160 met *f* 17,000. *Art.* 164 met *f* 12,070.
Art. 170 met *f* 6,000.

b. ingelascht een nieuw artikel:

Art. 121*bis*. Aankoop van terrein aan den Bezuidenhoutschen weg te 's Gravenhage in 1891 *f* 30,000.

c. Art. 178 *verminderd* met *f* 10,000.

d. toegevoegd de volgende nieuwe artikelen:

Art. 113*ter*. Bijdrage in de kosten van ijsopruiming in het Noordzeekanaal *f* 12,000.

Art. 166*bis*. Stichting van een nieuw postgebouw te Amsterdam *f* 227,000.

Art. 175*bis*. Stichting van een nieuw telegraafkantoor te Amsterdam *f* 119,000.

Tengevolge van voorschreven wijzigingen wordt het totsal der 2de Afd. van dit hoofdstuk verhoogd met *f* 442,000; dat der 3de Afd. met *f* 1,500; dat der 4de Afd. met *f* 371,070 en het eindcijfer met *f* 814,570.

---

1 *Februari* 1893. WET, tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1893. S. 42.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Art. 1. De begrooting van uitgaven ten behoeve van den aanleg van Staatsspoorwegen voor den dienst van 1893 wordt vastgesteld als volgt:

1e Afd.: Aanleg.

Art. 1. Jaarwedden, toelagen, maand- en daggelden van het personeel bij den aanleg van Staatsspoorwegen (daaronder niet begrepen de buitengewoon-opzichters bij de werken en leveringen), mitsgaders schrijfloonen.	*f* 40,850.—	
Art. 2. Bureel- en lokaalbehoeften; instrumenten en verdere benoodigdheden	„ 5,650.—	
Art. 3. Reiskosten en schadeloosstelling voor kosten van veldwerk	„ 1,500.—	
„ 4. Kosten van werkzaamheden voor het uitbakenen, waterpassen en het opmaken en aankoopen van grondteekeningen en plans, met inbegrip van arbeidsloon; daggelden wegens buitengewone adsistentie, belooningen van landmeters; uittreksels van kadastrale plans en leggers; aanschaffen van werktuigen, baken, piketten en verdere benoodigdheden	„ 500.—	
Art. 5. Aanleg van den spoorweg van *Nieuwediep* naar *Amsterdam*, met alle daarmede in verband staande uitgaven, voor zoover zij niet in een of meer der voorgaande artikelen zijn begrepen.	„ 30,200.—	
Art. 6. Idem spoorweg van *Arnhem* naar *Nijmegen*	„ 240,000.—	
„ 7. Idem spoorweg van *Rotterdam* naar den *Hoek van Holland*	„ 104,500.—	
„ 8. Vergoeding aan J. M. VAN DER MADE c. s. ingevolge overeenkomst dd. 18 April / 18 December 1889 (spoorweg *Zwaluwe—'s Hertogenbosch*)	„ 4,000.—	
		f 427,200.—

2e Afd.: Werken bedoeld in de artt. 10, 20, 71 en 81 der overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en artt. 10, 20, 71 en 72 der overeenkomst met de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* nº. 134).

Art. 9. Brug over den *IJssel* bij *Westervoort*.	*f* 200,000.—	
„ 10. Maken van eene verbinding tusschen de *Hoogeveensche vaart* en het stationsemplacement *Hoogeveen*, benevens de inrichting van het spoorwegbassin tot haven. . .	„ 10,800.—	
„ 11. Maken van eene plaatijzeren bedekking onder het viaduct en een gedeelte van de brug over de *Nieuwe Maas* te *Rotterdam*	„ 40,000.—	
„ 12. Maken van een blijvend hoofdgebouw op het station *Vlissingen* (Haven)	„ 265,300.—	
„ 13. Maken van eene loods voor locomotieven op het station *Vlissingen* (Haven)	„ 12,000.—	
„ 14. Uitbreiding van het station *'s Hertogenbosch* met inbegrip van eene nieuwe en hoogere *Diezebrug*	„ 656,000.—	
„ 15. Uitbreiding van het station en van het hoofdgebouw op het station *Groningen*	„ 522,600.—	
„ 16. Uitbreiding van het station en van het hoofdgebouw op het station *Hengelo*.	„ 100,000.—	
„ 17. Wijziging van het goederenstation te *Nijmegen*.	„ 50,000.—	
„ 18. Vernieuwing van de westelijke viaduct te *Amsterdam* .	„ 50,000.—	
„ 19. Spoorweg ter verbinding van het gemeenschappelijk station van den Staatsspoorweg en den Hollandschen IJzeren		
Transporteere . . .	*f* 1,906,700.—	*f* 427,200.—

	Per transport . . .	*f* 1,906,700.—	*f* 427,200.—
	Spoorweg aan de *Delftsche Poort* te *Rotterdam* met het station van den spoorweg van *Utrecht* naar *Rotterdam* te *Rotterdam*, met afbuigingen in de richting naar *Schiedam* en naar *Capelle*.	„ 600,000.—	
Art. 20.	Goederenstation van den Noordhollandschen Staatsspoorweg in de *Stadsrietlanden* te *Amsterdam*	„ 270,000.—	
„ 21.	Station van den Staatsspoorweg van *Amersfoort* naar *Nijmegen* te *Amersfoort*	„ 50,000.—	
			„ 2,826,700.—
3e Afd.:	Uitgaven, door de bestaande exploitatie-contracten met kosten van aanleg gelijkgesteld.		
Art. 22.	Kosten van de overbrugging van het *Hollandsch Diep* .	*f* 25,000.—	
„ 23.	Vernieuwing van een gedeelte van den kaaimuur langs de spoorweghaven te *Feijenoord*.	„ 200,000.—	
„ 24.	Herstel van schade, ontstaan door ijsgang, oorlog, oproer, doorbraak van een spoorwegdijk, militaire inundatie of door overstrooming; herstel van beschadiging door aanvaring	*Memorie.*	
			„ 225,000.—
4e Afd.	Aankoop van spoorwegen, wat de kosten betreft met aanleg gelijkgesteld.		
Art. 25.	Renten over het jaar 1893 aan *België* uit te keeren, van de kosten van werken tot uitbreiding van het station *Esschen*, ingevolge regeling met de Belgische Regeering getroffen, tot uitvoering van art. 17 der, voor zooveel noodig, bij de wet van 22 April 1880 (*Staatsblad* n°. 63) bekrachtigde overeenkomst van 31 October 1879.		„ 4,800.—
5e Afd.:	Onvoorziene uitgaven.		
Art. 26.	Onvoorziene uitgaven, daaronder begrepen vorderingen over afgesloten dienstjaren		„ 81,300.—
			f 3,565,000.—

Art. 2. Tot dekking der uitgaven, begrepen in de bij artikel 1 dezer wet vastgestelde begrooting, worden aangewezen:

a. de som van *twee millioen vijf en twintig duizend gulden* (*f* 2,025,000), beschikbaar gesteld bij het IXde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893;

b. het vermoedelijk batig slot der rekening van ontvangsten en uitgaven wegens den aanleg van Staatsspoorwegen voor het dienstjaar 1892;

c. de toevallige baten, welke gedurende het jaar 1893 uit den aanleg van Staatsspoorwegen kunnen voortvloeien.

3. Wanneer het bedrag, uitgetrokken bij een der *artikelen* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 en 25 van de bij deze wet vastgestelde begrooting, ontoereikend wordt bevonden, kan het, met inachtneming van het voorschrift van art. 24 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), door overschrijving uit *artikel* 26 worden aangevuld.

Uit genoemd *artikel* 26 kan mede worden overgeschreven op *artikel* 24.

4. Op *artikel* 26 van de bij deze wet vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1893 behoorende uitgaven, de Staatsspoorwegen betreffende, die hare omschrijving niet vinden in een der artikelen dezer begrooting.

Die uitgaven worden voor elke soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1sten Februari 1893.

(*geteekend*) EMMA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

(*Uitgegeven* 14 *Februari* 1893.)

2 *Februari* 1893. WET, tot vaststelling van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 43.

Bij deze wet wordt het IXde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.: Kosten van het Departement. *Art.* 1—4		*f* 179,700.—
2e Afd.: Waterstaat.		
Art. 5—9. Jaarwedden, reis-, verblijf- en bureelkosten enz. .	*f* 751,050.—	
„ 10. Bezoldiging enz. van de machinisten en stokers bij de verschillende stoomwerktuigen	„ 24,769.—	
Art. 11. Bezoldiging en toelagen van het personeel voor den algemeenen dienst van den waterstaat	„ 27,270.—	
Art. 12. Waarneming van den winddruk en waterhoogten enz. met inbegrip van de kosten van het daarvoor gevorderde materieel.	„ 17,880.—	
Art. 13. Telegraphische berichten	„ 4,500.—	
„ 14. Waterstaatskaart.	„ 3,000.—	
„ 15. Rivierkaarten.	„ 12,000.—	
„ 16. Onderzoek naar den waterstaatkundigen toestand des lands	„ 3,000.—	
Art. 17. Verspreiding van het herziene Amsterdamsche peil .	„ 15,000.—	
„ 18. Onderhoud enz. der verkenmerken van het herziene Amsterdamsche peil en van de nauwkeurigheidswaterpassing . .	„ 250.—	
Art. 19. Opnemingen en peilingen enz. benevens aankoop, herstel en berging van instrumenten	„ 3,000.—	
Art. 20. Reiskosten en vacatiegelden van commissiën, benevens uitschotten daarvoor.	„ 1,000.—	
Art. 21. Exploten en proceskosten.	„ 1,000.—	
„ 22. Druk- en bindwerk.	„ 17,000.—	
„ 23. Buitengewone correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater.	„ 5,000.—	
Art. 24. IJsopruiming.	„ 15,000.—	
„ 25. Toelage aan den inspecteur voor de Rijnvaart . . .	„ 500.—	
„ 26. Toelage aan den ontvanger der directe belastingen enz. te Lobith voor de samenstelling der statistieke gegevens voor de Rijnvaart	„ 600.—	
Art. 27. Meten en ijken van Rijnschepen	„ 300.—	
„ 28. Belooning der commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht.	„ 3,000.—	
Art. 29. Verbetering der rivieren de Rijn en de Lek . . .	„ 100,000.—	
„ 30. Verbetering van de rivier de Waal	„ 250,000.—	
„ 31. Inrichten van de haven te Tiel tot vluchthaven . .	„ 6,050.—	
„ 32. Verbetering van de rivier de IJssel	„ 96,000.—	
„ 33. Verbetering van de rivier de Merwede en van de Killen.	„ 395,000.—	
„ 34. Verbetering van de Dordtsche waterwegen	„ 40,500.—	
„ 35. Verbetering, onderhoud en herstel van het Hollandsch Diep en het Haringvliet	„ 160,000.—	
Art. 36. Verbetering en onderhoud van de rivier de Maas in Limburg, Noordbrabant en Gelderland	„ 391,000.—	
Art. 37. Verleggen van de uitmonding der rivier de Maas, ingevolge de wet van 26 Januari 1883 (*Staatsblad* n°. 4) . . .	„ 1,648,000.—	
Transporteere . . .	*f* 3,991,169.—	*f* 179,700.—

Per transport . . .	*f* 3,991,169.—	*f* 179,700.—
Art. 38. Onderhoud enz. van de werken voor het verleggen der Maasmonding en der werken en vaargeul op de Donge, alsmede het in werking houden der bemalingswerktuigen en de bediening der veren tot de Nieuwe Maasmonding behoorende; onderhond van de kribben in de Dintel bij Dinteloord	„ 60,000.—	
Art. 39—42. Bezoldiging, bureel- en lokaalbehoeften, reis- en verblijfkosten, alsmede kosten van de werkzaamheden voor het uitbakenen, waterpassen enz. ten behoeve van het werk genoemd onb art. 37	„ 42,000.—	
Art. 43. Kosten van den bouw van eene brug te Heusden .	*Memorie.*	
„ 44. Onderhoud enz. van de Nieuwe Maas, het Scheur en aan den Hoek van Holland; verbetering van de Nieuwe Maas beneden de Oostpunt van Rotenburg	„ 215,000.—	
Art. 45. Verbetering ingevolge de wet van 24 Januari 1863 (*Staatsblad* nº. 4) van den Rotterdamschen Waterweg	„ 513,000.—	
Art. 46. Onderhoud enz. der werken van den Hollandschen IJssel, met de verdieping van de rivier beneden Gouda	„ 26,500.—	
Art. 47. Verbetering van de Linge	„ 2,200.—	
„ 48. Onderhoud enz. van het Zwarte Water	„ 4,400.—	
„ 49. Onderhoud enz. van het Zwolsche Diep	„ 25,000.—	
„ 50. Onderhoud enz. Binnen- en Buiten-Aa in Groningen.	„ 3,150.—	
„ 51. Onderhoud enz. der drie overlaten in den Waaldijk boven Dalem en in het Wijdschild, van de groote inundatie- of hulpsluis in den Waaldijk te Dalem, de sluizen, heulen en duikers te Gorinchem.	„ 7,000.—	
Art. 52. Onderhoud enz. der duikersluis in den Krommen Rijn te Wijk bij Duurstede	„ 130.—	
Art. 53. Onderhoud enz. van de peilschalen te Elburg, Nijkerk, Durgerdam en IJmuiden	„ 850.—	
Art. 54. Onderhoud, herstel en verbetering der zee- en oeverwerken, helm- en stroobeplantingen, onderhoud, verbetering en vernieuwing van peilschalen, van de havens te Hellevoetsluis en Goedereede, benevens daarmede in verband staande uitgaven in Zuidholland.	„ 69,000.—	
Art. 55. Id. in Noordholland, alsmede van de havens te Vlieland, Urk en Marken	„ 195,000.—	
Art. 56. Id. in Zeeland, alsmede van de havens te Veere, Vlissingen en de binnenreede van Brouwershaven	„ 40,000.—	
Art. 57. Id. in Friesland	„ 24,000.—	
„ 58. Id. in Overijssel	„ 28,800.—	
„ 59. Id. in Groningen	„ 7,000.—	
„ 60. Bijdrage in het tekort der uitgaven voor zeewering en oevervoorziening van de calamiteuze polders in de provincie Zeeland, volgens de wet van 19 Juli 1870 (*Staatsblad* nº. 119). .	„ 250,000.—	
Art. 61. Herstel van winter- en stormschade	„ 40,000.—	
„ 62. Wegruimen en bergen van wrakken en hunne ladingen.	„ 20,000.—	
„ 63. Onderhoud, herstel en verbetering der havens en hare toegangen, daaronder begrepen de rivierwerken bij de havens te Moerdijk en Willemstad; onderhoud, herstel en vernieuwing van peilschalen en daarmede in verband staande uitgaven in Noordbrabant.	„ 11,000.—	
Transporteere . . .	*f* 5,575,199.—	*f* 179,700.—

Per transport . . .	f 5,575,199.—	f 179,700.—
Art. 64. Id. in Noordholland, daaronder begrepen het Krabbersgat	„ 66,899.—	
„ 65. Id. in Zeeland, daaronder begrepen de aanleg- en losplaats bij de Isabella-sluis en het posthaventje te Gorishoek . .	„ 15,000.—	
Art. 66. Id. in Friesland	„ 151,750.—	
„ 67. Id. in Overijssel	„ 8,230.—	
Art. 68. Aanleg van een kanaal ter verbinding van Amsterdam met de Merwede	„ 213,000.—	
Art. 69—72. Bezoldiging, bureel- en lokaalbehoeften, reis- en verblijfkosten, kosten van uitbakenen enz. bij den aanleg van het kanaal sub *art.* 68 genoemd	„ 16,700.—	
Art. 73. Onderhoud van het voltooid gedeelte van het kanaal ter verbinding van Amsterdam met de Merwede	„ 56,638.—	
Art. 74. Onderhoud enz. van de Zuid-Willemsvaart.	„ 181,500.—	
„ 75. Aanleg en onderhoud van telegraphische verbindingen voor den dienst van de kanalen.	„ 8,675.—	
Art. 76. Onderhoud enz. van de gekanaliseerde Dieze . . .	„ 13,000.—	
„ 77. Onderhoud enz. van het kanaal van Apeldoorn naar den IJssel.	„ 25,000.—	
Art. 78. Onderhoud enz. van het Zederikkanaal	„ 61,000.—	
„ 79. Onderhoud enz. van het kanaal door Voorne . . .	„ 32,000.—	
„ 80. Onderhoud enz. van sluizen en bruggen op den waterweg van Amsterdam naar Rotterdam	„ 8,000.—	
Art. 81. Onderhoud enz. van het Noordhollandsch kanaal. .	„ 152,300.—	
„ 82. Onderhoud enz. van het kanaal van Amsterdam naar de Noordzee	„ 486,500.—	
Art. 83. Vervanging van het stoomgemaal te Schellingwoude, met uitbreiding van het stoomvermogen	„ 250,000.—	
Art. 84. Verbetering van het vaarwater buiten den afsluitdijk bij Schellingwoude	„ 170,000.—	
Art. 85. Uitbreiding der haven- en sluiswerken te IJmuiden, ingevolge de wet van 31 Mei 1887 (*Staatsblad* n°. 98) . . .	„ 1,145,000.—	
Art. 86. Onderhoud enz. van het Tienhovensche kanaal. . .	„ 400.—	
„ 87. Onderhoud enz. van de vaart tusschen Amsterdam en Vreeswijk	„ 8,800.—	
Art. 88. Onderhoud enz. van het jaagpad langs het Spaarne.	„ 700.—	
„ 89. Onderhoud enz. van het kanaal van Ter Neuzen. .	„ 140,000.—	
„ 90. Onderhoud enz. van het kanaal van Sluis naar Brugge.	„ 300.—	
„ 91. Onderhoud enz. van het kanaal door Zuid-Beveland.	„ 58,000.—	
„ 92. Onderhoud enz. van het kanaal door Walcheren . .	„ 86,000.—	
„ 93. Onderhoud enz. van de kanalen van Dokkum naar Gerben-Allesverlaat en Kollum, de Nesserzijl, de draaibrug over de Boorne, de Kiestrazijl, de Burgwerderbrug in de leegte, het oostelijk kanaalboord van de Munnikezijlsterrijt, het Wijd der Linde . .	„ 9,500.—	
Art. 94. Onderhoud en werking der stoomwerktuigen van het Noord-Willemskanaal	„ 13,000.—	
Art. 95. Onderhoud enz. van het kanaal het Meppelerdiep .	„ 18,200.—	
„ 96. Onderhoud enz. van de Willemsvaart in Overijssel .	„ 10,400.—	
„ 97. Onderhoud enz. van het Veenhuizerkanaal	„ 7,500.—	
„ 98. Onderhoud enz. der Drentsche Hoofd- en Beilervaarten.	„ 54,000.—	
Transporteere . . .	f 9,032,591.—	f 179,700.—

Per transport . . .	ƒ 9,032,591.—	ƒ 179,700.—
Art. 99. Onderhoud enz. van het Noorderkanaal of de Noordervaart in Limburg en het zijkanaal naar de Maas in de richting tusschen Neer en Kessel	„ 6,000.—	
Art. 100—110. Onderhoud, herstel en verbetering van wegen en bruggen en daarbij behoorende werken, beplantingen, benevens daarmede in verband staande uitgaven in de verschillende provinciën.	„ 775,785.—	
Art. 111. Onderhoud enz. van veren en schipbruggen . . .	„ 60,925.—	
„ 112. Subsidiën voor onderwerpen waarvoor reeds bij de laatstvoorgaande begrooting bijdragen zijn toegestaan	„ 235,964.21	
Art. 113. Bijdrage aan de gemeente Herwen en Aerdt in de kosten van herstel van de brug over den Ouden Rijn bij Lobith.	„ 3,900.—	
Art. 114. Bijdrage aan de gemeenten Nieuw-Vosmeer en St. Philipsland in de kosten van een weg naar en over den Slaakdam.	„ 17,000.—	
Art. 115. Bijdrage aan de gemeenten Koewacht en St. Jansteen in de kosten van bestrating met keien, van de wegen die de verbinding vormen tusschen de hoofdkommen van die gemeenten . .	„ 22,304.—	
Art. 115*bis*. Bijdrage in de kosten van eene verbeterde gemeenschap tusschen Rozenburg en Maasslnis.	„ 2,500.—	
Art. 115*ter*. Bijdrage aan het waterschap van de Regge . .	„ 30,000.—	
„ 115*quat*. Bijdrage aan het waterschap van de Schipbeek .	„ 20,000.—	
„ 115*quint*. Bijdrage aan het waterschap van de Berkel . .	„ 100,000.—	
„ 116. Nieuwe subsidiën	„ 2,000.—	
„ 117—119. Jaarwedden, benevens reis-, verblijf-, verplaatsings- en bureelkosten van de beide Rijksbouwmeesters en van het verder vaste personeel, alsmede van het tijdelijk personeel belast met het toezicht op de landsgebouwen.	„ 51,000.—	
Art. 121. Onderhoud enz. van de landsgebouwen en terreinen te 's Gravenhage.	„ 66,000.—	
Art. 121. Brandweer en brandweertelegraaf; duinwater voor de fontein op het Binnenhof; verlichting van het Binnenhof; telephoonabonnement voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal . .	„ 2,900.—	
Art. 122. Huur, inrichting en bewaking van lokalen tijdelijk in gebruik.	„ 13,000.—	
Art. 123. Verbouwing van het Departement van Binnenlandsche Zaken	„ 50,000.—	
Art. 124 en 125. Jaarwedden, benevens reis-, verblijf- en verplaatsingskosten van den Raad voor het toezicht op de spoorwegdiensten.	„ 95,300.—	
Art. 126. Materieel en arbeidsloon voor dit toezicht. . . .	„ 10,000.—	
„ 127 en 128. Jaarwedden, benevens reis-, verblijf- en bureelkosten van den Rijkscommissaris en van den adjunct-Rijkscommissaris bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en bij de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij . .	„ 3,400.—	
Art. 129. Bijdrage aan de Internationale Commissie voor spoorwegcongressen.	„ 100.—	
Art. 130. Tegemoetkoming aan den aannemer van den stoombootveerdienst tusschen Enkhuizen en Stavoren	„ 65,000.—	
Art. 131. Dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1893	„ 2,025,000.—	
		„ 12,690,669.21
Transporteere . . .		ƒ 12,870,369.21

Per transport . . .		f 12,870,369.21
8e Afd.: Handel en Nijverheid.		
A. *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.*		
Art. 132. Jaarwedden en toelagen van het personeel . . .	f 22,850.—	
„ 133. Reiskosten, waarnemingen elders dan te Utrecht; gebouwen, verder materieel en arbeidsloon	„ 55,000.—	
B. *Zeevisscherijen.*		
Art. 134. Jaarwedden van den secretaris van het College voor de zeevisscherijen, van den wetenschappelijken adviseur en de keurmeesters. Maandgelden van onderopzichters	„ 7,000.—	
Art. 135. Bureel- en lokaalbehoeften en reiskosten	„ 3,400.—	
„ 136. Verdere uitgaven voor het politietoezicht	„ 4,020.—	
„ 137. Onderzoek en navorschingen ten behoeve der visscherijen. Bevordering van den zalmrijkdom der rivieren	„ 11,000.—	
Art. 138. Uitgaven in het buitenland ter bevordering van den zalmrijkdom der rivieren	„ 6,000.—	
C. *IJkwezen.*		
Art. 139. Jaarwedden en toelagen van het personeel . . .	„ 83,000.—	
„ 140. Bureel-, reis-, verplaatsings- en examenkosten . .	„ 20,700.—	
„ 141. Gebouwen, werktuigen, verder materieel en arbeidsloon.	„ 16,000.—	
D. *Stoomwezen.*		
Art. 142. Jaarwedden van het personeel.	„ 28,900.—	
„ 143. Bureel-, reis-, verplaatsings- en examenkosten. Werktuigen en gereedschappen	„ 14,800.—	
Art. 144. Kosten van de commissie, ingesteld krachtens art. 8 der wet van 28 Mei 1869 (*Staatsblad* nº. 97).	„ 100.—	
E. *Mijnwezen.*		
Art. 145. Jaarwedde van den ingenieur	„ 2,500.—	
Art. 146. Opnemingskosten. Reiskosten van den ingenieur en van den adjunct-ingenieur.	„ 600.—	
F. *Landbouw.*		
Art. 147. Toezicht op wijngaarden, boomkweekerijen, tuinen en broeikassen, volgens art. 1 van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (*Staatsblad* nº. 248)	„ 1,000.—	
Art. 148. Onderzoek van boter ingevolge de wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* nº. 82).	„ 200.—	
Art. 149. Onderzoek omtrent bevloeiing van terreinen ten behoeve van den landbouw	„ 4,000.—	
G. *Verschillende uitgaven.*		
Art. 150. Raad van tucht; bureel- en lokaalbehoeften; schadeloosstelling van getuigen, van den secretaris en den bode; vacatiegelden en reiskosten	„ 2,000.—	
Art. 151. Examens ter verkrijging van diploma's als stuurman en als machinist aan boord van koopvaardijschepen	„ 10,000.—	
Art. 152. Toezicht op den doortocht en het vervoer van landverhuizers, alsmede belooning aan de secretarissen van de daartoe aangestelde commissiën.	„ 6,800.—	
Art. 153. Subsidie aan de Zuidhollandsche Maatschappij tot redding van schipbreukelingen	„ 5,000.—	
Transporteere . . .	f 304,370.—	f 12,870,369.21

Per transport . . .		*f* 304,370.—	*f* 12,870,369.21
Art. 154. Ondersteuning van personen die schipbreukelingen hebben gered of getracht te redden, alsmede van hunne nagelaten betrekkingen		„ 1,000.—	
Art. 155. Oprichting van een reddingkaap voor schipbreukelingen op „Onrust"; onderhoud der gebouwtjes voor schipbreukelingen op Vlieland en Terschelling (Boschplaat). Verlichting en toezicht.		„ 3,000.—	
Art. 156. Telegraphische verbinding voor de kustwacht, vergoeding voor buitengewone diensten van telegraafpersoneel, alsmede reiskosten		„ 5,600.—	
Art. 157. Gebouw voor strandvonderij op Terschelling . . .		„ 100.—	
„ 158. Verslagen, berichten, verordeningen en advertentiën betreffende handel en scheepvaart, nijverheid en landbouw . . .		„ 11,000.—	
Art. 159. Jaarwedden, reis- en verplaatsingskosten, alsmede onderscheidingsteekenen van den commandant en van de beambten van het korps geleiders tot het vervoer van ontplofbare stoffen .		„ 6,000.—	
Art. 160. Subsidiën, toelagen en verdere uitgaven in het belang van handel, nijverheid en landbouw		„ 9,000.—	
Art. 161. Subsidie aan de vereeniging „Het Buitenland" . .		„ 5,000.—	
„ 162. Subsidie ten behoeve van een museum van voorwerpen ter voorkoming van ongelukken		„ 5,000.—	
Art. 163. Bijdrage van Nederland in de kosten der Internationale vereeniging tot uitgave van douanetarieven		„ 2,050.—	
Art. 164. Kosten voortvloeiende uit de instelling van eene commissie voor de tentoonstelling te *Chicago* en uit de aanstelling van den consul aldaar tot commissaris der Nederlandsche Regeering bij die tentoonstelling		„ 15,000.—	
Art. 165. Toezicht bedoeld bij de wet van 5 Mei 1889 (*Staatsblad* n°. 48):			
a. jaarwedden der inspecteurs	*f* 12,000.—		
b. reiskosten	„ 5,000.—		
c. bureelbehoeften, schrijfloon en verdere uitgaven ten dienste van het toezicht	„ 3,000.—		
		„ 20,000.—	
			„ 387,120.—
4e Afd.: Posterijen.			
A. en B. Postdienst. *Art.* 166—177		*f* 5,200,650.—	
C. Telegraafdienst. *Art.* 178—186		„ 1,644,340.—	
D. Vereenigde post- en telegraafdienst. *Art.* 187—191		„ 1,222,100.—	
E. Vereenigde posten voor B, C en D. *Art.* 192—194.		„ 6,500.—	
F. Rijkspostspaarbank. *Art.* 195—200.		„ 147,000.—	
			„ 8,220,590.—
5e „ Pensioenen, wachtgelden, gratificatiën, enz. *Art.* 201—206. . . .			„ 287,574.—
6e „ Onvoorziene behoeften. *Art.* 207.			„ 60,000.—
			f 21,825,653.21

---

2 *Februari* 1893. WET, tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1893. S. 44.

Bij deze wet wordt de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1893, voor zooveel de *uitgaven* betreft, definitief vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afdeeling:	Gouvernements-secretarie, Koloniale Staten en algemeene dienst	f	134,357.75
2e "	Justitie en politie	"	372,875.30
3e "	Administratie van Financiën	"	170,400.30
4e "	Immigratie en kolonisatie	"	92,755.—
5e "	Eeredienst, onderwijs, armenzorg en burgerlijke geneeskundige dienst.	"	397,704.35
6e "	Bouwdepartement	"	261,640.—
7e "	Koloniale vaartuigen, betonning, bebakening en seinwezen	"	174,506.25
8e "	Pensioenen, wachtgelden, toelagen en onderstanden	"	205,797.94
9e "	Onvoorziene uitgaven	"	20,000.—
		f	1,830,036.89

Artt. 2 en 3 handelen over af- en overschrijvingen van- en betalingen uit de onvoorziene uitgaven.

Bij Art. 4 worden tot goedmaking der uitgaven aangewezen:

A. Directe en indirecte belastingen.
B. Inkomsten van onderscheiden aard.
C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist.

---

2 *Februari* 1893. WET, tot vaststelling van het *tiende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 45.

Bij deze wet wordt het Xde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1893, betreffende het *Departement van Koloniën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Kosten van het Departement	f	209,539.—
2e "	Uitgaven ten behoeve van de kolonie Suriname	"	822,154.56
3e "	Uitgaven ten behoeve van de kolonie Curaçao	"	249,858.50
4e "	Pensioenen en gagementen van gewezen landsdienaren in de voormalige Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea en van hunne nagelaten betrekkingen	"	20,293.—
5e "	Pensioenen, wachtgelden en gratificatiën, alsmede daarmede in verband staande uitgaven	"	27,845.—
6e "	Onvoorziene uitgaven	"	40,000.—
		f	1,369,690.06

---

2 *Februari* 1893. BESLUIT, houdende bepalingen betreffende de toelating van oorlogsschepen van vreemde Mogendheden in 's Rijks zeegaten, havens en binnenwateren. S. 46.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, enz.
WIJ EMMA, enz.

Overwegende dat het wenschelijk is bepalingen vast te stellen betreffende de toelating van oorlogsschepen van vreemde Mogendheden in 's Rijks zeegaten, havens en binnenwateren, behoudens nader te geven voorschriften bij het ontstaan van een oorlog;

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Marine, van 31 Januari 1891, Bureau B, n°. 34, Kabinet;

van Oorlog, van 11 Februari 1891, Kabinet, Litt. R 7;

van Buitenlandsche Zaken, van 16 Februari 1891, n°. 1753, 1ste Afdeeling, en

van Justitie, van 20 Februari 1891, 2de Afdeeling A, n°. 17, Geheim;

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 April 1891, Litt. A², Geheim);

Gelet op het nadere rapport van voornoemde Ministers:

van Marine, van 29 October 1892, n°. 505, Geheim;

van Oorlog, van 14 November 1892, Kabinet, Litt. S⁴⁴;

van Buitenlandsche Zaken, van 5 December 1892, 1ste Afdeeling, n°. 12858;

van Justitie, van 12 December 1892, 2de Afdeeling A, n°. 22, Geheim;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Het is aan schepen en vaartuigen van oorlog van met Nederland bevriende mogendheden vergund 's Rijks zeegaten, met uitzondering van het zeegat van den Hoek van Holland,

binnen te loopen en op de reede van de meest nabij de zee gelegen plaats ten anker te komen, mits het aantal dier schepen en vaartuigen, onder dezelfde vlag, met inbegrip van de reeds aanwezig zijnde, niet meer dan drie bedraagt.

De bovenbedoelde reeden zijn: die van *Vlissingen*, *Veere*, *Zierikzee*, *Brouwershaven*, *Hellevoetsluis*, *Brielle* en *Texel*.

2. Het is aan vreemde schepen en vaartuigen van oorlog verboden om zonder vooraf verkregen vergunning van den Minister van Marine, 's Rijks versterkte havens binnen te loopen of 's Rijks binnenwateren te bevaren.

De versterkte havens zijn: de havens van *Hellevoetsluis*, de haven van *IJmuiden*, alsmede het *Nieuwediep*.

Tot de binnenwateren worden gerekend ook te behooren:

het *Friesche zeegat*, de gaten van *Vlieland* en *Terschelling*, de *Zuiderzee* met hare toegangen van de reede van *Texel* en het *Marsdiep*, benevens het zeegat van den *Hoek van Holland*.

3. Geen van de in artikel *een* bedoelde schepen en vaartuigen of van die, welke de in artikel *twee* vermelde vergunning hebben verkregen, mag langer dan veertien dagen achtereen binnen het Rijk vertoeven.

4. De in artikel *een* voorkomende beperkende bepaling en het bepaalde bij de artikelen *twee* en *drie* zijn niet toepasselijk:

a. op het schip, aan boord waarvan zich blijkens de gevoerd wordende standaard of vlag bevindt een Regeerend Vorst, een lid van een Regeerend Vorstenhuis, de President eener Republiek, dan wel een bij ons Hof geaccrediteerd Gezant of Hoofd eener Missie van eene vreemde Mogendheid;

b. ingeval van binnenloopen of ankeren wegens zeegevaar of averij, voor den tijd, dat wegens een van deze of wegens beide oorzaken, ter beoordeeling van den Minister van Marine, het verblijf noodzakelijk is.

5. De in artikel *twee* bedoelde vergunning moet, voor zoover zij niet langs diplomatieken weg verkregen is, worden gevraagd, wat betreft het binnenloopen in 's Rijks versterkte havens:

voor de havens het *Nieuwediep* en de havens van *Hellevoetsluis*, door tusschenkomst van den Directeur en Commandant der Marine;

voor de havens van *IJmuiden*, door tusschenkomst van den Commandant van den aldaar gestationneerden oorlogsbodem of, bij ontstentenis van zoodanigen oorlogsbodem, door tusschenkomst van den Commandant der fortbezetting; en

wat aangaat het bevaren van de binnenwateren:

voor het zeegat van den *Hoek van Holland*, door tusschenkomst van den Commandant van den aldaar gestationneerden oorlogsbodem of, bij ontstentenis van zoodanigen oorlogsbodem, door tusschenkomst van den Commandant der fortbezetting;

voor de overige binnenwateren, door tusschenkomst van de Autoriteiten, genoemd in dit artikel of in artikel *zeven*.

6. Wij behouden ons voor om in bijzondere omstandigheden het binnenloopen en het verblijf van vreemde schepen en vaartuigen van Oorlog binnen 's Rijks zeegaten of havens, met betrekking tot het aantal dier schepen en vaartuigen en tot den duur van dat verblijf, in het algemeen uit te breiden, te beperken of wel geheel te verbieden.

Vreemde schepen en vaartuigen van oorlog zijn verplicht, wanneer zij daartoe door of op last van den Minister van Marine uitgenoodigd worden, binnen zes uren zee te kiezen, ook dan wanneer de termijn, voor hun verblijf toegestaan, nog niet verstreken is.

7. In versterkte plaatsen wordt van het binnenkomen van vreemde schepen en vaartuigen van oorlog, onmiddellijk telegrafische mededeeling gedaan aan den Minister van Marine door of van wege de in artikel *vijf* voor de betrokken plaats genoemde autoriteit.

In niet versterkte plaatsen geschiedt mededeeling daarvan onmiddellijk aan genoemden Minister, op gelijke wijze, door of vanwege den Commandant van den aldaar gestationneerden oorlogsbodem; bij ontstentenis van zoodanigen oorlogsbodem, door of vanwege den Rijkshavenmeester; bij ontstentenis van beide genoemde autoriteiten door of vanwege den Commissaris van het loodswezen en bij ontstentenis van alle vorengenoemde autoriteiten, door of vanwege de Burgemeester.

Door of vanwege de overeenkomstig het in dit artikel behandelende autoriteit wordt aan den Commandant van het binnenvallend schip of vaartuig een exemplaar dezer bepalingen ter hand gesteld, tot welk doel exemplaren in verschillende talen door het Departement van Marine zullen worden verstrekt.

8. Aan den Commandant van ieder binnenvallend vreemd schip of vaartuig van oorlog wordt

door den ter complimenteering gezonden Officier of bij ontstentenis van dien, door een der in artikel *zeven* genoemde autoriteiten een door den Minister van Marine vast te stellen formulier ter invulling aangeboden, behelzende vragen betreffende vlag, charter, naam, bemanning, bewapening, plaats van herkomst, duur der reis, duur van het voorgenomen verblijf, bestemming, gezondheidstoestand, enz.

Het ingevulde formulier wordt onverwijld aan den Minister van Marine gezonden.

9. In versterkte havens wordt in tijd van vrede dagelijks in een der verdedigingswerken, op een voor naderende schepen en vaartuigen goed zichtbaar punt, de Nederlandsche vlag geheschen, zij moet aldaar waaien van het tijdstip af, waarop en zoolang het voldoende licht is om de vlag te verkennen en in elk geval van zonsopkomst tot zonsondergang.

10. Vreemde schepen of vaartuigen van oorlog mogen binnen 's Rijks zeegaten of territoriale wateren, en in het algemeen binnen de grenzen des Rijks, geen hydrographische of terreinopnemingen doen, geen oefeningen in het doen van landingen en, zonder verkregen vergunning van den Minister van Marine, geen vuuroefeningen houden.

De bemanning mag niet dan ongewapend aan den wal komen — officieren en onderofficieren zijn hiervan uitgezonderd voor zoover de sabel of den ponjaard betreft, die tot hunne uniform behoort — en de sloepen mogen ook niet anders dan ongewapend varen.

Indien gewenscht wordt bij begrafenisplechtigheden aan den wal, van het verbod, in het tweede lid van dit artikel vervat, af te wijken, moet de vergunning daartoe gevraagd worden aan den Minister van Marine door tusschenkomst van de in de artikelen *vijf* of *zeven* genoemde autoriteiten.

11. Vreemde schepen en vaartuigen van oorlog zijn verplicht de bestaande politie-, gezondheids- en fiskale wetten en verordeningen te eerbiedigen en zich te onderwerpen aan alle havenreglementen; een en ander voor zooverre de schepen en vaartuigen van 's Rijks Zeemacht daaraan gebonden zijn.

12. Mocht eenig vreemd schip of vaartuig van oorlog een der vorenstaande of naar aanleiding van artikel *zes* uitgevaardigde bepalingen hebben overtreden, dan kan dat schip of vaartuig gelast worden zich te verwijderen en zoo noodig kan het met geweld daartoe worden gedwongen.

In het laatste geval zal de bevoegde maritieme of militaire autoriteit de gehoorzaamheid bevelen met een scherp schot op ongeveer 500 M. afstand langs het schip, vervolgens met een tweede schot op ongeveer den halven afstand van het eerste en, zoo noodig, verder met scherpe schoten tegen het tuig en daarna tegen den romp.

13. De voor de zeegaten gestationeerde Nederlandsche loodsen worden met vorenstaande bepalingen in kennis gesteld en ontvangen mededeeling of en zoo ja, hoeveel vreemde schepen en vaartuigen van oorlog onder eene bepaalde vlag mogen binnenloopen en aan welke autoriteit in een gegeven geval de vergunning moet worden gevraagd, zoomede of een saluut aan de Nederlandsche vlag kan worden beantwoord en zoo ja, waar.

Zij doen van een en ander, voor zooveel noodig, mededeeling en verstrekken verder de omtrent vorenstaande bepalingen gevraagd wordende inlichtingen aan den Commandant van het vreemde schip of vaartuig van oorlog, dat door hen geloodst wordt.

De Ministers van Marine, van Oorlog, van Buitenlandsche Zaken en van Justitie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 2den Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Marine, (*get.*) J. C. JANSEN.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

De Minister van Buitenlandsche Zaken. (*get.*) VAN TIENHOVEN.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 21 *Febr.* 1893.)

—

3 *Februari* 1893. BESLUIT, tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 9 December 1889 (*Staatsblad* n°. 176), van 21 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 27), van 30 October 1890 (*Staatsblad* n°. 158), van 15 Juli 1891 (*Staatsblad* n°. 147), van 17 October 1891 (*Staatsblad* n°. 172), van 10 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 136) en van 11 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 199). S. 47.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Justitie, van 15 December 1892, n°. 163, afdeeling Handel en Nijverheid, en van 20 December 1892, n°. 115, 2de afdeeling A;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 9 December 1889 (*Staatsblad* n°. 176), van 21 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 27), van 30 October 1890 (*Staatsblad* n°. 158), van 15 Juli 1891 (*Staatsblad* n°. 147), van 17 October 1891 (*Staatsblad* n°. 172), van 10 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 136), van 11 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 199) en van 29 November 1892 (*Staatsblad* n°. 257);

Den Raad van State gehoord (advies van den 10 Januari 1893, n°. 40);

Gezien het nader rapport van voornoemde Ministers, van 21 Januari 1893, n°. 145, afdeeling Handel en Nijverheid, en van 26 Januari 1893, n°. 141, 2de afdeeling A;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. In de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 9 December 1889 (*Staatsblad* n°. 176), in de artikelen 2, tweede lid, 3, 5, 6, 7, derde lid, 8, tweede lid, 12, 13, eerste en derde lid, 14, tweede lid, en in de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 21 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 27), in de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 30 October 1890 (*Staatsblad* n°. 158), in de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 15 Juli 1891 (*Staatsblad* n°. 147), in de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 17 October 1891 (*Staatsblad* n°. 172) en in de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 10 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 136) worden de woorden: «Minister van Justitie", vervangen door de woorden: «Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid".

2°. In de slotbepaling van het Koninklijk besluit van 11 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 199) worden de woorden: «De Ministers van Justitie en van Waterstaat, Handel en Nijverheid zijn belast", vervangen door de woorden: «De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast."

3°. In artikel 15 van het Koninklijk besluit van 21 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 27) worden de woorden: «Minister van Justitie", vervangen door de woorden: «Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid", en de woorden: «het IVde Hoofdstuk der Staatsbegrooting", door de woorden: «het IXde Hoofdstuk der Staatsbegrooting".

Dit besluit treedt in werking op den vijfden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het geplaatst is.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Justitie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 3den Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 18 *Febr.* 1893.)

—

7 *Februari* 1893. MISSIVE van den Minister van Oorlog aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het verleenen van vergunning tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart.

Sedert de invoering der tegenwoordige militiewet, hebben de toestanden bij onze buitenlandsche zeevaart belangrijke wijziging ondergaan, vooral door de uitbreiding der stoomvaart. Dientengevolge is in de laatste jaren het aantal verlofgangers der militie te land, dat plaatsing zou kunnen vinden op stoomschepen in de buitenlandsche vaart, o. a. als machinist of stoker, doch aan wie de daartoe, ingevolge artikel 129 der militiewet, gevorderde toestemming wordt geweigerd, omdat zij vóór hunne inlijving bij de militie niet reeds hun beroep van de buitenlandsche zeevaart maakten, aanmerkelijk toegenomen.

Vermits echter de bewoordingen der tweede zinsnede van genoemd wetsartikel toelaten, bedoelde toestemming te verleenen aan hem, die aan één der beide in deze zinsnede vermelde vereischten voldoet, vind ik in de bestaande omstandigheden grond, om niet langer vast te houden aan den thans geldenden regel, dat de verlofganger der militie te land die toestemming slechts erlangt, wanneer hij aan beide die vereischten voldoet.

Ik word hierbij ook geleid door de overweging, dat den loteling, die vóór zijne inlijving niet zijn beroep van de buitenlandsche zeevaart maakte, ingeval hij bij de zeemilitie wordt ingedeeld, krachtens artikel 156 der militiewet, als verlofganger evenzeer in gewone tijden vergunning tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart wordt verleend.

Mitsdien heb ik de eer U Hoogedelgestrenge in verband met de aanschrijving van den Minister van Oorlog, dd. 18 Januari 1862, n°. 55 B. te machtigen, voortaan de toestemming tot het aangaan van eene verbintenis voor de buitenlandsche zeevaart te verleenen aan verlofgangers der militie te land — plaatsvervangers uitgesloten

— die, hetzij reeds vóór hunne inlijving bij de militie hun beroep van die zeevaart maakten, hetzij zich overeenkomstig artikel 150 van genoemde wet voor de zeemilitie hebben aangeboden.

Wijders onderricht ik U Hoogedelgestrenge, dat door mij, met uitbreiding van de aanschrijving van den Minister van Oorlog, dd. 18 Augustus 1876, n°. 68 P, bij deze ook voor de nummerverwisselaars de bepaling wordt ingetrokken, dat zij tot het erlangen van vorenbedoelde toestemming hunne bij het korps achtergelaten schuld op het kleeding- en reparatiefonds (uitrusting- en reserverekening) moeten aanzuiveren.

—

10 *Februari* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat in den zin van art. 36 der wet op het notarisambt niet als regel van eene bladzijde der akte moet worden medegeteld de lijn, waarop enkel het transport eener aan het slot der vorige gedane optelling is geschreven.

De Hooge Raad enz.

Gelet op het middel van cassatie, namens den req. voorgesteld bij memorie en bestaande in beweerde verkeerde toepassing of schending van art. 36 der wet op het notarisambt van 9 Juli 1842 (*Staatsblad* n°. 20), gewijzigd bij de wetten van 26 April 1876 (*Staatsblad* n°. 85), 6 Mei 1878 (*Staatsblad* n°. 29), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 21 December 1887 (*Staatsblad* n°. 265), en zulks op grond dat onder het woord *regel* in bedoeld art. 26 uitsluitend moet worden verstaan de regel behoorende tot het lichaam der akte;

Overwegende dat ten opzichte van den req. bewezen is verklaard, dat hij op 27 Sept. 1892 te Nes als notaris heeft verleden eene akte houdende inventarisatie der nalatenschap van J. G. O.;

Dat hij daarin op de vierde bladzijde de 3 woorden „mij notaris de" heeft doorgehaald, welke doorhaling hij niet op den kant der akte heeft vermeld, voorts, dat boven aan die bladzijde staat het transport van de aan het slot der vorige bladzijde gedane optelling en dat bekl. in het slot der akte heeft vermeld de doorhaling van bedoelde woorden welke zouden staan in den *tienden* regel, welke regel de *elfde* is als men de lijn, waar het transport staat, meetelt;

O. dat de rechtbank dit feit als de ten laste gelegde overtreding heeft aangemerkt, op grond dat als regel van eene bladzijde van eene akte moet medegetelt worden de lijn waarop het transport eener onder de vorige bladzijde gedane optelling geschreven staat;

O. dat de req. daartegen beweert dat, in den zin van art. 36 van de wet op het notarisambt, zoodanig transport niet als regel is te beschouwen, en de gedane doorhaling, mitsdien niet in den *elfden* maar in den *tienden* regel geschied is, gelijk in de akte wordt vermeld;

O. dat het bewijs der telastlegging dus in deze afhangt van de vraag, of al dan niet in den zin van art. 36, als regel van eene bladzijde der akte moet medegeteld worden de lijn, waarop enkel het transport eener aan het slot der vorige gedane optelling is geschreven;

O. dat de rechtbank die vraag ten onrechte bevestigend heeft beantwoord, op grond, dat het voorschrift van genoemd artikel steeds spreekt van woorden of letters *in* eene akte, zonder eenig onderscheid te maken omtrent hetgeen geschreven is, zoodat als regel is te beschouwen elk getrokken of denkbeeldige lijn, waarop woorden of letters voorkomen, waarvan doorhaling mogelijk is;

O. dat deze strenge, volstrekt algemeene opvatting niet noodzakelijk volgt uit de woorden der wet, en ook door hare bedoeling niet wordt gerechtvaardigd;

O. dat de wet ten aanzien der voorgeschreven vermelding van doorhalingen of bijvoegingen, in redelijken zin alleen het oog kan gehad hebben op woorden of letters welke geacht kunnen worden een deel van die akte uit te maken, en alzoo in eigenlijken zin *tot de akte te behooren*, niet echter op die welke wèl op hetzelfde papier geschreven zijn, doch op den inhoud der akte geen invloed vermogen uit te oefenen, en, terwijl zij van de akte zelve geenerlei bestanddeel uitmaken, alleen kunnen dienen om het overzicht of de lezing er van gemakkelijk te maken, gelijk o. a. ook met een bloote herhaling van het slotwoord der bladzijde of de nummering van deze het geval is;

O. dat dusdanige bijschriften derhalve, die in de afschriften toch ook niet zouden worden overgenomen, niet kunnen geacht worden in den zin der wet een regel van eene akte of bladzijde te vormen;

O. dat mitsdien de rechtbank, beslissende dat de gedane doorhaling in den *elfden* (en niet in den tienden) regel van bedoelde bladzijde zou zijn geschied, en dienovereenkomstig had moeten zijn vermeld, art. 36 verkeerd heeft toegepast;

O. dat alzoo het te laste gelegd feit, zóó als het naar aanleiding van het onderzoek bewezen is verklaard, geen overtreding van dat artikel oplevert, en het middel mitsdien is gegrond;

Vernietigt het beklaagde vonnis, en krachtens art. 105 R. O. rechtdoende:

Verklaart dit feit niet strafbaar;

Ontslaat den req. van alle rechtsvervolging te dier zake;

De kosten der vervolging te dragen door den Staat.

—

17 *Februari* 1893. MISSIVE van den Commissaris der Koningin in de provincie Overijssel, aan de burgemeesters der gemeenten in die provincie, betreffende uitvoering der wet op het Nederlanderschap.

Ter uitvoering van de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlanderschap en het ingezetenschap is door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken het volgende bepaald:

„De kennisgevingen aan de burgemeesters, bedoeld bij artt. 6, 7 sub 5°, 8, 9 en 10 en bij de overgangsbepaling, 2de lid, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap kunnen ter keuze van den belanghebbende geschieden:

„1°. schriftelijk, of

„2°. mondeling.

„In het eerste geval wordt aan hem of haar, die de kennisgeving deed, een ontvangbewijs toegezonden. In het tweede geval wordt van de kennisgeving eene gedagteekende verklaring opgemaakt, onderteekend door hem of haar, die de kennisgeving deed en door hem, aan wien ze werd gedaan.

„Kan de belanghebbende niet schrijven of weigert deze de verklaring te onderteekenen, dan wordt daarvan in de verklaring melding gemaakt. Een bewijs van de gedane kennisgeving wordt aan den belanghebbende uitgereikt.

„Van de kennisgevingen wordt aanteekening gedaan in een daartoe bestemd register, met aanduiding van den datum, waarop zij geschiedden.

„De schriftelijke kennisgevingen en de naar aanleiding van mondelinge kennisgevingen opgemaakte verklaringen worden ter gemeentesecretarie bewaard."

Terwijl ik U hiervan mededeeling doe, noodig ik U tevens uit, mij jaarlijks vóór 15 Januari een staat te doen toekomen, ingevuld volgens het hierachter opgenomen model.

De op dien staat voorkomende gegevens dienen om den Minister van Justitie in de gelegenheid te stellen, ook van de bovenbedoelde verklaringen, volgens art. 11 der wet, mededeeling in de Staatscourant te doen.

De Commissaris der Koningin in de provincie Overijssel,

(*get.*) VAN PANHUIJS.

Gemeente.	Namen en voornamen van hen, die de kennisgeving deden.	Plaats en tijdstip der geboorte.	Beroep of betrekking.	Woonplaats.	Ingevolge welke bepaling van de wet van 12 December 1892 (*Stbl.* n°. 268) de kennisgeving geschiedde.					
					Art. 6.	Art. 7, 5°.	Art. 8.	Art. 9.	Art. 10.	Overgangsbepaling 2de lid.

Bij niet-toepasselijkheid wordt negatief bericht verwacht.

21 *Februari* 1893. BESLUIT, houdende bepalingen tot vereenvoudiging der douane-formaliteiten voor stoomschepen, die Nederlandsche havens enkel aandoen om goederen bij te laden of passagiers te ontschepen of op te nemen. S. 48.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, dd. 24 December 1892, n°. 113, Invoerrechten en Accijnzen;

Overwegende, dat het wenschelijk is bepalingen vast te stellen tot vereenvoudiging der douane-formaliteiten voor stoomschepen, ter zee binnenkomende en wederuitgaande die Nederlandsche havens enkel aandoen om goederen bij te laden of passagiers te ontschepen of op te nemen;

Gelet op artikel 1 der wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 61), artikel 1 der wet van 28 December 1879 (*Staatsblad* n°. 250), de wetten van 30 December 1882 (*Staatsblad* n°. 253), 31 December 1884 (*Staatsblad* n°. 259), 25 December 1887 (*Staatsblad* n°. 221) en 31 December 1890 (*Staatsblad* n°. 195);

Gezien het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19), nader gewijzigd en aangevuld bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53);

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 Januari 1893, n°. 24);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 18 Februari 1893, n°. 23, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Voor stoomschepen in vasten dienst, die luidens de generale verklaring ter zee binnenkomen enkel om goederen bij te laden of passagiers te ontschepen of op te nemen en daarna weder zee te kiezen, zijn met afwijking in zooverre van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19) de volgende voorschriften toepasselijk.

2. De vrachtlijsten, in te leveren volgens artikel 2 van dat besluit, vermelden alleen de soort en het getal der colis of der losse voorwerpen en de soort en de hoeveelheid der gestorte goederen.

3. De stoomschepen, ingeklaard volgens artikel 1, worden op kosten van den handel, tot hunne uitklaring door ambtenaren bewaakt.

4. Wanneer wegens verandering van bestemming, averij of andere dergelijke redenen de lading geheel of gedeeltelijk moet worden gelost, kan de eerste ambtenaar ter plaatse daartoe onder de noodige voorzieningen vergunning verleenen, mits voor de goederen, die niet met het zelfde schip weder worden uitgevoerd, alsnog eene nadere generale verklaring worde gedaan met bijvoeging van vrachtlijsten overeenkomstig artikel 2 van het in artikel 1 genoemde besluit.

De inlevering van zoodanige vrachtlijsten voor de geheele lading is verplichtend, wanneer de schepen langer dan veertien dagen hier te lande verblijven.

5. Onverminderd het bepaalde bij het voorgaand artikel kan de eerste ambtenaar ter plaatse bij uitzondering toestaan, dat voor enkele colis de generale verklaring worde aangezuiverd door lossing volgens de bepalingen der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38).

6. In bijzondere omstandigheden kan de Provinciale Inspecteur vergunnen dat goederen elders dan ter opgegeven losplaats worden bijgeladen of overeenkomstig de voorgaande artikelen gelost.

7. De bepalingen van dit besluit doen niet tekort aan de bijzondere voorschriften omtrent het vervoer, den in-, uit- en doorvoer van buskruit en andere ontplofbare stoffen.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 21sten Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 1 *Maart* 1893.)

---

21 *Februari* 1893. BESLUIT, tot nadere regeling der jaarwedden van de beambten der Rijksveldwacht. S. 49.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie, van den 15den Februari 1893, 2de afdeeling C, n°. 150;

Herzien de Koninklijke besluiten van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), 26 December 1857 (*Staatsblad* n°. 189), 29 December 1859 (*Staatsblad* n°. 152), 19 Januari 1862 (*Staatsblad* n°. 18), 18 Januari 1873 (*Staatsblad* n°. 16), 24 Januari 1875 (*Staatsblad* n°. 14), 1 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 30);

Hebben goedgevonden en verstaan, de jaarwedden van de beambten der Rijksveldwacht vast te stellen als volgt:

voor de Inspecteurs der Rijksveldwacht op ten minste *negenhonderd vijftig gulden* en ten hoogste *veertienhonderd gulden* (*f* 950 à *f* 1400);

voor de Rijksveldwachters, brigadier-majoor, op *achthonderd vijf en twintig gulden* (*f* 825);

voor de Rijksveldwachters, brigadier, op *zevenhonderd vijf en zeventig gulden* (*f* 775);

voor de overige Rijksveldwachters op *zeshonderd veertig gulden* (*f* 640);

een en ander met ingang van 1 April a.s.

De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 21sten Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 25 *Febr.* 1893.)

—

22 *Februari* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van een Reglement voor de Rijksacademie van Beeldende Kunsten, en zulks met intrekking van het Koninklijk besluit van 9 April 1873 (*Staatsblad* n°. 41). S. 50.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 29 December 1892, n°. 2664, afdeeling Kunsten en Wetenschappen;

Gelet op art. 16 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78);

Gezien het Koninklijk besluit van 9 April 1873 (*Staatsblad* n°. 41), tot vaststelling van een Reglement voor de Rijksacademie van Beeldende Kunsten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 7 Februari 1893, n°. 12);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 20 Februari 1893, n°. 327, afdeeling Kunsten en Wetenschappen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van bovengemeld Koninklijk besluit, het Reglement voor de Rijksacademie van Beeldende Kunsten vast te stellen, hetwelk aan het tegenwoordig besluit is gehecht en te bepalen, dat dit reglement met ingang van 1 Augustus 1893 in werking zal treden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 22sten Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 22 *Maart* 1893.)

REGLEMENT *voor de Rijksacademie van Beeldende Kunsten.*

§ 1. *Van den Directeur.*

Art. 1. De directeur staat aan het hoofd van het onderwijzend personeel, heeft de algemeene leiding van het onderwijs, beheert de gebouwen en de verzamelingen der Academie en is verantwoordelijk voor de handhaving van de voorschriften, hem door of namens den Minister van Binnenlandsche Zaken gegeven.

2. Hij is belast met de administratie en de comptabiliteit.

Hij maakt jaarlijks de begrooting der Academie voor het volgende jaar en de rekening over het afgeloopen jaar op en zendt die uiterlijk op 1 Mei aan den Minister van Binnenlandsche Zaken door tusschenkomst van de Commissie van toezicht die daarbij haar advies voegt.

Hij doet geen aankoopen noch bestellingen zonder machtiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

3. Hij is verantwoordelijk voor de behoorlijke bewaring van het archief, de hulpmiddelen en de verzamelingen en vervaardigt daarvan registers. Hij zorgt, dat voorwerpen, aan de Academie behoorende, niet buiten de lokalen ten gebruike worden gegeven zonder machtiging van de Commissie van toezicht.

4. Hij houdt maandelijks en buitendien, zoo vaak hij zulks noodig oordeelt, met de hoogleeraren eene vergadering ter bespreking der belangen van de Academie.

De besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen der aanwezigen. Bij staking beslist de directeur of die hem vervangt.

Van het verhandelde worden notulen gehouden, waarvan de Commissie van toezicht en de Minister van Binnenlandsche Zaken inzage kunnen verlangen.

5. Jaarlijks doet hij in de maand Januari verslag van den toestand der Academie aan de Commissie van toezicht, welke daarvan een afschrift zendt aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Dit verslag is ingedeeld als volgt:

a. gebouw en lokalen;

b. het onderwijzend personeel;

c. het dienstpersoneel;

d. de leerlingen;

e. de staat van het onderwijs;

f. de verzamelingen en hulpmiddelen;

g. de voorstellen tot verbetering en ontwikkeling der Academie;

h. de wedstrijden;

i. de met een jaargeld begiftigde bekroonden.

6. Hij wijst de bestemming der lokalen ten dienste van het onderwijs aan en regelt met de hoogleeraren het gebruik daarvan. Hij treedt bij aankoop van voorwerpen voor de verzamelingen der Academie in overleg met de betrokken hoogleeraren.

7. Hij houdt voortdurend toezicht op het onderwijs en geeft de noodige voorschriften tot handhaving van orde en tucht. Hij heeft het recht leerlingen tijdelijk den toegang tot de Academie te ontzeggen. Hij kan met goedkeuring der Commissie van toezicht bedoelde leerlingen voorgoed van de Academie verwijderen en geeft hiervan telkens kennis aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

8. Hij schrijft de leerlingen in een register in. Alvorens daartoe over te gaan, moet hem blijken, dat voldaan is aan de artt. 3 en 4 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78). In dit register wordt van de vorderingen der leerlingen aanteekening gehouden.

9. Hij kan de schorsing of het ontslag van aan de Academie verbonden beambten aan den Minister van Binnenlandsche Zaken voorstellen.

Hij kan beambten der Academie voorloopig schorsen, mits daarvan terstond kennis gevende aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Commissie van toezicht.

10. Bij tijdelijke ontstentenis van den directeur wordt hij vervangen door een der hoogleeraren, daartoe met goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken vooraf door de Commissie van toezicht, den directeur gehoord, aangewezen.

De directeur, verhinderd als zoodanig op te treden, geeft daarvan terstond kennis aan zijn plaatsvervanger en aan de Commissie van toezicht.

11. Voor eene afwezigheid van ten hoogste eene week wordt het verlof der Commissie van toezicht, gedurende langer dan eene week de vergunning van den Minister van Binnenlandsche Zaken vereischt.

§ 2. *Van de hoogleeraren.*

12. De hoogleeraren gedragen zich in al wat de algemeene leiding van het onderwijs, de tucht en de huishouding der Academie betreft, naar de voorschriften van den directeur behoudens beroep op de Commissie van toezicht.

13. De directeur is bevoegd aan een hoogleeraar het beheer van eenige verzameling der Academie op te dragen.

14. Ieder hoogleeraar is verantwoordelijk voor de tucht in zijne klasse en voor de zorgvuldige behandeling der hem toevertrouwde hulpmiddelen.

15. De hoogleeraren geven geregeld lessen op het programma aangekondigd. Bij verhindering geven zij daarvan zoo spoedig mogelijk kennis aan den directeur, die de noodige maatregelen ter voorziening neemt.

Zij mogen zich niet onttrekken aan de verplichting om de hun tijdelijk door den directeur opgedragen lessen van een hunner ambtgenoten waar te nemen behoudens beroep op de Commissie van toezicht.

Is een hoogleeraar voor langer dan eene maand verhinderd zijne lessen waar te nemen, dan stelt de directeur aan den Minister van Binnenlandsche Zaken maatregelen ter voorziening voor.

16. De hoogleeraren wonen geregeld de vergaderingen bij, bedoeld in art. 4.

17. Voor eene afwezigheid van ten hoogste eene week wordt het verlof van den directeur, voor langer dan eene week dat van de Commissie van toezicht, voor langer dan eene maand dat van den Minister van Binnenlandsche Zaken vereischt. Elk verlof voor langer dan eene week wordt door tusschenkonst van den directeur aangevraagd.

18. De hoogleeraren doen geen aankoopen noch bestellingen ten laste der Academie dan na eene schriftelijke machtiging van den Directeur ontvangen te hebben.

19. De directeur en de hoogleeraren behoeven de vergunning van den Minister van Binnenlandsche Zaken tot het bekleeden van ambten en bedieningen en tot het geven van privaatlessen of onderwijs aan andere inrichtingen.

§ 3. *Van het onderwijs.*

20. De Academische cursus loopt van den 1sten Maandag in October tot den laatsten Zaterdag in Juli, behoudens twee vacantiën, elk van 14 dagen,

de eene te rekenen van Zaterdag voor Kerstmis, de andere van Zaterdag voor Palmzondag.

21. Het onderwijs omvat cursussen in:

a. het teekenen;

b. de schilderkunst;

c. de beeldhouwkunst;

d. de graveerkunst.

Elk dezer cursussen is verdeeld in twee klassen.

22. De *eerste teekenklasse* is zoowel des daags als des avonds geopend.

Daarin wordt onderwijs gegeven in:

a. het teekenen naar beeldhouwwerk;

b. de gronden der proportieleer van den mensch;

c. de beginselen der plastische ontleedkunde;

d. de beginselen der projectieleer en die der doorzichtkunde;

e. de kunstgeschiedenis en de aesthetica;

f. het boetseeren van ornamenten en fragmenten van het menschelijk lichaam naar relief-modellen.

23. In de *tweede teekenklasse* wordt onderwijs gegeven in:

a. het teekenen naar beeldhouwwerk, naar het levend naakt en gekleed model en naar levende dieren;

b. de vergelijkende proportieleer van den mensch;

c. de plastische ontleedkunde met aanwending van levende modellen;

d. de doorzichtkunde;

e. de kunstgeschiedenis en de aesthetica;

f. het boetseeren van fragmenten van het menschelijk lichaam en van dieren naar beeldwerk;

24. De *kleine schilderklasse* is tweeledig, eene voor mannelijke, eene voor vrouwelijke leerlingen.

Daarin wordt onderwijs gegeven in:

a. de beginselen der schilderkunst (stilleven, koppen en rompen naar het naakt en gekleed levend model);

b. de voortgezette vergelijkende proportieleer van den mensch en de proportieleer der dieren;

c. de voortgezette plastische ontleedkunde met aanwending van levende modellen, de vergelijkende ontleedkunde en de ontleedkunde der dieren;

d. de compositie;

e. de kunstgeschiedenis en de aesthetica;

f. de kennis der schilderverven.

25. In de *groote schilderklasse* wordt onderwijs gegeven in:

a. de schilderkunst (naakt en gekleed model, ten voeten uit, levensgroot);

b. de voortgezette vergelijkende proportieleer van den mensch en de proportieleer der dieren;

c. de voortgezette plastische ontleedkunde met aanwending van levende modellen, de vergelijkende ontleedkunde en de ontleedkunde der dieren;

d. de compositie;

e. de kunstgeschiedenis en de aesthetica.

26. In de *kleine beeldhouwklasse* wordt onderwijs gegeven in:

a. het boetseeren van fragmenten van het menschelijk lichaam, van dieren en van drapeeringen, ook naar het leven;

b. de voortgezette vergelijkende proportieleer van den mensch en de proportieleer der dieren;

c. de voortgezette plastische ontleedkunde met aanwending van levende modellen, de vergelijkende ontleedkunde en de ontleedkunde der dieren;

d. de compositie en de beeldhouwers-optiek;

e. de kunstgeschiedenis en de aesthetica met stijl- en ornamentleer.

27. In de *groote beeldhouwklasse* wordt onderwijs gegeven in:

a. het voortgezet boetseeren van het menschelijk lichaam, van dieren en van drapeeringen, ook naar het leven;

b-e. dezelfde vakken als genoemd in art. 26 *b-e.*

28. In de beide *graveerklassen* wordt onderwijs gegeven in:

a. het vervaardigen van voor gravure geschikte teekeningen;

b. het etsen;

c. het graveeren met het graveerijzer;

d. dezelfde vakken, als genoemd in de artt. 24 en 25, *b*, *c* en *e*.

29. De directeur is bevoegd leerlingen der teeken-, schilder- en beeldhouwklassen, die bijzonder uitmunten, in overleg met den hoogleeraar in de graveerkunst toe te laten tot de oefeningen in het etsen; voorts om hen of haar, die de dagklassen volgen, om bijzondere redenen te ontheffen van de verplichting de avondklassen te volgen.

Op grond van een door een geneeskundige afgegeven attest kan hij ontheffing verleenen van de oefeningen in het boetseeren.

Zij, die de schilder-, beeldhouw- of graveerklassen volgen, zijn gehouden tevens het onderwijs in een der hun door den directeur aan te wijzen teekenklassen te volgen.

30. Niemand wordt langer dan twee jaren in dezelfde klasse toegelaten.

31. Telken jare wordt voor den aanvang van den cursus door den directeur, na overleg met de hoogleeraren, een lesrooster vastgesteld met een programma, vermeldende de stof, welke bij

het onderwijs in de theoretische vakken zal worden behandeld, en de uren, welke daaraan zullen worden gewijd.

Deze stukken worden met het advies der Commissie van toezicht aan den Minister van Binnenlandsche Zaken ter goedkeuring gezonden.

32. Levende modellen voor klassikaal gebruik worden gekozen door den hoogleeraar in het vak, in overleg met den directeur.

Het loon wordt door laatstgenoemde in overleg met den betrokken hoogleeraar vastgesteld.

33. Zij, die de hoogste klasse doorloopen hebben, kunnen — voor zoover die beschikbaar zijn — gedurende hoogstens vier jaren afzonderlijke loges ten gebruike bekomen.

Met toestemming van den directeur en in overleg met den betrokken hoogleeraar kunnen zij modellen tot afzonderlijke oefening voor eigen rekening stellen.

34. De leerlingen bezoeken eenmaal 's maands een museum of kunstverzameling, onder de leiding van de hoogleeraren.

De directeur stelt de orde dier bezoeken en de daarmede in verband staande indeeling der leerlingen vast en bepaalt den rooster der hoogleeraren, die deze zullen leiden.

§ 4. *Van de examens.*

35. Hij of zij, die tot de lessen der Academie wenscht te worden toegelaten, geeft daarvan aan den directeur schriftelijk kennis minstens drie weken voor den eersten Maandag in October, met overlegging van:

a. een hem of haar betreffend uittreksel uit de geboorte-registers van den burgerlijken stand;

b. eene opgave der cursussen, welke men wenscht te volgen;

c. de diplomata, bedoeld aan het slot van het volgend artikel, welke men mocht bezitten.

36. Het bewijs van voldoende bedrevenheid in het teekenen bij art. 3 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78) vereischt voor de toelating tot de lessen der Academie, bestaat in:

a. behoorlijk geschaduwde teekeningen van een eenvoudig stilleven, van een pleisterornament en van een kop naar een gipsmodel;

b. de kennis van de eerste grondbeginselen der doorzichtkunde en der projectieleer.

Zij, die in het bezit zijn van de acte van bekwaamheid in het handteekenen voor middelbaar onderwijs (M[1]) kunnen geacht worden het bedoeld bewijs geleverd te hebben.

37. Bij zijne toelating ontvangt ieder leerling een exemplaar van het gedrukt programma en van den rooster der lessen, alsmede eene opgave der lessen, welke hij gehouden is te volgen. Van deze laatste opgave houdt de directeur afschrift.

38. Terugbetaling van gestorte schoolgelden geschiedt uitsluitend, indien door overlijden vóór den aanvang der lessen van deze geen gebruik is gemaakt en alsdan op aanvrage der erfgenamen.

39. De toelating tot eene hoogere klasse geschiedt op grond van de uitkomsten van een examen in al de onderwezen vakken, afgelegd voor den directeur, bijgestaan door de betrokken hoogleeraren.

Bij onvoldoende kennis of bedrevenheid in eenig vak kan de candidaat ten aanzien van dat vak verplicht worden nog een jaar den reeds gevolgden cursus te blijven volgen.

40. Tot het afleggen van het toelatingsexamen, bedoeld bij art. 3 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78) wordt bij den aanvang van den cursus gelegenheid gegeven; tot de overgangsexamens, bedoeld bij art. 39 van het reglement, omtrent Paschen en tegen het eindigen van den cursus.

41. Tot het examen, bedoeld in art. 11 van voormelde wet, en tot de wedstrijden worden toegelaten Nederlanders van beiderlei geslacht, ook niet-leerlingen der Academie, doch alsdan niet jonger dan 20 en niet onder dan 30 jaren.

Het wordt jaarlijks in het voorjaar afgenomen op een in de Nederlandsche Staatscourant bekend te maken tijdstip.

De candidaten zijn verplicht van hun voornemen minstens vier weken te voren bij vrachtvrije brieven kennis te geven aan den directeur met overlegging van een uittreksel uit het geboorte-register van den burgerlijken stand, hen betreffende.

42. De examinatoren, bedoeld in art. 11 der bovengenoemde wet en zij, die de wedstrijden beoordeelen, genieten, voor zoover zij niet hoogleeraar der Academie zijn, vacatiegelden en, zoo zij buiten Amsterdam of Nieuwer-Amstel wonen, bovendien vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

43. De eischen voor het examen, bedoeld in art. 11 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78) zijn ten aanzien van:

a. de aesthetica,

kennis van de hoofdbeginselen der schoonheidsleer met betrekking tot de bouw-, de schilder- en de beeldhouwkunst;

b. de kunstgeschiedenis,

kennis van de hoofdtrekken der algemeene en der Nederlandsche kunstgeschiedenis;

c. de ontleedkunde,

kennis van het menschelijk geraamte en der oppervlakkige spieren;

d. de doorzichtkunde,

kennis van de beginselen der doorzichtkunde.

Het wordt mondeling en zoo noodig, buitendien schriftelijk afgelegd; voor het mondeling examen wordt in elk der vakken per candidaat hoogstens een uur gesteld.

Buitendien worden gevorderd voor het vak *c* (ontleedkunde):

1°. de schets van een proportiebeeld met geraamte, waarvoor 6 uren toegestaan worden;

2°. een spierteekening van een onderdeel van het menschelijk lichaam, waarvoor 2 uren worden toegestaan;

3°. een teekening van een stand naar het naakt model (het opgerezen beeld ter hoogte van ongeveer 50 c.M.), waarvoor 10 uren toegestaan worden;

en voor het vak *d* (doorzichtkunde) het in perspectief brengen met schaduwbepaling van eenige voorwerpen volgens opgave, waarvoor 6 uren worden toegestaan.

44. De beslissing geschiedt bij meerderheid van stemmen; staking van stemmen wordt steeds geacht eene beslissing te zijn in den voor den candidaat minst gunstigen zin.

Aan hen, die slagen, wordt, binnen acht dagen door de Commissie van examinatoren een getuigschrift uitgereikt.

§ 5. *Van de Wedstrijden.*

45. Telken jare heeft een wedstrijd plaats in een der volgende vakken en in de volgende orde:

de bouwkunst;

de schilderkunst;

de beeldhouwkunst;

Bovendien is er om de vijf jaren, te beginnen met 1898, een wedstrijd in de graveerkunst.

46. Het tijdstip, waarop de wedstrijd geopend wordt, zal in de Nederlandsche Staatscourant aangekondigd worden.

Zij, die er aan wenschen deel te nemen, melden zich twee weken vóór dat tijdstip schriftelijk bij den directeur aan, onder overlegging van het getuigschrift, bedoeld in art. 44.

47. De wedstrijden hebben plaats in het gebouw der Rijksacademie van Beeldende Kunsten. Aan elken mededinger wordt bij het lot eene afzonderlijke loge aangewezen voor den duur van den wedstrijd.

De mededingers hebben alleen aanspraak op kosteloose verwarming; alle uitgaven door hen te doen blijven voor hunne rekening.

48. De mededingers onderwerpen zich op straffe van uitsluiting aan de maatregelen van orde, door den directeur onder goedkeuring van de Commissie van toezicht vastgesteld of vast te stellen.

49. De wedstrijden bestaan in:

a. een proefkamp,

b. een eindkamp;

Hoogstens ten getale van zes worden de mededingers, die het best in den proefkamp voldeden, tot den eindkamp toegelaten.

Alleen indien de jury beslist, dat geen der mededingers voldoende bekwaamheid in den proefkamp bewees, wordt de eindkamp niet gehouden.

50. De proefkamp bestaat:

a. voor de schilderkunst in:

1°. het schetsen van twee composities naar opgegeven onderwerpen ter hoogte der opgerezen figuur van 25 c.M. (toegestane tijd 12 uren);

2°. het schilderen van een stand naar het naakt model ter hoogte der opgerezen figuur van 80 c.M. (toegestane tijd 20 uren);

b. voor de beeldhouwkunst in:

1°. het boetseeren in klei volgens een opgegeven onderwerp van een schetsontwerp, bestaande uit een losse figuur of een groep ter hoogte der opgerezen figuur van 25 c.M. (toegestane tijd 6 uren);

2°. het boetseeren in klei van een bas-relief volgens een opgegeven onderwerp ter hoogte der opgerezen figuur van 35 c.M. (toegestane tijd 20 uren);

c. voor de graveerkunst in:

het vervaardigen van eene teekening naar een geschilderd portret ter hoogte van 40 c.M. (toegestane tijd 32 uren);

Alle proeven naar levend model of naar een geschilderd portret behooren door de jury aan die modellen te worden getoetst;

d. voor de bouwkunst in:

1°. het afleggen van een voorafgaand examen betreffende:

a. de lagere wiskunde;

b. de beschrijvende meetkunde;

c. de statica, wat betreft de berekening van eenvoudige constructiën;

d. de burgerlijke bouwkunst (houtverbindingen,

steenverbanden, ijzerconstructiën, onderdeelen van gebouwen);

e. de kennis van bouwstoffen, gebruikelijk voor bouwkundige werken;

f. de leer van het ornament.

2°. het vervaardigen van een ontwerp voor een eenvoudig gebouw (woonhuis, villa).

3°. het ontwerpen van een bouwkundig decoratief détail.

De opgegeven onderwerpen zijn voor alle mededingers dezelfde.

Zij, die in het bezit zijn van het diploma wegens goed afgelegd eindexamen eener hoogere burgerschool met 5-jarigen cursus zijn vrijgesteld van de vakken sub *d*, 1°., *a-b*.

Zij, die in het bezit zijn van het diploma B, bedoeld in art. 61 van de wet op het middelbaar onderwijs van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 50) zijn vrijgesteld van de vakken sub *d*, 1°., *a-e*.

Zij, die in het bezit zijn van het diploma C, bedoeld in art. 62 van gemelde wet, zijn vrijgesteld van de vakken sub *d*, 1°., *a-f*.

Behoudens deze vrijstellingen worden alleen zij, die met goedgevolg het voorafgaand examen in elk der sub *d* 1°. vermelde vakken aflegden, toegelaten tot de proeven sub *d*, 2°. en 3°.

51. De eindkamp bestaat:

a. voor de schilderkunst in het vervaardigen eener figuurschilderij in olieverf naar een opgegeven onderwerp, zoodanig gekozen, dat daaruit blijke de bedrevenheid van de mededingers in het schilderen van het naakt en van drapeeringen.

De schets daarvoor behoort ten grondslag te liggen aan het definitieve werk. Gedurende het ontwerpen der schets wordt niemand tot den mededinger toegelaten.

Wanneer de schets gereed is, wordt die door den directeur in tegenwoordigheid van den vervaardiger achter glas geborgen en verzegeld.

b. voor de beeldhouwkunst in het modelleeren van een beeld, groep of relief, volgens een opgegeven onderwerp, zoodanig gekozen, dat daaruit blijke de bedrevenheid van de mededingers in het modelleeren van het naakt en van drapeeringen.

Ten aanzien daarvan geldt alinea 2 van dit artikel.

Van de schets wordt een afgietsel vervaardigd, dat door den directeur in tegenwoordigheid van den vervaardiger gewaarmerkt en bewaard wordt.

c. voor de graveerkunst in het vervaardigen van een kopergravure naar een door den mededinger naar het leven te teekenen academiebeeld.

De teekening wordt door den directeur in tegenwoordigheid van den vervaardiger gewaarmerkt, voor dat hij aan de gravure begint.

d. voor de schoone bouwkunst in het vervaardigen van een ontwerp voor een monumentaal gebouw.

De schetsen daarvoor op de schaal 1 : 200, bestaande in platte gronden, doorsneden en de voornaamste opstanden, worden door den directeur in tegenwoordigheid van den mededinger gewaarmerkt en behooren ten grondslag te liggen aan de definitieve ontwerpen. Gedurende het vervaardigen daarvan wordt niemand tot den mededinger toegelaten.

De definitieve ontwerpen moeten bestaan in:

a. de platte gronden der verschillende verdiepingen op de schaal 1 : 100;

b. de teekening van vóór- en achtergevel en van een der zijgevels op dezelfde schaal;

c. eene doorsnede op dezelfde schaal;

d. twee détailteekeningen tot verklaring der constructie op dezelfde schaal;

e. minstens twee détailteekeningen van voorname decoratieve onderdeelen op de schaal van 1 : 20;

f. een perspectief-teekening in aquarel uitgevoerd;

g. eene beknopte technische beschrijving van het gebouw en van de te bezigen materialen.

52. De jury bepaalt vooraf in overleg met den directeur hoeveel tijd voor elk der aan de mededingers opgelegde werkzaamheden toegestaan wordt.

53. De jury wordt benoemd door de Commissie van toezicht, die ook den voorzitter, den secretaris en een of meer plaatsvervangende leden aanwijst.

54. De jury voor de beide kampen in de schilderkunst, de beeldhouwkunst en de graveerkunst bestaat uit 5 leden, van welke minstens 3 kunstenaren zijn. Die voor de kampen in de bouwkunst is tweeledig: één voor het voorafgaand examen, bedoeld in art. 50, *d* sub 1 en één voor de proeven van art. 50, *d* sub 2 en 3 voor den eindkamp. Elk dezer jury's telt 7 leden, van welke, wat de laatste jury betreft, minstens 4 kunstenaren zijn.

55. De jury bepaalt de onderwerpen voor de verschillende prijskampen. Het opgelegd onderwerp is hetzelfde voor al de mededingers in denzelfden kamp. De omschrijving van het onderwerp, wordt aan ieder hunner in handschrift in een verzegeld convert bij het binnentreden der loge overhandigd.

56. Bij de beoordeeling van den eindkamp legt de jury vooraf ter zijde de werken der mededingers, die zich niet hebben gehouden aan het opgelegd program, die in te sterke mate afgeweken zijn van hunne schetsen of die de voorgeschreven afmetingen niet in het oog hielden.

57. De beslissingen worden genomen met meerderheid van stemmen. Staking van stemmen wordt geacht eene beslissing te zijn in den voor den belanghebbende minst gunstigen zin.

Een lid der jury mag zich niet van stemming onthouden.

58. De prijs en het accessit, bedoeld in art. 13 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78) mag niet tusschen meerdere mededingers verdeeld worden.

59. De jury brengt een met redenen omkleed verslag omtrent de uitkomsten van den wedstrijd uit. Dit verslag wordt aan den Minister van Binnenlandsche Zaken gezonden door tusschenkomst van de Commissie van toezicht, welke hierbij, zoo daartoe termen bestaan, de gemotiveerde aanbeveling voegt, bedoeld in art. 15 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78).

60. Daarna worden al de in den wedstrijd geleverde werken openlijk gedurende minstens 8 dagen tentoongesteld.

De bekroonde werken blijven eigendom der Academie.

Aan de bekroonden wordt eene vergoeding voor gemaakte kosten uitgekeerd, te begrooten door de jury, hoogstens tot een bedrag van *f* 200 voor ieder.

61. De maatregelen van orde, waarin bij dit reglement ten aanzien van de wedstrijden niet mocht zijn voorzien, worden geregeld door de Commissie van toezicht in overleg met den directeur.

§ 6. *Van de Eerepenningen en de Jaargelden.*

62. De eerepenningen worden aan de bekroonden uitgereikt in eene plechtige openbare vergadering van de Commissie van toezicht, bijgestaan door den directeur en de hoogleeraren der Academie en in tegenwoordigheid van de jury.

63. Hij, aan wien een jaargeld is verleend, gedraagt zich aan de voorschriften, onder goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken door de Commissie van toezicht, na overleg met den directeur en den belanghebbende gehoord, gegeven. Zij betreffen inzonderheid de door den begunstigde te bezoeken plaatsen en inrichtingen, de door hem te verrichten studien, en in te zenden werken en den tijd aan een en ander te wijden.

64. Het jaargeld wordt driemaandelijks bij vooruitbetaling uitgereikt.

Ten aanzien van hem, die in gebreke is zich naar de gegeven voorschriften te gedragen, kan het jaargeld geheel of gedeeltelijk worden ingehouden.

65. Aan den begunstigde kan door den Minister van Binnenlandsche Zaken, op voorstel van de Commissie van toezicht, den directeur gehoord, eene vergoeding voor uitgaven wegens werkplaatsen en modellen worden toegekend, tot een bedrag van:

hoogstens *f* 1000 's jaars voor een schilder of een beeldhouwer;

hoogstens *f* 600 's jaars voor een graveur of een bouwkundige.

Hieromtrent gelden de regelen, vastgesteld bij art. 64.

66. Twee maanden vóór het verstrijken van het jaar, waarvoor het jaargeld is verleend, zendt de bekroonde aan den directeur der Academie een verslag van zijne verrichtingen, alsmede zoodanige bewijzen van zijne studiën, als in zijne instructie zijn gevraagd, vergezeld van een onderteekende verklaring, dat hij eigenhandig de ingezonden werken heeft vervaardigd.

De Commissie van toezicht, gehoord den directeur en minstens drie door haar uit te noodigen deskundigen, brengt naar aanleiding daarvan een gemotiveerd rapport aan den Minister van Binnenlandsche Zaken uit, waarin zij omtrent het al of niet opnieuw toekennen van het jaargeld hare meening uitspreekt.

67. De toegezonden kunstwerken worden gedurende minstens 8 dagen tentoongesteld. Zij blijven het eigendom van de inzenders.

Behoort bij Koninklijk besluit van 22 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 50).

Mij bekend,
De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

—

2 *Maart* 1893. BESLUIT van den Minister van Oorlog, houdende vaststelling van een voorschrift voor het verstrekken van personeel en materieel voor het doen van seinschoten.

Overwegende, dat het *voorschrift voor het verstrekken van detachementen tot het doen van seinschoten bij buitengewone riviercorrespondentie*, vastgesteld bij beschikking van 30 November 1881, IV° afd., Art., n°. 88 reeds herhaaldelijk is gewijzigd en thans weder enkele wijzigingen zou moeten ondergaan, zoodat het wenschelijk is, bedoeld voorschrift te vernieuwen;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken:

bovengenoemde beschikking met bijlagen, alsmede de beschikkingen van 17 Januari 1889, IVe afd., Art., nº. 33 met bijlage en van 6 September 1890, IVe afd., Art., nº. 48;

B. Vast te stellen:

het hierbij gevoegd: *Voorschrift voor het verstrekken van personeel en materieel voor het doen van de seinschoten, voorgeschreven in het Reglement op de correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren.*

(*get.*) SEYFFARDT.

Behoort bij de beschikking van den Minister van Oorlog van 2 Maart 1893, IVe afd., nº. 45.

VOORSCHRIFT *voor het verstrekken van personeel en materieel voor het doen van de seinschoten, voorgeschreven in het Reglement op de correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren.*

Art. 1. De seinschoten worden in den regel door personeel van de artillerie gelost.

2. In de bij dit voorschrift behoorende bijlage zijn aangewezen:

1°. de plaatsen, waar seinposten zijn gevestigd en het geschut door detachementen artillerie wordt bediend;

2°. de autoriteiten, op wier last de detachementen artillerie worden gereed gemaakt en afgezonden, en

3°. de autoriteiten, die met het beheer van het materieel op de seinposten zijn belast.

3. De commandanten in de artillerie-commandementen — voor zooveel de seinposten te *Arnhem* en te *Schoonhoven* betreft de commandeerende officieren respectievelijk van het korps rijdende-artillerie en van de instructie-compagnie — zijn, ieder voor zooveel hem betreft, verantwoordelijk, dat het voor de seinposten benoodigde materieel zich *ten alle tijde* voltallig en in bekwamen toestand bevindt, hetzij ter plaatse waar de seinposten zijn gevestigd, hetzij in de daarvoor aangewezen magazijnen, of bij de daarvoor aangewezen korpsen. Alleen de gereedschappen en munitiën mogen, voor zoover zij niet ter plaatse van de seinposten bewaard kunnen worden, in de magazijnen of bij de korpsen worden opgelegd.

4. De detachementen worden, op verzoek van den Inspecteur van den waterstaat in de 2de inspectie te *'s Gravenhage*, op last van de daarvoor in de tweede kolom der bijlage aangewezen autoriteiten, tot vertrek gereed gemaakt.

In spoedeischende gevallen kan het voorkomen, dat zoodanig verzoek door den hoofdingenieur in het district, waarin de seinpost gelegen is, wordt gedaan.

5. De autoriteiten, die de detachementen moeten verstrekken, geven aan het in art. 4 bedoelde verzoek onmiddellijk gevolg en stellen, wanneer het materieel op de seinposten onder beheer van magazijnmeesters der artillerie is gesteld, deze met de ontvangen uitnoodiging in kennis. Ook geven zij kennis van de mogelijke komst der detachementen aan de besturen der gemeenten, waar deze eventneel nachtkwartier zullen houden.

6. Zoodra de magazijnmeesters bericht ontvangen, dat het tot vertrek gereed maken der detachementen is verzocht, dragen zij zorg, dat het op de seinposten voorhanden materieel, onmiddellijk na aankomst der detachementen, ter beschikking van deze worde gesteld, terwijl zij, wanneer de gereedschappen en munitiën niet aldaar bewaard worden, deze gereed houden of doen houden, om door de detachementen bij hun vertrek te worden medegenomen.

Voor zoover het materieel der seinposten niet onder het beheer van magazijnmeesters der artillerie is gesteld, rust bovenvermelde verplichting op de autoriteiten, die met genoemd beheer zijn belast.

7. De autoriteiten, vermeld in de tweede kolom der bijlage, zenden de detachementen naar de seinposten, zoodra zij daartoe door den in art. 4 genoemden inspecteur of Hoofdingenieur worden aangezocht per telegram van den volgenden inhoud:

Detachement / Detachementen voor seinschoten riviercorrespondentie moet / moeten vertrekken naar (naam der plaats of namen der plaatsen).

8. De detachementen begeven zich, onmiddellijk na ontvangen bevel, met den meesten spoed naar de hun aangewezen posten, zoo noodig medevoerende het materieel, bedoeld in het slot der eerste alinea van art. 6. Is onder dit materieel munitie aanwezig, dan zijn de detachementscommandanten verplicht, gedurende de reis de voorschriften op het vervoer van ontplofbare stoffen op te volgen en te doen opvolgen.

9. Bij aankomst van de detachementen op de hun aangewezen posten, moeten de detachementscommandanten zich zoodra mogelijk aanmelden bij den eerstaanwezend-waterstaatsambtenaar ter

plaatse en verder de bevelen van dien ambtenaar in alles wat de seinposten betreft opvolgen.

De naam en de verblijfplaats van meergenoemden ambtenaar kunnen zij, zoo noodig, bij den burgemeester vernemen.

10. De detachementen keeren naar hunne garnizoenen terug, zoodra zij daartoe last ontvangen, hetzij van den commandeerende officier, die hen heeft afgezonden, hetzij van den in art. 9 vermelden waterstaatsambtenaar. Deze ambtenaar zal zoodanigen last steeds *schriftelijk* moeten geven en van de terugzending van de detachementen mededeeling behooren te doen aan de betrokken autoriteiten, vermeld in de tweede kolom der bijlage.

11. De detachementscommandanten moeten zorgen, dat, vóór hun vertrek naar het garnizoen, het materieel in goeden staat ter plaatse wordt opgelegd.

Worden de gereedschappen en munitiën aldaar niet bewaard, dan nemen zij deze mede naar het garnizoen, ten einde ze in te leveren in het magazijn, waarnit zij zijn ontvangen.

Ten opzichte van de eventueel mede te voeren munitie geldt hetgeen in het slot van art. 8 is voorgeschreven.

12. Zoodra de detachementen tijdelijk ontbonden kunnen worden, geeft de in art. 4 genoemde inspecteur hiervan kennis aan de autoriteiten, vermeld in de tweede kolom der bijlage, zullende het in laatstgemeld artikel bedoelde verzoek door de daarin genoemde hoofdambtenaren telkens worden herhaald, wanneer dit door hen noodig wordt geacht.

Mij bekend,

De Secr.-Generaal van het Departement van Oorlog,

(*get.*) KRAMER.

Behoort bij de beschikking van den Minister van Oorlog van 2 Maart 1893, IV° afd., n°. 45.

BIJLAGE.

Plaatsen, waar seinposten zijn gevestigd en het geschut door detachementen artillerie wordt bediend.	Autoriteiten, op wier last de detachementen artillerie tot vertrek worden gereed gemaakt en afgezonden, en tot wie alzoo de aanvragen daartoe moeten worden gericht.	Autoriteiten, belast met het beheer van het materieel op de seinposten.	Toelichtingen.
Zutphen. . . . . Doesburg	Commandeerende officier der vesting-artillerie te *Zwolle*.	Magazijnmeester der artillerie te *Zwolle*.	
Gorinchem . . . . Tiel . . . . . . Culenborg . . . . Vianen . . . . . Grave	Commandeerende officier der vesting-artillerie te *Gorinchem*.	Magazijnmeester der artillerie te *Gorinchem*.	
Nijmegen . . . . Wageningen . . .	Commandeerende officier der rijdende-artillerie te *Arnhem* (*a*)	Magazijnmeester der artillerie te *Utrecht* bezuiden den *Krommen Rijn*.	De munitiën worden opgelegd bij het korps rijdende-artillerie.
Arnhem.		Commandeerende officier der rijdende-artillerie te *Arnhem*.	(*a*) Wanneer het te voorzien is, dat de detachementen rijdende-artillerie te *Nijmegen* en *Wageningen* geruimen tijd aldaar zullen moeten blijven, moeten zij worden vervangen door detachementen vesting-artillerie uit *Utrecht*.
Schoonhoven . . .	Commandeerende officier der instructie-compagnie te *Schoonhoven*.	Commandeerende officier der instructie-compagnie te *Schoonhoven*	

Mij bekend,

De Secr.-Generaal van het Departement van Oorlog, (*get.*) KRAMER.

4 *Maart* 1893. BESLUIT, betreffende de organisatie van het wapen der Koninklijke marechaussee.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 24 Februari 1893, Kabinet Litt. V^1^°;

Gezien het rapport van den Minister van Justitie van den 1sten Maart 1893, n°. 159, 2de afdeeling, *C*;

Overwegende, dat het noodig is eene wijziging te brengen in de organisatie van het wapen der Koninklijke marechaussee;

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van het Koninklijk besluit van 4 November 1889, n°. 14, zooals dat besluit is gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 18 Januari 1892, n°. 20 en van 11 Maart 1892, n°. 15, te bepalen:

Art. 1. Het wapen der Koninklijke marechaussee bestaat uit *drie* divisiën.

De 1ste divisie is verdeeld over *vier* districten; de 2de divisie over *drie* districten; de 3de divisie over *vijf* districten.

De samenstelling en de indeeling der divisiën is aangegeven in de bij dit besluit behoorende tabellen, bijlagen *A* en *B*.

2. De Minister van Oorlog wordt gemachtigd, aan de bepalingen van art. 1 van dit besluit, voor zooveel deze nog niet in werking zijn getreden, uitvoering te geven, naar mate de aan het aantal officieren, onderofficieren en manschappen van het wapen te geven uitbreiding, zulks zal toelaten.

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en van Financiën, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 4den Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 4 Maart 1893, n°. 16.

BIJLAGE A.

SAMENSTELLING *van het wapen der Koninklijke Marechaussee.*

STERKTE EN SAMENSTELLING VAN:	Troepen. Officieren.	Troepen. Onderofficieren en manschappen. te paard.	Troepen. Onderofficieren en manschappen. te voet.	Paarden van Officieren.	Paarden van Onderofficieren en manschappen.	BIJZONDERE BEPALINGEN.
1. *De 1ste Divisie.*						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant	1	—	—	2	—	*a.* Van de *drie* Divisie-commandanten kan *één* den rang van *luitenant-kolonel* hebben.
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten	4	—	—	8	—	
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—	*b.* De opperwachtmeesters zijn tevens dienstdoend kwartiermeester. Zij zijn gelijk gesteld aan den graad van *adjudant-onderofficier*.
Wachtmeesters	—	8	10	—	8	
Brigadiers	—	15	20	—	15	
Schrijver	—	—	1	—	—	
Marechaussees { der 1ste klasse / der 2de klasse	—	73	93	—	73	*c.* De wachtmeesters zijn gelijk gesteld aan den graad van *sergeant-majoor*.
Hoefsmeden	—	—	2	—	—	
Totaal	5	96	127	10	96	

STERKTE EN SAMENSTELLING VAN:	Troepen. Officieren.	Troepen. Onderofficieren en manschappen. te paard.	Troepen. Onderofficieren en manschappen. te voet.	Paarden van Officieren.	Paarden van Onderofficieren en manschappen.
2. *De 2de Divisie.*					
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant.	1	—	—	2	—
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten.	8	—	—	6	—
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—
Wachtmeesters	—	9	4	—	9
Brigadiers	—	15	8	—	15
Schrijver	—	—	1	—	—
Marechaussees { der 1ste klasse .	—	89	39	—	89
Marechaussees { der 2de klasse .					
Hoefsmid	—	—	1	—	—
Totaal . . .	4	113	54	8	113
3. *De 3de Divisie.*					
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant.	1	—	—	2	—
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten.	5	—	—	10	—
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—
Wachtmeesters	—	19	—	—	19
Brigadiers	—	39	—	—	39
Schrijver	—	—	1	—	—
Marechaussees { der 1ste klasse .	—	187	—	—	187
Marechaussees { der 2de klasse .					
Hoefsmeden	—	2	2	—	2
Totaal . . .	6	247	4	12	247
4. *Het wapen der Koninklijke Marechaussee.*					
1. De 1ste Divisie	5	96	127	10	96
2. „ 2de „	4	113	54	8	113
3. „ 3de „	6	247	4	12	247
Totaal . . .	15	456	185	30	456

BIJZONDERE BEPALINGEN.

d. Van de wachtmeesters te paard der 1ste Divisie is er één bestemd om te worden werkzaam gesteld bij den Inspecteur der Cavalerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen.

e. Bij een incompleet aan *wachtmeesters*, waarin niet dadelijk kan worden voorzien door bevordering van *brigadiers*, kan het aantal brigadiers tijdelijk met zoovelen worden vermeerderd, als het aantal ontbrekende wachtmeesters bedraagt.

f. De brigadiers zijn gelijk gesteld aan den graad van *sergeant*.

g. De marechaussees en de hoefsmeden zijn gelijk gesteld aan den graad van *korporaal*.

h. De marechaussees der 2de *klasse* worden, bij goed gedrag en dienstijver, na *zes* jaren dienst *bij het Wapen* tot de 1*ste klasse* bevorderd. De marechaussees der 2de klasse genieten de soldij, vastgesteld voor de marechaussees in de Tabel, behoorende bij het Koninklijk besluit van 31 December 1887, n°. 29; die der 1ste klasse genieten die soldij met eene verhooging van 10 centen per dag.

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*get.*) SEYFFARDT.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 4 Maart 1893, nº. 16.

BIJLAGE B.

INDEELING *van het wapen der Koninklijke Marechaussee.*

Nummer der Divisie.	Standplaatsen van de Divisie-commandanten.	Standplaatsen van de Districts-commandanten.	Standplaatsen der Brigades.	Omschrijving van het door elke Divisie te bezetten gebied.
1ste	*'s Hertogenbosch.*	's Hertogenbosch, Eindhoven, Breda en Sas van Gent.	De standplaatsen der brigades Marechaussee worden door den Minister van Oorlog vastgesteld.	Het zuidelijk gedeelte van de provincie *Zeeland*, benevens het westelijk deel van het eiland *Walcheren;* voorts de provincie *Noordbrabant*, met uitzondering van het noordoostelijk gedeelte.
2de	*Maastricht.*	Maastricht, Roermond en Nijmegen.		De provincie *Limburg*, het noordoostelijk gedeelte van de provincie *Noordbrabant*, benevens het zuidoostelijk gedeelte van de provincie *Gelderland.*
3de	*Zwolle.*	Zwolle, Assen, Almelo, Zutphen en Leeuwarden.		De provincie *Gelderland* ten oosten van *den IJsel* benevens de gemeente *Apeldoorn;* de provincie *Overijssel* met uitzondering van het gedeelte, gelegen op den linkeroever van *den IJsel* en van enkele gemeenten in het noordwestelijk gedeelte; voorts de provincie *Drenthe* alsmede het zuidoostelijk gedeelte van de provincie *Groningen* en de provincie *Friesland*, behalve het zuidwestelijk gedeelte.

Mij bekend,
De Minister van Oorlog,
(*get.*) SEYFFARDT.

---

6 *Maart* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat tusschen de bepaling, voorkomende in een verordening op de invordering van eene plaatselijke belasting op de honden, houdende dat bij de betaling voor elken hond een zeker kenteeken wordt uitgereikt, bestemd om door dien hond te worden gedragen, en de bepaling, voorkomende in de politie-verordening der gemeente, dat wanneer honden zonder dat kenteeken op den openbaren weg komen, de houder, die daartegen niet voldoende heeft gewaakt, met geldboete wordt gestraft, een zoo onmiskenbaar verband bestaat dat de strafbepaling van de politie-verordening niet anders kan beschouwd worden dan als een aanvulling van hetgeen de belastingverordening in het belang der heffing heeft voorgeschreven.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie door den req. voorgesteld bij memorie:

Schending door verkeerde toepassing, van de artt. 44 R. O. en 218 Strafvordering;

Overwegende dat de gereq. is gedagvaard ter zake van op 26 Aug. 1892, des namiddags omtrent te 7 uur, geen voldoende zorg te hebben gedragen dat een haar toebehoorende onder haar toezicht staande hond niet op den openbaren weg,

de Achtergracht, zuidzijde, te Helder kwam, zonder behoorlijk voorzien te zijn van een geldigen belastingpenning daar deze hond toen aldaar zonder belastingpenning liep";

O. dat de kantonrechter — na te hebben vooropgesteld dat ter verkrijging van een in de gemeente Helder geldigen belastingpenning voor een hond moet worden betaald en aldaar geheven wordende plaatselijke belasting op de honden; dat volgens de verordening op de invordering de belastingschuldigen hun aanslag moeten betalen vóór 1 Juli van ieder jaar en bij die betaling door of namens den gemeente-ontvanger voor elken hond een kenteeken wordt uitgereikt volgens een door burgemeester en wethouders vast te stellen model, waarop wordt vermeld het jaar der uitreiking en een doorloopend volgnommer, en dat als zoodanig kenteeken voor het dienstjaar 1892 door burgemeester en wethouders is vastgesteld het model van een blikken penning voor honden gehouden wordende ten dienste van den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid of ter bewaking van gebouwen, en het model van een koperen penning voor de overige honden, — heeft overwogen, dat de geldigheid van een belastingpenning zou moeten worden beoordeeld volgens de verordeningen, waarbij de heffing eener plaatselijke belasting op de honden in de gemeente Helder en de bepalingen omtrent de invordering van die belasting zijn vastgesteld, en dat de vervolging wegens het ten laste gelegde feit alzoo moet worden beschouwd als eene vervolging wegens overtreding ter zake van belastingen, waarvan, volgens de wet op de Regterlijke Organisatie, de kennisneming behoort aan de arrondissements-rechtbank en alzoo onttrokken is aan die van den kantonrechter;

O. dat deze beslissing bij het middel van cassatie wordt bestreden op grond dat, hoezeer door den kantonrechter te recht is geoordeeld, dat de geldigheid van den belastingpenning beoordeeld moet worden volgens de bestaande belastingverordening, daaruit ten onrechte is afgeleid dat de vervolging moet worden beschouwd als eene vervolging wegens overtreding ter zake van belastingen, dat het ten laste gelegde feit oplevert eene overtreding van art. 34 der politie-verordening van de gemeente Helder van 2 Febr. 1892, waarbij strafbaar wordt gesteld „ieder, die geene voldoende zorg draagt, dat de onder zijn toezicht staande honden niet op straten of wegen komen zonder behoorlijk te zijn voorzien van een geldigen belastingpenning" en dat, waar, gelijk ten deze het geval is, eene wettige belastingverordening bestaat en de uitreiking der belastingpenningen daarbij is geregeld, de gemeenteraad bij politie-verordening kan voorschrijven, dat de honden die penningen moeten dragen, daar dit in het belang van de openbare orde en veiligheid kan geacht worden te zijn, al ware het slechts om op eene gemakkelijke en nauwkeurige wijze te kunnen constateeren aan wien de hond, ten aanzien waarvan of waarmede eene overtreding wordt gepleegd, toebehoort, of onder wiens toezicht deze staat;

O. daaromtrent, dat de vraag, of de kantonrechter naar art. 56 R. O. onbevoegd is om van deze zaak kennis te nemen, hare beantwoording moet vinden in den aard van het voorschrift, dat door het ten laste gelegde feit zou zijn overtreden;

O. dat dit voorschrift is gelegen in het hierboven vermeld art. 34 der politie-verordening van de gemeente Helder, waarbij, onder bepaling van straf op het verzuim, aan ieder, die honden onder zijn toezicht heeft, de zorg wordt opgedragen, dat die honden niet op straten of wegen komen zonder voorzien te zijn van een geldigen belastingpenning;

O. dat, waar eenerzijds de in het vonnis aangehaalde verordening op de invordering van de plaatselijke belasting als maatregel tot verzekering van de heffing, heeft vastgesteld, dat bij de betaling voor elken hond een zeker kenteeken wordt uitgereikt, bestemd om door dien hond te worden gedragen, en anderzijds de politie-verordening bepaalt, dat wanneer honden zonder dat kenteeken op den openbaren weg komen, de houder, die daartegen niet voldoende heeft gewaakt, met geldboete wordt gestraft, tusschen die voorschriften een zoo onmiskenbaar verband bestaat, dat de strafbepaling van de politie-verordening niet anders kan beschouwd worden dan als een aanvulling van hetgeen de belastingverordening in het belang van de heffing heeft voorgeschreven en uit dien hoofde evenzeer als eene bepaling betreffende plaatselijke belasting is aan te merken;

O. dat hiertegen niet kan afdoen, dat die bepaling, als maatregel van orde en veiligheid, in een politie-verordening is opgenomen, en niet in den vorm, voor belastingverordening voorgeschreven, is vastgesteld, omdat een en ander de wettigheid van de bepaling betreft, maar op de beslissing omtrent de bevoegheid van den rechter van geen invloed kan zijn;

O. dat het middel van cassatie alzoo is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het beroep; de daarop gevallen kosten te dragen door den Staat.

—

6 *Maart* 1893. BESLUIT van den Minister van Oorlog, betreffende het verleenen van bijstand en van hulp door militairen en het inzenden van rapporten dienaangaande.

Overwegende, dat het noodig is, in verband met het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253), nadere voorschriften te geven ten aanzien van de huisvesting en de voeding van krijgsvolk, hetwelk, buiten zijn garnizoen gevorderd zijnde tot handhaving of herstel der openbare orde, wordt ondergebracht op de wijze bepaald bij de slotalinea van art. 12 der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 138), houdende bepalingen, betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk en de transporten en leverantiën, voor de legers of verdedigingswerken van het Rijk gevorderd, zooals die wet is gewijzigd bij de wetten van 29 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 53), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83).

Willende tevens, mede in verband met den herdruk van de beknopte uitgave van het *Recueil Militair*, de verschillende bepalingen nopens het verleenen van bijstand en van hulp door militairen, zooveel noodig gewijzigd en aangevuld, in ééne beschikking op nieuw vaststellen;

Heeft goedgevonden:

A. In te trekken:

de aanschrijvingen, enz. van den Minister van Oorlog van:

6 Maart 1828, n°. 100; 9 October 1842, n°. 1B; 14 Augustus 1846, n°. 26B; 7 Januari 1847, n°. 41B; 28 November 1848, n°. 3B; 20 December 1848, n°. 18B; 11 Juli 1850, n°. 15B; 25 October 1850, n°. 23B; 6 September 1851, n°. 1B; 6 September 1851, n°. 2B; 7 Juni 1852, n°. 3B; 24 December 1852, n°. 22B; 8 November 1853, n°. 50B; 7 April 1854, n°. 62B; 17 Januari 1856, n°. 6B; 29 September 1856, n°. 49B; 20 October 1856, n°. 8B; 4 October 1860, n°. 45B; 26 Februari 1861, n°. 49B; 8 Maart 1861, n°. 36B (alleen voor zooveel betreft de vermelding, na punt 8°., van gevallen waarin militaire bijstand wordt verleend); 2 October 1863, n°. 1P; 6 September 1871, n°. 66P; 8 Januari 1875, n°. 35P; 16 Januari 1878, n°. 42P; 29 Juli 1879, n°. 61; 29 December 1883, n°. 50; 11 November 1887, IIIe afd., n°. 26; 26 November 1887, VIe afd., n°. 39; 24 Januari 1891, IIe afd., n°. 91; 11 Januari 1892, IIe afd., n°. 93; 1 September 1892, I^e afd., n°. 103 en 11 Februari 1893, IIe afd., n°. 65.

B. Te bepalen:

MILITAIRE BIJSTAND TOT HANDHAVING OF HERSTEL DER OPENBARE ORDE.

Art. 1. § 1. Wanneer door de Commissarissen der Koningin in de provinciën, krachtens art. 15 van hunne instructie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 September 1850 (*Staatsblad* n°. 62) of door de burgemeesters, krachtens art. 184 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85), gewijzigd bij de wet van 7 Juli 1865 (*Staatsblad* n°. 79), militaire bijstand of militaire hulp wordt *gevorderd* tot handhaving of herstel der openbare orde, is de autoriteit, aan wie de aanvraag, overeenkomstig deze bepalingen, wordt gericht, verplicht, aan die *vordering* terstond te voldoen.

§ 2. De bevelhebbers in de militaire afdeelingen stellen zich, inzonderheid wanneer gelijktijdig in verschillende gemeenten in hunne onderhoorige militaire afdeeling, militaire bijstand tot handhaving of herstel der openbare orde is gevorderd, telkens wanneer zij daartoe aanleiding vinden, door persoonlijk onderzoek op de hoogte van den toestand bij de daartoe bestemde detachementen. Zij overtuigen zich daarbij of de dienst, de huisvesting en de voeding van die troepen naar behooren zijn geregeld, en of de sterkte van elk detachement, voor het aangegeven doeleinde aangewezen, in overeenstemming is met de taak die het heeft te vervullen.

Blijkt hun, dat vermeerdering of vermindering van een detachement wenschelijk of noodig is, of dat het kan worden gemist, dan treden zij ter zake in overleg met de burgerlijke autoriteiten.

Wanneer aan de bevelhebbers in de militaire afdeelingen door de Commissarissen der Koningin in de provinciën *aanvragen* worden gericht om voor het verleenen van militairen bijstand, troepen beschikbaar te stellen, die *niet* in de betrokken provincie in bezitting liggen — welke aanvragen niet vallen onder het bepaalde bij art. 15 der instructie voor de Commissarissen der Koningin in de provinciën — dan wordt daaraan, bepaaldelijk in dringende gevallen, niettemin *zoo mogelijk*, althans *voorloopig* voldaan. Intusschen zullen de bevelhebbers alsdan in het bijzonder door overleg met de burgerlijke autoriteiten en door persoonlijk onderzoek ter plaatse, behooren na te gaan

in hoeverre er *noodzakelijkheid* bestaat om de aangevraagde troepen beschikbaar te doen stellen of te doen blijven.

Daarbij dient spaarzaamheid in het gebruik van troepen op den voorgrond te staan — ook in verband met de diensten, krachtens art. 14 der instructie voor den Commissaris der Koningin in elke provincie, art. 184 der gemeentewet en de artt. 44, 46, 48, 49 en 74 der schutterijwet, door de schutterijen voor de handhaving der openbare orde te verleenen — en behoort wijdefs het beginsel te gelden, dat de troepen, welke in eene provincie garnizoen houden, in de eerste plaats voor het verleenen van militairen bijstand in die provincie moeten worden bestemd.

Leidt het overleg door de bevelhebbers in de militaire afdeelingen, overeenkomstig het voorstaande, met de betrokken burgerlijke autoriteiten te houden, niet tot overeenstemming en acht de bevelhebber het beschikbaar stellen of doen blijven van de troepen niet noodig, of bestaat daartegen bij hem om eenige andere reden bezwaar, dan brengt hij de zaak ter kennis van den Minister van Oorlog.

§ 3. Voorschriften nopens het optreden van militairen bij het verleenen van militairen bijstand, zijn vastgesteld bij de alsnog van kracht zijnde aanschrijving van den Minister van Oorlog van 7 April 1848, nº. 21 A. (*Zie de Bijlage van deze beschikking.*)

§ 4. Van verstrekkingen van detachementen militairen tot handhaving of herstel der openbare orde, in of buiten het garnizoen, moet door den provincialen-adjudant of door den plaatselijke- of garnizoenscommandant, aan wien de aanvraag wordt gericht, aan den bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling en door dezen aan den Minister van Oorlog zoodra doenlijk, *per telegram*, worden gerapporteerd. Daarbij moeten worden vermeld: het doel waartoe de bijstand wordt verleend; de bestemming, de sterkte en de samenstelling van het detachement; het korps waartoe het behoort; benevens de naam van den officier aan wien het bevel is opgedragen, alsmede die van de overige officieren, welke daarbij mochten zijn ingedeeld.

Wanneer een detachement door een onderofficier wordt gecommandeerd, moet ook diens naam worden vermeld.

De vermelding van die namen moet niet beschouwd worden als eene bloote formaliteit, maar dient om Hare Majesteit de Koningin eventueel bekend te kunnen maken met hen, die zich door beleid, vastberadenheid en onverschrokkenheid onderscheiden, wanneer hun in de moeielijke omstandigheden, die bij het verleenen van militairen bijstand kunnen voorkomen, eenig bevel is opgedragen.

Wordt aan eene vordering of eene aanvraag van militairen rechtstreeks door den bevelhebber in de militaire afdeeling voldaan, dan zendt deze autoriteit daarvan, evenzoo langs *telegraphischen weg*, in vorenbedoelden zin rapport aan den Minister van Oorlog.

§ 5. Omtrent het inrukken of het terugkeeren in het garnizoen van detachementen als vorenbedoeld, moet op gelijke wijze als in § 4 is voorgeschreven, worden gerapporteerd.

§ 6. Door andere militaire autoriteiten — met name door de inspecteurs der wapens of de commandeerende officieren van korpsen, worden, betreffende de hier behandelde aangelegenheid, geene rapporten aan het departement van Oorlog ingediend.

Deze bepaling sluit nochtans niet uit, dat de commandeerende officieren der betrokken korpsen, in die hoedanigheid, aan den inspecteur van hun wapen, van het uitzenden en terugkeeren van detachementen tot voorschreven doeleinde, behooren kennis te geven.

§ 7. De commandant van een detachement tot het verleenen van militairen bijstand uitgezet, rapporteert, na aankomst op zijne standplaats, ten spoedigste aan den bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling, op welke wijze de dienst van het detachement is geregeld en hoe in de huisvesting en voeding van het detachement is voorzien.

Blijft een detachement langer dan ééne week tot vorenvermeld doeleinde in dienst, dan moet in den aanvang van elke week door den detachementscommandant aan den bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling, schriftelijk rapport worden gezonden, van alle belangrijke voorvallen die zich in de afgeloopen week bij het detachement hebben voorgedaan; voorts van eventueele splitsing van het detachement in onderdeelen, verandering van standplaats, enz.

Bovendien moet in de wekelijksche rapporten beknopt, maar volledig melding worden gemaakt, van *alle* diensten door het detachement in de afgeloopen week verricht, *met betrekking tot de taak, waartoe het is uitgezonden.* Mitsdien zal uitdrukkelijk moeten blijken van het al dan niet betrekken van wachten; het uitzetten van posten;

het afzenden van patrouilles; het uiteendrijven van samenscholingen, enz.

De bevelhebber zendt die rapporten, of — bijaldien meerdere detachementen zijn uitgezet, een *overzicht* van den inhoud van de rapporten dier verschillende detachementen, — aan den Minister van Oorlog; opdat de Minister steeds kunne nagaan, wáár en tot welke sterkte, detachementen militairen aanwezig zijn.

Van handelingen van de detachementen waarbij geweld is moeten worden gebruikt, wordt steeds ten spoedigste, zoo mogelijk *per telegram*, door de detachementscommandanten aan den bevelhebber gerapporteerd, met opgaaf van al het daaromtrent meldenswaardige. De bevelhebber rapporteert dienaangaande in gelijken zin aan den Minister van Oorlog.

§ 8. Wanneer verschillende detachementen in eene zelfde provincie of landstreek tot het verleenen van militairen bijstand zijn uitgezet, kan de bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling, indien hem zulks raadzaam voorkomt, een hoofdofficier, een kapitein of een ritmeester van een der in de militaire afdeeling garnizoen houdende korpsen, belasten met het algemeen toezicht over de uitgezette detachementen. Deze officier moet alsdan den gang van den dienst bij de detachementen voor zooveel noodig regelen en nagaan; en wijders, in voorkomende gevallen, bij afwezigheid van den bevelhebber, ter bevordering van eene spoedige handeling, namens dezen, met de betrokken burgerlijke autoriteiten overleg houden nopens het optreden van de militaire macht.

Hij ontvangt, in verband hiermede, van den bevelhebber de noodige instructiën.

De bevelhebber geeft, zoowel aan den Minister van Oorlog, als aan de betrokken burgerlijke autoriteiten, kennis van de aanwijzing van den vorenbedoelden officier, en noodigt bedoelde autoriteiten tevens uit, zich, in voorkomende gevallen, met dezen omtrent het optreden van de onder hem gestelde detachementen te verstaan.

De officier met het algemeen toezicht belast, wordt gedurende den tijd, waarin hem deze taak is opgedragen, voor zooveel noodig, van andere diensten vrijgesteld.

Wanneer de bevelhebber, het met het oog op het aantal detachementen tot handhaving of herstel der openbare orde uitgezonden en gelet op de plaatsen waar zij zijn gevestigd, noodzakelijk oordeelt, kan hij voor de uitoefening van het algemeen toezicht over twee of meer groepen van detachementen, afzonderlijke officieren aanwijzen.

§ 9. In verband met de belangen van den dienst en de behoorlijke vervulling van de taak waartoe zij zijn geroepen, worden militairen, die buiten hun garnizoen gevorderd zijn tot handhaving of herstel der openbare orde, op grond van het bepaalde bij art. 12 der gewijzigde wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 188) betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk, door de zorg van den burgemeester, in overleg met den commandant van den troep, zooveel mogelijk in openbare of andere gebouwen — bij bereden detachementen met de paarden — als bedoeld onder n°. 1 van dit artikel, vereenigd ondergebracht.

Die gebouwen worden, zoo mogelijk, zoodanig gekozen, dat niet alleen de doeltreffende huisvesting, in den zin van het vorenstaande, verzekerd is, maar dat ook de goede vervulling van de taak waarvoor de troep bestemd is, daardoor wordt bevorderd.

Aan een bepaalden afstand van de bebouwde kom der gemeente, is men daarbij, ingevolge voormeld art. 12 *niet* gebonden.

Blijkt het, ook in verband met de sterkte van het detachement, niet mogelijk, het detachement *in zijn geheel* in één gebouw onder dak te brengen, dan moet worden getracht in zooveel mogelijk bijeen gelegen gebouwen de *onderdeelen* (sectiën, peletons, enz.), elk in zijn geheel te huisvesten; met dien verstande nochtans, dat het verband tusschen die onderdeelen bewaard blijft en dat de commandant den troep in de hand houdt.

De kosten voor het verschaffen van huisvesting als vorenbedoeld, worden door het Rijk aan de gemeente vergoed.

Mocht het overleg met den burgemeester niet tot den gewenschten uitslag leiden, dan is de detachementscommandant bevoegd tot het onderdak brengen van het detachement op de voorgeschreven wijze — voor zooveel zulks op billijke voorwaarden kan geschieden — eene huurovereenkomst met een of meer particulieren aan te gaan. Bestaat ook hiertoe geene gelegenheid, dan vraagt de detachementscommandant ten spoedigste het noodige tentmaterieel (voor kookketels zie § 11) aan, om op een daartoe in overleg met den burgemeester beschikbaar te stellen of te huren terrein, te kampeeren; terwijl hij in afwachting daarvan zijnen troep, zoo mogelijk, doet bivakkeeren.

Onder omstandigheden als waarvan hier sprake is, mag hij er niet dan bij de uiterste noodzakelijkheid — bijvoorbeeld wanneer het kampeeren of

het bivakkeeren wegens het jaargetijde niet *kan* geschieden — en op zijne persoonlijke verantwoordelijkheid, toe overgaan, militairen afzonderlijk bij de ingezetenen te doen inkwartieren; terwijl hij, wanneer hij daartoe overgaat, in elk geval zorg draagt door het uitzetten van eene wacht van bekwame sterkte, te allen tijde eene gesloten afdeeling onmiddellijk beschikbaar te hebben.

§ 10. Ingevolge art. 7 van het Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253) worden de gebouwen in § 9 bedoeld, van meubelen, nachtleger, middelen tot verlichting en verwarming en waschgereedschap, voorzien; en zulks mede van gemeentewege en tot een door den burgemeester, in overleg met den commandant van den troep te bepalen aantal.

Vermits ook voor de beschikbaarstelling van een en ander vereischte kosten ten laste van het Rijk komen, worden, ingevolge vermeld art. 7, wanneer de gemeente *niet* in het bezit is van de in dat artikel genoemde benoodigdheden, door het gemeentebestuur geene andere voorwerpen aangekocht of gehuurd, dan door den commandant van den troep uitdrukkelijk noodig worden geoordeeld.

Ten einde voor vermeld doel hooge uitgaven — die, ook gelet op het tijdelijke en soms kortstondige verblijf van de troepen ter plaatse, niet gerechtvaardigd zouden zijn — te vermijden, zal de commandant van den troep zich in zoodanig geval tot het doen aankoopen of huren van het onvermijdelijk noodzakelijke behooren te beperken. Mitsdien zullen de militairen zich alsdan ten deze aanvankelijk soms eenigermate moeten behelpen en zich bijvoorbeeld tijdelijk moeten vergenoegen met ligging op stroo, (hetwelk, mede volgens art. 7 voornoemd, desgevorderd door de gemeente steeds zal worden verstrekt), in de beschikbaar gestelde of gehuurde gebouwen, in tenten, of op het bivak; even als zij dit bij manoeuvres en oefeningen en te velde, ingeval van huisvesting in zoogenaamde *noodkwartieren* of *oordbivaks*, moeten doen.

Intusschen behooren de plaatselijke- en garnizoenscommandanten, bij het uitzenden van detachementen tot het verleenen van militairen bijstand, al dadelijk maatregelen te treffen om — zoo noodig — dekens, en bij te verwachten eenigszins langeren duur van de detacheering, ook ledige stroo- en kussenzakken, aan het detachement te doen medegeven of te doen nazenden.

Tot voormeld einde kan een onderofficier uit het garnizoen naar de plaats van bestemming van het detachement worden medegezonden, om aldaar van den detachementscommandant opgaaf te ontvangen van het c. q. benoodigde aan tentmaterieel, voorwerpen van nachtligging, enz. (zie ook § 11 hierna).

Die onderofficier keert alsdan onverwijld naar het garnizoen terug en rapporteert ter zake aan den plaatselijke- of den garnizoenscommandant, die op het toezenden van een en ander ten spoedigste de vereischte orde stelt.

Indien het noodig is, dat dekens of ledige stroo- en kussenzakken worden medegegeven of nagezonden, dan moeten daarvoor in de eerste plaats worden bestemd de nachtlegervoorwerpen, welke bij de manschappen waaruit het detachement is samengesteld, in gebruik waren.

Alleen ingeval reeds op andere wijze over die voorwerpen is beschikt, zoo ook indien daarmede niet voldoende in de behoefte kan worden voorzien, zal van den voorraad in de garnizoensnachtlegermagazijnen worden gebruik gemaakt.

Indien verstrekking van tentmaterieel noodig is, zendt de plaatselijke- of garnizoenscommandant daarvan c. q. per *telegram* bericht aan den magazijnmeester, hoofd van een der centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting, te *Woerden*, te *Delft* of te *Amsterdam*.

Deze is gehouden voor de verzending van het benoodigde met den meesten spoed zorg te dragen.

Van elke verzending hierbedoeld, doet hij — door tusschenkomst van den hoofdintendant — mededeeling aan den Minister van Oorlog.

§ 11. Tot het aanschaffen van het benoodigde voor de voeding der militairen en c. q. van de paarden, treedt de detachementscommandant ingevolge art. 6 van het hiervoren aangehaalde Koninklijk besluit van 10 November 1892 (*Staatsblad* n°. 253) mede in overleg met den burgemeester. Hoezeer daarbij aan den eisch van alleszins behoorlijke verpleging van menschen en paarden niet mag worden te kort gedaan, behooren de detachementscommandanten te dien aanzien inschikkelijkheid te betrachten en met de burgerlijke autoriteit zooveel doenlijk mede te werken om op doelmatige wijze en zonder overwegende bezwaren voor de gemeente, in de voeding te voorzien.

Bijaldien dan ook de gelegenheid ontbreekt om, door de zorg van gemeente of inwoners, gereedgemaakte spijzen te doen verschaffen, moet genoegen genomen worden met het verstrekken van niet gereed gemaakte levensmiddelen.

Ingevolge de bepaling van het laatste lid van

voormeld art. 6, moet alsdan door de gemeente ook het noodige voor de bereiding der spijzen worden verschaft en moeten voorts, zoo noodig, gereedschappen en materialen voor het maken en inrichten van veldkeukens beschikbaar worden gesteld.

Zoo eenigszins mogelijk moet, in het belang van de verpleging der militairen, bij elk detachement een soldaat worden ingedeeld, die geschikt is om als kok op te treden, voor het geval dat het detachement zelf in zijne voeding moet voorzien. Eventueel kunnen daartoe ook kookketels uit het garnizoens-kleedingmagazijn worden medegenomen of nagezonden.

In verband met de mogelijkheid, dat een detachement laat op den dag op zijne bestemming aankomt of dat voor de voeding bezwaarlijk tijdig maatregelen kunnen worden getroffen, moet voorts, zoo mogelijk, aan ieder man, bij uitzending van een detachement, door de zorg van den commandeerende-officier van het korps ter plaatse, een reserveration levensmiddelen (inhoudende 0.3 KG. verduurzaamd rundvleesch), uit het betrokken garnizoens-magazijn van levensmiddelen worden medegegeven. Deze rations mogen nochtans alleen in geval van volstrekte noodzakelijkheid worden verbruikt; zij moeten dus in eigenlijken zin als *noód*rations worden beschouwd. Bijaldien zij niet zijn verbruikt, en zich nog in goeden staat bevinden, behooren zij onmiddellijk na den terugkeer van het detachement in het garnizoen, weder in vermeld garnizoensmagazijn te worden ingeleverd.

Mocht het wenschelijk worden geoordeeld en de gelegenheid daartoe bestaan, dan kan ieder man, voor het verlaten van het garnizoen, van een ration of van een half ration brood worden voorzien.

Overigens blijft voor de voorziening in spijs en drank voor de detachementen het bepaalde bij § 10 ad art. 234 der voorschriften tot uitvoering van het reglement van administratie toepasselijk.

§ 12. Aangezien bij het verleenen van militairen bijstand tot handhaving of herstel der openbare orde, zoowel de burgemeesters als de ambtenaren der rijkspolitie en de commissarissen van de gemeentelijke politie met den troep in aanraking kunnen komen, wordt er de aandacht op gevestigd, dat de ambtelijke onderscheidingsteekenen, welke in die gevallen moeten worden gedragen, voor vermelde autoriteiten en ambtenaren bestaan:

Voor de burgemeesters:

in een zilveren penning, hebbende eene middellijn van 40 mM., vertoonende aan de eene zijde het wapen des Rijks, aan de andere dat der gemeente, of, zoo de gemeente geen wapen heeft, den naam der gemeente; de penning hangende op de borst, hetzij aan eene zilveren keten, hetzij aan een oranje zijden lint; de keten of het lint op beide schouders aan den rok of het opperkleed vastgehecht.

Zie het Koninklijk besluit van 16 November 1852 (*Staatsblad* n°. 201).

Voor de ambtenaren van 's Rijkspolitie:

in een ambtspenning van wit metaal, om den hals gedragen, aan een zwart zijden lint, breed 1 cM.; voorzien *aan de eene zijde* van het Koninklijk naamcijfer onder eene Koningskroon, *aan de keerzijde* van het woord „Rijkspolitie" en daaronder het nummer, waarop de houder in het register der ambtenaren van 's Rijkspolitie staat ingeschreven.

Zie het Koninklijk besluit van 7 Februari 1854 (*Staatsblad* n°. 10).

Voor de commissarissen speciaal voor de Rijkspolitie ingesteld en *voor de commissarissen van politie* in de arrondissementshoofdplaatsen:

in een zilveren penning, aan de eene zijde voorzien van het Rijkswapen, aan de andere zijde respectievelijk van het opschrift „*Commissaris van 's Rijkspolitie* „en" *Commissaris van politie der gemeente.....* ", midden voor de borst hangende aan een „en sautoir" over het vest gedragen oranje zijden lint, breed 6 cM., aan weerszijden ter breedte van anderhalven centimeter met zilver omboord.

De commissarissen van politie, in gemeenten, waar geen rechtbank is, dragen den bedoelden penning aan een koord van oranje zijde.

Zie het Koninklijk besluit van 6 October 1856 (*Staatsblad* n°. 92).

§ 13. Wanneer in eene militaire afdeeling, ingevolge daartoe door den Minister van Oorlog gegeven bevelen, tot het verleenen van militairen bijstand, detachementen worden gestationneerd, afkomstig van korpsen uit eene andere militaire afdeeling, ressorteeren die detachementen, van het oogenblik af waarop zij in hunne standplaats aankomen, onder den bevelhebber in wiens militaire afdeeling zij tijdelijk optreden. De rapporten van de commandanten dier detachementen worden mitsdien aan dezen bevelhebber gericht.

§ 14. Wanneer de reserverations vleesch en

het brood bedoeld bij § 11 hiervoren zijn verstrekt, geeft de commandeerende officier van het betrokken korps, door tusschenkomst van den hoofdintendant, daarvan later kennis aan den Minister van Oorlog, met opgaaf tevens van de hoeveelheden, welke daarvan mochten zijn verbruikt, en onder overlegging c. q. van de processen-verbaal betreffende de afvoering van rations vleesch welke onbruikbaar zijn geworden.

HULPVERLEENING DOOR MILITAIREN BIJ HET TEN UITVOER LEGGEN VAN QUARANTAINE-MAATREGELEN.

Art. 2. § 1. Ingevolge het bepaalde bij art. 9 der wet van den 28sten Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 35) tot wering van besmetting door uit zee aankomende schepen, is de burgemeester van eene gemeente bevoegd bij het ten uitvoer leggen van quarantaine-maatregelen de hulp der militaire macht, in te roepen.

Bij circulaire van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dd. 8 September 1892, n°. 4550, afd. M. P., gericht aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën *Groningen*, *Friesland*, *Noordholland*, *Zuidholland* en *Zeeland*, is er de aandacht van die autoriteiten op gevestigd, dat diensten, als bedoeld bij genoemd wetsartikel, voor de militairen en vooral voor miliciens, ernstige bezwaren kunnen medebrengen en zulks zoowel wegens de nadeelen, die daaruit voor de oefeningen en diensten van het leger voortvloeien, als wegens het gevaar van verspreiding van eene besmettelijke ziekte; en zulks bepaaldelijk op tijdstippen, waarop een groot aantal miliciens voor het houden van herhalingsoefeningen onder de wapenen zijn en op verschillende punten groote troepenvereenigingen plaats hebben.

De genoemde autoriteiten werden, in verband hiermede, door den Minister van Binnenlandsche Zaken uitgenoodigd, het daarheen te leiden, dat de burgemeesters, wien het aangaat, niet dan ingeval van *bepaalde noodzakelijkheid* en dan nog voor zoo kort mogelijken tijd van den bijstand der militaire macht zouden gebruik maken; mitsdien alleen ingeval de Rijks- en de gemeentelijke politie in quarantaine-plaatsen niet voldoende zouden blijken en alsdan slechts zoolang tot door uitbreiding van het Rijkspolitie-personeel ter plaatse, in de behoefte aan zoodanig personeel zal zijn voorzien.

Ten aanzien van het voldoen aan zoodanige aanvragen, het rapporteeren ter zake, enz., geldt het bepaalde bij art. 1 hiervóór.

§ 2. Wanneer de militaire macht, op grond van het vorenstaande beschikbaar gesteld, moet worden ingekwartierd, moeten de detachementscommandanten er in het bijzonder voor waken, dat het personeel niet wordt gehuisvest in woningen, waar besmettelijke ziekte heerscht en ook overigens maatregelen nemen om de verspreiding van zoodanige ziekte onder de militairen te voorkomen.

HET VERSTREKKEN VAN MILITAIREN ALS HULPMARECHAUSSEE, TOT WERING VAN DE VERSPREIDING VAN BESMETTELIJKE VEEZIEKTE.

Art. 3. § 1. Ingevolge het bepaalde bij art. 29 der wet van den 20sten Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131), tot regeling van het veeartsenijkundig staatstoezicht en de veeartsenijkundige politie, kan de burgemeester van eene gemeente, waar besmettelijke veeziekte is uitgebroken, de hulp van de militaire macht inroepen, tot het doen afsluiten van besmette hoeven of weiden, zoo noodig met inbegrip der naast aangelegen landerijen of erven.

§ 2. Aan aanvragen om militairen tot vermeld doeleinde wordt alleen voldaan, voor zooveel zij door tusschenkomst van de Commissarissen der Koningin in de provinciën zijn gericht aan de bevelhebbers in de militaire afdeelingen. Deze autoriteiten vragen, zoo hun daaromtrent nog geene bevelen zijn verstrekt, *per telegram* dienaangaande de beslissing van den Minister van Oorlog.

§ 3. Omtrent de beëediging van officieren, onderofficieren en korporaals, die ter zake van de wering der verspreiding van besmettelijke veeziekte, als hulpmarechaussee optreden, omtrent de toelage, benevens de vergoedingen wegens reisen verblijfkosten aan de officieren, alsmede omtrent de dagelijksche soldijverhoogingen aan onderofficieren en minderen toe te kennen, wordt verwezen naar het Koninklijk besluit van 30 April 1885, n°. 36. (Beschikking van den Minister van Oorlog van 23 Mei 1885, IIde afd., Generale Staf, n°. 55.)

§ 4. De bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling, zendt van de uitzetting van militairen of van detachementen tot het hiervoren aangegeven doel, schriftelijk rapport aan den Minister van Oorlog, met vermelding van de plaats van bestemming, alsmede c. q. van de sterkte en de

samenstelling van het detachement en den naam van den commandant. Evenzoo behoort van het inrukken, het verplaatsen, het vermeerderen of het verminderen van het detachement, te worden kennis gegeven.

Zijn meerdere detachementen verstrekt en blijven deze langer dan ééne week tot het aangegeven doel in dienst, dan zendt de bevelhebber in de militaire afdeeling in den aanvang van elke week aan den Minister van Oorlog een overzicht van alle detachementen, in zijne onderhoorige militaire afdeeling uitgezet.

Ten aanzien van de detachementen als hierbedoeld, handelt de bevelhebber in de militaire afdeeling c. q. in den zin van het bepaalde bij § 8 van art. 1.

§ 5. Worden in eene militaire afdeeling, tot het doel omschreven in dit art., troepen bestemd, behoorende tot korpsen uit eene andere militaire afdeeling, dan geldt, voor het gezag waaronder zij alsdan tijdelijk ressorteeren, het bepaalde bij § 13 van art. 1 dezer beschikking.

§ 6. Omtrent het in rekening brengen van de ter zake gedane betalingen wordt verwezen naar het bepaalde in de §§ 5 en 6 van de in § 3 van dit art. aangehaalde beschikking van 23 Mei 1885, IIe afd., Generale Staf, n°. 55.

HULPVERLEENING BIJ WATERSNOOD EN IJSOPRUIMINGEN.

Art. 4. § 1. Bij watersnood, bij invallenden dooi na strenge vorst, als anderszins, zijn de militaire autoriteiten verplicht om, op aanvraag van de ambtenaren van 's Rijks waterstaat, belast met het toezicht op de rivieren of van de burgemeesters, zoo spoedig mogelijk en op eigen gezag, bijstand en hulp te doen verleenen; mitsdien zonder den meestal kostbaren tijd door het vooraf vragen van bevelen verloren te doen gaan.

§ 2. Bijstand en hulp tot voorschreven einde behooren, desgevraagd, niet alleen te worden verleend wanneer watersnood reeds mocht zijn uitgebroken, maar ook, wanneer daaraan in dringende gevallen, *tot voorkoming van rampen en onheilen*, behoefte bestaat.

§ 3. De bijstand en de hulp moeten niet alleen bestaan in het beschikbaar stellen van personeel, materieel en hulpmiddelen van allerlei aard, tot het treffen van zoodanige maatregelen, als op het oogenblik door het algemeen belang zullen worden geboden, maar ook in het al dadelijk zooveel mogelijk verschaffen van huisvesting in militaire gebouwen, waar deze gevraagd of noodig geoordeeld wordt en het verstrekken van nachtligging, brood, enz.

§ 4. De inspecteurs der artillerie en der genie zijn doorloopend gemachtigd, om, tot hulp bij ijsopruimingen, detachementen van het korps torpedisten en van het korps genietroepen beschikbaar te doen stellen.

§ 5. De bepalingen, vermeld in de §§ 11 en 14 van art. 1 betreffende de verstrekking, enz. van reservations vleesch en van brood, zijn ook van toepassing op de detachementen militairen, die overeenkomstig het vorenstaande worden uitgezonden.

Mocht het wijders wenschelijk worden geacht, dat aan die detachementen, voor dagelijksch gebruik, andere verduurzaamde levensmiddelen worden verstrekt, dan moeten die aan den intendant der militaire afdeeling, waaronder het betrokken korps ressorteert, worden aangevraagd. Deze is gehouden aan die aanvraag, zoodra mogelijk, het gewenschte gevolg te geven.

Ook ten aanzien van deze levensmiddelen moeten de bepalingen, hierboven vermeld, worden toegepast.

§ 6. Van het verleenen van bijstand of hulp in voege voorschreven, behoort door de autoriteit, die daartoe bevelen heeft gegeven, ten spoedigste en zoo mogelijk *per telegram*, rechtstreeks aan den Minister van Oorlog te worden gerapporteerd; onverminderd de verplichting tot het inzenden van meer uitvoerige schriftelijke rapporten, die ter zake, zoo spoedig mogelijk, door tusschenkomst van den bevelhebber in de militaire afdeeling en van den inspecteur van het betrokken wapen of den chef van het betrokken dienstvak, aan den Minister van Oorlog moeten worden ingediend.

In die rapporten moet c. q. mededeeling worden gedaan, van de namen dergenen, die zich door menschlievend hulpbetoon hebben onderscheiden.

HULPVERLEENING BIJ SPOORWEGONGELUKKEN.

Art. 5. § 1. Bij spoorwegongelukken moeten de plaatselijke- en garnizoenscommandanten, alsmede de chefs van den geneeskundigen dienst in de garnizoenen, ongeacht de zijde van welke de mededeeling van het ongeval en het verzoek om geneeskundige hulp tot hen komt, desgevraagd onmiddellijk bijstand en hulp doen verleenen en zulks in de eerste plaats door het uitzenden van officieren van gezondheid, en zoo mogelijk ook van hospitaalpersoneel, voor zoover de militaire dienstbelangen, het slechts eenigszins toelaten.

In de militaire ziekeninrichtingen in de garnizoenen, gelegen aan de voornaamste kruispunten der spoorwegen, en wel te: *Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Breda, Dordrecht, Gouda, Groningen, 's Hertogenbosch, Nijmegen, Utrecht, Venlo, Zutphen* en *Zwolle* zijn zoogenaamde *spoorwegkisten* geplaatst, die door de zorg van de chefs van den geneeskundigen dienst in de betrokken garnizoenen steeds gevuld en in goeden staat moeten worden gehouden. Het in die kisten voorhanden materieel is bestemd om bij spoorwegongelukken te worden gebruikt. Het kan evenwel ook bij elk ander ongeval, waarbij het van nut kan zijn, worden aangewend.

§ 3. Van het verleenen van hulp in voege voorschreven, behoort door den betrokken plaatselijke- of garnizoenscommandant *per telegram* rechtstreeks aan den Minister van Oorlog bericht te worden gezonden; onverminderd de verplichting tot het inzenden, te dier zake, van omstandige rapporten welke door tusschenkomst van den bevelhebber in de militaire afdeeling aan den Minister behooren te worden gericht.

Daarbij moeten c. q. ook de namen dergenen, die zich bij het verleenen van hulp bijzonder verdienstelijk mochten hebben gemaakt, worden vermeld.

De chefs van den geneeskundigen dienst in de garnizoens rapporteeren ter zake aan den inspecteur van het dienstvak.

HULPVERLEENING AAN MILITIE-COMMISSARISSEN.

Art. 6. § 1. In plaatsen, waar garnizoen aanwezig is zal aan de militie-commissarissen, tot uitoefening van hunne functiën en van hun gezag, bij het houden van inspectiën over miliciens-verlofgangers, militaire hulp en bijstand worden verleend.

Zie de aanschrijving van 16 Juli 1819, n°. 14.

§ 2. Voorts zullen aan de militie-commissarissen, op hunne aanvraag, bij het houden van hunne inspectiën over miliciens-verlofgangers, *twee* daartoe geschikte onderofficieren uit de hoofdplaats van het militie-district of uit het naastbijgelegen garnizoen worden verstrekt.

HULPVERLEENING BIJ DE OPKOMST DER MILITIE MET SPOED.

Art. 7. Wanneer de verlofgangers der militie, hetzij geheel, hetzij ten deele, buitengewoon *met spoed*, onder de wapenen moeten komen, waarbij die verlofgangers rechtstreeks op hun korps worden gedirigeerd, moeten van het tijdstip af, waarop het militievervoer aanvangt, totdat het geacht kan worden te zijn afgeloopen, door de zorg van de plaatselijke- en garnizoenscommandanten in de daartoe ingevolge het *voorschrift betreffende de mobilisatie van het leger* in aanmerking komende stations, wachten worden geplaatst, onder bevel van een officier; en zulks zoowel tot het handhaven der orde, als tot het naar de kazernes geleiden van aankomende miliciens.

HULPVERLEENING AAN DE AMBTENAREN DER IN- EN UITGAANDE RECHTEN EN ACCIJNZEN EN AAN DE PACHTERS VAN 'S LANDS TOLLEN.

Art. 8. § 1. Aan de ambtenaren der in- en uitgaande rechten en accijnzen moet, wanneer de omstandigheden zulks mochten vorderen, ingevolge art. 322 der wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38) en aan de pachters van 's lands tollen moet, ingevolge art. 9 van het Koninklijk besluit van 29 October 1833 (*Staatsblad* n°. 59) eveneens in zoodanige gevallen, hulp en bijstand worden verleend.

§ 2. De militaire autoriteit door wie, in voege voorschreven, hulp en bijstand is verleend, moet daarvan — c. q. door tusschenkomst van den bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling, aan den Minister van Oorlog rapporteeren.

GARNISAIRES.

Art. 9. § 1. Ingevolge art. 17 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n° 22) op de invordering van 's Rijks directe belastingen, kan tot het invorderen van de directe belastingen van de inlegering van militairen bij de belastingschuldigen worden gebruik gemaakt; terwijl bij art. 260 der wet van den 29sten Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85), gewijzigd bij de wet van 7 Juli 1865 (*Staatsblad* n°. 79), is bepaald, dat de regelen bij eerstgemelde wet ten aanzien van de inlegering gesteld, ook voor de invordering der plaatselijke belastingen gelden.

§ 2. Ter uitvoering van vorenstaande wettelijke bepalingen zijn de plaatselijke- en garnizoenscommandanten uitgenoodigd, aan de ontvangen aanvrage van eenen ontvanger van 's Rijks directe belastingen of van eenen gemeenteontvanger in de plaats van het garnizoen of in eene plaats in de nabijheid van het garnizoen te allen tijde te voldoen en daarvan kennis te geven aan den pro-

vinciale-adjudant; terwijl indien daardoor belemmering in den gewonen dienst mocht kunnen ontstaan, het aan laatstgenoemde autoriteit is overgelaten, om des noodig, manschappen van andere garnizoenen te detacheeren, om diegenen van het betrokken garnizoen, die ingelegerd zijn, te vervangen. Zoodanige gedetacheerden zullen dan, voor zooveel noodig, bij het garnizoen in subsistentie gesteld, of, indien zij buiten het garnizoen tot inlegering moeten dienen, ingekwartierd moeten worden.

§ 3. Indien een ontvanger garnisaires aanvraagt bij een garnizoen in eene andere provincie, dan waar hij zelf gevestigd is, en waar de garnisaire benoodigd is, behoort de plaatselijke- of garnizoenscommandant niettemin aan de aanvraag van dien ontvanger te voldoen, vermits het verschil van provincie in dit opzicht niet medetelt, en de ontvanger zijne aanvrage moet richten aan het naastbijgelegen garnizoen, zonder onderscheid of dit in zijne eigene, dan wel in eene andere provincie ligt.

§ 4. In geen geval mogen marechaussees, of militairen die dienst als marechaussees verrichten, worden aangewezen voor den dienst van garnisaires. Ingeval zich in het garnizoen, bij welke commandant de aanvrage geschiedt, andere troepen bevinden, moeten de gevraagde krijgslieden daaruit worden gekozen; terwijl in het tegenovergestelde geval, de plaatselijke- of garnizoenscommandant gehouden is, den provincialen-adjudant onmiddellijk van de ontvangen aanvrage kennis te geven, ten einde door dezen zorg kunne worden gedragen, dat van het garnizoen zooveel mogelijk in de nabijheid der plaats waar de aanvrage geschied is, een krijgsman worde afgezonden aan den ontvanger, die de aanvrage heeft gedaan, opdat deze voor den bewusten dienst over hem kunne beschikken.

§ 5. De manschappen, die als garnisaires worden gebezigd, mogen niet langer dan 14 *dagen achtereen* als zoodanig verblijven; terwijl zij voor het geval dat hunne diensten langer worden vereischt, door anderen zullen worden afgelost, waartoe alsdan door den betrokken ontvanger aan den commandeerenden officier van het korps het aanzoek zal worden gedaan.

§ 6. Bij het bestemmen van manschappen als garnisaire moet steeds met de vereischte opletlendheid op hun doorgaand gedrag en eigenaardig karakter worden gelet, opdat geen andere dan oppassende manschappen, die genoeg zelfstandigheid bezitten om eenigen tijd op zich zelven te staan, voor dezen dienst worden aangewezen. Den ontvangers is aangeschreven om de korps- of plaatselijke-commandanten steeds onverwijld mededeeling te doen van het ontslag van een garnisaire, met opgave van het gedrag, door hem, tijdens zijnen dienst als zoodanig, gehouden.

§ 7. De garnisaire moet niet alleen wanneer de belastingschuldige weigeren mocht hem huisvesting, een nachtleger of eene plaats aan den gemeenen haard te geven, maar ook wanneer het nachtleger en de voeding onvoldoende zijn, zich vervoegen bij den commissaris van politie, of in gemeenten waar geen zoodanig ambtenaar aanwezig is, bij het hoofd van het plaatselijk bestuur. De plaatselijke- en garnizoenscommandanten hebben zich zooveel mogelijk te overtuigen, dat de garnisaires het, zoo wat nachtleger als voeding betreft, niet minder goed hebben dan in de kazerne, en behooren, wanneer dit mocht blijken niet het geval te zijn, daarvan onmiddellijk aan den Minister van Oorlog kennis te geven.

HULPVERLEENING BIJ HET TEN UITVOER LEGGEN VAN RECHTERLIJKE BEVELEN EN UITSPRAKEN VAN SCHUTTERSRADEN, ALSMEDE BIJ ARRESTATIËN NA BETRAPPING OP HEETERDAAD.

Art. 10. § 1. De plaatselijke- en garnizoenscommandanten, benevens de bevelhebbers in legerplaatsen, zullen zorg dragen, dat alle agenten van justitie en politie, en alle deurwaarders, de rechterlijke bevelen, waarvan zij houders zijn, voor zoover zij de militairen betreffen, in de garnizoenen of legerplaatsen, waarover die commandanten het bevel voeren, behoorlijk kunnen ten uitvoer leggen, mits genoemde agenten en deurwaarders, vóór dat zij de rechterlijke bevelen gaan ten uitvoer leggen, daarvan aan bedoelde militaire autoriteiten kennis geven.

§ 2. Wijders behoort militaire bijstand te worden verleend, wanneer deze door de daartoe bevoegde personen wordt aangevraagd in de gevallen, bedoeld bij de artt. 27, 96, 106 en 342 van het Wetboek van Strafvordering, art. 41 van dat Wetboek in verband met art. 446 van het Wetboek van Strafrecht en art. 2 der wet van 16 December 1886 (*Staatsblad* n°. 213).

HULPVERLEENING VOOR DEN POSTDIENST, ENZ. DOOR MILITAIREN.

Art. 11. § 1. In bijzondere gevallen, zooals bij

het St. Nicolaasfeest, den Nieuwjaarsdag en voor de bijschrijving van rente op de Rijkspostspaarbank in het begin des jaars, wanneer de gewone werkkrachten aan de postkantoren en aan die bank niet toereikend zijn, kan daarbij door militairen, tegen vergoeding hulp worden verleend.

§ 2. Aan de daartoe strekkende verzoeken kan door de plaatselijke- of garnizoenscommandanten — zoo noodig na overleg met de commandeerende-officieren der betrokken korpsen — zonder nadere machtiging van den Minister van Oorlog worden gevolg gegeven, wanneer hierdoor geen bezwaar ten aanzien van den dienst bij de korpsen ontstaat en de vanwege de posterij toe te kennen belooningen naar den maatstaf van *vijf en zeventig cents* (*f* 0.75) voor een gegradueerde en van *vijftig cents* (*f* 0.50) voor een soldaat, per dag — aan genoemde commandanten of commandeerende officieren, ten behoeve van de militairen die de hulp verleenden, verstrekt worden.

§ 3. Ook kan door de genoemde militaire autoriteiten, wanneer de dienst van de posterijen zulks wegens ziekte en daardoor ontstane afwezigheid van personeel *dringend* vordert, zonder machtiging van den Minister van Oorlog tijdelijk hulp worden verleend, mits de militaire dienst het toelaat en de bovenbedoelde belooningen toegezegd worden. In dergelijke omstandigheden behoort omtrent de bedoelde hulpverleening te worden gerapporteerd.

§ 4. Voor het verrichten van de hiervoren genoemde diensten bij de posterijen mogen alleen militairen worden aangewezen, die zich daartoe bereid verklaren en van wie met grond verwacht kan worden, dat zij voor die diensten geschikt zijn.

HET VERRICHTEN VAN DIENSTEN DOOR MILITAIREN ALS MARECHAUSSEE.

Art. 12. § 1. Ingevolge het Koninklijk besluit van 24 Februari 1893, n°. 36 — *zie de bijlage van deze beschikking* — kunnen, wanneer het in het belang van de politie en de justitie wenschelijk is, ook te kunnen beschikken over de diensten van officieren, onderofficieren en korporaals van de landmacht, niet behoorende tot het wapen der Koninklijke marechaussee, voor zooveel de belangen van den militaren dienst het toeláten, officieren en onderofficieren — hieronder begrepen korporaals — op den bij voorschreven besluit aangeduiden voet, worden bestemd om *dienst te doen* als marechaussee.

Voor zooveel de bepalingen van dat besluit worden toegepast ten aanzien van officieren en verdere militairen, deel uitmakende van detachementen, welke zijn uitgezet tot het verleenen van militairen bijstand tot handhaving of herstel der openbare orde, heeft hunne aanwijzing voor de vermelde bestemming mede ten doel, hun de bevoegdheid toe te kennen om, in de veelvuldig voorkomende gevallen waarbij wel is waar niet van de wapenen behoeft te worden gebruik gemaakt, doch waarbij hun optreden toch noodzakelijk is, proces-verbaal te kunnen opmaken en arrestatiën te doen.

§ 2. Wanneer de procureurs-generaal, fungeerende directeuren van Rijkspolitie, de beschikbaarstelling van officieren en verdere militairen voor de in § 1 vermelde diensten noodig of wenschelijk achten — hetzij die militairen al dan niet deel uitmaken van detachementen, die tot het verleenen van militairen bijstand dienst doen — of wanneer zij meenen, dat aan die beschikbaarstelling spoedig behoefte zal ontstaan, zijn de bevelhebbers in de militaire afdeelingen gemachtigd aan die desbetreffende aanvragen van de justitieele autoriteiten te voldoen, voor zooveel de belangen van den dienst zich daartegen niet verzetten.

De bevelhebbers stellen alsdan orde op de verstrekking en verrichten het noodige voor de beeediging van het gevraagde militaire personeel.

De ingevolge meergenoemd Koninklijk besluit aangewezen officieren en verdere militairen zullen voor hunnen dienst ten behoeve van de justitie en de politie, naar omstandigheden worden gesteld onder de bevelen van een districtscommandant der Koninklijke marechaussee of wel rechtstreeks onder den betrokken procureur-generaal, fungeerend directeur van Rijkspolitie.

In het eerstbedoelde geval moet daarvan door den bevelhebber in de betrokken militaire afdeeling, bericht worden gezonden aan den inspecteur der cavallerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen der Koninklijke marechaussee.

§ 3. Nopens het beschikbaar stellen van officieren en verdere militairen voor de in § 1 bedoelde diensten, wordt door de bevelhebbers in de militaire afdeelingen aan den Minister van Oorlog gerapporteerd. Zulks geschiedt mede ten aanzien van het eindigen van deze diensten.

Eventueel wordt van een en ander melding gemaakt op de, ingevolge § 7 van art. 1 dezer beschikking, door den bevelhebber aan den Minister in te zenden wekelijksche *Overzichten* van rapporten van detachementen tot het verleenen van militairen bijstand uitgezonden.

(*get.*) SEYFFARDT.

BIJLAGE.

's Gravenhage den 7den April 1848, nº. 21*a*.

Aan alle militaire autoriteiten.

Bij het aanvaarden van het bestuur van Oorlog, is het eene mijner eerste zorgen geweest, om na te gaan, of er wel genoegzaam duidelijke voorschriften bestonden, omtrent de wijze waarop de militaire magt behoort te handelen, in die gevallen, waarin haar bijstand tot handhaving der openbare rust wordt ingeroepen; of wel, wanneer zij uit den aard harer dienstpligten op zich zelve staande en handelende daartoe, in het algemeen belang medewerkt, en daarbij soms miskenning of beleediging ondervindt.

Het kwam mij toch voor, dat deswegens niet alleen geene onzekerheid moest bestaan, maar dat de militaire magt daaromtrent overal op eene eenparige wijze moest te werk gaan met inachtneming van die voorzorgen, welke geschikt zijn om alle verdenking wegens willekeur of misbruik van magt weg te nemen.

Uit dit oogpunt is het mij gebleken, dat eene beknopte handleiding te dezen aanzien geenszins als overbodig is te beschouwen, vermits de bestaande voorschriften hieromtrent inderdaad wel wat te wenschen overlaat.

Het is echter mijn hartelijke wensch, dat de aanwending der door mij bedoelde voorschriften buiten alle toepassing blijven mogen, waarmede ik mij te meer vlei, omdat ons dierbaar Vaderland in dit oogenblik een schoon voorbeeld geeft, hoe het naar vooruitgang van deszelfs maatschappelijke instellingen streven kan, zonder dat daarom de inwendige rust behoeft gestoord te worden.

Voor het geval intusschen, dat de rust door kwaadwilligen mogt gestoord worden, *en dat er zamenscholingen zijn, die uiteen* MOETEN *gedreven worden*, zal de kommandant der militaire magt, dat is van elk detachement, dat tot die niteendrijving moet medewerken, *alvorens van de wapenen gebruik te maken*, van zijne zijde de zamenscholing op deze wijze hoorbaar waarschuwen:

Gehoorzaamheid aan de wet!

Naar huis — of geweld zal worden gebruikt!

Het zal voldoende zijn dit *driemaal* te bevelen.

Mogt ongeacht deze waarschuwing daaraan geen gehoor worden gegeven, dan is elk kommandant *gerechtigd*, en in de meeste gevallen *verpligt*, van de wapenen gebruik te maken.

Zoodra intusschen een aanval op de militaire magt geschiedt, en het wettige zelfverdediging geldt, zijn er geene sommatiën noodig.

Ik noodig alle militaire autoriteiten uit, om te zorgen, dat deze eenvoudige voorschriften behoorlijk ter kennis van alle militairen van het leger komen.

Tot dit einde zullen exemplaren van die voorschriften kortelijk te zamen getrokken, zooals die hiernevens zijn gevoegd, in alle kasernen en wachten, op eene zigthare plaats worden opgehangen of gesteld, opdat elk militair daarvan zal kunnen kennis nemen, terwijl de meerdere militair wordt gelast zijnen minderen met het doel en de strekking van het voorschrift bekend te maken, opdat het door een ieder wel begrepen worde.

Wordt dus de militair gelast, om in het belang van orde en rust van de wapenen gebruik te maken, dan gaat er eene *driemaal herhaalde waarschuwing* vooraf, en wel *letterlijk* zoo als hierboven is opgegeven; — wordt hij, blijkbaar, met kwade bedoelingen aangevallen, dan keert hij geweld met geweld.

De Minister van Oorlog, ad interim,
(*get.*) NEPVEU.

ALGEMEEN VOORSCHRIFT, *behoorende tot de aanschrijving van den Minister van Oorlog, ad interim, aan al de Militaire Autoriteiten, van den 7den April* 1848, nº. 21*a*.

Bij zamenscholingen, die niteen moeten worden gedreven, is het voldoende driemaal te bevelen:

„*Gehoorzaamheid aan de wet! naar huis — of geweld zal worden gebruikt!*"

Zoodra intusschen een aanval op de militaire magt geschiedt en het wettige zelfverdediging geldt, zijn er geene sommatiën noodig.

BIJLAGE.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Justitie en van Oorlog, van den 16 Februari 1893, 2e afdeeling A, nº. 98 en van den 22 Februari 1893, Kabinet Litt. D10;

Overwegende, dat het wenschelijk is in het belang van de politie en de justitie, ook te kunnen beschikken over de diensten van officieren, onderofficieren en korporaals van de landmacht, niet behoorende tot het wapen der Koninklijke marechaussee;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1°. Officieren en onderofficieren — hieronder begrepen korporaals — van de landmacht, niet behoorende tot het wapen der Koninklijke marechaussee, kunnen, voor zooveel de belangen van den militairen dienst het toelaten, worden bestemd om dienst te doen als marechaussee;

2°. Voor het doen beschikbaar stellen, voor de sub 1°. bedoelde diensten, van officieren en verdere militairen, worden door den Minister van Oorlog, na overleg met den Minister van Justitie, de noodige voorschriften gegeven;

3°. Op de ingevolge sub 2°. bepaalde aangewezen officieren en onderofficieren — hieronder niet begrepen korporaals — zal toepasselijk zijn het Koninklijk besluit van 13 Februari 1845 (*Staatsblad* n°. 8), betreffende de beëediging van officieren en onderofficieren bij het wapen der marechaussee, als ambtenaren belast met het opsporen van misdrijven en als hulp-officieren van Justitie.

De Ministers van Justitie en van Oorlog zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 24sten Februari 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

—

7 *Maart* 1893. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 13 Maart 1844 (*Staatsblad* n°. 18) betrekkelijk de wet op het recht van regel. S. 51.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 4den Maart 1893, n°. 32, Reg.;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van het bepaalde bij artikel 6 van het Koninklijk besluit van den 13den Maart 1844 (*Staatsblad* n°. 18), zooals dit luidt volgens het Koninklijk besluit van den 13den Maart 1883 (*Staatsblad* n°. 32) te bepalen, dat te *Rotterdam* het papier of perkament, waarvan de zegeling wordt verlangd, na aan het kantoor van het buitengewoon zegel aldaar met de woorden: *„te zegelen"* te zijn gestempeld, met een ongezegeld bewijs van de betaling der rechten, ter zegeling wordt overgebracht *ten kantore der registratie voor de burgerlijke akten.*

Dit besluit treedt in werking op den 1 April 1893.

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 7den Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 18 *Maart* 1893.)

—

10 *Maart* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de in art. 25 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde meldingen op den kant eener reeds ingeschreven akte, niet door den ambtenaar van den burgerlijken stand behoeven, die de melding doet, niet te worden onderteekend.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie door den req. voorgesteld bij memorie, bestaande in schending door niet-toepassing van art. 38, 25 en 21 B. W. en van art. 466 en 467 Strafrecht;

Overwegende dat bij het beklaagde vonnis wettig en overtuigend bewezen is verklaard, dat de gereq. in zijne qualiteit van ambtenaar van den burgerlijken stand der gemeente Roermond, aldaar op 24 November 1891 op den kant van de reeds ingeschrevene geboorteakte dier gemeente van 23 Maart 1891 n°. 76 in het register van geboorten dier gemeente heeft vermeld: „erkend en gewettigd bij huwelijk voltrokken voor den ambtenaar van den burgerlijken stand dezer gemeente, op den 24 November 1891 tusschen G. v. D. H. en M. J. H. H." zonder zulks te onderteekenen;

O. dat het te dier zake uitgesproken ontslag van rechtsvervolging hierop berust, dat de kantmeldingen als die waarvan in deze de reden is, niet geschieden om de akte, op den kant waarvan zij geschreven worden vollediger te maken, maar om te bevorderen, dat tegelijk met die akte op een andere akte worde gelet, welke een feit behelst, dat in nauw verband staat met hetgeen in de eerstbedoelde akte vermeld staat; dat die kantmeldingen dus aanmerkelijk verschillen van de kantteekeningen bedoeld bij art. 16 B. W. daar deze dienen tot aanvulling of verbetering der akte op den kant waarvan die geschreven worden en daarmede een geheel uitmaken, en dat alleen voor deze is voorgeschreven, dat zij door den ambtenaar van den burgerlijken stand, welke de akte opmaakte ter aanvulling of verbetering waarvan zij dienen, zullen worden onderteekend;

O. dat de memorie van cassatie hiertegen in-

brengt, dat uit de artt. 38 en 25 B. W. volgt, dat, wanneer de ambtenaar van den burgerlijken stand op den kant van de akte van geboorte melding heeft te maken van de erkenning van het kind, hij daartoe zelf verplicht is; dat die meldingmaking eene authentieke akte is, even authentiek als de akte, waarvan melding wordt gemaakt, dat zij immers door den ambtenaar van den burgerlijken stand moet worden opgemaakt, die daartoe bevoegd is ter plaatse waar zulks is geschiedt en in den wettelijken vorm; dat, wat dien vorm betreft, de gebezigde als de wettelijke kan worden aangemerkt; dat vermits alzoo de vereischten voor de authenticiteit der bedoelde kantteekening aanwezig zijn, de ambtenaar die akte had behooren te onderteekenen ten bewijze van hare authenticiteit; dat hij daartoe bovendien verplicht was ter naleving van art. 21 B. W. en hij het zelfs had moeten doen, al ware de bedoelde kantteekening niet als authentieke akte te beschouwen, ten blijke, dat ze van hem afkomstig is;

O. daaromtrent, dat de bedoelde kantteekeningen niet zijn akten van den burgerlijken stand, daar zij niet strekken om de feiten te constateeren, waaraan die akten bestemd zijn geloof te doen hechten, en zij dan ook bij de artt. 25, 38, 42, 48, 66 en 73 B. W. van die akten uitdrukkelijk worden onderscheiden;

O. dat de req. alzoo ten onrechte beweert, dat de hiervoren omschreven, in het register van geboorten der gemeente Roermond voorkomende melding op grond van art. 21 B. W. door den gereq. had behooren te zijn onderteekend;

O. voorts, dat, zooals de rechtbank met juistheid oordeelt, het in dit geval op den kant geschrevene, evenmin is te brengen tot de bij art. 16 B. W. bedoelde kantteekeningen, strekkende om de definitieve lezing der akte, waartoe zij behooren, te helpen uitmaken, en derhalve van toepassing van art. 466 Strafrecht, in verband met dat artikel geen sprake kan zijn;

O. dat juist het in art. 25 B. W. ontbreken van een uitdrukkelijk voorschrift tot onderteekening door den ambtenaar van den burgerlijken stand, terwijl dat artikel behoort tot dezelfde eerste afdeeling van den derden titel van het Burgerlijk Wetboek, waarin bij de artt. 16 en 21, zoodanig voorschrift wordt gegeven, aantoont, dat de wetgever aan de bedoelde meldingen de authenticiteit, dat is de bestemming om tot bewijs te dienen, niet heeft willen verbinden, maar ze eenvoudig als een maatregel van orde heeft bevolen ter voorkoming van onvolledige raadpleging der registers;

O. eindelijk, dat het niet aangaat in de bloote opdracht aan den ambtenaar van den burgerlijken stand om de bedoelde meldingen te doen stilzwijgend opgesloten te achten, dat hij door zijne onderteekening heeft te bewijzen, dat ze van hem afkomstig zijn, bepaaldelijk niet, nu die onderstelde verplichting eene zoodanige zou zijn, dat de niet-nakoming er van een *strafbaar* verzuim zoude opleveren;

O. dat het aangevoerde middel van cassatie derhalve is ongegrond;

Verwerpt de voorziening; de kosten te dragen door den Staat.

—

17 *Maart* 1893. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte en beleening van *f* 12,000,000 in schatkistbiljetten volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62). S. 52.

—

17 *Maart* 1893. BESLUIT, betreffende het onderzoek van handelsbuskruit.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 14 Maart 1893, IV° afd., n°. 82;

Gezien de Koninklijke besluiten van 29 Mei 1879, n°. 31 en van 19 Mei 1884, n°. 28, waarin o. a. de voorwaarden zijn vastgesteld, verbonden aan het opbergen, in de magazijnen van Oorlog, van buskruit, toebehoorende aan kooplieden en buskruitfabrikanten;

Overwegende, dat vele soorten van buskruit in den handel zijn gekomen, die, wegens den aard hunner samenstelling en de grondstoffen waaruit zij bestaan, voor het opleggen grooter gevaar kunnen opleveren dan de buskruitsoorten, welke in 1879 bestonden, en dat het, met het oog op de veiligheid der ingezetenen, noodzakelijk is gevonden, in de magazijnen van oorlog geen buskruit op te leggen, zonder dit vooraf aan een onderzoek te onderwerpen;

Hebben goedgevonden en verstaan, als uitbreiding van de voorwaarden in eerstgenoemd besluit vermeld, het navolgende vast te stellen:

Art. 1. In de magazijnen van Oorlog mag geen buskruit, toebehoorende aan kooplieden en buskruitfabrikanten, worden opgelegd, zonder vooraf door een officier der artillerie, aan te wijzen door den Minister van Oorlog, te zijn onderzocht.

2. Mocht bij het in art. 1 bedoeld onderzoek al dadelijk blijken, dat aan het opleggen van het ter opberging aangeboden buskruit, bijzondere gevaren zijn verbonden, dan mag *geen* vergunning tot oplegging in de magazijnen van Oorlog worden verleend.

3. In geval de voor het onderzoek aangewezen officier niet ter plaatse kan beoordeelen, in hoeverre de oplegging van het buskruit bijzonder gevaarlijk moet worden geacht, en hij het onderzoek daarvan in de pyrotechnische werkplaatsen te doen instellen, zal de vergunning tot oplegging in de magazijnen van oorlog *tijdelijk* kunnen worden verleend, onder de door den Minister van Oorlog vast te stellen voorwaarden.

4. Het onderzoek geschiedt kosteloos, doch door de belanghebbende kooplieden en buskruitfabrikanten moet voor het openen en weder dicht maken van de verpakking, welker inhoud wordt onderzocht, worden zorg gedragen.

5. Wanneer geene vergunning tot oplegging van het buskruit wordt verleend, moet hiervan onmiddellijk worden kennis gegeven aan den burgemeester der gemeente en aan den Commissaris der Koningin in de provincie, waarin het buskruit ter oplegging in een der magazijnen van Oorlog is aangeboden.

Gelijke kennisgeving moet geschieden, wanneer de uitslag van het onderzoek in de pyrotechnische werkplaatsen van het *tijdelijk* opgelegde buskruit van dien aard is, dat het uit de magazijnen van Oorlog moet worden verwijderd.

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en aan de Algemeene Rekenkamer. (1)

's Gravenhage, den 17den Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get*). SEYFFARDT.

—

(1) Naar aanleiding van dit besluit is door den Minister van Oorlog bij resolutie van 7 April 1893, IV afd. n°. 91, het volgende bepaald:

1°. Het onderzoek van handelsbuskruit geschiedt door een der officieren van de pyrotechnische werkplaatsen, aan te wijzen door het hoofd dier werkplaatsen.

2°. Het onderzoek van het handelsbuskruit, waarvoor berging in de magazijnen te *Delft* wordt gevraagd, geschiedt op last van den directeur der artillerie-inrichtingen.

Wordt de berging van handelsbuskruit in de magazijnen te *Loevestein* of te *Doesburg* verlangd, dan wordt daarvan door de autoriteiten, aan wie de vergunning tot berging is gevraagd — zijnde voor eerstgenoemd magazijn de commandant der vesting-artillerie, voor laatstgemeld magazijn de garnizoens-commandant te *Doesburg* — *per telegraaf* rechtstreeks mededeeling gedaan aan genoemd hoofd, zoo mogelijk met opgave van den datum, waarop het te bergen buskruit zal aankomen.

3°. De officieren, die met het onderzoek van handelsbuskruit te *Loevestein* of te *Doesburg* worden belast, moeten voor de daartoe noodige dienstreizen op de gewone wijze declareeren.

4°. Mocht door de kooplieden en fabrikanten, op grond van het bepaalde in art. 3 van het Koninklijk besluit *tijdelijke* berging van het buskruit worden verlangd, dan zal door hen een op gezegeld papier gestelde verklaring moeten worden afgegeven, inhoudende, „dat zij het buskruit, „bij afkeuring, dadelijk zullen terugnemen en dat, „ingeval zij dit niet binnen *veertien* dagen na het „tijdstip der afkeuring hebben gedaan, het bus„kruit onschadelijk mag worden gemaakt, zonder „dat de Staat deswege tot schadevergoeding ver„plicht is".

5°. Wanneer het onderzoek is afgeloopen, wordt de uitslag daarvan door meergemeld hoofd ter kennis gebracht van de in punt 2°. genoemde autoriteiten en wordt aan dezen door hem tevens medegedeeld, of de vergunning tot oplegging *al* dan *niet* definitief kan worden verleend.

22 *Maart* 1893. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 28 November 1892 te Berlijn tusschen Nederland en Duitschland gesloten overeenkomst tot regeling der aansluiting van den lokaalspoorweg Sittard-Herzogenrath op de Nederlandsch-Pruisische grens. S. 53.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 28 November 1892 te Berlijn tusschen Nederland en Duitschland gesloten overeenkomst ter regeling der aansluiting van den lokaalspoorweg Sittard-Herzogenrath op de Nederlandsch-Pruisische grens, van welke overeenkomst een afschrift met vertaling aan dit besluit gehecht is en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet dat meergenoemde overeenkomst door Ons namens de Koningin, den 13den December 1892 is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 13den Februari 1893 te Berlijn is uitgewisseld tegen de Duitsche akte van bekrachtiging gedagteekend van 6 Februari 1893;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van 20 Maart 1893, n°. 1888 A. S.;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekend-

making van bedoelde overeenkomst met de vertaling te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast ieder voor zooveel hen betreft, met de uitvoering der bepalingen in voornoemde overeenkomst vervat.

's Gravenhage, den 22sten Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 5 *April* 1893.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Haren naam de Koningin-Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden aan de eene zijde en Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen in naam van het Duitsche Keizerrijk aan de andere zijde, wenschende de punten waaromtrent in zake den aanleg van een spoorweg van Sittard naar Herzogenrath nog geen overeenstemming is verkregen, in gemeen overleg te regelen, hebben te dien einde tot hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

den heer JOHANNES CHRISTIAAN DE MAREZ OYENS, administrateur van het Ministerie van Waterstaat, Handel en Nijverheid; en

den heer HENDRIK FRANS KAREL EMILIUS SEYDLITZ, lid der Gedeputeerde Staten der provincie Limburg;

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen:

den heer FERDINAND D'AVIS, Hoogstdeszelfs geheimen opperregeeringsraad;

den heer FRANZ VON AICHBERGER, Hoogstdeszelfs geheimen raad van legatie; en

den heer FREDERICH LEHMANN, Hoogstdeszelfs geheimen financieraad,

die, na elkander hunne volmachten medegedeeld en in goeden behoorlijken vorm bevonden te hebben, omtrent de navolgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Nederlandsche Regeering en de Pruisische Regeering verbinden zich den aanleg te vergunnen en te begunstigen van een lokaalspoorweg van Sittard naar Herzogenrath.

De Pruisische Regeering verbindt zich in het bijzonder aan de Nederlandsche Zuiderspoorwegmaatschappij aan welke de Nederlandsche Regeering reeds concessie heeft verleend voor het gedeelte der lijn in Nederland gelegen op de gewone voorwaarden de concessie te verleenen voor den aanleg en de exploitatie van het op Pruisisch grondgebied gelegen gedeelte, zoodra de Nederlandsche Regeering Haar zal hebben kennis gegeven van de in werking treding der overeenkomst betreffende de exploitatie tusschen den Nederlandschen Staat, de gemelde spoorwegmaatschappij en de maatschappij tot exploitatie van Nederlandsche Staatsspoorwegen op 16 November, 10 September en 7 September gesloten. Zie artikel 29 dier overeenkomst.

Bovendien stemt de Pruisische Regeering er in toe dat de exploitatie evenals de weg en de inrichtingen op het in Pruisen gelegen gedeelte van den spoorweg later overgedragen worden overeenkomstig de voorzegde overeenkomst betreffende de exploitatie van de maatschappij tot exploitatie van de Nederlandsche Staatsspoorwegen of wel aan den Nederlandschen Staat.

2. De spoorweg zal moeten gereed en in exploitatie gebracht zijn op zijn laatst binnen twee jaren, nadat de gemelde spoorwegmaatschappij de concessie van de Pruisische Regeering zal hebben verkregen.

Indien evenwel de voltooiing der lijn tot na dezen termijn vertraagd werd door omstandigheden welke naar het eindoordeel der met de controle over de spoorwegen in de beide landen belaste overheden niet kunnen worden toegeschreven aan de Maatschappij, zullen die overheden haar eene verlenging van den termijn verleenen gelijkstaande met die vertraging.

3. Elk der beide Regeeringen zal voor haar grondgebied beslissen over de bijzonderheden van de richting alsmede over het algemeene plan en de speciale ontwerpen van den aanleg; nochtans zullen de bepalingen betreffende den aanleg en de exploitatie der lijn met name de bovenbouw en de signalen op het in Pruisen gelegen gedeelte moeten overeenstemmen met de bepalingen vastgesteld voor het gedeelte der lijn in Nederland gelegen. Het punt waar de lijn de grens zal snijden zal te zijner tijd bepaald worden door commissarissen door elk der beide Regeeringen aangewezen.

4. De spoorbreedte gemeten tusschen de spoorstaven zal zijn een meter en vier honderd vijf en dertig millimeter.

De weg en het exploitatie-materieel zullen er op ingericht zijn dat het rollend materieel rechtstreeks kunnen overgaan op de andere lijnen.

Het door de Nederlandsche Regeering goedge-

kenrd exploitatie-materieel zal zonder nader onderzoek op het Pruisisch grondgebied worden toegelaten.

5. Onverminderd de rechten van souvereiniteit en die van toezicht aan de Pruisische Regeering toekomende over het op het haar grondgebied gelegen gedeelte en over de exploitatie van dat gedeelte wordt het oppertoezicht over de gemelde spoorwegmaatschappij in het algemeen toevertrouwd aan de Nederlandsche Regeering, op welker grondgebied die haar zetel heeft.

De Pruisische Regeering stemt er in toe dat de uren van aankomst en vertrek der treinen en de tarieven zelfs voor zooveel zij betrekking hebben op het in Pruisen gelegen gedeelte der lijn worden goedgekeurd en vastgesteld door de Nederlandsche Regeering, mits in de tarieven geen hoogere eenheidsprijs worde toegepast voor het Pruisische gedeelte dan voor het Nederlandsche gedeelte der lijn.

6. De Pruisische Regeering behoudt zich het recht voor eene bevoegde overheid of eenen bijzonderen commissaris te belasten met de zorg voor hare betrekkingen met gemelde Spoorwegmaatschappij, alsmede met de uitoefening van haar recht van controle op het in Pruisen gelegen gedeelte der lijn. Deze zullen de Regeering in hare betrekkingen met de gemelde Spoorwegmaatschappij vertegenwoordigen telkens wanneer er geen aanleiding bestaan heeft tot eene onmiddellijke tusschenkomst der bevoegde Pruisische rechterlijke en politie-overheden.

7. De onderdanen van een der contracteerende partijen door gemelde Spoorwegmaatschappij benoemd en in dienst gesteld op het grondgebied van de andere, houden, uit dien hoofde, niet op onderdanen te zijn van het land waartoe zij behooren.

De betrekkingen der plaatselijke beambten op Pruisisch grondgebied zullen zooveel mogelijk bezet moeten worden door nationalen.

Alle beambten zonder onderscheid en ongeacht hunne standplaats, zijn onderworpen aan het disciplinair gezag van de overheid welke hen heeft benoemd, maar voor het overige aan de wetten en overheden van den Staat, in welken zij hunne woonplaats hebben.

8. Ten einde de exploitatie van dezen spoorweg zooveel mogelijk te begunstigen, zullen de beide Regeeringen aan de reizigers, aan hunne bagage en aan de koopwaren, die langs deze lijn vervoerd worden, alle gemak met betrekking tot de douaneformaliteiten toestaan hetwelk met de douanerechten en algemeene verordeningen der beide Staten vereenigbaar is, daaronder in het bijzonder begrepen alle gemak, hetwelk ten aanzien der douaneformaliteiten reeds toegestaan is of in het vervolg toegestaan zal worden aan elken anderen spoorweg die de grenzen van een der beide Staten overschrijdt.

De koopwaren en bagage die van het eene der beide landen in het andere vervoerd worden en bestemd zijn voor andere dan grensstations, zullen onmiddellijk mogen doorgaan tot aan hunne bestemmingsplaats, zonder onderworpen te zijn aan de visitatie der douane aan de grenskantoren, mits zich op de bestemmingsplaats een douanekantoor bevinde en aldaar aan de wetten en algemeene verordeningen voldaan worde en behoudens het wettelijk recht der douane van beide Staten om zoo noodig en in buitengewone gevallen de koopwaren en bagage elders te visiteeren dan op de plaats hunner bestemming.

De beide Regeeringen staan elkander wederzijds het recht toe om door hare douanebeambten, die in dat geval kosteloos zullen worden vervoerd, de treinen te doen begeleiden die tusschen de grensstations der beide rijken loopen, alles zonder inbreuk te maken op de toepassing der wetten en reglementen van elk rijk voor het verkeer op zijn grondgebied.

9. De inrichting van den post- en telegraafdienst wordt voorbehouden tot aan het tot stand komen eener nadere schikking tusschen de post- en telegraafadministratiën der beide rijken.

De uitwisseling van den postdienst zal plaats hebben te Herzogenrath en de gemelde Spoorwegmaatschappij zal op het in Pruisen gelegen gedeelte ten behoeve van de Nederlandsche postadministratie onderworpen zijn aan dezelfde verplichtingen als die welke de concessie haar oplegt voor het op Nederlandsch grondgebied gelegen gedeelte.

10. Overeenkomstig de Pruisische wet van 16 Maart 1867 zal de Pruisische Regeering eene belasting heffen van de opbrengst der exploitatie op Pruisisch grondgebied.

Het aandeel der kosten van aanleg en van de jaarlijksche netto-opbrengst, hetwelk als grondslag zal dienen tot de vaststelling dezer belasting, zal bepaald worden naar de verhouding van de lengte van het Pruisisch gedeelte tot de geheele lengte der lijn.

De belasting zal jaarlijks geheven worden voor het voorafgaand dienstjaar en voor de eerste maal voor het begrootingsjaar hetwelk zal volgen op het jaar waarop de spoorweg in exploitatie zal zijn gebracht.

11. De Pruisische Regeering behoudt zich de bevoegdheid voor de rechten en verplichtingen voor haar uit deze overeenkomst voortvloeiende aan het Duitsche Rijk over te dragen.

12. De tegenwoordige overeenkomst zal bekrachtigd worden en de uitwisseling der akten van bekrachtiging zal zoo spoedig mogelijk te Berlijn plaats hebben.

Ter oirkonde waarvan de gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben onderteekend en er het zegel hunner wapenen aan hebben gehecht.

Gedaan te Berlijn, den 28sten November 1892.

(*L. S.*) (*get.*) DE MARES OYENS.
" " SEYDLITZ.
" " D'AVIS.
" " VAN AICHBERGER.
" " LEHMANN.

—

23 *Maart* 1893. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de *Internationale Sanitaire conventie van Venetië* van 30 Januari 1892, met hare 5 bijlagen. S. 54.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de *Internationale Sanitaire conventie van Venetië* van 30 Januari 1892, met hare 5 bijlagen, van welke stukken een afdrûk met vertaling aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet dat genoemde conventie met de bijlagen door Ons, namens de Koningin, den 21sten Juli 1892 is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 30sten Juli daaraanvolgende in de Staatsarchieven te Rome is nedergelegd;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken, van 21 Maart 1893, Algemeen Secretariaat, n°. 3284;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde Sanitaire conventie met hare vijf bijlagen te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde conventie vervat.

's Gravenhage, den 23sten Maart 1893.

(*get.*) EMMA.
De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 10 *April* 1893.)

VERTALING.

CONVENTIE.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogstderzelver naam de Koningin-Regentes van het Koninkrijk; Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen; Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk, Koning van Bohemen, enz., enz., enz., en Apostolisch Koning van Hongarije; Zijne Majesteit de Koning der Belgen; Zijne Majesteit de Koning van Denemarken; Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogstdeszelfs naam de Koningin-Regentes van het Koninkrijk; Zijne Excellentie de President der Fransche Republiek; Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, Keizerin van Indië; Zijne Majesteit de Koning der Hellenen; Zijne Majesteit de Koning van Italië; Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven; Zijne Majesteit de Keizer aller Russen; Zijne Majesteit de Koning van Zweden en Noorwegen; Zijne Majesteit de Keizer der Ottomanen;

Wenschende over te gaan tot hervorming van het sanitaire, maritieme en quarantaine stelsel, hetwelk tegenwoordig in Egypte op schepen wordt toegepast en tevens met het doel de als noodzakelijk erkende wijzigingen aan te brengen in de samenstelling, de werking en het reglement van den sanitairen, maritiemen en quarantaine-Raad van Egypte, hebben tot hunne gevolmachtigden benoemd:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogstderzelver naam Hare Majesteit de Koningin Regentes van het Koninkrijk, den heer jhr. P. J. F. M. VAN DER DOES DE WILLEBOIS, Hoogstderzelver politiek agent en consul-generaal in Egypte; den heer dr. RUYSCH, Hoogstderzelver raad-adviseur bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken;

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, den heer graaf VON LEYDEN, Hoogstdeszelfs raad van legatie, consul-generaal van Zijne Majesteit in Egypte;

Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk, Koning van Bohemen, enz., enz., enz., en Apostolisch Koning van Hongarije, Zijne Excellentie graaf VON KUEFSTEIN, Hoogstdeszelfs geheimraad en kamerheer, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister;

Zijne Majesteit de Koning der Belgen, den

heer E. BECO, secretaris-generaal van het Ministerie van Landbouw, Nijverheid en Openbare werken in België;

Zijne Majesteit de Koning van Denemarken, den heer graaf DE KNUTH, Hoogstdeszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning van Italië;

Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogstdeszelfs naam de Koningin Regentes van het Koninkrijk, den heer SILVERIO BAGUER DE CORSI Y RIBAS, graaf van Baguer, Hoogstdeszelfs Minister-Resident;

Zijne Excellentie de President der Fransche Republiek, den heer CAMILLE BARRÈRE, Gevolmachtigd Minister 1ste klasse, zaakgelastigde der Fransche Republiek in Beieren; den heer professor BROUARDEL, deken der medische faculteit, voorzitter van het gezondsheidcomité van Frankrijk; den heer professor PROUST, inspecteur-generaal van den sanitairen dienst in Frankrijk, professor aan de medische faculteit;

Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, Keizerin van Indië, lord VIVIAN, pair van het Vereenigd Koninkrijk, Hoogstderzelver Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning van Italië;

Zijne Majesteit de Koning der Hellenen, den heer GEORGES ARGYROPOULOS, Hoogstdeszelfs politiek agent in Egypte, den heer doctor SANCAROL, Helleensch gedelegeerde bij den sanitairen raad van Egypte;

Zijne Majesteit de Koning van Italië, Zijne Excellentie graaf D'ARCO, Hoogstdeszelfs ondersecretaris van Staat voor Buitenlandsche Zaken, afgevaardigde in het Parlement;

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven, Zijne Excellentie graaf DE MACEDO, Hoogstdeszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning van Italië;

Zijne Majesteit de Keizer aller Russen, Zijne Excellentie den heer YONINE, Hoogstdeszelfs geheimraad, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister;

Zijne Majesteit de Koning van Zweden en Noorwegen, den heer graaf G. LEWENHAUPT, Hoogstdeszelfs Zaakgelastigde te Weenen;

Zijne Majesteit de Keizer der Ottomanen, Zijne Excellentie MAHMOUD NÉDIM BEY, Hoogstdeszelfs Gezant bij Zijne Majesteit den Koning van Italië;

die, na uitwisseling hunner in behoorlijken vorm bevonden volmachten zijn overeengekomen nopens de volgende bepalingen, welker aanneming de Hooge Contracteerende Mogendheden zich verbinden aan de Regeering van Zijne Hoogheid den Khedive te zullen aanbeveelen.

Wat betreft het sanitaire stelsel en in het bijzonder de doorvaart van schepen in quarantaine door het Suez-kanaal:

Zullen voortaan de in bijlage I der tegenwoordige Conventie aangeduide en omschreven maatregelen toegepast worden.

De bronnen van inkomsten benoodigd voor de toepassing van genoemd stelsel worden aangewezen in bijlage II.

Wat aangaat de samenstelling en de werking van den sanitairen-maritiemen- en quarantaine-Raad van Egypte en de herziening zijner reglementen:

De samenstelling, de bevoegdheid en de werking van dien Raad worden omschreven in bijlage III.

De bijzondere sanitaire reglementen worden herzien en vastgesteld overeenkomstig den tekst, vervat in bijlage IV.

Ditzelfde geldt ten aanzien van de oprichting van het corps sanitaire wachters.

Alle hierbij gevoegde reglementen en bescheiden hebben dezelfde kracht, alsof zij in genoemde Conventie opgenomen waren.

Bijlage V is slechts vastgesteld en opgenomen bij wijze van raadgeving aan en voorlichting van handel en scheepvaart.

Bovendien wordt bepaald, dat elke der Hooge Contracteerende Mogendheden het recht zal hebben langs den haar goed dunkenden wettelijken weg die wijzigingen voor te stellen welke haar in de hierboven aangeduide bepalingen alsook in de daarbij beboorende bijlagen noodig mochten voorkomen.

Wat betreft de wijziging van de reglementen tegen de pest en tegen de gele koorts alsmede van die, welke op dieren toepasselijk zijn, wordt aan den nieuw samengestelden sanitairen-maritiemen- en quarantaine-Raad van Egypte opgedragen deze te herzien en in overeenstemming te brengen met de bovenvermelde besluiten.

De tegenwoordige Conventie zal bekrachtigd worden; de bekrachtigingen zullen zoo spoedig mogelijk te Rome uitgewisseld worden en niet later dan 6 maanden, te rekenen van den 30sten Jannari 1892 af.

Ter oorkonde waarvan de respectieve gevolmachtigden haar onderteekend en van hun zegel voorzien hebben.

Gedaan in veertien exemplaren te Venetie den 30sten Januari 1892.

(*L. S.*) *get.*) VAN DER DOES DE WILLEBOIS.
" " RUYSCH.
" " Comte LEYDEN.
" " KUEFSTEIN.
" " BECO.
" " KNUTH.
" " Comte DE BAGUER.
" " CAMILLE BARRÈRE.
" " P. BROUARDEL.
" " A. PROUST.
" " VIVIAN.
" " G. ARGYROPOLOUS.
" " Docteur G. ZANCAROL.
" " Comte D'ARCO.
" " Comte DE MACEDO.
" " A. YONINE.
" " G. LEWENHAUPT.
" " MAHMOUD NÉDIM.

BIJLAGE I.

Bijlagen van de Conventie.

Doorvaart in quarantaine.

Het beginsel van doorvaart van schepen in quarantaine door het Suez-kanaal, geformuleerd in het Oostenrijksch-Engelsche protokol, wordt aangenomen onder inachtneming van de volgende bepalingen.

De schepen worden in dit opzicht verdeeld in drie klassen:

1°. onbesmette schepen;
2°. verdachte schepen;
3°. besmette schepen.

Onbesmette schepen.

Art. 1. De schepen, die na geneeskundig onderzoek als onbesmet erkend worden, zullen onmiddellijk tot het vrije verkeer worden toegelaten, onverschillig den aard van hun gezondheidspas.

Zij zullen niet onderworpen zijn aan de waarnemingsquarantaine van 24 uren, die tegenwoordig voor schepen met onvoldoenden gezondheidspas is voorgeschreven.

Verdachte schepen.

2. Verdachte schepen zijn die welke tijdens het vertrek of gedurende den overtocht gevallen van cholera aan boord hebben gehad, doch sedert 7 dagen geen enkel nieuw geval. Deze schepen zullen op verschillende wijzen behandeld worden, al naar gelang zij al of niet een geneesheer en een ontsmettingsoven aan boord hebben.

a. De schepen met een geneesheer en een aan de vereischten voldoenden ontsmettingsoven aan boord, zullen het Suez-kanaal in quarantaine mogen passeeren, volgens de voorschriften van het reglement van doorvaart.

b. De andere verdachte schepen, die noch geneesheer noch ontsmettingsoven aan boord hebben, zullen alvorens in quarantaine te mogen doorvaren aan de Bronnen van Mozes opgehouden worden, zoolang als noodig is om het vuile linnen, het lijfgoed en andere vatbare voorwerpen te ontsmetten en zich van den gezondheidstoestand van het schip te overtuigen.

Een mailboot of een speciaal voor het vervoer van passagiers ingericht vaartuig, zonder ontsmettingsoven maar met een geneesheer aan boord zal tot de doorvaart in quarantaine worden toegelaten, indien de plaatselijke overheid door een officieel onderzoek de overtuiging heeft gekregen dat behoorlijke gezondheids- en ontsmettingsvoorzorgen toegepast zijn, zoowel op de plaats van vertrek als gedurende den overtocht.

Mailbooten of speciaal voor het vervoer van passagiers ingerichte vaartuigen, zonder ontsmettingsoven, maar met een geneesheer aan boord, zullen te Suez tot het vrije verkeer toegelaten kunnen worden, zoodra de ontsmetting is afgeloopen indien het laatste geval van cholera minstens 14 dagen te voren is voorgekomen en de gezondheidstoestand van het schip bevredigend is.

De passagiers bestemd naar Egypte van een schip dat minder dan 14 dagen reis heeft, zullen aan de Bronnen van Mozes ontscheept en gedurende 24 uren afgezonderd worden. Nadat hun vuil linnen en hunne reisbenoodigdheden ontsmet zijn, zullen zij tot het vrije verkeer worden toegelaten. De schepen die minder dan 14 dagen reis hebben en in Egypte tot het vrije verkeer wenschen te worden toegelaten, zullen eveneens gedurende 24 uren aan de Bronnen van Mozes worden opgehouden.

Besmette schepen.

3. Besmette schepen zijn die welke cholera aan boord hebben of aan boord van welke de laatste 7 dagen nieuwe gevallen van cholera zijn voorgekomen. Zij worden verdeeld in schepen met ge-

neesheer en ontsmettingsoven en schepen zonder geneesheer en zonder ontsmettingsoven.

a. De schepen zonder geneesheer en zonder ontsmettingsoven zullen aan de Bronnen van Mozes opgehouden en de door cholera of cholerische diarrhée aangetaste personen ontscheept en in een hospitaal afgezonderd worden.

De ontsmetting zal op volledige wijze plaats hebben. De andere passagiers zullen ontscheept, en in zoo klein mogelijke groepen afgezonderd worden, zoodat indien de cholera mocht uitbreken, allen gezamelijk niet van eene bijzondere groep afhankelijk zullen zijn. Het vuile linnen, de reisbenoodigdheden, de kleederen van de bemanning en van de passagiers zullen evenals het schip ontsmet worden.

Het is wel verstaan dat koopmansgoederen niet gelost behoeven te worden, maar alleen ontsmet moet worden het gedeelte van het schip dat besmet is.

De passagiers zullen 5 dagen in de inrichting aan de Bronnen van Mozes blijven, wanneer de gevallen van cholera verscheidene dagen geleden zijn voorgekomen, zal de duur der afzondering verkort worden. Deze duur zal afhangen van het tijdstip, waarop zich het laatste geval geopenbaard heeft.

Derhalve zal wanneer sedert 7 dagen geen nieuw geval is voorgekomen, de waarneming 48 uren duren; wanneer zulks sedert 6 dagen niet het geval was zal de waarneming 3 dagen duren; wanneer zulks sedert 5 dagen niet het geval was zal de waarneming 4 dagen duren; wanneer het laatste geval zich binnen de laatste 5 dagen heeft voorgedaan, zal de waarneming 5 dagen duren.

b. Schepen met geneesheer en ontsmettingsoven. De schepen met geneesheer en ontsmettingsoven zullen aan de Bronnen van Mozes opgehouden worden. De scheepsgeneesheer zal onder eede verklaren welke personen aan boord door cholera of cholerische diarrhée aangetast zijn. Die zieken zullen ontscheept en afgezonderd worden. Na de ontscheping van die zieken zal het vuile linnen van de overige passagiers en van de bemanning ontsmet worden aan boord.

Wanneer de cholera zich uitsluitend onder de bemanning heeft voorgedaan, zal de ontsmetting van het lijfgoed zich alleen uitstrekken tot het vuile linnen der bemanning en het goed in de verblijven der bemanning.

De scheepsgeneesheer zal evenzoo onder eede aanwijzing doen van het gedeelte of de afdeeling van het schip, en de plaats in het hospitaal waarheen de zieke of zieken overgebracht zijn. Eveneens zal hij onder eede verklaren welke personen met den choleralijder in aanraking zijn geweest sedert de eerste openbaring der ziekte, hetzij in rechtstreeksche aanraking, hetzij in aanraking met voorwerpen die de besmetting kunnen overbrengen. Alle die personen zullen als „verdacht" beschouwd worden.

Het gedeelte of de afdeeling van het schip en de plaats in het hospitaal, waarheen de zieke of zieken overgebracht zijn, zullen volledig ontsmet worden. Onder „gedeelte van het schip" verstaat men de hut van den zieke, de nabijgelegen hutten, de gang naar deze hutten, het dek en de gedeelten van het dek waarop de zieke of zieken verblijf mochten hebben gehouden.

Wanneer de ontsmetting van het gedeelte of de afdeeling van het schip, waarin de door cholera of cholerische diarrhée aangetaste personen verblijf hebben gehouden, niet mogelijk is zonder de verdacht verklaarde personen te ontschepen, zullen die personen, òf worden overgebracht naar een speciaal daartoe bestemd vaartuig, òf worden ontscheept en gehuisvest in de sanitaire inrichting omschreven in bijlage I der Conventie in het hoofdstuk „Regeling van het toezicht en de ontsmetting te Suez en aan de Bronnen van Mozes" geheel buiten aanraking met de zieken die in het hospitaal zijn opgenomen. De duur van dit verblijf op het vaartuig of aan wal in het belang der ontsmetting zal zoo kort mogelijk zijn en 24 uren niet te boven gaan.

Die verdachten zullen eene waarneming ondergaan, hetzij op hun schip, hetzij op het daartoe bestemde vaartuig. De duur van die waarneming zal verschillen als bepaald in de volgende tabel.

Wanneer het laatste geval van cholera zich in den loop van den zevenden, zesden of vijfden dag voor aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 24 tot 48 uren duren; wanneer het zich in den loop van den 4den dag voor aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 3 tot 3 dagen duren; wanneer het zich in den loop van den derden dag voor aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 3 tot 4 dagen duren, wanneer het zich in den loop van den tweeden dag voor aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 4 tot 5 dagen duren; wanneer het zich in een dag voor aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming 5 dagen duren.

De voor de ontsmetting gevorderd tijd is in den duur der waarneming inbegrepen.

De voorraad in quarantaine zal vóór het verloop van het in bovenstaande tabel aangeduide oponthoud kunnen worden toegestaan, wanneer de sanitaire overheid zulks bestaanbaar oordeelt; in ieder geval zal zij na afloop der ontsmetting worden toegestaan, wanneer het schip behalve de zieke ook de zoogenaamde verdachte personen achterlaat.

Een op een schuit geplaatste ontsmettingsoven zal langszijde van het schip mogen komen ten einde de ontsmetting sneller te bewerkstelligen.

De besmette schepen die in Egypte tot het vrije verkeer wenschen te worden toegelaten, zullen 5 dagen aan de Bronnen van Mozes worden opgehouden, te rekenen van het laatst aan boord voorgekomen geval af.

Regeling van het toezicht en de ontsmetting te Suez en aan de Bronnen van Mozes.

1°. Het bij het reglement voorgeschreven geneeskundig onderzoek van elk te Suez aankomend schip, zal door een der geneesheeren van het station gehouden worden.

2°. Er zullen 4 geneesheeren zijn: één dirigeerend geneesheer en drie geneesheeren.

3°. Zij zullen van een regelmatig diploma voorzien moeten zijn en bij voorkeur gekozen worden uit die geneesheeren, welke eene speciale practische studie van epidemiologie en bacteriologie gemaakt hebben.

4°. Zij zullen door den Minister van Binnenlandsche Zaken, op voordracht van den Raad van Alexandrië benoemd worden.

5°. Zij zullen aanvankelijk een jaarwedde van frs. 8000 ontvangen, die voor de drie geneesheeren kan opklimmen tot frs. 12,000, en voor den dirigeerenden geneesheer tot frs. 12,000 à 15,000.

6°. Het ontsmettings- en afzonderingsstation aan de Bronnen van Mozes wordt onder het bestuur van den dirigeerenden geneesheer te Suez geplaatst.

7°. Wanneer aldaar zieken ontscheept zijn, zullen er twee der geneesheeren van Suez geïnterneerd worden: de een ter behandeling van de choleralijders, de ander ter behandeling van de niet door cholera aangetaste personen.

In het ontsmettings- en afzonderingsstation aan de Bronnen van Mozes zullen aanwezig zijn:

1°. Drie ontsmettingsovens, waarvan één op eene schuit geplaatst zal zijn.

2°. Een afzonderingshospitaal van 12 bedden, ter opneming van de door cholera of cholerische diarrhée aangetaste personen. Dit hospitaal zal zoodanig ingericht worden, dat de mannelijke en vrouwelijke verpleegden van elkaar gescheiden zijn.

3°. Gebouwen of hospitaaltenten, of gewone tenten voor de ontscheepte personen, die niet onder de vorige paragraaf zijn begrepen.

4°. Een voldoend aantal badkuipen en stortbaden.

5°. De noodige gebouwen voor den algemeenen dienst, het geneeskundig personeel, de wachters enz.; een magazijn; een wachthuis.

6°. Een waterreservoir.

7°. Die verschillende gebouwen zullen zoo ingericht worden, dat geene aanraking mogelijk is tusschen de zieken, de besmette of verdachte voorwerpen en de andere personen.

Bepalingen betreffende de doorvaart in quarantaine door het Suez-kanaal.

1°. De doorvaart in quarantaine wordt toegestaan door de geneeskundige overheid te Suez, die er den Raad onmiddellijk van in kennis stelt. In twijfelachtige gevallen beslist de Raad.

2°. Een telegram wordt dadelijk afgezonden aan de daartoe door iedere Mogendheid aangewezen overheid.

De verzending van het telegram geschiedt op kosten van het schip.

Iedere Mogendheid zal strafbepalingen vaststellen tegen die vaartuigen welke met afwijking van den door den gezagvoerder opgegeven koers ten onrechte eene der havens tot het grondgebied van die Mogendheid behoorende mochten aandoen.

Eene uitzondering zal gemaakt worden in gevallen van overmacht en van binnenloopen van noodhaven.

3°. Bij den aanvang van het geneeskundig onderzoek is de gezagvoerder gehouden te verklaren of hij inlandsche stokers of loontrekkende ondergeschikten in welke hoedanigheid ook, aan boord heeft, die niet op het scheepsregister (log book) voorkomen.

4°. Een ambtenaar en 2 sanitaire wachters komen aan boord. Zij moeten het schip tot Port-Saïd vergezellen, toezien dat geen gemeenschap plaats vinde en waken voor de naleving der voorgeschreven maatregelen gedurende den tocht door het kanaal.

5°. Elke in-, ont- en overscheping van passagiers en van goederen is verboden op de reis door het Kanaal van Suez tot en met Port-Saïd.

6°. De schepen die in quarantaine doorvaren,

zullen de reis van Suez tot Port-Saïd moeten afleggen zonder te stoppen op de wisselplaatsen.

Ingeval van vastraken of wanneer het stoppen op een wisselplaats niet te vermijden is, zullen de noodige werkzaamheden door het personeel van het schip zelf verricht en daarbij elke gemeenschap met het personeel der Suez-Kanaalmaatschappij vermeden worden.

De troepenschepen die in quarantaine doorvaren, zullen gehouden zijn het Kanaal alleen bij dag te bevaren.

Indien zij een nacht in het Kanaal moeten doorbrengen, zullen zij in het meer Timsah moeten ankeren.

7°. Het aanleggen in de haven van Port-Saïd is verboden voor schepen die in quarantaine doorvaren.

Het innemen van nieuwe victualiën zal met het aan boord voorhanden materieel behooren te geschieden. De sjouwerlieden of andere personen die aan boord gegaan mochten zijn, zullen op de quarantaine-schuit afgezonderd worden.

Hunne kleederen zullen er de voorgeschreven ontsmetting ondergaan.

8°. Wanneer schepen die in quarantaine doorvaren, noodzakelijk te Port-Saïd kolen moeten innemen, zullen zij dit buiten de haven tusschen de hoofden moeten doen.

9°. De loodsen, de werklieden, die het electrisch licht bedienen, de beambten der Maatschappij en de sanitaire wachters, zullen te Port-Saïd ontscheept worden buiten de haven tusschen de hoofden en vandaar rechtstreeks naar de quarantaine-schuit overgebracht worden, waar hunne kleederen eene volledige ontsmetting zullen ondergaan.

BIJLAGE II.

Bronnen van inkomsten bestemd tot tegemoetkoming aan de kosten van het nieuwe sanitaire stelsel.

De uitgaven voortvloeiende uit de toepassing van het nieuwe sanitaire stelsel worden als volgt verdeeld.

Buitengewone uitgaven.

De sanitaire, maritieme en quarantaine Raad van Egypte bepaalt in overleg met de Egyptische Regeering de sommen, die vereischt worden voor den bouw van het hospitaal aan de Bronnen van Mozes en van de ontsmettingsinrichting. Hij bestudeert en geeft de plannen aan, volgens welke deze gebouwen opgericht zullen worden.

Deze sommen zullen kunnen worden betaald:

a. hetzij uit het overschot der ontvangsten van het beheer der vuurtorens, of uit eenige andere gewone bron van inkomsten, die men verkieslijk mocht oordeelen;

b. hetzij door middel van eene door den Raad aan te gane leening, waarvan de bepalingen van uitgifte en aflossing door hem vastgesteld zonden behooren te worden.

Gewone uitgaven.

In de gewone uitgaven zal voorzien worden:

1°. door de mailbooten tot dusver van elk sanitair recht vrijgesteld, weder onder het gemeene recht te brengen;

2°. door de heffing van een recht van de passagiers met uitzondering van militairen en bedevaartgangers of door de heffing van een recht naar de tonnenmaat der schepen, die uit de Roode Zee komen.

BIJLAGE III.

Samenstelling, bevoegdheid en werking van den sanitairen, maritiemen en quarantaine Raad van Egypte. (Decreet, besluit, algemeen reglement.)

(Wijzigingen gebracht in het Khediviaal Decreet van 3 Januari 1881.)

Art. 1. De sanitaire, maritieme en quarantaine Raad is belast met het vaststellen van maatregelen ten einde de overbrenging naar Egypte en de verbreiding naar het buitenland van besmettelijke ziekten en van veeziekten te voorkomen.

Art. 2. Het aantal Egyptische gedelegeerden zal tot 4 leden verminderd worden, te weten:

1°. De voorzitter van den raad, die door het Egyptisch Gouvernement benoemd wordt en slechts in geval van staking van stemmen eene stem uitbrengt;

2°. een Europeesche doctor in de geneeskunde, inspecteur-generaal van den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst;

3°. de sanitaire inspecteur der stad Alexandrië of degeen die hem vervangt;

4°. de veeartsenijkundige inspecteur der administratie van den sanitairen dienst en van de openbare gezondheid.

Al de gedelegeerden moeten zijn òf geneesheer hetzij door eene Europeesche geneeskundige faculteit, hetzij door den Staat op regelmatige wijze

gediplomeerd òf ambtenaren van beroep en in werkelijken dienst van geen lageren rang dan vice-consul òf daarmede in rang gelijkstaande. Deze bepaling is niet toepasselijk op de titularissen die op dit oogenblik de betrekking bekleeden.

Art. 4. De sanitaire, maritieme en quarantaine raad zal wat Egypte betreft van den openbaren gezondheidsraad wekelijksche opgaven ontvangen nopens den gezondheidstoestand der steden Caïro en Alexandrie en maandelijksche opgaven nopens den gezondheidstoestand der provinciën.

Deze opgaven zullen met korte tusschenpoozen verstrekt worden wanneer de sanitaire, maritieme en quarantaine raad ten gevolge van bijzondere omstandigheden het verlangen daartoe te kennen geeft.

Van zijn kant zal de sanitaire-, maritieme- en quarantaine-raad aan den openbaren gezondheidsraad mededeeling doen van de beschikkingen die hij mocht nemen, alsmede van de inlichtingen die hij uit het buitenland mocht ontvangen.

De Regeeringen doen aan den raad, zoo zij dit wenschelijk oordeelen, de sanitaire berichten uit hun land toekomen en geven hem onmiddellijk kennis van het uitbreken van epidemieën en van veeziekten.

Art. 13. De sanitaire inspecteur, de directeuren der sanitaire kantoren, de geneesheeren van de sanitaire stations en van de quarantaine kampementen moeten gekozen worden uit de geneesheeren, die hetzij door eene Europeesche geneeskundige faculteit, hetzij door den Staat op regelmatige wijze gediplomeerd zijn.

De gedelegeerde van den raad te Djeddah zal een te Caïro gediplomeerd geneesheer kunnen zijn.

Art. 14. Voor alle ambten en betrekkingen tot den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst behoorende doet de raad door tusschenkomst van zijn voorzitter een voordracht van candidaten aan den Minister van Binnenlandsche Zaken aan wien alleen het recht van benoeming toekomt.

Bij ontslag, verplaatsing en bevordering zal dezelfde weg gevolgd worden.

Evenwel zal de benoeming van de ondergeschikte ambtenaren, losse werklieden, bedienden, enz., rechtstreeks door den voorzitter geschieden.

De benoeming van de sanitaire wachters wordt aan den Raad voorbehouden.

Art. 15. Er zijn 7 directeuren van sanitaire kantoren die hun zetel hebben te Alexandrië, Damiette, Port-Saïd, Suez, Tor, Sonakim en Kosseir.

Het sanitaire kantoor te Tor zal slechts geopend kunnen zijn tijdens den duur der bedevaarten of in tijden van epidemie.

Art. 17. Het hoofd van het sanitair agentschap te El-Arich heeft dezelfde bevoegdheid als die welke door het voorgaand artikel aan de directeuren toegekend wordt.

Art. 21. Eene commmissie van tucht bestaande uit den voorzitter, den inspecteur-generaal van den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst, en drie door den Raad gekozen gedelegeerden is belast met het onderzoek der klachten welke ingebracht worden tegen de beambten die tot den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst behooren.

Over iedere zaak stelt zij een verslag op dat aan de beoordeeling der algemeene vergadering van den Raad wordt onderworpen. De gedelegeerden zullen ieder jaar aftreden, zij zijn herkiesbaar.

De beslissing van den Raad wordt door de zorgen van zijn voorzitter aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken onderworpen.

De Commissie van tucht kan zonder raadpleging van den Raad: 1°. afkeuring uitspreken; 2°. schorsing van bezoldiging voor niet langer dan één maand opleggen.

Art. 24. De sanitaire-, maritieme- en quarantaine-Raad heeft zelf de beschikking over zijne geldelijke aangelegenheden.

Het beheer der ontvangsten en uitgaven wordt opgedragen aan eene commissie, bestaande uit den voorzitter, den inspecteur-generaal van den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst en drie door den Raad gekozen gedelegeerden van Mogendheden. De commissie draagt den naam van Commissie van Financiën. De drie gedelegeerden van Mogendheden treden ieder jaar af. Zij zijn herkiesbaar.

Deze commissie stelt behoudens goedkeuring van den Raad het traktement vast der beambten van alle rangen, zij bepaalt de vaste en de onvoorziene uitgaven. Alle drie maanden brengt zij in eene bijzondere zitting aan den Raad een gedetailleerd verslag uit over haar beheer. In den loop van het kwartaal, volgende op het einde van het begrootingsjaar stelt de Raad op voorstel der commissie de eindbalans vast en doet haar door tusschenkomst van zijn voorzitter aan den Minister van Binnenlandsche Zaken toekomen. De Raad ontwerpt de begrooting zijner inkomsten en uitgaven. Die begrooting wordt door den Ministerraad tegelijkertijd met en als bijlage van de

algemeene Staatsbegrooting vastgesteld. Ingeval het cijfer der uitgaven dat der ontvangsten mocht overtreffen wordt het tekort uit de algemeene middelen van den Staat gedekt. De Raad zal dan echter zonder verwijl moeten nagaan op welke wijze het evenwicht tusschen inkomsten en uitgaven hersteld kan worden. Zijne voorstellen zullen door de zorgen van den voorzitter aan den Minister van Binnenlandsche Zaken worden toegezonden. Zoo er een overschot van inkomsten mocht bestaan zal het door de kas van den sanitairen, maritiemen en quarantaine Raad worden behouden, het zal bij besluit van den sanitairen Raad na goedkeuring door den Ministerraad uitsluitend besteed worden tot vorming van een reserfonds voor onvoorziene uitgaven.

Art. **25**. Indien drie leden van den Raad het verlangen moet de voorzitter gelasten dat de stemming geheim zal zijn. Geheime stemming is verplichtend telkens wanneer het geldt de keuze der gedelegeerden van Mogendheden, die deel zullen uitmaken van de commissie van tucht of van de commissie van financiën en wanneer het geldt benoeming, ontslag, verplaatsing of bevordering van het personeel.

Art. 27 vervalt.

Wijzigingen gebracht in het Ministerieel besluit van 9 Januari 1881.

Art. **3**. De secretaris van den Raad houdt de notulen der zittingen. Die notulen moeten aan alle leden die de zitting bijwoonden ter onderteekening worden aangeboden.

Zij worden in hun geheel in een register overgeschreven dat met de origineele notulen in het archief bewaard wordt.

Een voorloopig afschrift van de notulen zal op aanvrage van ieder lid van den Raad verstrekt worden.

Art. **4**. Eene vaste commissie bestaande uit den voorzitter, den inspecteur-generaal van den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst en 2 door den Raad gekozen gedelegeerden van Mogendheden is belast met het nemen van beslissingen en maatregelen in spoedeischende gevallen.

De gedelegeerde van de betrokken nationaliteit wordt altijd opgeroepen. Hij heeft recht van stem. De voorzitter brengt slechts in geval van staking van stemmen een stem uit.

De genomen beslissingen worden onmiddellijk langs telegrafischen weg aan al de leden van den Raad medegedeeld.

Deze commissie wordt alle drie maanden hernieuwd.

Art. **5**. De voorzitter of bij zijne afwezigheid de inspecteur-generaal van den sanitairen, maritiemen en quarantaine dienst leidt de beraadslagingen van den Raad. Hij brengt slechts in geval van staking van stemmen eene stem uit.

De voorzitter heeft de algemeene leiding van den dienst. Het is zijn taak de beslissingen van den Raad te doen uitvoeren.

Art. **12**. De directeuren der gezondheidskantoren worden ten opzichte van hunne bezoldiging in 2 klassen verdeeld.

De kantoren van de 1ste klasse ten getale van vier zijn die te:

Alexandrië;

Port-Saïd;

Havenkom van Suez en kamp aan de Bronnen van Mozes;

Tor.

De kantoren van de 2de klasse ten getale van drie zijn die te:

Damiette;

Souakim;

Kosseir.

Art. **14**. Een enkel sanitair-agentschap is te El-Arich gevestigd.

Art. **16**. De sanitaire posten ten getale van zes, zijn de volgende:

De posten te Port-Neuf, te Aboukir, te Broullos en te Rosette, staande onder het kantoor te Alexandrië.

De posten te Kantara en aan de binnenhaven van Ismaïlia, staande onder het kantoor te Port-Saïd.

Naar gelang van de eischen van den dienst en van zijne inkomsten zal de Raad nieuwe sanitaire posten kunnen vestigen.

Wijzigingen gebracht in het algemeen reglement van sanitaire, maritieme en quarantaine politie.

Art. **2**. De samenstelling van den sanitairen, maritiemen en quarantaine Raad is geregeld bij het organiek decreet van 3 Januari 1881 en bij het decreet van .... Zijne algemeene bevoegdheid is bepaald bij het Ministerieel besluit dat bij bovenbedoeld decreet behoort en bij dit Algemeen Reglement.

Art. **16**. De gezondheidspas is òf schoon òf onvoldoende. Hij is schoon wanneer hij de verklaring inhoudt dat geene gevaarlijke besmettelijke ziekte voorkomt in het land of de landen waar

het schip van daan komt; hij is onvoldoende wanneer het voorkomen van zoodanige ziekte er in vermeld wordt.

Art. 28. De verkenning van schepen moet zonder verwijl plaats hebben, ten einde hun het minst mogelijke oponthoud te veroorzaken. Zij geschiedt zoowel bij nacht als bij dag.

Art. 29. De schepen worden onmiddellijk na de verkenning of visitatie tot het vrije verkeer toegelaten behalve wanneer zij vallen onder de klasse van de verdachte of onder die van de besmette schepen.

Art. 30. Ieder verdacht of besmet schip wordt bij aankomst aan voorzorgsmaatregelen onderworpen. Ingeval van den kant der Middellandsche Zee cholera mocht gesignaleerd zijn stelt de Raad maatregelen vast tegen verdachte of besmette schepen die het kanaal wenschen door te varen.

Die maatregelen stemmen overeen met de te Suez geldende bepalingen.

De artikelen 31, 32, 33, 34 en 35 vervallen.

Art. 31 (vroeger 36). Ieder verdacht of besmet schip moet op eene bepaalde ankerplaats worden afgezonderd en door een voldoend aantal gezondheidswachters bewaakt worden.

Art. 32 (vroeger 37). Indien zich, tijdens den duur der afzondering van de ontscheepte personen, een nieuw twijfelachtig of verklaard geval van cholera onder de afgezonderde personen openbaart, begint de duur der afzondering opnieuw voor de groep personen die met den aangetaste in gemeenschap waren gebleven.

Art. 35 (vroeger 40). Aan eene vreemde mailboot met vreemde bestemming die eene haven waar een sanitair station gevestigd is, in verdachten of besmetten toestand binnenloopt om er quarantaine te houden, kan de toestemming tot het ontschepen harer passagiers worden geweigerd, zoo er gevaar uit moet ontstaan voor de andere quarantaine houdende. Als zij alle noodige hulp ontvangen heeft kan zij uitgenoodigd worden de reis naar de eerstvolgende bestemming voort te zetten.

Wanneer er gevallen van gevaarlijke besmettelijke ziekte aan boord zijn zullen de zieken zooveel mogelijk in de ziekenzaal van het sanitair station opgenomen worden.

Art. 36 (vroeger 41). Tegen schepen met landverhuizers, met bedevaartgangers en in het algemeen tegen alle schepen die wegens eene opeenhooping van menschen in slechte gezondheidsomstandigheden gevaarlijk beschouwd worden, zullen ten allen tijde door de sanitaire overheid van de haven van aankomst bijzondere voorzorgen genomen kunnen worden. (Zie het Reglement op de bedevaart.)

HOOFDSTUK IX.

Van de ontsmettingsmaatregelen.

(Zie de voorschriften tegen de cholera, uitgegeven door de technische commissie en door de conferentie goedgekeurd.)

HOOFDSTUK X.

Van de sanitaire stations.

N.B. Het woord «lazaret" wordt overal door de woorden «sanitair station" vervangen.

Art. 39 (vroeger 55). De sanitaire stations van den eersten rang zijn die, waar in den regel alle voorbehoedmiddelen uitgevoerd moeten worden.

Art. 42 (vroeger 58). De sanitaire stations van den eersten rang moeten voorzien zijn van kamers en vertrekken, alsmede van de noodige uitrusting voor ontsmetting.

Art. 44 (vroeger 60). De sanitaire stations van den tweeden rang zijn beperkte inrichtingen van blijvenden of tijdelijken aard, bestemd om in spoedeischende gevallen een klein aantal zieken op te nemen, aangetast door het een of ander ziekteverschijnsel, dat men meent dat geïmporteerd kan worden.

Art. 45 (vroeger 61). Wanneer het aantal beschikbare plaatsen op eenig sanitair station ontoereikend is om alle personen, die afgezonderd moeten worden te gelijk op te nemen, wordt het schip, waarop zich de te veel zijnde personen bevinden, uitgenoodigd zich naar het naastbij gelegen sanitair station te begeven, tenzij het mocht verkiezen te wachten totdat de verblijfhoudenden hunne afzondering volbracht hebben.

Art. 46 (vroeger 62). De plaatsen die voor de quarantaine van schepen worden vrijgehouden, de sanitaire stations bestemd voor die der passagiers, en de afzonderings- en ontsmettingsinrichtingen staan onder het rechtstreeksch bestuur van den sanitairen-, maritiemen- en quarantaine dienst.

Art. 52 (vroeger 68). De verblijfkosten in het sanitaire station van militairen, van zeelieden, alsmede van behoeftigen, komen ten laste van de autoriteit, waaronder zij behooren.

Art. 59. (vroeger 75). De sanitaire-, maritieme- en quarantaine politie in het Egyptisch kustgebied aan de Middellandsche en aan de

Roode Zee wordt, evenals die langs de landgrenzen aan de zijde van de woestijn uitgeoefend door beambten, die staan onder den sanitairen-, maritiemen- en quarantaine-raad van Alexandrië.

De bevoegdheid dier beambten wordt bij Ministerieel besluit bepaald.

BIJLAGE IV.

BIJZONDERE SANITAIRE REGLEMENTEN.

Reglement tegen de cholera.

Art. 1. Onbesmette schepen. Ieder onbesmet schip dat noch op het oogenblik van vertrek, noch gedurende den overtocht gevallen van cholera aan boord heeft gehad, wordt hoe ook zijn gezondheidspas luidt na gunstig geneeskundig onderzoek onmiddellijk tot het vrije verkeer toegelaten. In geen enkel geval kan deze bepaling toegepast worden op een schip dat bedevaartgangers aan boord heeft.

Art. 2. Verdachte schepen. Verdachte schepen zijn die welke tijdens het vertrek of gedurende den overtocht gevallen van cholera aan boord hebben gehad, doch sedert 7 dagen geen enkel nieuw geval. Deze schepen zullen op verschillende wijzen behandeld worden, al naar gelang zij al of niet een geneesheer en een ontsmettingsoven aan boord hebben.

a. De schepen met een geneesheer en een aan de vereischten voldoenden ontsmettingsoven aan boord zullen het Suez-kanaal in quarantaine mogen passeeren volgens de voorschriften van het Reglement van doorvaart.

b. De andere verdachte schepen, die noch geneesheer, noch ontsmettingsoven aan boord hebben, zullen alvorens in quarantaine te mogen doorvaren, aan de Bronnen van Mozes opgehouden worden zoolang als noodig is om het vuile linnen, het lijfgoed en andere vatbare voorwerpen te ontsmetten en zich van den gezondheidstoestand van het schip te overtuigen.

Een mailboot of een speciaal voor het vervoer van passagiers ingericht vaartuig zonder ontsmettingsoven maar met een geneesheer aan boord, zal tot de doorvaart in quarantaine worden toegelaten, indien de plaatselijke overheid door een officieel onderzoek de overtuiging heeft gekregen dat behoorlijke gezondheids- en ontsmettingsvoorzorgen toegepast zijn zoowel op de plaats van vertrek als gedurende den overtocht.

Mailbooten of speciaal voor het vervoer van passagiers ingerichte vaartuigen zonder ontsmettingsoven, maar met een geneesheer aan boord, zullen te Suez tot het vrije verkeer toegelaten kunnen worden zoodra de ontsmetting is afgeloopen, indien het laatste geval van cholera minstens 14 dagen te voren is voorgekomen en de gezondheidstoestand van het schip bevredigend is.

De passagiers bestemd naar Egypte van een schip dat minder dan 14 dagen reis heeft zullen aan de Bronnen van Mozes ontscheept en gedurende 24 uren afgezonderd worden. Nadat hun vuil linnen en hunne reisbenoodigdheden ontsmet zijn, zullen zij tot het vrije verkeer worden toegelaten. De schepen die minder dan 14 dagen reis hebben en in Egypte tot het vrije verkeer wenschen te worden toegelaten, zullen eveneens gedurende 24 uren aan de Bronnen van Mozes worden opgehouden.

Wanneer de cholera zich uitsluitend onder de bemanning vertoont, zal alleen het vuile linnen der bemanning, maar dan ook al het vuile linnen der bemanning ontsmet worden, terwijl de ontsmetting zich tevens zal uitstrekken tot de verblijven waarin de bemanning gehuisvest is.

Art. 3. Besmette schepen. Besmette schepen zijn die welke cholera aan boord hebben of aan boord van welke de laatste 7 dagen nieuwe gevallen van cholera zijn voorgekomen. Zij worden verdeeld in schepen zonder geneesheer en zonder ontsmettingsoven en schepen met geneesheer en ontsmettingsoven.

a. De schepen zonder geneesheer en zonder ontsmettingsoven zullen aan de Bronnen van Mozes opgehouden en de door cholera of cholerische diarrhee aangetaste personen ontscheept en in een hospitaal afgezonderd worden. De ontsmetting zal op volledige wijze plaats hebben. De andere passagiers zullen ontscheept en in zoo klein mogelijke groepen afgezonderd worden zoodat, indien de cholera mocht uitbreken allen gezamenlijk niet van eene bijzondere groep afhankelijk zullen zijn. Het vuile linnen, de reisbenoodigdheden, de kleederen van de bemanning en van de passagiers zullen evenals het schip ontsmet worden.

Het is wel verstaan dat koopmansgoederen niet gelost behoeven te worden, doch dat alleen ontsmet moet worden het gedeelte van het schip dat besmet is.

De passagiers zullen 5 dagen aan de inrichting aan de Bronnen van Mozes blijven wanneer de gevallen van cholera verscheidene dagen geleden zijn voorgekomen zal de duur der afzondering verkort worden. Deze duur zal afhangen van

het tijdstip waarop zich het laatste geval geopenbaard heeft. Derhalve zal wanneer sedert 7 dagen geen nieuw geval is voorgekomen de waarneming 48 uren duren; wanneer zulks sedert 6 dagen niet het geval was zal de waarneming drie dagen duren; wanneer zulks sedert 5 dagen niet het geval was zal de waarneming vier dagen duren; wanneer het laatste geval zich binnen de laatste vijf dagen heeft voorgedaan, zal de waarneming vijf dagen duren.

b. Schepen met geneesheer en ontsmettingsoven.

De schepen met geneesheeren en ontsmettingsovens zullen aan de Bronnen van Mozes opgehouden worden.

De scheepsgeneesheer zal onder eede verklaren welke personen aan boord door cholera of cholerische diarrhee aangetast zijn. Die zieken zullen ontscheept en afgezonderd worden.

Na de ontscheping van die zieken zal het vuile linnen van de overige passagiers en van de bemanning ontsmet worden aan boord.

Wanneer de cholera zich uitsluitend onder de bemanning heeft voorgedaan zal de ontsmetting van het lijfgoed zich alleen uitstrekken tot het vuile linnen der bemanning en het goed in de verblijven der bemanning.

De scheepsgeneesheer zal evenzoo onder eede aanwijzing doen van het gedeelte of de afdeeling van het schip en de plaats in het hospitaal waarheen de zieke of zieken overgebracht zijn.

Eveneens zal hij onder eede verklaren welke personen met den choleralijder in aanraking zijn geweest sedert de eerste openbaring der ziekte, hetzij in rechtstreeksche aanraking, hetzij in aanraking met voorwerpen die de besmetting kunnen overbrengen. Alleen die personen zullen als „verdacht" worden beschouwd.

Het gedeelte of de afdeeling van het schip en de plaats in het hospitaal waarheen de zieke of zieken overgebracht zijn, zullen volledig ontsmet worden. Onder „gedeelte van het schip" verstaat men de hut van den zieke, de nabijgelegen hutten, de gang naar deze hutten, het dek en de gedeelten van het dek waarop de zieke of zieken verblijf mochten hebben gehonden.

Wanneer de ontsmetting van het gedeelte of de afdeeling van het schip waarin de door cholera of cholerische diarrhee aangetaste personen verblijf hebben gehonden niet mogelijk is zonder de verdacht verklaarde personen te ontschepen, zullen die personen of worden overgebracht naar een speciaal daartoe bestemd vaartuig of worden ontscheept en gehuisvest in de sanitaire inrichting omschreven in bijlage I der Conventie in het hoofdstuk „Regeling van het toezicht en de ontsmetting te Suez en aan de Bronnen van Mozes" geheel buiten aanraking met de zieken die in het hospitaal zijn opgenomen.

De duur van het verblijf op het vaartuig of aan wal in het belang der ontsmetting, zal zoo kort mogelijk zijn en 24 uren niet te boven gaan.

Die verdachten zullen eene waarneming ondergaan hetzij op hun schip, hetzij op het daartoe bestemde vaartuig. De duur van die waarneming zal verschillen als in de volgende tabel:

Wanneer het laatste geval van cholera zich in den loop van den 7den, 6den of 5den dag vóór aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 24 tot 48 uren duren; wanneer het zich in den loop van den 4den dag vóór aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 2 tot 3 dagen duren; wanneer het zich in den loop van den 3den dag vóór aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 3 tot 4 dagen duren; wanneer het zich in den loop van den 2den dag vóór de aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming van 4 tot 5 dagen duren; wanneer het zich een dag vóór de aankomst te Suez heeft voorgedaan, zal de waarneming 5 dagen duren.

De voor de ontsmetting gevorderde tijd is in den duur der waarneming inbegrepen. De doorvaart in quarantaine zal vóór het verloop van het in bovenstaande tabel aangeduide oponthoud kunnen worden toegestaan, wanneer de sanitaire overheid zulks bestaanbaar oordeelt; in ieder geval zal zij nà afloop en ontsmetting worden toegestaan, wanneer het schip behalve de zieke, ook de zoogenaamde „verdachte" personen achterlaat.

Een op een schuit geplaatste ontsmettingsoven zal langszijde van het schip mogen komen, ten einde de ontsmetting sneller te bewerkstelligen.

De besmette schepen, die in Egypte tot het vrije verkeer wenschen te worden toegelaten, zullen 5 dagen aan de Bronnen van Mozes worden opgehouden, te rekenen van het laatst aan boord voorgekomen geval.

Passagiers.

Art. 4. De verschillende groepen personen, die in het sanitair station worden opgenomen worden gescheiden naar gelang van den datum van aankomst en van den sanitairen toestand van elke groep.

De door cholera of cholerische diarrhée aangetaste personen worden streng afgescheiden van de andere personen en ontvangen de geneeskundige zorgen die hun toestand vordert.

De van cholera herstellenden worden, onverschillig het aantal dagen die zij in het sanitair station hebben doorgebracht, niet tot het vrije verkeer toegelaten dan op verklaring van den geneesheer van genoemd station, dat hun dit zonder gevaar verleend kan worden.

De aan cholera overledenen zullen begraven worden op het kerkhof, behoorende bij het sanitair station, of, bij ontstentenis van een kerkhof, op eene afgelegene plaats en met inachtneming van alle vereischte voorzorgen. De kuil zal 2 M. diep moeten zijn.

De vertrekken die door de choleralijders in de sanitaire stations bewoond werden, zullen na hun vertrek met de meeste zorg ontsmet worden.

Ontsmetting.

Art. 5. 1°. Lompen, oude vodden, besmette verbanden, papieren en andere voorwerpen zonder waarde zullen door het vuur vernietigd worden.

2°. Linnengoed, beddegoed, kleederen, matrassen, tapijten, papieren van waarde enz., die besmet of verdacht zijn zullen ontsmet worden in ovens met oververhitten stoom.

Om als doeltreffende ontsmettingswerktuigen beschouwd te worden, moeten die ovens onderworpen worden aan proeven, welke met behulp van een maximum-thermometer aantoonen dat binnen in een matras eene werkelijke temperatuur van 105° of 110° Centigraden verkregen wordt eene temperatuur die even hooger is dan die welke vereischt wordt om alle bekende pathogenische micro-organismen te dooden.

Om zeker te zijn van de doeltreffendheid der bewerking moet die temperatuur gedurende 10 of 15 minuten werkelijk aangehouden worden.

3°. Ontsmettende oplossingen:

a. Sublimaatoplossing van 1 op 1000, waaraan 5 gram zoutzuur toegevoegd wordt. Deze oplossing wordt gekleurd met fuchsine of éosine.

Zij mag niet in metalen vaatwerk gedaan worden.

b. Oplossing van zuiver gekristalliseerd phenielzuur ter sterkte van 5 pCt.

c. Versch bereide kalkmelk. (1)

4°. Bijzondere aanbevelingen in acht te nemen bij het gebruik van ontsmettende oplossingen.

Linnengoed, kleederen en door uitwerpselen der zieken bevuilde voorwerpen worden in de sublimaatoplossing gedompeld.

Voorwerpen, die zonder te bederven de temperatuur van den oven (100° C.) niet kunnen doorstaan, lederen voorwerpen, tafels, parketten, enz., worden met sublimaatoplossing gewasschen.

De personen, die de zieken verplegen, wasschen zich de handen en het gelaat met een sublimaatoplossing van 1 op 2000.

Het phenielzuur dient om de voorwerpen te ontsmetten, die noch de temperatuur van 100° C. noch het sublimaat kunnen verdragen, zooals metalen, instrumenten, enz.

De kalkmelk wordt in het bijzonder aanbevolen voor de ontsmetting der uitwerpselen van de choleralijders, braaksel en ontlasting. Indien zij niet voorhanden is zal men phenielzuur kunnen gebruiken.

5°. Ontsmetting der schepen waarop choleralijders aanwezig zijn.

De hut of de hutten en al de gedeelten van het vaartuig waarin choleralijders of verdachten verblijf houden worden ontruimd; alle voorwerpen worden aan de voorgaande voorschriften onderworpen.

De beschotten worden ontsmet door middel van de sublimaatoplossing, waaraan 10 pCt. alcohol toegevoegd wordt. De besprenkeling geschiedt te beginnen bij het bovengedeelte van het beschot, eene horizontale lijn vormende en vervolgens afdalende, zoodat de geheele oppervlakte bedekt wordt met een laag vloeistof in fijne druppeltjes.

De vloeren en zolders worden met dezelfde oplossing gewasschen. Twee uren later boent en spoelt men de beschotten, vloeren en zolders af met water.

6°. Ontsmetting van het ruim van een besmet schip.

Om het ruim van een schip te ontsmetten,

---

(1) Om krachtig werkende kalkmelk te verkrijgen neme men kalk van goede hoedanigheid, die men laat blusschen door haar bij kleine hoeveelheden tegelijk met de helft van haar gewicht aan water te begieten. Wanneer de blussching is afgeloopen, doet men het poeder in een zorgvuldig gesloten op een droge plaats bewaarde pot. Daar een KG. kalk, die 500 gram water opneemt om te blusschen een volume van 2 L. 200 heeft verkregen, heeft men haar slechts met zijn dubbele volume aan water (dus 4.4 KG.) te verdunnen om kalkmelk van ongeveer 20 op 100 te verkrijgen.

spuite men er eerst, ten einde de zwavelwaterstof te neutraliseeren eene voldoende hoeveelheid ijzersulfaat in, men verwijdere het kielwater en wassche het ruim met zeewater; vervolgens spuite men er eene zekere hoeveelheid sublimaatoplossing in. Het kielwater zal niet in eene haven geworpen mogen worden.

Art. 6. De raad zal de bijzondere behandeling bepalen die op onbereide huiden, dierlijk afval, vodden en lompen zal toegepast worden in overeenstemming met de voorschriften, die door de technische commissie uitgevaardigd en door de conferentie aangenomen zijn.

Artikel 9 vervalt.

Oprichting van een corps sanitaire wachters voor den dienst der doorvaart in quarantaine.

1°. Er wordt een corps sanitaire wachters opgericht belast met het houden van toezicht op en de uitvoering van de voorbehoedmaatregelen die op het Kanaal en in de inrichting aan de Bronnen van Mozes toegepast worden.

Dit corps telt 10 wachters.

2°. Het wordt aangeworven onder de gewezen onderofficieren van land- en zeemacht in Europa en in Egypte.

3°. De wachters worden in 2 klassen verdeeld.

De eerste klasse telt 4 wachters.

De tweede telt 6 wachters.

4°. De jaarlijksche bezoldiging aan die beambten toegekend bedraagt:

voor de eerste klasse van 160 tot 200 Egyptische ponden;

voor de tweede van 120 tot 160 Egyptische ponden;

met jaarlijks toenemende opklimming tot dat maximum bereikt is.

5°. Zij staan onder de onmiddellijke bevelen van den directeur van het kantoor te Suez.

6°. Zij moeten in alle bij de ontsmetting gebruikelijke praktijken en verrichtingen ingewijd zijn en de behandeling kennen der tot dat doel gebruikt wordende instrumenten en stoffen.

7°. Zij worden nadat hunne bekwaamheid door den raad zal zijn geconstateerd benoemd op de wijze voorzien bij art. 14 van het herziene khediviaal decreet van 1881.

8°. Zij bezitten de hoedanigheid van agenten van de openbare macht met recht van bekeuring in geval van overtreding der sanitaire reglementen.

Het reglement tegen de pest, het reglement tegen de gele koorts, alsmede het quarantaine-reglement voor dieren zullen omgewerkt worden door den nieuw samengestelden sanitairen maritiemen en quarantaine raad van Egypte.

Reglement van doorvaart.

(Zie hierboven. Bepalingen omtrent de doorvaart van het kanaal in quarantaine.)

Reglement toepasselijk op de herkomsten der Arabische havens van de Roode Zee tijdens 's terugkomst der bedevaartgangers.

Art. 1. Elk schip met onvoldoenden gezondheidspas, wegens cholera, komende uit eene haven van den Hedjaz of uit eenige andere haven aan de Arabische kust der Roode Zee, dat bedevaartgangers of soortgelijke opeenhoopingen van menschen, bestemd naar Suez of naar een haven aan de Middellandsche Zee aan boord heeft, is gehouden zich naar El-Tor te begeven om er de voorgeschreven quarantaine te ondergaan.

Er zal aldaar worden overgegaan tot ontscheping en ontsmetting van de passagiers, bagage en vatbare koopmansgoederen, alsmede van de reisbenoodigdheden en van het schip.

Art. 2. De quarantaine voor bedevaartgangers te El-Tor bedoeld in het voorgaand artikel, duurt 15 volle dagen, te rekenen van den dag af, waarop het laatste geval van cholera in de quarantaine afdeeling werd geconstateerd, mits geene overtreding hebbe plaats gehad van de hepalingen omtrent de afzondering.

In geval een cholerisch verschijnsel zich in eene der afdeelingen mocht openbaren, zullen de bedevaartgangers die daartoe behooren eene qurantaine van 15 dagen ondergaan.

De schepen die bedevaartgangers terugvoeren, zullen het Kanaal slechts in quarantaine mogen doorvaren. De Egyptische bedevaartgangers zullen, na El-Tor verlaten te hebben, moeten landen hetzij te Ras Mallap hetzij op eenige andere door den Raad van Alexandrië aangewezen plaats, teneinde er de waarnemingsquarantaine van 3 dagen en een geneeskundig onderzoek te ondergaan alvorens tot het vrije verkeer te worden toegelaten.

Ingeval tijdens den overtocht van El-Tor naar Suez aan boord van die schepen een verdacht geval mocht zijn voorgekomen, zullen zij gedwongen worden naar El-Tor terug te keeren.

Art. 3. Aan de agenten der scheepvaart-maatschappijen en de gezagvoerders wordt medegedeeld, dat wanneer hunne quarantaine aan het sanitoir

station te El-Tor en te Ras-Mallap geëindigd is, alleen de Egyptische bedevaartgangers het schip voor goed zullen mogen verlaten om naar hunne haardsteden terug te keeren. Als Egyptenaren of ingezetenen van Egypte zullen alleen die bedevaartgangers erkend worden, welke houder zijn van eene door eene Egyptische overheid afgegeven kaart van ingezetenschap overeenkomstig het vastgestelde model. Modellen van deze kaart zullen worden toegezonden aan de consulaire en sanitaire overheidspersonen te Djeddah en te Jambo, bij wie ze voor H.H. agenten en gezagvoerders van schepen ter inzage liggen.

De bedevaartgangers die geen Egyptenaren zijn, zooals Turken, Russen, Perzen, Tunezieërs, Algerijnen, Marokanen enz. zullen na El-Tor verlaten te hebben, niet in eene Egyptische haven ontscheept kunnen worden. Bijgevolg worden de agenten van schepen en de gezagvoerders gewaarschuwd dat overscheping van vreemde bedevaartgangers in Egypte verboden is zoowel te Tor, als te Suez, te Port-Saïd of te Alexandrië.

De schepen die bedevaartgangers aan boord mochten hebben, behoorende tot eene der in de voorgaande paragraaf opgesomde nationaliteiten, zullen in hetzelfde geval verkeeren als die bedevaartgangers en in geene Egyptische haven aan de Middellandsche Zee worden toegelaten.

Art. 4. De schepen met onvoldoenden gezondheidspas wegens cholera, komende uit eene haven van den Hedjaz of uit eenige andere haven aan de Arabische Kust der Roode Zee zonder er bedevaartgangers of soortgelijke opeenhoopingen van menschen ingescheept te hebben en die gedurende den overtocht geen verdacht verschijnsel aan boord hebben gehad, worden gerangschikt in de klasse der gewone verdachte schepen. Zij zullen aan dezelfde voorzorgsmaatregelen en aan dezelfde behandeling worden onderworpen als die aan deze schepen wordt opgelegd.

Wanneer zij naar Egypte bestemd zijn, zullen zij eene waarnemingsquarantaine van 3 dagen aan de Bronnen van Mozes ondergaan en niet tot het vrije verkeer worden toegelaten dan na een gunstig gezondheidsonderzoek.

Het is wel verstaan, dat indien deze schepen gedurende den overtocht verdachte verschijnselen aan boord hebben gehad, de quarantaine te El-Tor zal worden gehouden en 15 dagen duren zal. Ingeval een verdacht verschijnsel zich aan boord mocht openbaren tusschen Tor en Suez, zal het schip naar Tor teruggezonden worden, om er de bij de vorige paragraaf bedoelde quarantaine te ondergaan.

De karavanen bestaande uit Egyptische bedevaartgangers, zullen alvorens in Egypte te komen, te El-Tor eene verplichte quarantaine van 15 dagen ondergaan. Vervolgens zullen zij naar Ras-Mallap gezonden worden om er eene waarnemings-quarantaine van 5 dagen te ondergaan, waarna zij niet tot het vrije verkeer zullen worden toegelaten dan na een gunstig gezondheidsonderzoek en ontsmetting van de bagage.

De karavanen bestaande uit vreemde bedevaartgangers die zich langs den landweg naar hunne haardsteden moeten begeven, zullen aan dezelfde maatregelen onderworpen worden als de Egyptische karavanen en tot aan de grenzen van de woestijn vergezeld moeten worden door sanitaire wachten.

De karavanen die uit den Hedjaz komen langs den weg van Kaba of van Moïla, zullen bij hunne aankomst aan het Kanaal aan een geneeskundig onderzoek en aan ontsmetting van het vuile linnen en van de reisbenoodigdheden onderworpen worden.

Art. 6. 1°. Gedurende al den tijd, dat de terugkeer van bedevaartgangers zal aanhouden zullen de schepen met schoonen gezondheidspas komende uit den Hedjaz of uit eenige andere haven aan de Arabische kust der Roode Zee, die bedevaartgangers aan boord hebben, gehouden zijn zich naar El-Tor te begeven om er eene waarneming van drie à vier dagen te ondergaan, na al de bedevaartgangers ontscheept te hebben.

2°. Alleen de bedevaartgangers zullen aan het quarantaine kampement ontscheept worden.

3°. Na deze waarneming van 3 à 4 dagen ondergaan te hebben zullen de schepen te Suez tot het vrije verkeer worden toegelaten, indien het gezondheidsonderzoek gunstig is.

4°. Evenwel zal alleen aan de Egyptische bedevaartgangers of aan hen die ingezetenen van Egypte zijn en voorzien zijn van eene kaart van ingezetenschap toegestaan worden zich te Suez te ontschepen.

5°. Ten aanzien van de andere bedevaartgangers van vreemde nationaliteit zal dezelfde regel gevolgd worden als die welke voorgeschreven is bij paragraaf 3 van artikel 3.

6°. Overscheping van bedevaartgangers is ten strengste verboden in alle Egyptische havens.

7°. Schepen met schoonen gezondheidspas, komende uit den Hedjaz of uit eene haven aan de Arabische kust der Roode Zee, zonder bedevaartgangers of soortgelijke opeenhoopingen van menschen aan boord te hebben, en die gedurende

den overtocht geen verdacht verschijnsel hebben gehad, zullen te Suez tot het vrije verkeer worden toegelaten na gunstig geneeskundig onderzoek.

Art. 7. Aan schepen die met schoonen gezondheidspas uit den Hedjaz vertrekken en bedevaartgangers aan boord hebben bestemd voor eene haven aan de Afrikaansche kust der Roode Zee is het vergund zich naar Souakim te begeven om er de waarneming van 3 à 4 dagen te ondergaan, met ontscheping der passagiers aan het quarantaine kampement.

Art. 8. De karavanen en bedevaartgangers die langs den landweg aankomen zullen aan de Bronnen van Mozes aan een geneeskundig onderzoek en aan ontsmetting worden onderworpen.

Overzicht van de conclusiën der technische commissie nopens de toepassing van het reglement betreffende de bedevaarten.

De technische commissie van de Internationale Sanitaire Conferentie is van oordeel dat het om stellige resultaten te verkrijgen met de toepassing van het reglement betreffende de bedevaarten noodig is:

1°. dat elk schip met bedevaartgangers een regelmatig gediplomeerd geneesheer en een ontsmettingoven aan boord hebbe;

2°. dat de bedevaartgangers, die ontscheept worden en zij, die aan boord gaan, op de plaatsen van ontscheping in het geheel geene gemeenschap met elkander hebben;

3°. dat de schepen die bedevaartgangers ontscheept hebben van ligplaats veranderen om hen weer aan boord te nemen;

4°. dat de ontscheepte bedevaartgangers in het kampement in zoo klein mogelijke groepen verdeeld worden;

5°. dat gedurende den tijd dat het kampement te El-Tor geopend is, er een grooter aantal geneesheeren dan van te voren aanwezig zij;

6°. dat het bestuur over het sanitaire station geheel in handen gesteld worde van een directeur-geneesheer. Echter zullen de betrokken Mogendheden, die wenschen dat hunne bedevaartgangers behandeld worden door een geneesheer van hunne eigene nationaliteit zich tot den Raad van Alexandrië moeten wenden die daartoe toestemming zal kunnen verleenen op voorwaarde dat die geneesheeren te El-Tor in alle gevallen onder het bestuur van den directeur van het kampement zullen staan;

7°. dat er een voldoend aantal sanitaire wachters zij en dat deze zoodanig bezoldigd worden, dat zij niet aan pogingen tot omkooping behoeven toe te geven;

8°. dat er onder de bevelen van den directeur een bacteriologisch laboratorium opgericht worde, waaraan een bevoegd geneesheer verbonden is om de gevallen van cholera op wetenschappelijke wijze vast te stellen en den oorsprong, het verloop en het einde eener epidemie nauwkeurig te bepalen;

9°. dat het aantal en de afmetingen der ontsmettingsovens voldoende zij om de bewerkingen vlug uit te voeren (ten minste drie stuks van groot model);

10°. dat zich gedurende den bedevaarttijd steeds een werktuigkundige te El-Tor bevinde, ten einde de geregelde werking der ovens onder de bevelen van den geneesheer te verzekeren;

11°. dat een voldoend aantal stortbaden ingericht worde om de bedevaartgangers de baden te doen nemen, die noodig zijn voor de algeheele ontsmetting der massa's, die El-Tor moeten doormaken;

12°. dat er gedurende het kampeeren der bedevaartgangers door het personeel en met de hulpmiddelen van het laboratorium van het sanitair station nauwlettend toezicht gehouden worde op de hoedanigheid van de voedingsmiddelen en van het water;

13°. dat het tarief van de prijzen der voedingsmiddelen door den Raad van Alexandrië vastgesteld en in de kampementen aangeplakt worde;

14°. dat het aan de bedevaartgangers verstrekt wordende water gedistilleerd, of voor de uitreiking tot eene temperatuur van 100° C. gebracht worde en dat in de verschillende afdeelingen van het kampement het water in meerdere reservoirs bewaard worde, zoodat men in staat zij aan de bedevaartgangers eene voldoende hoeveelheid water van goede qualiteit te geven.

De reservoirs moeten gesloten zijn en voorzien van kranen of van een pomp;

15°. dat de voorschriften voor de ontsmetting en alles wat voor de werking van het sanitair station te Suez noodig is in het algemeen ook in het kampement te El-Tor wordt gevonden (zie het reglement en de voorschriften tegen de cholera en de beschrijving van de sanitaire inrichting bij Suez).

De beerputten zullen een onderwerp van bijzonder gestreng toezicht van de sanitaire overheid uitmaken.

De ligging dier putten zal zoodanig gekozen worden, dat zij niet aan uitbreiding dier ziekte blootstellen;

16°. dat een telegraafdraad het kampement te El-Tor met het sanitair station verbinde.

BIJLAGE V.

Voorzorgsmaatregelen aan boord der schepen te nemen op het oogenblik van vertrek gedurende den overtocht en bij aankomst te Suez.

N.B. De kiem der cholera is aanwezig in de verteringsorganen der zieken; de overbrenging geschiedt vooral door de uitwerpselen en de uitgebraakte stoffen en bijgevolg door het linnen, de matrassen en de bevuilde handen.

I. MAATREGELEN TE NEMEN OP HET OOGENBLIK VAN VERTREK.

1°. De gezagvoerder wake er voor, dat geene personen aan boord worden toegelaten, die verdacht worden door eene cholera-achtige aandoening aangetast te zijn.

Hij weigere (ongewasschen) linnengoed, oude kleederen, beddegoed en in het algemeen alle vuile of verdachte voorwerpen aan boord te nemen.

Beddegoed, kleederen, lompen, enz., welke aan zieken toebehoord hebben die door cholera of eene verdachte aandoening aangetast waren, moeten niet aan boord worden toegelaten.

2°. Wanneer het schip landverhuizers of troepen moet overbrengen is het wenschelijk dat de inscheping niet plaats vinde vóór dat alle personen groepsgewijze gedurende 5 of 6 dagen aan eene waarneming onderworpen zijn geweest, waardoor men in staat is zich te verzekeren, dat geen van hen door cholera aangetast is.

3°. Vóór de inscheping worde het schip volkomen gereinigd en desnoods ontsmet.

4°. Het is vooral noodzakelijk dat het drinkwater aan boord uit eene bron genomen worde, die beschut is tegen alle mogelijke besmettelijke invloeden.

Water stelt aan geen gevaar bloot wanneer het gedistilleerd of gekookt is.

II. MAATREGELEN TE NEMEN GEDURENDE DEN OVERTOCHT.

1°. Het is wenschelijk, dat op ieder schip eene plaats vrij gehouden worde om de personen af te zonderen die door eene besmettelijke aandoening aangetast zijn.

2°. Wanneer zij er niet is, worde de toegang verboden tot de hut of tot elke andere plaats waar iemand door cholera aangetast is.

3°. Het beddegoed, het linnen en de kleederen, die met den zieke in aanraking geweest zijn, moeten onmiddellijk en wel in de kamer van den zieke zelf gedompeld worden in eene ontsmettende oplossing.

Hetzelfde geschiede met de kleederen der personen die hem oppassen en welke bevuild mochten zijn.

Voorwerpen welke geene waarde hebben, moeten worden verbrand of in zee geworpen, wanneer men noch in eene haven, noch in het kanaal is.

De andere moeten naar den oven worden overgebracht in waterdichte zakken, welke in een sublimaatoplossing gedrenkt zijn, zoodat elke aanraking met omringende voorwerpen vermeden worde.

Wanneer er geen oven aan boord is, moeten die voorwerpen gedurende 2 uur in de ontsmettende oplossing gedompeld blijven.

4°. De uitwerpselen der zieken (uitbraakselen en fecale stoffen) moeten worden opgevangen in een bak waarin men van te voren van eene der elders aangegeven ontsmettende oplossingen een glasvol gegoten heeft.

Die uitwerpselen moeten onmiddellijk in de gemakken worden geworpen. Deze moeten na iedere uitstorting van cholerische stoffen zorgvuldig worden ontsmet.

5°. De vertrekken, waarin de zieken verblijf houden moeten volgens de hierboven aangegeven regelen zorgvuldig worden ontsmet;

6°. De lijken moeten in zee worden geworpen, na van te voren gewikkeld te zijn in een in sublimaat gedrenkt lijkkleed.

7°. Al de voorbehoedmaatregelen, welke gedurende de reis toegepast zijn moeten in het scheepsjournaal worden vermeld, dat bij aankomst te Suez aan de geneeskundige autoriteit vertoond wordt.

8°. Deze regelen zijn uitdrukkelijk van toepassing op alles wat met de zieken in aanraking is geweest, welke ook de hevigheid en de afloop der ziekte moge geweest zijn.

III. MAATREGELEN TE NEMEN BIJ AANKOMST TE SUEZ.

1°. Alle vaartuigen zullen een geneeskundig onderzoek ondergaan, alvorens het kanaal van Suez binnen te varen.

2°. Dit onderzoek zal geschieden door de geneeskundige overheid te Suez.

3°. Indien het schip besmet is zullen de door cholera of door twijfelachtige verschijnselen aangetaste personen, ontscheept en afgezonderd worden in een bijzonder lokaal, opgericht in de nabijheid van Suez.

Als twijfelachtig worden beschouwd de personen

die verschijnselen van cholera inzonderheid choleresische diarrhee gehad hebben.

4°. Voor dat het schip het kanaal van Sues binnenvaart zullen behalve alle besmette voorwerpen, ook ontsmet worden de kleederen, het beddegoed, de matrassen, tapijten en andere voorwerpen, die met den zieke in aanraking zijn geweest, de kleederen van hen die hem opgepast hebben en de voorwerpen welke zich bevinden in de hut van den zieke en de nabijgelegen hutten, den gang naar die hutten en op het dek of de gedeelten van het dek waarop de zieke verblijf mocht hebben gehouden.

(*Volgt de onderteekening.*)

—

23 *Maart* 1893. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de door de ter internationale conferentie tot bescherming van den industrieelen eigendom te *Madrid* vertegenwoordigde Mogendheden geteekende schikking, met slotprotokol en protokol. S. 55.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien het protokol nummer 2, met slotprotokol, alsmede het protokol nummer 3 te *Madrid* door de ter Internationale Conferentie tot bescherming van den industrieelen eigendom vertegenwoordigde Mogendheden onderteekend, het eerste den 14den, het tweede den 15den April 1891 van welke protocollen een afdruk met vertaling aan dit besluit gehecht blijven en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaken;

Gezien de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 270) houdende goedkeuring van voornoemde protokollen;

Gelet dat meergenoemde protokollen door Ons namens de Koningin den 22sten Februari 1893 zijn bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 13den Maart daaraanvolgende in de Staats-archieven te *Bern* is nedergelegd;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken, van 21 Maart 1893, Algemeen Secretariaat, n°. 3288.

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van bedoelde protokollen (1) te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in voornoemde overeenkomst vervat.

's Gravenhage, den 23sten Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 18 *April* 1893.)

24 *Maart* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* n°. 51) niet stilzwijgend is afgeschaft door art. 1991 van het Burgerlijk Wetboek.

De Hooge Raad enz.,

Partijen gehoord;

Gezien de stukken;

Overwegende dat als eerste middel van cassatie is voorgesteld:

Schending van de artt. 2004 en 2008 B. W. in verband met art. 1991 B. W. alsmede schending en verkeerde toepassing van art. 2 en 3 der wet van 8 November 1815 n°. 36 (*Staatsblad* n°. 51) in verband met art. 228 der gemeentewet, omdat de rechtbank ten onrechte de onderhavige rechtsvordering — ingesteld op 31 Augustus 1891 door een aannemer tegen den burgemeester van Sappemeer als zoodanig tot betaling eener verschuldigde aannemingssom ter zake van uitgevoerd onderhoud van straatwegen, rustbanken, vaste en draaibare bruggen over het jaar 1889 in die gemeente — verjaard en vervallen heeft verklaard op grond van de artt. 2 en 3 der afgeschafte wet van 8 November 1815 n°. 36 (*Staatsblad* n°. 51) in verband met art. 222 der wet van 29 Juni 1851 (gemeentewet).

O. daaromtrent:

dat het middel berust op de stelling dat de wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* n°. 51) stilzwijgend zou zijn afgeschaft door de bepaling van art. 1991 B. W.;

dat die stelling evenwel is onjuist;

O. toch, dat bij de wet van 8 November 1815, ten einde de begrooting der Staatsuitgaven over elk dienstjaar behoorlijk te kunnen afsluiten, de vorderingen ten laste van den Staat aan eene korte verjaring worden onderworpen, behalve die welke in art. 4 dier wet zijn uitgezonderd;

dat die wet dus is eene speciale wet, waarbij de verjaring in zekere bijzondere gevallen afzonderlijk is geregeld in afwijking van het algemeen voorschrift van art. 1991 B. W., waaruit volgt,

(1) Zie deze protokollen, opgenomen in de wet van 12 December 1892, S. 270.

dat, naar den regel dat de algemeene wet de bijzondere wet niet opheft, de wet van 1815 ook na de invoering van het B. W. is blijven bestaan;

dat dit te eerder mag worden aangenomen, omdat de wet van 1815 is tot stand gekomen toen hier te lande de Fransche wetgeving van kracht was, en in art. 2227 C. C. eene bijna gelijkluidende bepaling voorkwam als die van art. 1991 B. W. terwijl uit niets blijkt dat de wetgever bij de invoering van het B. W. in den bestaanden rechtstoestand op dit punt verandering heeft willen brengen;

dat trouwens de bij het middel gevoerde bewering ook in strijd is met het gevoelen van den wetgever zelven, die zoowel in art. 228 der gemeentewet stilzwijgend, als uitdrukkelijk in art. 29 der wet van 5 Oct. 1841 (*Staatsblad* n°. 40) gewijzigd bij de wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 123) het voortdurend bestaan van de wet van 8 Nov. 1815 erkend heeft;

O. dat mitsdien het eerste middel is ongegrond;

O. dat het tweede middel van cassatie luidt:

Schending en verkeerde toepassing van art. 4 der wet van 8 Nov. 1815 n°. 36 (*Staatsblad* n°. 51) — aangenomen dat deze wet niet is afgeschaft geworden — omdat de onderhavige vordering — een aannemingssom — behoort tot die pretentien welker bedragen bepaald zijn, en wier afdoening en betaling gebruikelijk is zonder dat eene voorafgaande aanvrage of productie van stukken van de zijde der belanghebbenden gevorderd wordt, en alzoo behoort tot de uitzonderingen bij art. 4 van voormelde wet genoemd, waarop verjaring bij die wet niet toepasselijk is verklaard;

O. dat dit middel zijn feitelijken grondslag mist, omdat de rechtbank heeft beslist, dat het beroep op de uitzondering van art. 4 der wet van 1815 den geint., nu eischer in cassatie niet kan baten, vermits niet blijkt dat bij vorderingen als de onderwerpelijke de afdoening van betaling gebruikelijk is zonder aanvrage en productie van stukken, en dat het tegendeel veeleer wordt aangetoond uit de omstandigheden die in het voorafgaand gedeelte van het vonnis zijn vermeld, en waartoe o. a. behoort dat de geint., nu eischer, als aannemer, eene declaratie in duplo had behooren in te dienen ingevolge de bepalingen van het bestek, waarop de algemeene voorwaarden voor de Rijkswerken van toepassing waren verklaard;

O. dat eindelijk bij het derde middel wordt beweerd:

Schending van de artt. 2019 en 2027 B. W. omdat waar — gelijk in *casu* de aannemingssom en het vorderingsrecht steeds onbetwist waren, de ingeroepen verjaring niet verklaard is geworden voor gestuit, of de ingeroepen verjaring niet verklaard is geworden als niet loopende — aangenomen dat de vordering eerst opeischbaar ware na opneming en goedkeuring van het werk — zoolang die opneming en goedkeuring niet heeft plaats gehad;

O. te dien aanzien, dat noch in eersten aanleg, noch in appel is beweerd dat de verjaring zou zijn gestuit, of dat de verjaringstermijn nog niet zou zijn aangevangen, en dat er ook geene feiten zijn aangevoerd, veelmin door den rechter daarover is beslist, waarop zoodanige bewering zou kunnen rusten;

dat mitsdien dat middel, als betreffende vraagpunten waarover bij den rechter die over de feiten oordeelt, geen geschil was en waarover deze ook geen uitspraak heeft gedaan, niet vatbaar is om in cassatie te worden onderzocht;

Verwerpt het beroep in cassatie en veroordeelt den eischer in de kosten.

—

25 *Maart* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending der Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 56.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat eene wijziging wenschelijk is van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending der Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen;

Op de voordracht van de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 16 Februari 1893, n°. 1015, afdeeling Medische Politie; van 18 Februari 1893, n°. 100, Invoerrechten en Accijnzen; van 20 Februari 1893, litt. Q, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op de wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld door de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164) en gewijzigd bij art. 19 van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Den Raad van State gehoord (advies van 14 Maart 1893, n°. 23).

Gelet op het nader rapport van de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 20 Maart 1893, n°. 1585, afdeeling Medische Politie; 22 Maart 1893, n°. 50, Invoerrechten en Accijnzen; en 23 Maart 1893, litt. C, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. I. Het derde lid van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215) vervalt.

II. Art. 8 van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215) wordt gelezen als volgt:

„Het is aan personen, komende uit landen of plaatsen door den Minister van Binnenlandsche Zaken in de *Nederlandsche Staatscourant* aangewezen, verboden, hunne reis in Nederland verder dan het grensstation of den eersten Nederlandschen grenspost voort te zetten, alvorens in het bezit te zijn van een schriftelijk bewijs, dat zij, Nederland binnenkomende, geene ziektevérschijnselen vertoonden, welke het bestaan van Aziatische cholera deden vermoeden.

„Dit bewijs wordt, overeenkomstig een model, door den Minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen, afgegeven door den op dat station of op dien post van Rijkswege met geneeskundig toezicht belasten geneeskundige of, bij gebreke van dien, door den hoogst in rang zijnde van de aanwezige ambtenaren van de invoerrechten en accijnzen.

„Door de zorg van hem, die het bewijs afgeeft, wordt de burgemeester van de plaats van bestemming van den houder, van diens aankomst onderricht.

„De in het eerste lid van dit artikel genoemde personen zijn verplicht, binnen 24 uren na aankomst op de plaats hunner bestemming, het bovenbedoelde schriftelijk bewijs te vertoonen bij het gemeentebestuur.

„Indien van wege het gemeentebestuur een geneeskundige met het houden van toezicht op hen belast is, zijn zij verplicht, dezen bij zich te ontvangen en hem alle verlangde inlichtingen ter zake van de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, te verschaffen.

„Vertrekt een persoon als bovenbedoeld binnen vijf dagen na zijne aankomst weder naar eene andere gemeente, dan rust aldaar op hem gelijke verplichting als in de eerste plaats zijner bestemming.

„Het bestuur van die andere gemeente wordt, zoo mogelijk, van de aankomst van den persoon onderricht door het gemeentebestuur van de eerste plaats van bestemming.

„Op het schriftelijk bewijs, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, worden de verplichtingen vermeld, welke in het vierde, het vijfde en het zesde lid aan den houder daarvan zijn opgelegd."

III. Art. 14 van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215) wordt gelezen als volgt:

„Reizigers, die door den geneeskundige bevonden worden niet aan Aziatische cholera te lijden, noch verschijnselen van die ziekte te vertoonen, worden terstond tot voortzetting der reis toegelaten, behoudens het bepaalde bij art. 8 van het tegenwoordig besluit."

IV. Achter art. 22 van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215) worden acht nieuwe artikelen gevoegd, luidende als volgt:

Art. 23. Aan elk der door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan te wijzen plaatsen, gelegen aan stroomen, rivieren, kanalen of andere binnenwateren, wordt geneeskundig toezicht gehouden op de daarlangs varende schepen en hunne opvarenden, door een of meer geneeskundigen, die daartoe door den Minister van Binnenlandsche Zaken, met toekenning van eene door dezen te bepalen vergoeding, tot wederopzegging worden aangewezen.

De beschikking tot aanwijzing van bedoelde plaatsen wordt in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst, ten minste *één* dag *vóór* dat zij in werking treedt.

Art. 24. Onverminderd art. 10 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), zooals dat luidt volgens de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n° 36), wordt elk schip, varende langs of aankomende aan een der in art. 23 van het tegenwoordig besluit bedoelde plaatsen, onderworpen aan een gezondheidsonderzoek.

De schipper is verplicht met zijn schip de door den burgemeester aan te wijzen ligplaats in te nemen, en aldaar zonder gemeenschap met den wal of met andere vaartuigen te blijven, totdat het gezondheidsonderzoek en de naar aanleiding daarvan bevolen gezondheidsmaatregelen toegepast zijn. Op dit verbod van gemeenschap met den

wal is toepasselijk het tweede lid van art. 10 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), zooals dat luidt volgens de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36). De schipper zorgt, met al de te zijner beschikking staande middelen, voor de stipte naleving van de gegeven bevelen en is verplicht de vragen, hem door of namens den met het gezondheidsonderzoek belasten geneeskundige gedaan, nauwkeurig en naar waarheid onverwijld te beantwoorden.

Art. 25. De geneeskundige verricht het gezondheidsonderzoek van het schip, van de opvarenden en van de lading of andere op het schip aanwezige goederen, op de wijze, die hem, na overleg met den burgemeester, het meest doeltreffend voorkomt. Indien hem blijkt, dat het schip binnen de laatste 24 uren een gezondheidsonderzoek, overeenkomstig de voorschriften van dit besluit, heeft ondergaan, kan hij het van verder onderzoek vrijstellen, indien de toestand van het schip of van de opvarenden hem tot zoodanig onderzoek overigens geen aanleiding geeft.

Art. 26. De geneeskundige, die het gezondheidsonderzoek verricht heeft, geeft den burgemeester advies omtrent de in het belang der volksgezondheid te nemen maatregelen, aan welk advies de burgemeester verplicht is onverwijld gevolg te geven, behoudens beroep op den Minister van Binnenlandsche Zaken. De kosten, op deze maatregelen vallende, komen ten laste van het Rijk.

Ontsmetting geschiedt, is die noodig, volgens de regelen, krachtens art. 25 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) vastgesteld.

Art. 27. Het schip wordt dadelijk tot den verderen doortocht toegelaten en het verbod van gemeenschap met den wal opgeheven, hetzij na afloop van het gezondheidsonderzoek, indien dit tot geen verdere maatregelen aanleiding geeft, hetzij nadat aan de maatregelen, naar aanleiding van het gezondheidsonderzoek voorgeschreven, uitvoering is gegeven. In het laatste geval kunnen evenwel de opvarenden, die bij het gezondheidsonderzoek bevonden worden niet te lijden aan Aziatische cholera, noch verschijnselen van die ziekte te vertoonen, met toestemming van den met het onderzoek belasten geneeskundige, terstond onbelemmerd aan den wal worden toegelaten; vooraf heeft ontsmetting plaats, indien deze door den geneeskundige noodig wordt geoordeeld.

Art. 28. Ten bewijze dat het schip tot den verderen doortocht is toegelaten, en het verbod van gemeenschap met den wal opgeheven, ontvangt de schipper van den met het gezondheidsonderzoek belasten geneeskundige eene schriftelijke verklaring, volgens het model, door den Minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen, en waaruit zal moeten blijken van den toestand van het schip, van dien der opvarenden en van dien der lading of andere op het schip aanwezige goederen, benevens van het aantal der opvarenden.

Eene dergelijke verklaring wordt ook door den geneeskundige afgegeven in het geval, bedoeld in het 2de lid van art. 25 van het tegenwoordig besluit, in welk geval daarvoor ook de bevestiging van eene vroegere verklaring in de plaats kan treden.

Art. 29. De burgemeester van elke gemeente, waarin eene plaats ligt, als in art. 23 van dit besluit is bedoeld, zorgt, zoo spoedig mogelijk, op Rijkskosten, in overleg met de krachtens genoemd artikel aangewezen geneeskundigen, voor het personeel en het materieel, dat de geneeskundigen voor het gezondheidsonderzoek behoeven, en dat noodig is voor de uitvoering van de naar aanleiding van het gezondheidsonderzoek voorgeschreven maatregelen, en voorts voor de voortdurende aanwezigheid van zuiver drinkwater en water voor huishoudelijke doeleinden, opdat dit aan de schippers, indien de geneeskundige het noodig oordeelt, kunne worden verstrekt.

Art. 30. Op de krachtens artikel 23 van dit besluit aangewezen geneeskundigen zijn toepasselijk het 1ste en 3de lid van art. 21 van dit besluit.

Zij staan den burgemeester en elken ambtenaar van Rijks- of gemeentepolitie met hun advies ter zijde, wanneer dezen dit behoeven bij de uitvoering van wettelijke voorschriften, betreffende de wering of bestrijding der Aziatische cholera.

De ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie zijn, voor zooveel hun dienst het toelaat, verplicht met al de hun ten dienste staande middelen onverwijld mede te werken tot de uitvoering van de door bedoelde geneeskundigen voorgeschreven maatregelen.

Art. 31. De in het tegenwoordig besluit genoemde Ministers zijn bevoegd de door hen krachtens dit besluit genomen beschikkingen of gedane aanwijzingen, zoo dikwijls de omstandigheden dit gedoogen of noodig maken, op dezelfde wijze als zij zijn tot stand gekomen, te wijzigen of in te trekken.

V. Artikel 23 van het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 125) wordt artikel 32.

VI. Het tegenwoordig besluit treedt in werking

op den vijfden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het geplaatst is.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 25sten Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 9 *April* 1893.)

—

27 *Maart* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de spoorwegbrug over de *Oude Maas* in den Staatsspoorweg van *Rotterdam* naar *Breda*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 28 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 124). S. 57.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 Mei 1892, L^a B, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gezien het Koninklijk besluit van 28 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 124);

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 September 1892, n°. 9);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 22 Maart 1893, n°. 171, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 2 van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de spoorwegbrug over de *Oude Maas* in den Staatsspoorweg van *Rotterdam* naar *Breda*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 28 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 124), te wijzigen als volgt:

a. Art. 2, 2de lid, wordt gelezen:

Met het sluiten van de bruggen wordt aangevangen 5 minuten nadat door het station *Dordrecht* het sein daartoe aan den brugwachter gegeven is. Dat sein wordt door het station *Dordrecht* gegeven 15 minuten vóórdat een trein de brug bereiken kan.

b. Art. 2, 4de lid, wordt gelezen:

Van voorkomende buitengewone omstandigheden en den dientengevolge noodigen tijd voor het sluiten der bruggen wordt door den brugwachter aan het station *Dordrecht* schriftelijk en met het seintoestel kennis gegeven.

c. Art. 2, 5de lid, wordt gelezen:

Een trein mag van station *Dordrecht* niet vertrekken en van *Barendrecht* komende, den blokpost aan de noordzijde van de brug onmiddellijk vóór den aanvang van de klimming niet voorbij rijden, vóórdat aan gezegd station of aan gezegden blokpost het bericht is ontvangen dat de brug gesloten is.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 27sten Maart 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 8 *April* 1893.)

—

5 *April* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van een reglement voor de Cadettenschool. S. 58.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog en van Koloniën, dd. 11 Januari 1893, Kabinet, Litt. Q' en van 17 Januari 1893, Litt. C, n°. 1;

Overwegende, dat, ingevolge art. 48 der wet van 21 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 126), tot regeling van het Militair Onderwijs bij de Landmacht, voor zoover daarbij de opleiding voor den officiersrang en de hoogere vorming van den officier zijn betrokken, de reglementaire bepalingen, bedoeld bij de artt. 7, 9, 10, 15, 16 en 19 dier wet, voor zooveel de Cadettenschool betreft, bij algemeenen maatregel van bestuur moeten worden vastgesteld;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 Maart 1893, n°. 22);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers van 27 Maart 1893, Kabinet, Litt. I^17 en van 1 April 1893, Litt. C, N°. 49;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. vast te stellen het bij dit besluit gevoegde *Reglement voor de Cadettenschool;*

2°. te bepalen, dat dit reglement in werking treedt op 1 Mei 1893.

De Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn,

ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk, met het daarbij behoorend reglement in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 5den April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 8 *April* 1893.)

Behoort bij het Koninklijk besluit van 5 April 1893 (*Staatsblad* n°. 58).

REGLEMENT VOOR DE CADETTENSCHOOL, *houdende bepalingen tot uitvoering van art.* 48 *der wet van* 21 *Juli* 1890 (Staatsblad n°. 126), *tot regeling van het Militair Onderwijs bij de Landmacht, voor zoover daarbij de opleiding voor den officiersrang en de hoogere vorming van den officier zijn betrokken.*

EERSTE HOOFDSTUK.

INWENDIGE REGELING.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 1. Hier te lande wordt het toelatingsexamen voor de Cadettenschool jaarlijks afgenomen in de maanden Juli en Augustus: het tijdstip waarop dit examen aanvangt wordt door den Minister van Oorlog bepaald.

Volgens bij Koninklijk besluit in overeenstemming met dit reglement vast te stellen bepalingen, kan voorts aan jongelieden, die aan de bij art. 15 der wet gestelde eischen voldoen, worden vergund in *Nederlandsch-Indië* het toelatingsexamen voor de Cadettenschool af te leggen. Het aantal ten behoeve van deze jongelieden open te stellen plaatsen bedraagt in den regel jaarlijks niet meer dan zes.

Voor zooveel de plaatsen die respectievelijk voor adspiranten hier te lande of in *Nederlandsch-Indië* zijn opengesteld, niet worden vervuld, kunnen deze worden ingenomen door jongelieden die in *Nederlandsch-Indië* of hier te lande aan het examen hebben voldaan en geschikt zijn bevonden voor den dienst voor welken de door hen in te nemen plaats onvervuld is gebleven. In verband daarmede zendt de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, onmiddellijk na afloop van het aldaar gehouden toelatingsexamen, aan den Minister van Koloniën per telegram opgave van de namen en de volgnummers van alle jongelieden die aan dat examen hebben voldaan. De Minister van Koloniën brengt deze opgave onverwijld ter kennis van den Minister van Oorlog, die, dadelijk nadat de toelating der adspiranten door hem is vastgesteld, daarvan mededeeling doet aan eerstgenoemden Minister.

De Minister van Koloniën stelt alsdan den Gouverneur-Generaal per telegram in kennis met de namen der toegelaten jongelieden, voor zooveel deze het examen in *Nederlandsch-Indië* hebben afgelegd.

2. Ten aanzien van den zoon van een Europeesch of daarmede gelijkgesteld ingezetene der koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, als bedoeld bij art. 15 der wet, die aan het toelatingsexamen wenscht deel te nemen met het doel om voor den dienst hier te lande te worden opgeleid, doch die de hoedanigheid van Nederlander, volgens de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), niet bezit, moet eene gelegaliseerde verklaring van den vader, de moeder of den voogd worden overgelegd, waaruit blijkt dat het den belanghebbenden bekend is, dat de bedoelde adspirant eventneel niet tot officier voor vermelden dienst kan worden benoemd, dan nadat hij genaturaliseerd is.

3. De samenstelling van de commissiën met het geneeskundig onderzoek der adspiranten hier te lande te belasten, alsmede de tijdstippen waarop en de gemeenten wáár dat onderzoek wordt gehouden, worden jaarlijks door den Minister van Oorlog bepaald.

4. Hij, die in verband met den uitslag van het hier te lande of in *Nederlandsch-Indië* afgelegd examen en van het ondergane geneeskundig onderzoek, tot de Cadettenschool wordt toegelaten, ontvangt van den Minister van Oorlog een bewijs van benoeming tot cadet.

5. De toelating tot de Cadettenschool heeft jaarlijks plaats omstreeks het midden van de maand September. De juiste datum wordt telkens door den Minister van Oorlog bepaald.

Voor zooveel de toepassing betreft van het bepaalde bij art. 15, sub *a*, der wet, wordt het leerjaar gerekend aan te vangen op 16 September.

6. In het eerste studiejaar wordt aan de leerlingen, behoudens het bepaalde bij art. 61, onder 1°. en 2°., onderwijs gegeven van den aanvang van het leerjaar tot omstreeks 15 Juni d. a. v.

Het overgangsexamen heeft in de tweede helft der maand Juli plaats.

Het tijdperk van 15 Juni tot 15 Juli wordt in het bijzonder bestemd voor repetitiën, terwijl de gelegenheid tot eigen studie voor de leerlingen in dat tijdvak wordt uitgebreid.

Voor zooveel de cadetten die niet in allen deele aan het overgangsexamen hebben voldaan een nader examen in een vak of in meer vakken moeten afleggen, heeft dat nader examen plaats vóór den aanvang van het nieuwe leerjaar.

7. In het tweede studiejaar wordt aan de leerlingen, behoudens het bepaalde bij art. 61, onder 1°. en 2°., onderwijs gegeven van den aanvang van het leerjaar tot 1 Juli.

Het tijdperk van 1 Juli tot aan het begin van het toelatingsexamen voor de Koninklijke Militaire Academie, wordt in het bijzonder bestemd voor repetitiën, terwijl de gelegenheid tot eigen studie voor de leerlingen in dat tijdvak wordt uitgebreid.

§ 2. *Werkkring en bevoegdheid van den Directeur.*

8. De directeur van de Cadettenschool wordt bij Koninklijk besluit als zoodanig benoemd en ontslagen.

9. Hij staat onmiddellijk onder de bevelen van den inspecteur van het Militair Onderwijs, aan wien hij voor de behoorlijke vervulling van zijnen werkkring verantwoordelijk is.

Hij zendt aan genoemden inspecteur alle van hem uitgaande voorstellen, aanvragen, rapporten, verzoeken en voordrachten — ook die, waaromtrent de beslissing niet tot diens bevoegdheid behoort — zoomede de door den Minister van Oorlog aan te wijzen periodieke stukken.

Van belangrijke buitengewone voorvallen bij de Cadettenschool brengt hij onverwijld rapport uit aan den inspecteur.

10. Hij oefent het gezag uit van korpscommandant over het aan de Inrichting verbonden militair personeel; met dien verstande evenwel, dat hij niet bevoegd is aan het personeel beneden den rang van officier eenen graad of hoogere graden toe te kennen of de straf van degradatie op te leggen.

11. Hij regelt het onderwijs in overeenstemming met het vastgestelde leerplan.

Hij zorgt voor den goeden gang van het onderwijs en bakent, in verband daarmede, na de betrokken hoofden van onderwijs te hebben gehoord, de grenzen af van in elkander grijpende studievakken.

Hij stelt jaarlijks, vóór den aanvang van den zomer- en vóór den aanvang van den winterdienst, in overleg met de hoofden van onderwijs, het tableau van werkzaamheden samen en onderwerpt dit tijdig aan de goedkeuring van den inspecteur van het Militair Onderwijs.

Hij overtuigt zich of de hoofden van onderwijs, de officieren en de burgerleeraren zich naar behooren van hunne verplichtingen kwijten.

In verband met de beschikbare gelden, draagt hij zorg voor de aanschaffing van de benoodigde hulpmiddelen voor het onderwijs.

12. Hij voert het administratief beheer van de Cadettenschool.

Hij waakt voor den goeden staat van de gebouwen en van het materieel.

Hij doet, in den regel bij de indiening van de jaarlijksche begrooting van kosten voor de Cadettenschool, aan den inspecteur van het Militair Onderwijs de noodige voorstellen voor het onderhoud van een en ander.

13. Hij kan zich, in zijn persoonlijk belang, voor niet langer dan vier dagen binnenslands van zijne standplaats verwijderen.

Van zijne afwezigheid geeft hij vooraf kennis aan den inspecteur.

Voor langer binnenlandsch en voor buitenlandsch verlof — ook gedurende de tijdperken bedoeld bij art. 61, onder 1°., 2°. en 3°. — zendt hij eene aanvraag aan den inspecteur.

Bij ziekte of afwezigheid van den directeur wordt — behoudens het bepaalde bij art. 62 — in afwachting dat in zijnen dienst zal zijn voorzien, het bestuur van de Cadettenschool waargenomen en de dienstcorrespondentie „op last" gevoerd door den oudst in rang zijnden officier, die hetzij als commandant der cadetten-compagnie, hetzij als hoofd van onderwijs aan de inrichting verbonden is.

§ 3. *Personeel aan de Cadettenschool te verbinden of daarbij in te deelen.*

14. De bij het reglement gevoegde *Tabel* wijst aan:

1°. de samenstelling van het vast aan de Cadettenschool verbonden personeel;

2°. de in acht te nemen regelen bij de vaststelling van:

a. de toelagen van den directeur en van de overige officieren;

b. de toelagen van gepensionneerde kapiteins of luitenants, tijdelijke leeraren;

c. het aan de vaste burgerleeraren — de hoofden van onderwijs daaronder begrepen — toe te kennen tractement, zoomede de geldelijke vergoe-

dingen, te verleenen aan de burgerleeraren niet behoorende tot het vaste personeel en aan de burgerbeamten, die in het belang van het onderwijs bij de Cadettenschool diensten bewijzen;

d. de aan het militair personeel beneden den rang van officier toe te kennen daggelden, soldijen en toelagen;

3°. de bevoegdheid van den directeur tot het houden van een dienstpaard.

15. De directeur, alsmede de officieren en de burgerleeraren wijden bijzondere zorg aan de zedelijke vorming en de karaktervorming van de leerlingen.

In het bijzonder rust op den commandant van de cadetten-compagnie en op de bij die compagnie ingedeelde luitenants de verplichting om den cadetten goede militaire beginselen in te prenten en er voor te waken dat de eischen die, ook uit het oogpunt van opvoeding en beschaving, aan toekomstige officieren moeten worden gesteld, door hen worden nageleefd.

16. Het onderricht in het exerceeren en andere lichaamsoefeningen, is opgedragen aan den kapitein-commandant van de cadetten-compagnie en aan de bij die compagnie ingedeelde luitenants.

Deze officieren houden tevens het toezicht op den inwendigen en den huishoudelijken dienst bij de Cadettenschool.

17. De officieren- en de burgerleeraren hebben — voor zooveel eerstbedoelden betreft nochtans behoudens buitengewone gevallen, ter beoordeeling van den directeur — geenerlei bemoeienis met de diensten bij art. 16 vermeld.

18. Het hoofd van onderwijs in de wiskundige vakken is belast met de leiding van en het toezicht over het onderwijs in de wiskunde, de mechanica, de natuur- en de scheikunde, de cosmographie, het hand- en het rechtlijnig teekenen.

Het hoofd van onderwijs in de letterkundige vakken is belast met de leiding van en het toezicht over het onderwijs in de Nederlandsche, de Fransche, de Hoogduitsche en de Engelsche taal- en letterkunde, de aardrijkskunde, de gronden van de gemeente-, provinciale- en staatsinrichting van *Nederland*, de staathuishoudkunde, de statistiek en de geschiedenis.

De hoofden van onderwijs geven persoonlijk onderwijs in een of meer vakken die onder hunne leiding en onder hun toezicht zijn gesteld.

Zij bezoeken van tijd tot tijd de lessen waarin de overige vakken, in de vorige zinsnede bedoeld, worden onderwezen.

§ 4. CADETTEN.

A. *Algemeene bepalingen.*

19. Op den dag hunner aankomst bij de Cadettenschool gaan de tot die Inrichting toegelaten jongelieden schriftelijk de verbintenis aan, bedoeld bij art. 18 der wet. Onmiddellijk daarna worden hun de krijgsartikelen voorgelezen; het bewijs dat zulks geschied is, wordt door hen onderteekend.

Op dien dag vervalt voor hem, die zich reeds als vrijwilliger in militairen dienst bevond, de als zoodanig aangegane verbintenis.

20. Verzoeken om plaatsing van cadetten bestemd voor den dienst hier te lande, bij dien in *Nederlandsch-Indië* of omgekeerd, worden niet toegestaan, dan wanneer daarvoor door den vader, de moeder of den voogd dringende redenen, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog, worden aangevoerd.

Ten aanzien van zoodanige verzoeken beslist de Minister van Oorlog, na gehouden overleg met den Minister van Koloniën.

B. *Cadetten, leerlingen der Cadettenschool.*

21. Van het betalen der bijdrage bedoeld bij art. 10 der wet, wordt — met inachtneming van het bepaalde bij art. 22, tweede lid van dit reglement — verleend:

a. geheele vrijstelling, ten behoeve van:

1°. den cadet, bestemd voor den dienst in *Nederlandsch-Indië;*

2°. den cadet, bestemd voor den dienst hier te lande, wiens vader in den dienst van den Staat gesneuveld of binnen één jaar tengevolge van in dezen dienst voor den vijand bekomen wonden overleden is;

b. gedeeltelijke vrijstelling, ten behoeve van den cadet, zoon van:

1°. een officier, een eervol ontslagen of een gepensionneerd officier, hetzij in leven of reeds overleden;

2°. een verdienstelijk onderofficier of gepensionneerd onderofficier, hetzij in leven of reeds overleden;

en zulks voor zooveel men tot het betalen van de geheele bijdrage voor een cadet als onder 1°. of 2°. bedoeld, niet in staat is;

c. geheele of gedeeltelijke vrijstelling, ten behoeve van den cadet, die tijdens zijn verblijf aan de Cadettenschool zijne ouders of een hunner verliest en voor wien de bijdrage dientengevolge

verder niet meer of slechts gedeeltelijk meer kan worden betaald, zoodat hij verplicht zou zijn de Cadettenschool te verlaten.

22. De vrijstellingen, bedoeld onder *b* en *c* van art. 21, worden jaarlijks bij Koninklijk besluit bepaald.

Aan niet meer dan ¼ van het aantal der cadetten, die in beide studiejaren voor den dienst hier te lande zijn geplaatst en die als leerling aan de Cadettenschool verblijf houden, mag gedeeltelijke vrijstelling worden verleend.

Wanneer het aantal van hen die voor gedeeltelijke vrijstelling in aanmerking komen, het in het vorige lid aangeduide maximum overschrijdt, hebben de reeds geplaatste cadetten voor de toekenning den voorrang en is de toekenning voor de nieuw benoemden afhankelijk van het bij het toelatingsexamen verkregen rangnummer.

23. De adspirant, die in de termen valt voor toekenning van geheele vrijstelling, op grond van het bepaalde bij art. 21 onder *a*, bij 1°., dan wel voor gedeeltelijke vrijstelling op grond van het bepaalde bij genoemd artikel onder *b*, wordt niet tot cadet benoemd, dan nadat, door borgstelling, bij authentieke akte, voldoende zekerheid is verkregen, dat de som, voor welke vrijstelling zal worden verleend, zal worden terugbetaald, ingeval de cadet op verzoek wordt ontslagen of om andere redenen afhankelijk van eigen wil of van eigen toedoen zijne bestemming niet volgt.

Het model van de bedoelde authentieke akte wordt door den directeur der Cadettenschool aan belanghebbenden toegezonden; daarvan moet door hen een eerste grosse in executorialen vorm aan dien directeur worden ingediend.

24. De bijdrage wordt betaald aan den Raad van Administratie der Cadettenschool en wel de eerste helft vóór of op 1 October, de tweede helft vóór of op 1 April.

25. De bijdrage is niet verschuldigd over de nog niet ingetreden maanden van het leerjaar, en wordt, voor zooveel zij reeds betaald is, terggegeven:

I. indien een cadet:

a. krachtens het bepaalde bij art. 43 wegens ziekte bij zijne betrekkingen wordt verpleegd;

b. ontheven wordt van de dienstverbintenis bedoeld bij art. 18 der wet;

c. gedurende zijn verblijf aan de Cadettenschool overlijdt;

II. wanneer het onderwijs aan de Cadettenschool, krachtens het bepaalde bij art. 12 der wet, geschorst wordt en zoolang zulks het geval is.

In de bij I onder *a* en bij II bedoelde gevallen moet bij terugkeer van den cadet aan de Inrichting, de bijdrage voor hem evenwel voldaan worden, te rekenen van den aanvang van de alsdan ingetreden maand.

In de gevallen bij I onder *b* en *c* vermeld, blijven de boeken en de instrumenten van den cadet het eigendom van de Cadettenschool en wordt de waarde zijner kleeding berekend naar den onverschenen drachttijd.

Ingeval van ontheffing blijft de kleeding het eigendom van den betrokken cadet en moet deze waarde door ouders of voogden worden vergoed; bij overlijden van den cadet kunnen deze betrekkingen, zoo zij het verlangen, de kleeding overnemen, mits de waarde daarvan door hen wordt vergoed.

26. De cadetten, leerlingen der Cadettenschool, worden voor rekening van het Rijk gekleed, gehuisvest en gevoed, alsmede van leerboeken, atlassen, schrijf- en teekenbehoeften voorzien

De kleeding van het aan de Cadettenschool verbonden of daarbij gedetacheerde militair personeel wordt, even als die van de leerlingen, bij Koninklijk besluit vastgesteld; de huisvesting en de voeding der cadetten worden geregeld in het bij art. 65 vermelde voorschrift.

Het bedrag van het aan de cadetten van elk der beide studiejaren wekelijks uit te keeren zakgeld, wordt bij Koninklijk besluit bepaald.

27. De cadetten over wie, gedurende den tijd, waarin het onderwijs aan de Cadettenschool krachtens het bepaalde bij art. 12 der wet geschorst is, in het belang van 's Lands verdediging wordt beschikt, ontvangen gelijke soldij, en ook overigens gelijke verstrekkingen en vergoedingen, als de met hen in positie of in graad gelijkstaande militairen van het korps waarbij zij alsdan zijn ingedeeld.

28. Aan cadetten, die als leerlingen op de Cadettenschool verblijf houden kan door den Minister van Oorlog in bijzondere gevallen groot verlof worden verleend op den voet van het bepaalde bij art. 19 der wet. Het verlof wordt niet verleend dan op verzoek van ouders of voogden en niet dan na afloop van het ingetreden studiejaar.

Tot het verkrijgen van dit verlof behooren de betrekkingen van den cadet zich met opgaaf van redenen tot den Minister van Oorlog te wenden.

De kleeding, de boeken en de instrumenten van een cadet, als bij dit artikel bedoeld, die in het genot van groot verlof wordt gesteld, worden aan de Cadettenschool ingeleverd.

29. Een cadet wordt van zijne plaatsing op de Cadettenschool ontslagen en in verband daarmede van de door hem aangegane dienstverbintenis ontheven, wanneer:

a. hij het overgangsexamen naar het tweede studiejaar aan de Cadettenschool of het toelatingsexamen tot de Koninklijke Militaire Academie voor de tweede maal met onvoldoenden uitslag heeft afgelegd en zulks niet kan worden toegeschreven aan de omstandigheid, bedoeld bij het tweede lid van art. 9 der wet.

b. hij in verband met den uitslag van het door hem afgelegde toelatingsexamen voor de Koninklijke Militaire Academie, niet aan deze Inrichting kan worden geplaatst voor het wapen zijner keuze en hij niet bij het wapen, waarvoor hij in aanmerking komt, wenscht te worden ingedeeld;

c. hij wegens ontstane ziels- of lichaamsgebreken, ongeschikt is voor den militairen dienst;

d. ouders of voogden langer dan drie maanden in gebreke blijven de bepaalde bijdrage te voldoen.

30. Een cadet kan van zijne plaatsing op de Cadettenschool worden ontslagen en, in verband daarmede, van de door hem aangegane dienstverbintenis ontheven:

a. op verzoek van zijne ouders of voogden, mits daarvoor geldige redenen bestaan;

b. wanneer blijkt dat hij wegens gemis aan ijver de studiën niet kan volgen.

31. Ingeval van ontslag, overeenkomstig het bepaalde bij art. 29, onder *b* of *d*, of bij art. 30, onder *a* of *b*, kan geheele of gedeeltelijke teruggave worden gevorderd van hetgeen door het Rijk ten behoeve der opleiding van een cadet, als hiervoren bedoeld, is ten koste gelegd.

De beslissing omtrent het verleenen van ontslag in de gevallen bedoeld bij de artt. 29 en 30 en omtrent de terugbetaling van gelden bedoeld in het eerste lid, geschiedt door den Minister van Oorlog, voor zooveel noodig, na gehouden overleg met den Minister van Koloniën.

De ouders of voogden van een cadet wien ontslag is verleend, worden daarvan door of vanwege den Minister van Oorlog onderricht, in voorkomend geval met mededeeling van de beslissing omtrent de terugbetaling van gelden, ingevolge het voorgaande lid genomen.

32. De cadetten zijn verplicht op Zon- en feestdagen de godsdienstoefening van hunne gezindte bij te wonen, tenzij hunne ouders of voogden aan den directeur schriftelijk hebben te kennen gegeven, dat zij uitdrukkelijk verlangen hunne zonen of pupillen daarvan te zien vrijgesteld.

33. Tot het doen geven van godsdienstonderwijs, als bedoeld bij art. 5 der wet, treedt de directeur in overleg met de godsdienstleeraren van de betrokken gezindte in de gemeente *Alkmaar*.

Zij die met het geven van dat onderwijs worden belast, worden jaarlijks door den directeur bij den Minister van Oorlog in aanmerking gebracht voor eene vergoeding te dier zake.

Het bedrag dier vergoedingen voor allen te zamen, mag een bij Koninklijk besluit te bepalen som niet te boven gaan.

34 Aan de cadetten wordt gelegenheid gegeven:

a. tot uitspanning in daarvoor bestemde lokalen, waarbij evenwel alle hazardspelen ten strengste zijn verboden;

b. tot het vrijwillig houden van lichaamsoefeningen.

35. Het gebruik van sterken drank is den cadetten aan de Cadettenschool ten strengste verboden.

36. Aan de cadetten kan worden vergund in hunnen vrijen tijd voor eigen rekening les te nemen in de muziek.

37. Aan cadetten, die zich, zoowel door hun gedrag, als door hunnen ijver bij de studiën, gunstig onderscheiden, kunnen door den directeur bijzondere voorrechten worden verleend.

38. Het opleggen van straffen aan de cadetten geschiedt naar de beginselen nedergelegd in de artt. 53 en 54 van het Reglement van Krijgstucht voor het krijgsvolk te lande.

39. De straffen aan de cadetten op te leggen, zijn, in volgorde van haar gewicht:

a. afzonderlijke berisping door den commandant der cadetten-compagnie.

b. afzonderlijke berisping door den directeur, al dan niet in tegenwoordigheid van den commandant der cadetten-compagnie en van een of meer der officieren of burger-leeraren;

c. het intrekken der vergunning tot uitgaan;

d. arrest in een der leerzalen op Zon- en feestdagen of op andere dagen, waarop aan de cadetten het uitgaan is toegestaan;

e. arrest in de politiekamer, waaraan de intrekking der vergunning tot uitgaan gedurende een bepaalden tijd, na afloop van het arrest, kan worden verbonden;

f. arrest in de provoost, hetzij met gewone voeding, hetzij om den anderen dag te water en te brood; en met toepassing van de intrekking van de vergunning tot uitgaan als onder *e* vermeld;

g. het geheel of gedeeltelijk ontnemen van het genot der vacantie.

40. Een cadet die met provoost is gestraft, woont geene lessen, godsdienstoefeningen of diensten bij.

41. Een cadet wordt van de Cadettenschool verwijderd, in verband daarmede van de door hem aangegane dienstverbintenis ontheven, en naar zijne betrekkingen teruggezonden:

a. wegens zedenbederf of ondeugden, die hem voor anderen gevaarlijk kunnen doen worden;

b. wegens doorgaand slecht gedrag, blijkende uit ongevoeligheid voor straffen en vermaningen;

c. wanneer hij door den militairen of den burgerlijken rechter is gevonnisd en zijne verwijdering in het belang der andere cadetten noodig wordt geoordeeld;

d. wanneer zulks in het belang van de handhaving van orde en tucht aan de Cadettenschool noodzakelijk is.

42. Omtrent de verwijdering van cadetten van de Cadettenschool beslist de Minister van Oorlog.

43. Cadetten, die in de ziekeninrichting zijn opgenomen, kunnen, bijaldien daartoe door ouders of voogden aan den directeur der Cadettenschool het verzoek wordt gedaan en zij naar het oordeel van den officier van gezondheid vervoerbaar zijn, naar de woonplaats en naar het huis van hunne ouders, van hunne voogden of van andere betrekkingen worden overgebracht, ten einde aldaar op hunne kosten te worden verpleegd.

De directeur stelt, eventueel in overleg met den officier van gezondheid en zooveel mogelijk te gemoet komende aan de ten deze door ouders of voogden kenbaar gemaakte wenschen, de vereischte orde op het vervoer van den zieke.

44. Bij overlijden van een cadet aan de Cadettenschool, wordt het lijk met dezelfde eerbewijzen ter aarde besteld, als dat van een onderofficier van het leger.

C. *Cadetten met groot verlof.*

45. Ten aanzien van hem, die bij de aanmelding tot deelneming aan het toelatingsexamen, ingevolge art. 15 onder *b* der wet, kennis heeft gegeven van zijn verlangen om het voorbereidend onderwijs voor toelating tot de Koninklijke Militaire Academie elders dan aan de Cadettenschool te volgen en die voor toelating tot de Cadettenschool in aanmerking komt, behoort vóór het daartoe door den Minister van Oorlog kenbaar te maken tijdstip, aan dien Minister opgave te worden gedaan van de gemeente, waarheen de cadet zich met groot verlof wenscht te begeven en van de inrichting van onderwijs, waaraan hij het bedoeld voorbereidend onderwijs zal volgen.

46. De cadetten bedoeld bij art. 45 worden, onmiddellijk nadat te hunnen aanzien en door hen voldaan is aan het bepaalde bij art. 19, in het genot van groot verlof gesteld.

Hun wordt daarbij door den directeur der Cadettenschool een verlofpas uitgereikt.

47. Een cadet aan wien groot verlof is verleend, behoort zich binnen *vier* dagen, nadat hem de verlofpas is uitgereikt, aan te melden bij den plaatselijken- of den garnizoenscommandant, of — indien ter plaatse geen zoodanige commandant gevestigd is — bij den burgemeester van de gemeente, bedoeld bij art. 45, ten einde zijn verlofpas voor „gezien" te doen teekenen.

48. Wanneer een cadet met groot verlof, zich in eene andere gemeente vestigt, of wel het onderwijs aan eene andere inrichting gaat volgen, behoort daarvan schriftelijk kennis te worden gegeven aan den directeur der Cadettenschool; in het eerstbedoelde geval met overlegging van den aan den cadet uitgereikten verlofpas.

In dat geval zendt de directeur aan zoodanigen cadet een verlofpas naar de nieuwe woonplaats. Het bepaalde bij art. 47 is alsdan toepasselijk.

49. Een cadet met groot verlof mag zich zonder toestemming van den Minister van Oorlog niet buitenslands begeven.

Aanvragen om zoodanige toestemming worden schriftelijk en vrachtvrij aan den directeur der Cadettenschool gericht.

50. Een cadet met groot verlof, legt het overgangsexamen tot het tweede studiejaar — en zoo noodig het nader examen bedoeld bij de slotalinea van art. 6 — aan de Cadettenschool af.

De directeur roept zoodanigen cadet ten minste acht dagen vóór den aanvang van dat examen schriftelijk tot deelneming daaraan op.

Op het daarvoor bepaalde tijdstip, meldt de cadet zich bij genoemden directeur aan, waarbij hij den aan hem uitgereikten verlofpas overlegt.

Hij wordt intusschen niet tot het afleggen van bedoeld examen toegelaten, indien te zijnen opzichte niet voldaan is aan het gestelde bij art. 53, onder *b*.

Vóór den aanvang van het overgangsexamen wordt de cadet aan een geneeskundig onderzoek onderworpen, ten einde na te gaan of hij alsnog geschikt is voor den militairen dienst. Bijaldien hij bij dat onderzoek ongeschikt wordt bevonden, kan hij desverlangd niettemin aan het overgangsexamen deelnemen, indien aan den directeur der Cadettenschool wordt verklaard dat te zijnen behoeve aan den Minister van Oorlog eene herkeuring zal worden aangevraagd.

Heeft de cadet aan het overgangsexamen of aan het bij de slotalinea van art. 6 bedoelde nader examen voldaan, en is hij bovendien bij de gehouden keuring of herkeuring geschikt bevonden voor den militairen dienst, dan ontvangt hij van den directeur der Cadettenschool een bewijs van overgang naar het tweede studiejaar.

Na afloop van het overgangs- en, zoo hij er aan deelgenomen heeft, ook van het nader examen, wordt de cadet opnieuw in het genot van groot verlof gesteld, behoudens het geval dat hij krachtens het bepaalde bij art. 57, na het afleggen van het nader examen, als leerling op de Cadettenschool wordt geplaatst.

Het bepaalde bij art. 47 is alsdan van toepassing.

Ten behoeve van een cadet die zich, in verband met het vorenstaande naar of uit *Alkmaar* begeeft of zich aldaar ophoudt, worden geene kosten wegens reizen, noch wegens huisvesting of voeding ten laste van het Rijk gebracht.

51. Zoodra het onderwijs aan de Cadettenschool, in verband met het bepaalde bij art. 12 der wet wordt geschorst, deelt de directeur aan de in het genot van groot verlof zijnde cadetten hunne nadere bestemming mede en roept hij hen zoo noodig op, om zich bij de Cadettenschool of eenig korps aan te melden.

52. Voor de opleiding en de verzorging van een cadet met groot verlof worden geene kosten ten laste van het Rijk gebracht.

Hem is verboden in militaire uniform gekleed te gaan.

53. Ten aanzien van den cadet met groot verlof moeten door ouders of voogden de hierna vermelde opgaven op de daarbij aangegeven tijdstippen vrachtvrij aan den directeur der Cadettenschool worden ingezonden:

a. vóór of op 15 Januari, 15 April en 15 Juni eene verklaring van het hoofd der inrichting waaraan de cadet het voorbereidend onderwijs voor toelating tot de Koninklijke Militaire Academie volgt, nopens de vlijt en de vorderingen van den cadet, bij het onderwijs in de verschillende vakken;

b. zoolang de cadet niet in het tweede studiejaar is overgegaan: tusschen 15 en 30 Juni, een bewijs van goed gedrag, over den tijd gedurende welken hij in het genot van groot verlof is geweest, afgegeven door den burgemeester van de gemeente of de burgemeesters van de gemeenten waar de cadet gedurende dien tijd heeft gewoond.

54. Indien niet wordt voldaan aan de bepalingen, vervat in de artt. 47, 48, 49, 52, tweede lid, of 53 onder *a*, kan het groot verlof van den cadet, door den Minister van Oorlog worden ingetrokken. De cadet wordt alsdan opgeroepen om zich op een bepaalden dag aan de Cadettenschool aan te melden.

Cadetten, die zonder geldige redenen, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog, verzuimen te voldoen aan deze oproeping of wel aan die bedoeld bij art. 51, worden als deserteur beschouwd en behandeld.

55. Een cadet met groot verlof wordt van zijne plaatsing op de Cadettenschool ontslagen en in verband daarmede van de verdere vervulling van de door hem aangegane dienstverbintenis ontheven:

a. op verzoek van ouders of voogden; mits daarvoor geldige redenen bestaan en hij zich niet heeft schuldig gemaakt aan een verzuim als bedoeld bij het tweede lid van art. 54;

b. indien het bewijs van goed gedrag bedoeld bij art. 53, onder *b*, niet of — zonder geldige redenen, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog — te laat wordt overgelegd;

c. wanneer hij in het geval verkeerd, bedoeld bij art. 29, onder *a*, met dien verstande, dat zoo vermeend wordt dat het bepaalde bij het tweede lid van art. 9 der wet op hem van toepassing is, daarvan door eene gelegaliseerde geneeskundige verklaring moet blijken;

d. indien hij niet voldoet aan de oproepingen bedoeld bij art. 50, tenzij daarvoor geldige redenen, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog, worden aangevoerd;

e. indien hij, bij de ingevolge art. 50 gehouden keuring of herkeuring, ten gevolge van ziels- of lichaamsgebreken bevonden wordt ongeschikt te zijn voor den militairen dienst;

f. wanneer hij, in verband met den uitslag van het door hem afgelegde toelatingsexamen voor de Koninklijke Militaire Academie, niet aan deze Inrichting kan worden geplaatst voor het wapen zijner keuze en hij niet bij het wapen, waarvoor

hij in aanmerking komt, wenscht te worden ingedeeld.

56. Voor de beslissing omtrent het verleenen van ontslag in de gevallen bij art. 55 bedoeld, geldt het bepaalde bij art. 31, tweede lid.

Aan de ouders of voogden van een cadet met groot verlof, wien ontslag is verleend, wordt daarvan door of vanwege den Minister van Oorlog kennis gegeven.

57. Ten aanzien van een cadet als bedoeld bij art. 19 der wet kan op verzoek van zijne ouders of voogden door den Minister van Oorlog het hem verleende groot verlof worden ingetrokken, met dien verstande dat zulks niet mag geschieden dan op het einde van het ingetreden studiejaar, en dat de cadet alzoo niet dan bij den aanvang van een nieuw leerjaar als leerling op de Cadettenschool mag worden geplaatst.

Ter zake van eene plaatsing als in het eerste lid bedoeld mogen geene kosten ten laste van het Rijk worden gebracht.

58. Ouders of voogden van cadetten, als bedoeld bij art. 19 der wet, worden door den directeur der Cadettenschool met den inhoud van de artt. 19 tot en met 57 in kennis gesteld.

§ 5. *Hulpmiddelen voor het onderwijs.*

59. De bibliotheek der Cadettenschool, zoomede de kaarten, de instrumenten, de modellen en andere hulpmiddelen voor het onderwijs aldaar aanwezig, zijn ten dienste van de officieren en van de burgerleeraren, overeenkomstig de bepalingen daaromtrent te stellen in het „Voorschrift op den Inwendigen Dienst", bedoeld bij art. 65.

Eene afdeeling der bibliotheek is bestemd voor uitspanningslectuur der leerlingen.

60. In den regel wordt bij het onderwijs van leerboeken of autographieën gebruik gemaakt; slechts bij uitzondering van dictaten.

§ 6. *Vacantiën en verloven.*

61. Voor vacantiën zijn bestemd:

1°. 10 à 12 dagen tegen het einde van het jaar;

2°. de dagen van Goeden Vrijdag tot en met den dag na Paschen;

3°. de maand Augustus en ongeveer de eerste helft van de maand September.

62. Aan de officieren, de burgerleeraren en de leerlingen, alsmede aan het vaste personeel beneden den rang van officier kan — voor zooveel de eischen van den dienst, ter beoordeeling van den directeur, het toelaten — door den directeur binnenlandsch verlof worden verleend:

1°. gedurende de bij art. 61 bedoelde tijdperken;

2°. op Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen;

3°. aan hen die den Israëlitischen godsdienst belijden, ook op de voor dien godsdienst geldende feestdagen;

met dien verstande nochtans dat:

a. aan cadetten het verlof op de dagen bedoeld onder 2°. en 3°., niet wordt verleend, tenzij een daartoe strekkend verzoek door ouders of voogden schriftelijk aan den directeur is ingediend;

b. aan het vaste personeel beneden den rang van officier gedurende het tijdperk bedoeld bij art. 61, onder 3°., niet meer dan ééne maand verlof wordt verleend.

Overigens mag alleen in dringende gevallen verlof worden verleend.

Gedurende de bij dit artikel bedoelde dagen en tijdperken moet, bijaldien de directeur met verlof is, ten minste een kapitein of een luitenant als waarnemend directeur te *Alkmaar* aanwezig zijn.

63. De officieren aan wie, gedurende het tijdperk bedoeld onder 3°. van art. 61, een verlof wordt verleend voor langer dan 30 dagen, behouden, ook gedurende den langeren duur van dat verlof, hun volle traktement met de daaraan verbonden toelage.

De onderofficieren en de verdere militairen beneden den rang van officier, behoorende tot het personeel van de Cadettenschool, blijven gedurende een hun krachtens artikel 62 verleend verlof, gehandhaafd in het genot van soldij.

§ 7. *Administratie.*

64. De Cadettenschool wordt in administratie gevoerd bij het korps of de inrichting, daartoe door den Minister van Oorlog aangewezen.

§ 8. *Inwendige dienst.*

65. De inwendige dienst bij de Cadettenschool wordt geregeld bij een afzonderlijk Voorschrift, hetwelk aan de goedkeuring van den Minister van Oorlog wordt onderworpen.

TWEEDE HOOFDSTUK.

TOELATINGSEXAMEN HIER TE LANDE.

§ 1. *Samenstelling der examen-commissie.*

66. De commissie, die met het afnemen van het toelatingsexamen tot de Cadettenschool wordt

belast, wordt jaarlijks door den Minister van Oorlog benoemd.

Deze Commissie wordt samengesteld als volgt:

Lid en voorzitter:

een hoofdofficier van het leger;

Leden:

eenige officieren en burgerleeraren, ten deele behoorende tot het personeel van de Cadettenschool;

Seeretaris:

een officier, al dan niet behoorende tot het personeel van de Cadettenschool.

§ 2. *Bescheiden, bij de aanmelding over te leggen.*

67. Bij de aanmelding bedoeld bij art. 15, onder *b* der wet, moeten — behalve, in voorkomend geval, de verklaring, waarvan bij art. 2 van dit Reglement en de kennisgeving waarvan bij art. 19 der wet sprake is — de navolgende bescheiden worden overgelegd:

1°. eene verklaring, waarnit blijkt dat de adspirant Nederlander is volgens de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268) of zoon van een Europeesch of daarmede gelijkgesteld ingezetene der koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen;

2°. een extract uit het register der geboorten (geboorte-akte) betreffende den adspirant;

3°. een bewijs inhoudende de verklaring van een geneesheer, dat de adspirant gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad;

4°. een bewijs van goed gedrag, af te geven door den burgemeester der gemeente of de burgemeesters der gemeenten, waar de adspirant gedurende de laatste drie jaren heeft gewoond;

5°. eene gelegaliseerde toestemming van vader, moeder of voogd tot het aangaan van eene militaire dienstverbintenis; deze toestemming kan ook worden verleend door eenen daartoe bij notarieele akte speciaal gemachtigde, mits onder overlegging der akte.

Voor den adspirant, die zich reeds in militairen dienst bevindt, worden de onder 2°. en onder 4°. genoemde bescheiden respectievelijk vervangen door hem betreffende extracten uit het stamboek en uit het strafregister.

Ten aanzien van den adspirant voor wien aanspraak wordt gemaakt op plaatsing ingevolge het bepaalde bij het slot van art. 17 der wet, moet daarvan bij de aanmelding, met opgaaf van reden kennis worden gegeven.

Adspiranten die bij het toelatingsexamen proeven van bekwaamheid in het teekenen [illegible]chen af te leggen, moeten daarvan bij de aanmelding doen blijken.

§ 3. *Oproeping voor het geneeskundig onderzoek en voor het examen.*

68. Hij die tot het afleggen van het examen wordt toegelaten, wordt door of vanwege den Minister van Oorlog opgeroepen, om zich op een bepaald tijdstip aan te melden, op een der plaatsen, bedoeld bij art. 3, tot het ondergaan van het geneeskundig onderzoek en tot het afleggen van het schriftelijk gedeelte van het examen.

Het geneeskundig onderzoek heeft plaats vóór den aanvang van het schriftelijk examen.

Adspiranten die bij dit onderzoek worden afgekeurd, mogen niettemin, desverlangd, deelnemen aan het schriftelijk examen, indien zij verzoeken om zich aan eene herkeuring te mogen onderwerpen.

De herkeuring wordt in elk geval toegestaan. Zij heeft plaats te *Alkmaar* vóór den aanvang van het mondeling examen; de adspiranten ontvangen de hiertoe vereischte oproeping van den voorzitter der commissie, bedoeld bij art. 66.

§ 4. *Programma.*

69. Het programma voor het toelatingsexamen omvat het navolgende:

a. Rekenkunde.

De hoofdbewerkingen met geheele getallen, gewone en tiendeelige breuken, zoomede de eigenschappen waarop die bewerkingen berusten; het metrieke stelsel van maten en gewichten; de kenmerken van deelbaarheid en de leer der evenredigheden met hare voornaamste toepassingen; oplossing van vraagstukken.

b. Stelkunst.

De hoofdbewerkingen met geheele en gebroken stelkunstige vormen; de behandeling van wortelvormen en van vormen met gebroken en negatieve exponenten; de tweede- en de derdemachts-worteltrekking uit rekenkundige getallen; de theorie en de oplossing van vergelijkingen van den eersten graad met één onbekende en met meer onbekenden, van onbepaalde vergelijkingen van den eersten graad, van vergelijkingen van den tweeden graad met één onbekende en van exponentiëele vergelijkingen; de reken- en de meetkundige reeksen; de leer der logarithmen en het gebruik van logarithmentafels; oplossing van vraagstukken.

c. Meetkunst.

De vlakke meetkunst (kennis van de leer der transversalen en der harmonische snijding wordt niet gevorderd); meetkunstige constructiën van stelkunstige vormen; oplossing van vraagstukken, ook met toepassing van de stelkunst.

d. De eerste beginselen van de natuurkunde.

De algemeene eigenschappen van krachten en van lichamen; de zwaartekracht en hare verschijnselen en wetten bij vaste lichamen, vloeistoffen en gassen; oplossing van eenvoudige vraagstukken.

e. Aardrijkskunde.

De aardrijkskunde van de verschillende werelddeelen; in de eerste plaats die van *Europa;* meer in 't bijzonder die van *Nederland* en van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen.

f. Geschiedenis.

De voornaamste personen en gebeurtenissen uit de algemeene geschiedenis tot het jaar 1789 en die uit de vaderlandsche geschiedenis tot het jaar 1795.

g. Nederlandsche taal

De hoofdregelen der spraakleer; vaardigheid om zich, zoowel mondeling als schriftelijk, in zuiver en beschaafd Nederlandsch uit te drukken.

h. Fransche taal.

Lezen met beschaafde uitspraak; vertaling uit het Fransch in goed Nederlandsch en van een niet te moeilijk stuk van het Nederlandsch in het Fransch, zonder grove fouten; de voornaamste taalregels, ook de syntaxis, waarvan de kennis moet blijken bij de mondelinge verklaring van een eenvoudig Fransch prozastuk.

i. Hoogduitsche en Engelsche talen.

Lezen met beschaafde uitspraak, vertalen van een niet te moeilijk stuk uit het Hoogduitsch en uit het Engelsch in goed Nederlandsch en van een gemakkelijk stuk uit het Nederlandsch in elk van die talen, zonder grove fouten; de voornaamste taalregels, waarvan de kennis moet blijken bij de mondelinge verklaring van eenvoudige stukken in die talen.

Bij de beoordeeling van het door de adspiranten te leveren schriftelijk werk, zal er inzonderheid ook op gelet worden of het schrift duidelijk leesbaar is.

Bij de vertaling van het Nederlandsch in een vreemde taal kan van een woordenboek worden gebruik gemaakt.

In verband met het bepaalde bij het tweede lid van art. 16 der wet, kunnen de adspiranten, desverlangd, proeven van bedrevenheid in het teekenen afleggen.

§ 5. *Regelen volgens welke het examen wordt afgenomen.*

A. *Algemeene bepalingen.*

70. Het examen heeft ten doel te onderzoeken of de kennis en vooral ook de verstandelijke ontwikkeling van de adspiranten, kunnen doen verwachten, dat zij in staat zullen zijn de studiën aan de Cadettenschool naar behooren te volgen.

In verband daarmede moeten bij het examen geene te hooge eischen aan het geheugen worden gesteld en moeten voor de rekenkunde, de stel- en de meetkunst geene andere vraagstukken worden opgegeven dan zoodanige, welke zonder zoogenaamde kunstgrepen kunnen worden opgelost.

71. De adspiranten leggen in alle bij art. 69, onder *a* tot en met *i* genoemde vakken, zoowel schriftelijk als mondeling, proeven van bekwaamheid af.

Deze bepaling kan evenwel door den Minister van Oorlog worden gewijzigd.

72. Het schriftelijk gedeelte van het examen wordt in de gemeenten, bedoeld bij art. 3, gelijktijdig afgenomen.

Het mondeling gedeelte van het examen heeft plaats te *Alkmaar*.

73. De examencommissie verdeelt zich voor het afnemen van het examen in sub-commissiën voor elk der onderscheidene vakken; elk dezer sub-commissiën bestaat ten minste uit twee leden.

B. *Wijze van beoordeeling der adspiranten.*

74. De beoordeeling der adspiranten geschiedt door middel van de cijfers 10—1, welke daarbij de beteekenis hebben hieronder naast elk dier cijfers aangedud:

10 uitmuntend;
9 zeer goed;
8 goed;
7 ruim voldoende;
6 voldoende:
5 even voldoende;
4 onvoldoende;
3 gering;
2 slecht;
1 zeer slecht.

75. De leden van de bij art. 73 vermelde sub-commissiën beoordeelen, ieder voor zich, welk cijfer den adspirant voor elk door hem gegeven schriftelijk antwoord naar billijkheid toekomt.

Daarna wordt door die leden, in onderling overleg bepaald, welk cijfer aan den adspirant voor elk antwoord wordt toegekend. Oordeelen zij daaromtrent niet eenstemmig, dan wordt het gemiddelde van de door ieder hunner toegekende cijfers aan den adspirant toegewezen.

Bij het instellen van het mondeling onderzoek wordt in den regel op overeenkomstige wijze gehandeld.

76. Het gemiddelde van de beoordeelingscijfers overeenkomstig het bepaalde bij art. 75 toegekend voor de onderscheidene antwoorden in eenig vak, wordt tot één decimaal nauwkeurig berekend.

Dat gemiddelde wordt met 10 vermenigvuldigd; het daarbij gevonden geheele getal is het eindcijfer voor dat vak.

C. *Beslissing omtrent den uitslag van het examen.*

77. Aan het examen worden geacht te voldoen:

a. de adspiranten, die voor alle vakken als eindcijfer 50 of meer hebben behaald;

b. de adspiranten, die in één of meer vakken het eindcijfer 50 wel is waar niet hebben bereikt, doch van wie de commissie het examen over het geheel genomen, niettemin als voldoende beschouwt.

Alvorens omtrent den uitslag van het examen van de onder *b* bedoelde adspiranten te beslissen, overweegt de commissie de beteekenis van het vak of van de vakken, waarin zij niet aan de eischen van het programma hebben voldaan, voor het onderwijs aan de Cadettenschool, en tevens neemt zij den uitslag van het examen in de overige vakken in aanmerking.

De hiervoren bedoelde beslissing wordt bij meerderheid van stemmen genomen; bij staking van stemmen wordt de uitslag van het examen als onvoldoende beschouwd.

D. *Rangschikking der adspiranten. Opmaken van het verslag.*

78. De rangschikking van de adspiranten, die in verband met het bepaalde bij art. 77, aan het examen hebben voldaan, geschiedt naar de som van de door hen behaalde eindcijfers in de bij art. 69 bedoelde vakken, met uitzondering van het teekenen.

Is deze som voor twee of meer adspiranten gelijk, dan is hunne plaats op de ranglijst opvolgenderwijze afhankelijk van:

a. het aantal punten aan hen toegekend in het teekenen;

b. het grootst aantal punten in één vak behaald;

c. hun onderdom;

d. het lot.

De volgorde van de niet geslaagde adspiranten wordt op overeenkomstige wijze bepaald.

Van de rangschikking worden voor de geslaagde en voor de niet geslaagde adspiranten afzonderlijke lijsten in tweevoud opgemaakt.

Uit deze lijsten moeten kunnen worden nagegaan:

1°. voor welken dienst — hier te lande of in *Nederlandsch-Indië* — de adspiranten zich hebben aangemeld en, indien zij voor beide diensten in aanmerking wenschen te komen, aan welken zij de voorkeur geven;

2°. of zij in de omstandigheid verkeeren bedoeld bij het slot van art. 17 der wet;

3°. welke adspiranten den wensch hebben te kennen gegeven, om, op grond van art. 19 der wet, in het genot van groot verlof te worden gesteld.

79. Dadelijk nadat de in art. 78 bedoelde lijsten door de commissie zijn vastgesteld, worden deze aan den inspecteur van het Militair Onderwijs toegezonden, die daarvan onmiddellijk een exemplaar aan den Minister van Oorlog doet toekomen.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld ten opzichte van het later door de commissie eveneens in tweevoud uit te brengen verslag, bedoeld bij art. 8 der wet.

Al de hiergenoemde bescheiden worden, namens de commissie, door den voorzitter en den secretaris onderteekend.

80. De bepalingen, bij het afnemen, zoowel van het schriftelijk als van het mondeling gedeelte van het toelatingsexamen op te volgen, worden, voor zoover de voorgaande artikelen daarin niet voorzien, door den Minister van Oorlog vastgesteld.

Ons bekend,

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.
De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

Behoort bij het REGLEMENT VOOR DE CADETTENSCHOOL, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 April 1893 (*Staatsblad* nº. 58).

TABEL, *aanduidende de samenstelling van het aan de Cadettenschool te verbinden personeel, zoomede de regelen voor de vaststelling der traktementen, toelagen, daggelden, soldijen en andere vergoedingen van dat personeel.*

PERSONEEL.	Rangen, graden, betrekkingen of bestemmingen.	Sterkte.
Staf.		
Directeur.	Hoofdofficier. (1)	1
Adjudant van den directeur.	Eerste- of Tweede luitenant. (1)	1
Kwartiermeester (tevens administrateur van kleeding en van wapening) . . .	Eerste- of Tweede luitenant-kwartiermeester. (1)	1
Officier van gezondheid . .	Officier van gezondheid der eerste of der tweede klasse. (1).	1
Officieren belast met de militaire opleiding der cadetten en den inwendigen dienst.		
Commandant der cadettencompagnie.	Kapitein der Infanterie. (1)	1
Officieren, ingedeeld bij de cadetten-compagnie . . .	Eerste- of Tweede luitenants der Infanterie. (1) (2)	4
Onderwijzend personeel.		
Hoofd van onderwijs in de wiskundige vakken . . .	Kapitein (1) (3) of burgerleeraar.	1
Hoofd van onderwijs in de letterkundige vakken . .	Kapitein (1) (3) of burgerleeraar.	1
Leeraren in de wiskunde, de natuurkunde, de scheikunde, de talen, de geschiedenis, de aardrijkskunde, de staathuishoudkunde, de statistiek en het handteekenen.	Eerste- of Tweede luitenants (1) (2) of burgerleeraars.	12
Vast militair personeel beneden den rang van officier. (4)		
Adjudant-onderofficier. . .	Adjudant-onderofficier.	1
Hofmeester	Sergeant.	1
Concierge, tevens facteur .	Sergeant.	1
Administrateur der cadettencompagnie.	Sergeant-majoor.	1
Fourier	Fourier.	1

Bijzondere bepalingen.

a. De toelagen van den directeur en van de overige officieren, zoomede die van gepensionneerde kapiteins en luitenants tijdelijke leeraren, als bedoeld onder *e*; de traktementen van de vaste burgerleeraren; de daggelden; de soldijen en de toelagen van het vast militair personeel beneden den rang van officier worden bij Koninklijk besluit geregeld.

b. De geldelijke vergoeding toe te kennen aan burgerleeraren en burgerbeambten, als bedoeld onder *e*, wordt voor ieder hunner door den Minister van Oorlog bepaald.

c. De directeur van de Cadettenschool is gerechtigd tot het houden van één dienstpaard.

d. Naar gelang van de behoefte kunnen worden verminderd of vermeerderd:

bij Koninklijk besluit: de aantallen officieren en burgerleeraren;

bij Ministerieele beschikking: de aantallen onderofficieren en manschappen, behoorende tot het vaste personeel.

e. Het geven van onderricht kan óók worden opgedragen aan gepensionneerde kapiteins of luitenants, aan burgerleeraren van een inrichting van Middelbaar Onderwijs te *Alkmaar* of elders, terwijl in het belang van bedoeld onderwijs ook van de diensten van burgerbeambten kan worden partij getrokken.

(2) De directeur en de overige officieren van de Cadettenschool worden in hunnen rang overcompleet gevoerd bij het wapen of het dienstvak waartoe zij behooren.

(4) Kunnen bij uitzondering en tijdelijk majoor of eerste luitenant zijn.

PERSONEEL.	Rangen, graden, betrekkingen of bestemmingen.	Sterkte.	Bijzondere bepalingen.
Onderwijzers in excerceeren, gymnastiek, schermen en dansen	Sergeant.	2	(3) Kunnen bij uitzondering en tijdelijk kapitein zijn.
Sergeant, belast met werkzaamheden in het physisch kabinet.	Sergeant.	1	(4) De tot dit personeel behoorende militairen worden gedetacheerd bij de Cadettenschool en bij het korps, waartoe zij behooren, boven de formatie gevoerd.
Sergeant in de bibliotheek, tevens schrijver op het bureel van den directeur .	Sergeant.	1	(5) Is — ook wat het pensioen betreft — gelijk gesteld aan den graad van korporaal of van sergeant.
Personeel tot het verrichten van huishoudelijke, inwendige en andere diensten .	Sergeant. Korporaal. Tamboers of hoornblazers.	6 2 3	
Schoenmaker.	(5)	1	
Kleermaker	(5)	1	
Timmerman	(5)	1	
Koks	Korporaal.	2	
Bijkoks, stokers en oppassers	Soldaten.	38	
Ziekenopzichter	Sergeant.	1	
Ziekenoppasser	Soldaat.	1	

Ons bekend,

De Minister van Oorlog, (*geteekend*) SKYFFARDT.

De Minister van Koloniën, " VAN DEDEM.

---

8 *April* 1893. WET, tot goedkeuring van contracten met de Stoomvaartmaatschappijen "*Nederland*" en "*Rotterdamsche Lloyd*", wegens het uitvoeren van eenen maildienst tusschen *Nederland* en *Nederlandsch-Indië*. S. 59.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, dat door de wet worden bekrachtigd de door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën met de Stoomvaartmaatschappijen "*Nederland*" en "*Rotterdamsche Lloyd*" onder dagteekening van 12 November 1892 gesloten contracten tot het onderhouden van eenen maildienst tusschen *Nederland* en *Nederlandsch-Indië*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De in afschrift bij deze wet gevoegde postcontracten, den 12 November 1892 door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën met de Stoomvaartmaatschappijen "*Nederland*" en "*Rotterdamsche Lloyd*" aangegaan, worden goedgekeurd.

2. Alle betalingen aan de Stoomvaartmaatschappijen uit de in artikel 1 vermelde contracten voortvloeiende, komen voor de helft ten laste der Nederlandsche Staatsbegrooting en voor de andere helft ten laste van de begrooting voor *Nederlandsch-Indië*.

3. De contracten, bij art. 1 vermeld, worden gratis geregistreerd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 2 *Mei* 1893.)

AFSCHRIFT.

Tusschen de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, handelende namens den Staat der Nederlanden, contractant ter eenre (in dit contract verder „de Staat" genoemd), en de Stoomvaart-Maatschappij „Nederland", vertegenwoordigd door hare Directeuren, de Heeren JAN BOISSEVAIN en PETRUS EMILIUS TEGELBERG *te Amsterdam (in dit contract verder „de Maatschappij" genoemd), ter andere zijde, is, behoudens bekrachtiging door de Wet, overeengekomen, als volgt:*

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich om met stoomschepen onder Nederlandsche vlag, geregeld om de veertien dagen eene vaart te doen uitvoeren van *Amsterdam* naar *Batavia* en omgekeerd van *Batavia* naar *Amsterdam*, en daarmede op den voet en de wijze, als hierna is bepaald, de brievenpost over te brengen.

2. De Maatschappij zal voor het uitvoeren van den in Artikel 1 omschreven dienst kunnen bezigen de thans bij haar in gebruik of voor haar in aanbouw zijnde stoomschepen, de laatste behoudens goedkeuring door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën.

Wanneer de Maatschappij met de vorenbedoelde stoomschepen niet meer in eene geregelde uitvoering van den dienst kan voorzien, zal zij tijdelijk zoovele andere stoomschepen in de vaart brengen, als tot verzekering van den dienst zullen noodig zijn. Echter zal alsdan zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twaalf maanden, voor goed in de aanvulling harer vloot moeten worden voorzien.

Stoomschepen, die, ter vervanging van de in de 1e alinea bedoelde schepen of om andere redenen, voor goed in de vaart worden gebracht, moeten, overeenkomstig de daartoe door de voornoemde Ministers goed te keuren plannen en in *Nederland* gebouwd worden. De verplichting om schepen in *Nederland* te doen bouwen, geldt slechts voor zoover de bouw op Nederlandsche werven, van schepen, welke aan de eischen van den dienst der Maatschappij, in verband met de bepalingen van dit contract, beantwoorden, alsmede hunne goede en tijdige oplevering, even goed als op buitenlandsche werven, verzekerd zijn, en voor die schepen geen hoogere prijs te besteden is, dan bij gunstig bekende buitenlandsche werven.

Indien de Maatschappij handelt in strijd met het bepaalde bij de vorige alinea, verbeurt zij eene boete van *f* 25,000 voor elke overtreding.

Verschillen over de uitlegging en de toepassing van de vorige alinea worden in het hoogste ressort beslist door drie scheidslieden, door partijen te benoemen, die als goede mannen naar billijkheid oordeelen.

Is omtrent hunne benoeming binnen zes weken, nadat door een der partijen eene beslissing door arbiters schriftelijk is verlangd, geene overeenstemming tusschen partijen verkregen, dan worden de arbiters, op verzoek van de meest gereede partij, benoemd door den kantonrechter in het eerste kanton te *Amsterdam*.

3. De stoomschepen zullen uit *Amsterdam* vertrekken des Zaterdags en uit *Batavia* des Woensdags om de veertien dagen.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn bevoegd, andere dagen van afvaart vast te stellen, mits daarvan drie maanden te voren aan de Maatschappij kennis gevende.

Het juiste uur van vertrek uit *Amsterdam* en uit *Batavia* wordt telkens, door of vanwege den gezagvoerder van het stoomschip, tijdig opgegeven aan den Directeur van het postkantoor in de haven van vertrek.

4. Zoowel op de uitreis naar *Indië* als op de terugreis naar *Nederland* zal telkens in de haven van *Genua* en *Padang* worden aangelegd, zoowel tot het aan boord nemen als tot het ontschepen der post.

De over land uit *Nederland* te verzenden post, welke te *Genua* aan boord is te nemen, zal aldaar ter inscheping gereed moeten zijn te twee uren 's namiddags van den twaalfden dag na dien, waarop het stoomschip uit *Amsterdam* vertrokken is. Het Bestuur der Posterijen in *Nederland* is echter bevoegd, om bij wijziging van den postenloop, een ander uur voor de inscheping der post voor te schrijven.

Wanneer, ten gevolge van een vertraagd vertrek uit *Amsterdam* of wegens oponthoud op de reis van *Amsterdam* naar *Genua*, te voorzien is, dat het stoomschip later te *Genua* zal aankomen dan den twaalfden dag na den ingevolge art. 3 vastgestelden vertrekdag uit *Amsterdam*, wordt daarvan door de Maatschappij zoodra mogelijk aan het Bestuur der Posterijen in *Nederland* kennis ge-

geven, onder mededeeling van den dag, waarop het stoomschip vermoedelijk te *Genua* zal aankomen.

De post zal dan eerst te twee uren 's namiddags van den laatstbedoelden dag te *Genua* ter inscheping gereed behoeven te zijn. Bij vertraagde aankomst te *Genua* van de post uit *Nederland*, zal het stoomschip daarop, zoo noodig vier en twintig uren wachten, tegen eene vergoeding van tweehonderd gulden voor elke twaalf uren wachtens.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn bevoegd om tijdelijk of voorgoed de post elders, dan waar dit contract er toe verplicht, te doen in- en ontschepen en de daaruit voortvloeiende regelingen vast te stellen, mits de Maatschappij schadeloosstellende, indien zij bezwaard wordt. Bestaat hieromtrent verschil van gevoelen tusschen partijen, dan wordt de beslissing opgedragen aan drie door partijen te benoemen scheidslieden, die als goede mannen naar billijkheid in het hoogste ressort oordeelen en die, als de Maatschappij naar hun oordeel bezwaard wordt, de haar daarvoor toekomende schadeloosstelling vaststellen. Omtrent de benoeming van arbiters is de laatste alinea van artikel 2 toepasselijk.

5. De Maatschappij is bevoegd, om regelmatig, zoowel op de uit- als op de terugreizen, met hare stoomschepen *Southampton*, *Port-Said*, *Suez* en *Colombo* aan te doen en, behoudens goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, zoodanige haven als zij later zou wenschen.

Mits de Maatschappij daarvan vooraf aan het Bestuur der Posterijen in *Nederland* bericht geve, zal nu en dan ook de haven van *Djeddah* mogen worden aangedaan.

Zij zal in de genoemde havens eventueel mede de post moeten ontschepen of aan boord nemen.

Alleen wanneer het voor het innemen van kolen of wegens overmacht onvermijdelijk is, zullen andere dan de bovengemelde havens mogen worden bezocht of binnengeloopen.

6. Bij aankomst ter plaatse van bestemming of in eenige haven onderweg, waar de post te ontschepen is, zal de post het allereerst ontscheept en naar het postkantoor overgebracht worden, overeenkomstig de voorschriften, die daaromtrent door het Bestuur der Posterijen in *Nederland* of in *Nederlandsch-Indië* aan de Maatschappij zullen worden gegeven.

In geval van aankomst des nachts geschiedt de overbrenging den volgenden morgen zoo vroegtijdig mogelijk.

Omtrent het aan boord nemen der post te *Amsterdam* of te *Batavia* of in eenige haven onderweg, zal de Maatschappij zich mede gedragen naar de daaromtrent door het Bestuur der Posterijen in *Nederland* of in *Nederlandsch-Indië* te geven voorschriften.

7. De reizen moeten, behoudens de gevallen van overmacht, worden afgelegd als volgt:

1°. van *Amsterdam* naar *Genua* en van *Genua* naar *Amsterdam* in 12 etmalen.

2°. van *Genua* naar *Batavia:*

Bij vertrek uit *Genua*

tusschen 1 April en 30 September, in 29 etmalen;
tusschen 1 October en 31 Maart, in 30 etmalen;

3°. van *Batavia* naar *Genua:*

Bij vertrek uit *Batavia*

tusschen 1 April en 30 September, in 31 etmalen;
tusschen 1 October en 31 Maart, in 30 etmalen.

De stoomschepen zullen zich, op de reis naar *Batavia*, te *Genua*, nadat de post aan boord is gebracht, niet langer dan zes uren mogen ophouden.

8. Indien, ten gevolge van averij of andere gevallen van overmacht, de stoomschepen onderweg eenen haven moeten binnenloopen, en de herstelling der averij of andere omstandigheden verscheidene dagen oponthoud kunnen veroorzaken, zal de Maatschappij verplicht zijn, indien daartoe gelegenheid is, de post met de eerstvertrekkende geschikte gelegenheid, die zich daartoe in de haven aanbiedt, naar hare bestemming te verzenden.

De kosten dezer verzending komen in dit geval ten laste van den Staat.

9. De post wordt aan boord der stoomschepen geborgen in eene geheel afzonderlijke, daartoe bepaaldelijk ingerichte bewaarplaats, waar zij zooveel mogelijk tegen beschadiging door water, brand of dergelijke ongevallen en tegen ontvreemding gevrijwaard is.

Die bewaarplaats moet van eene goed verzekerde sluiting voorzien zijn.

10. In geval van schipbreuk of eenig ander ongeval, wordt tot redding van de post al het mogelijke aangewend.

De Maatschappij verbindt zich om de gezagvoerders der stoomschepen daaromtrent van bepaalde voorschriften te voorzien, en hun de zorg voor die redding zeer bijzonder aan te bevelen.

11. De Maatschappij geniet voor het overbrengen der brievenpost betaling, naar den maatstaf, welke bij het Postverdrag van *Weenen* van 4 Juli 1891

wegens het vervoer van brievenmalen is bepaald, of, bij wijziging van dat Verdrag, later mocht worden vastgesteld.

De Staat waarborgt aan de Maatschappij, wegens het overbrengen der brievenpost, naar den bovenbedoelden maatstaf van betaling, eene opbrengst van *f* 2400 voor elke reis van *Amsterdam* naar *Batavia* of van *Batavia* naar *Amsterdam*.

Wegens eene reis, die, om welke redenen ook, niet is uitgevoerd of slechts ten deele is volbracht, wordt door de Maatschappij geene betaling genoten, onverminderd de toepassing van boeten in het eerstgenoemde geval, ingevolge art. 18, sub *a*.

12. De Maatschappij zal de vaart harer stoomschepen, hetzij door verbetering hunner inrichting, vervanging door andere schepen of op welke andere wijze ook, geleidelijk versnellen.

Binnen vijf jaren na het in werking treden van dit contract, zal de Maatschappij met al hare schepen den duur der reizen van *Genua* naar *Batavia* en van *Batavia* naar *Genua* met twee etmalen en den duur der reizen van *Genua* naar *Amsterdam* en van *Amsterdam* naar *Genua* met één etmaal bekorten, wat de reis van *Amsterdam* naar *Genua* betreft echter niet voordat de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zulks verlangen.

De reizen zullen dan moeten worden afgelegd van *Genua* naar *Batavia*:

bij vertrek tusschen 1 April en 30 September, in 27 etmalen,

bij vertrek tusschen 1 October en 31 Maart, in 28 etmalen.

Van *Batavia* naar *Genua*:

bij vertrek tusschen 1 April en 30 September, in 29 etmalen,

bij vertrek tusschen 1 October en 31 Maart, in 28 etmalen.

Van *Genua* naar *Amsterdam* in elf etmalen en van *Amsterdam* naar *Genua* in twaalf of elf etmalen, naar gelang de voornoemde Ministers zulks verlangen.

De waarborgsom in artikel 11 bedoeld, wordt, te rekenen van het tijdstip van ingang der bekorting, tot *f* 4000 per reis verhoogd.

Indien de Maatschappij zich tot meerdere bekorting van den reisduur wenscht te verbinden, zal daaromtrent nader overleg tusschen partijen plaats vinden.

Bij het niet-nakomen door de Maatschappij der vorenomschreven verplichting tot bekorting van den reisduur met twee etmalen, houdt, het geval van wel bewezen overmacht uitgesloten, na afloop van het vijfde contractjaar, de betaling der waarborgsom bij artikel 11 bedoeld, op, tot aan het tijdstip waarop met die bekorting zal worden aangevangen.

13. De betaling van hetgeen ingevolge dit contract aan de Maatschappij verschuldigd is, geschiedt driemaandelijks, vanwege den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, op declaratiën, door de Maatschappij aan dien Minister in te dienen.

14. Het vervoer der kisten, valiezen of zakken, die voor de verzending der brievenpost dienen of gediend hebben, en ledig door het eene Bestuur der Posterijen aan het andere worden teruggezonden, geschiedt kosteloos.

15. Het vervoer door de Maatschappij of door de bemanning der stoomschepen van brieven, buiten de post om, is uitdrukkelijk verboden.

Onverminderd de toepassing der wettelijke bepalingen op het verboden brievenvervoer, zal het Bestuur der Posterijen in *Nederland* of in *Nederlandsch-Indië* bevoegd zijn, te verlangen, dat personen in dienst der Maatschappij, worden ontslagen, indien zij zich bij herhaling aan zoodanig verboden vervoer hebben schuldig gemaakt.

16. De Maatschappij zal zonder toestemming van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën haren dienst niet aan derden mogen overdragen.

Overeenkomsten, waarbij wordt bedoeld om verplichtingen, op grond van dit contract op de Maatschappij rustende, aan derden over te dragen, behoeven mede, alvorens uitvoering te erlangen, de goedkeuring der voornoemde Ministers.

17. Het is aan de Maatschappij uitdrukkelijk verboden om, zonder toestemming van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, wegens het vervoer der post door middel harer stoomschepen, met vreemde postbesturen overeenkomsten aan te gaan, of zich, anders dan ingevolge opdracht van het Bestuur der Posterijen in *Nederland* of in *Nederlandsch-Indië*, met postvervoer te belasten.

Voor elke reis, waarop, in strijd met het vorenstaande, zoodanig verboden vervoer plaats heeft, verbeurt de Maatschappij alle aanspraak op betaling, onverminderd de bevoegdheid van den Staat, om dit contract onmiddellijk te verbreken, zonder tot eenige verdere betaling of eenige schadeloosstelling gehouden te zijn.

18. Zonder praejudicie van de vorderingen, welke bij het niet nakomen door de Maatschappij van de op haar rustende verplichtingen, overigens op grond van dit contract of van eenige wet, tegen de Maatschappij zonden kunnen worden ingesteld, zullen, behoudens overmacht, in de nagemelde gevallen, de volgende boeten verschuldigd zijn:

a. eene boete van *f* 700 voor elken dag, waarop een stoomschip later dan den vastgestelden vertrekdag uit *Amsterdam* of uit *Batavia* vertrekt, met dien verstande evenwel, dat, wanneer een week na den bedoelden vertrekdag de reis nog niet ondernomen is, eene boete van *f* 5000 voor de vertraagde of niet ondernomen reis, zonder verdere korting, zal verschuldigd zijn;

b. eene boete van *f* 200 voor elke twaalf uren of gedeelte van twaalf uren, dat de vaart van een stoomschip tusschen *Amsterdam* en *Genua* langer heeft geduurd dan de daarvoor in de artikelen 7 en 12 bepaalde termijnen.

Voor vertragingen van minder dan zes uren wordt geen boete toegepast.

c. eene boete van *f* 20 per uur, voor de eerste zes uren;

eene boete van *f* 25 per uur, voor de tweede zes uren;

eene boete van *f* 30 per uur, voor de derde zes uren;

eene boete van *f* 35 per uur, voor de vierde zes uren;

welke de vaart van *Genua* naar *Batavia* en van *Batavia* naar *Genua* langer heeft geduurd dan bij art. 7 is vastgesteld, en voorts van *f* 35 voor elk uur te late aankomst boven één etmaal.

Zoodra de reisduur met twee etmalen zal zijn bekort, wordt de vorenbedoelde boete verhoogd en vastgesteld als volgt:

f 35 per uur, voor de eerste zes uren;
" 40 " " , " " tweede " " ;
" 50 " " , " " derde " " ;
" 60 " " , " " vierde " " ;

en voorts *f* 60 voor elk uur te late aankomst boven één etmaal.

d. eene boete van *f* 500 telkens wanneer, in strijd met het bepaalde bij artikel 7, een stoomschip zich langer dan zes uren te *Genua* heeft opgehouden;

e. eene boete van *f* 10 tot *f* 250 bij onvoldoende zorg voor de post aan boord der stoomschepen of door de bemanning, bij het in- en ontschepen en het vervoer der post, indien tengevolge daarvan eenig voorwerp beschadigd wordt of in het ongereede geraakt, en zulks onverminderd de verplichting der Maatschappij tot betaling van de schadeloosstellingen, welke de postbesturen wien het aangaat, aan de afzenders of de geadresseerden der brieven of andere stukken zullen hebben te vergoeden;

f. eene boete van *f* 10 tot *f* 250 voor elke verzuimde, vertraagde of verkeerde afgifte van eenig voorwerp der post.

Het bedrag der sub *e* en *f* bedoelde boeten wordt, telken male binnen de aangegeven grenzen, bepaald door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Het gezamenlijk bedrag der boeten zal, behalve wanneer de boete het gevolg is van te laat vertrek of het niet ondernemen der reis, als hiervoren sub *a* bedoeld, voor elke reis niet meer kunnen beloopen dan het bedrag der wegens de reis aan de Maatschappij gewaarborgde vergoeding.

19. Het tegenwoordig contract, in de plaats tredende van het contract tusschen den Staat en de Maatschappij van 8 Februari en 18 Januari 1882, laatstelijk gewijzigd bij suppletoir contract van 16 en 13 Augustus 1888, wordt gesloten voor den tijd van vijftien jaren.

Na goedkeuring bij de Wet zal het in werking treden op den eersten der maand, volgende op die waarin de Wet is afgekondigd.

Het eerste vertrek uit *Amsterdam* en uit *Batavia* onder de werking van het tegenwoordig contract, zal plaats vinden in de maand waarin het contract in werking is getreden, op de daarvoor den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, in overleg met de Maatschappij, aan te wijzen dagen.

De reizen, die vóór het einde van den in de eerste alinea van dit artikel bedoelden termijn zijn aangevangen, doch eerst na afloop van dien termijn volbracht worden, vallen nog onder de bepalingen van dit contract.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn bevoegd, dit contract te allen tijde aan de Maatschappij op te zeggen, bijaldien deze in de nakoming van de voorwaarden en bepalingen daarvan mocht te kort schieten, behoudens alle eventueele rechten van den Staat op vergoeding van schade en interest, en onverminderd de verplichting der Maatschappij tot betaling der beloopen boeten.

De Maatschappij wordt geacht te kort te schieten, indien zij, na herhaalde aanmaning en

beboeting, in gebreke blijft de voorwaarden van dit contract behoorlijk te vervullen, in dier voege, dat de nauwkeurige en regelmatige uitvoering van den dienst niet verzekerd is.

20. Het tegenwoordig contract wordt geacht een geheel uit te maken met het onder dagteekening van heden tusschen den Staat en de Stoomvaart-Maatschappij *Rotterdamsche Lloyd* gesloten contract voor het overbrengen van de brievenpost door middel van de tusschen *Rotterdam* en *Batavia* varende stoomschepen dier Maatschappij, zoodat, wanneer het laatstgemelde contract, om welke reden ook, te niet gaat, het tegenwoordige contract van rechtswege op hetzelfde oogenblik te niet gaat, tenzij de Maatschappij zich, binnen eenen alsdan door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën te stellen termijn, mocht verbinden om mede het met de Stoomvaart-Maatschappij *»Rotterdamsche Lloyd"* gesloten contract voor hare rekening uit te voeren.

21. De Maatschappij neemt voor hare rekening de kosten van zegel en leges van dit contract, zoomede de kosten van denzelfden aard, op de betalingsstukken vallende.

Aldus overeengekomen, in drievoud opgemaakt en onderteekend te 's Gravenhage, den 12den November 1892.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.
De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.
De Stoomvaart-Maatschappij »Nederland",
(*get.*) TEGELBERG.
» BOISSEVAIN.
Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) DE BOSCH KEMPER.

AFSCHRIFT.

Tusschen de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, handelende namens den Staat der Nederlanden, contractant ter eenre, (in dit contract verder »de Staat" genoemd), en de Stoomvaart-Maatschappij »Rotterdamsche Lloyd", vertegenwoordigd door hare Directeuren, de Heeren W. RUYS & ZONEN *te Rotterdam (in dit contract verder »de Maatschappij" genoemd), ter andere zijde is, behoudens bekrachtiging door de Wet, overeengekomen, als volgt:*

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich om met stoomschepen onder Nederlandsche vlag, geregeld om de veertien dagen eene vaart te doen uitvoeren van *Rotterdam* naar *Batavia* en omgekeerd van *Batavia* naar *Rotterdam*, en daarmede op den voet en de wijze, als hierna is bepaald, de brievenpost over te brengen.

2. De Maatschappij zal voor het uitvoeren van den in Art. 1 omschreven dienst kunnen bezigen de thans bij haar in gebruik of voor haar in aanbouw zijnde stoomschepen, de laatste behoudens goedkeuring door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën.

Wanneer de Maatschappij met de vorenbedoelde stoomschepen niet meer in eene geregelde uitvoering van den dienst kan voorzien, zal zij tijdelijk zooveel andere stoomschepen in de vaart brengen, als tot verzekering van den dienst zullen noodig zijn. Echter zal alsdan zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twaalf maanden, voor goed in de aanvulling harer vloot moeten worden voorzien.

Stoomschepen, die, ter vervanging van de in de 1e alinea bedoelde schepen of om andere redenen, voor goed in de vaart worden gebracht, moeten, overeenkomstig de daartoe door de voornoemde Ministers goed te keuren plannen en in *Nederland* gebouwd worden. De verplichting om schepen in *Nederland* te doen bouwen, geldt slechts voor zoover de bouw op Nederlandsche werven, van schepen, welke aan de eischen van den dienst der Maatschappij, in verband met de bepalingen van dit contract, beantwoorden, alsmede hunne goede en tijdige oplevering, even goed als op buitenlandsche werven, verzekerd zijn, en voor die schepen geen hoogere prijs te besteden is, dan bij gunstig bekende buitenlandsche werven.

Indien de Maatschappij handelt in strijd met het bepaalde bij de vorige alinea, verbeurt zij eene boete van *f* 25,000 voor elke overtreding.

Verschillen over de uitlegging en de toepassing van de vorige alinea worden in het hoogste ressort beslist door drie scheidslieden, door partijen te benoemen, die als goede mannen naar billijkheid oordeelen.

Is omtrent hunne benoeming binnen zes weken, nadat door een der partijen eene beslissing door arbiters schriftelijk is verlangd, geene overeenstemming tusschen partijen verkregen, dan worden de arbiters, op verzoek van de meest gereede partij, benoemd door den kantonrechter in het eerste kanton te *Amsterdam*.

3. De stoomschepen zullen uit *Rotterdam* vertrekken des Zaterdags en uit *Batavia* des Woensdags om de veertien dagen.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn bevoegd, andere dagen van afvaart vast te stellen, mits daarvan drie maanden te voren aan de Maatschappij kennis gevende.

Het juiste uur van vertrek uit *Rotterdam* en uit *Batavia* wordt telkens, door of vanwege den gezagvoerder van het stoomschip, tijdig opgegeven aan den Directeur van het postkantoor in de haven van vertrek.

4. Zoowel op de uitreis naar *Indië* als op de terugreis naar *Nederland* zal telkens in de haven van *Marseille* worden aangelegd, zoowel tot het aan boord nemen als tot het ontschepen der post.

De over land uit *Nederland* te verzenden post, welke te *Marseille* aan boord is te nemen, zal aldaar ter inscheping gereed moeten zijn te twee ure 's namiddags van den twaalfden dag na dien waarop het stoomschip uit *Rotterdam* vertrokken is. Het Bestuur der Posterijen in *Nederland* is echter bevoegd, om bij wijziging van den postenloop, een ander uur voor de inscheping der post voor te schrijven.

Wanneer, ten gevolge van een vertraagd vertrek uit *Rotterdam* of wegens openthoud op de reis van *Rotterdam* naar *Marseille*, te voorzien is, dat het stoomschip later te *Marseille* zal aankomen dan den twaalfden dag na den ingevolge art. 3 vastgestelden vertrekdag uit *Rotterdam*, wordt daarvan door de Maatschappij zoodra mogelijk aan het Bestuur der Posterijen in *Nederland* kennis gegeven, onder mededeeling van den dag, waarop het stoomschip vermoedelijk te *Marseille* zal aankomen.

De post zal dan eerst te twee ure 's namiddags van den laatstbedoelden dag te *Marseille* ter inscheping gereed behoeven te zijn. Bij vertraagde aankomst te *Marseille* van de post uit *Nederland*, zal het stoomschip daarop, zoo noodig, vier en twintig uren wachten, tegen eene vergoeding van tweehonderd gulden voor elke twaalf uren wachtens.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn bevoegd om tijdelijk of voor goed de post elders, dan waar dit contract er toe verplicht, te doen in- en ontschepen en de daaruit voortvloeiende regeling vast te stellen, mits de Maatschappij schadeloosstellende indien zij bezwaard wordt. Bestaat hieromtrent verschil van gevoelen tusschen partijen, dan wordt de beslissing opgedragen aan drie door partijen te benoemen scheidslieden die als goede mannen naar billijkheid in het hoogste ressort oordeelen en die, als de Maatschappij naar hun oordeel bezwaard wordt, de haar daarvoor toekomende schadeloosstelling vaststellen. Omtrent de benoeming van arbiters is de laatste alinea van artikel 2 toepasselijk.

5. De Maatschappij is bevoegd om regelmatig, zoowel op de uit- als op de terugreizen, met hare stoomschepen *Southampton*, *Port-Said*, *Suez*, *Colombo* en *Padang* aan te doen en, behoudens goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, zoodanige haven als zij later zou wenschen.

Mits de Maatschapij daarvan vooraf aan het Bestuur der Posterijen in *Nederland* bericht geve, zal nu en dan ook een haven van *Djeddah* mogen worden aangedaan.

Zij zal in de genoemde havens eventueel mede de post moeten ontschepen of aan boord nemen.

Alleen wanneer het voor het innemen van kolen of wegens overmacht onvermijdelijk is, zullen andere dan de bovengenoemde havens mogen worden bezocht of binnengeloopen.

6. Bij aankomst ter plaatse van bestemming of in eenige haven onderweg, waar de post te ontschepen is, zal de post het allereerst ontscheept en naar het postkantoor overgebracht worden, overeenkomstig de voorschriften, die daaromtrent door het Bestuur der Posterijen in *Nederland* of in *Nederlandsch-Indië* aan de Maatschappij zullen worden gegeven.

In geval van aankomst des nachts geschiedt de overbrenging den volgenden morgen zoo vroegtijdig mogelijk.

Omtrent het aan boord nemen der post te *Rotterdam* of te *Batavia* of in eenige haven onderweg, zal de Maatschappij zich mede gedragen naar de daaromtrent door het Bestuur der Posterijen in *Nederland* of in *Nederlandsch-Indië* te geven voorschriften.

7. De reizen moeten, behoudens de gevallen van overmacht, worden afgelegd als volgt:

1°. van *Rotterdam* naar *Marseille* en van *Marseille* naar *Rotterdam* in 12 etmalen.

2°. van *Marseille* naar *Batavia*:

Bij vertrek uit *Marseille*

tusschen 1 April en 30 September, in 29 etmalen;

tusschen 1 October en 31 Maart, in 30 etmalen;

3°. van *Batavia* naar *Marseille*:

Bij vertrek uit *Batavia*

tusschen 1 April en 30 September, in 31 etmalen;

tusschen 1 October en 31 Maart, in 30 etmalen;

De stoomschepen zullen zich, op de reis naar *Batavia*, te *Marseille*, nadat de post aan boord is gebracht, niet langer dan zes uren mogen ophouden.

8. Indien, ten gevolge van averij of andere gevallen van overmacht, de stoomschepen onderweg eene haven moeten binnenloopen, en de herstelling der averij of andere omstandigheden verscheidene dagen oponthoud kunnen veroorzaken, zal de Maatschappij verplicht zijn, indien daartoe gelegenheid is, de post met de eerstvertrekkende geschikte gelegenheid, die zich daartoe in de haven aanbiedt, naar hare bestemming te verzenden.

De kosten dezer verzending komen in dit geval ten laste van den Staat.

9. De post wordt aan boord der stoomschepen geborgen in een geheel afzonderlijke, daartoe bepaaldelijk ingerichte bewaarplaats, waar zij zooveel mogelijk tegen beschadiging door water, brand of dergelijke ongevallen en tegen ontvreemding gevrijwaard is.

Die bewaarplaats moet van een goed verzekerde sluiting voorzien zijn.

10. In geval van schipbreuk of eenig ander ongeval, wordt tot redding van de post al het mogelijke aangewend.

De Maatschappij verbindt zich om de gezagvoerders der stoomschepen daaromtrent van bepaalde voorschriften te voorzien, en hun de zorg voor de redding zeer bijzonder aan te bevelen.

11. De Maatschappij geniet voor het overbrengen der brievenpost betaling, naar den maatstaf, welke bij het Postverdrag van *Weenen* van den 4 Juli 1891 wegens het vervoer van brievenmalen is bepaald, of, bij wijziging van dat Verdrag, later mocht worden vastgesteld.

De Staat waarborgt aan de Maatschappij, wegens het overbrengen der brievenpost, naar den bovenbedoelden maatstaf van betaling, eene opbrenget van *f* 2400 voor elke reis van *Rotterdam* naar *Batavia* of van *Batavia* naar *Rotterdam*.

Wegens eene reis, die, om welke redenen ook, niet is uitgevoerd of slechts ten deele is volbracht, wordt door de Maatschappij geene betaling genoten, onverminderd de toepassing van boeten in het eerstgenoemde geval, ingevolge art. 18, sub *a*.

12. De Maatschappij zal de vaart harer stoomschepen, hetzij door verbetering hunner inrichting, vervanging door andere schepen of op welke andere wijze ook, geleidelijk versnellen.

Binnen vijf jaren na het in werking treden van dit contract, zal de Maatschappij met al hare schepen den duur der reizen van *Marseille* naar *Batavia* en van *Batavia* naar *Marseille* met twee etmalen bekorten en den duur der reizen van *Marseille* naar *Rotterdam* en van *Rotterdam* naar *Marseille* met één etmaal bekorten, wat de reis van *Rotterdam* naar *Marseille* betreft echter niet voordat de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zulks verlangen.

De reizen zullen dan moeten worden afgelegd van *Marseille* naar *Batavia*

bij vertrek tusschen 1 April en 30 September, in 27 etmalen,

bij vertrek tusschen 1 October en 31 Maart, in 28 etmalen.

Van *Batavia* naar *Marseille:*

bij vertrek tusschen 1 April en 30 September, in 29 etmalen,

bij vertrek tusschen 1 October en 31 Maart, in 28 etmalen,

van *Marseille* naar *Rotterdam* in elf etmalen en van *Rotterdam* naar *Marseille* in twaalf of elf etmalen, naar gelang de voornoemde Ministers zullen verlangen.

De waarborgsom in art. 11 bedoeld, wordt, te rekenen van het tijdstip van ingang der bekorting, tot *f* 4000 per reis verhoogd.

Indien de Maatschappij zich tot meerdere bekorting van den reisduur wenscht te verbinden, zal daaromtrent nader overleg tusschen partijen plaats vinden.

Bij het niet-nakomen door de Maatschappij der vorenomschreven verplichting tot bekorting van den reisduur met twee etmalen, houdt, het geval van wel bewezen overmacht uitgesloten, na afloop van het vijfde contractjaar, de betaling der waarborgsom bij art. 11 bedoeld, op, tot aan het tijdstip waarop met die bekorting zal worden aangevangen.

13. De betaling van hetgeen ingevolge dit contract aan de Maatschappij verschuldigd is, geschiedt driemaandelijks, van wege den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, op declaratiën, door de Maatschappij aan dien Minister in te dienen.

14. Het vervoer der kisten, valiezen of zakken, die voor de verzending der brievenpost dienen of gediend hebben, en ledig door het eene Bestuur der Posterijen aan het andere worden teruggezonden, geschiedt kosteloos.

15. Het vervoer door de Maatschappij of door de bemanning der stoomschepen van brieven, buiten de post om, is uitdrukkelijk verboden.

Onverminderd de toepassing der wettelijke bepalingen op het verboden brievenvervoer, zal het Bestuur der Posterijen in Nederland of in Nederlandsch-Indië bevoegd zijn, te verlangen, dat personen in dienst der Maatschappij, worden ontslagen, indien zij zich bij herhaling aan zoodanig verboden vervoer hebben schuldig gemaakt.

16. De Maatschappij zal zonder toestemming van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën haren dienst niet aan derden mogen overdragen.

Overeenkomsten, waarbij wordt bedoeld om verplichtingen, op grond van dit contract op de Maatschappij rustende, aan derden over te dragen, behoeven mede, alvorens uitvoering te erlangen, de goedkeuring der voornoemde Ministers.

17. Het is aan de Maatschappij uitdrukkelijk verboden om, zonder toestemming van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, wegens het vervoer der post door middel harer stoomschepen, met vreemde postbesturen overeenkomsten aan te gaan, of zich, anders dan ingevolge opdracht van het Bestuur der Posterijen in Nederland of in Nederlandsch-Indië, met postvervoer te belasten.

Voor elke reis, waarop, in strijd met het vorenstaande, zoodanig verboden vervoer plaats heeft, verbeurt de Maatschappij alle aanspraak op betaling, onverminderd de bevoegdheid van den Staat, om dit contract onmiddellijk te verbreken, zonder tot eenige verdere betaling of eenige schadeloosstelling gehouden te zijn.

18. Zonder praejudicie van de vorderingen, welke bij het niet nakomen door de Maatschappij van de op haar rustende verplichtingen, overigens, op grond van dit contract of van eenige wet, tegen de Maatschappij zouden kunnen worden ingesteld, zullen, behoudens overmacht, in de nagemelde gevallen, de volgende boeten verschuldigd zijn:

a. eene boete van *f* 700 voor elken dag, waarop een stoomschip later dan den vastgestelden vertrekdag uit *Rotterdam* of uit *Batavia* vertrekt, met dien verstande evenwel, dat, wanneer een week na den bedoelden vertrekdag de reis nog niet ondernomen is, eene boete van *f* 5000 voor de vertraagde of niet ondernomen reis, zonder verdere korting, zal verschuldigd zijn;

b. eene boete van *f* 200 voor elke twaalf uren of gedeelte van twaalf uren, dat de vaart van een stoomschip tusschen *Rotterdam* en *Marseille* langer heeft geduurd dan de daarvoor in de artikelen 7 en 12 bepaalde termijnen;

Voor vertragingen van minder dan zes uren wordt geen boete toegepast.

c. eene boete van *f* 20 per uur, voor de eerste zes uren;

eene boete van *f* 25 per uur, voor de tweede zes uren;

eene boete van *f* 30 per uur, voor de derde zes uren;

eene boete van *f* 35 per uur, voor de vierde zes uren;

welke de vaart van *Marseille* naar *Batavia* en van *Batavia* naar *Marseille* langer heeft geduurd dan bij art. 7 is vastgesteld, en voorts van *f* 35 voor elk uur te late aankomst boven één etmaal.

Zoodra de reisduur met twee etmalen zal zijn bekort, wordt de vorenbedoelde boete verhoogd en vastgesteld als volgt:

f 35 per uur, voor de eerste zes uren;
" 40 " " " " tweede " " ;
" 50 " " " " derde " " ;
" 60 " " " " vierde " " ;

en voorts *f* 60 voor elk uur te late aankomst boven één etmaal.

d. eene boete van *f* 500 telkens wanneer, in strijd met het bepaalde bij art. 7, een stoomschip zich langer dan zes uren te *Marseille* heeft opgehouden;

e. eene boete van *f* 10 tot *f* 250 bij onvoldoende zorg voor de post aan boord der stoomschepen of door de bemanning, bij het in- en ontschepen en het vervoer der post, indien ten gevolge daarvan eenig voorwerp beschadigd wordt of in het ongereede geraakt, en zulks onverminderd de verplichting der Maatschappij tot betaling van de schadeloosstellingen, welke de postbesturen wien het aangaat, aan de afzenders of de geadresseerden der brieven of andere stukken zullen hebben te vergoeden;

f. eene boete van *f* 10 tot *f* 250 voor elke verzuimde, vertraagde of verkeerde afgifte van eenig voorwerp der post.

Het bedrag der sub *e* en *f* bedoelde boeten wordt, telken male binnen de aangegeven grenzen, bepaald door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Het gezamenlijk bedrag der boeten zal, behalve wanneer de boete het gevolg is van te laat vertrek of het niet ondernemen der reis, als hiervoren sub *a* bedoeld, voor elke reis niet meer kunnen beloopen dan het bedrag der wegens de reis aan de Maatschappij gewaarborgde vergoeding.

19. Het tegenwoordig contract, in de plaats

tredende van het contract tusschen den Staat en de Maatschappij van den 11 en 16 Mei 1887, zooals dat contract nader is verlengd, wordt gesloten voor den tijd van vijftien jaren.

Na goedkeuring bij de Wet zal het in werking treden op den eersten der maand, volgende op die waarin de Wet is afgekondigd.

Het eerste vertrek uit *Rotterdam* en uit *Batavia* onder de werking van het tegenwoordig contract, zal plaats vinden in de maand waarin het contract in werking is getreden, op de daarvoor door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, in overleg met de Maatschappij, aan te wijzen dagen.

De reizen, die vóór het einde van den in de eerste alinea van dit artikel bedoelden termijn zijn aangevangen, doch eerst na afloop van dien termijn volbracht worden, vallen nog onder de bepalingen van dit contract.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn bevoegd, dit contract te allen tijde aan de Maatschappij op te zeggen, bijaldieu deze in de nakoming van de voorwaarden en bepalingen daarvan mocht te kort schieten, behondens alle eventueele rechten van den Staat op vergoeding van schade en interest, en onverminderd de verplichting der Maatschappij tot betaling der beloopen boete.

De Maatschappij wordt geacht te kort te schieten, indien zij, na herhaalde aanmaning en beboeting, in gebreke blijft de voorwaarden van dit contract behoorlijk te vervullen, in dier voege, dat de nauwkeurige en regelmatige uitvoering van den dienst niet verzekerd is.

20. Het tegenwoordig contract wordt geacht een geheel uit te maken met het onder dagteekening van heden tusschen den Staat en de Stoomvaart-Maatschappij *Nederland* gesloten contract voor het overbrengen van de brievenpost door middel van de tusschen *Amsterdam* en *Batavia* varende stoomschepen dier Maatschappij, zoodat, wanneer het laatstgemelde contract, om welke reden ook, te niet gaat, het tegenwoordige contract van rechtswege op hetzelfde oogenblik te niet gaat, tenzij de Maatschappij zich, binnen eenen alsdan door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën te stellen termijn, mocht verbinden om mede het met de Stoomvaart-Maatschappij «*Nederland*" gesloten contract voor hare rekening uit te voeren.

21. De Maatschappij neemt voor hare rekening de kosten van zegel en leges van dit contract, zoomede de kosten van denzelfden aard, op de betalingsstukken vallende.

Aldus overeengekomen, in drievond opgemaakt en onderteekend te 's Gravenhage den 12den November 1892.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (*get.*) V. DEDEM.

De Stoomvaart-Maatschappij «Rotterdamsche Llyod",
(*get.*) W. RUYS EN ZONEN.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) DE BOSCH KEMPER.

—

8 *April* 1893. WET, tot wijziging en verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. (Bonw van eene brug over den *Nieuwen Maasmond* bij *Heusden*.) S. 60.

Bij deze wet wordt *Art.* 42, het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer *verhoogd* met *f* 6000.

—

8 *April* 1893. WET, tot wijziging van artikel 469 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. S. 61.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, nº. 60, 1—8.
Hand. id. 1892/93, *blads.* 845—848.
Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *blads.* 379, 389.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene wijziging van artikel 469 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering noodzakelijk is;

Zoo is het, dat Wij den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Artikel 469 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvorderlng wordt vervangen door de volgende bepaling:

De verkoop wordt gehouden bij opbod en de toewijzing zal geschieden aan den meestbiedende en tegen gereede betaling.

De deurwaarder is bevoegd te vorderen, dat hem door elken bieder de geboden koopsom worde ter hand gesteld en deze onder zich te houden, totdat het voorwerp is toegewezen.

Stelt een bieder, na de in het vorig lid bedoelde vordering de geboden koopsom aan den deurwaarder niet ter hand, dan wordt het bod

niet aangenomen en die persoon gedurende de geheele verkooping niet meer als bieder toegelaten.

Indien de deurwaarder gebruik heeft gemaakt van de hem bij het tweede lid toegekende bevoegdheid en er, nadat een bieder in gebreke is gebleven de geboden koopsom aan den deurwaarder ter hand te stellen, geen hooger bod wordt verkregen, blijft de hoogste bieder, wiens bod is aangenomen, daaraan gehonden en wordt hem het goed toegewezen.

Bij gebreke van betaling zal het goed terstond weder verkocht worden ten laste van hem wien het toegewezen is.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 12 *April* 1893.)

—

8 *April* 1893. WET, tot wijziging van de wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) houdende regeling van den dienst en het gebruik der spoorwegen. S. 62.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/92, n°. 31, 1—8.
Hand. id. 1892/93, *bladz.* 962—966.
Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 379, 391.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat nadere wijziging noodig is van de wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67) tot regeling van den dienst en het gebruik der spoorwegen, gelijk die is gewijzigd bij de wet van 31 December 1880 (*Staatsblad* n°. 258), aangevuld bij de wet van 10 Mei 1882 (*Staatsblad* n°. 66) en gewijzigd bij de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Artikel 64 der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67), houdende regeling van den dienst en het gebruik der spoorwegen, gewijzigd bij de wet van 31 December 1880 (*Staatsblad* n°. 258), aangevuld en gewijzigd bij de wet van 10 Mei 1882 (*Staatsblad* n°. 66) en gewijzigd bij de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), wordt gelezen als volgt:

Overtreding van de bepalingen van een algemeenen maatregel van bestuur in art. 27 bedoeld, door anderen dan de in artikel 53 en 56 genoemden, wordt gestraft met eene boete van ten hoogste *vijf en seventig* gulden.

De beambten en bedienden van den spoorweg kunnen hen, die zich aan die overtreding schuldig maken, uit de rijtuigen weren of verwijderen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 28 *April* 1893.)

—

8 *April* 1893. WET, tot wijziging van de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 35), tot wering van besmetting door uit zee aankomende schepen. S. 63.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 137, 1—7.
Hand. id. 1892/93, *bladz.* 967—969.
Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 380, 389.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene wijziging wenschelijk is van de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 35), tot wering van besmetting door uit zee aankomende schepen, gewijzigd bij de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. I. Het eerste lid van art. 8 van de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 35) wordt gelezen als volgt:

„Het schip, dat bij het onderzoek, in art. 7 bedoeld, in een toestand gevonden wordt, die gevaar voor de gezondheid van de opvarenden of van anderen oplevert, of dat sedert minder dan een door den Minister van Binnenlandsche Zaken voor elke der in art. 2 bedoelde ziekten te bepalen en in de *Nederlandsche Staatscourant* aan te wijzen aantal dagen, eene wegens die ziekte besmet verklaarde haven verlaten heeft of een geval van die ziekte aan boord heeft gehad, kan bij bevelschrift van den burgemeester buiten gemeenschap met den wal gesteld worden, totdat de gezondheidsmaatregelen, krachtens art. 9 bevolen, toegepast zijn."

II. Het eerste lid van art. 10 van de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 35) wordt gelezen als volgt:

„De opvarenden, die bij het gezondheidsonderzoek bevonden worden niet te lijden aan eene der

in art. 2 bedoelde ziekten, kunnen, met toestemming van den met het onderzoek belasten geneeskundige, terstond onbelemmerd aan den wal worden toegelaten; vooraf heeft ontsmetting plaats, indien deze door den geneeskundige noodig wordt geoordeeld."

III. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

De Minister van Marine, (*get.*) J. C. JANSEN.

(*Uitgeg.* 11 *April* 1893.)

—

8 *April* 1893. WET, tot wijziging van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten. S. 64.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 138, 1—6.
Hand. id. 1892/93, *blads.* 969—986.
Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 379, 389.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene wijziging wenschelijk is van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36) en 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. I. Aan art. 16 van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) wordt het volgende, als tweede lid toegevoegd:

„De burgemeester zendt van die kennisgeving onverwijld een afschrift aan den geneeskundigen ambtenaar."

II. Het tweede lid van art. 24 van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) vervalt.

III. Aan art. 26 van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) wordt het volgende, als tweede lid, toegevoegd:

„Indien den geneeskundigen ambtenaar blijkt, dat door den burgemeester van eene tot zijnen dienstkring behoorende gemeente geen of geen voldoend gebruik wordt gemaakt van de hem bij deze wet toegekende bevoegdheid tot het nemen van maatregelen of het verordenen van voorschriften, geeft hij daarvan, met aanhaling van dit wetsartikel, aan dien burgemeester schriftelijk kennis, met opgave van de door hem noodzakelijk geachte maatregelen of voorschriften en van den termijn, binnen welken die maatregelen of voorschriften naar zijne meening behooren te zijn genomen of verordend. Te gelijker tijd zendt de geneeskundige ambtenaar een afschrift van deze kennisgeving aan den Commissaris der Koningin in de provincie. Zoo spoedig mogelijk, uiterlijk terstond na afloop van den termijn, door den geneeskundigen ambtenaar in zijne kennisgeving genoemd, is de burgemeester verpligt aan den Commissaris der Koningin schriftelijk kennis te geven, dat aan het advies van den geneeskundigen ambtenaar is gevolg gegeven, of, zoo niet, welke bezwaren het nemen of verordenen van de door dien ambtenaar noodzakelijk geachte maatregelen of voorschriften hebben belet. Van deze kennisgeving zendt de burgemeester te gelijker tijd een afschrift aan den geneeskundigen ambtenaar."

IV. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 11 *April* 1893.)

—

8 *April* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Reglement voor de Hoogere Krijgsschool. S. 65.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog en van Koloniën, dd. 23 Februari 1893, IIde afd., n°. 40, en van 25 Februari 1893, Litt^a. C, n°. 32;

Overwegende dat het, ingevolge art. 28 der wet van 1 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 40), tot vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893, noodzakelijk is de Tabel, behoorende bij het Reglement voor de Hoogere Krijgsschool, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 14 September 1891 (*Staatsblad* n°. 170) te wijzigen en dat het tevens wenschelijk is dat Reglement op enkele punten te herzien;

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 Maart 1893, n°. 12);

Gezien het nader rapport van voornoemde

Ministers van 5 April 1893, IIde afd., n°. 77 en van 6 April 1893, Litt^a. C, n°. 55;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het Reglement voor de Hoogere Krijgsschool, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 14 September 1891 (*Staatsblad* n°. 170) wordt gewijzigd als volgt:

1°. aan artikel 13 wordt als tweede lid het volgende toegevoegd:

„De leeraren, officieren van het Nederlandsch-Indisch Leger, worden gevoerd als gedetacheerd bij het Leger hier te lande; met dien verstande dat zij niet in de sterkte van de staven of korpsen van dat Leger worden opgenomen en dat zij de uniform dragen, vastgesteld voor het Leger in *Nederlandsch Indië*."

2°. Het eerste en het tweede lid van artikel 18 worden gelezen als volgt:

„De tot de Hoogere Krijgsschool toegelaten officieren van het Leger in *Nederlandsch-Indië* worden gevoerd als gedetacheerd bij het Leger hier te lande; met dien verstande dat zij niet in de sterkte van de staven of korpsen van dat Leger worden opgenomen."

„Zij dragen de uniform, vastgesteld voor het Leger in *Nederlandsch-Indië*."

3°. Aan artikel 25, onder *d*, wordt het volgende toegevoegd:

„alsmede op de dagen, waarop hun geen onderwijs wordt gegeven;"

4°. Artikel 25, onder *e*, wordt gelezen als volgt:

„aan het vaste personeel beneden den rang van officier: op Zon- en algemeen erkende Christelijke feestdagen en tusschen 1 Juli en 31 Augustus d. a. v."

5°. Artikel 44, onder *b*, wordt gelezen als volgt:

„*b*. die van het Nederlandsch-Indische Leger bij een der korpsen van het Leger hier te lande;"

6°. Artikel 45 wordt gelezen als volgt:

„Na afloop van de detacheeringen, vermeld bij artikel 44, zendt de linie- of stelling-commandant, dan wel de korps-commandant, onder wiens bevelen een van de in genoemd artikel bedoelde officieren is gedetacheerd geweest, een beoordeelend rapport omtrent dien officier — c. q. door tusschenkomst van den inspecteur van het wapen, waarbij de detacheering plaats had — aan den inspecteur van het Militair Onderwijs."

7°. In de Tabel, bedoeld bij artikel 13, wordt in de tweede kolom op de regels 2 en 3 v. b., in plaats van:

„Kapiteins of
„Ritmeesters. (2)"

gelezen:

„Kapiteins of
„Ritmeesters. (1) (2)"

voorts wordt op de regels 5 en 6 v. b. in plaats van:

„Kapitein of
„Ritmeester."

gelezen:

„Kapitein of
„Ritmeester. (2)"

en wordt op regel 2 v. o., in plaats van:

„Sergeant. (5)"

gelezen:

„Sergeant-majoor of sergeant. (5)"

8°. In de onder 7°. van dit besluit bedoelde Tabel wordt de noot (1) in de kolom „Bijzondere bepalingen" gelezen als volgt:

„De directeur en ten hoogste *vier* der officieren van het Leger hier te lande, leeraren in *militaire en aanverwante vakken*, worden in hunnen rang boven de formatie gevoerd, bij den staf van het wapen of bij het dienstvak waartoe zij behooren."

De Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 8sten April 1893.

(*get.*) WILLEM.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.
De Minister van Koloniën, (*get.*) VAN DEDEM.

(*Uitgeg.* 10 *April* 1893.)

—

10 *April* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 66.

Bij deze wet wordt bekrachtiging verleend aan de heffing, gedurende vijf jaren, ten behoeve van de provincie Friesland, van tol- of schutgeld bij het Ureterperverlaat.

—

10 *April* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 67.

Bij deze wet wordt bekrachtiging verleend aan de heffing, gedurende vijf jaren, ten behoeve van de provincie Friesland, van tol-, schut- en opslaggelden bij het Frieschepaalsterverlaat.

—

10 *April* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener provinciale heffing in *Friesland*. S. 68.

Bij deze wet wordt bekrachtiging verleend aan de heffing, gedurende vijf jaren, ten behoeve van

de provincie Friesland, van tol- en schutgelden bij het Buitenstverlaat onder Drachten en bij het Buurtsterverlaat in Drachten.

—

10 *April* 1893. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen voor de verbetering van den waterafvoer in de Kamperpoortenvoorstad, gemeente *Zwolle*. S. 69.

—

10 *April* 1893. WET, tot onteigening voor de verbetering van het kanaal van *Drachten* tot de *Kolonievaart*. S. 70.

—

10 *April* 1893. WET, tot onteigening ten behoeve van een spoorweg (tramweg) van *Schouw* naar *Purmerend*. S. 71.

—

10 *April* 1893. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van het Capucijnerklooster met aanhooriglheden te *Velp* in *Noord-Brabant* aan de vereeniging „Paters Capucijnen", aldaar. S. 72.

—

10 *April* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van art. 10 van de door den Raad der gemeente *Utrecht* op 7 Augustus 1891 vastgestelde verordening op het bouwen en sloopen. S. 73.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 6 Maart 1893, n°. 902, afdeeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van art. 10 van de door den Raad der gemeente *Utrecht* op 7 Augustus 1891 vastgestelde verordening op het bouwen en sloopen;

Overwegende, dat bij gemeld artikel verboden wordt een gebouw te stellen of te herbouwen op grond, welke bij besluit van den gemeenteraad voor den aanleg van een straat of plein bestemd is;

Overwegende, dat de gemeenteraad volgens art. 135 der gemeentewet de bevoegdheid heeft verordeningen te maken betreffende de huishouding der gemeente of in het belang der openbare orde, zedelijkheid en gezondheid;

dat echter gemeld artikel, hetwelk verbiedt het bouwen op grond als boven omschreven, ook wanneer die aan bijzondere personen behoort en tot bijzonder gebruik bestemd is, maar slechts waarschijnlijk eens voor den aanleg van een straat of plein zal worden gebezigd, niet betreft de huishouding der gemeente, noch het belang der openbare orde, zedelijkheid of gezondheid, weshalve de gemeenteraad door bovengemelde beperking van het eigendomsrecht de grenzen zijner wettelijke bevoegdheid heeft overschreden;

dat dus genoemd art. 10 in strijd is met art. 135 der gemeentewet;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 Maart 1893, n°. 13);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 7 April 1893, n°. 1602, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 10 der verordening op het bouwen en sloopen, vastgesteld door den Raad der gemeente *Utrecht* op 7 Augustus 1891, te vernietigen wegens strijd met de wet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 10den April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 17 *April* 1893.)

—

12 *April* 1893. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het doen van uitgaven uit het voorschot ter goede rekening door het Rijk aan burgemeesters verstrekt krachtens art. 28 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131).

Krachtens art. 28 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 131) kunnen, zoo de kas der gemeente ontoereikend is tot het bij voorschot betalen der uitgaven bedoeld in de artt. 24 en 25 dier wet, aan den burgemeester uit 's Rijks kas gelden ter goede rekening worden verstrekt. Uit deze gelden mogen volgens de laatste alinea van gemeld artikel 28 geen andere uitgaven worden betaald dan die, waartoe onteigening aanleiding geeft, zoomede de kosten van aanschaffing van kalk, brandstof of andere zelfstandigheden, die bij het begraven, verbranden of onbruikbaar maken van afgemaakt of gestorven vee worden aangewend, en voorts de kosten tot zuivering en ontsmetting van stallen en andere gebouwen.

Door de Algemeene Rekenkamer is er mijne aandacht op gevestigd, dat door sommige burgemeesters op dit wettelijk voorschrift niet altijd wordt gelet en dat door hen uit de hun ver-

strekte gelden ter goede rekening, uitgaven worden gekweten, waarvoor die gelden niet zijn bestemd, zooals voor het maken van schilder- en wachthuizen, huur van wachtlokalen en verdere daarmede in verband staande kosten, benevens voor merkijzers, merken van vee enz.

De Algemeene Rekenkamer stelt zich voor bedoelde uitgaven voortaan niet meer in de verantwoordingen toe te laten.

Ik heb daarom de eer U te verzoeken de burgemeesters in uwe provincie, met mededeeling van het vorenstaande uit te noodigen, uit de hun eventueel te verstrekken gelden ter goede rekening geene andere uitgaven te kwijten dan die welke daartoe bepaaldelijk in art. 28 zijn aangewezen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

—

13 *April* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van het formulier voor de aangifte in de Vermogensbelasting. S. 74.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 6den Maart 1893, nº 16, Registratie;

Gelet op artikel 15 der wet van den 27sten September 1892 (*Staatsblad* nº. 223), op de Vermogensbelasting;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4den April 1893, nº. 13);

Gezien het nader rapport van den Minister van Financiën van den 12den April 1893, nº. 31, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

Het formulier van het biljet voor de aangifte in de Vermogensbelasting wordt vastgesteld overeenkomstig het bij dit besluit behoorende model.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Amsterdam, den 13den April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 17 *April* 1893.)

GEMEENTE .....

Lijst nº. . . . .

Reg. v. Aansl. nº. . . . .

VERMOGENSBELASTING.

(Wet van den 27sten September 1892, *Staatsblad* nº. 223.)

JAAR 18 / .

Aangifte van het vermogen

van .....

naar den toestand van dat vermogen op den 1sten Mei, of, indien de belastingplichtige zich eerst later binnen het Rijk metterwoon heeft gevestigd, naar den toestand op den dag dier vestiging.

Voor gehuwden wordt, behalve in de gevallen bedoeld bij vraag 3, het gezamenlijk vermogen van beide echtgenooten in de aangiften van den man opgenomen.

Dit biljet is door den Inspecteur der registratie te . . . . . uitgereikt den . . . . . ten einde binnen 20 dagen na die uitreiking, behoorlijk ingevuld, door of van wege den aangever te worden bezorgd in een der daarvoor bestemde bussen of rechtstreeks, kosteloos aangeteekend per post, te worden toegezonden aan den ontvanger der successierechten te . . . . . of aan den voormelden inspecteur der registratie.

Hij, aan wien een biljet is gezonden, en die over het loopend jaar in eene andere gemeente van het Rijk is aangeslagen of dáár reeds aangifte heeft gedaan, vermeldt dit op het biljet met opgaaf van den naam dier gemeente.

VRAGEN.	ANTWOORDEN.
1. Welke zijn de naam, voornamen, beroep en woonplaats (wijk of straat en nommer) van den belastingplichtige? en welke die van den aangever, indien deze niet tevens de belastingplichtige is?	
2. Is de belastingplichtige gehuwd of ongehuwd? Indien hij gehuwd is, hoe zijn de naam en voornamen van zijne echtgenoote?	
3. Is in het hiernevens aan te geven vermogen begrepen dat der echtgenoote? Zoo neen, bestaat er dan tusschen den belastingplichtige en zijne echtgenoote scheiding van tafel en bed; of is scheiding van goederen tusschen hen uitgesproken; of wel heeft de vrouw krachtens art. 195 B. W. zich het beheer van hare roerende en onroerende goederen en het vrije genot van hare inkomsten bedongen?	
4. Heeft de belastingplichtige minderjarige kinderen, van wier vermogen hij (of zij) het wettelijk vruchtgenot heeft; zoo ja, hoe groot is hun aantal en hoe zijn hunne namen en voornamen?	
5. Heeft de belastingplichtige het vruchtgenot van vermogen van andere dan (zijne of hare) minderjarige kinderen; zoo ja, door wien is dat vruchtgenot ingesteld?	
6. Is gebruik gemaakt van de bevoegdheid, gegeven bij art. 7A der wet, om de gebouwde en ongebouwde eigendommen, die geschat mogen worden naar de belastbare opbrengst, alle, geene uitgezonderd, naar de verkoopwaarde te schatten?	
7. Rekent gij u, of den persoon, van wiens (of wier) vermogen aangifte is gevraagd, niet belastingplichtig? In dat geval, om welke reden? (Zie art. 1, 11 en 16), derde lid, der wet.	
8. Indien de belastingplichtige zich eerst na 1 Mei binnen het Rijk metterwoon heeft gevestigd, wanneer had die vestiging plaats?	

AANWIJZING VAN HET VERMOGEN.

			A. In eigendom of daarmede bij art. 3, 1ste en 3de lid der wet gelijk gesteld.	B. In vruchtgenot, (Zie art. 3, 2de lid der wet.)
I. **Bedrag van het vermogen in ondernemingen belegd,** waarvan de belastingplichtige geene verhandelbare aandeelbewijzen bezit, naar de laatste balans, mits deze voldoet aan art. 9 der wet.				
Bij: de sedert het tijdstip der balans aan de onderneming toegevoegde kapitalen	f			
Af: de sedert het tijdstip der balans aan de onderneming onttrokken kapitalen	f			
II. **Bedrag van het niet onder I begrepen vermogen,** als:			f	f
1. In Nederland gelegen onroerende goederen, daaronder begrepen die, welke in erfpacht, in opstal, in beklemming of andere vaste huur of pacht worden bezeten, geschat na aftrek, zoo daartoe aanleiding bestaat, van het in art. 7A, 1°, 2° en 3° der wet genoemde:				
a. die, waarvan de waarde mag worden geschat op 16maal de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen en 20maal de be.				

lastbare opbrengst der ongebouwde eigendommen (zie art. 7A en 51 der wet). (*)		
b. die welke alleen geschat mogen worden naar de bekende verkoopwaarde van soortgelijke of daarmede het meest overeenkomende goederen (zie art. 7B der wet).		
2. Onroerende goederen buiten het Rijk gelegen en rechten op die goederen gevestigd (zie art. 7B der wet, voorlaatste en laatste lid). . .		
3. Het twintigvoud of, indien bij overgang of andere gebeurtenis buitengewone uitkeering wordt genoten, het een-en-twintigvoud der jaarlijksche uitkeeringen uit of ter zake van onroerende goederen (zie artt. 3 en 7C der wet)		
4. Inschrijvingen op de Grootboeken der Nationale Schuld, op Grootboeken van Buitenlandsche Staatsschuld, aandeelbewijzen en alle andere effecten		
5. Schuldvorderingen, geschat naar de contante waarde:		
a. hypothecaire vorderingen		
b. gelden op prolongatie, op beleeningen of in depôt gegeven en te goed bij kassiers of anderen.		
c. andere schuldvorderingen, daaronder begrepen die wegens leveringen of diensten, onverschillig of daarvan al of niet eene rekening is uitgeschreven		
6. Schepen, vaartuigen en schuiten met toebehooren; scheepsaandeelen.		
7. Paarden en voertuigen tot welke doeleinden dan ook gebezigd; vee, voorraden en voorwerpen, behoorende tot het landbouwbedrijf. . .		
8. Aanwezige of in consignatie gezonden fabrieks- of handelsgoederen; daaronder begrepen grondstoffen en goederen in bewerking		
9. Vaste en losse werktuigen en gereedschappen in fabrieken en werkplaatsen.		
10. Wissels en ander handelspapier, geschat naar de contante waarde; vervallen coupons en dividendbewijzen; gelden in kas		
11. Aandeelen in de nog onverdeelde nalatenschappen van:		
....., overleden te ....., den		
....., overleden te ....., den		
12. Waarde der overige bestanddeelen van het aan te geven vermogen, daaronder begrepen de nog te ontvangen zaken, waarvoor reeds een schuld is aangegaan		
Totaal der baten.	*f*	*f*
Totaal der baten.	*f*	*f*
Te verminderen met de schulden, voor zoover die niet reeds zijn afgetrokken van de hiervoor onder I vermelde vermogensaandeelen:		
a. het twintigvoud van het jaarlijksch bedrag der lijfrenten, pensioenen, gevestigde of altijddurende renten en verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting of andere zaken, een en ander voor zoover wettelijk verschuldigd en niet uitgezonderd bij art. 8 der wet laatste lid.	*f*	
b. verdere schulden, naar de contante waarde (zie art. 8, 1°., der wet, tweede lid).		
Totaal der schulden . .	*f*	*f*
Zuiver bedrag van het vermogen . .	*f*	*f*

Zuiver bedrag van het vermogen vermeld in kolom **A** . . . . . *f*
Vier vijfden van het zuiver bedrag van het vermogen vermeld in kolom **B**. "

Totaal van het belastbaar vermogen . . . *f*

Aldus te goeder trouw, naar mijn beste weten opgemaakt. Te . . . . den . . . . .
(§)

(*) Ook dan in te vullen, wanneer gebruik is gemaakt van de bevoegdheid bedoeld bij vraag 6 Door die invulling wordt dan de aangever geacht voldaan te hebben aan het bepaalde bij art. 7A tweede volzin, der wet.

(§) Onderteekening.

Betreft de aangifte het vermogen van een ander dan de onderteekenaar (zie art. 17 der wet), da worde de hoedanigheid, waarin gehandeld is, bij de onderteekening vermeld.

Behoort bij Koninklijk besluit van den 13den April 1893 (*Staatsblad* n°. 74).

Mij bekend, *De Minister van Financiën*, (*get.*) PIERSON.

13 *April* 1893. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent de Raden van beroep voor de uitspraken op de bezwaarschriften betrekkelijk de vermogensbelasting. S. 75.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 18den Maart 1893, n°. 8, Registratie;

Gelet op de artikelen 29 en 37 der wet van den 27sten September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) op de vermogensbelasting;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4den April 1893, n°. 14);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister van den 12den April 1893, n°. 32, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Er zal een Raad van beroep zijn gevestigd in elk der na te melden gemeenten, voor de uitspraak op de bezwaarschriften betrekkelijk de aanslagen in de vermogensbelasting opgelegd binnen den bij elke gemeente vermelden kring, te weten:

1°. te *Groningen*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Groningen;*

2°. te *Leeuwarden*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Leeuwarden, Harlingen, Holwerd, Dokkum* en *Hardegarijp;*

3°. te *Heerenveen*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen van de kantoren der successierechten te *Heerenveen, Bolsward, Sneek, Lemmer, Beetsterzwaag* en *Oldeberkoop*;

4°. te *Assen*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Drenthe;*

5°. te *Zwolle*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Zwolle, Kampen, Steenwijk, Deventer, Raalte* en *Ommen;*

6°. te *Hengelo*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Almelo, Enschede* en *Goor;*

7°. te *Zutphen*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Zutphen, Lochem, Groenlo, Apeldoorn, Elburg, Harderwijk* en *Nijkerk;*

8°. te *Arnhem*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Arnhem, Zevenaar, Terborg, Wageningen* en *Doesburg;*

9°. te *Tiel*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Tiel, Nijmegen, Druten, Elst, Zalt-Bommel* en *Culenborg;*

10°. te *Roermond*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Limburg;*

11°. te *'s-Hertogenbosch*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *'s-Hertogenbosch, Veghel, Boxmeer, Oss, Grave, Werkendam, Waalwijk, Oirschot, Eindhoven* en *Helmond;*

12°. te *Breda*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Breda, Tilburg, Oosterhout, Zevenbergen, Roosendaal* en *Bergen op Zoom;*

13°. te *Middelburg*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Zeeland;*

14°. te *Dordrecht*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Dordrecht, Sliedrecht, Gorinchem, Vianen* en *Oud-Beijerland;*

15°. te *Rotterdam*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Rotterdam, Schiedam, Brielle, IJsselmonde* en *Dirksland;*

16°. te *'s-Gravenhage*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *'s-Gravenhage, Delft* en *Gouda;*

17°. te *Leiden*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Leiden, Noordwijk, Alphen* en *Woerden;*

18°. te *Utrecht*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Utrecht;*

19°. te *Amsterdam*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Amsterdam* en *Hilversum;*

20°. te *Haarlem*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Haarlem* en *Zaandam;*

21°. te *Hoorn*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Hoorn, Medemblik, Enkhuizen* en *Purmerend;*

22°. te *Alkmaar*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Alkmaar, Schagen, Helder* en *Texel.*

2. De Raad vergadert in de gemeente, waarin hij gevestigd is, tenzij door den voorzitter eene andere plaats voor de vergadering wordt aangewezen.

De reis- en verblijfkosten worden aan den voorzitter en aan de leden van den Raad vergoed, overeenkomstig de bepalingen gemaakt bij het Koninklijk besluit van den 5den Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4). De voorzitter en de leden

van den Raad worden gerangschikt in de tweede klasse, bedoeld bij art. 2 van evengemeld besluit.

De declaratiën van de reis- en verblijfkosten worden ingeleverd bij het Departement van Financiën; art. 21 van voormeld besluit van 5 Januari 1884 is op deze declaratiën van toepassing.

3. Voor elken dag, waarop de Raad vergadert, wordt als vacatiegeld genoten, door den voorzitter *vijftien gulden* en door ieder lid *tien gulden*.

De declaratiën wegens vacatiegelden worden per drie maanden ingezonden aan het Departement van Financiën; zij vermelden de dagen, waarop de vergaderingen zijn bijgewoond. Die van de leden van den Raad worden door den voorzitter voorzien van eene verklaring, dat de opgegeven vergaderingen werkelijk door den declarant zijn bijgewoond.

4. Als vergoeding voor bureaukosten kan door den Minister van Financiën worden toegekend:

aan den Secretaris van den Raad te *Amsterdam* hoogstens *achthonderd gulden* 's jaars;

aan den Secretaris van de Raden te *Rotterdam* en te *'s-Gravenhage*, elk hoogstens *zeshonderd gulden* 's jaars

en aan den Secretaris van elk der andere Raden hoogstens *vier honderd gulden* 's jaars.

Deze vergoeding wordt tegen quitantie van den Secretaris aan het einde van elke drie maanden uitbetaald door den ontvanger der successierechten tot wiens kantoor de standplaats van den Raad behoort.

5. De vergoeding aan de deskundigen, die den Raad hebben voorgelicht, wordt hun, overeenkomstig art. 37, alinea 2 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), door den voorzitter van den Raad toegelegd aan den voet van hunne declaratie.

De declaratie vermeldt de opdracht van den Raad, den aard der verrichte werkzaamheden, den daaraan besteden tijd en de daarvoor gedane reizen. Het vacatiegeld en het voor reiskosten toegekende bedrag worden door den voorzitter elk afzonderlijk vermeld.

Het door den voorzitter toegelegde bedrag wordt door den ontvanger der successierechten aan de deskundigen uitbetaald, op overlegging van hunne onder des voorzitters toeschatting te stellen quitantie.

6. De kosten van huur, verwarming, verlichting en schoonhouden van het lokaal, waarin de Raad vergadert en van bediening van den Raad, worden door den Minister van Financiën vastgesteld en door den ontvanger der successierechten aan de daarop rechthebbenden op hunne quitantie uitbetaald.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer en aan den Raad van State.

Amsterdam, den 13den April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 17 *April* 1893.)

—

14 *April* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de arrondissements-rechtbanken bevoegd zijn te oordeelen over de al dan niet gegrondheid van de weigering van een ambtenaar van den burgerlijken stand om een huwelijk te voltrekken, daarop berustende dat het vroeger huwelijk van eene der beide partijen ontbonden zou zijn verklaard wegens overspel met de andere partij; dat echter de vordering tot ongegrondverklaring van zoodanige weigering niet bij verzoekschrift kan worden aanhangig gemaakt.

De Hooge Raad enz.,

Overwegende dat als middel van cassatie is voorgesteld:

Schending en verkeerde toepassing van de artt. 53 en 69 R. O., 332, 801 en volg. B. R., 41, 43, 89, 114 en volg., 129, 137 B. W.;

O. daaromtrent:

dat de requiranten zich bij het introductief request hebben gewend tot de arrondissements-rechtbank te 's Gravenhage, zich beklagende dat de ambtenaar van den burgerlijken stand te Leiden weigerde hun huwelijk te voltrekken op grond dat het huwelijk van den eersten req. ontbonden zou zijn verklaard wegens gepleegd overspel met de tweede req. en verzocht hebben dat die weigering van den ambtenaar van den burgerlijken stand voor ongegrond zal worden verklaard, en die ambtenaar zal worden gelast tegen overhandiging van de bij de wet gevorderde stukken tot voltrekking van voormeld huwelijk over te gaan;

dat de rechtbank bij beschikking van 28 October 1892 de oproeping en verschijning ter raadkamer heeft bevolen van de beide requiranten en

een drietal getuigen om op het verzoek te worden gehoord;

dat het hof, na de verwijzing van den Hoogen Raad, recht doende op het hooger beroep van de beschikking der rechtbank, die beschikking bij de thans bestreden beslissing heeft vernietigd en opnieuw rechtdoende de rechtbank onbevoegd heeft verklaard om op het bij verzoekschrift gedaan verzoek recht te doen, hoofdzakelijk op grond dat bij geene wetsbepaling aan de arrondissementsrechtbank rechtsmacht is opgedragen om op een daartoe strekkend verzoekschrift over het al of niet gegronde der weigering van den ambtenaar van den burgerlijken stand te beslissen of aan dien ambtenaar bevelen te geven hoe hij zal hebben te handelen, behalve in het geval dat de weigering steunt op de ongenoegzaamheid der stukken, en, in elk geval het huwelijk is gesuit door de daartoe bevoegde personen en in de vormen bij de wet voorgeschreven, welke beide gevallen zich in deze niet voordoen;

O. dat echter, ook buiten de zoo even vermelde gevallen, de ambtenaar van den burgerlijken stand weigeren kan, en in deze ook werkelijk geweigerd heeft, om een huwelijk te voltrekken, en dat er alsdan geen bijzondere rechter bij de wet is aangewezen, die bevoegd is om over de al of niet gegrondheid van zoodanige weigering te oordeelen;

dat dus in zoodanig geval de bepaling geldt van art. 53 R. O. volgens welke de arrondissementsrechtbanken in eersten aanleg kennis nemen van burgerlijke rechtsvorderingen van allerlei aard, voor zoover die kennisneming niet aan andere rechters is opgedragen;

dat nu wel het hof tevens en terecht, heeft beslist, dat de wet geene aanleiding geeft om eene vordering als die der requiranten *bij verzoekschrift* bij de rechter aanhangig te maken, doch dat hieruit niet volgt de onbevoegdheid van den rechter bij wien zoodanig verzoek gedaan is, maar alleen de niet-ontvankelijkheid om dit bij verzoekschrift te doen;

O. dat derhalve de beperkte bevoegdheid der arrondissements-rechtbank zooals die door het hof is aangenomen, in strijd is met gemeld art. 53 R. O. en de gegeven beschikking wegens schending van dat artikel behoort te worden vernietigd, en de Hooge Raad ten principale behoort recht te doen op het bestaande hooger beroep met niet-ontvankelijk-verklaring van de requiranten in hun oorspronkelijk verzoek;

Vernietigd de beschikking door het gerechtshof te 's Gravenhage op den 1 Maart 1893 in deze zaak gegeven;

En krachtens art. 105 R. O. ten principale rechtdoende op het bestaande hooger beroep;

Vernietigt de beschikking van de arrondissementsrechtbank te 's Gravenhage van 28 October 1892;

Verklaart de requiranten niet-ontvankelijk in het oorspronkelijk aan de rechtbank door hen gedaan verzoek.

—

15 *April* 1893. BESLUIT, tot regeling van de pensioenen van ambtenaren, geëmploieerden en werklieden verbonden aan het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam*. S. 76.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat de ambtenaren, geëmploieerden en werklieden, die ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* werkzaam zijn bij het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam*, wat betreft uitzicht op pensioen niet behooren achtergesteld te blijven bij andere ambtenaren, geëmploieerden en werklieden in dienst van den Staat, aan wie bij de wetten van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109) aanspraak op pensioen ten laste van den Staat is toegekend;

Op de voordracht van den Minister van Koloniën van den 26sten Januari 1893, Lett. F, n°. 16;

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Februari 1893, n°. 31);

Gelet op het nader rapport van genoemden Minister van 10 April 1893, Lett. F, n°. 71;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De ambtenaren (pakhuismeester en pakhuisopzichter), de geëmploieerden (assistenten bij de keuringen) en de werklieden, die, in het genot van bezoldiging, van toelagen en van dag- of uurloon ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, verbonden zijn aan het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam*, hebben na bekomen eervol ontslag aanspraak op burgerlijk pensioen ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, ook voor den dienttijd dien zij bij de inwerking treding van dit besluit reeds bij genoemd Etablissement hebben vervuld, volgens de bepalingen die ten aanzien van de pensionneering van ten laste van de Staatsbegrooting bezoldigde of beloonde ambtenaren, geëmploieerden en werk-

lieden zijn vastgesteld bij de wetten van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109), behoudens de in dit besluit te vermelden afwijkingen.

De weduwen en kinderen der bovenbedoelde geëmploieerden en werklieden hebben, in het bij artikel 17 der wet van 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109) aangewezen geval, aanspraak op het pensioen of den onderstand in de tweede afdeeling dier wet toegekend aan de weduwen en kinderen der geëmploieerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij de inrichtingen van 's Rijks zee- en landmacht.

2. De bijdragen, bedoeld in artikel 10 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78), worden van de in dit besluit bedoelde ambtenaren niet geheven.

3. Aan de werklieden die, bij het ophouden der bemoeiingen van de Nederlandsche Handelmaatschappij met de aanschaffing en uitzending van goederen voor 's Rijks Overzeesche bezittingen en Koloniën, uit den dienst van dit lichaam in dien van den Staat zijn overgegaan en wier namen zijn vermeld in den aan dit besluit gehechten staat Litt. A kan, ongeacht hunnen diensttijd, ter zake van minstens 60jarigen ouderdom pensioen worden verleend.

Indien dit pensioen bij toepassing van het eerste lid van artikel 1 minder zou bedragen dan *f* 280 voor een voorman en *f* 250 voor een gewoon werkman, dan wordt het op die bedragen bepaald.

4. Indien het loon, dat door een geëmploieerde of werkman is genoten in de vijf voor hem gunstigste der laatste tien dienstjaren, niet met zekerheid te bepalen mocht zijn, wordt voor elk ontbrekend jaar genomen de middelsom van het bedrag dat genoten is in de jaren waarover het verdiende loon vaststaat.

5. Aan de geëmploieerden en werklieden die onder gelijktijdig genot van pensioen uit de geldmiddelen van het Rijk of van 's Rijks Koloniën en bezittingen in andere werelddeelen bij de inwerking treding van dit besluit bij het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam* werkzaam zijn en wier namen zijn vermeld in den aan dit besluit gehechten staat Litt. B, blijft dit voorrecht op den bestaanden voet en dus zonder korting op hun pensioen verzekerd.

De korting bij artikel 25 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) bedoeld, wordt te hunnen aanzien alleen toegepast over het bedrag der hun verder eventueel toe te kennen verhooging van toelage of loon.

6. De pensioenen en onderstanden, in dit besluit bedoeld, worden bij Koninklijk besluit verleend, op voordracht van den Minister van Koloniën.

Van de gronden waarop de toekenning berust wordt in het besluit melding gemaakt.

Bij de begrooting van Nederlandsch-Indie wordt aan de Staten-Generaal mededeeling gedaan van de pensioenen die sedert de indiening der vorige begrooting zijn verleend. De lijst, waarbij dit geschiedt, bevat de gegevens in artikel 19 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en artikel 27 der wet van 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109) vermeld.

7. Dit besluit treedt in werking op den vijfden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Financiën, van Marine en van Oorlog en aan de Algemeene Rekenkamer

Amsterdam, den 15den April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 2 *Mei* 1893.)

STAAT L^A. A, *behoorende bij het Koninklijk besluit van* 15 *April* 1893 (Staatsblad n°. 76) *en aanwijzende de namen der werklieden van het Koloniaal Etablissement te* Amsterdam *voor wie geldt de bepaling in art.* 3 *van voormeld besluit.*

J. L. Caspari.
H. van Wichen.
F. H. Ockers.
J. P. de Groot.
M. Pleune.
G. Lohuijs.
A. Christiani.
N. Kuijlenburg.
J. A. Uhlhorn.
F. C. van der Heijde.
J. Bos.
W. van Luit.
M. Loöhuis.

Mij bekend,

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

STAAT I^A. B, *behoorende bij het Koninklijk besluit van* 15 *April* 1893 (Staatsblad n°. 76) *en aanwijzende de geëmploieerden en werklieden ten aanzien van wie de korting, bedoeld bij art.* 25 *der wet van* 9 *Mei* 1890 (Staatsblad n°. 78), *ingevolge art.* 5 *van voormeld besluit alleen zal worden toegepast over het bedrag van hun toe te kennen verhoogingen van toelage of loon.*

NAAM.	Qualiteit.	Bedrag der toelagen of van het tot jaarloon herleide nnrloon.	Bedrag van het pensioen.	Gezamenlijk bedrag.	AANTEEKENINGEN.
Geëmploieerden.					
M. Hollander.	Assistent bij de keuringen.	*f* 900.—	*f* 218.—	*f* 1,118.—	Gegageerd Adjudant-onderofficier Oost-Indië.
G. J. Vuijk.		900.—	400.—	1,300.—	Item.
J. F. Laout.		900.—	480.—	1,380.—	Item.
C. H. Trines.		800.—	310.—	1,110.—	Gegageerd Sergeant-Majoor Genie werkman Oost-Indië.
M. A. Bergman.		800.—	480.—	1,280.00	Gegageerd Conducteur 1ste klasse der Artillerie Oost-Indië.
H. Verwer.		800.—	380.—	1,180.—	Gegageerd Adjudant-onderofficier Oost-Indië.
Werklieden.					
F. A. Hermans.	Voorman.	704.25	367.50	1,071.75	Gepensionneerd Vuurstoker 1ste klasse Koninklijk Nederlandsche Marine.
H. J. Ombach.	Gewoon werkman.	626.—	580.—	1,206.—	Gepensionneerd 1ste smid V.K. Koninklijk Nederlandsche Marine.

Mij bekend,

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

---

17 *April* 1893. BESLUIT, houdende intrekking van het kantoor van expeditie en betaling en van laatste visitatie te *Reuven* en opheffing van een heerbaan. S. 77.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van 13 April 1893, n°. 6, Invoerrechten en accijnzen;

Herzien het Koninklijk besluit van 12 Juni 1839 (*Staatsblad* n°. 23);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met wijziging van het 3e en 4e lid van § 1 van bovengemeld besluit, in te trekken de aanwijzing van het kantoor *Reuven* als kantoor van expeditie voor het inkomen in het Rijk aan de landzijde n van laatste visitatie bij het uitgaan en als kantoor van betaling voor de invoer aan de landzijde.

2. Met wijziging van § 3 van evengenoemd besluit, op te heffen als route of heerbaan tot in- en uitvoer van goederen den weg van *Keulen* over *Bracht* langs de *Kivit* op de *Reuver* door het gehucht *Leeuwen* tot het veer te *Kessel*.

3. Dit besluit treedt in werking op 1 Mei 1893.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 17den April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 22 *April* 1893).

—

17 *April* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat het woord *levering* in art. 2 der wet van 23 Juli 1889 (*Staatsblad* n°. 82) dezelfde beteekenis heeft als in de artt. 667 en 639 van het Burgerlijk Wetboek en dat als zoodanige levering is te beschouwen de terhandstelling van een kluit surrogaat van boter aan iemand, ten einde ze aan een derde, als voor dezen gekocht, over te brengen, onverschillig of laatstbedoelde al dan niet verplicht was het aldus geleverde te aanvaarden.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den req. voorgesteld bij memorie:

Schending van art. 2 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82) en van art. 667 j°. 639 B. W.;

Overwegende dat bij het beklaagde vonnis bewezen is verklaard, dat de req. «in den voormiddag van 29 Juni 1892, omstreeks 8 uren, op de openbare Schuttershofstraat te Ter Neuzen, aan L. C. L. R. een hoeveelheid van ongeveer 4½ Kg. surrogaat van boter heeft afgeleverd, terwijl niet op den doek, waarin dat surrogaat was verpakt, noch op dat surrogaat zelf, in duidelijke letters voorkwam het woord *margarine* of het woord surrogaat";

O. dat, blijkens het vonnis, ter terechtzitting in eersten aanleg door J. J. K., huisvrouw van P. R., is verklaard «dat zij op voornoemd tijdstip hare dochter L. C. L. R. heeft gezonden naar bekl., om bij deze boter te koopen; dat zij gewoon is hare boter bij bekl. te koopen, en bij goedvinden te betalen; dat zulks ook met deze boter het geval was, doch dat zij de kluit, die door hare dochter werd tehuis gebracht, niet vertrouwde, vermits zij zag dat er een monster uit gestoken was en daarom later aan de bekl. heeft teruggegeven"; op grond waarvan namens de req. ter terechtzitting van de rechtbank tot hare verdediging is aangevoerd, «dat vermits de getuige K. boter bedoelde te koopen en de bekl. margarine heeft geleverd, partijen het niet eens waren omtrent de zaak en dus geen koop en verkoop was tot stand gekomen en alzoo geene levering";

O. dat ten aanzien van dezen verdedigingsgrond door de rechtbank is overwogen: «dat het onverschillig is of de getuige K. al of niet verplicht was het haar geleverde te aanvaarden omdat haar niet was geleverd wat zij bedoelde te koopen of om eenige andere reden, vermits de bekl. in elk geval, in den zin der boterwet, de kluit margarine heeft geleverd, door die ter hand te stellen aan L. R., ten einde ze aan hare moeder over te geven en met het doel om van deze betaling te erlangen";

O. dat deze beslissing bij het middel van cassatie wordt bestreden op grond dat met het woord leveren in art. 2 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82) niet wordt bedoeld de feitelijke overgave van hand tot hand, welke in het stelsel der rechtbank reeds als levering zou zijn te beschouwen, maar die levering welke volgens art. 667 in verband met art. 639 B. W. krachtens eenig contract of rechtstitel eigendom overdraagt, en dat derhalve, nu in deze niet is gebleken dat een contract van koop en verkoop tot stand gekomen en dus het stuk surrogaat van boter van eigenaar veranderd is, de overgifte of aflevering er van geen strafbaar feit kon opleveren;

O. daaromtrent:

dat bij het middel terecht aan het woord *leveren*, voorkomende in art. 2 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82), de beteekenis wordt toegekend, die het woord *levering* heeft in de aangehaalde artikelen van het Burgerlijk Wetboek;

dat echter ten onrechte wordt beweerd, dat bij het vonnis daaraan een andere zin is gehecht;

dat toch de rechtbank, wel verre van elke feitelijke overgave, afgescheiden van eenig contract of eenigen rechtstitel, onder het begrip van levering in den zin der wet te brengen, de hier plaats gehad hebbende overgave heeft beschouwd als levering, omdat de terhandstelling van de margarine aan L. R. geschiedde, ten einde ze aan hare moeder, als voor deze gekocht, over te brengen;

dat de req. daardoor voldeed aan hare verplichting als verkoopster, om het verkochte goed over te dragen in de macht en het bezit van de koopster, dat is: aan hare verplichting tot levering van het verkochte, en dat, gelijk met juistheid door de rechtbank is aangenomen, het onverschillig is of de getuige K. al dan niet verplicht was het haar geleverde te aanvaarden, omdat, ook al had zij gebruik gemaakt van een haar toekomend recht om de aanvaarding te weigeren, dit niet zou hebben weggenomen dat vanwege de verkoopster de levering van de boter, als door haar verkocht, was geschiedt;

O. dat het middel van cassatie derhalve is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het beroep en veroordeelt de req. in de kosten daarop gevallen.

—

20 *April* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat hij wien door den raad eener gemeente concessie is verleend voor een paardentramweg, loopende o. a. door zekere straat, ter zake van het door het gemeentebestuur, ter uitvoering van een door den raad in een gezondheidsbelang bevolen gemeentewerk, tijdelijk doen opnemen en ter zijde leggen doch daarna weder doen leggen van de door den concessionaris voor de tram gelegde spoorstaven, kan van de gemeente geen schadevergoeding eischen, op grond van zijn eigendomsrecht op die staven of van eenig zakelijk of contractueel recht om die staven in de bedoelde straat ten behoeve van zijne onderneming te houden.

(*Zie het arrest van het gerechtshof te Arnhem van 7 September* 1892.)

De Hooge Raad enz.,

Partijen gehoord;

Gezien de stukken;

Overwegende dat als eenig middel van cassatie is voorgedragen: schending of verkeerde toepassing van de artt. 625, 1401 en 1402 B. W. en van de artt. 135, 137, 138, 141, 150, 161, 168, 179 en 180 der gemeentewet, en voor zooveel noodig van de artt. 350 en 351 Strafrecht en van de volgende besluiten van den raad der gemeente Arnhem: van 24 Mei 1879, waarbij aan D. N. P. VAN DER HEIJDEN voor den tijd van 30 jaren concessie is verleend voor een paardentramweg in die gemeente; van 5 Juli 1879, waarbij is goedgekeurd de overdracht dier concessie door den concessionaris aan de eischeresse in cassatie, en van 29 October 1887, waarbij is besloten tot den aanleg van een groot riool, gaande van Klarendal naar den Rijn; doordien bij het beklaagde arrest is aangenomen, dat de daad van het gemeentebestuur, welke bij de feitelijke beslissing is omschreven, niet is eene onrechtmatige daad;

O. daaromtrent, dat, volgens het beklaagde arrest, tusschen partijen vaststaat, dat door den raad der gemeente Arnhem bij besluit van 24 Mei 1879 aan VAN DER HEIJDEN voor den tijd van 30 jaren concessie is verleend van een paardentramweg in die gemeente, loopende o. a. door de Steenstraat;

dat onder de voorwaarden niet voorkomt een voorbehoud aan de gemeente van de bevoegdheid om ten behoeve van publieke gemeentewerken de gelegde spoorstaven tijdelijk op te nemen of ter zijde te leggen;

dat bij besluit van denzelfden raad dd. 5 Juli 1879 is goedgekeurd de overdracht der concessie aan de eischeresse, die de spoorstaven gelegd heeft;

dat de raad bij besluit van 29 October 1887 heeft besloten tot den aanleg van een groot riool, gaande van Klarendal naar den Rijn, en loopende o. a. door de Steenstraat;

dat dit werk niet zonder tijdelijke wegneming der daar liggende spoorstaven kon worden uitgevoerd, en het gemeentebestuur die tijdelijk heeft doen opnemen en ter zijde leggen, doch na afwerking van het telkens onder handen genomen gedeelte der straat weer heeft doen leggen, een en ander echter met het gevolg, dat van 21 Maart 1890 tot Mei d. a. v. steeds een gedeelte der trambaan door de Steenstraat opgebroken was en door eischeresse niet met hare tramrijtuigen kon worden bereden;

dat het opnemen, ter zijde leggen en weder leggen der spoorstaven is geschied zonder eenige beschadiging daarvan, en geheel ten koste der gemeente;

O. dat de door eischeresse ter zake van deze feiten ingestelde actie tot schadevergoeding bij het beklaagde arrest is ontzegd, omdat de tijdelijke opneming en terzijdelegging der spoorstaven in de gegeven omstandigheden geenszins als eene aantasting van eischeresses eigendom, maar slechts als eene tijdelijke verhindering voor haar om van de spoorstaven het bij de concessie bedoelde gebruik te maken, kan worden beschouwd; tot welke handeling, nu bij raadsbesluit van 29 October 1887, blijkbaar in een gezondheidsbelang, besloten was in gemelde straat een groot riool te leggen, het gemeentebestuur alleszins was bevoegd;

dat door deze beslissing niet, gelijk bij het middel hoofdzakelijk beweerd wordt, art. 625 B. W. geschonden kan zijn, omdat vaststaat dat al wat het gemeentebestuur ten aanzien der staven gedaan heeft, geschied is zonder ze eenigszins te beschadigen;

dat de door de eischeresse geleden schade, volgens hare in het arrest opgenomen bewering, alleen betrof de exploitatie harer onderneming; maar uit het haar toekomend eigendomsrecht nooit zou kunnen volgen eene bevoegdheid om de staven ter plaatse waar zij op de openbare straat gelegd

zijn, te houden en ten behoeve harer onderneming te gebruiken;

dat veeleer uit het eigendomsrecht der gemeente aan de straat zou volgen de bevoegdheid om voorwerpen die zich daar bevinden, van daar te verwijderen, althans indien zulks, gelijk in deze het geval is geweest, zonder beschadiging dier voorwerpen geschiedt;

dat waar de actie dus niet gegrond kan zijn op het enkel eigendomsrecht der eischeresse, zij alleen dan voor toewijzing vatbaar zoude wezen, indien deze bovendien nog een bijzonder recht had om hare staven in de Steenstraat ten behoeve van hare onderneming te houden;

dat van eenig zakelijk of contractueel recht in dien zin geen sprake is, en de vraag dus alleen zou kunnen zijn, of zij zoodanig recht aan de haar verleende concessie kan ontleenen;

dat echter deze vraag geen deel uitmaakt van het voorgestelde middel, omdat, voor zoover ook bepalingen der concessie daarbij zijn aangehaald, zulks alleen is geschied om aan te toonen, dat de aanwezigheid van eischeresses rails in de Steenstraat, als van gemeentewege toegelaten, niet opleverde ongeoorloofde belemmering van het verkeer op den openbaren weg, zonder dat beweerd is dat de concessie eene voor schending of verkeerde toepassing vatbare wet of wettelijke verordening zou vormen, weshalve dit niet behoeft te worden onderzocht;

dat het middel mitsdien is ongegrond;

Verwerpt het beroep in cassatie en veroordeelt de eischeresse in de kosten.

—

22 *April* 1893. BESLUIT, houdende voorschriften omtrent het bepalen van de hoeveelheid zout in pekel, zeewater of ander zouthoudend water. S. 78.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 12 April 1893, n°. 114, (Invoerrechten en Accijnzen);

Gezien art. 69 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227), houdende bepalingen omtrent den accijns op het zout;

Den Raad van State gehoord (advies van den 18 April 1893, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën van 21 April 1893, n°. 45, (Invoerrechten en Accijnzen);

Hebben besloten en besluiten, vast te stellen de volgende voorschriften omtrent het bepalen van de hoeveelheid zout in pekel, zeewater of ander zouthoudend water.

Art. 1. Voor het onderzoek van zeewater wordt eene afgemeten hoeveelheid daarvan met eene oplossing van zuiver normaal kaliumchromaat lichtgeel gekleurd en daarna droppelsgewijs vermengd met eene oplossing van zilvernitraat, bevattende per liter 17 gram van deze stof. De vermenging wordt voortgezet tot dat zich rood zilverchromaat begint te vormen.

Het aantal kubieke centimeters zilvernitraatoplossing, hiertoe noodig, wordt gedeeld door het aantal kubieke centimeters, van de te onderzoeken vloeistof afgemeten.

Het quotient, met 510 vermenigvuldigd, geeft aan het aantal grammen zout in een hectoliter van die vloeistof.

2. Is de te onderzoeken vloeistof geen zeewater, dan wordt de hoeveelheid zout daarin bepaald door volledige analyse met gebruikmaking van barythydraat en platinachloride.

3. Het onderzoek volgens art. 1 of art. 2 geschiedt te *Amsterdam* door ambtenaren, daartoe door den Minister van Financiën aangewezen.

Van de te onderzoeken vloeistoffen worden hun proeven verstrekt, genomen met opvolging van het bepaalde bij art. 79 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227).

De uitkomst van het onderzoek wordt den belanghebbende schriftelijk medegedeeld.

4. Dit besluit treedt in werking op den vijfden dag na dien zijner afkondiging.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 22sten April 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 27 *April* 1893.)

—

1 *Mei* 1893. BESLUIT, houdende vestiging van kantoren en eerste wachten tot in- en uitklaring in de provincie *Zuid-Holland*, alsmede aanwijzing van den *Hoek van Holland*, onder de gemeente *'s Gravenzande*, als lichtingsplaats en als losplaats van goederen bij invoer ter zee en met spoortreinen. S. 79.

IN NAAM VAN H. M WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 28 April 1893, nº. 34, Invoerrechten en accijnzen;

Gelet op de artikelen 6, 9, 19, 42, 55 en 63 der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* nº. 38), op de artikelen 1, 43 en 53 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* nº. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* nº. 53) en op de Koninklijke besluiten van 10 December 1822 (*Staatsblad* nº. 50) en van 15 April 1872 (*Staatsblad* nº. 47);

Gelet op de artikelen 2 en 13 van het Koninklijk besluit van 11 December 1857 (*Staatsblad* nº. 124);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan den *Hoek van Holland* onder de gemeente *'s Gravenzande* wordt gevestigd een kantoor van in- en uitklaring van schepen, die langs den *Nieuwen Waterweg* binnenkomen en uitgaan.

2. Voor de schepen, die aldaar niet aanleggen en wier gezagvoerders zich gedragen naar de voorschriften van den Minister van Financiën worden als kantoren van in- en uitklaring aangewezen *Maassluis*, *Vlaardingen*, *Schiedam* en *Rotterdam*.

3. De *Hoek van Holland* voornoemd wordt mede aangewezen als lichtingsplaats.

4. De *Hoek van Holland* wordt aangewezen voor de lossing van goederen, ingevoerd ter zee en van goederen, ingevoerd met spoortreinen op den voet van voormeld besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* nº. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* nº. 53).

5. Voor de vischschepen, die ter vischvangst uitgaan of daarvan terugkomen, worden als laatste wacht bij het uitgaan en als eerste wacht bij het binnenkomen ook aangewezen de gemeenten *Maassluis*, *Vlaardingen*, *Nieuwesluis* (gemeente *Heenvliet*), *Pernis en Middelharnis*.

6. Dit besluit treedt in werking op den *eersten* Juni 1893.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 1sten Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 13 *Mei* 1893.)

—

5 *Mei* 1893. BESLUIT, waarbij aan de vereeniging voor Christelijke verzorging van krankzinnigen en zenuwlijders in Nederland, gevestigd te *Ede*, vergunning wordt verleend het landgoed "*Ederoord*" aldaar in te richten tot een gesticht voor krankzinnigen. S. 80.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 Mei 1893, nº. 2248, afdeeling Medische Politie, betreffende een verzoek van de Vereeniging voor Christelijke verzorging van krankzinnigen en zenuwlijders in Nederland, gevestigd te *Ede*, om het landgoed "*Ederoord*", te *Ede*, te mogen inrichten tot een gesticht voor krankzinnigen;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* nº. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46, van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* nº. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Aan de Vereeniging voor Christelijke verzorging van krankzinnigen en zenuwlijders in Nederland, gevestigd te *Ede*, wordt vergunning verleend het landgoed "*Ederoord*", te *Ede*, overeenkomstig de door haar bestuur overgelegde teekening en beschrijving in te richten tot een gesticht voor krankzinnigen.

2. In het gesticht mogen niet meer dan twaalf krankzinnigen, uitsluitend mannen, verpleegd worden.

3 In elk voor meer dan één verpleegde bestemd slaapvertrek wordt op eene duidelijk zichtbare plaats het aantal patiënten aangewezen waarvoor het bestemd is.

4. Zonder goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken mag noch in de lokalen, noch in hunne bestemming eene verandering gemaakt worden, die invloed heeft op de plaatsruimte of den aanvoer van versche lucht in de voor de verpleegden bestemde dag- of nachtverblijven.

5. De geneeskundige behandeling der verpleegden wordt aan ten minste één geneeskundige opgedragen, die gevestigd moet zijn op het terrein van het krankzinnigengesticht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Ludwigsburg, den 5den Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 15 *Mei* 1893.)

8 *Mei* 1893. BESLUIT, to wijziging van het reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardijschepen, vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 18 Maart 1891 (*Staatsblad* n°. 76). S. 81.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat het wenschelijk is enkele bepalingen van het reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardijschepen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 18 Maart 1891 (*Staatsblad* n°. 76) te herzien;

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 1 Maart 1893, L^A. D, afdeeling Handel en Nijverheid;

Den Raad van State gehoord (advies van den 11 April 1893, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 3 Mei 1893, n°. 136, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Eenig artikel.

In het reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardijschepen, vastgesteld bij Koninklijk beslnit van 18 Maart 1891 (*Staatsblad* n°. 76) worden de volgende wijzigingen gebracht:

I. Het in artikel 8 bepaalde omtrent de diploma's A en B wordt vervangen door het volgende:

»Diploma A is een bewijs van bekwaamheid als:

a. tweede machinist op schepen uitsluitend bestemd voor de vrachtvaart;

b. derde machinist op alle koopvaardijschepen.

Diploma B is een bewijs van bekwaamheid als:

a. eerste machinist op schepen uitsluitend bestemd voor de vrachtvaart, zoomede op schepen varende tusschen Europeesche havens. Met Europeesche havens worden hierbij gelijk gesteld de niet-Europeesche havens van de Middellandsche Zee en de Zwarte Zee.

b. tweede machinist op alle koopvaardijschepen".

II. Artikel 9 sub 3 wordt gelezen:

»3°. het bewijs, dat hij gedurende ten minste drie jaar als smid, bankwerker, draaier, ketelmaker of machinesteller heeft gewerkt, waarvan ten minste één jaar in eene machinefabriek aan den bouw of de herstelling van stoommachines en ketels, of wel in het bezit is van het eind-diploma van eene inrichting ter opleiding van machinisten, ter goedkeuring van den Minister".

»Tot 1 Jannari 1897 kunnen zij, die geene bewijzen van werktijd of voldoenden werktijd, volgens de vorige alinea, kunnen overleggen, volstaan met-, of het ontbrekende aanvullen door bewijzen van dienttijd aan boord als machinist of adsistent-machinist."

III. De laatste alinea van artikel 11 wordt gelezen als volgt:

»Hij, die tengevolge van een onvoldoend examen is afgewezen, wordt eerst na een door de commissie te bepalen tijdsverloop van ten hoogste zes maanden weder tot een nader examen voor gelijk diploma toegelaten".

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal geplaatst, en waarvan afschrift aan den Raad van State gezonden zal worden.

Ludwigsburg, den 8sten Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 20 *Mei* 1893.)

—

10 *Mei* 1893. BESLUIT, houdende nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 9 October 1885 (*Staatsblad* n°. 184) tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen voor het krankzinnigengesticht te *Rosmalen*. S. 82.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 6 Mei 1893, n°. 2263, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46°, van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, met intrekking van het Koninklijk besluit van 28 Maart 1892 (*Staatsblad* n°. 50) te bepalen, dat art. 1 van het Koninklijk beslnit van 9 October 1885 (*Staatsblad* n°. 184), tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen voor het krankzinnigengesticht te *Rosmalen*, wordt gelezen als volgt:

»In het krankzinnigengesticht te *Rosmalen* mogen niet meer dan 280 krankzinnige mannen en 245 krankzinnige vrouwen verpleegd worden".

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Flims, den 10den Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 19 *Mei* 1893.)

—

10 *Mei* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders der gemeente *Zuidlaren* van 29 Februari 1893, waarbij vergunning is verleend aan G. KREMER aldaar tot verkoop van sterken drank in het klein. S. 83.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 7 April 1893, nº. 1434, afdeeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente *Zuidlaren*, van 29 Februari 1892, waarbij vergunning is verleend aan G. KREMER aldaar tot verkoop van sterken drank in het klein in twee localen van het door hem bewoond perceel, gelegen te *Groeve*, wijk D nº. 21;

Overwegende, dat toen bedoelde vergunning werd verleend het volgens de wet vastgestelde maximum der te *Zuidlaren* te verleenen vergunningen aldaar reeds was overschreden;

dat in de localiteit, waarvoor de bedoelde vergunning is verleend, wel op 1 Mei 1881 sterke drank in het klein werd verkocht, maar dat in 1884 bij gebreke van tijdige betaling van het vergunningsrecht de verleende vergunning is vervallen, waarop de verkoop van sterken drank in het klein in die localiteit door den belanghebbende is gestaakt, zoodat aan die localiteit de bestemming om voor verkoop van sterken drank in het klein te worden gebruikt, door eene daad van den gebruiker is ontnomen;

dat alzoo het eerste lid van art. 26 der drankwet niet op voormelde localiteit van toepassing is;

dat bovengenoemd besluit van burgemeester en wethouders der gemeente *Zuidlaren* mitsdien is in strijd met art. 3 in verband met art. 2 der drankwet;

Gelet op art. 153 der Gemeentewet;

Gehoord den Raad van State (advies van den 25 April 1893, nº. 20);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 Mei 1893, nº. 2043, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan, bovenvermeld besluit van burgemeester en wethouders der gemeente *Zuidlaren* van 29 Februari 1892 te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Flims, den 10den Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 19 *Mei* 1893.)

—

12 *Mei* 1893. MISSIVE van den Minister van Financiën aan de directeuren der registratie en domeinen, betreffende toepassing der zegel- en registratiewetten op stukken betrekkelijk gedingen van onvermogenden.

Door mijn ambtgenoot van Justitie geraadpleegd, welke stukken in eene kosteloose procedure, van de zijde van de kosteloos procedeerende partij opgemaakt, vrijgesteld zijn van zegel en in debet kunnen worden geregistreerd, is door mij bij brief van heden het volgende te kennen gegeven:

Het voorschrift van art. 868 W. v. B. R., volgens hetwelk de gerechtelijke akten van de zijde van hem, die de toelating om kosteloos te procedeeren heeft bekomen, in debet zullen worden geregistreerd, moet worden toegepast ten aanzien van alle stukken, zoowel gerechtelijke als buitengerechtelijke en burgerlijke akten.

Dientengevolge worden in debet geregistreerd:

1º. alle akten, die na de toelating tot kosteloos procedeeren worden opgemaakt;

2º. akten, vóór die toelating opgemaakt, die niet aan eenen gedwongen termijn van registratie onderworpen zijn en die geregistreerd moeten worden om daarvan in de kosteloose procedure gebruik te kunnen maken.

Akten, vóór de toelating tot kosteloos procedeeren opgemaakt, die binnen eenen bepaalden termijn moeten geregistreerd worden, kunnen niet in debet geregistreerd worden, omdat de wet, door een termijn voor de registratie vast te stellen, het tijdstip heeft aangewezen, waarop het recht vorderbaar wordt en dat recht dus betaald moest worden, zelfs al zou daarvan in de kosteloose procedure geen gebruik zijn gemaakt.

In verband met het bovenstaande zal de vrij-

stelling van zegelrecht, bedoeld bij art. 27 A n°. 22 der zegelwet, toepasselijk zijn:

1°. op alle stukken, die na de toelating om kosteloos te procedeeren aan de zijde van de kosteloos procedeerende partij worden opgemaakt;

2°. op stukken van vóór evenbedoelde toelating, die niet opgemaakt zijn om tot bewijs te dienen, doch eerst in de kostelooze procedure door de kosteloos procedeerende partij daartoe gebezigd worden, zooals brieven, huiselijke papieren en dergelijke.

Stukken, die vóór de toelating tot kosteloos procedeeren worden opgemaakt met het doel om tot bewijs te verstrekken, zijn dadelijk zegelplichtig en kunnen derhalve niet vallen in de voormelde vrijstelling van zegelrecht. Zijn die stukken met overtreding der wet op ongezegeld papier geschreven, dan zijn de zegelrechten bij de opmaking aan de schatkist *ontrokken*, waaruit volgt, dat zij niet ongezegeld in eene kostelooze procedure kunnen overgelegd worden, zonder aan de bij art. 27 A n°. 22 der zegelwet bedoelde vrijstelling eene terugwerkende kracht te geven, die niet in de bedoeling van den wetgever gelegen heeft.

De Minister van Financiën. (*get.*) PIERSON.

—

15 *Mei* 1893. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), houdende bepalingen omtrent de dienst der rijksveldwachters. S. 84.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Justitie, van den 4den April 1893, 2de afdeeling C, n°. 153;

Gezien de Koninklijke besluiten van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), van 23 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 116) en van 21 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 49);

Den Raad van State gehoord (advies van den 2den Mei 1893, n°. 1 b);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van den 9den Mei 1893, 2de afdeeling C, n°. 97;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114) wordt nader gewijzigd als volgt:

I. Art. 2 wordt gelezen:

„De rijksveldwacht wordt uitgeoefend door inspecteurs, brigadiers-majoor, brigadiers, gewone rijksveldwachters en rijksveldwachters-jachtopzieners.

Behoudens de hun aan te wijzen ressorten en standplaatsen, worden zij aangesteld en beëedigd voor het geheele grondgebied des Rijks.

Onder de benaming *rijksveldwachter* worden al de in dit artikel vermelde beambten begrepen."

II. Artikel 4 wordt gelezen:

„De rijksveldwachter beneden den rang van inspecteur kan tijdelijk ter ondersteuning der gemeentepolitie worden gerequireerd, aan welke vordering hij voldoet, behoudens zijne bevoegdheid om bedenkingen daartegen aan het oordeel van den officier van justitie te onderwerpen".

III. Art. 5 wordt gelezen:

„De rijksveldwachters worden ingedeeld in brigaden, elke met een brigadier-majoor of een brigadier tot commandant; verschillende brigaden vormen een district, aan het hoofd waarvan een inspecteur wordt gesteld."

IV. Artikel 6 vervalt.

V. Artikel 7 wordt artikel 6 en het eerste lid van dit artikel wordt gelezen:

„De inspecteurs der rijksveldwacht worden door de Koningin benoemd en ontslagen. De aanstelling en het ontslag der overige rijksveldwachters geschiedt door den Minister van Justitie."

VI. Artikel 8 wordt artikel 7 en wordt gelezen:

„De kosten van wapening en, voor wat rijksveldwachters beneden den rang van inspecteur betreft, die van uniforme bovenkleeding, komen ten laste van het Rijk."

VII. Artikel 9 wordt artikel 8 en wordt gelezen:

„Bij de aanstelling van inspecteurs der rijksveldwacht wordt bij voorkeur gelet op commissarissen, inspecteurs en andere ambtenaren van de gemeentepolitie en op officieren van het leger, hetzij als zoodanig nog in dienst of eervol ontslagen.

Voor bevordering tot brigadier of brigadier-majoor komen in aanmerking de rijksveldwachters die in lageren rang door goed gedrag, trouwe dienst en ijverige waarneming hunner betrekking hebben uitgemunt en blijken hebben gegeven geschiktheid voor brigade-commandant te bezitten.

Bij de aanstelling van de overige rijksveldwachters wordt hij voorkeur gelet op dienaren van de gemeentepolitie, onbezoldigde rijksveldwachters, eervol ontslagen militairen, alsmede op bewaarders in gevangenissen en beambten in rijkswerkinrigtingen, die zich als zoodanig door goed gedrag, ijver, betrouwbaarheid en bekwaamheid hebben onderscheiden."

VIII. Artikel 10 wordt artikel 9.

IX. Artikel 11 wordt artikel 10 en de aanhef daarvan wordt gelezen:

„Bij eerste aanstelling of bij bevordering tot eenen hoogeren rang, tengevolge van vacature, gaat de jaarwedde" . . . . enz.

X. Artikel 12 wordt artikel 11.

XI. Artikel 13 wordt artikel 12 en wordt gelezen:

„De rijksveldwachter beneden den rang van inspecteur geniet geen vergoeding van verblijfkosten, indien hij op den dag der heenreis, hetzij te voet, hetzij met een openbaar middel van vervoer, zijne standplaats weder had kunnen bereiken."

XII. Artikel 14 wordt artikel 13 en wordt gelezen:

„Al wat verder betreft de dienst en de tucht van het personeel der rijksveldwacht, de kleeding en wapening en verdere uitrusting, de indeeling in brigaden en districten, de aanwijzing van standplaatsen en het toezigt op de dienst wordt door den Minister van Justitie geregeld en vastgesteld." (1)

XIII. Artikel 15 vervalt.

XIV. Artikel 16 wordt artikel 14 en wordt gelezen:

„Het aanstellen tot onbezoldigd rijksveldwachter van daartoe geschikte personen, tot handhaving der orde in of bij inrigtingen of werken van het Rijk of een ander publiekregtelijk ligchaam, of ter bescherming van bijzondere landeigendommen en gebouwen, of wel van wegen, pleinen en erven aan particulieren toebehoorende, blijft aan den Minister van Justitie overgelaten, die tevens de voorwaarden dezer aanstelling en eene instructie voor die beambten vaststelt. (2)

Dergelijke aanstellingen kunnen ook door hem worden verleend aan gemeentebeambten op daartoe strekkend voorstel van den burgemeester, ingediend door tusschenkomst van den Commissaris der Koningin in de provincie.

De uitreiking der aanstelling tot onbezoldigd rijksveldwachter geschiedt kosteloos."

XV. Artikel 17 vervalt.

2. Het Koninklijk besluit van 28 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 116) wordt ingetrokken.

3. Dit besluit treedt in werking op den vijfden dag na dien zijner afkondiging.

De Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschriften zullen worden gezonden aan den Raad van State, aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Marine, van Financiën, van Oorlog, van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

Flims, den 15den Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 24 *Mei* 1893.)

---

15 *Mei* 1893. MISSIVE van den Minister van Justitie aan de procureurs-generaal bij de gerechtshoven, betreffende het tijdig berechten van overtredingen der voorschriften ter zake van besmettelijke veeziekten.

Mijne aandacht wordt gevestigd op de omstandigheid, dat bij de toepassing der wettelijke voorschriften in zake veterinaire politie, op medewerking van de zijde der veehouders en veehandelaren een ongunstige invloed wordt uitgeoefend door den langen termijn, die verloopt tusschen het plegen van overtredingen en het tijdstip, waarop deze worden berecht, tengevolge waarvan de veroordeeling zoowel op den delinquent zelfs als op zijne omgeving niet tijdig den gewenschten indruk te weeg brengt.

Daar de doelmatigheid van de bestrijding eener besmettelijke veeziekte, thans bepaaldelijk van het mond- en klauwzeer, waarmede gewichtige belangen zijn gemoeid en aanzienlijke geldelijke opofferingen gepaard gaan, grootendeels afhangt van eene stipte naleving der wettelijke voorschriften in zake veterinaire politie, verzoek ik UW.E.G. de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de kantongerechten, aan wie de behandeling van dergelijke zaken is opgedragen, op het gewicht der zaak te wijzen en bij hen aan te dringen bovenbedoelde overtredingen zoo spoedig mogelijk ter terechtzitting aan te brengen.

Een enz.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

---

26 *Mei* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat tegenover een gemeente-ontvanger geldt als grondslag zijner aansprakelijkheid de door

---

(1) De indeeling van de rijksveldwacht in districten en brigaden, heeft plaats gehad bij besluit van den Minister van Justitie van 30 Mei 1893.

(2) De instructie is door den Minister van Justitie vastgesteld bij besluit van 22 Juni 1893.

hem over eenig dienstjaar afgelegde en ingevolge de artt. 218—222 der gemeentewet vastgestelde rekening over dat jaar *in zijn geheel*, ook dan wanneer hij eerst in den loop van het dienstjaar is in functie getreden en dat ditzelfde ook het geval is ten aanzien van hem die zich als borg voor des ontvangers beheer heeft gesteld, indien bij de akte van borgstelling, naar haren zin en bedoeling, omtrent het constateeren van de eventueele schuld des ontvangers geen afwijking is beoogd van de wijze waarop, volgens de voorschriften der gemeentewet, diens comptabiliteit is geregeld.

De Hooge Raad enz.,

Partijen gehoord;

Gezien de stukken;

Overwegende dat als eenig middel van cassatie is voorgesteld:

Schending en verkeerde toepassing van de artt. 114—115, 118, 218—222 der gemeentewet, 1857, 1859, 1861, en 1884 B. W., omdat het hof het overeenkomstig de artt. 218—222 vastgesteld bedrag van ontvangsten en uitgaven over het dienstjaar beslissend acht voor de aansprakelijkheid van den gemeenteontvanger, die over dat dienstjaar de bij art. 115 bedoelde rekening aan burgemeester en wethouders heeft gedaan, zelfs dan wanneer die ontvanger eerst in den loop van het dienstjaar is in functie getreden, bij den aanvang van welke functie hij het beheer en de kas van zijnen voorganger, zooals het hof het uitdrukt legaal overeenkomstig art. 118 der gemeentewet overnam, en omdat het hof op dien onjuisten grond verwerpt de exceptie van niet-ontvankelijkheid door den voor 's ontvangers beheer als zoodanig gestelden borg opgeworpen tegen de vordering bij welke van de hierboven bestreden aansprakelijkheid wordt uitgegaan;

O. te dien aanzien, dat de oorspronkelijke eischer, nu verweerder in cassatie, den oorspronkelijken gedaagde, nu eischer in cassatie, als borg heeft aangesproken tot vaststelling en betaling van het saldo dat de ontslagen gemeenteontvanger VAN E. ter zake van zijn beheer als zoodanig aan de gemeente Weststellingwerf is schuldig gebleven op den dag van zijne schorsing den 15 Oct. 1887;

dat die vordering betreft niet alleen hetgeen de gemeente Weststellingwerf kan te vorderen hebben wegens het beheer van den ontvanger VAN E. zelven gedurende het tijdvak van 13 Maart 1886, toen hij werd aangesteld, tot zijne schorsing op 15 Oct. 1887, maar ook omvat het saldo der rekening van 1886 volgens de administratief, ingevolge art. 218—222 der gemeentewet, vastgestelde gemeenterekening over dat jaar in zijn geheel;

dat tot toelichting van het middel van cassatie in hoofdzaak is beweerd, dat zoodanige rechtsvordering niet-ontvankelijk is, omdat de administratief vastgestelde rekening over 1886 niet als grondslag kan dienen voor de aansprakelijkheid van den ontvanger, maar alleen eene andere, na debat en contradebat vastgestelde, afzonderlijke rekening, die uitsluitend loopt over het beheer door den ontvanger persoonlijk gevoerd gedurende het tijdvak tusschen zijne aanstelling en zijne schorsing, omdat anders van den ontvanger VAN E., en bijgevolg van den eischer in cassatie, die als borg in zijne plaats treedt, aanzuivering zou gevorderd worden van te korten waarvoor zij niet aansprakelijk zijn;

O. daaromtrent, dat uit het bestreden arrest blijkt, dat de eischer zich als borg voor VAN E. heeft verbonden voor het geval dat deze te eeniger tijd niet mocht voldoen aan de op hem rustende verplichtingen als ontvanger, zonder dat bevorens van des ontvangers achterstand in zijn beheer door eenig rechterlijk gewijsde zal behoeven te blijken en zonder dat bevorens eene in morastelling noodig is ten einde uit de opbrengst der tot zekerheid hypothecair verbonden goederen te verhalen hetgeen genoemde ontvanger in deze zijne hoedanigheid mocht blijken aan de gemeente Weststellingwerf verschuldigd te zijn;

dat voorts door het hof is aangenomen, dat de zin en de bedoeling dier akte van borgstelling deze is, dat daarbij omtrent het constateeren van de eventueele schuld geene afwijking werd beoogd van de wijze waarop, volgens de voorschriften der gemeentewet, de comptabiliteit van den ontvanger is geregeld;

O. dat mitsdien uit den inhoud dier akte, naar de daaraan door den regter gegeven uitlegging volgt, dat, indien de door Gedeputeerde Staten vastgestelde rekening over 1886 tegenover den ontvanger VAN E. gelden kan als grondslag zijner aansprakelijkheid, ditzelfde ook het geval zal zijn ten aanzien van den eischer als borg;

dat omtrent dit punt door het hof is beslist, dat de rekening en verantwoording over het dienstjaar 1886 na de goedkeuring door Gedeputeerde Staten, onherroepelijk vaststaat ten aanzien van den gewezen ontvanger VAN E., en dat deze de daarvoor aansprakelijke persoon is geworden;

dat die beslissing juist is, omdat ten aanzien van de comptabiliteit in gemeentefinanciën uitsluitend gelden de voorschriften der gemeentewet en die voorschriften geene andere opvatting toelaten;

dat toch art. 115 der gemeentewet wel zegt, dat de ontvanger van de door hem voor de gemeente gedane ontvangsten en uitgaven jaarlijks rekening aan burgemeester en wethouders doet; doch dat bij art. 218 en vlg., waar de comptabiliteit meer speciaal geregeld wordt, bepaald is, dat de rekening in art. 115 bedoeld, *alle* ontvangsten en uitgaven over het dienstjaar vermeldt, waaruit dus volgt, dat wanneer zooals in deze, de ontvanger die de rekening aflegt in den loop van het dienstjaar is in functie getreden, die rekening ook posten kan bevatten die geen betrekking hebben op het beheer dat persoonlijk door hem gevoerd is;

dat verder bij de zooeven aangehaalde artikelen der gemeentewet in bijzonderheden is geregeld de wijze van behandeling der gemeenterekening en hoe ten slotte het bedrag der ontvangsten en uitgaven door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld, welk besluit o. a. aan den gemeenteontvanger tot ontlasting strekt, eene bepaling, die geen gezonden zin zou hebben, indien niet tevens moest worden aangenomen, dat door dat besluit de gedéchargeerde ambtenaar voor het saldo aansprakelijk wordt;

dat hieruit nu wel de mogelijkheid ontstaan kan dat de ontvanger die de rekening aflegt aansprakelijk wordt voor te korten, die niet het gevolg zijn van zijn persoonlijk onnauwkeurig beheer, doch dat dit alleen kan plaats hebben tengevolge van het eigen verzuim van den ontvanger, wanneer hij, in den loop van het jaar als zoodanig opgetreden, de op het beheer van zijn voorganger betrekking hebbende posten zonder eenige reserve of protest in zijne rekening opneemt, en zich zoodoende voor de juistheid van het door hem als aanwezig erkende saldo aansprakelijk stelt;

O. dat, waar de ontvanger de middelen niet heeft aangewend die hem ten dienste stonden om zich te ontslaan van een gedeelte zijner aansprakelijkheid, terecht is beslist, dat de rekening zooals zij door hem zelven is ingediend en ten slotte door het bevoegd gezag is vastgesteld, als grondslag kan worden aangenomen om ook van zijn borg de vaststelling en uitkeering te vorderen van het op die rekening verschuldigde saldo, en dat mitsdien het middel van cassatie is ongegrond;

Verwerpt het beroep in cassatie en veroordeelt den eischer in de kosten daarop gevallen.

—

29 *Mei* 1893. BESLUIT, houdende nadere regeling van het port der pakketten, een gewicht van 5 kilogram niet te boven gaande, rechtstreeks over zee tusschen *Nederland* en *Nederlandsch-Indië* verzonden wordende. S. 85.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Koloniën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van den 10den Mei 1893, litt. A², n°. 22, en van 20 Mei 1893, Posterijen en Telegraphie, n°. 1444;

Gelet op art. 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 70), en art. 17, § 1, van het verdrag van *Weenen* van 4 Juli 1891, betreffende de uitwisseling van pakketten met de post (*Staatsblad* 1892 n°. 51);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen als volgt:

Art. 1. Het port der pakketten uit *Nederland* met bestemming naar de plaatsen in *Nederlandsch-Indië*, waar post- of hulppostkantoren voor den buitenlandschen pakketpostdienst zijn opengesteld, of uit die plaatsen met bestemming naar *Nederland*, bij verzending *rechtstreeks over zee*, bedraagt:

f 0.85 voor een pakket tot een gewicht van één kilogram;

f 1.20 voor een pakket van meer dan één tot drie kilogram, en

f 1.75 voor een pakket van meer dan drie tot vijf kilogram.

2. De kosten van het vervoer der pakketten over zee, worden door de afzendende postadministratie voldaan.

Voor de pakketten uit *Nederland* naar *Nederlandsch-Indië* verzonden, wordt door de Nederlandsche aan de Indische postadministratie te goed gedaan:

f 0.30 voor een pakket tot een gewicht van één kilogram;

f 0.45 voor een pakket van meer dan één tot drie kilogram, en

f 0.60 voor een pakket van meer dan drie tot vijf kilogram.

Omgekeerd wordt door de Indische aan de Nederlandsche postadministratie, voor de uit *Nederlandsch-Indië* naar *Nederland* verzonden pakketten, naar de zooeven bedoelde gewichtsschaal, uitgekeerd respectievelijk *f* 0.15, *f* 0.20 en *f* 0.25 per pakket.

3. Op de pakketten zijn overigens van toepassing de bepalingen omtrent de pakketpost in het buitenlandsch verkeer van *Nederland* en *Nederlandsch-Indië* geldende.

4. Het tegenwoordig besluit, bij welks inwerkingtreden het Koninklijk besluit van 31 Mei 1887, nº. 40) opgenomen in de *Staatscourant* van den 4 Juni 1887, nº. 129), vervalt, treedt in werking, voor zooveel de verzendingen uit *Nederland* naar *Nederlandsch-Indië* betreft, op den dag door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën te bepalen, en ten aanzien der verzendingen uit *Nederlandsch-Indië* naar *Nederland*, op den dag door den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* vast te stellen.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Flims, den 29sten Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 22 *Juni* 1893.)

—

30 *Mei* 1893. BESLUIT van den Minister van Justitie, tot regeling van de indeeling van de rijksveldwacht in districten en brigaden.

De Minister van Justitie,

Gelet op artt. 5 en 13 van het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* nº. 114), zooals dit laatstelijk is gewijzigd bij dat van 15 Mei 1893 (*Staatsblad* nº. 84);

Besluit:

de indeeling van de rijksveldwacht in districten en brigaden te regelen als volgt:

Art. 1. Er zijn negen districten, te weten:

1ste district, omvattende het ressort van het gerechtshof te 's Hertogenbosch;

standplaats van den inspecteur: 's Hertogenbosch;

2de district, omvattende de arrondissementen Arnhem en Tiel;

standplaats van den inspecteur: Arnhem;

3de district, omvattende de arrondissementen Zutphen, Zwolle en Almelo;

standplaats van den inspecteur: Zwolle;

4de district, omvattende de arrondissementen 's Gravenhage en Rotterdam;

standplaats van den inspecteur: 's Gravenhage;

5de district, omvattende de arrondissementen Dordrecht, Middelburg en Zierikzee;

standplaats van den inspecteur: Middelburg;

6de district, omvattende de arrondissementen Amsterdam (met uitzondering van de na te noemen brigaden Weesp en Hilversum), Alkmaar en Haarlem;

standplaats van den inspecteur: Amsterdam;

7de district, omvattende het arrondissement Utrecht en de na te noemen brigaden Weesp en Hilversum;

standplaats van den inspecteur: Utrecht;

8ste district, omvattende de arrondissementen Leeuwarden en Heerenveen en de na te noemen brigade Meppel;

standplaats van den inspecteur: Leeuwarden;

9de district, omvattende de arrondissementen Groningen, Winschoten en Assen (met uitzondering van de na te noemen brigade Meppel);

standplaats van den inspecteur: Groningen.

Art. 2. enz.

's Gravenhage, den 30 Mei 1893.

De Minister voornoemd, (*get.*) SMIDT.

—

31 *Mei* 1893. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de tusschen *Nederland* en *Luxemburg* gesloten overeenkomst tot wederzijdsche uitlevering van misdadigers. S. 86.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op 10 Maart 1893 te *Brussel* tusschen *Nederland* en *Luxemburg* gesloten overeenkomst tot wederzijdsche uitlevering van misdadigers, van welke overeenkomst met vertaling een afdruk aan dit besluit gehecht blijft en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gelet dat genoemde overeenkomst door Ons namens de Koningin, den 28sten Maart 1893 is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 24sten Mei daaraanvolgende te *Brussel* is uitgewisseld tegen de Luxemburgsche akte van gelijke strekking;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken, van 27 Mei 1893, Algemeen Secretariaat, nº. 5800;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van bedoelde overeenkomst met hare vertaling te beveleu door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zoo-

veel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meer genoemde overeenkomst vervat.

Flims, den 31sten Mei 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 23 *Juli* 1893.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Haren naam Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, en Zijne Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertog van Luxemburg, in gemeenschappelijk overleg overeengekomen zijnde een nieuw verdrag te sluiten betreffende de uitlevering van misdadigers, hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, den baron GERICKE VAN HERWIJNEN, Grootkruis der orden van den Nederlandschen Leeuw en van de Eikenkroon van Luxemburg, ridder eerste klasse der orde van den Gouden Leeuw van het Huis van Nassau, enz., enz., Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden te Brussel, Zijne Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertog van Luxemburg, den graaf DE MARCHANT D'ANSEMBOURG, commandeur der orde van Adolf van Nassau en der orde van den Leeuw van Zaehringen, enz., enz., enz., Hoogstdeszelfs Zaakgelastigde te Brussel, die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden omtrent de navolgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering der Nederlanden en de Regeering van het Groot-Hertogdom Luxemburg verbinden zich, volgens de voorschriften bij de volgende artikelen vastgesteld met uitzondering hunner onderdanen wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen welke veroordeeld of beklaagd zijn ter zake van een der feiten hieronder vermeld, gepleegd buiten het grondgebied van den Staat aan welken de uitlevering wordt aangevraagd:

1°. *a.* aanslag tegen het leven of de vrijheid van den Koning, van de regeerende Koningin, van den Groot-Hertog, van den Regent of van een ander Hoofd van een bevrienden Staat of ondernomen met het oogmerk hen tot regeeren ongeschikt te maken;

b. aanslag tegen het leven of de vrijheid van de niet-regeerende Koningin, van den vermoedelijken Troonopvolger of van een lid van het Vorstelijk Huis;

2°. doodslag of moord, kinderdoodslag of kindermoord;

3°. bedreigingen schriftelijk en onder eene bepaalde voorwaarde gedaan, voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten;

4°. het opzettelijk veroorzaken van de afdrijving der vrucht van eene vrouw door haar zelve of door anderen;

5°. mishandeling die zwaar lichamelijk letsel of den dood ten gevolge heeft, mishandeling met voorbedachten rade of zware mishandeling;

6°. verkrachting; feitelijke aanranding van de eerbaarheid; het feit van buiten echt vleeschelijke gemeenschap te hebben met een meisje of eene vrouw beneden den leeftijd van zestien jaren of met eene vrouw boven dien leeftijd wanneer de schuldige weet dat zij in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert; ontuchtige handelingen wanneer de schuldige weet dat de persoon met welke hij ze pleegt in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert, of wanneer die persoon den leeftijd van zestien jaren niet heeft bereikt; verleiding van een persoon beneden dien leeftijd tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen of buiten echt van vleeschelijke gemeenschap met een derde indien deze misdrijven volgens de wetten der beide landen strafbaar zijn;

7°. opwekking van minderjarigen tot het plegen van ontuchtige handelingen en iedere daad welke ten doel heeft de ontucht van minderjarigen te begunstigen, strafbaar volgens de wetten der beide landen;

8°. dubbel huwelijk;

9°. oplichting, wegvoering, verberging, wegmaking of onderschuiving van een kind;

10°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

11°. het namaken of vervalschen van muntspeciën of muntpapier met het oogmerk om die muntspeciën of dat muntpapier als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven of het opzettelijk in omloop brengen van valsche of vervalschte muntspeciën of muntpapier;

12°. het namaken of vervalschen van van Rijkswege uitgegeven zegels en Rijksmerken of van meesterteekenen door de wet gevorderd voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten;

13°. valschheid in geschriften en het met opzet gebruik maken van het valsche of vervalschte geschrift voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten; het in voorraad hebben of invoeren uit het buitenland van biljetten eener krachtens wettige verordeningen opgerichte circulatiebank met het oogmerk om die als echt en onvervalscht uit te geven, ingeval de dader toen hij die stukken ontving met de valschheid of vervalsching bekend was;

14°. meineed, met inbegrip van valsch getuigenis en omkooping van getuigen;

15°. omkooping van openbare ambtenaren voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten, knevelarij, verduistering door ambtenaren of daarmede gelijkgestelden;

16°. opzettelijke brandstichting indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is, brandstichting met het oogmerk om zich of een ander ten nadeele van den verzekeraar of van den wettigen houder van een bodemerijbrief wederrechtelijk te bevoordeelen;

17°. opzettelijke en wederrechtelijke vernieling van een gebouw hetwelk in zijn geheel of gedeeltelijk aan een ander toebehoort of van een gebouw of getimmerte indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is;

18°. openlijk geweld met vereenigde krachten tegen personen of goederen;

19°. het opzettelijk en wederrechtelijk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is, indien deze feiten volgens de wetten der beide landen strafbaar zijn;

20°. muiterij en verzet van passagiers tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens hunne meerdere in rang, indien deze feiten volgens de wetten der beide landen strafbaar zijn;

21°. het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoortrein;

22°. diefstal;

23°. oplichting;

24°. misbruik van eene handteekening in blanco;

25°. verduistering, misbruik van vertrouwen;

26°. bedriegelijke bankbreuk.

Onder de voorgaande qualificatiën zijn begrepen de poging en de medeplichtigheid voor zoover zij strafbaar gesteld zijn bij de wetgeving van het land, aan hetwelk de uitlevering wordt gevraagd.

2. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. ingeval het feit in een derden staat is gepleegd en de Regeering van dien staat de uitlevering aanvraagt;

2°. wanneer de aanvrage daartoe geschiedt op grond van hetzelfde feit waarvan de opgeëischte persoon in het land waaraan de uitlevering wordt aangevraagd heeft terecht gestaan en ter zaké waarvan hij aldaar is veroordeeld, van rechtsvervolging ontslagen of vrijgesproken;

3°. indien de vervolging of de opgelegde straf naar de wetgeving des lands waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, verjaard is vóór de aanhouding van den opgeëischten persoon of, zoo er nog geene aanhouding heeft plaats gehad voor de oproeping om door de rechtbank te worden gehoord.

3. De uitlevering zal geen plaats hebben zoolang de opgeëischte persoon in het land waaraan de uitlevering wordt aangevraagd vervolgd wordt ter zake van hetzelfde feit.

4. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander misdrijf dan dat waarvoor zijne uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering niet worden toegestaan dan na afloop der vervolging ingesteld in het land waaraan de uitlevering wordt aangevraagd en in geval van veroordeeling nadat hij de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Indien evenwel volgens de wetten van het land dat de uitlevering aanvraagt dat tijdsverloop de verjaring der vervolging ten gevolge zou kunnen hebben zal zijne uitlevering worden toegestaan tenzij er bijzondere redenen mochten aanwezig zijn die er zich tegen verzetten en onder gehoudenheid tot terugzending van den uitgeleverde zoodra de vervolging in genoemd land zijn afgeloopen.

5. De uitgeleverde persoon zal niet mogen worden vervolgd noch gestraft in het land waaraan de uitlevering is toegestaan ter zake van een strafbaar feit niet in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór zijne uitlevering gepleegd noch aan een derden staat uitgeleverd zonder de toestemming van den Staat die de uitlevering heeft toegestaan, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad om het eerstgenoemde land weder te verlaten gedurende eene maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgeloopen en hij in geval van veroordeeling de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Hij zal evenmin mogen worden vervolgd of gestraft ter zake van eenig strafbaar feit in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór de uitle-

vering gepleegd zonder de toestemming der Regeering die den uitgeleverde heeft overgegeven en die indien zij zulks wenschelijk acht de overlegging zal kunnen vorderen van een der bescheiden in art. 7 van het tegenwoordig verdrag vermeld.

Intusschen zal die toestemming niet noodig zijn wanneer die beklaagde uit eigen beweging zal hebben verzocht terecht te staan of zijn straf te ondergaan of wanneer hij binnen den bovengenoemden termijn het grondgebied van den Staat waaraan hij is uitgeleverd niet zal hebben verlaten.

6. De bepalingen van het tegenwoordig verdrag zijn niet toepasselijk op staatkundige misdrijven. Hij die ter zake van een der in art. 1 genoemde gemeene feiten is uitgeleverd kan derhalve in geen geval worden vervolgd of gestraft in den Staat, waaraan de uitlevering is toegestaan ter zake van een staatkundig misdrijf door hem gepleegd vóór zijne uitlevering noch van eenig feit met zoodanig staatkundig misdrijf samenhangende tenzij hij de vrijheid hebbe gehad het land weder te verlaten gedurende eene maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgeloopen en hij in geval van veroordeeling de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

7. De uitlevering zal worden aangevraagd langs diplomatieken weg en alleen toegestaan worden op vertoon van het oorspronkelijke of van een gewaarmerkt afschrift hetzij van een vonnis van veroordeeling, hetzij van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel tot gevangenneming, hetzij van een bevel van gevangenneming, afgegeven in de vormen voorgeschreven door de wetgeving van den Staat die de aanvrage doet, en waarbij het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze wordt omschreven dat de Staat waaraan de uitlevering wordt gevraagd in staat zij te beoordeelen of het volgens zijne wetgeving een geval daar stelt in het tegenwoordig verdrag voorzien, alsmede vermeldende de op het feit toepasselijke strafbepaling.

8. De op en bij den opgeëischte in beslag genomen goederen zullen worden overgegeven aan den opeischenden Staat indien de bevoegde macht van den Staat waaraan de uitlevering wordt aangevraagd de overgave daarvan heeft bevolen.

9. In afwachting van de aanvrage om uitlevering langs diplomatieken weg zal de voorloopige aanhouding van den persoon wiens uitlevering volgens het tegenwoordige verdrag kan gevraagd worden, kunnen verzocht worden:

van de zijde van Nederland door elken officier van justitie of door elken rechter van instructie (rechter-commissaris);

van de zijde van Luxemburg:

door elken rechter van instructie of elken procureur van Staat.

De voorloopige aanhouding is onderworpen aan de vormen en de regels voorgeschreven door de wetgeving van den Staat waaraan de uitlevering gevraagd wordt.

10. De vreemdeling die krachtens de bepalingen van het voorgaand artikel voorloopig is aangehouden zal, ten ware hij uit anderen hoofde behoorde in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld indien niet binnen twintig dagen na de dagteekening van het bevel van voorloopige aanhouding de aanvrage tot uitlevering langs diplomatieken weg geschied is, onder overlegging der bescheiden bij het tegenwoordig verdrag voorgeschreven.

11. Wanneer bij vervolging ter zake van een gemeen misdrijf eene der Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt zal daartoe eene rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het land waar de getuigen zullen worden uitgenoodigd te verschijnen. Intusschen zal in spoedeischende gevallen eene rogatoire commissie rechtstreeks door de rechterlijke overheid in den eenen Staat kunnen worden toegezonden aan de rechterlijke overheid in den anderen Staat.

Elke rogatoire commissie strekkende tot aanvrage van een getuigenverhoor zal van eene Fransche vertaling vergezeld moeten zijn.

12. Indien in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de persoonlijke verschijning van een getuige in het andere land noodig is of verlangd wordt zal zijne Regeering hem verzoeken aan de tot hem te richten uitnoodiging gevolg te geven en in geval hij daaraan voldoet zullen hem reis- en verblijfkosten worden toegekend volgens de tarieven en reglementen van kracht in het land waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een getuige van welke nationaliteit ook die in een van beide Staten opgeroepen vrijwillig voor

de rechters van den anderen Staat verschijnt zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van vroeger door hem begane strafbare feiten of tegen hem wegens misdrijf uitgesproken veroordeelingen, zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp uitmaken van het geding waarin hij als getuige optreedt.

13. Wanneer in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de confrontatie van misdadigers gedetineerd in den anderen Staat of wel de mededeeling van overtuigingsstukken of van bescheiden welke zich in handen bevinden der autoriteiten van het andere land, nuttig of noodig zal worden geoordeeld, zal de daartoe strekkende aanvraag langs diplomatieken weg geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden tenzij er bijzondere redenen mochten bestaan die er zich tegen verzetten en onder gehoudenheid tot terugzending van de misdadigers en van de stukken.

14. De doorvoer over het grondgebied van een der contracteerende Staten, van een door eene derde Mogendheid aan de andere partij uitgeleverden persoon die niet behoort tot het land door hetwelk de doorvoer plaats heeft zal worden toegestaan op het eenvoudig vertoon hetzij van het oorspronkelijke hetzij van een gewaarmerkt afschrift van een der stukken genoemd in art. 7 mits het feit waarop de uitlevering gegrond is, in het tegenwoordig verdrag vermeld zij en niet valle onder de bepalingen voorzien bij de artt. 2 en 6, en mits de doorvoer wat het medegeleide betreft, geschiede met medewerking van beambten van het land dat den doorvoer over zijn grondgebied heeft toegestaan.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat die de uitlevering heeft aangevraagd.

15. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvrage om terugbetaling van de kosten van onderhoud van vervoer en andere die binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklaagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personen evenals van die voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, uit het vervoer en de terugzending van misdadigers ter confrontatie en uit de toezending en terugzending der overtuigingsstukken of der bescheiden.

16. Het tegenwoordig verdrag, dat niet toepasselijk is op de koloniën, zal eerst in werking treden te rekenen van den twintigsten dag na zijne afkondiging in de vormen bij de wetten der beide landen voorgeschreven.

Te rekenen van zijne inwerkingtreding zal het verdrag van 21 Juni 1877 ophouden van kracht te zijn en vervangen worden door het tegenwoordig verdrag, dat van kracht zal blijven tot zes maanden na verklaring in tegenovergestelden zin door eene der beide Regeeringen gedaan.

Het zal worden bekrachtigd en de bekrachtigingen er van zullen zoo spoedig mogelijk worden uitgewisseld.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben onderteekend en van hun wapenzegel voorzien.

In dubbel opgemaakt te Brussel, den 10den Maart 1893.

(*get.*) (*L.-S.*) L. GERICKE.
" " comte D'ANSEMBOURG.

—

2 *Juni* 1893. BESLUIT, houdende toekenning van vrijdom van briefport.

Bij Koninklijk besluit van 2 Juni 1893, n°. 25 is, met intrekking van de Koninklijke besluiten van 12 Januari 1858, n°. 158, van, voor zooveel de ontvangers der registratie en domeinen en de rijksveldwachters betreft, 24 April 1858, n°. 60, en 26 Januari 1865, n°. 57, van 27 October 1858, n°. 69, en, voor zooveel de brigadiers-majoor en de brigade-commandanten der rijksveldwacht betreft, van 15 Februari 1892, n°. 21, vrijstelling van port verleend voor de briefwisseling den openbaren dienst betreffende, die gevoerd wordt:

1°. tusschen de inspecteurs der rijksveldwacht onderling;

2°. tusschen de inspecteurs der rijksveldwacht en den procureur-generaal, fungeerend directeur van rijkspolitie, de officieren van justitie, de kantonrechters, de burgemeesters, de commissarissen van politie, de waterschouten, de officieren der Koninklijke marechaussée en de commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart in hun district en den inspecteur van den arbeid in hun district bevoegd;

3°. tusschen de brigade-commandanten der rijksveldwacht en den inspecteur van den arbeid, in wiens district zij gestationneerd zijn;

4°. tusschen de bezoldigde rijksveldwachters in hetzelfde district gestationneerd;

5°. tusschen de bezoldigde rijksveldwachters beneden den rang van inspecteur, den procureur-generaal, fungeerend directeur van rijkspolitie,

de officieren van Justitie, de kantonrechters, de burgemeesters, de commissarissen van politie, de waterschouten, de onderofficieren der Koninklijke marechausseé, de ontvangers der registratie en domeinen en de onbezoldigde rijksveldwachters in het arrondissement waarin of in welker ressort zij gestationneerd zijn;

6°. tusschen de bezoldigde rijksveldwachters in Zeeland en in de deelen van Noordbrabant en Zuidholland, die door de Zeeuwsche stroomen bespoeld worden, en den hoofdopziener der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen.

—

9 *Juni* 1893. BESLUIT, tot aanvulling van het Koninklijk besluit van den 24sten October 1892 (*Staatsblad* n°. 236), houdende nadere vaststelling van bepalingen ter uitvoering van artikel 3 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89), tot bescherming van diersoorten nuttig voor landbouw of houtteelt. S. 87.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende, dat het wenschelijk is het Koninklijk besluit van den 24sten October 1892 (*Staatsblad* n°. 236), houdende nadere vaststelling van bepalingen ter uitvoering van art. 3 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89), tot bescherming van diersoorten nuttig voor landbouw of houtteelt, aan te vullen;

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Justitie, van 29 Maart 1893, L^A. D, afdeeling Handel en Nijverheid en van 29 Maart 1893, n°. 103, 2de afdeeling C;

Den Raad van State gehoord (advies van den 9 Mei 1893, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van de voornoemde Ministers, van 1 Juni 1893, L^A. A, afdeeling Handel en Nijverheid en van 5 Juni 1893, n°. 119, 2de afdeeling C;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Art. 2 van het Koninklijk besluit van den 24sten October 1892 (*Staatsblad* n°. 236) wordt gelezen als volgt:

Behoudens de uitzondering in het tweede lid van dit artikel worden mede te allen tijde geacht voor landbouw of houtteelt nuttig te zijn:

1°. de kokmeeuw, kapmeeuw, lachmeeuw, kob (larus ridibundus);

2°. de zilvermeeuw, kaap of kobbe (larus argentatus);

3°. de mantelmeeuw of zeekaag (larus marinus);

4°. de kleine zeemeeuw, stormmeeuw of wintermeeuw (larus canus);

5°. de kleine mantelmeeuw (larus fuscus);

6°. de spreeuw, panlijster, spraan, spra, sprotter, (sturnus vulgaris).

Ten aanzien van deze vogels kunnen, overeenkomstig art. 3 der wet van den 25sten Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 89), voorzooveel betreft de vogels genoemd sub 1, 2, 3, 4 en 5, de verbodsbepalingen van art. 2 der wet, en voorzooveel betreft de vogels, genoemd sub 6, de verbodsbepalingen van art. 1 der wet, tijdelijk en onder zekere voorwaarden door Onze Commissarissen in de provinciën worden opgeheven.

2. Dit besluit treedt in werking op den vijfden dag na dien der afkondiging in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant*.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Justitie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Flims, den 9den Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 27 *Juni* 1893.)

—

9 *Juni* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat uit art. 15 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22) volgt, dat het onderzoek der vraag, of iemand overeenkomstig de wettelijke bepalingen, die eene belasting regelen, in die belasting moet aangeslagen worden, is onttrokken aan den burgerlijken rechter, zoodat de vraag of art. 245 der gemeentewet toelaat om ook fictieve personen in den hoofdelijken omslag aan te slaan, is onttrokken aan het oordeel van den burgerlijken rechter; dat de betwisting van de rechtsgeldigheid eener plaatselijke belastingverordening, in dien zin dat tengevolge van hare voorschriften personen worden aangeslagen, die volgens de wet niet aangeslagen mogen worden, is te beschouwen als eene betwisting van de wettigheid van den aanslag.

De Hooge Raad enz.,

Partijen gehoord;

Gezien de stukken;

Overwegende dat het eerste door den verweerder incidenteel voorgestelde middel van cassatie betreft de door den verweerder beweerde onbevoegdheid des rechters om van de door eischeresse ingestelde vordering kennis te nemen, en mitsdien in de eerste plaats behoort te worden onderzocht;

dat bij dit middel wordt beweerd: Schending en verkeerde toepassing van art. 15 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22), de artt. 232, 233, 234 en 235 der gemeentewet, art. 245 der gemeentewet, zooals het luidt volgens de wet van 7 Juli 1865 (*Staatsblad* n°. 79), de artt. 260, 264, 265 en 266 der gemeentewet, de 3 laatste, zooals zij luiden volgens de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 102), art. 187 der Grondwet van 1815, art. 185 der Grondwet van 1840, art. 146, 3e lid der Grondwet van 1848 en de artt. 1 en 2 R. O., daar het hof het vonnis der Rechtbank, waarbij deze zich onbevoegd verklaarde om van de ingestelde vordering kennis te nemen, niet had moeten vernietigen, maar bevestigen;

O. daaromtrent, dat uit het aangehaalde art. 15 der wet van 1845 volgt, dat het onderzoek der vraag, of iemand overeenkomstig de wettelijke bepalingen, die eene belasting regelen, in die belasting moet aangeslagen worden, is onttrokken aan den burgerlijken rechter en gebracht tot de kennisneming van de administratieve macht;

dat het ten deze geldt eene terugvordering van door de eischeres reeds betaalde belasting, waarbij zij stelt dat zij over het dienstjaar 1890 in den hoofdelijken omslag van de gemeente Schiedam is aangeslagen; dat zij tegen dien aanslag heeft gereclameerd bij den gemeenteraad en in appèl van de afwijzing bij Gedeputeerde Staten op grond dat zij ten onrechte in de belasting zou zijn betrokken, doch vruchteloos, vermits de administratieve rechter beslist, dat de Schiedamsche belastingverordening niet alleen natuurlijke, doch ook fictieve personen als naamlooze vennootschappen, aan de belasting onderwerpt; dat eeuwel de verordening, dit doende, is in strijd met de gemeentewet, die zulks niet toelaat, en de belasting mitsdien onverschuldigd is betaald;

dat in art. 245 der gemeentewet wordt voorgeschreven wie in de hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen uitsluitend worden aangeslagen en de toewijzing van den eisch dus, gelijk in het beklaagde arrest terecht is overwogen, in de eerste plaats afhangt van de beantwoording der vraag, of dat artikel toelaat om onder hen die in den hoofdelijken omslag kunnen worden aangeslagen, ook fictieve personen te begrijpen;

dat hieruit volgt, dat in deze alles afhangt van de beantwoording eener vraag, welke de wetgever onttrokken heeft aan de beoordeeling van den burgerlijken rechter, zoodat de rechtbank te Rotterdam zich terecht onbevoegd heeft verklaard om van de zaak kennis te nemen;

dat hiertegen door de eischeresse, incidenteel verweerderesse, is aangevoerd, dat volgens de uitlegging door het hof aan de dagvaarding gegeven, daarbij niet wordt beweerd, dat de aanslag zou zijn onwettig, maar alleen dat de verordening, krachtens welke de aanslag is geschied, onwettig is;

dat echter, al moge deze uitlegging juist en in allen gevalle voor den rechter in cassatie verbindend zijn zulks nog niet tot eene verwerping van het middel behoort te leiden, omdat de vraag, wat onder betwisting van de wettigheid van den aanslag moet worden verstaan, is een rechtsvraag, en de feitelijke beslissing omtrent de bedoeling der dagvaarding, niet kan ten gevolge hebben, dat de Hooge Raad als bestrijding van de wettigheid der verordening zou moeten laten gelden wat naar zijn oordeel eene bestrijding van de wettigheid van den aanslag is;

dat toch de eischeresse niet in het algemeen de rechtsgeldigheid der verordening betwist heeft noch ook in dien zin, dat daarbij de heffing eener onwettige belasting is bevolen, maar alleen in dien zin dat tengevolge van hare voorschriften personen worden aangeslagen, die volgens de wet niet aangeslagen mogen worden;

dat indien men zulk eene bewering niet beschouwt, als betwisting van de wettigheid van den aanslag, dit leidt tot het ongerijmde gevolg, dat, indien een gemeentebestuur tengevolge van eene onjuiste opvatting van art. 245 der gemeentewet iemand ten onrechte aanslaat, de zaak niet behoort tot de kennisneming van den burgerlijken rechter, terwijl, indien hetzelfde gemeentebestuur zijne opvatting nederlegt in eene, voor dit geval volkomen overbodige, verordening en daarna denzelfden aanslag doet, de zaak wel tot de kennisneming des rechters zou behooren;

dat uit een en ander volgt, dat, ook met volkomen eerbiediging van de uitlegging door het hof aan de dagvaarding gegeven, voor zoover deze feitelijk is, behoort te worden aangenomen, dat de hoofdvraag, welke de eischeresse, zij het ook langs den omweg van eene betwisting der verordening, aan het oordeel des rechters onderwerpt,

deze is, of zij volgens de gemeentewet, in den hoofdelijken omslag mocht worden aangeslagen;

dat het beklaagde arrest mitsdien op dezen grond moet worden vernietigd, zoodat het onderzoek der overige cassatiemiddelen, als overbodig kan achterwege blijven;

Vernietigt het arrest op 12 Dec. 1892 door het gerechtshof te 's-Gravenhage tusschen partijen gewezen;

En doende wat het hof had behooren te doen;

Bevestigt het vonnis op 28 Maart 1892 door de arrondissement-rechtbank te Rotterdam in deze zaak gewezen;

Veroordeelt de eischeresse, incidenteel verweerderesse, in de kosten in appèl en cassatie gevallen.

—

12 *Juni* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat het schoonhouden en hiertoe schrobben der publieke straten niet kan beschouwd worden als een deel van het onderhoud waarmede, ingevolge de gemeentewet, de gemeenten belast zijn; dat de gemeenteraden bevoegd zijn onder strafbedreiging den ingezetenen de verplichting op te leggen om de straten vóór en langs hunne gebouwen of perceelen behoorlijk schoon te houden en daartoe te wieden en te schrobben; dat zoodanige verplichting niet beschouwd kan worden als de oplegging van een persoonlijken dienst in het openbaar belang, bedoeld bij de artt. 192 en 193 der gemeentewet, en evenmin als eene verplichting tot arbeid of levering als bedoeld bij art. 239 dier wet.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie door den req. voorgesteld bij memorie luidende:

Schending en verkeerde toepassing van art. 216 Strafvord. en zooal niet van de artt. 192 en 193, dan toch in elk geval van de artt. 205*l*, 179*k*, 230, 231 en 239 der gemeentewet.

Overwegende dat bij het bestreden vonnis is bewezen verklaard, dat de loopstraat langs het perceel te Schagen, waarvan gereq. de hoofdbewoner was, op 5 November 1892 is bevonden niet te zijn geschrobd, ofschoon den derden dier maand door burgemeester en wethouders ter kennis van de hoofdbewoners van gebouwen in de kom dier gemeente was gebracht, dat zij de loopstraat voor en langs hunne gebouwen of perceelen voor des namiddags 5 uur van den 4en dier maand moesten doen schrobben;

O. dat art. 50 der algemeene politie-verordening van Schagen van 2 Juni 1891, afgekondigd den 30en d. a. v. luidt:

„De hoofdbewoners der gebouwen en de eigenaars, vruchtgebruikers of beheerders van onbewoonde gebouwen of onbewoonde perceelen in de kom der gemeente, zijn verplicht, de loopstraat voor en langs het gebouw of perceel, behoorlijk schoon te houden, alsmede om, wanneer zulks door burgemeester en wethouders is afgekondigd, te zorgen dat binnen den tijd, bij die afkondiging bepaald, de straten gewied of geschrobd worden";

O. dat de gereq. bij het bestreden vonnis aan overtreding van dit artikel is schuldig verklaard en hem de daartegen bij art. 92 der verordening bedreigde boete is opgelegd, waartegen bij het middel van cassatie in hoofdzaak wordt aangevoerd, dat, terwijl het onderhond der straten volgens art. 231 der gemeentewet een gemeentelast is, hieronder het door schrobben schoonhouden der straten zou zijn begrepen; dat dit ook deel zou uitmaken van de taak, welke blijkens art. 179*k* in verband met art. 205*l* dezer wet op de gemeente berust, om te zorgen voor de instandhouding en bruikbaarheid der straten; dat dus art. 50 der voormelde verordening zou opleggen hetzij eenen, van de inwoners gevorderden, persoonlijken dienst als bij de artt. 192 en 193 der gemeentewet is bedoeld, maar voor de geldigheid waarvan het volgens laatstgemeld artikel vereischte hier niet volledig zou zijn in acht genomen, hetzij in elk geval eene verplichting tot arbeid ten behoeve van gemeentewerken, gelijk art. 239 der gemeentewet als belasting in natura veroorlooft, doch slechts onder voorwaarde bepaaldelijk van Koninklijke goedkeuring, die hier niet is verleend;

O. hieromtrent, dat wel, volgens art. 231 der gemeentewet, tot onderhoud van de aan de gemeente behoorende straten of, gelijk art. 179*k* dier wet nader omschrijft, de zorg voor de instandhouding en bruikbaarheid, m. a. w., het in bruikbaren staat houden der publieke straten is een gemeentelast, maar dat het schoonhouden en hiertoe schrobben der straten niet als deel van dat onderhoud kan worden beschouwd;

O. dat het voorschrift van deze reiniging kennelijk bedoelt bevordering der algemeene reinheid en openbare gezondheid, en dat de strafbepalingen op het verzuim der bovengemelde verplichtingen dan ook moeten beschouwd worden als bepalingen van politie in het belang van de openbare gezondheid, tot welker vaststelling de gemeente-

raad volgens art. 135 der gemeentewet bevoegd is, en daardoor geenszins een gemeentelast op de inwoners wordt gelegd, noch hun eene gemeentelijke zorg wordt overgedragen;

O. dat bedoelde verplichting omtrent hetgeen elk ingezetene in het belang der openbare gezondheid voor zijn erf moet in acht nemen, niet kan beschouwd worden als de oplegging van een persoonlijken dienst in het openbaar belang, bedoeld bij de artt. 192 en 193 der gemeentewet vermits daar gehandeld wordt over diensten die door het bestuur der gemeente in het openbaar belang moeten gepraesteerd worden, maar waartoe de beschikbare krachten en de plaatselijke middelen niet voldoende zijn, terwijl hier het geval bestaat dat een plicht tot reinheid door de politieverordening voor de ingezetenen verbindend is gemaakt, omdat het verzuim daarvan de openbare gezondheid zou benadeelen:

O. voorts, dat in het door den requirant mede ingeroepen art. 239 der gemeentewet voor de oplegging van de verplichting tot arbeid of levering aan gemeentewerken de voorafgaande Koninklijke goedkeuring en de bij de artt. 232—237 dier wet verder voorgeschreven formaliteiten, voor zoover de aard der zaak toelaat, worden gevorderd, doch dat de, in het toegepaste art. 50 der algemeene politie-verordening van Schagen, aan de ingezetenen opgelegde verplichting om de straten voor en langs hunne gebouwen of perceelen in de kom der gemeente schoon te houden en daartoe te schrobben, niet kan worden aangemerkt als eene verplichting tot arbeid of levering ten behoeve van gemeentewerken;

O. toch dat hierdoor in art. 239 der gemeentewet wordt verstaan alle arbeid en levering tot het instand brengen en houden van zaken door de gemeente tot publieken dienst bestemd, en, zooals boven is overwogen, hieronder niet valt de voormelde verplichting der ingezetenen tot schoonhouden en daartoe schrobben der straten voor hunne erven;

O. dat dus het voorgestelde middel van cassatie is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvord.;

Verwerpt het beroep in cassatie; de kosten daarvan te dragen door den Staat.

—

19 *Juni* 1893. BESLUIT, betreffende de meeting voor het patentrecht van visschersvaartuigen, bekend onder den naam van kotters en aken. S. 88.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 18den Mei 1893, n°. 27, Directe Belastingen;

Herzien het Koninklijk besluit van 17 April 1890 (*Staatsblad* n°. 55);

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 Juni 1893, n°. 10);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, d.d. 14 Juni 1893, n°. 79, Directe Belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Eenig artikel.

De derde alinea van art. 2 van het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 April 1852 (*Staatsblad* n°. 64), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 17 April 1890 (*Staatsblad* n°. 55), wordt gelezen als volgt:

„Voor visschersvaartuigen, bekend onder de „namen van hoogaartsen, blazers, hengsten, bot„ters of schokkers en voor opene visschersvaar„tuigen, bekend onder den naam van kotters en „aken, wordt dat product, ter bepaling van het „aantal tonnen met een derde verminderd."

De voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Neuenberg, den 19den Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 3 *Juli* 1893.)

—

22 *Juni* 1893. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen in de gemeente *'s Gravenhage*, ten behoeve van den aanleg van eene straat, met riool, verbindende de Prins-Willemstraat met de Duinstraat, met zijtakken naar den Drogersdijk, te *Scheveningen*. S. 89.

—

22 *Juni* 1893. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen in de gemeente *'s Gravenhage* noodig voor het dempen van slooten, met verbetering van bestaande en aanleg van nieuwe verkeerswegen, in het westelijk gedeelte dier gemeente. S. 90.

—

22 *Juni* 1893. WET, tot voorziening betreffende het ingezetenschap voor de toepassing der wet betrekkelijk de Nationale Militie. S. 91.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, nº. 182, 1—6.
Hand. id. 1892/93, *bladz.* 1451—1460.
Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 403, 405.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de bepalingen omtrent het Rijksingezetenschap, voorkomende in de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* nº. 268), voorziening noodig maken omtrent het ingezetenschap voor de toepassing der wet betrekkelijk de Nationale Militie;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Voor zoover voor de toepassing der wet betrekkelijk de Nationale Militie, ter aanwijzing wie ingezetene is of wie voor ingezetene wordt gehouden, de bepalingen gelden, voorkomende in artikel 3, eerste, tweede en derde lid, der wet van 28 Juli 1850 (*Staatsblad* nº. 44), gewijzigd bij de wet van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* nº. 46), blijven die bepalingen daarvoor van kracht.

2. Deze wet treedt in werking op 1 Juli 1893.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 22sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

De Minister van Marine, (*get.*) J. C. JANSEN.

(*Uitgeg.* 27 *Juni* 1893.)

—

22 *Juni* 1893. WET, houdende goedkeuring van het op 14 Februari 1893 te *'s Gravenhage* onderteekend Protokol betreffende de uitvoering van de den 16den November 1887 te *'s Gravenhage* gesloten Internationale Overeenkomst tot het tegengaan der misbruiken voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de *Noordzee*, buiten de territoriale wateren. S. 92.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in het op 14 Februari 1893 te *'s Gravenhage* onderteekend Protokol, betreffende de uitvoering van de bij de wet van 7 Augustus 1888 (*Staatsblad* nº. 123) goedgekeurde Internationale Overeenkomst, den 16den November 1887 te *'s Gravenhage* gesloten, tot het tegengaan der misbruiken, voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de *Noordzee*, buiten de territoriale wateren, bepalingen voorkomen, die wettelijke rechten betreffen;

Gelet op het tweede gedeelte van artikel 59 der grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Eenig artikel.

Het nevens deze wet in afschrift gevoegd Protokol, den 14den Februari 1893 te *'s Gravenhage* tusschen *Nederland*, *Duitschland*, *België*, *Denemarken* en *Groot-Britannie* onderteekend, betreffende de uitvoering der bij de wet van 7 Augustus 1888 (*Staatsblad* nº. 123) goedgekeurde Internationale Overeenkomst, den 16den November 1887 te *'s Gravenhage* gesloten, tot het tegengaan der misbruiken, voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de *Noordzee*, buiten de territoriale wateren, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 22sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) VAN TIENHOVEN.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

De Minister van Marine, (*get.*) J. C. JANSEN.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 21 *Juli* 1893.)

PROTOCOLE.

Considérant qu'il résulte des communications reçues par le Gouvernement des Pays-Bas, que le Gouvernement de la République Française n'est pas à même pour le moment de procéder à la ratification de la Convention, signée à La Haye le 16 novembre 1887, pour remédier aux abus, qu'engendre le trafic des spiritueux parmi les pêcheurs dans la Mer du Nord, en dehors des eaux territoriales, les soussignés Ministre des Affaires Etrangères du Royaume des Pays-Bas et Plenipotentiaires d'Allemagne, de Belgique, de Danemark et de la Grande Bretagne, réunis en conférence au Ministère des Affaires Etrangères à La Haye, aujourdhui le 14 février 1893 et dûment autorisés à cet effet, sont convenus de ce qui suit:

1°. La Convention susdite sera mise en vigueur par les autres Gouvernements signataires, savoir: les Pays-Bas, l'Allemagne, la Belgique, le Danemark et la Grande Bretagne, six semaines après qu'ils en auront échangé les ratifications.

2°. La faculté d'adhérer stipulée à l'article 10

de la dite Convention pour les États non signataires est étendue à la France.

3°. Par dérogation à l'article 11 de la Convention les délais de cinq années et de douze mois sont respectivement réduits à une année et à trois mois.

4°. Le présent Protocole qui sera ratifié en même temps, que la Convention à laquelle il se refert, a été expédié en cinq exemplaires.

(*signés*) VAN TIENHOVEN.
" VON RANTZAU.
" B^on. D'ANETHAN.
" C. M. VIRULY.
" HORACE RUMBOLD.

—

22 *Juni* 1893. WET, tot intrekking van artikel 87 van de "wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie" en in verband daarmede tot wijziging van eenige bepalingen der bestaande wetgeving. S. 93.

Bijl. Hand. 2^e *Kamer* 1891/92, n°. 195, 1892/93, n°. 37, 1—3.

Hand. 2^e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 296.

Hand. 1^e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 397, 406.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is artikel 87 van de "wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie" in te trekken en in verband daarmede eenige bepalingen der bestaande wetgeving te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Artikel 87 van de "wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie" wordt ingetrokken.

In artikel 88 van gemelde wet vervalt het woord: "insgelijks".

2. In nummer 1 van artikel 4 van het "Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering" vervallen de woorden: "in regtsvorderingen welke voor dat collegie moeten gebragt worden; en aan den persoon, of het huis van den gouverneur der provincie, waarin het goed gelegen is, wanneer het zakelijke regtsvorderingen geldt".

3. In het tweede lid van artikel 6 van gemeld Wetboek wordt in plaats van: "de ambtenaren respectievelijk bij art. 4, n°. 1, hierboven vermeld" gelezen: "zoodanigen gemagtigde als hij zal aanwijzen. Indien zoodanige gemagtigde ten beteekenden regtsdage niet verschijnt, wordt indien daartoe termen bestaan, het verstek verleend en vonnis gewezen ten name van den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad".

4. Aan de artikelen 97 en 126 van gemeld Wetboek wordt als laatste lid toegevoegd de volgende bepaling: "Indien de Staat eischer of gedaagde is, wordt als zijne woonplaats beschouwd de plaats waar de Regeering haren zetel heeft."

5. In nummer 2 van artikel 250 van gemeld Wetboek vervallen de woorden: "of wanneer hij daartoe onbevoegd is met betrekking tot den persoon tegen wien de reconventie zoude worden gerigt, ingevolge artikel 65, n°. 1, en artikel 87 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie".

Overgangsbepaling.

De bepalingen der voorafgaande artikelen zijn niet van toepassing op de op het tijdstip van het in werking treden dezer wet bij den Hoogen Raad in eersten aanleg of in revisie aanhangige rechtsvorderingen tegen den Koning, de leden van het Koninklijk Huis of den Staat.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 22sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 28 *Juni* 1893.)

—

22 *Juni* 1893. WET, tot verhooging van het *vierde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 94.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen het totaal der 6de Afd. van dit hoofdstuk nader gebracht op *f* 987,581; dat der 8ste Afd. op *f* 714,169 en het eindcijfer van dat hoofdstuk op *f* 5,391,524.

—

22 *Juni* 1893. WET, tot regeling der bestemming van het voordeelig slot der algemeene rekening van de Staats-ontvangsten en uitgaven over het dienstjaar 1889 en tot voorziening in de dekking van de nadeelige sloten der rekeningen over eenige andere dienstjaren. S. 95.

Bij deze wet worden tot dekking van het nadeelig slot der algemeene rekening wegens de Staats-ontvangsten en uitgaven over het dienstjaar 1885, groot *f* 6,119,545.62^c, aangewend het saldo der opbrengst van de bij de wet van den 20sten Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 146) vastgestelde geldleening, ten bedrage van *f* 2,369,343.48 en eene uitkeering van

f 3,750,202.14[5] uit de opbrengst van de bij de wet van den 28sten December 1891 (*Staatsblad* n°. 230) vastgestelde geldleening.

De nadeelige sloten der rekeningen over het dienstjaar 1886, groot *f* 849,764.56[5], over het dienstjaar 1887, groot *f* 3,504,728.60 en over het dienstjaar 1888, groot *f* 2,689,146.43 worden gedekt door uitkeeringen tot gelijke bedragen uit de opbrengst van laatstgenoemde geldleening.

Tot dekking van het nadeelig slot der rekening over het dienstjaar 1890, groot *f* 21,476,855.01[5] worden aangewend het voordeelig slot der rekening over het dienstjaar 1889 ten bedrage van *f* 481,313.61, zoomede eene uitkeering van *f* 20,995,541,40[5] uit de opbrengst van de bij de wet van den 28sten December 1891 (*Staatsblad* n°. 230) vastgestelde geldleening.

—

22 *Juni* 1893. WET tot regeling van de bestemming der gelden aan den Staat uitgekeerd krachtens artikel 36, eerste lid, der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78), der gelden krachtens artikel 24, vierde lid, der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79), in 's Rijks schatkist te storten en der aan den Staat overgedragen kapitalen, bedoeld in artikel 87, letter *a*, van de bij de wet van den 22sten Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) bekrachtigde overeenkomst door den Staat met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten. S. 96.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat bij de wet behoort geregeld te worden de bestemming van de gelden, welke krachtens artikel 36, eerste lid, der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) zijn uitgekeerd aan den Staat, — van de gelden krachtens artikel 24, vierde lid, der wet van den 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) in 's Rijks schatkist te storten, — en van de aan den Staat overgedragen kapitalen, bedoeld in artikel 87, letter *a*, der bij de wet van den 22sten Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) bekrachtigde overeenkomst door den Staat met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In de betrokken Grootboeken van de Nationale Schuld worden op het hoofd van Rekening: «*Geamortiseerde schuld*" overgeschreven de navolgende kapitalen, te weten:

a. een kapitaal van *twee millioen negenhonderd twee en vijftigduizend negenhonderd gulden* (*f* 2,952,900) in het Grootboek der 3½ percents Nationale Schuld ingeschreven geweest ten name van: «*Pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren* (*artt.* 33 *en* 39 *der wet van* 9 *Mei* 1846, *Staatsblad* n°. 24)", thans staande ten name van: «*Staat der Nederlanden, als rechthebbende ingevolge art.* 36 *der wet van* 9 *Mei* 1890 (*Staatsblad* n°. 78)";

b. een kapitaal van *twee millioen zeshonderd zes en zestig duizend negenhonderd gulden* (*f* 2,666,900) in het Grootboek der 2½ percents Nationale Schuld ingeschreven ten name van: «*'s Gravenhage* (*de administratie van het Weduwenfonds voor de Geëmployeerden tot het algemeen bestuur behoorende, gevestigd te*)";

c. een kapitaal van *vierhonderd acht duizend tweehonderd gulden* (*f* 408,200) in het Grootboek der 2½ percents Nationale Schuld ingeschreven ten name van: «*'s Gravenhage* (*commissarissen van het Weduwenpensioenfonds der ingenieurs van den Waterstaat te*)";

d. een kapitaal van *een millioen vierhonderd acht en zestig duizend achthonderd gulden* (*f* 1,468,800) in het Grootboek der 2½ percents Nationale Schuld; — een kapitaal van *een millioen tweehonderd zes en twintig duizend zevenhonderd vijftig gulden* (*f* 1,226,750) in het Grootboek der 3 percents Nationale Schuld en een kapitaal van *zeshonderd zeven en veertig duizend driehonderd gulden* (*f* 647,300) in het Grootboek der 3½ percents Nationale Schuld, welke kapitalen zijn ingeschreven geweest ten name van: «*Staatsspoorwegen* (*Fonds voor de vernieuwing van spoorstaven, dwarsliggers, wissels en draaischijven der*), *ingesteld bij letter* a *van art.* 44 *der voor zooveel noodig bij de wet van* 15 *November* 1876 (*Staatsblad* n°. 110) *bekrachtigde overeenkomst*" en thans staan ten name van: «*Staat der Nederlanden, als rechthebbende ingevolge artikel* 87, *lit.* a *der bij de wet van* 22 *Juli* 1890 (*Staatsblad* n°. 134) *bekrachtigde overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.*"

2. Van het kapitaal in het Grootboek der 2½ percents Nationale Schuld ingeschreven ten name van: «*'s Gravenhage* (*commissarissen van het Weduwenpensioenfonds der Ingenieurs van den Waterstaat te*)" wordt een nominaal kapitaal van *zestien duizend gulden* (*f* 16,000) overgeschreven op het in dat Grootboek bestaande hoofd

van rekening: „*'s Gravenhage* (*het Weduwen-pensioenfonds voor de opzigters van den Waterstaat in Nederland, gevestigd te*)". Daarenboven wordt door het eerstgenoemde fonds aan het laatstgemelde fonds in contanten uitgekeerd eene som van *vier en dertig gulden zeven en twintig en een halven cent* (*f* 34.27½), een en ander tot dekking van het nadeelig slot ad *f* 11,742.31½, dat de wetenschappelijke balans aanwijst, die, ter voldoening aan artikel 24, vierde lid, der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79), onder dagteekening van den 31sten December 1890 van het Weduwenpensioenfonds van het korps opzichters van den Rijkswaterstaat is opgemaakt en tot uitkeering van eene rente van 3¼ percent in het jaar over dat nadeelig slot van den eersten Januari 1891 tot en met den een en dertigsten December 1892.

Deze overschrijving en uitkeering in contanten strekken in mindering van hetgeen, ingevolge art. 24, 4de lid der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79), door het Weduwenpensioenfonds van het korps ingenieurs bij den Rijkswaterstaat in 's Rijks schatkist is te storten.

3. De in artikel 1, letters *b* en *c*, en in artikel 2 bedoelde overschrijvingen worden gerekend plaats te hebben op den eersten Januari 1893.

4. Aan art. 1 der wet van den 28sten December 1891 (*Staatsblad* n°. 229), tot aanwijzing der middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892, worden onder de rubriek 12°, (*verschillende ontvangsten en toevallige baten*), de volgende posten toegevoegd:

ppbis. de gelden, ter somma van *vijf en twintig duizend achthonderd zes en zeventig gulden drie en een halven cent* in 's Rijks schatkist overgebracht, in mindering van de aan den Staat, als rechthebbende, ingevolge het eerste lid van artikel 36 der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) van het voormalig Pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren toekomende som van *f* 3,000,000;

ppter. de gelden, ter somma van *tweehonderd zeven en veertig duizend tweehonderd zes en dertig gulden vijftig cents*, die door het Weduwenfonds voor de geëmployeerden tot het algemeen bestuur behoorende en door het Weduwenpensioenfonds van het korps ingenieurs van den Rijkswaterstaat voor rente van de door die fondsen aan den Staat, krachtens het vierde lid van artikel 24 der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) verschuldigde hoofdsom en in mindering op deze hoofdsom, in 's Rijks schatkist worden gestort.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 22sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 26 *Juni* 1893).

—

22 *Juni* 1893. WET, tot goedkeuring van den onderhandschen verkoop van een stuk tuingrond te *Zevenbergen* aan P. A. TH. COETS DE BOSSON aldaar. S. 97.

—

22 *Juni* 1893. WET, tot goedkeuring van den onderhandschen verkoop van een tot het Kroondomein behoorend perceel grond te *Dinteloord* aan die gemeente. S. 98.

—

22 *Juni* 1893. WET, tot goedkeuring van den afstand om niet van twee gebouwen met erven en van een derde gebouw, allen te *Grave*, en van den onderhandschen verkoop van het erf van laatstbedoeld gebouw, alles aan de gemeente *Grave*. S. 99.

—

22 *Juni* 1893. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van eene watervlakte, deel uitmakende van de rivier *de Vecht*, aan J. W. F. SCHEFFER JR., te *Weesp*. S. 100.

—

22 *Juni* 1893. BESLUIT, tot onteigening van gronden in de gemeente *Heemskerk*, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, vereischt wordt voor het ophoogen van den *Zuider-Maatweg*, tot vorming van eene inundatie-scheiding in de *Stelling van Amsterdam*. S. 101.

—

22 *Juni* 1893. BESLUIT, tot onteigening van gronden in de gemeenten *Beverwijk* en *Assendelft*, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, vereischt wordt voor het maken van een verbindingswal in den *Zuidwijkermeerpolder* en het verbreeden van een gedeelte van de *ringsloot* van dien polder. S. 102.

—

22 *Juni* 1893. BESLUIT, tot wijziging der §§ 7 en 9 van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 2 April 1864 (*Staatsblad* n°. 16), betreffende den vorm en het gebruik van Rijkskeurstempels voor gouden en zilveren werken. S. 103.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ. WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, dd°. 18 Mei 1893, n°. 50, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien artikel 10 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 178), omtrent den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken;

Herzien het Koninklijk besluit van 2 April 1864 (*Staatsblad* n°. 16);

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 Juni 1893, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Financiën, dd°. 12 Juni 1893, n°. 36, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. In § 7*a* en § 9*a* en *b* van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 2 April 1864 (*Staatsblad* n°. 16) worden de woorden: „vorm: uitgesneden", vervangen door de woorden: „vorm: een driehoek".

2. Dit besluit treedt in werking op den eersten November 1893.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Arolsen, den 22sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 8 *Juli* 1893.)

—

22 *Juni* 1893. BESLUIT van den Minister van Justitie, houdende vaststelling eener instructie voor de onbezoldigde rijksveldwachters.

De Minister van Justitie,

Gezien art. 14 van het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), zooals dit is gewijzigd laatstelijk bij dat van 15 Mei 1893 (*Staatsblad* n°. 84);

Stelt vast de volgende

INSTRUCTIE *voor de onbezoldigde rijksveldwachters.*

Art. 1. Onbezoldigde rijksveldwachters zijn diegenen, aan wie door den Minister van Justitie, overeenkomstig art. 14 van het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), zooals dit laatstelijk is gewijzigd bij dat van 15 Mei 1893 (*Staatsblad* n°. 84), in verband met het Koninklijk besluit van 17 Januari 1854 (*Staatsblad* n°. 3), eene commissie van rijksveldwachter wordt uitgereikt.

2. Bij de aanvaarding hunner bediening leggen de onbezoldigde rijksveldwachters, behalve den eed van zuivering, voorgeschreven bij Koninklijk besluit van 25 Februari 1817, den eed af, vermeld bij art. 16 van het Koninklijk besluit van 17 December 1851 (*Staatsblad* n°. 166), in handen van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied zij gevestigd zijn.

De eedsaflegging wordt vermeld op de akte hunner commissie en door den kantonrechter dadelijk medegedeeld aan den inspecteur der rijksveldwacht, die daarvan aan het Departement van Justitie kennis geeft.

Bij verandering van woonplaats wordt de eedsaflegging niet herhaald, doch van die verandering geschiedt, bij bestendiging der commissie, aanteekening op de akte daarvan, waartoe deze door den inspecteur der rijksveldwacht aan het Departement van Justitie wordt opgezonden.

3. De onbezoldigde rijksveldwachters staan, ingevolge de artt. 8 en 14 der instructie op den dienst der bezoldigde rijksveldwachters, onder het toezicht van den inspecteur der rijksveldwacht van het district, waarin zij gevestigd zijn, en onder dat van den brigade-commandant in den bewakingskring, waarin zij werkzaam zijn.

4. Zij zijn bevoegd en verplicht zooveel mogelijk de veiligheid van personen en eigendommen en de openbare rust en orde te bevorderen.

Inzonderheid waken zij tegen diefstal van vee, werktuigen en materialen, tegen strooperij, tegen schending van afsluiting en tegen baldadigheid, onverminderd hunne verplichting om tegen andere strafbare feiten te waken.

5. Bij het verrichten van hunnen dienst zijn de onbezoldigde rijksveldwachters niet beperkt door eenige grens van gemeente, kanton, arrondissement, district of provincie.

6. Zij dragen, bij het verrichten van hunnen dienst, steeds bij zich de akte hunner commissie en — aan een zwart lint om den hals, onder het vest — den ambtspenning, voorgeschreven bij Koninklijk besluit van 7 Februari 1854 (*Staatsblad* n°. 10), ten einde die bij bekeuringen of andere ambtsverrichtingen, des gevorderd, te vertoonen.

Deze ambtspenning wordt met de uitgereikte akte hunner commissie, in geval van overlijden, ontslag of schorsing, opgevorderd door den brigade-commandant in den bewakingskring, waarin zij werkzaam waren, die, naar gelang der omstandigheden, voor de toezending aan den inspecteur der rijksveldwacht of voor de wederuitreiking zorg draagt. De inspecteur doet in het eerste geval een en ander aan het Departement van Justitie toekomen.

7. Zij zijn bevoegd strafbare feiten op te sporen en maken bij ontdekking daarvan, tenzij deze alleen op klachte vervolgbaar zijn, proces-verbaal op, met vermelding zooveel mogelijk van hunnen aard, de omstandigheden waaronder, den tijd wanneer en de plaats waar zij zijn gepleegd, en van hetgeen verder tot bewijs kan leiden.

Zij doen hunne processen-verbaal binnen 24 uren toekomen aan den bevoegden ambtenaar en deelen den hoofdinhoud daarvan tevens mede aan den brigade-commandant in den bewakingskring, waarin het feit werd gepleegd.

Bij ontdekking op heeterdaad, zijn zij verplicht den verdachte aan te houden en voor den officier van justitie of een der hulpofficieren van justitie te brengen.

8. Ontdekking op heeterdaad heeft plaats, wanneer het strafbaar feit, terwijl het gepleegd wordt, of terstond nadat het is gepleegd, ontdekt wordt, of wanneer iemand terstond daarna als dader door het openbaar gerucht wordt vervolgd, of bij hem goederen, wapenen, werktuigen of papieren worden gevonden, die aanduiden dat hij dader of medeplichtig is.

9. De onbezoldigde rijksveldwachters waken voorts tegen de overtredingen der wet op de jacht en visscherij, en der provinciale verordeningen, daarbij bedoeld, met inachtneming van het bepaalde bij de negen volgende artikelen.

10. Zij zijn bevoegd de vertooning te vorderen van alle volgens gemelde wet vereischte akten, consenten of vergunningen, en verplicht den weigerende te bekeuren.

Zij zijn evenzeer bevoegd te onderzoeken of, in geval van art. 20, tweede lid, der aangehaalde wet, het schietgeweer geladen zij of niet en, bij weigering om het te laten onderzoeken, deswege proces-verbaal op te maken.

In den gesloten jacht- of vischtijd zijn zij bevoegd de middelen van vervoer en de goederen die worden gedragen te onderzoeken, en na te gaan of er wild of visch of eieren vervoerd of verkocht worden in strijd met de wet of wettelijke verordeningen.

Zij doen geen onderzoek van dien aard, dan wanneer zij gegronde vermoedens hebben van vervoer of verkoop, strijdig met de wet.

Onderzoek aan den lijve is hun dan alleen geoorloofd, indien de overtreding zonder dat onderzoek niet kan geconstateerd worden.

11. Van eene bekeuring maken zij een relaas of proces-verbaal op, bedoeld bij art. 38 van voornoemde wet.

12. Met nauwkeurigheid, duidelijkheid en beknoptheid vermelden zij in hunne relazen:

a. de gemeente, de buurtschap, de plaats en den tijd, waar en wanneer zij den overtreder bevonden of zagen;

b. waarmede zij den overtreder bezig vonden voor dat zij hem vertooning vroegen van akte, consent of vergunning of overgave van schietgeweer;

c. indien er onderzoek plaats had, als bedoeld bij art. 10, de omstandigheden, waaronder dat geschiedde;

d. de geldswaarde, waarop het jacht- of vischtuig, het wild, de visch, enz. worden geschat, indien een en ander niet is in beslag genomen.

13. De beambten nemen in beslag:

a. het jacht- en vischtuig, waarvan het gebruik volgens de wet of de verordeningen, bedoeld in artt. 9 en 10 der wet, niet geoorloofd is, de verborgene en andere wapenen en voorwerpen, in de slotbepalingen van artt. 15 en 41*e* der wet opgenoemd, daaronder begrepen;

b. het geoorloofde jacht- en vischtuig, in het bezit van iemand jagende of visschende, of in strijd met art. 20 der wet met geladen schietgeweer zich in het veld bevindende in gesloten jacht- of vischtijd, of zonder de vereischte jacht- of vischakte, de kostelooze vergunning, het consent of de buitengewone machtiging van artt. 6, 16 of 26 der wet te hebben verkregen;

c. het wild, de visch, de konijnen of ander schadelijk gedierte en de eieren, onwettig gevangen of geraapt, verkocht, doch niet geleverd, te koop gesteld, uitgevent of vervoerd.

Bij gebreke van inbeslagneming van die voorwerpen bepalen zij daarvan de geldswaarde.

Tirassen, lange netten, damnetten en wild- of konijnenstrikken worden niet gewaardeerd, maar altijd in beslag genomen.

Valken, havikken en honden worden noch in beslag genomen, noch gewaardeerd.

Alle door de beambten in beslag genomen jacht- en vischtuigen en andere voorwerpen worden door hen gewaarmerkt en binnen vier dagen na de bekenring ter griffie van het kantongerecht, onder welks rechtsgebied de bekenring plaats had, overgebracht, hetzij door de beambten zelve, hetzij door tusschenkomst van den burgemeester hunner woonplaats.

14. Indien voor de sluiting van het proces-verbaal aan de beambten overtuigend mocht zijn gebleken, dat de overtreding enkel bestaat in het niet vertoonen eener reeds bekomene jacht- of vischakte, kosteloose vergunning, consent of buitengewone machtiging, geven zij het in beslag genomene jacht- of vischtuig aan den bekeurde terug en vermelden dit in het proces-verbaal.

15. De onbezoldigde rijksveldwachters, in het geval van art. 49 der jachtwet, noodig oordeelende hun onbekende overtreders aan te houden, geleiden hen naar den naastbijzijnden officier van justitie of hulpofficier van justitie.

16. Brieven en niet verbodene goederen, bij aangehouden wild of visch bevonden, worden door middel van de post bezorgd, waarvan melding wordt gemaakt in het relaas. De brieven worden door de beambten niet geopend.

17. De onbezoldigde rijksveldwachters treden nimmer ter vervolging van overtreders noch ter inbeslagneming van daaraan onderworpen voorwerpen, in woningen, noch op de gronden, vermeld in artt. 12*a* en 13*b* der wet, dan met bewilliging van den bewoner of rechthebbende, of in het bijzijn van de bevoegde macht, aangewezen bij het tweede lid van art. 42 van het Wetboek van Strafvordering.

18. Het koopen, overnemen of ten toon stellen van schadelijk gedierte, door anderen gedood, is den beambte verboden.

19. De onbezoldigde rijksveldwachters kunnen van verdachte personen, en in het bijzonder van vermoedelijke landloopers, bedelaars en sluikers, inlichtingen vragen aangaande hunnen naam, woonplaats, beroep of bedrijf, alsmede omtrent het doel waartoe zij op weg zijn.

Indien deze personen zich in het bezit van verdachte goederen bevinden of, wat bedelaars en landloopers betreft, onvoldoende inlichtingen geven, geleiden de beambten hen voor den officier of den naastbij zijnden hulpofficier van justitie.

20. Op denzelfden voet en onder dezelfde bepalingen kunnen zij ook aanhouden:

a. gesignaleerde misdadigers;

b. vreemdelingen, zonder reis- en verblijfpas of paspoort, die niet voldoende kunnen aantoonen, met welk doel zij op weg zijn, en geen middel van bestaan schijnen te hebben.

21. Daarentegen zijn zij verplicht om die vreemdelingen, welke niet vallen in de termen van het vorige artikel en hulp of terechtwijzing behoeven, in bescherming te nemen of in te lichten.

Evenzoo handelen zij met verlaten of hulpbehoevende personen, die zij geleiden voor den burgemeester of den commissaris van politie, wiens hulp of bevelen deswege worden ingeroepen.

22. De onbezoldigde rijksveldwachters moeten hunne schriftelijke verklaringen, verbalen of relazen steeds opmaken op den eed, bij den aanvang hunner bediening afgelegd. Zij blijven daarbij aan het gewicht van dien eed indachtig.

23. Wanneer buitengewone omstandigheden het noodig maken kunnen de onbezoldigde rijksveldwachters door den inspecteur der rijksveldwacht en door den brigade-commandant van den bewakingskring, waarin zij werkzaam zijn, worden gerequireerd om tijdelijk bijstand en bepaalde politiediensten te verleenen.

Zij zijn verplicht aan zoodanige requisitoiren te voldoen. Indien zij meenen daardoor te zeer van hunnen gewonen werkkring te worden afgetrokken, kunnen zij hunne bedenkingen daartegen aan het oordeel van den officier van justitie onderwerpen.

Deze, de klacht gegrond bevindende, verstaat zich hierover met den inspecteur der rijksveldwacht, en voorziet met hem in de gerezen bezwaren, of roept de beslissing in van den procureur-generaal, fungeerend directeur van politie.

Met het transporteeren van gevangenen worden onbezoldigde rijksveldwachters niet belast.

24. Van zijnen kant is de onbezoldigde rijksveldwachter bevoegd en zelfs verplicht om in geval van nood de hulp in te roepen, zoowel van de bezoldigde rijksveldwachters als van andere beambten der rijks- en der gemeentepolitie. Hij zal daarvan ten spoedigste kennis geven aan den brigade-commandant van den bewakingskring, waarin die hulp werd ingeroepen.

25. Gunstige rapporten, belangrijke of gevaarlijke dienstverrichtingen, een dunrzaam goed gedrag en trouwe dienst worden door den officier van justitie of den inspecteur der rijksveldwacht aan den procureur-generaal, fungeerend directeur van politie medegedeeld, die daaruit aanleiding kan nemen, na den inspecteur of den officier

van justitie te hebben gehoord, tot het doen van zoodanige voordracht aan den Minister van Justitie als hem meest gepast zal voorkomen.

Van belangrijke of gevaarlijke dienstverrichtingen kan eervolle vermelding geschieden in het *Algemeen Politieblad.*

26. Zonder machtiging van den procureur-generaal, fungeerend directeur van politie, verleend op voorstel van den officier van justitie, mogen onbezoldigde rijksveldwachters geene gratificatie aannemen, behalve van de personen bij wie zij in dienst zijn. Die machtiging kan alleen verleend worden indien de gratificatie ten minste *f* 1.— als zij voor één beambte, en ten minste *f* 2.— als zij voor meerdere beambten gezamenlijk bestemd is.

Kleinere bedragen dan de bovengenoemde worden beschouwd als fooien, die de onbezoldigde rijksveldwachters in geen geval mogen aannemen, behalve van de personen, bij wie zij in dienst zijn.

27. Indien den officier van justitie of den inspecteur der rijksveldwacht ongunstige berichten omtrent een onbezoldigden rijksveldwachter ter oore komen, worden die dadelijk door hem onderzocht en de uitslag van dit onderzoek wordt medegedeeld aan den procureur-generaal, fungeerend directeur van politie.

De officier van justitie of de inspecteur, een onderzoek aanvangende, deelen dit onverwijld aan elkander mede.

De procureur-generaal, fungeerend directeur van politie, daartoe termen vindende, stelt het intrekken der commissie van onbezoldigd rijksveldwachter aan den Minister van Justitie voor, onder overlegging van de stukken van het onderzoek. Hij is zelf bevoegd tot schorsing van den beambte voor ten hoogste eene maand, en deelt dit terstond aan den Minister van Justitie mede.

28. Dronkenschap wordt in den regel gestraft met intrekking der commissie. Deswege wordt niet de straf van schorsing opgelegd, alvorens het welmeenen van den Minister van Justitie is gevraagd.

29. In afwachting van eene op te leggen disciplinaire straf kan de officier van justitie of de inspecteur der rijksveldwacht, en bij verdenking van een strafbaar feit kan de officier van justitie een onbezoldigden rijksveldwachter zoo noodig verbieden dienst te doen en in het geval van art. 31 de uniform te dragen. De officier van justitie of de inspecteur doet alsdan de aanstelling en den ambtspenning van den onbezoldigden rijksveldwachter opvorderen en geeft van het verbod onverwijld kennis aan den procureur-generaal, fungeerend directeur van politie.

Bij strafrechtelijke vervolging wegens een der misdrijven, bedoeld of genoemd in art. 86 van het Wetboek van Strafvordering, wordt dit verbod door den officier van justitie steeds uitgevaardigd.

30. De onbezoldigde rijksveldwachter is bevoegd een karabijn en eene revolver of een pistool te dragen.

31. Het is den onbezoldigden rijksveldwachter geoorloofd de uniforme kleeding der bezoldigde rijksveldwachters te dragen en de wapening dier beambten te voeren, mits daartoe vergunning zij verkregen van den Minister van Justitie.

De kosten dier kleeding en wapening komen voor rekening der beambten zelve, of der personen, bij wie zij in dienst zijn.

32. De onbezoldigde rijksveldwachters, gewapend zijnde, maken gebruik van hunne wapenen tot noodzakelijke verdediging van eigen of eens anders lijf, om geweld te keer te gaan en bij ontvluchting van misdadigers.

Bij het tekeer gaan van geweld maken zij van hunne wapenen geen gebruik, dan na overluide vruchtelooze waarschuwing, en gaan steeds met zooveel verschooning als mogelijk is te werk.

Wanneer zij zich van hunne wapenen hebben bediend, maken zij daarvan ten spoedigste rapport aan den brigade-commandant in den bewakingskring, waarin het geschiedde.

33. Deze instructie treedt in werking op den eersten Juli 1893, met welken dag de instructie voor de onbezoldigde rijksveldwachters van 27 Januari 1858, n°. 150, vervalt.

's Gravenhage, 22 Juni 1893.

De Minister voornoemd, (*get.*) H. J. SMIDT.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot goedkeuring van de uitgifte in erfpacht voor 30 jaren van een tot het Kroondomein behoorend stuk grond te *Hontenisse* aan de *Coöperatieve stoomzuivelfabriek «Hontenisse»* aldaar. S. 104.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot wijziging van de wet op de Middelen voor het dienstjaar 1893. S. 105.

Bij deze wet vervallen uit *artikel* 1, sub 10°. der wet van den 31sten December 1892 (*Staatsblad* n°. 316) tot aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de

Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893, de woorden: *«a. een en twintig en een halve opcent* op de *grondbelasting* van de *ongebouwde eigendommen*".

De letters *b* tot en met *g* van *artikel* 1, sub 10°., dier wet worden vervangen respectievelijk door de letters *a* tot en met *f*.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van spoorweggrond te *Leeuwarden* aan J. J. OLIVIER c. s. S. 106.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot bekrachtiging eener overeenkomst, waarbij aan de gemeente *Groningen* vergunning is verleend om een voor publieken weg aan haar overgedragen stuk grond te bestemmen voor den bouw van een Museum van Oudheden. S. 107.

—

23 *Juni* 1893. WET, hondende machtiging tot kosteloozen afstand aan de gemeente *Breda* van harde wegen, door den Staat aan te leggen op voormaligen vestinggrond tusschen de *Nieuwe Ginnekenstraat* en de gemeentelijke begraafplaats- en van een stuk grond aldaar. S. 108.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot wijziging en verhooging van het *zevende* hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 109.

Bij deze wet wordt, na vermindering van een artikel en toevoeging van een artikel, het totaal van de 2de afdeeling van het hoofdstuk gebracht op *f* 5,208,261.92 en het totaal van dit hoofdstuk op *f* 37,408,988.51.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot afschaffing der heffing van kanaal- en havengelden op het Noordzeekanaal. S. 110.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, in verband met de voorgenomen betaling aan de Amsterdamsche Kanaalmaatschappij van de dadelijke waarde der aan haar, ingevolge de bij de wet van den 19den December 1882 (*Staatsblad* n°. 231) goedgekeurde overeenkomst, in driemaandelijksche termijnen toekomende uitkeeringen, de heffing van kanaal- en havengelden op het Noordzeekanaal geheel behoort te worden afgeschaft;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De heffing van kanaal- en havengelden op het Noordzeekanaal, voor zoover die van Staatswege nog geschiedt, is en blijft afgeschaft.

2. Vrijstelling van leges wordt verleend voor de betaling aan de Amsterdamsche Kanaalmaatschappij ingevolge het bepaalde in art. 9 der bij de wet van den 19den December 1882 (*Staatsblad* n°. 231) goedgekeurde overeenkomst, van de door berekening van rente op rente ad 4 pCt. 's jaars gevonden dadelijke waarde der aan die Maatschappij in driemaandelijksche termijnen toekomende uitkeeringen, alsmede voor de op de hoofdsom bij te betalen rente, berekend naar 4 percent per jaar van 365 dagen, van den eersten April 1893 tot den dag der betaling.

3. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 23sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 1 *Juli* 1893.)

—

23 *Juni* 1893. WET, tot wijziging van artikel 3 der wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* n°. 92), hondende regeling der afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat. S. 111.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 126, 1—6.

Hand. id. 1892/93, *blads.* 1319.

Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *blads.* 399, 400, 408—411.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is artikel 3 der wet van den 26 April 1852 (*Staatsblad* n°. 92) te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In artikel 3 der wet van 26 April 1852 (*Staatsblad* n°. 92) wordt in plaats van «vijfden", gelezen: «tweeden".

2. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 23sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 27 *Juni* 1893.)

—

23 *Juni* 1893. WET, tot bekrachtiging van eene overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en met de Nederlandsche Zuiderspoorweg-Maatschappij betreffende den localaalspoorweg *Sittard-Herzogenrath*. S. 112.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de verhouding te regelen van den Staat tot de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en de Nederlandsche Zuiderspoorweg-Maatschappij met betrekking tot den locaalspoorweg van *Sittard* naar *Herzogenrath* en dat de te dien einde door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën met genoemde Maatschappijen gesloten overeenkomst bij de wet behoort te worden bekrachtigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wordt bekrachtigd de in afschrift bij deze wet gevoegde overeenkomst betreffende den locaalspoorweg *Sittard-Herzogenrath*, door de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, als daartoe door Ons gemachtigd, onder dagteekening van 16 November 1892 aangegaan met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en de Nederlandsche Zuiderspoorweg-Maatschappij.

2. Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 23sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 15 *Juli* 1893.)

AFSCHRIFT.

OVEREENKOMST *betreffende den locaalspoorweg Sittard-Herzogenrath.*

Tusschen:

1°. den Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en den Minister van Financiën, tot het aangaan van deze overeenkomst door de Koningin-Weduwe, Regentes, gemachtigd;

2°. de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, gevestigd te Utrecht, in deze overeenkomst aangeduid door «de Onderneming", vertegenwoordigd door haren Directeur-Generaal, handelende krachtens besluit van de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders dier Maatschappij, gehouden te Amsterdam, den 11den Augustus 1892;

3°. de Nederlandsche Zuiderspoorweg-Maatschappij, gevestigd te Maastricht en domicilie stellende ten stadhuize aldaar, in deze overeenkomst aangeduid door «de Maatschappij", vertegenwoordigd door haren Directeur, handelende met goedkeuring van den Raad van Commissarissen, krachtens besluit der Algemeene Vergadering van Aandeelhouders dier Maatschappij, gehouden te Maastricht, den 28sten Juni 1892,

is, behoudens bekrachtiging bij de wet, het volgende overeengekomen.

Art. 1. De Maatschappij verbindt zich tot den aanleg van een locaalspoorweg van Sittard over Heerlen naar Herzogenrath, voor den aanleg en de exploitatie waarvan concessie werd verleend, wat betreft het gedeelte op Nederlandsch grondgebied gelegen, door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, bij beschikking van 24 Mei 1889, zooals die is gewijzigd en opnieuw verleend bij beschikking van 28 Juni 1891, en wat betreft het gedeelte op Pruissisch grondgebied gelegen, zal worden verleend overeenkomstig het tusschen Nederland en Pruissen te sluiten tractaat, wegens den aanleg van dezen spoorweg.

2. De Maatschappij verbindt zich den spoorweg, genoemd in art. 1, te bouwen en te voltooien, overeenkomstig de daarvoor geldende concessiebepalingen en dien aan de Onderneming ter exploitatie op te leveren, geheel gereed, binnen den tijd, daarvoor in de concessiën bepaald of met goedkeuring der Onderneming door de betrokken Regeering toegestaan.

Door de Maatschappij moet worden geleverd de spoorweg met alle daartoe behoorende werken, als:

a. bruggen, duikers, wegbruggen, doorgangen of poorten, overwegen, parallelwegen, middelen van veiligheid en afsluiting, wijk- en wisselplaatsen;

b. alle gebouwen, zoowel voor het publiek als voor den dienst benoodigd, laad- en losplaatsen, stoepen, stationsafsluitingen, gasleidingen, lantaarnpalen of lantaarnarmen met lantaarns;

c. alles wat tot het vaste materieel der stations en van den weg behoort, als: draaischijven, wissels, vergaarbakken voor water, met de inrichtingen tot water op- en afvoer, waterkranen met leidingen, hekken kilometer- en halve kilometerpalen, hellingwijzers en waarschuwingsborden, pleinen voor de stationsgebouwen en het verharden der toegangswegen, benevens weegbruggen op de stations, de telegraaf met alles wat daartoe behoort en de seinen op den weg en de stations, inrichtingen en toestellen ter bediening van wissels en seinen op afstand.

De verplichtingen der Maatschappij en de eischen

der Onderneming ten aanzien van den bouw der wegen, worden geheel geregeld naar het tusschen beide partijen vastgestelde en ten bewijze hiervan onderteekende bouwprogramma.

3. De onteigening, de aanbestedingen en gunningen geschieden in overeenstemming met de Onderneming.

Alle ontwerpen, begrootingen, bestekken, voorwaarden van levering, worden, nadat de Onderneming zich daarmede heeft vereenigd, door hare bemiddeling aan de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid onderworpen. Deze laatste goedkeuring wordt niet gevorderd voor de werken op Pruissisch grondgebied gelegen.

Koopcontracten van onroerende goederen worden onderworpen aan de goedkeuring van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Geene processen met derden worden gevoerd en geene overeenkomsten of koopcontracten worden gesloten, dan met toestemming van de Onderneming, geene betalingen voor werken of leveringen, of voor aankoop van onroerende goederen geschieden, dan na verkregen machtiging der Onderneming.

Aan de goedkeuring der Onderneming worden onderworpen de aan den Directeur en het verdere personeel van de Maatschappij toe te kennen bezoldigingen en vergoedingen voor reis- en verblijfkosten.

De voorwaarden voor de overdracht door den oorspronkelijken concessionaris aan de Maatschappij van de door hem reeds verkregen concessiën en subsidiën en de voorwaarden voor de aanvaarding van of verbonden aan nog niet verleende concessiën en subsidiën, behoeven de goedkeuring van de Onderneming en worden eveneens door haar, voor zooverre deze zich daarmede vereenigt, aan de goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën onderworpen.

De Maatschappij mag bij den aanleg van den in art. 1 genoemden spoorweg geene verplichtingen aangaan jegens derden, die lasten zouden kunnen opleggen aan de exploitatie, dan in overeenstemming met de Onderneming. In hetgeen in overeenstemming met de Onderneming of met hare goedkeuring is vastgesteld, kan de Maatschappij geene wijziging brengen, dan met schriftelijke goedkeuring van de Onderneming.

De Onderneming is bevoegd zich, op de wijze als haar goedduukt, te overtuigen, dat de uitvoering der werken deugdelijk en naar behooren geschiedt, volgens de daarvoor vastgestelde ontwerpen en bestekken of voorwaarden en overeenkomstig het bouwprogramma.

4. De onderhandelingen, regelingen en overeenkomsten tot het verkrijgen van aansluitingen aan- en gemeenschappelijk gebruik van stations en baanvakken, aan den Staat of andere ondernemingen toebehoorende, ten behoeve van den aanleg van den spoorweg, genoemd in art. 1, worden door de Maatschappij, in overeenstemming met de Onderneming gevoerd en gesloten.

Onderhandelingen, aangaande aansluitingen aan- en gemeenschappelijk gebruik van stations en baanvakken, aan den Staat of andere ondernemingen toebehoorende, ten behoeve van den spoorweg, genoemd in art. 1, en welke niet behooren tot die, bedoeld in de 1ste zinsnede van dit artikel, zoomede die aangaande aansluitingen aan- en gemeenschappelijk gebruik van stations en baanvakken van den spoorweg, genoemd in art. 1, ten behoeve van spoorwegen van den Staat of andere ondernemingen, worden uitsluitend door de Onderneming gevoerd, die bij deze door de Maatschappij gemachtigd wordt, om de overeenkomsten, deswege tot stand gekomen, ook namens de Maatschappij voor den duur der concessiën, genoemd in art. 1, af te sluiten.

5. De Onderneming belast zich met de exploitatie van den in art. 1 genoemden spoorweg met haar personeel, haar rollend materieel en haren roerenden inventaris, voor hare kosten en risico, en verbindt zich de bepalingen van de concessiën voor den spoorweg, bedoeld in art. 1, en de exploitatie betreffende, en met inachtneming der overige op de Maatschappij rustende verplichtingen, voor zooverre zij de exploitatie betreffen, en met goedkeuring der Onderneming aanvaard zijn, na te leven en evenzeer de bepalingen en voorschriften, voortvloeiende uit bestaande en nog te maken wetten en wettelijke verordeningen, deze exploitatie betreffende.

6. De Maatschappij zal van de aanstaande oplevering van den spoorweg in volgens deze overeenkomst voldoenden toestand, ten minste drie maanden te voren aan de Onderneming kennis geven, terwijl laatstgenoemde zich verplicht den spoorweg in exploitatie te brengen binnen vier weken, nadat de spoorweg door haar in orde is bevonden, door den Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten is goedgekeurd en de machtiging tot het in exploitatie brengen vanwege de Regeeringen is verleend.

De overgave ter exploitatie wordt bij proces-verbaal geconstateerd, op te maken en te onderteekenen door gemachtigden van de Onderneming en van de Maatschappij.

7. Door de Maatschappij zal, in overeenstemming met de Onderneming, van de aanlegkosten van den weg eene bouwrekening worden opgemaakt, die, te gelijker tijd met het proces-verbaal van op- en overneming van den spoorweg, bedoeld in art. 9, tweede zinsnede, aan de Onderneming wordt overgelegd.

Deze rekening wordt door de Onderneming ter goedkeuring gezonden aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

8. Het onderhoud van den spoorweg met al wat daartoe behoort, gaat, voor zooverre het niet behoort tot de verplichtingen der aannemers van den aanleg van den spoorweg, op den dag der in exploitatie neming over op de Onderneming, met dien verstande, dat gedurende de eerste twee jaren, volgende op dien dag, alle uitgaven van onderhoud, welke niet den bovenbouw, n.l. de eigenlijke spoorbaan met wissels en draaischijven en niet de telegraaf- en seininrichtingen betreffen, haar door de Maatschappij worden terugbetaald binnen één maand, nadat zij haar de desbetreffende rekeningen heeft aangeboden.

9. Binnen één maand na het verstrijken van het tweede exploitatiejaar, heeft eene difinitieve opneming van den weg en de werken plaats, door daartoe door de Onderneming en de Maatschappij aangewezen personen.

Van deze opneming wordt een proces-verbaal opgemaakt en door hen onderteekend.

De Maatschappij zal dan tevens aan de Onderneming ter hand stellen volledige plannen en bescheiden, waarnit de constructie der verschillende werken blijkt, benevens nauwkeurig bijgewerkte grondplannen, vergezeld van gewaarmerkte afschriften van alle akten, betreffende de onteigening en alle verdere bescheiden en overeenkomsten met derden gesloten, die met de exploitatie van den spoorweg in verband staan.

Indien bij deze opneming blijkt, dat de Maatschappij nog werken van aanleg schuldig is, is zij gehouden deze binnen bekwamen tijd te maken of de kosten er van te vergoeden, zoo zij de uitvoering aan de Onderneming overlaat.

Indien de Onderneming in de eerste twee jaren der exploitatie uitbreiding of wijziging van de volkomen volgens het bouwprogramma afgeleverde werken of wel nieuwe werken, die niet in het bouwprogramma zijn opgenomen, noodig of wenschelijk oordeelt, zijn de bepalingen van art. 12 daarop van toepassing.

10. Tot de kosten van aanleg van den spoorweg worden gerekend ook te behooren:

a. de door de Onderneming goedgekeurde kosten van oprichting der Maatschappij en van beheer en uitvoering gedurende den aanleg;

b. de kosten welke ingevolge de bepalingen van de artt. 8 en 9 ten laste van de Maatschappij komen;

c. 3 ten honderd 's jaars over het bedrag der door aandeelhouders der Maatschappij over hunne deelneming gedane stortingen en 3½ ten honderd 's jaars over hetgeen door de Onderneming, ingevolge art. 11, is voorgeschoten, een en ander tot het tijdstip, waarop door de Onderneming met de exploitatie van den spoorweg wordt aangevangen.

11. De som, welke de aanleg van den spoorweg kost, verminderd met een bedrag van *f* 701,000, zal door de Onderneming aan de Maatschappij, zoolang deze overeenkomst tusschen beide van kracht blijft, renteloos voorgeschoten worden.

De aldus voorgeschoten som maakt eene vordering uit van de Onderneming op de Maatschappij.

12. Alle werken tot wijziging, verbetering of uitbreiding of wel nieuwe werken, welke door de Onderneming worden noodig geacht of door concessiën, wetten en wettelijke verordeningen worden opgelegd, alsmede buitengewone herstellingen van de werken en voorwerpen, bedoeld in art. 2, ten gevolge van overstrooming, oorlog, oproer of welke overmacht ook, zullen door de Onderneming worden gemaakt.

De Onderneming zal, alvorens dergelijke werken en herstellingen uit te voeren, onder overlegging van de noodige plannen en begrootingen, vergunning tot het maken daarvan vragen aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Indien deze de vergunning verleent of indien bij weigering van deze vergunning, scheidslieden, bedoeld in art. 28, beslissen, dat vorenbedoelde werken voor de behoorlijke uitoefening van den dienst noodig zijn, dan worden de kosten door de Onderneming, zoolang deze overeenkomst tusschen haar en de Maatschappij van kracht blijft, renteloos voorgeschoten.

Het aldus voorgeschoten bedrag maakt mede eene vordering uit van de Onderneming op de Maatschappij.

Vóór den 1sten Mei van elk jaar zendt de Onderneming aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid eene gespecificeerde opgave van de bovengezegde kosten, welke in het voorgaande jaar gemaakt zijn.

De bepalingen van dit artikel zijn ook van toepassing op alle hierboven bedoelde werken op gemeenschappelijke baanvakken en stations van Staats- en andere spoorwegen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk, volgens de desbetreffende overeenkomsten, ten laste van den spoorweg, genoemd in art. 1, komen.

Hetzelfde geldt voor de op het Staatsspoorwegstation Sittard noodige wijzigingen en uitbreidingen van bestaande werken en nieuwe werken, welke mochten gevorderd worden voor de ten behoeve van den spoorweg, genoemd in art. 1, te verleenen aansluiting aan- en medegebruik van dat station.

13. Nadat de spoorweg door de Onderneming in exploitatie zal zijn genomen, betaalt zij, zoolang deze overeenkomst tusschen haar en de Maatschappij van kracht blijft, aan de Maatschappij:

a. over het op de aandeelen in haar maatschappelijk kapitaal van *f* 450,000.— gestort bedrag, in twee gelijke termijnen, vervallende 1 Januari en 1 Juli, eene jaarlijksche vergoeding van 3 pCt. gedurende de eerste 3 jaren der exploitatie, van 3½ pCt. gedurende elk volgend jaar der exploitatie, welke vergoeding verhoogd wordt tot 4 ten honderd, zoodra een spoorweg Sittard—Echt—Weert—Eindhoven gemaakt is en zoolang die spoorweg door de Onderneming geëxploiteerd wordt;

b. alle lasten en kosten der Maatschappij, die de lijn Sittard—Herzogenrath betreffen, niet ten laste der bouwrekening komen en te zamen in eenig jaar het bedrag van *f* 1200.— niet te boven gaan, of anders de bizondere goedkeuring der Onderneming en van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid hebben erlangd. Hetgeen de Onderneming uit dien hoofde in eenig jaar mocht hebben te betalen boven de voormelde *f* 1200.—, komt in mindering van hetgeen de Maatschappij van de Onderneming te vorderen heeft, volgens het in art. 14 bepaalde.

Is hetgeen de Onderneming in eenig jaar meer dan *f* 1200.— betaalt, niet of slechts gedeeltelijk te verrekenen op de in de vorige zinsnede bepaalde wijze, dan maakt dit meerdere, voor zooverre niet verrekend, eene niet vóór het eindigen dezer overeenkomst tusschen de Onderneming en de Maatschappij opeischbare vordering uit van de Onderneming op de Maatschappij, over welke de laatste geene rente verschuldigd is.

14. Behalve de betalingen in het vorig artikel genoemd, keert de Onderneming, zoolang deze overeenkomst tusschen haar en de Maatschappij van kracht blijft, aan de laatste uit 25 pCt. van hetgeen de zuivere bruto-ontvangsten van den spoorweg in eenig boekjaar meer zullen bedragen dan *f* 4000.— per kilometer, evenwel onder inachtneming van het bepaalde in art. 13, litt. *b*.

Onder de hier bedoelde *zuivere* bruto-ontvangsten wordt verstaan al hetgeen wegens het vervoer van personen en goederen op den spoorweg, volgens de op den spoorweg van kracht zijnde tarieven of naar aanleiding van gesloten vrachtovereenkomsten, door de Onderneming wordt geïnd.

Hetgeen de Onderneming krachtens art. 13, sub *b*, en ingevolge dit artikel aan de Maatschappij verschuldigd is, wordt telken jare vóór 1 Juli aan haar voldaan.

De totale lengte van den spoorweg wordt bepaald door meting langs de as tusschen het midden van de hoofdgebouwen op de eindstations Sittard en Herzogenrath.

15. De Onderneming geniet alle opbrengsten, baten en inkomsten, geene uitgezonderd, voortspruitende uit de exploitatie of het gebruik van den spoorweg en van de daartoe behoorende eigendommen, dus ook de vergoedingen door andere ondernemingen verschuldigd voor het gemeenschappelijk gebruik van stations of baanvakken, behoorende tot den spoorweg, in art. 1 genoemd, en de opbrengsten uit de verpachtingen van eigendommen enz. Daarentegen komen ten laste van de Onderneming alle uitgaven, van welken aard ook, uit de exploitatie van den spoorweg voortspruitende, welke niet in deze overeenkomst uitdrukkelijk ten laste van de Maatschappij worden gebracht, dus ook de vergoedingen, verschuldigd voor het gebruik van stations en baanvakken aan den Staat en andere ondernemingen toebehoorende, ten behoeve van den spoorweg, genoemd in art. 1.

De Onderneming verbindt zich tijdens de exploitatie van den spoorweg, tot de verzekering der gebouwen tegen brandschade of neemt deze schade ten haren laste.

De grondbelastingen, waterschaps-, polder- en dijklasten en alle dergelijken, die in den regel op den eigendom van onroerende goederen rusten, blijven ten laste der Maatschappij.

De Maatschappij kan contrôle uitoefenen op

de opbrengsten en inkomsten van den spoorweg en op de voor haar gedane uitgaven, bedoeld in art. 12, door inzage te nemen, ten kantore der Onderneming, van de daarop betrekkelijke boeken en bescheiden.

16. De Onderneming is bevoegd alle tarieven, verdeelingen van het verkeer, vrachtovereenkomsten enz., zelfstandig vast te stellen, zonder hierover de Maatschappij te raadplegen.

17. De Onderneming heeft de bevoegdheid om op den in art. 1 genoemden spoorweg vrij vervoer te verleenen aan zoodanige personen, als zij dat in haar belang wenschelijk acht, voorts hare dienstgoederen zonder bevrachting te vervoeren, onverschillig of deze goederen bestemd zijn voor den spoorweg, genoemd in art. 1, dan wel voor de overige door haar geëxploiteerde spoorwegen, met dien verstande echter, dat ten bate van de opbrengst van den spoorweg, genoemd in art. 1, wordt gebracht 0.9 cent per tonkilometer voor dienstkolen over dien spoorweg vervoerd, welke niet bestemd zijn voor den dienst op den spoorweg.

De Directeur, Secretaris en de Commissarissen der Maatschappij zijn gerechtigd tot vrij vervoer voor hun persoon in de hoogste klasse met bagage op den in art. 1 genoemden spoorweg.

18. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor den ganschen duur der concessiën van den in art. 1 genoemden spoorweg en eindigt, voor zooveel de verhouding tusschen de Onderneming en de Maatschappij betreft, ingeval de spoorweg door eerstgenoemde, overeenkomstig het bepaalde bij art. 22 is gekocht.

19. De Onderneming is gehouden den spoorweg, genoemd in art. 1, met al wat daartoe behoort en door de Maatschappij is gemaakt, benevens de werken, door de Onderneming ingevolge art. 12 gemaakt, in goeden staat te onderhouden.

20. Bij het eindigen dezer overeenkomst, ten gevolge van naasting van den in art. 1 genoemden spoorweg, zal de Maatschappij de rentelooze voorschotten, bedoeld in art. 11, art. 12 en art. 13*b*, aan de Onderneming terugbetalen, voor zooverre dit kan geschieden uit het bedrag, dat de Maatschappij van de betrokken Staten ontvangt, boven de som, die noodig zal blijken om honderd ten honderd uit te keeren over het op de aandeelen in haar maatschappelijk kapititaal van *f* 450,000.— gestort bedrag, en verder te vereffenen de overige op haar rustende verplichtingen, voor zooverre die met goedkeuring van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën en in overeenstemming met de Onderneming zijn aangegaan.

21. De Maatschappij is niet bevoegd den spoorweg, genoemd in art. 1, of hare rechten uit de concessiën, in art. 1 genoemd en uit deze overeenkomst voortvloeiende, aan anderen over te dragen of te verkoopen. Zij mag geenerlei leening of daarmede overeenkomende verbintenis aangaan en geenerlei verband of andere lasten op den spoorweg leggen, dan na verkregen machtiging van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën en van de Onderneming.

22. De Onderneming heeft ten allen tijde het recht om door koop den eigendom te verkrijgen van den spoorweg, genoemd in art. 1, met al wat daartoe behoort.

De dag, waarop de Onderneming den eigendom van den spoorweg verkrijgt, moet evenwel samenvallen met het einde van een kalenderjaar en ten minste drie maanden te voren door de Onderneming aan de Maatschappij zijn aangezegd.

Mocht de Onderneming van dit recht gebruik maken, dan betaalt zij aan de Maatschappij:

a. 105 pCt. van het op het maatschappelijk kapitaal, sub litt. *a* van art. 13 hiervoren genoemd, gestort bedrag;

b. zoodanige som als noodig zal blijken tot vereffening van de overige verbintenissen, aan het slot van art. 20 bedoeld;

c. de ingevolge art. 13 nog uit te keeren rente van het maatschappelijk kapitaal over het laatste kalenderjaar;

d. de kosten, vallende op den koop en de levering van den spoorweg.

Bij koop door de Onderneming gaan van rechtswege te niet de vorderingen der Onderneming tegen de Maatschappij, bedoeld in art. 11, art. 12 en art. 13, litt. *b*.

De Onderneming zal van dit recht tot aankoop van den spoorweg geen gebruik maken, tenzij met machtiging van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën.

Indien van dit recht geen gebruik is gemaakt vóór den 1sten Januari 1900, zal de machtiging tot aankoop alleen kunnen verstrekt worden bij de wet.

Bij de wet kan aan de Onderneming de verplichting worden opgelegd om van gezegd recht gebruik te maken.

23. Zoodra de Onderneming, ingevolge het bepaalde bij art. 22, den eigendom van den spoorweg verkregen heeft, wordt die spoorweg beschouwd te zijn Staatsspoorweg in den zin

der overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), en zijn mitsdien daarop van toepassing de bepalingen van evengemelde overeenkomst, met uitzondering van de artikelen 10 en 57, met dien verstande dat, zoolang genoemde spoorweg localaalspoorweg blijft, ook de artikelen 53 en 54 der gezegde overeenkomst buiten werking blijven en voorts op de exploitatie geene meerdere of andere lasten zullen worden gelegd dan die, voortvloeiende uit de concessiën van dien spoorweg of uit de bestaande of te maken wetten of algemeene verordeningen omtrent het gebruik van spoorwegen, bedoeld in art. 1 der wet van 28 October 1889 (*Staatsblad* n°. 146).

Het bedrag dat de Staat, in geval van naasting, ingevolge art. 39 dier overeenkomst, of van vervallenverklaring, ingevolge art. 27, voor dezen spoorweg aan de Onderneming zal hebben te betalen, wordt, — behoudens de wijzigingen, welke dat bedrag zal ondergaan, ingevolge de bepalingen en gedurende den loop der bovengemelde overeenkomst van 21 Januari 1890, zonder toepassing van de korting, bedoeld in art. 41 dier overeenkomst — vastgesteld op:

a. eene som van *f* 472,500.— of zooveel minder als de Onderneming, ingevolge het bepaalde bij art. 22, sub *a*, aan de Maatschappij heeft uitgekeerd;

b. het bedrag, bedoeld in art. 22, sub *b*;

c. het bedrag der vorderingen van de Onderneming ten laste van de Maatschappij, bedoeld bij art. 11, art. 12 en art. 13, litt. *b*, gelijk dat was op het tijdstip, waarop de spoorweg door de Onderneming is gekocht;

d. het bedrag der kosten, bedoeld in art. 22, sub *d*.

24. Ingeval de Staat gebruik maakt van het hem bij de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) toegekend recht, om de eigendommen der Onderneming te naasten, dan wel ingeval de Onderneming, ingevolge art. 27 van evengenoemde overeenkomst, van hare rechten wordt vervallen verklaard, en indien de in art. 1 bedoelde spoorweg alsdan nog niet door de Onderneming, overeenkomstig het bepaalde bij art. 22, is gekocht, zal de Staat, ten aanzien van alle uit de tegenwoordige overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen in de plaats treden van de Onderneming, met dien verstande, dat hij voor het vervolg alle rechten zal uitoefenen, welke deze overeenkomst aan de Onderneming tegenover de Maatschappij toekent, doch tevens alle daarbij aan de eerstgenoemde tegenover de Maatschappij opgelegde verplichtingen zal hebben na te komen.

Indien de naasting van de Onderneming geschiedt op den voet als bepaald bij art. 39 der meergenoemde overeenkomst van 21 Januari 1890, zal de Staat van haar overnemen, tegen den pari-koers, de aandeelen in de Maatschappij, eigendom van de Onderneming, ingevolge het bepaalde bij art. 25, en hare vorderingen op de Maatschappij, bedoeld bij artt. 11, 12 en 13, litt. *b*.

De hiervoren genoemde bedragen worden telken jare bij proces-verbaal vastgesteld.

25. De Onderneming verbindt zich deel te nemen in het maatschappelijk kapitaal der Maatschappij voor een bedrag van eenhonderd zeventig duizend gulden, of zooveel minder als het verschil bedraagt, tusschen de som van vierhonderd en vijftig duizend gulden en het bedrag waarvoor aandeelen in het maatschappelijk kapitaal door derden genomen zijn.

26. De statuten der Maatschappij mogen zonder uitdrukkelijke toestemming van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van de Onderneming niet worden gewijzigd of aangevuld.

27. Het rollend materieel en de verdere roerende goederen, genoemd in art. 39, litt. *c*, *d* en *e* van de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134), hetwelk wordt gebruikt op- of behoort tot den in art. 1 bedoelden spoorweg, wordt geacht tot de door de Onderneming geexploiteerd wordende Staatspoorwegen te behooren, zoodat daarvoor zal gelden al hetgeen in even bedoelde overeenkomst is bepaald omtrent dergelijke voorwerpen, welke door de Onderneming voor de exploitatie der Staatsspoorwegen gebruikt worden, met uitzondering van hetgeen bij art. 41 betreffende de korting is bepaald.

28. Geschillen uit- of ter zake van deze overeenkomst tusschen partijen ontstaande, worden onderworpen aan de uitspraak van drie scheidslieden, met inachtneming van hetgeen nopens zoodanige uitspraak is bepaald bij art. 48 van de overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134).

29. Deze overeenkomst treedt in werking op den dag der afkondiging van de wet, waarbij zij wordt bekrachtigd.

30. De kosten van zegel en registratie dezer overeenkomst worden door de Maatschappij ge-

dragen. Zij worden gerekend tot de kosten van aanleg van den spoorweg te behooren.

Aldus in drievoud opgemaakt en onderteekend te Utrecht, den 7den September 1892.

De Maatsch. tot Exploitatie van Staatsspoorwegen,
(*get.*) J. L. CLUYSENAER,
Directeur-Generaal.
" J. H. NIVEL, *Secretaris.*

Maastricht, den 10den September 1892.

De Nederlandsche Zuiderspoorweg-Maatschappij,
(*get.*) SAROLEA, *Directeur.*
" W. K. D. J CARON, *Secretaris.*

's-Gravenhage, den 16den November 1892.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) DE BOSCH KEMPER.

—

23 *Juni* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener overeenkomst met de Nederlandsche Handelmaatschappij ter vervanging van die, bekrachtigd bij de wet van 12 Juni 1883 (*Staatsblad* n°. 67). S. 113.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 108, 1—5.
Hand. id. 1892/93, *bladz.* 1181—1200.
Hand. 1e*Kamer* 1892/93, *bladz.* 396, 415—420.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, dat de hieronder vermelde overeenkomst bij de wet worde bekrachtigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De overeenkomst op den 2den December 1892 tusschen den Minister van Koloniën, behoudens bekrachtiging bij de wet handelende namens den Staat der Nederlanden, en de Directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, handelende namens die naamlooze vennootschap, aangegaan ter vervanging van die van 30 Maart 1883, behoorende bij de wet van 12 Juni 1883 (*Staatsblad* n°. 67), wordt bekrachtigd, zooals die in afschrift aan deze wet is gehecht.

De bekrachtiging geldt alleen voor den termijn van vijf jaren, in art. 7 der overeenkomst bedoeld.

De overeenkomst wordt uiterlijk op 30 December 1897 door den Minister van Koloniën namens den Staat opgezegd, wanneer zij niet vóór dien dag opnieuw door de wet is bekrachtigd.

2. De overeenkomst, bij het voorgaand artikel bekrachtigd, wordt gratis geregistreerd en is vrij van leges.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Arolsen, den 23sten Juni 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) V. DEDEM.

(*Uitgeg.* 8 *Juli* 1893.)

AFSCHRIFT.

De Minister van Koloniën, behoudens bekrachtiging bij de wet handelende namens den Staat der Nederlanden, en

de Directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, handelende namens die naamlooze vennootschap, zijn overeengekomen als volgt:

Art. 1. De Nederlandsche Handelmaatschappij neemt op zich om in hoedanigheid van commissionnair, met de uit het delcredere voortvloeiende aansprakelijkheid, de Indische gouvernementsproducten, voor zooverre zij door de Regeering ten verkoop in Nederland bestemd worden, af te schepen, te vervoeren, op te slaan, te beheeren en te verkoopen, alles met inachtneming van de aanwijzingen door de Regeering te geven.

Geschillen ter zake van de in alinea 1 bedoelde verrichtingen, tusschen de Maatschappij en derden ontstaande, kunnen door haar niet bij dading worden beëindigd, dan met machtiging der Koningin, en wanneer zij een bedrag van méér dan *f* 10,000.— betreffen, behoudens bekrachtiging bij de wet.

2. Tot zekerheid voor de getrouwe naleving van hare verplichtingen, wordt door de Nederlandsche Handelmaatschappij bij de Nederlandsche Bank, ten deze optredende als agent van den Staat, in geld of geldswaarde, eene som van vijf millioen gulden in paud gegeven, met al de gevolgen omschreven in den negentienden titel van het tweede boek van het Burgerlijk Wetboek.

3. Voor al hare in art. 1 genoemde verrichtingen geniet de Nederlandsche Handelmaatschappij als commissie (met inbegrip van delcredere) één en een half percent van de bruto opbrengst der door haar verkochte en verantwoorde gouvernements-producten.

4. De Nederlandsche Handelmaatschappij onderwerpt zich, wat betreft de wijze waarop zij rekening en verantwoording aan den Staat aflegt, aan de wettelijke bepalingen die deswege zijn of nader zullen worden vastgesteld, en aan de voorschriften door de Regeering ter uitvoering van die wettelijke bepalingen of in overleg met de

Algemeene Rekenkamer in Nederland gegeven of te geven.

5. Zoolang de Nederlandsche Handelmaatschappij aan alle uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen getrouw voldoet, zal de Regeering zich van geen anderen tusschenpersoon bedienen voor het afschepen, vervoeren, opslaan, beheeren en verkoopen van de Indische gouvernements-producten, die ten verkoop in Nederland bestemd zijn.

6. Geschillen, uit deze overeenkomst voortvloeiende, worden onderworpen aan het oordeel van drie scheidslieden, waarvan een door elk der partijen, en een door den Hoogen Raad der Nederlanden te benoemen. De Minister van Koloniën is echter bevoegd eene voorloopige beslissing te nemen, waaraan de Nederlandsche Handelmaatschappij gevolg geeft, behoudens hare aanspraak op schadevergoeding wanneer zij door de uitspraak der scheidslieden in het gelijk wordt gesteld. In zoodanig geval beslissen de scheidslieden bij hunne uitspraak ook over het bedrag der schadevergoeding.

7. Wanneer deze overeenkomst niet vóór 1 Juli 1893 door de wet is bekrachtigd, wordt zij geacht niet te zijn gesloten.

Door de wet bekrachtigd zijnde, treedt zij in werking op 1 Januari 1895, en vervangt alsdan de overeenkomst van 30 Maart 1883, bekrachtigd bij de wetten van 12 Juni 1883 (*Staatsblad* n°. 67) en 5 November 1887 (*Staatsblad* n°. 182).

Zij blijft van kracht tot 31 December 1899, doch wordt geacht telkens voor den tijd van vijf jaren verlengd te zijn, bijaldien geen der partijen, minstens twee jaren vóór het einde van elk vijfjarig tijdperk, haar voornemen zal hebben te kennen gegeven om de overeenkomst te doen eindigen.

Aldus opgemaakt in duplo op den 2den December 1892.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

Nederlandsche Handelmaatschappij,

(*get.*) F. ALTING MEES.

" P. HARTSEN.

" FRAISSINET.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën,

(*get.*) H. VAN DER WIJCK.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1893, ten behoeve van de werken tot verbetering der bevloeiing en afwatering van de *Solo-vallei*. S. 114.

—

23 *Juni* 1893. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1893, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van *Probolinggo* over *Klakah* en *Djember* naar *Panaroekan* met een zijtak van *Radoeagoeng* naar *Pasirian*. S. 115.

—

26 *Juni* 1893. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende de afgifte van attestatiën de vita.

Door den Minister van Justitie is mijne aandacht gevestigd op bedriegerijen, door Oost-Indische gegageerden veelvuldig gepleegd met behulp van hun attestatiën de vita. Zij weten dikwijls voorschotten te verkrijgen tegen afgifte der door hen gequiteerde attestatiën. Deze verliest echter hare waarde voor den geldschieter, indien de gegageerde een verhuisbiljet neemt, nog vóór den betaaldag in zijne nieuwe woonplaats weder eene attestatie aanvraagt en hiermede gewapend betaling van het gagement erlangt.

Ten einde bedoelde misbruiken te voorkomen, acht ik het in overleg met de Ministers van Financiën en van Koloniën wenschelijk, dat voortaan, te beginnen met September e. k., de attestatiën eerst den 14den of 15den van de eerste maand van elk kwartaal, derhalve zoo kort mogelijk vóór den betaaldag worden afgegeven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal, (*get.*) DIJCKMEESTER.

—

26 *Juni* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, betreffende het formulier van afkondiging eener plaatselijke verordening.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie:

Schending door niet-toepassing van de artt. 1 en 9, afd. *d*, der verordening op de straatpolitie te Oudenbosch;

Gehoord den advocaat van den gereq.;

Overwegende, dat bij het bestreden vonnis bewezen is verklaard, dat de gereq. in het jaar 1892, in de tweede helft der maand Augustus, omstreeks op den Bosschendijk in de gemeente Oudenbosch, een gebouw heeft daargesteld of doen daarstellen, zonder van het voornemen tot daarstellen daarvan vooraf aangifte te hebben gedaan ter gemeente-secretarie te Oudenbosch, terwijl bovendien genoemd gebouw vooruitspringt op de rooiing, in welke het naast aangrenzende gebouw is geplaatst;

O. dat dit feit valt onder het bereik van art. 1 van afdeeling *d* der verordening op de straatpolitie van de gemeente Oudenbosch, op de overtreding waarvan straf is gesteld bij art. 9 van dezelfde afdeeling;

O. dat de kantonrechter deze verordening als niet behoorlijk afgekondigd, niet verbindend heeft geacht, en dat hiertegen het middel van cassatie is gericht;

O. daaromtrent, dat het formulier van de afkondiging van gemelde verordening luidt:

„De burgemeester en wethouders van Oudenbosch;

Doen te weten, dat, door den raad dier gemeente, in zijne openbare vergadering van den 20sten December 1855, gewijzigd in die van den 19 Januari 1856, is vastgesteld de volgende:

Verordening op de straatpolicie";

O. dat de kantonrechter terecht heeft geoordeeld, dat, ingevolge de bepalingen van de gemeentewet, de vermelding van de vergadering, waarin eene gemeentelijke politieverordening door den Raad is vastgesteld, in het formulier van afkondiging een vereischte is, en dat daaraan niet is voldaan waar, zooals hier geschied is, in het formulier melding wordt gemaakt van eene vergadering waarin de verordening is vastgesteld, en van eene latere vergadering waarin zij is gewijzigd;

O. dat hiertegen, bij de memorie van cassatie, wel wordt aangevoerd, dat de woorden van het formulier geen anderen zin kunnen hebben dan dat de datum der verordening die is waarop zij ten slotte gewijzigd is vastgesteld, alzoo den 19 Januari 1856, doch dat die woorden ook eene andere opvatting toelaten, deze namelijk, dat, nadat de verordening in de vergadering van den 20 December 1855 was vastgesteld, in de vergadering van 18 Januari 1856 wijzigingen zijn voorgesteld en aangenomen, zonder dat de verordening, zooals zij gewijzigd was, in haar geheel in stemming is gebracht, in welk geval de vaststelling voor een deel in de eerste en voor een ander deel in de tweede der bedoelde vergaderingen zou hebben plaats gehad;

O. dat het formulier, door in het onzekere te laten in welke vergadering de afgekondigde verordening is vastgesteld, niet voldoet aan art. 173 der gemeentewet, en de verordening alzoo, volgens art. 168 dier wet, niet verbindt;

dat het middel van cassatie mitsdien is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvord.;

Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat.

—

29 *Juni* 1893. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, omtrent de uitvoering der wet tot voorziening betreffende het ingezetenschap voor de toepassing der nationale miltie.

Ik heb de eer UH.E.G. te verzoeken de aandacht van burgemeesters en wethouders der gemeenten in Uwe provincie te vestigen op de met 1 Juli e. k. in werking tredende wet van 22 Juni j.l. (*Staatsblad* n°. 91), waarbij bepaald is, dat, voor zoover voor de toepassing der wet betrekkelijk de nationale militie, ter aanwijzing wie ingezetene is of wie voor ingezetene wordt gehouden, de bepalingen gelden, voorkomende in art. 3, eerste, tweede en derde lid, der wet van 28 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 44), gewijzigd bij de wet van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 46), die bepalingen daarvoor van kracht blijven.

Ten aanzien van de vraag, of iemand voor de toepassing der slotbepaling van art. 15 der wet betrekkelijk de nationale militie, vreemdeling is en welke vraag tot dusver hare oplossing moest vinden in de wet van 28 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 44), zal te rekenen van 1 Juli e. k. de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, moeten beslissen.

Mochten er onder de in 1873 of in 1874 geboren personen zijn, die wegens de slotbepaling van art. 15 der wet betrekkelijk de nationale militie niet voor de militie werden ingeschreven, omdat zij geen Nederlanders waren in den zin der voormelde wet van 28 Juli 1850, maar die, als Nederlanders volgens het Burgerlijk Wetboek, ingevolge den eersten volzin van het eerste lid

der overgangsbepaling van de bovenaangehaalde wet van 13 December 1892 bij het in werking treden dezer wet Nederlanders zijn in den zin dier wet, dan is — zoo zij ook overigens in de termen vallen van voor de militie te worden ingeschreven en, wat de in 1873 geborenen aangaat, voor zoover zij op 1 Juli e. k. niet het 21e levensjaar zullen zijn ingetreden — art. 20 der wet betrekkelijk de nationale militie op hen toepasselijk, en zullen zij alsnog, c. q. met toepassing van art. 21 dier wet, voor de militie zijn in te schrijven.

Ook hierop zij de aandacht gevestigd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal, (*get.*) DIJCKMEESTER.

—

30 *Juni* 1893. VONNIS van de arrondissements-rechtbank te Amsterdam, houdende beslissing dat het begrip „onderstand" in den zin der kieswet niet omvat elke hulp, kosteloos verleend, maar in zich sluit het denkbeeld van bedeeling, of wel geregelde onderstenning van armen ter leniging in hunnen nood.

De rechtbank enz.,

Herzien het request van P. J. PENNING te Amsterdam, dd. 15 April 1893, waarbij deze vraagt, dat de rechtbank bevele, dat met vernietiging van het besluit van den gemeenteraad van Amsterdam, zijn naam zal blijven of op nieuw zal worden ingeschreven op de vastgestelde kiezerslijsten;

Gezien het vonnis dezer rechtbank van den 31 Mei 1893, waarbij de verzoeker niet-ontvankelijk is verklaard in zijn gedaan verzoek, zoomede het arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden van den 23 Juni 1893, waarbij gezegd vonnis is vernietigd en de zaak teruggewezen naar deze rechtbank om verder te worden behandeld en beslist, de kosten te voegen bij die der eindnitspraak; (1)

---

(1) Dit arrrest luidt als volgt:

De Hooge Raad enz.,

Gezien het verzoekschrift van P. J. P., wonende in de Ferdinand Bolstraat te Amsterdam, op den 8 Juni 1893 ter griffie van den Hoogen Raad ingediend, waarbij hij zich in cassatie voorziet tegen een vonnis der arrondissements-rechtbank te Amsterdam, eerste kamer dd. 31 Mei 1893, bij hetwelk hij niet-ontvankelijk is verklaard in zijn verzoek tot vernietiging van een beslnit van den gemeenteraad van Amsterdam, waarbij zijn naam is geschrapt van de kiezerslijsten;

Gezien het nader verzoekschrift van genoemden PENNING aan deze rechtbank dd. 27 Juni 1893, waarbij verzoeker bij zijn gedaan verzoek volhardt;

Gehoord de conclusie van den officier van justitie, genomen ter terechtzitting van 28 Juni 1893, waarbij deze persiteert bij zijne reeds genomen conclusie, daartoe strekkende, dat het der rechtbank behage den requestrant zijn bij introductief request gedaan verzoek toe te wijzen;

Overwegende dat de gemeenteraad van Amsterdam, mededeeling ontvangen hebbende van de commissie uit het burgerlijk armbestuur voor de huiszittende

---

Gezien het vonnis van de arrondissements-rechtbank te Amsterdam van 31 Mei 1893, eerste kamer;

Gehoord de conclusie van den procureur-generaal, genomen op de terechtzitting van 16 Juni 1893, strekkende enz.;

Overwegende dat als eenig middel van cassatie is voorgesteld: Schending, immers verkeerde toepassing van de artt. 14 en 15 van de wet van 4 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 37) zooals die is gewijzigd bij art. VII der additioneele artikelen van de Grondwet, door niet-ontvankelijk te verklaren het verzoek des requirant's tot vernietiging van een besluit van den gemeenteraad van Amsterdam, waarbij zijn naam is geschrapt van de kiezerslijsten, omdat bij het verzoekschrift wel aanwezig was eene kennisgeving van den gemeenteraad, dat besloten zoude zijn, des requirant's naam van die kiezerslijsten te laten vervallen, doch dat deze kennisgeving niet kan vervangen de beschikking zelve van den gemeenteraad, waarvan, zooals de wet voorschrijft, afschrift bij het verzoek moet worden overgelegd;

O. dat blijkens de feitelijke beslissing van de rechtbank, „bij het verzoekschrift aanwezig was eene kennisgeving van den gemeenteraad van Amsterdam van 7 April 1893, geteekend door den voorzitter en secretaris aan P. J. P., te Amsterdam, waarbij aan dezen wordt te kennen gegeven, dat besloten is zijn naam van de kiezerslijsten dezer gemeente te laten vervallen op grond dat hij voor zijn minderjarige zoon in 1892 onderstand van het armbestuur heeft genoten";

O. dat de rechtbank ten onrechte tevens beslist, dat die kennisgeving niet kan vervangen de beschikking zelve, vermits die kennisgeving inhoudt de schriftelijke mededeeling van het besluit zelf met zijne gronden, zoodat daardoor behoorlijk is voldaan aan de bepaling van art. 15 der aangehaalde wet, en de overlegging van eenig verder afschrift van het beslnit was overbodig;

Vernietigt het bestreden vonnis;

Wijst de zaak terug naar de arrondissements-rechtbank te Amsterdam om verder te worden behandeld en beslist; de kosten te voegen bij die der eindnitspraak.

armen, het weduwenhof en het armenhuis omtrent personen wier namen op de kiezerslijsten dezer gemeenten voorkomen en die in het burgerlijk jaar, aan de vaststelling dier lijsten voorafgaande, van wege die instelling van weldadigheid onderstand hebben genoten, den 7 April 1893 aan den thans requestrant heeft ter kennis gebracht dat besloten is zijn naam van de bovenbedoelde lijsten te laten vervallen, op grond dat bij voor zijn minderjarigen zoon in het jaar 1892 onderstand van de genoemde instelling heeft genoten, welke onderstand heeft bestaan, blijkens de missives van den secretaris van meergenoemde gemeente dd. 29 Maart 1893 aan den thans requestrant, in kosteloose verpleging of geneeskundige hulp van en aan requestrants minderjarige zoon;

O. dat blijkens art. 1 der wet van 4 Juli 1850 (*Stbl.* n°. 87) zooals dit wordt gelezen bij art. VII der additioneele artikelen der Grondwet, op de lijsten van kiezers niet worden geplaatst o. a. zij die in het burgerlijk jaar voorafgaande aan de vaststelling der kiezerslijsten onderstand van eene instelling van weldadigheid of van een gemeentebestuur hebben genoten;

O. dat het begrip „onderstand" in den zin der kieswet niet omvat — zooals de gemeenteraad implicite heeft beslist — elke hulp, kosteloos verleend, maar in zich sluit het denkbeeld van bedeeling, of wel geregelde ondersteuning van armen ter leniging in hunnen nood;

O. dat van dergelijken onderstand in deze niet de rede zijnde, doch slechts van eene tijdelijke kosteloose verpleging in een gasthuis, de beslissing van den gemeenteraad moet worden vernietigd;

Gezien voormelde wetsartikelen, art. 15 en volgende van genoemde wet;

Vernietigt het besluit van den gemeenteraad van Amsterdam van den 7 April 1893;

Beveelt dat requestrants naam zal blijven of op nieuw zal worden ingeschreven op de door burgemeester en wethouders vastgestelde kiezerslijsten van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van de Provinciale Staten en van den Gemeenteraad.

—

20 *Juli* 1893. BESLUIT, tot toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 116.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA ENZ.

Overwegende, dat toepassing der wet van den 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen, noodzakelijk is wegens het voorkomen van gele koorts, Aziatische cholera en pokken in verscheidene plaatsen in het buitenland;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 15 Juni 1893, n°. 2985, afdeeling Medische Politie, en van den Minister van Financiën, van 29 Juni 1893, n°. 72, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op de wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), en op het Koninklijk besluit van 13 Juli 1892 (*Staatsblad* n°. 177);

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 Juli 1893, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 14 Juli 1893, n°. 3384, afdeeling Medische Politie, en van den Minister van Financiën, van 18 Juli 1893, n°. 5, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. In-, door- en vervoer van lompen, gebruikte kleedingstukken en ongewasschen lijf- en beddegoed is verboden uit landen of plaatsen door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën aan te wijzen.

De aanwijzingen worden telkens, ten minste drie dagen vóór dat zij in werking treden, door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht.

De voornoemde Ministers zijn bevoegd die aanwijzingen te veranderen, zoo dikwijls de omstandigheden dit gedoogen of noodig maken, alsmede te bepalen of en in hoever de bagages, door reizigers medegebracht, onder het verbod zijn begrepen; de beschikkingen over deze onderwerpen worden ook in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst.

2. Het tegenwoordig besluit, dat gedurende één jaar van kracht blijft, treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit

besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 20sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 10 *Aug.* 1893.)

—

20 *Juli* 1893. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 (*Staatsblad* n°. 133), houdende vaststelling van nieuwe regelen omtrent de benoembaarheid en uitzending van rechterlijke en administratieve ambtenaren voor den dienst in *Nederlandsch-Indië.* S. 117.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, dd°. 5 Mei 1893, litt^a^. D, n°. 13;

Den Raad van State gehoord (advies van den 20 Juni 1893, n°. 6);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister, dd. 15 Juli 1893, litt^a^. D, n°. 61;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst wordt naar de bepalingen voorkomende in afdeeling I van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 133, *Indisch Staatsblad* n°. 249), zooals die zijn gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 24 October 1889 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 131, *Indisch Staatsblad* 1890, n°. 4), en 16 April 1892 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 87, *Indisch Staatsblad* n°. 150), en in het ingevolge eerstgenoemd besluit vastgestelde programma nog slechts afgenomen in de jaren 1894 en 1895 en alleen van hen, die in *Nederland* ten genoegen van den Minister van Koloniën en in *Nederlandsch-Indië* ten genoegen van den Gouverneur-Generaal bewijzen dat zij zich voor dat examen reeds hebben voorbereid vóórdat in 1893 de gelegenheid werd gegeven om het af te leggen.

Overigens gelden voortaan voor het groot-ambtenaarsexamen de bij dit besluit behoorende „Bepalingen".

2. Waar in de afdeelingen II en III van het hierboven genoemde Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883, zoomede in het Koninklijk besluit van 23 December 1892 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 286, *Indisch Staatsblad* 1893, n°. 72) sprake is van het groot-ambtenaarsexamen, wordt ten aanzien van hen, die niet hebben voldaan aan- en ten aanzien van hen die niet meer worden toegelaten tot het examen, omschreven in afdeeling I van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883, verstaan het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen volgens de bij dit besluit behoorende „Bepalingen".

3. Ten aanzien van hen, die aan het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen volgens de bij dit besluit behoorende „Bepalingen" hebben voldaan, wordt het tweede lid van artikel 7 van het meergenoemde Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 gelezen als volgt: „Voor benoemingen „op *Java* komen bij voorkeur diegenen in aan„merking, welke bij het examen de hoogste cijfers „in het Javaansch hebben behaald."

4. De eerste alinea van artikel 11 van het meergenoemd Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 wordt gelezen zooals zij luidde vóór het in werking treden van het Koninklijk besluit van 28 Mei 1886 n°. 28 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 108, *Indisch Staatsblad* n°. 148), hetwelk wordt ingetrokken.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 20sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) V. DEDEM.

(*Uitgeg.* 5 *Aug.* 1893.)

BEPALINGEN *betreffende het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst.*

Art. 1. Het groot-ambtenaarsexamen wordt gesplitst in twee gedeelten, waarvan het tweede vergelijkend is.

Tot het afleggen van het eerste gedeelte wordt van het jaar 1894 af, en tot het afleggen van het tweede gedeelte wordt van het jaar 1896 af, jaarlijks zoowel in *Nederland* als in *Nederlandsch-Indië* de gelegenheid gegeven.

2. Het eerste gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen omvat de volgende vakken:

1°. de aardrijkskunde van *Nederlandsch-Indië;*

2°. de Nederlandsch-Indische wetboeken;

3°. de inleiding tot de godsdienstige wetten, volksinstellingen en gebruiken van *Nederlandsch-Indië;*

4°. de beginselen van de Maleische taal;

5°. de beginselen van de Javaansche taal.

Tot het afleggen van dit gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen worden alleen zij toegelaten, die voldaan hebben aan een der volgende examens:

a. een der examens ter verkrijging van een getuigschrift van bekwaamheid tot de studie aan de universiteit, of een der examens door de faculteiten aan eene Nederlandsche universiteit afgenomen;

b. het bij de wet op het middelbaar onderwijs bedoelde eind-examen van de hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus, of van de Rijkslandbouwschool, of van de polytechnische school;

c. het examen dat wordt afgenomen van hen, die onderwijs hebben genoten in den voorbereidenden cursus aan de Rijkslandbouwschool, bedoeld bij het Koninklijk besluit van 9 Jannari 1891, n°. 10 (*Indisch Staatsblad* n°. 104);

d. het eindexamen van de hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus in *Nederlandsch-Indië;*

e. het eindexamen van het Koninklijk Instituut voor de Marine of een eindexamen aan de Koninklijke Militaire Academie.

3. Het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen strekt zich in elk geval uit over de volgende zes vakken, die mitsdien verplichte vakken worden geheeten:

1°. de geschiedenis van *Nederlandsch-Indië;*

2°. de land- en volkenkunde van *Nederlandsch-Indië*;

3°. de godsdienstige wetten, volksinstellingen en gebruiken van *Nederlandsch-Indië;*

4°. de staatsinstellingen van *Nederlandsch-Indië;*

5°. de Maleische taal;

6°. de Javaansche taal.

Desverkiezende kan men bij het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen ook examen afleggen in iedere andere in *Nederlandsch-Indië* inheemsche taal, waarin onder voldoende waarborgen (ter beoordeeling van den Minister van Koloniën of van den Gouverneur-Generaal) examen kan worden afgenomen.

Elke taal wordt bij het examen aangemerkt als een afzonderlijk vak.

Tot het afleggen van het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen worden alleen zij toegelaten, die aan het eerste gedeelte hebben voldaan.

Zij, die nog tot eenigen dienst bij de marine of bij het leger in *Nederland* of in *Oost-* of *West-Indië* verplicht zijn en zij, die uit hoofde van hunnen landaard niet in aanmerking kunnen komen voor eene benoeming bij den burgerlijken dienst in *Nederlandsch-Indië*, worden niet tot het afleggen van het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen toegelaten.

4. Wie aan een der beide gedeelten van het groot-ambtenaarsexamen heeft voldaan, ontvangt te dier zake een getuigschrift, waarin vermeld staat welk cijfer hem is toegekend voor elk vak waarin hij geëxamineerd werd.

5. In de jaren 1894 en 1895 wordt het eerste gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen afgelegd voor dezelfde commissie, die het groot-ambtenaarsexamen op den ouden voet volgens afdeeling I van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 133, *Indisch Staatsblad* n°. 249) afneemt, en te gelijker tijd met of onmiddellijk na dat examen.

6. Te beginnen met het jaar 1896 worden het eerste en het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen afgenomen door dezelfde commissie, te gelijkertijd of onmiddellijk na elkander.

Het groot-ambtenaarsexamen vangt ieder jaar aan: in *Nederland* op den derden Maandag in de maand Juni, in *Nederlandsch-Indië* op het tijdstip door den Gouverneur-Generaal te bepalen.

Omstreeks twee maanden te voren wordt het twee malen aangekondigd in het officieele nieuwsblad.

Binnen eene maand na de eerste aankondiging moeten zij, die aan het examen wenschen deel te nemen, daarvan schriftelijk kennis geven: in *Nederland* aan het Departement van Koloniën, in *Nederlandsch-Indië* aan de Algemeene Secretarie.

Zij geven daarbij op aan welk gedeelte van het examen zij wenschen deel te nemen, en — wanneer dat het tweede gedeelte van het examen is — of zij nog in andere inlandsche talen dan Maleisch en Javaansch wenschen te worden geëxamineerd.

Tevens moeten zij het bewijs overleggen, dat zij tot het gedeelte van het examen, waarvoor zij zich aanmelden, kunnen worden toegelaten ingevolge het bepaalde bij de artikelen 2 en 3.

Zij, die zich vroeger tot eenigen dienst bij de Marine of bij het leger in *Nederland* of in *Oost-* of *West-Indië* verbonden hebben, behooren om tot het tweede gedeelte van het examen te kunnen worden toegelaten tevens aan te toonen dat hun dienstverband is verstreken, of wel een bewijs van verkregen eervol ontslag over te leggen. Doen zij dit niet, dan wordt op hun verzoek om het tweede gedeelte van het examen af te leggen geen acht geslagen en mitsdien daarvan geen mededeeling aan de examen-commissie gedaan.

Evenzoo wordt gehandeld ten aanzien van de verzoeken om het tweede gedeelte van het examen af te leggen, van hen, die uit hoofde van hun landaard niet in aanmerking kunnen komen voor eene benoeming bij den burgerlijken dienst in *Nederlandsch-Indië*.

7. Beide gedeelten van het groot-ambtenaarsexamen worden in het openbaar afgenomen, overeenkomstig een reglement en programma, door den Minister van Koloniën vast te stellen.

Aan iederen candidaat wordt voor elk vak, waarin hij examen heeft afgelegd, een cijfer toegekend.

De vraag, of een candidaat aan het tweede gedeelte van het examen voldaan of niet voldaan heeft, wordt beslist naar gelang van de cijfers voor de verplichte vakken verkregen, op de wijze in het examen-reglement bepaald, zonder dat wordt gelet op het examen in de onverplichte vakken.

8. De commissiën, die het groot-ambtenaarsexamen afnemen, bestaan uit minstens zeven leden. Zij worden ieder jaar benoemd, in *Nederland* door den Minister van Koloniën, in *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal. Aan een der leden wordt bij de benoeming het voorzitterschap, aan een ander het secretariaat opgedragen.

De leden genieten reis- en verblijfkosten en vacatiegelden, volgens bepalingen in *Nederland* bij Koninklijk besluit, in *Nederlandsch-Indië* door den Gouverneur-Generaal vast te stellen.

De commissiën brengen, in *Nederland* aan den Minister van Koloniën, in *Nederlandsch-Indië* aan den Gouverneur-Generaal, een omstandig verslag van de beide gedeelten van het examen uit en vermelden daarin ten aanzien van ieder der geëxamineerden den uitslag van het onderzoek in elk der vakken, waarin examen is afgelegd, zoomede haar oordeel over de betrekkelijke bekwaamheid van hen, die in het tweede gedeelte van het examen zijn geslaagd.

Het verslag van het eerste gedeelte van het examen wordt in 1894 en 1895 uitgebracht door de commissie, die met het afnemen daarvan volgens art. 5 is belast.

9. Wanneer bijzondere omstandigheden dit in eenig jaar noodig maken, kan méér dan eenmaal de gelegenheid worden gegeven om het tweede gedeelte van het groot-ambtenaarsexamen af te leggen. Daaromtrent wordt beslist door den Minister van Koloniën, na overleg met den Gouverneur-Generaal. De regelen voor het jaarlijksche examen gesteld, worden zooveel mogelijk ook op zoodanig nader examen toegepast.

Aldus vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 20sten Juli 1893, n°. 29 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 117).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

—

20 *Juli* 1893. BESLUIT, betreffende de organisatie van het wapen der Koninklijke marechaussee.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Oorlog van 3 Juli 1893, Kabinet, Lett. D[aa];

Gezien het rapport van den Minister van Justitie van 13 Juli 1893, 2de afdeeling C, n°. 161;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met wijziging in zooverre van het gestelde sub *b*, sub *c*, sub *f* en sub *g* in de kolom „Bijzondere bepalingen", van de tabel „bijlage A, behoorende bij het Koninklijk besluit van 4 Maart 1893, n°. 16," te bepalen:

Van het personeel van het wapen der Koninklijke marechaussee, hebben:

de opperwachtmeesters den graad van adjudant-onderofficier;

de wachtmeesters den graad van sergeant-majoor;

de brigadiers den graad van sergeant;

de marechaussees en de hoefsmeden den graad van korporaal.

De Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken.

Het Loo, den 20sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

—

22 *Juli* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 30 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 125) houdende aanwijzing van de buitenlandsche instellingen en getuigschriften, bedoeld in artikel 85*bis* der wet, regelende het hooger onderwijs, vastgesteld bij de wet van 23 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 141). S. 118.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 2 Juni 1893, n°. 2338[a], afdeeling Onderwijs;

Gelet op art. 85*bis* der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) gewijzigd bij de wet van 23 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 141);

Gezien het Koninklijk besluit van 30 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 125);

Gezien de adviezen van ieder der Senaten der Rijksuniversiteiten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 Juli 1893, n°. 18);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister, van 18 Juli 1893, n°. 3453, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Eenig artikel.

Artikel 1 B sub 1°. van het Koninklijk besluit van 30 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 125), wordt gelezen als volgt:

het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd „examen de candidat en philosophie et lettres" in België.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 22sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 3 *Aug.* 1893.)

—

22 *Juli* 1893. BESLUIT, houdende nadere wijziging van het bij Koninklijk besluit van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 86) gewijzigde Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), waarbij de artikelen 84, 88 en 92 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) bedoelde examens en promotiën zijn vastgesteld. S. 119.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 1 Juni 1893, n°. 1522ª, afdeeling onderwijs;

Gezien de Koninklijke besluiten van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), en van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 86);

Gezien de adviezen van ieder der Senaten der Rijksuniversiteiten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 Juli 1893, n°. 17);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van 19 Juli 1893, n°. 3452, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Artikel 2, § 2, van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), wordt gelezen als volgt:

Examens ter verkrijging van het doctoraat:

a. in de rechtswetenschap,

b. in de staatswetenschap.

a. *Rechtswetenschap.*

Het candidaatsexamen omvat:

a. de encyclopaedie der rechtswetenschap;

b. de geschiedenis en grondbeginselen van het Romeinsche recht;

c. de grondbeginselen der staathuishoudkunde.

Het doctoraalexamen omvat:

a. het Nederlandsch burgerlijk recht, en de hoofdbeginselen van de Nederlandsche burgerlijke rechtsvordering;

b. het handelsrecht;

c. het Nederlandsche staatsrecht;

d. het strafrecht en de hoofdbeginselen van de Nederlandsche strafvordering.

De vakken onder *a* en *b* vormen het eerste, die onder *c* en *d* het tweede gedeelte van het examen.

b. *Staatswetenschap.*

Het candidaatsexamen is hetzelfde als dat voor de rechtswetenschap.

Het doctoraalexamen omvat:

a. het staatsrecht;

b. de staatsinstelling van Nederland en zijne koloniën en overzeesche bezittingen;

c. het volkenrecht;

d. de hoofdbeginselen van het Nederlandsch burgerlijk-, handels- en strafrecht;

e. de staathuishoudkunde;

f. de theorie der statistiek.

De vakken onder *a* en *b* vormen het eerste, die onder *c*, *d*, *e* en *f* het tweede gedeelte van het examen.

2. Artikel 4 van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87) wordt gelezen als volgt:

Alle doctorale examens worden in twee gedeelten gesplitst, die met tusschenruimte van minstens 24 uren en hoogstens 14 dagen, telkens door de faculteit te bepalen, worden afgelegd. De faculteit is bevoegd in bijzondere omstandigheden de tusschenruimte te verlengen. Voor zooveel noodig wordt door de faculteit tevens bepaald, waarover elk gedeelte van het examen zal loopen.

Na gunstigen afloop van het eerste gedeelte van het examen worden den candidaat door de faculteit een of meer onderwerpen betreffende de wetenschap, waarin het doctoraat wordt verlangd, opgegeven, door hem schriftelijk te behandelen en bij het tweede gedeelte van het examen voor de faculteit te verdedigen.

Ingeval niet beide gedeelten binnen den voorgeschreven termijn met goed gevolg worden afgelegd, wordt aan hem, die bij het eerste gedeelte voldaan heeft, hiervan bij het einde van het tweede gedeelte een bewijs uitgereikt, tegen overlegging waarvan hij tot het tweede gedeelte afzonderlijk, mits aan dezelfde universiteit, weder wordt toegelaten.

3. Artikel 5 van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87) wordt gelezen als volgt:

De examens worden mondeling afgelegd, behoudens de voorschriften van art. 2, § 3 en art. 4, lid 2.

In de faculteit der wis- en natuurkunde kunnen de examens ter beoordeeling van de faculteit bovendien practisch geschieden.

4. Artikel 8 van het Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), wordt gelezen als volgt:

Tot het afleggen van examens wordt gelegenheid gegeven:

1°. in de faculteiten der godgeleerdheid, der rechtsgeleerdheid en der letteren en wijsbegeerte, voor alle examens ten allen tijde;

2°. in de overige faculteiten:

voor de candidaatsexamens zes weken vóór en vier weken na de zomervacantie, behoudens de bevoegdheid der faculteiten om ook op andere tijden te examineeren;

voor de doctorale examens ten allen tijde.

Gedurende de vacantiën worden geene examens afgelegd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 22sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 8 *Aug.* 1893.)

—

24 *Juli* 1893. WET, tot goedkeuring der den 12 Juli 1892 te *Madrid* geteekende Verklaring nopens de voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Spanje*. S. 120.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in de Verklaring nopens de voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Spanje* den 12 Juli 1892 door wederzijdsche gevolmachtigden te *Madrid* geteekend eene bepaling voorkomt die wettelijke rechten betreft;

Gelet op het tweede gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afschrift gevoegde Verklaring tot voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Spanje* den 12 Juli 1892 door wederzijdsche gevolmachtigden te *Madrid* geteekend, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 24sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) VAN TIENHOVEN.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 21 *Aug.* 1893.)

VERTALING.

VERKLARING *tusschen de Regeering van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en de Regeering van Zijne Majesteit den Koning van Spanje, geteekend te Madrid, den* 12 *Juli* 1892, *en regelende de handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Spanje.*

In afwachting van het sluiten eener op breedere grondslagen gevestigde Handels- en Scheepvaartovereenkomst tusschen Nederland en Spanje, zijn de Regeering van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en de Regeering van Zijne Majesteit den Koning van Spanje overeengekomen nopens de volgende Verklaring:

1°. De artikelen afkomstig van Nederland en zijne koloniën, vermeld in het hiernevens gevoegd

tarief (bijlage I), zullen bij rechtstreekschen invoer in Spanje en de nabijgelegen eilanden de in dat tarief opgegevene rechten betalen.

2°. De artikelen in de hiernevensgevoegde tabellen (bijlagen I en II) vermeld, zullen aldaar bij rechtstreekschen invoer aan geene andere of hoogere rechten onderworpen zijn dan die welke gelden voor gelijksoortige artikelen (natuurlijke en fabriekmatige) afkomstig van eene andere natie.

3°. De artikelen afkomstig van Nederland en zijne koloniën welke niet in de bijlagen I en II van deze Verklaring zijn opgenomen zullen, wanneer zij rechtstreeksch worden ingevoerd, in het Schiereiland en op de nabijgelegene eilanden onderworpen zijn aan het minimumtarief (tweede kolom) van het algemeen tarief van 31 December 1891.

4°. De artikelen afkomstig van Nederland en zijne koloniën zullen, wanneer zij rechtstreeks worden ingevoerd, op de eilanden Cuba en Porto-Rico, en tijdens den duur van de tegenwoordige Overeenkomst, de rechten betalen van de tweede kolom van het afzonderlijk Douane-tarief voor genoemde provinciën van 29 April 1892, zoolang dat tarief van kracht zal blijven.

5°. Invoer op door-cognossement (through bill of lading) wordt met rechtstreekschen invoer gelijkgesteld.

6°. De artikelen afkomstig van Spanje en nabijgelegene eilanden en die van de eilanden Cuba en Porto-Rico zullen bij invoer in Nederland aan geen andere rechten onderworpen zijn dan voor andere natiën gelden.

7°. Deze Verklaring zal zoo spoedig mogelijk aan de goedkeuring der Wetgevende Macht van beide landen onderworpen worden; voor het geval dat een van beide Regeeringen haar mocht opzeggen, zal zij een jaar na dagteekening dezer handeling ophouden van kracht te zijn.

Ter oorkonde waarvan de respectieve gevolmachtigden daartoe behoorlijk gemachtigd, de tegenwoordige Verklaring onderteekend en er hun zegel aan gehecht hebben.

Gedaan in dubbel, te Madrid, den twaalfden Juli 1892.

(*L.S.*) (*get.*) GERICKE.
" " Le Duc DE TETUAN.

BIJLAGE I.

TARIEF *van inkomende rechten in Spanje.*

	Pesetas.	
Kaas	0,25	per Kg.
Boter	40	" 100 Kg.
Jenever tot 22° Cartier	160	per Hectol.
Rum	160	" "
Bier	12,50	" "
Metalen capsules voor flesschen	15	" 100 Kg.
Tin in schuitjes	11	" "
Staniol (bladtin)	22	" "
Ammoniak-sulfaat	0,25	" "
Indigo	15	" "
Bloembollen	vrij.	

BIJLAGE II.

TABEL *van artikelen van Nederlandschen oorsprong die in Spanje aan geen andere of hoogere invoerrechten onderworpen zullen worden dan de gelijksoortige voortbrengselen (natuurlijke of fabriekmatige) van een ander land.*

Cacaoboter.
Cacao in poeder.
Chicorei.
Gedistilleerd en likeuren.
Glaswaren.
Huiden en ongelooid leder.
Machinerieën.
Plantaarde oliën (van lijnzaad).
Stijfsel.
Gewoon karton en papier.
Flanel met katoenen ketting.
Jutezakken.
Parafine, stearine, was en spermaceti (bewerkt).
Lederen drijfriemen voor machines.
Gekleurde drukwerken (prenten, teekeningen, gekleurde kaarten).
Zetmeel voor industrieele doeleinden en dextrine (aardappelmeel daaronder begrepen).
Melkkoeien.
Vee.
Java-kinabast.
Suiker.
Java-gomelastiek.
Gom damar.
Gom copal.
Gom benzoe.
Cassia vera.
Notemuskaat.
Thee.
Ordinaire voorwerpen van gegoten ijzer (nummer 28 van het tarief).
Fijne voorwerpen van gegoten ijzer (nummer 29 van het tarief).

—

24 *Juli* 1893. WET, tot het toestaan van kredieten ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor 1893, ter betaling van tot afgesloten dienstjaren behoorende onverevende vorderingen. S. 121.

Bij deze wet worden ter voldoening van de vorderingen betreffende de begrootingen van Nederlandsch-Indië over de jaren 1890 en 1891, op de bij deze wet gevoegde twee staten vermeld en niet vóór de afsluiting der betrokken diensten verevend, opnieuw kredieten toegestaan en wel voor zooveel betreft den dienst van 1890 van *f* 1441.95^{5}, van 1891 van *f* 14, te bestrijden uit de sommen voor onvoorziene uitgaven toegestaan bij de onderafdeelingen van het Iste of het IIde hoofdstuk der begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1893.

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1881. S. 122.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1881 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 137,802,360.28^{5}.

De uitgaven bedragen *f* 151,232,666.52.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 13,430,306.23^{5}.

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1882. S. 123.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1882 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 130,315,166.13.

De uitgaven bedragen *f* 149,582,897.17^{3}.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 19,267,731.04^{5}

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1883. S. 124.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1883 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 141,627,039.40.

De uitgaven bedragen *f* 149,963,705.10^{5}.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 8,336,665 70^{5}.

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1884. S. 125.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1884 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 142,266,358.11.

De uitgaven bedragen *f* 143,573,731.94^{5}.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 1,307,373.83^{5}.

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1885. S. 126.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1885 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 133,981,453.62.

De uitgaven bedragen *f* 130,872,967.48^{5}.

Het voordeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 3,108,486.13^{5}.

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1886. S. 127.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1886 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 131,259,253.93.

De uitgaven bedragen *f* 128,884,912.64.

Het voordeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 2,374,341.29.

—

24 *Juli* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1887. S. 128.

Het slot der rekening van de koloniale ontvangsten en uitgaven voor *Nederlandsch-Indië* over het dienstjaar 1887 wordt vastgesteld als volgt:

De ontvangsten bedragen *f* 143,350,743.59.

De uitgaven bedragen *f* 117,896,174.28^{5}.

Het voordeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 25,454,569.30^{5}.

—

26 *Juli* 1893. BESLUIT, 1°. tot intrekking van het Koninklijk besluit van 22 September 1887 (*Staatsblad* n°. 164), houdende vergunning aan C. A. HEIJDE, weduwe E. M. HILLE te *Haarlem* tot oprichting van een krankzinnigengesticht aldaar, aan de Nieuwe Gracht, en bepaling van het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen; 2°. houdende vergunning aan A. J. CAMPBELL, te *Heemstede* tot oprichting van een krankzinnigengesticht te *Haarlem*, aan de Nieuwe Gracht, en bepaling van het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen. S. 129.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 22 Juli 1893, n°. 3383, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij art. 10, sub 46° van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Het Koninklijk besluit van 22 September 1887 (*Staatsblad* n°. 164), waarbij aan C. A. HEIJDE, weduwe van E. M. HILLE te *Haarlem* vergunning is verleend tot inrichting van het huis gelegen aan de Nieuwe Gracht aldaar, kadastraal bekend, sectie C, n°. 407, plaatselijk geteekend n°. 13, tot een gesticht als bedoeld in art. 7 der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), om daarin gedurende het tijdvak eindigende 31 December 1892 een gesticht te hebben ter verpleging van rustige krankzinnige vrouwen, met bepaling dat het maximum van het aantal lijderessen zal bedragen 20 en het minimum van het aantal geneeskundigen, één, gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 27 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 166), wordt ingetrokken.

2. Aan A. J. CAMPBELL te *Heemstede* wordt vergunning verleend tot inrichting van het huis gelegen aan de Nieuwe Gracht te *Haarlem*, kadastraal bekend, sectie C, n°. 407, plaatselijk geteekend n°. 13, tot een gesticht als bedoeld in art. 7 der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), om daarin gedurende het tijdvak eindigende 31 December 1895, een gesticht te hebben ter verpleging van rustige krankzinnige vrouwen, met bepaling dat het maximum van het aantal lijderessen zal bedragen 20 en het minimum van het aantal geneeskundigen één.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 26sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 2 *Aug.* 1893.)

—

26 *Juli* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van een reglement voor de scheepvaart ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbrug in den Staatsspoorweg *Schiedam-Hoek van Holland*, over de haven te *Maassluis*. S. 130.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 1 Juli 1893, litt. D, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op art. 27, laatste lid, der wet van 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67);

Den Raad van State gehoord (advies van den 11 Juli 1893, n°. 16);

Gezien het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 Juli 1893, n°. 138, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. vast te stellen het bij dit besluit gevoegde reglement voor de scheepvaart ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbrug in den Staatsspoorweg *Schiedam-Hoek van Holland*, over de haven te *Maassluis*;

2°. te bepalen, dat dit reglement in werking zal treden den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin dit besluit is geplaatst.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* geplaatst en aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 26sten Juli 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 11 *Aug.* 1893.)

REGLEMENT *voor de scheepvaart ter beveiliging van de beweegbare brug in den Staatsspoorweg Schiedam-Hoek van Holland, over de haven te Maassluis.*

Art. 1. Alleen de brugwachter is bevoegd de brug te openen of te sluiten, of eenig deel daarvan te verzetten.

2. De beweegbare brug wordt ten dienste van de scheepvaart zooveel mogelijk geopend gehonden. Is er tijdelijk geen scheepvaart te verwachten, dan kan de brug gesloten blijven.

Met het sluiten van de brug wordt aangevangen vijftien minuten vóór het tijdstip waarop de komst van eenen trein is bepaald of aangekondigd. Indien door weersgesteldheid of andere buitengewone omstandigheden de sluiting vermoedelijk meer tijd dan gewoonlijk kan vorderen, wordt daarmede zooveel vroeger aangevangen, als voor de tijdige sluiting noodig is.

Voor werktreinen wordt de brug gesloten na aankomst bij en verzoek tot gebruik van de brug. De brug kan in het belang van den dienst worden gesloten gehonden, wanneer de scheepvaart door ijs of om andere redenen niet kan plaats hebben.

Alvorens over te gaan tot het sluiten der brug, geeft de brugwachter het sein dat de doorvaart gestremd is. Bij de brug is een seinpaal geplaatst, hoog 4.80 Meter boven de spoorstaven, voorzien van een rood geschilderden bol, die langs den paal bewogen wordt, en van eene lantaarn met groen en rood licht, ter hoogte ten minste van 3.50 Meter boven de spoorstaven.

Is de brug geopend, dan wordt dit aangeduid:

bij *dag* door den geheel opgehaalden rooden bol;

bij *nacht* door het groen licht, gekeerd naar de zijden van de scheepvaart.

Is de brug gesloten, dan wordt dit aangedui d:

bij *dag* door den neergelaten bol;

bij *nacht* door het roode licht, naar de zijden van de scheepvaart gekeerd.

Nachtseinen worden gegeven van een half uur nà zonsondergang tot een half uur vóór zonsopgang.

3. Bij het doorvaren van de brug gedragen de schippers zich naar de bepalingen betreffende de bevaring van de haven, voor zoover zij niet met dit reglement in strijd zijn, en naar de bevelen van den brugwachter.

4. Bij het naderen van de brug moeten de schippers de zeilen hunner schepen voorzien als bij het volgend artikel is bepaald of in de gei brengen, de ankers binnen boord brengen, den stoom geheel of gedeeltelijk afsluiten, de trekdieren zeer langzaam laten stappen en in het algemeen de vaart van het schip zoodanig verminderen, dat het buiten de remmingwerken van de brug kan worden stilgehonden, ingeval de brugwachter dit noodig acht.

Bij harden wind, sterken stroom of bij snelle vaart van het schip, zijn de schippers verplicht, door het achteruitbrengen van een lijn of tros, of van kettingen of door het terugwerken met stoom, de vaart van het schip te verminderen en de goede richting er van te verzekeren.

In geen geval mogen gedurende het gesloten zijn of gedurende het sluiten der brug, de schepen zonder schriftelijke vergunning van den brugwachter dichter dan de boven aangegeven remmingwerken tot de brug naderen.

De schippers moeten door geluidseinen of door roepen den brugwachter tijdig waarschuwen, dat hun schip de brug nadert.

Nadat de brugwachter toestemming heeft gegeven en niet vroeger, wordt het schip naar de brug gestuurd, en zoo langzaam voortbewogen, dat geen deel van de brug of van de remmingen door het stooten van het schip kan worden beschadigd.

Indien door mist of andere oorzaken de bol of de lantaarn aan den seinpaal niet duidelijk te onderscheiden of niet zichtbaar zijn, zullen de schepen buiten de remmingwerken worden gehouden, totdat van den brugwachter vergunning tot doorvaren is verkregen.

5. Bij het doorvaren van de brug worden de schepen met geringe snelheid bewogen, door trekdieren niet dan stapvoets en stoombooten met verminderde kracht.

Zeilende schepen moeten zoodanig van zeil verminderen, dat zij de brug langzaan doorvaren.

De schooten moeten zooveel aangehaald en de raas gebraat of getopt worden, dat bij het doorvaren geen touwen of zeilen met de brug- of remmingwerken in aanraking kunnen komen.

Bij het doorvaren mogen van de schepen ankers of kettingen niet buiten boord hangen of liggen en andere voorwerpen niet dan zoodanig, dat zij met de brug- of remmingwerken niet in aanraking kunnen komen.

Het is verboden met haken, boomen of andere voorwerpen het hout-, muur- of ijzerwerk van de brug aan te raken; de remmingwerken, schuifhouten, haalpennen of ringen zijn hiervan uitgezonderd.

Het verminderen der vaart of het vastmaken der schepen geschiedt alleen door het uitbrengen van kettingen of touwen aan de meerpalen (die voor niets anders mogen gebruikt worden), tenzij het uitbrengen van een anker onvermijdelijk is.

De schippers zorgen, dat geene schade wordt toegebracht aan de vaartuigen, steigers, heien, bokken of andere werktuigen, gebezigd voor herstelling of vernieuwing van de brugwerken of voor uitdieping van het vaarwater nabij de brug.

6. Het is verboden:

schepen in de opening van de brug stil te houden; schepen aan eenig deel der brug vast te leggen of te verhalen.

7. Voor het openen der brug wordt geene betaling gevorderd.

8. Een schip mag binnen de remmingwerken, in artikel 4 bedoeld, niet langer vertoeven dan volgens het oordeel van den brugwachter noodig is.

Binnen de brug varen de schippers elkander niet voorbij dan met toestemming van den brugwachter.

Binnen de remmingwerken, in artikel 4 bedoeld, varen de schippers elkander in de richting naar de brugopening niet voorbij dan met toestemming van den brugwachter.

Buiten die remmingwerken wachten de schippers, totdat de schepen, welke zich nader bij de brug bevinden, zijn doorgevaren.

Rijksvaartuigen, of die in dienst zijn van den Staat, stoombooten en beurtschepen worden voor alle andere schepen doorgelaten.

Voor gelijk aankomende schepen is de voorrang van doorvaren toegekend aan de binnenkomende, zoodat de uitgaande buiten het remmingwerk moeten wachten.

Bij geschil beslist de brugwachter.

9. Ingeval meer dan één schip aan dezelfde zijde voor de gesloten brug aankomt, zullen de later aankomende op behoorlijken afstand achter de eerder aankomende blijven, ten einde geene opstopping of verwarring te doen ontstaan.

10. Bij het weder openen der brug varen de schepen door met vergunning van den brugwachter volgens art. 4, van dezelfde zijde, naar volgorde van aankomst en van verschillende zijden, met inachtneming van den voorrang als in artikel 8 is omschreven.

11. Wanneer een schipper weigert zijn schip in de opening van of nabij de brug naar de aanwijzing van den brugwachter te stoppen, te bewegen of te verhalen, is deze bevoegd, desnoods ondersteund door den sterken arm, op kosten van den onwillige, het noodige te verrichten om die aanwijzing te doen uitvoeren.

12. Wanneer een vastgeraakt schip het sluiten der brug ten dienste van den spoortrein verhindert, is de spoorwegdienst bevoegd, onder toezicht van het hoofd van het bestuur der gemeente *Maassluis* en op kosten van den gezagvoerder of eigenaar van het schip, de oorzaak of oorzaken van die verhindering te doen opruimen.

13. Schepen, waarvan niet te vreezen is, dat zij in de brugopening zullen beklemd raken, kunnen met bijzondere vergunning van den brugwachter, onder de brug, tijdens die gesloten is, doorvaren.

14. Door schepen worden in dit reglement bedoeld alle soorten van vaartuigen en houtvlotten.

Door schippers worden bedoeld zij, die op het schip of houtvlot gezag uitoefenen, of met de leiding daarvan belast zijn.

Onder brugwachter worden verstaan ook die personen, welke den brugwachter vervangen of hem behulpzaam zijn.

15. Aan den brugwachter is de handhaving van de bepalingen van dit reglement opgedragen.

De brugwachter, de ambtenaren in artikel 8 sub 1°.—6°. van het Wetboek van Strafvordering bedoeld, de ambtenaren van den Staat en van de spoorwegonderneming, aan wie het toezicht op de brug is opgedragen, de rijksveldwachters en de plaatselijke politiebeambten in de gemeente *Maassluis*, zijn met het opsporen van de overtredingen van dit reglement belast.

De processen-verbaal van overtreding worden opgemaakt op den eed bij den aanvang hunner bediening afgelegd, of binnen acht en veertig uren ten overstaan van den rechter van het kanton of van het hoofd van het bestuur der gemeente, waarin de overtreding is begaan, met eede bevestigd.

16. De overtreders, tegen wie proces-verbaal is opgemaakt, mogen met de schepen hunne reis niet vervolgen, dan na ten genoegen van het hoofd van het bestuur der gemeente *Maassluis* borgtocht te hebben gesteld tot verzekering van de vergoeding der door hen veroorzaakte schade.

Aan de ambtenaren van den spoorweg met de handhaving van dit reglement belast, wordt op hunne aanvraag door het hoofd van het bestuur der gemeente *Maassluis* en door alle ambtenaren met openbaar gezag bekleed, bijstand verleend.

17. Als overtreding van deze bepalingen wordt ook aangemerkt het niet voldoen aan eenig bevel van den brugwachter, tot uitvoering of naar aanleiding van deze bepalingen gegeven.

Behoort bij het Koninklijk besluit van 26 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 130).

Mij bekend,

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

—

29 *Juli* 1893. WET, tot onteigening van gronden, gelegen in de gemeenten *Wijk aan Zee en Duin* en *Heemskerk*, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, wordt vereischt tot het maken van werken aan den *St. Aagtendijk*. S. 131.

1 *Augustus* 1893. WET, tot wijziging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 132.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk: *a. verhoogd:*

Art. 6 met *f* 1,500. *Art.* 66 met *f* 2,100.
Art. 68 met *f* 800. *Art.* 70 met *f* 60,000.
Art. 79 met *f* 10,000. *Art.* 84 met *f* 10,000.
Art. 88 met *f* 8,500. *Art.* 122 met *f* 5,000.
Art. 139 met *f* 300,000. *Art.* 143 met *f* 23,400.
Art. 189 met *f* 13,000.

b. verminderd:

Art. 133 met *f* 7,500. *Art.* 140 met *f* 7,800.
Art. 142 met *f* 39,000.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen en verminderingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 1,212,537.20; dat der 4de Afd. op *f* 923,389; dat der 5de Afd. op *f* 9,274,140.64; dat der 8ste Afd. op *f* 492,355; en het eindcijfer van dit hoofdstuk nader vastgesteld op *f* 12,811,054.84.

—

1 *Augustus* 1893. WET, houdende bepalingen omtrent overtreding van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 17 Februari 1819 (*Staatsblad* n°. 6). S. 133.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 198, 1—4.
Hand. id. 1892/93, *bladz.* 1587, 1649, 1650.
Hand. 1e *Kamer* 1892/92, *bladz.* 441, 446.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is in afwachting van wettelijke bepalingen omtrent verveningen, de nakoming te verzekeren van het verbod omtrent het venen zonder Onze toestemming, vervat in het Koninklijk besluit van 17 Februari 1819 (*Staatsblad* n°. 6);

Zoo is het, dat Wij den Raad van State enz.

Art. 1. Overtreding van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 17 Februari 1819 (*Staatsblad* n°. 6), houdende bepalingen op het stuk der verveningen en ontgrondingen, wordt gestraft met geldboete van ten hoogste *honderd gulden*.

2. Het feit, bij artikel 1 strafbaar gesteld, wordt beschouwd als overtreding.

3. Deze wet vervalt met 1 September 1894.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 1sten Augustus 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 9 *Aug.* 1893.)

1 *Augustus* 1893. WET, tot verhooging van het 1ste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1893. S. 134.

—

8 *Augustus* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den Raad der gemeente *Alblasserdam* van 6 Maart 1893, voor zoover daarbij eene onderwijzersbetrekking aan de openbare lagere school n°. 1 is opgeheven. S. 135.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 1 Juli 1893, n°. 3180a, afdeeling Onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den Raad der gemeente *Alblasserdam* van 6 Maart 1893, voor zoover daarbij eene onderwijzersbetrekking aan de openbare lagere n°. 1 is opgeheven;

Overwegende: dat aan voornoemde school op 15 Januari 1893 meer dan 144 doch minder dan 199 kinderen als werkelijk schoolgaande bekend stonden;

dat in verhouding tot dat aantal kinderen het hoofd der school, krachtens het bepaalde bij artikel 24, lid 1 en 2, der wet op het lager onderwijs, door ten minste drie onderwijzers behoort te worden bijgestaan;

dat door het aangehaalde besluit, sub 1°, de bijstand van het hoofd der school wordt teruggebracht op twee onderwijzers;

dat derhalve voormeld besluit, sub 1°, in strijd is met de wet;

Gelet op art. 24 der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127), tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van den 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177);

Gezien art. 153 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord (advies van den 25 Juli 1893, n°. 15);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 3 Augustus 1893, n°. 3868, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, bovenvermeld raadsbesluit voor zoover daarbij eene onderwijzersbetrekking aan de openbare lagere school, n°. 1, te *Alblasserdam* is opgeheven, wegens strijd met de wet te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is be-

last met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 8sten Augustus 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 15 *Aug.* 1893.)

—

12 *Augustus* 1893. BESLUIT, tot schorsing van de artikelen 297 en 298 der Algemeene Politieverordening te *Amsterdam*. S. 136. *Geschorst tot* 1 *December* 1893.

—

30 *Augustus* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending der Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 137.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Overwegende dat buitengewone maatregelen noodzakelijk zijn tot afwending der Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen.

Op de voordracht van de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 14 Augustus 1893, n°. 3857, afdeeling Medische Politie, van 16 Augustus 1893, n°. 35, Invoerrechten en Accijnzen, en van 18 Augustus 1893, litt. D, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op de wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld door de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164) en gewijzigd bij art. 19 van de wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), en op het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215), gewijzigd bij dat van 25 Maart 1893 (*Staatsblad* n°. 56);

Den Raad van State gehoord (advies van 26 Augustus 1893, n°. 1);

Gelet op het nader rapport van de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 28 Augustus 1893, n°. 4068, afdeeling Medische Politie, van 29 Augustus 1893, litt. A, Invoerrechten en Accijnzen, en van 29 Augustus 1893, litt. B, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Onverminderd het Koninklijk besluit van 20 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 116), houdende verbod van in-, door- en vervoer van lompen, gebruikte kleedingstukken en ongewasschen lijf- en beddegoed uit landen en plaatsen door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën aan te wijzen, is in-, door- en vervoer van onbewerkte wol en haar, huiden, bontwerk en andere voor het overbrengen van besmetting vatbare voorwerpen verboden uit landen of plaatsen door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën aan te wijzen.

De aanwijzingen worden door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht.

2. De gemeentebesturen en de burgemeesters, ieder voor zooveel hem aangaat, dragen nauwlettend zorg voor eene doeltreffende toepassing van de bepalingen der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 8 April 1893 (*Staatsblad* n°. 64).

Uittreksels uit den tekst dier wet, voor zoover de bepalingen op Aziatische cholera toepasselijk zijn en de herinnering daarvan aan de ingezetenen van belang moet worden geacht, benevens uit den tekst van het tegenwoordig besluit, worden van wege den Minister van Binnenlandsche Zaken, zoodra deze dit noodig acht, aan de gemeentebesturen verzonden, ten einde in elke gemeente te worden aangeplakt.

3. Een ieder is verplicht, de inlichtingen door ambtenaren of geneeskundigen van hem verlangd ter zake van de uitvoering van het tegenwoordig besluit, nauwkeurig en naar waarheid onverwijld te geven.

4. In de aan de grenzen des lands gelegen gemeenten, door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën aan te wijzen, worden geene personen, over de grenzen uit het buitenland komende, toegelaten dan na geneeskundig onderzocht en, zoo noodig, ontsmet te zijn.

Het onderzoek geschiedt door een geneeskundige, die daartoe door den Minister van Binnenlandsche Zaken, met toekenning van eene door dezen te bepalen vergoeding, tot wederopzegging wordt aangewezen.

De beschikking tot aanwijzing van bedoelde gemeenten wordt in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst, ten minste één dag vóórdat zij in werking treedt.

Uitzonderingen op het verbod worden niet toegestaan dan met inachtneming van de voorschriften,

daaromtrent door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën gegeven.

5. Een ieder, die waarneemt, dat een persoon, langs land- of waterweg Nederland binnenkomende, aan Aziatische cholera lijdt of ziekteverschijnselen vertoont, welke het ontstaan van Aziatische cholera doen verwachten, of die waarneemt, dat goederen, vatbaar voor de overbrenging van de besmetting van Aziatische cholera, waarvan de invoer verboden is, langs land- of waterweg in Nederland worden ingevoerd, is verplicht daarvan onverwijld kennis te geven aan den burgemeester of den meest nabijzijnden ambtenaar van Rijks- of gemeente-policie, of — wanneer het goederen betreft — aan den meest nabijzijnden ambtenaar van 's Rijks belastingen.

Deze verplichting rust in het bijzonder op houders van vervoermiddelen en daarbij geëmployeerden.

6. De burgemeester is bevoegd op de in het eerste lid van art. 5 bedoelde personen de, na ingewonnen advies van een geneeskundige, door hem noodig geachte maatregelen van onderzoek, afzondering en ontsmetting te doen toepassen en hen naar eene openbare inrichting of andere verblijfplaats in de gemeente ter verpleging te doen overbrengen.

De hierbedoelde zieke of verdachte personen zijn verplicht zich aan die maatregelen te onderwerpen en mogen zich niet zonder vergunning van den burgemeester naar eene andere plaats begeven.

7. Op de in het eerste lid van artikel 5 van het tegenwoordig besluit bedoelde goederen is artikel 5 van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) toepasselijk.

8. Het is aan personen, komende uit landen of plaatsen door den Minister van Binnenlandsche Zaken in de *Nederlandsche Staatscourant* aangewezen, verboden hunne reis in Nederland verder dan het grensstation of den eersten Nederlandschen grenspost voort te zetten, alvorens in het bezit te zijn van een schriftelijk bewijs, dat zij, Nederland binnenkomende, geen ziekteverschijnselen vertoonden welke het bestaan van Aziatische cholera deden vermoeden.

Dit bewijs wordt, overeenkomstig een model, door den Minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen, afgegeven door den op dat station of op dien post van Rijkswege met geneeskundig toezicht belasten geneeskundige of, bij gebreke van dien, door den hoogst in rang zijnde van de aanwezige ambtenaren van de invoerrechten en accijnzen.

Door de zorg van hem, die het bewijs afgeeft, wordt de burgemeester van de plaats van bestemming van den houder van diens aankomst onderricht.

De in het eerste lid van dit artikel genoemde personen zijn verplicht binnen 24 uren na aankomst op de plaats hunner bestemming het bovenbedoelde schriftelijk bewijs te vertoonen bij het gemeentebestuur.

Indien van wege het gemeentebestuur een geneeskundige met het houden van toezicht op hen belast is, zijn zij verplicht dezen bij zich te ontvangen en hem alle verlangde inlichtingen ter zake van de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, te verschaffen.

Vertrekt een persoon als bovenbedoeld binnen vijf dagen na zijne aankomst weder naar eene andere gemeente, dan rust aldaar op hem gelijke verplichting als in de eerste plaats zijner bestemming.

Het bestuur van die andere gemeente wordt, zoo mogelijk, van de aankomst van den persoon onderricht door het gemeentebestuur van de eerste plaats van bestemming.

Op het schriftelijk bewijs, bedoeld in het eerste lid van dit artikel worden de verplichtingen vermeld, welke in het vierde, het vijfde en het zesde lid aan den houder daarvan zijn opgelegd.

9. De burgemeester is bevoegd, na advies van een geneeskundige, het uitvoeren van verdachte en voor het overbrengen van besmetting bijzonder vatbare voorwerpen, van welken aard ook, uit een huis, erf of vaartuig, waar een geval van Aziatische cholera voorkwam, anders dan met inachtneming van de door hem te geven voorschriften te verbieden.

10. In spoedeischende gevallen zijn de bestuurders van Rijksinrichtingen, voor zoover de dienst in hunne inrichting het toelaat, verplicht, op verzoek van een burgemeester aan dezen onmiddellijk te doen toekomen of ten gebruike af te staan tot hunne inrichting behoorend materieel, noodig voor behandeling, verpleging, afzondering, ontsmetting of vervoer van lijders aan Aziatische cholera of daarvan verdachten, of voor ontsmetting of vervoer van besmette goederen.

Bij weigering of verschil wordt onverwijld de beslissing ingeroepen van het hoofd van het Departement, waaronder de inrichting ressorteert.

11. Aan elk der door de Ministers van Binnen-

landsche Zaken en van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan te wijzen grensstations der spoor- of tramwegen wordt geneeskundig toezicht gehouden op de personen en goederen, per spoortrein of tram Nederland binnenkomende, door een geneeskundige, die daartoe door den Minister van Binnenlandsche Zaken, met toekenning van eene door dezen te bepalen vergoeding, tot wederopzegging wordt aangewezen.

12. De in artikel 11 bedoelde geneeskundige is aanwezig bij de aankomst van elken personentrein of tram uit het buitenland.

13. Dadelijk na de aankomst van elken personentrein of tram uit het buitenland worden de reizigers door den geneeskundige onderzocht op de wijze, die hem na overleg met den stationschef en den hoogst in rang zijnde der aanwezige ambtenaren van de invoerrechten en accijnzen, het meest doeltreffend voorkomt.

De goederen (met inbegrip van de bagages, door reizigers medegebracht) worden, voor zoover de geneeskundige het noodig oordeelt, zoo spoedig mogelijk na aankomst door of namens hem onderzocht op de wijze die hem, na overleg met den stationschef en den hoogst in rang zijnde der aanwezige ambtenaren van de invoerrechten en accijnzen, het meest doeltreffend voorkomt.

14. Reizigers, die door den geneeskundige bevonden worden niet aan Aziatische cholera te lijden noch verschijnselen van die ziekte te vertoonen, worden terstond tot voortzetting der reis toegelaten, behoudens het bepaalde bij art. 8 van het tegenwoordig besluit.

15. De reizigers die door den geneeskundige bevonden worden aan Aziatische cholera te lijden of verschijnselen van die ziekte te vertoonen, worden, indien de geneeskundige het noodig oordeelt, onverwijld met inachtneming van art. 9 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) overgebracht naar eene door den burgemeester der gemeente, waarin het grensstation ligt, volgens art. 17 van het tegenwoordig besluit aan te wijzen inrichting voor verpleging van lijders aan besmettelijke ziekte en daar afgezonderd en verpleegd.

De kosten van vervoer en verpleging worden door de verpleegden of hunne erfgenamen vergoed.

Behoeftigen worden op 's Rijks kosten vervoerd en verpleegd voor zoover niet de kosten daarvan krachtens de wet tot regeling van het armbestuur ten laste eener gemeente moeten worden gebracht.

16. De spoor- of tramwagens (zoo personen- als goederenwagens) uit het buitenland binnenkomende en de goederen (met inbegrip van de bagages door reizigers medegebracht) uit het buitenland aangevoerd, mogen niet verder worden vervoerd dan na, voor zoover de geneeskundige dit noodig oordeelt, te zijn ontsmet op de wijze door hem voorgeschreven.

Acht de geneeskundige het noodzakelijk, dan worden zij overeenkomstig het bepaalde in art. 5 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) onteigend en vernietigd.

Bagages, door reizigers medegebracht en voor de ontsmetting aangehouden, worden desverlangd aan de eigenaars op hunne kosten door den burgemeester nagezonden.

17. De burgemeester van elke gemeente waarin een grensstation ligt als in art. 11 van dit besluit is bedoeld, zorgt zoo spoedig mogelijk op Rijkskosten, in overleg met den krachtens genoemd artikel aangewezen deskundige:

a. voor de inrichting van eene gelegenheid tot afzondering en verpleging van de in art. 15 van het tegenwoordig besluit bedoelde reizigers, lijdende aan of verdacht van Aziatische cholera;

b. voor eene geschikte plaats voor de ontsmetting of de vernietiging van de in art. 16 van het tegenwoordig besluit bedoelde goederen;

c. voor het personeel noodig tot hulp of opzicht bij het onderzoek, de afzondering, de ontsmetting of het vervoer van personen en goederen, bedoeld in de art. 13, 14, 15 en 16 van het tegenwoordig besluit;

d. voor de noodige geneesmiddelen, ontsmettingsmiddelen, vervoermiddelen, meubelen en ander noodig materieel.

Zoo gebruik gemaakt wordt van de inrichting van gemeentewege tot stand gebracht ter voldoening aan art. 7 van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), bepaalt de Minister van Binnenlandsche Zaken de som, deswege aan de gemeente te vergoeden.

18. De ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie, de ambtenaren der invoerrechten en accijnzen en de stationschefs en alle geëmployeerden aan een spoor- of tramwegonderneming zijn, voor zooveel hun dienst het toelaat, verplicht met al de hun ten dienste staande middelen onverwijld mede te werken tot de uitvoering van de door den krachtens art. 4 of art. 11 van het tegenwoordig besluit aangewezen geneeskundige voorgeschreven maatregelen, betreffende het onderzoek, de afzondering, de ontsmetting, behande-

ling en verpleging, en het vervoer van personen of van goederen.

De conducteurs van elken uit het buitenland binnenkomenden trein of tram zijn verplicht den geneeskundige, zoo spoedig mogelijk na aankomst van den trein of tram aan het station, kennis te geven van de verschijnselen, die zij bij reizigers hebben waargenomen, en van hunne bevinding omtrent de aanwezigheid in den trein of tram van voor het overbrengen van besmetting vatbare voorwerpen.

19. De kosten, vallende op de maatregelen, voorgeschreven in de artikelen 4, 13, 14, 15 en 16 van het tegenwoordig besluit, komen ten laste van het Rijk, voor zoover in genoemde artikelen niet anders is bepaald en die kosten niet ingevolge eenige andere wettelijke bepaling ten laste van anderen moeten worden gebracht.

20. De krachtens art. 4 of art. 11 van het tegenwoordig besluit aangewezen geneeskundige volgt in de uitoefening van zijn ambt de aanwijzingen, die de Minister van Binnenlandsche Zaken of de inspecteur of adjunct-inspecteur voor het geneeskundig Staatstoezicht tot wiens dienstkring zijne standplaats behoort, hem, voor zoover zij dit noodig achten, zullen geven.

Hij staat den burgemeester, elken ambtenaar van Rijks- of gemeentepolitie, of van de invoerrechten en accijnzen, den stationschefs en den overigen geëmployeerden bij een spoor- of tramwegonderneming met zijn advies terzijde, wanneer zij dit behoeven bij de uitvoering van wettelijke voorschriften, betreffende de wering of bestrijding der Aziatische cholera.

Ontdekt hij dreigend gevaar voor de openbare gezondheid, dan geeft hij daarvan, onverminderd art. 16 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) onverwijld kennis aan den burgemeester en aan den inspecteur of den adjunct-inspecteur voor het geneeskundig Staatstoezicht.

21. De Minister van Binnenlandsche Zaken is bevoegd, om, waar noodig met medewerking van de Ministers van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, tot wering van de besmetting van Aziatische cholera toezicht te doen houden op schepen, die langs binnenwateren het land binnenvaren, en zulks met toepassing — voor zoover mogelijk en noodig — van de artt. 11 tot en met 20 van het tegenwoordig besluit.

22. Aan elk der door de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan te wijzen plaatsen, gelegen aan stroomen, rivieren, kanalen of andere binnenwateren, wordt geneeskundig toezicht gehouden op de daarlangs varende schepen en hunne opvarenden, door één of meer geneeskundigen, die daartoe door den Minister van Binnenlandsche Zaken, met toekenning van eene door dezen te bepalen vergoeding, tot wederopzegging worden aangewezen.

De beschikking tot aanwijzing van bedoelde plaatsen wordt in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst, ten minste één dag vóórdat zij in werking treedt.

23. Onverminderd art. 10 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), zoo als dat luidt volgens de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), wordt elk schip, varende langs of aankomende aan een der in art. 22 van het tegenwoordig besluit bedoelde plaatsen, onderworpen aan een gezondheidsonderzoek.

De schipper is verplicht met zijn schip de door den burgemeester aan te wijzen ligplaats in te nemen, en aldaar zonder gemeenschap met den wal of met andere vaartuigen te blijven, totdat het gezondheidsonderzoek en de naar aanleiding daarvan bevolen gezondheidsmaatregelen toegepast zijn.

Op dit verbod van gemeenschap met den wal is toepasselijk het tweede lid van art. 10 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), zooals dat luidt volgens de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36).

De schipper zorgt, met al de te zijner beschikking staande middelen, voor de stipte naleving van de gegeven bevelen en is verplicht, de vragen, hem door of namens den met het gezondheidsonderzoek belasten geneeskundige gedaan, nauwkeurig en naar waarheid onverwijld te beantwoorden.

24. De geneeskundige verricht het gezondheidsonderzoek van het schip, van de opvarenden en van de lading of andere op het schip aanwezige goederen, op de wijze, die hem, na overleg met den burgemeester, het meest doeltreffend voorkomt.

Indien hem blijkt, dat het schip binnen de laatste 24 uren een gezondheidsonderzoek, overeenkomstig de voorschriften van dit besluit, heeft ondergaan, kan hij het van verder onderzoek vrijstellen, indien de toestand van het schip of van de opvarenden hem tot zoodanig onderzoek overigens geen aanleiding geeft.

25. De geneeskundige, die het gezondheids-

onderzoek verricht heeft, geeft den burgemeester advies omtrent de in het belang der volksgezondheid te nemen maatregelen, aan welk advies de burgemeester verplicht is onverwijld gevolg te geven, behoudens beroep op den Minister van Binnenlandsche Zaken. De kosten op deze maatregelen vallende, komen ten laste van het Rijk.

Ontsmetting geschiedt, is die noodig, volgens de regelen, krachtens art. 25 der wet van den 4 December 1872 (*Staatsblad* nº. 134) vastgesteld.

26. Het schip wordt dadelijk tot den verderen doortocht toegelaten en het verbod van gemeenschap met den wal opgeheven, hetzij na afloop van het gezondheidsonderzoek, indien dit tot geen verdere maatregelen aanleiding geeft, hetzij nadat aan de maatregelen, naar aanleiding van het gezondheidsonderzoek voorgeschreven, uitvoering is gegeven. In het laatste geval kunnen evenwel de opvarenden, die bij het gezondheidsonderzoek bevonden worden niet te lijden aan Aziatische cholera, noch verschijnselen van die ziekte te vertoonen, met toestemming van den met het onderzoek belasten geneeskundige, terstond onbelemmerd aan den wal worden toegelaten; vooraf heeft ontsmetting plaats, indien deze door den geneeskundige noodig wordt geoordeeld.

27. Ten bewijze dat het schip tot den verderen doortocht is toegelaten, en het verbod van gemeenschap met den wal opgeheven, ontvangt de schipper van den met het gezondheidsonderzoek belasten geneeskundige eene schriftelijke verklaring, volgens het model, door den Minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen, en waaruit zal moeten blijken van den toestand van het schip, van dien der opvarenden en van dien der lading of andere op het schip aanwezige goederen, benevens van het aantal der opvarenden.

Een dergelijke verklaring wordt ook door den geneeskundige afgegeven in het geval bedoeld in het tweede lid van art. 24 van het tegenwoordig besluit, in welk geval daarvoor ook de bevestiging van eene vroegere verklaring in de plaats kan treden.

28. De burgemeester van elke gemeente, waarin eene plaats ligt, als in art. 22 van dit besluit is bedoeld, zorgt, zoo spoedig mogelijk, op Rijkskosten, in overleg met de krachtens genoemd artikel aangewezen geneeskundigen, voor het personeel en het materieel, dat de geneeskundigen voor het gezondheidsonderzoek behoeven, en dat noodig is voor de uitvoering van de naar aanleiding van het gezondheidsonderzoek voorgeschreven maatregelen, en voorts voor de voortdurende aanwezigheid van zuiver drinkwater en water voor huishoudelijke doeleinden, opdat dit aan de schippers, indien de geneeskundige het noodig oordeelt, kunne worden verstrekt.

29. Op de krachtens art. 22 van dit besluit aangewezen geneeskundigen zijn toepasselijk het eerste en derde lid van art. 20 van dit besluit.

Zij staan den burgemeester en elken ambtenaar van Rijks- of gemeentepolitie met hun advies ter zijde, wanneer dezen dit behoeven bij de uitvoering van wettelijke voorschriften betreffende de wering of bestrijding der Aziatische cholera.

De ambtenaren van Rijks- en gemeentepolitie zijn, voor zooveel hun dienst het toelaat, verplicht met al de hun ten dienste staande middelen onverwijld mede te werken tot de uitvoering van de door bedoelde geneeskundigen voorgeschreven maatregelen.

30. De in het tegenwoordig besluit genoemde Ministers zijn bevoegd de door hen krachtens dit besluit genomen beschikkingen of gedane aanwijzingen, zoo dikwijls de omstandigheden dit gedoogen of noodig maken, op dezelfde wijze als zij zijn tot stand gekomen, te wijzigen of in te trekken.

31. Het tegenwoordig besluit, dat, indien het niet eerder wordt ingetrokken, gedurende één jaar van kracht blijft, treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het geplaatst is.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 30sten Augustus 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 9 *Sept.* 1893.)

—

19 *September* 1893. BESLUIT, tot het toekennen van vrijdom van belasting voor azijn en houtzuur bestemd voor de bereiding van chroomoxyde en verfstoffen, ten gebruike in wol- en wollenstoffenververijen. S. 138.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van den 24sten Augustus 1893, n°. 63, Invoerrechten en Accijnzen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5den September 1893, n°. 4);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van den 15den September 1893, n°. 22, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 7, lr. *b* der wet van 27 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 130);

Hebben besloten en besluiten:

Vrijdom van belasting te verleenen voor azijn en houtzuur, bestemd tot het bereiden van chroomoxyde en verfstoffen ten gebruike in wol- en wollenstoffenververijen, en zulks op den voet van het reglement, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 12 Juni 1847 (*Staatsblad* n°. 31) en van het Koninklijk besluit van 26 November 1876 (*Staatsblad* n°. 236) en onder zoodanige verdere voorzieningen tegen misbruik als door den Minister van Financiën worden noodig geoordeeld.

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 19den September 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 27 *Sept.* 1893.)

—

20 *September* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van art. 69*a* van de Algemeene Politieverordening, vastgesteld door den Raad der gemeente *Helder*, bij besluit van 2 December 1892. S. 139.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 3 Augustus 1893, n°. 3369, afdeeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van artikel 69*a* der Algemeene Politieverordening voor de gemeente *Helder*, vastgesteld bij besluit van den Raad dier gemeente van 2 December 1892;

Overwegende, dat bij gemeld artikel als straf wordt gesteld geldboete van *f* 10 tot *f* 50;

dat volgens artikel 161 der gemeentewet de Raad op overtreding zijner verordeningen kan stellen geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden;

dat derhalve gemeld artikel 69*a* is in strijd met artikel 161 der gemeentewet;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van 29 Augustus 1893, n°. 14);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 18 September 1893, n°. 4004, afdeeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan, artikel 69*a* van de Algemeene Politieverordening voor de gemeente *Helder*, vastgesteld bij besluit van den Raad dier gemeente van 2 December 1892, te vernietigen, wegens strijd met de wet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 20sten September 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 27 *Sept.* 1893.)

—

30 *September* 1893. WET, op het faillissement en de surséance van betaling. S. 140.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1890/91, n°. 100; 1891/92, n°. 38; 1892/93, n°. 18, 1—20.

Hand. id. 1892/93, *bladz.* 988—1058, 1060—1098, 1128, 1129.

Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 476—524; 1893/94, *bladz.* 4—50.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wettelijke bepalingen omtrent het faillissement en de surséance van betaling herziening vereischen;

Zoo is het, dat Wij den Raad van State enz.

TITEL I.

Van Faillissement.

EERSTE AFDEELING.

VAN DE FAILLIETVERKLARING.

Art. 1. De schuldenaar, die ophoudt te betalen, wordt, hetzij op eigen aangifte, hetzij op verzoek van een of meer zijner schuldeischers, bij rechterlijk vonnis in staat van faillissement verklaard, indien dit in het gemeenschappelijk belang zijner schuldeischers wenschelijk wordt geoordeeld.

De faillietverklaring kan ook worden uitgesproken, om redenen van openbaar belang, op de vordering van het Openbaar Ministerie.

2. De faillietverklaring geschiedt door de rechtbank van de woonplaats des schuldenaars.

Indien de schuldenaar zich buiten het Rijk in Europa heeft begeven, is de rechtbank zijner laatste woonplaats bevoegd.

Ten aanzien van vennooten onder eene firma is de rechtbank, binnen welker gebied het kantoor der vennootschap is gevestigd, mede bevoegd.

Indien de schuldenaar binnen het Rijk in Europa geene woonplaats heeft, doch aldaar een beroep of bedrijf uitoefent, is de rechtbank, binnen welker gebied hij een kantoor heeft, bevoegd.

Wordt in het geval van het derde of vierde lid of in dat van artikel 3 door meer dan ééne daartoe bevoegde rechtbank op verschillende dagen de faillietverklaring uitgesproken, dan heeft alleen de eerste gedane uitspraak rechtsgevolgen. Heeft de uitspraak van verschillende rechtbanken op denzelfden dag plaats, dan heeft alleen de uitspraak van de rechtbank, die in de wetten van 9 April 1877 (*Staatsbladen* nº. 74—78) het eerst genoemd wordt, rechtsgevolgen.

Ten aanzien van naamlooze vennootschappen, wederkeerige verzekerings- of waarborgmaatschappijen, coöperatieve of andere, rechtspersoonlijkheid bezittende, vereenigingen en van stichtingen geldt, ter toepassing van dit artikel, de plaats, waar zij haren zetel hebben, als woonplaats.

3. De gehuwde vrouw, die zelfstandig een beroep of bedrijf uitoefent of een eigen vermogen bezit, kan ook ter plaatse, waar zij dit doet of waar zij gevestigd is, in staat van faillissement worden verklaard.

4. De aangifte tot faillietverklaring wordt gedaan en het verzoek daartoe ingediend ter griffie en met den meesten spoed in raadkamer behandeld. Het Openbaar Ministerie wordt daarop gehoord.

Ten aanzien eener vennootschap onder eene firma, moet de aangifte inhouden den naam en de woonplaats van elk der hoofdelijk voor het geheel verbondene vennooten.

Het vonnis van faillietverklaring wordt ter openbare terechtzitting uitgesproken en is bij voorraad, op de minute uitvoerbaar, niettegenstaande eenige daartegen gerichte voorziening.

5. De verzoekschriften, bedoeld in het vorige artikel en in de artikelen 8, 9, 10, 11, 67, 155, 166, 198 en 206, worden ingediend door een procureur.

6. De rechtbank kan bevelen, dat de schuldenaar worde opgeroepen, om in persoon of bij gemachtigde gehoord te worden. De oproeping geschiedt bij brief door den griffier.

De faillietverklaring, door de rechtbank in het gemeenschappelijk belang der schuldeischers wenschelijk geoordeeld, wordt uitgesproken, indien summierlijk blijkt van het ophouden met betalen, en, zoo een schuldeischer het verzoek doet, ook van het vorderingsrecht van dezen.

7. Hangende het onderzoek kan de rechtbank den verzoeker toestaan den boedel te doen verzegelen. Zij kan daaraan de voorwaarde van zekerheidstelling, tot een door haar te bepalen bedrag, verbinden.

De verzegeling geschiedt door den kantonrechter. Buiten de verzegeling blijven, doch worden in het procesverbaal kortelijk beschreven, de goederen vermeld in artikel 21, nº. 1.

8. De schuldenaar, die in staat van faillissement is verklaard, nadat hij op de aanvraag tot faillietverklaring is gehoord, heeft gedurende acht dagen, na den dag der uitspraak, recht van hooger beroep.

Zoo hij niet is gehoord, heeft hij gedurende veertien dagen, na den dag der uitspraak, recht van verzet. Indien hij tijdens de uitspraak zich niet binnen het Rijk in Europa bevindt, wordt die termijn verlengd tot eene maand.

Van het vonnis, op het verzet gewezen, kan hij gedurende acht dagen, na den dag der uitspraak, in hooger beroep komen.

Het verzet of hooger beroep geschiedt bij een verzoekschrift in te dienen ter griffie van het rechtscollege, dat van de zaak kennis moet nemen. De voorzitter bepaalt terstond dag en uur voor de behandeling. Uiterlijk op den vierden dag, volgende op dien waarop hij zijn verzoek heeft ingediend, wordt door den schuldenaar van het gedane verzet of ingestelde hooger beroep, alsmede van den tijd voor de behandeling bepaald, bij deurwaarders-exploot aan den procureur, die het verzoek tot faillietverklaring heeft ingediend, kennis gegeven.

Deze kennisgeving geldt voor oproeping van den schuldeischer, die de faillietverklaring heeft uitgelokt.

De behandeling geschiedt op de wijze bij artikel 4 voorgeschreven.

9. Bij afwijzing van de aangifte of aanvraag

tot faillietverklaring bestaat recht van hooger beroep, gedurende acht dagen na den dag der afwijzing.

Hetzelfde geldt bij vernietiging der faillietverklaring ten gevolge van verzet, in welk geval van het hooger beroep door den griffier van het gerechtshof, waarbij het is aangebracht, onverwijld wordt kennis gegeven aan den griffier van de rechtbank die de vernietiging heeft uitgesproken.

De instelling en behandeling van het hooger beroep geschiedt op de wijze in de artikelen 4 en 6 voorgeschreven.

10. Elk schuldeischer, met uitzondering van hem die de faillietverklaring heeft verzocht, en elk belanghebbende heeft tegen de faillietverklaring recht van verzet gedurende acht dagen na den dag der uitspraak.

Het verzet geschiedt bij een verzoekschrift in te dienen ter griffie van het rechtscollege, dat de faillietverklaring heeft uitgesproken.

De voorzitter bepaalt terstond dag en uur voor de behandeling. Uiterlijk op den vierden dag, volgende op dien waarop hij zijn verzoek heeft ingediend, wordt door den verzoeker van het gedane verzet, alsmede van den tijd voor de behandeling bepaald, bij deurwaardersexploot kennis gegeven aan den schuldenaar en, indien de faillietverklaring door een schuldeischer is verzocht, ook aan den procureur, die namens dezen het verzoek tot faillietverklaring heeft ingediend.

Deze kennisgeving geldt voor oproeping van den schuldenaar en van dien schuldeischer.

De behandeling geschiedt op de wijze bij artikel 4 voorgeschreven.

11. De schuldeischer of de belanghebbende, wiens in het vorige artikel bedoeld verzet door de rechtbank is afgewezen, heeft recht van hooger beroep, gedurende acht dagen na den dag der afwijzing.

Hetzelfde geldt, bij vernietiging der faillietverklaring door de rechtbank ten gevolge van dat verzet, voor den schuldenaar, den schuldeischer, die de faillietverklaring verzocht heeft, en het Openbaar Ministerie, in welk geval tevens het tweede lid van artikel 9 van toepassing is.

De instelling en behandeling van het hooger beroep geschiedt op de wijze in de artikelen 4 en 6 voorgeschreven.

Is het verzet bij het gerechtshof gedaan, dan is hooger beroep uitgesloten.

12. Van het arrest, door het gerechtshof gewezen, kunnen de schuldenaar, de schuldeischer die de faillietverklaring verzocht, de in art. 10 bedoelde schuldeischer of belanghebbende en het Openbaar Ministerie, gedurende acht dagen na den dag der uitspraak, in cassatie komen.

Het beroep in cassatie wordt aangebracht en behandeld op de wijze bij de artikelen 4, 6 en 8 bepaald.

Indien de cassatie is gericht tegen een arrest, houdende vernietiging van het vonnis van faillietverklaring, geeft de griffier van den Hoogen Raad van het verzoek tot cassatie onverwijld kennis aan den griffier van het gerechtshof dat de vernietiging heeft uitgesproken.

13. Indien ten gevolge van verzet, hooger beroep of cassatie de faillietverklaring wordt vernietigd, blijven niettemin geldig en verbindend voor den schuldenaar de handelingen, door den curator verricht vóór of op den dag, waarop aan het voorschrift tot aankondiging overeenkomstig artikel 15 is voldaan.

Hangende het verzet, het hooger beroep of de cassatie kan geene raadpleging over een akkoord plaats hebben, noch tot de vereffening van den boedel buiten toestemming van den schuldenaar worden overgegaan.

14. Het vonnis van faillietverklaring houdt in de benoeming van een der leden van de rechtbank tot rechtercommissaris in het faillissement, en de aanstelling van een of meer curators.

Van de faillietverklaring wordt door den griffier onverwijld kennis gegeven aan de administratie der posterijen en der telegrafie.

Een uittreksel uit het vonnis van faillietverklaring, houdende vermelding van den naam, de woonplaats of het kantoor en het beroep van den gefailleerde, van den naam van den rechtercommissaris, van den naam en de woonplaats of het kantoor des curators, van den dag der uitspraak, alsmede van den naam, het beroep en de woonplaats of het kantoor van ieder lid der voorloopige commissie uit de schuldeischers, zoo er eene benoemd is, wordt door den curator onverwijld geplaatst in de *Nederlandsche Staatscourant* en in een of meer door den rechtercommissaris aan te wijzen nieuwsbladen.

15. Zoodra een vonnis van faillietverklaring ten gevolge van verzet, hooger beroep of cassatie is vernietigd, en in de twee eerste gevallen de termijn, om in hooger beroep of in cassatie te komen, verstreken is zonder dat daarvan gebruik is gemaakt, wordt door den griffier van het rechtscollege, dat de vernietiging heeft uit-

gesproken, van die uitspraak kennis gegeven aan den curator en aan de administratie der posterijen en der telegrafie.

De curator doet daarvan aankondiging in de bladen in artikel 14 genoemd.

16. Indien de toestand des boedels daartoe aanleiding geeft, kan de rechtbank, op voordracht van den rechter-commissaris en na de commissie uit de schuldeischers, zoo die er is, gehoord te hebben, bevelen, hetzij de kostelooze behandeling, hetzij, na verhoor of behoorlijke oproeping van den gefailleerde, en in dit geval bij beschikking in het openbaar uit te spreken, de opheffing van het faillissement.

17. Elke in dezen titel bevolen plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant* geschiedt kosteloos.

Alle stukken, opgemaakt ter voldoening aan de bepalingen van dezen titel, zijn vrij van zegel en van de formaliteit van registratie.

Daaronder zijn evenwel niet begrepen de processenverbaal en akten, houdende verkoop of andere overeenkomsten, noch de stukken betrekkelijk andere rechtsgedingen over rechten en verplichtingen van den boedel, dan die welke het gevolg zijn van de verwijzing door den rechter-commissaris bedoeld in artikel 122.

Het bevel tot kostelooze behandeling van het faillissement heeft bovendien ten gevolge vrijstelling van griffiekosten.

18. De beschikking, bevelende de opheffing van het faillissement, wordt op dezelfde wijze openbaar gemaakt en daartegen kunnen de schuldenaar en de schuldeischers op dezelfde wijze en binnen dezelfde termijnen opkomen, als ten aanzien van het vonnis van faillietverklaring is bepaald. Indien, na eene dergelijke opheffing opnieuw aangifte of aanvraag tot faillietverklaring wordt gedaan, is de schuldenaar of de aanvrager verplicht aan te toonen, dat er voldoende baten aanwezig zijn om de kosten van het faillissement te bestrijden.

19. Bij elke rechtbank wordt door den griffier een openbaar register gehouden, waarin hij, voor ieder faillissement afzonderlijk, achtereenvolgens, met vermelding der dagteekening, inschrijft:

1°. een uittreksel van de rechterlijke beslissingen, waarbij de faillietverklaring uitgesproken of de uitgesprokene weder opgeheven is;

2°. den summieren inhoud en de homologatie van het akkoord;

3°. de ontbinding van het akkoord;

4°. het bedrag van de uitdeelingen bij vereffening;

5°. de opheffing van het faillissement, ingevolge artikel 16;

6°. de rehabilitatie.

Omtrent vorm en inhoud van het register worden door Ons bij algemeenen maatregel van bestuur nadere regels gegeven.

De griffier is verplicht aan ieder kostelooze inzage van het register en tegen betaling een uittreksel daaruit te verstrekken.

Op het register bestaat een alphabetische klapper.

TWEEDE AFDEELING.

VAN DE GEVOLGEN DER FAILLIETVERKLARING.

20. Het faillissement omvat het geheele vermogen van den schuldenaar ten tijde van de faillietverklaring, alsmede hetgeen hij gedurende het faillissement verwerft.

21. Niettemin blijven buiten het faillissement:

1°. de goederen vermeld in artikel 447, n°s: 2—5 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de gelden of jaarwedden vermeld in artikel 756, 3°. van dat Wetboek, de gagie, indien de gefailleerde schipper of schepeling is, en het auteursrecht; alsmede hetgeen in het eerste lid van artikel 448 van genoemd Wetboek omschreven is, tenzij in het faillissement schuldeischers opkomen wegens vorderingen, vermeld in het tweede lid van dat artikel;

2°. hetgeen de gefailleerde gedurende het faillissement door persoonlijke werkzaamheid verkrijgt of een gedeelte daarvan, ter beoordeeling van den rechter-commissaris;

3°. de gelden, die aan den gefailleerde verstrekt worden ter voldoening aan eenen wettelijken onderhoudsplicht;

4°. een door den rechter-commissaris te bepalen bedrag uit de opbrengst van het in artikel 366 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vruchtgenot, ter bestrijding van de in artikel 367 van dat Wetboek vermelde lasten;

5°. de uitkeering, die de gefailleerde, krachtens de bepaling van artikel 373 van het Burgerlijk Wetboek, uit de inkomsten zijner kinderen geniet.

22. Indien de gefailleerde wegens een ambt of bediening een traktement, soldij of pensioen

geniet, waarop schuldeischers alleen binnen de grenzen en op de wijze, voorgeschreven bij de bijzondere wetten en wettelijke verordeningen op dit onderwerp vastgesteld, rechten kunnen doen gelden, geschiedt de uitoefening dier rechten, gedurende het faillissement, uitsluitend door den curator ten behoeve van den boedel, en nemen door de faillietverklaring alle rechten, door afzonderlijke schuldeischers verkregen, een einde.

In dit en het vorige artikel wordt onder „gefailleerde" mede begrepen de echtgenoot van den in eenige gemeenschap gehuwden gefailleerde.

23. Door de faillietverklaring verliest de schuldenaar van rechtswege de beschikking en het beheer over zijn tot het faillissement behoorend vermogen, te rekenen van den dag waarop de faillietverklaring wordt uitgesproken, die dag daaronder begrepen.

24. Uit verbintenissen, door den schuldenaar na de faillietverklaring aangegaan, ontstaan geene aanspraken tegen den faillieten boedel, dan voor zooverre deze ten gevolge daarvan is gebaat.

25. Rechtsvorderingen, welke rechten of verplichtingen tot den faillieten boedel behoorende ten onderwerp hebben, worden zoowel tegen als door den curator ingesteld.

Indien zij, door of tegen den gefailleerde ingesteld of voortgezet, eene veroordeeling van den gefailleerde ten gevolge hebben, heeft die veroordeeling tegenover den faillieten boedel geene rechtskracht.

26. Rechtsvorderingen die voldoening eener verbintenis uit den boedel ten doel hebben, kunnen gedurende het faillissement ook tegen den gefailleerde op geene andere wijze ingesteld worden, dan door aanmelding ter verificatie.

27. Indien de rechtsvordering tijdens de faillietverklaring aanhangig en door den schuldenaar ingesteld is, wordt het geding ten verzoeke van den gedaagde geschorst, ten einde dezen gelegenheid te geven, binnen een door den rechter te bepalen termijn, den curator tot overneming van het geding op te roepen.

Zoo deze aan die oproeping geen gevolg geeft, heeft de gedaagde het recht ontslag van de instantie te vragen; bij gebreke daarvan kan het geding tusschen den gefailleerde en den gedaagde worden voortgezet, buiten bezwaar van den boedel.

Ook zonder opgeroepen te zijn, is de curator bevoegd het proces te allen tijde over te nemen en den gefailleerde buiten het geding te doen stellen.

28. Indien de rechtsvordering tijdens de faillietverklaring aanhangig en tegen den schuldenaar ingesteld is, is de eischer bevoegd schorsing te verzoeken, ten einde, binnen een door den rechter te bepalen termijn den curator in het geding te roepen.

Door zijne verschijning neemt deze het proces over en is de gefailleerde van rechtswege buiten het geding.

Indien de curator verschijnende, dadelijk in den eisch toestemt, zijn de proceskosten van de tegenpartij geen boedelschuld.

Zoo de curator niet verschijnt, is op het tegen den gefailleerde te verkrijgen vonnis de bepaling van het tweede lid van artikel 25 niet toepasselijk.

29. Voor zooverre tijdens de faillietverklaring aanhangige rechtsvorderingen voldoening eener verbintenis uit den boedel ten doel hebben, wordt het geding na de faillietverklaring geschorst, om alleen dan voortgezet te worden, indien de verificatie der vordering betwist wordt. In dit geval wordt hij, die de betwisting doet, in de plaats van den gefailleerde, partij in het geding.

30. Indien vóór de faillietverklaring de stukken van het geding tot het geven van eene beslissing aan den rechter zijn overgelegd, zijn het tweede lid van artikel 25 en de artikelen 27—29 niet toepasselijk.

De artikelen 27—29 worden weder toepasselijk, indien het geding voor den rechter, bij wien het aanhangig is, ten gevolge van zijne beslissing wordt voortgezet.

31. Indien een geding door of tegen den curator, of ook in het geval van artikel 29 tegen een schuldeischer wordt voortgezet, kan door den curator of door dien schuldeischer de nietigheid worden ingeroepen van handelingen, door den schuldenaar vóór zijne faillietverklaring in het geding verricht, zoo bewezen wordt dat deze door die handelingen de schuldeischers desbewust heeft benadeeld en dat dit aan zijne tegenpartij bekend was.

32. In de gedingen, door of tegen den curator ingesteld of voortgezet, of in het geval van artikel 122 tegen een schuldeischer gevoerd, kan de rechter den gefailleerde de eeden opleggen, bedoeld bij artikel 1977 van het Burgerlijk Wetboek.

33. Het vonnis van faillietverklaring heeft ten gevolge, dat alle gerechtelijke tenuitvoerlegging op eenig deel van het vermogen van den schul-

denaar, vóór het faillissement aangevangen, dadelijk een einde neemt, en dat, ook van hetzelfde oogenblik af, geen vonnis bij lijfsdwang kan worden ten uitvoer gelegd.

Indien de schuldenaar zich in gijzeling bevindt, wordt hij ontslagen, zoodra het vonnis van faillietverklaring in kracht van gewijsde is gegaan, behoudens toepassing van artikel 87.

34. Indien vóór het faillissement van den schuldenaar de uitwinning zijner roerende of onroerende goederen zoo ver was gevorderd, dat de dag van den verkoop reeds was bepaald, kan de curator, op machtiging van den rechter-commissaris, den verkoop voor rekening van den boedel laten voortgaan.

35. Van vóór de faillietverklaring opgemaakte akten kan de door artikel 671 van het Burgerlijk Wetboek of artikel 309 van het Wetboek van Koophandel gevorderde overschrijving, en van bevorens verleende hypotheken, alsmede van de akten genoemd in artikel 315 van laatstgemeld Wetboek de inschrijving, na de faillietverklaring niet geldig meer geschieden.

36. Indiening eener vordering ter verificatie heeft stuiting der verjaring ten gevolge.

37. Indien eene wederkeerige overeenkomst ten tijde van de faillietverklaring zoowel door den schuldenaar als door zijne wederpartij in het geheel niet of slechts gedeeltelijk is nagekomen, is deze laatste bevoegd den curator te sommeeren binnen acht dagen te verklaren of hij de overeenkomst gestand wil doen. Indien de curator zich daartoe binnen dien tijd niet bereid verklaart, is de overeenkomst ontbonden en kan de wederpartij voor schadevergoeding als concurrent schuldeischer opkomen; verklaart de curator zich daartoe wel bereid, dan is hij verplicht bij die verklaring zekerheid te stellen voor de richtige nakoming der overeenkomst.

Deze bepalingen zijn niet toepasselijk op overeenkomsten, waarbij de verbintenis van den gefailleerde eene uitsluitend door dezen persoonlijk te verrichten handeling inhoudt.

38. Indien in het geval, bedoeld bij het vorige artikel, de levering van waren, die ter beurze op termijn worden verhandeld, bedongen is tegen een vastgesteld tijdstip of binnen een bepaalden termijn, en dit tijdstip invalt of die termijn verstrijkt na de faillietverklaring, wordt de overeenkomst door de faillietverklaring ontbonden en kan de wederpartij van den gefailleerde zonder meer voor schadevergoeding als concurrent schuldeischer opkomen. Lijdt de boedel door de ontbinding schade, dan is de wederpartij verplicht deze te vergoeden.

39. Indien de gefailleerde huurder is, kan zoowel de curator als de verhuurder de huur tusschentijds doen eindigen, mits de opzegging geschiede tegen een tijdstip, waarop dergelijke overeenkomsten naar plaatselijk gebruik eindigen. Bovendien moet bij de opzegging de daarvoor overeengekomen of gebruikelijke termijn in acht genomen worden, met dien verstande echter, dat een termijn van drie maanden in elk geval voldoende zal zijn. Zijn er huurpenningen vooruitbetaald, dan kan de huur niet eerder opgezegd worden, dan tegen den dag, waarop de termijn, waarvoor vooruitbetaling heeft plaats gehad, eindigt. Van den dag der faillietverklaring af is de huurprijs boedelschuld.

40. Alle bezoldigde personen, in dienst van den gefailleerde, kunnen hunne betrekking opzeggen en hun kan wederkeerig door den curator hunne betrekking opgezegd worden, met inachtneming van de gebruikelijke of overeengekomen termijnen, met dien verstande echter dat een termijn van zes weken in elk geval voldoende zal zijn. Van den dag der faillietverklaring af is het salaris boedelschuld.

41. Erfenissen, gedurende het faillissement aan den gefailleerde opkomende, worden door den curator niet anders aanvaard dan onder voorrecht van boedelbeschrijving.

Tot het verwerpen eener nalatenschap behoeft de curator machtiging van den rechter-commissaris.

42. Onverminderd de bijzondere bepalingen in de artikelen 44—46 omtrent schenkingen gemaakt, kan ten behoeve van den boedel de nietigheid ingeroepen worden van alle vóór de faillietverklaring door den schuldenaar onverplicht verrichte handelingen, hoe ook genaamd, waardoor de schuldeischers benadeeld zijn, mits bewezen worde, dat bij het verrichten der handeling zoowel de schuldenaar als degene met wien of te wiens behoeve hij handelde, de wetenschap bezat, dat daarvan benadeeling der schuldeischers het gevolg zoude zijn.

43. Indien de handeling, waardoor de schuldeischers benadeeld zijn, verricht is binnen veertig dagen vóór de faillietverklaring en de schuldenaar zich niet reeds vóór den aanvang van dien termijn daartoe had verplicht, wordt de aan het slot van het vorige artikel bedoelde wetenschap, behoudens tegenbewijs, vermoed aan beide zijden te bestaan:

1°. bij overeenkomsten, waarbij de waarde der verbintenis aan de zijde van den schuldenaar aanmerkelijk die der verbintenis aan de andere zijde overtreft;

2°. bij handelingen ter voldoening van of zekerheidstelling voor eene niet opeischbare schuld;

3°. bij handelingen, door den schuldenaar met of ten behoeve van zijn echtgenoot of zijne bloed- of aanverwanten tot in den derden graad verricht.

44. Om de nietigheid van door den schuldenaar gedane schenkingen in te roepen, kan de curator volstaan met aan te toonen, dat de schuldenaar op het oogenblik der schenking wist, dat hij daardoor zijne schuldeischers benadeelde, onverschillig of de begiftigde die wetenschap al dan niet deelde.

45. Schenkingen, gedaan binnen veertig dagen vóór de faillietverklaring, worden, behoudens tegenbewijs, vermoed te zijn gedaan met de wetenschap, dat de schuldeischers daardoor benadeeld worden.

Deze termijn wordt verdubbeld, indien de begiftigde een bloed- of aanverwant tot in den derden graad van den schenker is.

46. De begiftigde, van wien niet blijkt dat hij met den vermogenstoestand van den schenker bekend was, is niet verplicht het door hem ontvangene terug te geven, voor zooverre hij aantoont, dat hij, ten tijde der faillietverklaring, ten gevolge der schenking niet was gebaat.

47. De nietigheid van de voldoening, door den schuldenaar, aan eene opeischbare schuld kan alleen dan worden ingeroepen, wanneer wordt aangetoond, hetzij dat hij, die de betaling ontving, wist dat het faillissement van den schuldenaar reeds aangevraagd was, hetzij dat de betaling het gevolg was van overleg tusschen den schuldenaar en den schuldeischer, ten doel hebbende laatstgenoemde door die betaling boven andere schuldeischers te begunstigen.

48. Krachtens het vorige artikel kan geene terugvordering geschieden van hem, die als houder van een papier aan order of toonder, uit hoofde zijner rechtsverhouding tot vroegere houders, tot aanneming der betaling verplicht was.

In dit geval is hij, te wiens bate het papier is uitgegeven, verplicht de door den schuldenaar betaalde som aan den boedel terug te geven, wanneer wordt aangetoond, hetzij dat hij bij de uitgifte van het papier de in het vorige artikel genoemde wetenschap bezat, hetzij dat de uitgifte het gevolg was van een overleg als in dat artikel bedoeld.

49. Rechtsvorderingen, gegrond op de bepalingen der artikelen 42—48, worden ingesteld door den curator.

Niettemin kunnen de schuldeischers op gronden, aan die bepalingen ontleend, de toelating eener vordering bestrijden.

50. Beëindiging van het faillissement door de homologatie van een akkoord doet de rechtsvorderingen in het vorige artikel bedoeld vervallen, tenzij het akkoord boedelafstand inhoudt, in welk geval zij ten behoeve van de schuldeischers vervolgd of ingesteld kunnen worden door de vereffenaars.

51. Behoudens het bepaalde bij artikel 46 moet hetgeen door de nietige handeling uit het vermogen van den schuldenaar gegaan is, door hem, tegen wien de nietigheid wordt ingeroepen, teruggegeven worden.

Zoo deze daartoe niet in staat is, of zoo hij het ontvangene niet meer kan teruggeven in den toestand, waarin hij het ontving, is hij jegens den faillieten boedel tot schadevergoeding verplicht.

Rechten op het terug te geven goed, door derden te goeder trouw verkregen, worden geëerbiedigd.

Het door den schuldenaar ontvangene, of de waarde daarvan, wordt door den curator teruggegeven, voor zooverre de boedel er door is gebaat. Voor het te kort komende kan degene, tegen wien de nietigheid wordt ingeroepen, als concurrent schuldeischer opkomen.

52. Voldoening na de faillietverklaring doch vóór de bekendmaking daarvan, aan den gefailleerde gedaan, ter vervulling van verbintenissen jegens dezen vóór de faillietverklaring aangegaan, bevrijdt hem, die haar deed, tegenover den boedel, zoolang zijne bekendheid met de faillietverklaring niet bewezen wordt.

Voldoening, als in het vorig lid bedoeld, na de bekendmaking der faillietverklaring aan den gefailleerde gedaan, bevrijdt tegenover den boedel alleen dan, wanneer hij, die haar deed, bewijst dat de faillietverklaring te zijner woonplaatse langs den weg der wettelijke aankondiging nog niet bekend kon zijn, behoudens het recht van den curator om aan te toonen, dat zij hem toch bekend was.

In elk geval bevrijdt voldoening aan den gefailleerde den schuldenaar tegenover den boedel, voor zooverre hetgeen door hem voldaan werd ten bate van den boedel is gekomen.

53. Hij, die zoowel schuldenaar als schuldeischer van den gefailleerde is, kan zich op schuldvergelijking beroepen, indien zijne schuldvordering en zijne schuldplichtigheid beide zijn ontstaan vóór de faillietverklaring of voortvloeien uit handelingen vóór de faillietverklaring met den gefailleerde verricht.

De schuldvorderingen op den gefailleerde worden zoo noodig berekend naar de regels in de artikelen 130 en 131 gesteld.

54. Niettemin kan noch de schuldenaar van den gefailleerde zijne schuld vergelijken met eene vordering, door hem tegen den gefailleerde verkregen, noch de schuldeischer zijne vordering met eene schuld aan den gefailleerde, door hem van een derde overgenomen, terwijl die schuldenaar of schuldeischer wist dat de faillietverklaring reeds was aangevraagd of aangevraagd zou worden.

Na de faillietverklaring overgenomen vorderingen of schulden kunnen nimmer in vergelijking gebracht worden.

55. De schuldenaar van den gefailleerde, die zijne schuld wil vergelijken met eene schuldvordering aan order of toonder, is gehouden te bewijzen dat hij reeds op het oogenblik der faillietverklaring te goeder trouw eigenaar was van het order- of toonderpapier.

56. Hij, die zich met den gefailleerden in eene gemeenschap bevindt, die ten gevolge van of tijdens het faillissement van den schuldenaar wordt ontbonden, is bevoegd van het bij scheiding aan den gefailleerde komende aandeel in de baten diens aandeel in de ter zake van die gemeenschap aangegane schulden af te houden.

57. De hypothekaire schuldeischer, die het beding, vermeld in artikel 1223 van het Burgerlijk Wetboek, heeft gemaakt, en de pandhouder kunnen hunne rechten uitoefenen, alsof er geen faillissement ware.

Is hunne vordering eene zoodanige als vermeld in de artikelen 130 en 131, dan kunnen zij dit alleen doen na verificatie en niet anders dan tot verhaal van het bedrag, waarvoor de vordering is erkend.

58. De hypothekaire schuldeischer en de pandhouder, in het vorige artikel bedoeld, zijn verplicht hunne rechten uit te oefenen vóór het verstrijken van ééne maand, nadat de insolventie is begonnen, behoudens de bevoegdheid van den rechter-commissaris om dien termijn te verlengen. Na verloop van dien tijd zal de curator de verpande voorwerpen opeischen, en deze, evenals de verhypothekeerde goederen, behoudens het recht van den pandhouder of hypothekairen schuldeischer op de opbrengst daarvan, zelf doen verkoopen op de wijze bij artikel 174 omschreven.

De curator kan te allen tijde het verpande voorwerp lossen, tegen voldoening van het daarop verschuldigde met de interesten en kosten.

59. De hypothekaire schuldeischer of pandhouder, die van zijne rechten gebruik heeft gemaakt, is verplicht de opbrengst van het verbonden goed aan den curator te verantwoorden, met uitkeering van hetgeen die opbrengst het verschuldigde met de interesten en kosten te boven gaat.

Indien die opbrengst niet toereikende is om den hypothekairen schuldeischer of den pandhouder te voldoen, treedt deze, zoo hij zijne vordering heeft doen verifieeren, voor het ontbrekende als concurrent schuldeischer in den boedel op.

60. De schuldeischer, die gerechtigd is goederen, aan den schuldenaar toebehoorende, terug te houden, totdat zijne schuldvordering is gekweten, verliest door de faillietverklaring van den schuldenaar dit recht van terughouding niet.

61. In geval van faillissement van den man, neemt de vrouw alle roerende en onroerende goederen, welke haar toebehooren en niet in de gemeenschap vallen, terug.

De aanbrengst der goederen, bij het aangaan des huwelijks buiten de gemeenschap gehouden, wordt bewezen zooals bij artikel 205 van het Burgerlijk Wetboek is voorgeschreven.

Van de roerende goederen staande huwelijk bij erfenis, legaat of schenking aan de vrouw opgekomen en buiten de gemeenschap vallende, moet, in geval van geschil, blijken op eene der wijzen in artikel 221 van het Burgerlijk Wetboek aangegeven.

De goederen, voortgesproten uit de belegging of wederbelegging van gelden aan de vrouw buiten de gemeenschap toebehoorende, worden insgelijks door haar teruggenomen, mits die belegging of wederbelegging, in geval van geschil, door voldoende bescheiden, ten genoegen van den rechter, zij bewezen.

Indien de goederen, haar toebehoorende, door haren man zijn vervreemd, doch de koopprijs nog niet is betaald, of wel de kooppenningen nog onvermengd met den faillieten boedel aanwezig zijn, kan zij haar recht van terugneming op dien koopprijs of op de voorhanden kooppenningen uitoefenen.

Voor hare persoonlijke schuldvorderingen treedt de vrouw als schuldeischeres op.

62. De vrouw heeft geen aanspraak op den boedel ter zake van voordeelen bij huwelijksche voorwaarden besproken. Wederkeerig kunnen de schuldeischers geen genot hebben van de voordeelen, die de vrouw aan den man bij huwelijksche voorwaarden heeft toegezegd.

63. Het faillissement van den in eenige gemeenschap van goederen gehuwden echtgenoot wordt als faillissement van die gemeenschap behandeld. Het omvat, behoudens de uitzonderingen van artikel 21, alle goederen, die in de gemeenschap vallen, en strekt ten behoeve van alle schuldeischers, die op de goederen der gemeenschap verhaal hebben. Indien de echtgenoot, die failliet verklaard is, goederen bezit, die niet in de gemeenschap vallen, worden ook deze onder het faillissement begrepen, maar zijn alleen aansprakelijk voor de schulden, waardoor de gefailleerde persoonlijk verbonden is.

De bepalingen in deze wet vervat omtrent handelingen door den schuldenaar verricht, zijn, bij faillissement van een in gemeenschap gehuwden echtgenoot, toepasselijk op de handelingen waardoor de gemeenschap wettig verbonden is, onverschillig wie der echtgenooten deze verrichtte.

DERDE AFDEELING.

VAN HET BESTUUR OVER DEN FAILLIETEN BOEDEL.

§ 1. *Van den rechter-commissaris.*

64. De rechter-commissaris houdt toezicht op het beheer en de vereffening van den faillieten boedel.

65. Alvorens in eenige zaak, het beheer of de vereffening des faillieten boedels betreffende, eene beslissing te geven, is de rechtbank verplicht den rechter-commissaris te hooren.

66. De rechter-commissaris is bevoegd ter opheldering van alle omstandigheden, het faillissement betreffende, getuigen te hooren of een onderzoek van deskundigen te bevelen.

De getuigen worden gedagvaard namens den rechter commissaris.

Bij niet-verschijning of weigering om getuigenis af te leggen, zijn de artikelen 116—119 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toepasselijk.

De echtgenoot of gewezen echtgenoot, de kinderen en verdere afkomelingen en de ouders en grootouders des gefailleerden kunnen zich van het geven van getuigenis verschoonen.

67. Van alle beschikkingen van den rechter-commissaris is gedurende vijf dagen hooger beroep op de rechtbank. De rechtbank beslist na verhoor of behoorlijke oproeping van de belanghebbenden.

Niettemin valt geen hooger beroep van de beschikkingen vermeld in de artikelen 21 2°. en 4°., 34, 58, eerste lid, 79, 94, 98, 100, 102, 125, 127, vierde lid, 173, 174, 175, 177, 179 en 180.

§ 2. *Van den curator.*

68. De curator is belast met het beheer en de vereffening van den faillieten boedel.

Alvorens in rechte op te treden, behalve waar het verificatiegeschillen betreft, alsmede in de gevallen van de artikelen 37, 39, 40 en 58, tweede lid, behoeft de curator machtiging van den rechter-commissaris.

69. Ieder der schuldeischers, de commissie uit hun midden benoemd en ook de gefailleerde kunnen bij verzoekschrift tegen elke handeling van den curator bij den rechter-commissaris opkomen, of van dezen een bevel uitlokken, dat de curator eene bepaalde handeling verrichte of eene voorgenomen handeling nalate.

De rechter-commissaris beslist, na den curator gehoord te hebben, binnen drie dagen.

70. Indien meer dan één curator benoemd is, wordt voor de geldigheid hunner handelingen toestemming der meerderheid of bij staking van stemmen eene beslissing van den rechter-commissaris vereischt.

De curator, aan wien bij het vonnis van faillietverklaring een bepaalde werkkring is aangewezen, is binnen de grenzen daarvan zelfstandig tot handelen bevoegd.

71. Het salaris van den curator wordt in elk faillissement door de rechtbank vastgesteld.

In geval van akkoord wordt het salaris bij het vonnis van homologatie bepaald.

72. Het ontbreken van de machtiging van den rechter-commissaris, waar die vereischt is, of de niet-inachtneming van de bepalingen vervat in de artikelen 78 en 79, heeft, voor zooveel derden betreft, geen invloed op de geldigheid van de door den curator verrichte handeling. De curator is deswege alleen jegens den gefailleerde en de schuldeischers aansprakelijk.

73. De rechtbank heeft de bevoegdheid den curator te allen tijde, na hem gehoord of behoorlijk opgeroepen te hebben, te ontslaan en

door een ander te vervangen, of hem een of meer medecurators toe te voegen, een en ander hetzij op voordracht van den rechter-commissaris, hetzij op een met redenen omkleed verzoek van een of meer schuldeischers, de commissie uit hun midden, of den gefailleerde.

De ontslagen curator legt rekening en verantwoording van zijn beheer af aan den in zijne plaats benoemden curator.

§ 3. *Van de commissie uit de schuldeischers.*

74. Bij het vonnis van faillietverklaring of bij eene latere beschikking kan de rechtbank, zoo de belangrijkheid of de aard des boedels daartoe aanleiding geeft, uit de haar bekende schuldeischers eene voorloopige commissie van een tot drie leden benoemen, ten einde den curator van advies te dienen, zoolang over de benoeming van de in het volgende artikel genoemde commissie geen beslissing is genomen.

Indien een lid van de voorloopige commissie zijne benoeming niet aanneemt, bedankt of overlijdt, voorziet de rechtbank, uit eene voordracht van een dubbeltal door den rechter-commissaris, in de daardoor ontstane vacature.

75. Hetzij al of niet eene voorloopige commissie uit de schuldeischers is benoemd, raadpleegt de rechter-commissaris op de verificatievergadering de schuldeischers, na afloop der verificatie, over de benoeming van eene definitieve commissie uit hun midden. Zoo de vergadering deze wenschelijk acht, gaat hij dadelijk tot de benoeming over. Ook deze commissie bestaat uit een tot drie leden.

Een verslag van het hieromtrent verhandelde wordt in het proces-verbaal der vergadering opgenomen.

Indien een lid van de definitieve commissie zijne benoeming niet aanneemt, bedankt of overlijdt, voorziet de rechter-commissaris in de daardoor ontstane vacature.

76. De commissie kan te allen tijde inzage van de boeken en bescheiden, op het faillissement betrekking hebbende, vorderen. De curator is verplicht aan de commissie alle van hem verlangde inlichtingen te verstrekken.

77. Tot het inwinnen van het advies der commissie vergadert de curator met haar, zoo dikwijls hij het noodig acht. In deze vergaderingen zit hij voor en voert hij de pen.

78. De curator is verplicht het advies der commissie in te winnen, alvorens eene rechtsvordering in te stellen of eene aanhangige voort te zetten of zich tegen eene ingestelde of aanhangige rechtsvordering te verdedigen, behalve waar het geldt verificatie-geschillen; omtrent het al of niet voortzetten van het bedrijf des gefailleerden; alsmede in de gevallen van de artikelen 37, 39, 40, 58, tweede lid, 73, tweede lid, 100, 101 en 177, en in het algemeen omtrent de wijze van vereffening en tegeldemaking van den boedel en het tijdstip en het bedrag der te houden uitdeelingen.

Dit advies wordt niet vereischt, wanneer de curator de commissie tot het uitbrengen daarvan, met inachtneming van een bekwamen termijn, ter vergadering heeft opgeroepen en er geen advies wordt uitgebracht.

79. De curator is niet gebonden aan het advies der commissie. Zoo hij zich daarmede niet vereenigt, geeft hij hiervan onmiddellijk kennis aan de commissie, die de beslissing van den rechter-commissaris kan inroepen. Zoo zij verklaart dit te doen, is de curator verplicht de uitvoering van de voorgenomen, met het advies der commissie strijdige, handeling gedurende drie dagen op te schorten.

§ 4. *Van de vergaderingen der schuldeischers.*

80. In de vergaderingen der schuldeischers is de rechtercommissaris voorzitter.

De tegenwoordigheid van den curator of van iemand, die hem met goedvinden van den rechter-commissaris vervangt, is verplicht.

81. Op de vergaderingen van schuldeischers worden de besluiten genomen met volstrekte meerderheid van stemmen der aanwezige schuldeischers. Voor elke honderd gulden brengt ieder schuldeischer ééne stem uit. Voor vorderingen of overschietende gedeelten van vorderingen, beneden honderd gulden, wordt mede ééne stem uitgebracht.

Splitsing van vorderingen, na de faillietverklaring gedaan, doet geen stemrecht verwerven.

82. Stemgerechtigd zijn de erkende en de voorwaardelijk toegelaten schuldeischers, alsmede de toonder eener ten name van "toonder" geverifieerde schuldvordering.

83. Ten behoeve van de schuldeischers, die zich op eene vergadering hebben doen vertegenwoordigen, worden alle oproepingen voor latere vergaderingen en alle kennisgevingen aan den gemachtigde gedaan, ten ware zij den curator schriftelijk verzoeken, dat die oproepingen en

kennisgevingen aan hen zelve of aan een anderen gemachtigde geschieden.

84. Behalve de door deze wet voorgeschreven vergaderingen, wordt er eene vergadering van schuldeischers gehouden, zoo dikwijls de rechter-commissaris dit noodig oordeelt of hem daartoe door de commissie uit de schuldeischers of door ten minste vijf schuldeischers, vertegenwoordigende één vijfde deel der erkende en der voorwaardelijk toegelaten schuldvorderingen, een met redenen omkleed verzoek wordt gedaan.

In elk geval bepaalt de rechter-commissaris dag, uur en plaats der vergadering, waartoe de stemgerechtigde schuldeischers ten minste tien dagen van te voren door den curator worden opgeroepen, bij advertentie in het nieuwsblad of de nieuwsbladen vermeld in artikel 14 en bij brieven, beide vermeldende het in de vergadering te behandelen onderwerp.

§ 5. *Van de rechterlijke beschikkingen.*

85. Alle beschikkingen in zaken, het beheer of de vereffening des faillieten boedels betreffende, worden door de rechtbank in het hoogste ressort gewezen, behalve in de gevallen waarin het tegendeel is bepaald.

86. Alle beschikkingen in zaken, het beheer of de vereffening des faillieten boedels betreffende, ook die welke niet uitgaan van de rechtbank, zijn uitvoerbaar bij voorraad en op de minuut, tenzij het tegendeel is bepaald.

VIERDE AFDEELING.

VAN DE VOORZIENINGEN NA DE FAILLIETVERKLARING EN VAN HET BEHEER DES CURATORS.

87. De rechtbank kan bij het vonnis van faillietverklaring of te allen tijde daarna, doch in het laatste geval niet dan op voordracht van den rechter-commissaris, of op verzoek van den curator of van een of meer der schuldeischers en na den rechter-commissaris gehoord te hebben, bevelen, dat de gefailleerde in verzekerde bewaring worde gesteld, hetzij in een huis van bewaring, hetzij in zijne eigene woning onder het opzicht van eenen dienaar der openbare macht.

Het bevel hiertoe wordt door het Openbaar Ministerie ten uitvoer gelegd.

Dit bevel is voor niet langer dan dertig dagen geldig, te rekenen van den dag waarop het ten uitvoer is gelegd. Aan het einde van dien termijn kan de rechtbank, op voordracht van den rechter-commissaris of op een verzoek en na verhoor als in het eerste lid bedoeld, het bevel voor ten hoogste dertig dagen verlengen. Daarna kan hetzelfde telkens op dezelfde wijze voor ten hoogste dertig dagen geschieden.

88. De rechtbank heeft de bevoegdheid, op voordracht van den rechter-commissaris, of op verzoek van den gefailleerde, dezen uit de verekerde bewaring te ontslaan, met of zonder zekerheidstelling, dat hij te allen tijde op de eerste oproeping zal verschijnen.

Het bedrag der zekerheidstelling wordt door de rechtbank bepaald en komt bij niet-verschijning des gefailleerden ten voordeele des boedels.

89. Het verzoek tot inbewaringstelling van den gefailleerde moet toegestaan worden, indien het gegrond is op het zonder geldige reden opzettelijk niet nakomen van de verplichtingen hem opgelegd in de artikelen 91, 105 en 116.

90. In alle gevallen, waarin de tegenwoordigheid van den gefailleerde bij deze of gene bepaalde werkzaamheid, den boedel betreffende, vereischt wordt, zal hij, zoo hij zich in verzekerde bewaring bevindt, op last van den rechter-commissaris uit de bewaarplaats kunnen worden overgebracht.

De last hiertoe wordt door het Openbaar Ministerie ten uitvoer gelegd.

91. Gedurende het faillissement mag de gefailleerde zonder toestemming van den rechter-commissaris zijne woonplaats niet verlaten.

92. De curator zorgt, dadelijk na de aanvaarding zijner betrekking, door alle noodige en gepaste middelen voor de bewaring des boedels. Hij neemt onmiddellijk de boeken, gelden, kleinoodiën, effecten en andere papieren van waarde tegen ontvangbewijs onder zich. Hij is bevoegd de gelden aan den ontvanger voor de gerechtelijke consignatiën in bewaring te geven.

93. De curator doet, zoo hij of de rechter-commissaris dit noodig acht, dadelijk den boedel verzegelen.

De verzegeling geschiedt door den kantonrechter.

Buiten de verzegeling blijven, doch worden in het proces-verbaal kortelijk beschreven, de goederen vermeld in de artikelen 21, n°. 1 en 92, alsmede de voorwerpen tot het bedrijf van den gefailleerde vereischt, indien dit wordt voortgezet.

94. De curator gaat zoo spoedig mogelijk over tot het opmaken van eene beschrijving des faillieten boedels.

De boedelbeschrijving kan ondershands worden opgemaakt en de waardeering door den curator geschieden, een en ander onder goedkeuring van den rechter-commissaris.

De leden der voorloopige commissie uit de schuldeischers zijn bevoegd bij de beschrijving tegenwoordig te zijn.

95. Van de goederen, vermeld in artikel 21, n°. 1, wordt een staat aan de beschrijving gehecht; die, vermeld in artikel 22, worden in de beschrijving opgenomen.

96. De curator gaat dadelijk na de beschrijving van den boedel over tot het opmaken van eenen staat, waaruit de aard en het bedrag van de baten en schulden des boedels, de namen en woonplaatsen der schuldeischers, alsmede het bedrag der vorderingen van ieder hunner blijken.

97. Door den curator gewaarmerkte afschriften van de boedelbeschrijving en van den staat, vermeld in het voorgaande artikel, worden ter kostelooze inzage van een ieder nedergelegd ter griffie van de rechtbank en van het kantongerecht, binnen welks ressort zich de woonplaats, het kantoor of het verblijf van den gefailleerde bevindt, naar gelang de faillietverklaring is uitgesproken door het rechterlijk college van de woonplaats, het kantoor of het verblijf van den gefailleerde. Indien de zetel van het kantongerecht is gevestigd in eene gemeente, waar tevens de zetel is van de rechtbank, waarbij het faillissement aanhangig is, geschiedt de nederlegging uitsluitend ter griffie van dit college.

De nederlegging geschiedt kosteloos.

98. De curator is bevoegd het bedrijf van den gefailleerde voort te zetten. Indien er geene commissie uit de schuldeischers is benoemd, heeft hij daartoe de machtiging van den rechter-commissaris noodig.

99. De curator opent de brieven en telegrammen aan den gefailleerde gericht. Die, welke niet op den boedel betrekking hebben, stelt hij terstond aan den gefailleerde ter hand. De administratie der posterijen en der telegrafie is, na van den griffier ontvangen kennisgeving, verplicht den curator de brieven en telegrammen, voor den gefailleerde bestemd, af te geven, totdat de curator of de rechter-commissaris haar van die verplichting ontslaat of zij de kennisgeving ontvangt, bedoeld in artikel 15.

Protesten, den gefailleerde betreffende, worden gedaan aan den curator.

100. De curator is bevoegd naar omstandigheden eene door den rechter-commissaris vast te stellen som ter voorziening in het levensonderhoud van den gefailleerde en zijn huisgezin uit te keeren.

101. De curator is bevoegd goederen te vervreemden, indien en voor zoo ver de vervreemding noodzakelijk is ter bestrijding der kosten van het faillissement, of de goederen niet dan met nadeel voor den boedel bewaard kunnen blijven.

De bepaling van artikel 174 is toepasselijk.

102. De curator houdt alle gelden, kleinoodiën, effecten en andere papieren van waarde onder zijne onmiddellijke bewaring, tenzij door den rechter-commissaris eene andere wijze van bewaring wordt bepaald.

Gereede gelden, die voor het beheer niet noodig zijn, worden door den curator belegd ten name van den boedel op de wijze door den rechter-commissaris goed te keuren.

103. Over gelden, kleinoodiën, effecten en andere papieren van waarde, die, volgens bepaling van den rechter commissaris, door een derde worden bewaard, en over belegde gelden mag de curator niet anders beschikken dan door middel van door den rechter-commissaris voor gezien geteekende stukken.

104. De curator is, na ingewonnen advies van de commissie uit de schuldeischers, zoo die er is, en onder goedkeuring van den rechter-commissaris, bevoegd dadingen te treffen en akkoorden of schikkingen aan te gaan.

105. De gefailleerde is verplicht voor den rechter-commissaris, den curator of de commissie uit de schuldeischers te verschijnen en dezen alle inlichtingen te verschaffen, zoo dikwijls hij daartoe wordt opgeroepen.

Bij faillissement van een in gemeenschap van goederen gehuwden echtgenoot rust de verplichting om inlichtingen te geven op ieder der echtgenooten voor zoover hij gehandeld heeft.

106. Bij het faillissement van eene naamlooze vennootschap, wederkeerige verzekerings- of waarborgmaatschappij, coöperatieve of andere, rechtspersoonlijkheid bezittende, vereeniging of stichting zijn de bepalingen der artikelen 87—91 op de bestuurders, die van artikel 105, eerste lid op bestuurders en commissarissen toepasselijk.

107. De griffier is verplicht aan elken schuldeischer op diens verzoek en op diens kosten afschrift te geven van de stukken, die ingevolge eenige bepaling dezer wet ter griffie worden nedergelegd of zich aldaar bevinden.

VIJFDE AFDEELING.

VAN DE VERIFICATIE DER SCHULDVORDERINGEN.

108. De rechter-commissaris bepaalt binnen veertien dagen nadat het vonnis van faillietverklaring in kracht van gewijsde is gegaan:

1°. een termijn, vóór welks afloop de schuldvorderingen ingediend moeten worden;

2°. dag, uur en plaats, waarop de verificatievergadering zal gehouden worden.

De termijn, onder 1°. vermeld, gaat in op den achtsten dag nadat de beschikking is genomen.

Tusschen het einde van den onder 1°. vermelden termijn en den dag der verificatie-vergadering moeten ten minste veertien dagen verloopen.

109. De curator geeft van deze beschikkingen onmiddellijk aan alle bekende schuldeischers bij brieven kennis, en doet daarvan aankondiging in het nieuwsblad of de nieuwsbladen, bedoeld in artikel 14.

110. De indiening der schuldvorderingen geschiedt bij den curator door de overlegging eener rekening of andere schriftelijke verklaring, aangevende den aard en het bedrag der vordering, vergezeld van de bewijsstukken of een afschrift daarvan, en van eene opgave, of op voorrecht, pand, hypotheek of recht van terughouding aanspraak wordt gemaakt.

De schuldeischers zijn bevoegd van den curator een ontvangbewijs te vorderen.

111. De curator toetst de ingezonden rekeningen aan de boeken en opgaven van den gefailleerde, treedt, als hij tegen de toelating eener vordering bezwaar heeft, met den schuldeischer in overleg, en is bevoegd van dezen overlegging van ontbrekende stukken alsook inzage zijner boeken en der oorspronkelijke bewijsstukken te vorderen.

112. De curator brengt de vorderingen, die hij goedkeurt, op eene lijst van voorloopig erkende schuldvorderingen, en de vorderingen, die hij betwist, op eene afzonderlijke lijst, vermeldende de gronden der betwisting.

113. In de lijsten, bedoeld in het vorige artikel, wordt elke vordering omschreven, en aangegeven of zij naar de meening van den curator bevoorrecht of door pand of hypotheek gedekt is, of wel ter zake der vordering recht van terughouding kan worden uitgeoefend. Betwist de curator alleen den voorrang, of het recht van terughouding, zoo wordt de vordering op de lijst der voorloopig erkende schuldvorderingen gebracht met aanteekening van deze betwisting en de gronden daarvan.

114. Van ieder der lijsten, in artikel 112 bedoeld, wordt een afschrift door den curator ter griffie van de rechtbank en van het in artikel 97 aangewezen kantongerecht nedergelegd, om aldaar gedurende de zeven aan de verificatievergadering voorafgaande dagen kosteloos ter inzage te liggen van een ieder.

De nederlegging geschiedt kosteloos.

115. Van de krachtens artikel 114 gedane nederlegging der lijsten geeft de curator aan alle bekende schuldeischers schriftelijk bericht, waarbij hij eene nadere oproeping tot de verificatie-vergadering voegt en tevens vermeldt of een ontwerpakkoord door den gefailleerde ter griffie is nedergelegd.

116. De gefailleerde woont de verificatie-vergadering in persoon bij, ten einde aldaar alle inlichtingen over de oorzaken van het faillissement en den staat van den boedel te geven, die hem door den rechter-commissaris gevraagd worden. De schuldeischers kunnen den rechter-commissaris verzoeken omtrent bepaalde door hen op te geven punten inlichtingen aan den gefailleerde te vragen. De vragen aan den gefailleerde gesteld en de door hem gegeven antwoorden worden in het proces-verbaal opgeteekend.

117. Bij het faillissement van eene naamlooze vennootschap, wederkeerige verzekerings- of waarborgmaatschappij, coöperatieve of andere, rechtspersoonlijkheid bezittende, vereeniging of stichting, rust op de bestuurders de verplichting, in het vorig artikel den gefailleerde opgelegd.

118. De schuldeischers kunnen ter vergadering verschijnen in persoon of bij gemachtigde. De schriftelijke volmacht is vrij van zegel en van de formaliteit van registratie.

119. Op de vergadering leest de rechter-commissaris de lijst der voorloopig erkende en die der door den curator betwiste schuldvorderingen voor. Ieder der op die lijsten voorkomende schuldeischers is bevoegd den curator omtrent elke vordering en hare plaatsing op een der lijsten inlichtingen te vragen, of wel hare juistheid, den beweerden voorrang of het beweerde recht van terughouding te betwisten, of te verklaren, dat hij zich bij de betwisting van den curator aansluit.

De curator is bevoegd op de door hem gedane voorloopige erkenning of betwisting terug te komen, of wel te vorderen, dat de schuldeischer de dengde-

lijkheid zijner noch door den curator, noch door een der schuldeischers betwiste schuldvordering onder eede bevestige; indien de oorspronkelijke schuldeischer overleden is, zullen de rechthebbenden onder eede moeten verklaren, dat zij te goeder trouw gelooven dat de schuld bestaat en onvoldaan is.

Bestaat er behoefte, aan verdaging der vergadering, dan wordt deze binnen acht dagen, op het door den rechter-commissaris aan te wijzen tijdstip, zonder nadere oproeping, voortgezet.

120. De eed, bedoeld in het tweede lid van het vorige artikel, wordt in persoon of door een daartoe bijzonder gemachtigde afgelegd in handen van den rechter-commissaris, hetzij onmiddellijk op de vergadering, hetzij op een lateren door den rechter-commissaris te bepalen dag. De volmacht kan ondershands worden verleend.

Indien de schuldeischer, aan wien de eed is opgedragen, niet ter vergadering aanwezig is, geeft de griffier hem onmiddellijk kennis van de eedsopdracht en van den voor de eedsaflegging bepaalden dag.

De rechter-commissaris geeft den schuldeischer eene verklaring van de eedsaflegging, tenzij de eed wordt afgelegd in eene vergadering van schuldeischers, in welk geval van de aflegging aanteekening wordt gehouden in het proces-verbaal dier vergadering.

121. De vorderingen, welke niet betwist worden, worden overgebracht op eene in het proces-verbaal op te nemen lijst van erkende schuldeischers. Op het papier aan order en aan toonder wordt door den curator de erkenning aangeteekend.

De schuldvorderingen, van welke de curator de beëediging heeft gevorderd, worden voorwaardelijk toegelaten, totdat door het al of niet afleggen van den eed, op den bij het eerste lid van artikel 120 bedoelden tijd, over hare toelating definitief zal zijn beslist.

Het proces-verbaal der vergadering wordt onderteekend door den rechter-commissaris en den griffier.

De in het proces-verbaal der vergadering opgeteekende erkenning eener vordering heeft in het faillissement kracht van gewijsde zaak. Alleen op grond van bedrog kan de curator vernietiging daarvan vorderen.

122. De rechter-commissaris verwijst, in geval van betwisting, de partijen, zoo hij ze niet kan vereenigen, en voor zoover het geschil niet reeds aanhangig is, naar eene door hem te bepalen terechtzitting van de rechtbank, zonder dat daartoe eene dagvaarding wordt vereischt.

De procureurs, die voor partijen optreden, verklaren dit bij de oproeping der zaak ter terechtzitting.

De zaak wordt summier behandeld.

Verschijnt de schuldeischer, die de verificatie vraagt, op de bepaalde terechtzitting niet, dan wordt hij geacht zijne aanvrage te hebben ingetrokken; verschijnt hij, die de betwisting doet, niet, dan wordt hij geacht de betwisting te laten varen en erkend de rechter de vordering.

Schuldeischers, die ter verificatie-vergadering geene betwisting hebben gedaan, kunnen in het geding zich niet voegen noch tusschenkomen.

123. De schuldeischer, wiens vordering betwist wordt, is tot staving daarvan tot geen nader of meerder bewijs gehouden, dan hij tegen den gefailleerde zelf zoude moeten leveren.

124. Indien de schuldeischer, wiens vordering betwist wordt, niet ter vergadering aanwezig is, geeft de griffier hem onmiddellijk kennis van de gedane betwisting en verwijzing.

De schuldeischer kan zich in het geding op het ontbreken dier kennisgeving niet beroepen.

125. Vorderingen, die betwist worden, kunnen door den rechter-commissaris voorwaardelijk worden toegelaten tot een bedrag door hem te bepalen. Wanneer de voorrang betwist wordt, kan deze door den rechter-commissaris voorwaardelijk worden erkend.

126. Ook de gefailleerde is bevoegd, onder summiere opgaaf zijner gronden, tegen de toelating eener vordering, hetzij voor het geheel, hetzij voor een gedeelte, of tegen de erkenning van den beweerden voorrang, zich te verzetten. In dit geval geschiedt in het proces-verbaal aanteekening van de betwisting en van hare gronden, zonder verwijzing van partijen naar de rechtbank, en zonder dat daardoor de erkenning der vordering in het faillissement wordt verhinderd.

Betwisting, waarvoor geene gronden worden opgegeven, of welke niet de geheele vordering omvat en toch niet uitdrukkelijk aanwijst, welk deel wordt erkend, en welk betwist, wordt niet als betwisting aangemerkt.

127. Vorderingen, na afloop van den in artikel 108, 1°. genoemden termijn, doch uiterlijk twee dagen vóór den dag, waarop de verificatie-vergadering zal worden gehouden, bij den curator ingediend, worden op daartoe ter vergadering gedaan verzoek geverifieerd, indien noch de curator

noch een der aanwezige schuldeischers daartegen bezwaar maakt.

Vorderingen, daarna ingediend, worden niet geverifieerd.

De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet toepasselijk, indien de schuldeischer buiten het Rijk in Europa woont en daardoor verhinderd was zich eerder aan te melden.

Ingeval van bezwaar, als in het eerste lid bedoeld, of van geschil over het al dan niet aanwezig zijn der verhindering, in het derde lid bedoeld, beslist de rechter-commissaris, na de vergadering te hebben geraadpleegd.

128. Interesten, na de faillietverklaring loopende, kunnen niet geverifieerd worden, tenzij door pand of hypotheek gedekt. In dit geval worden zij pro memorie geverifieerd. Voor zooverre de interesten op de opbrengst van het onderpand niet batig gerangschikt worden, kan de schuldeischer uit deze verificatie geene rechten ontleenen.

129. Eene vordering onder eene ontbindende voorwaarde wordt voor het geheele bedrag geverifieerd, onverminderd de werking der voorwaarde, wanneer zij vervuld wordt.

130. Eene vordering onder eene opschortende voorwaarde kan geverifieerd worden voor hare waarde op het oogenblik der faillietverklaring.

Indien de curator en de schuldeischers het niet eens kunnen worden over deze wijze van verificatie, wordt zoodanige vordering voor het volle bedrag voorwaardelijk toegelaten.

131. Eene vordering, waarvan het tijdstip der opeischbaarheid onzeker is, of welke recht geeft op periodieke uitkeeringen, wordt geverifieerd voor hare waarde op den dag der faillietverklaring.

Alle schuldvorderingen, vervallende binnen één jaar na den dag, waarop het faillissement is aangevangen, worden behandeld, alsof zij op dat tijdstip opeischbaar waren. Alle later dan één jaar daarna vervallende schuldvorderingen worden geverifieerd voor de waarde, die zij hebben na verloop van een jaar sedert den aanvang van het faillissement.

Bij de berekening wordt uitsluitend gelet op het tijdstip en de wijze van aflossing, het kansgenot, waar dit bestaat, en, indien de vordering rentedragend is, op den bedongen rentevoet.

132. Schuldeischers, wier vorderingen door hypotheek of pand gedekt of op een bepaald voorwerp bevoorrecht zijn, maar die kunnen aantoonen dat een deel hunner vordering vermoedelijk niet batig gerangschikt zal kunnen worden op de opbrengst der verbonden goederen, kunnen verlangen dat hun voor dat deel de rechten van concurrente schuldeischers worden toegekend met behoud van hun recht van voorrang.

133. Vorderingen, waarvan de waarde onbepaald, onzeker, niet in Nederlandsch geld of in het geheel niet in geld is uitgedrukt, worden geverifieerd voor hunne geschatte waarde in Nederlandsch geld.

134. Schuldvorderingen aan toonder kunnen ten name van „toonder" geverifieerd worden. Iedere ten name van „toonder" geverifieerde vordering wordt als de vordering van een afzonderlijk schuldeischer beschouwd.

135. De schuldeischer, die door borgtocht is verzekerd, komt op voor zijne schuldvordering onder aftrek van hetgeen hij van den borg heeft ontvangen.

De borg heeft recht voor hetgeen hij den schuldeischer heeft betaald. Bovendien kan hij voor het bedrag, waarvoor de schuldeischer kan opkomen, voorwaardelijk toegelaten worden, zoolang de schuldeischer zelf niet opkomt.

136. Indien van hoofdelijke schuldenaren twee of meer in staat van faillissement verkeeren, kan de schuldeischer in ieder faillissement opkomen voor en betaling ontvangen over het geheele bedrag, hem ten tijde der faillietverklaring nog verschuldigd, totdat zijne vordering ten volle zal zijn gekweten.

De hoofdelijke schuldenaar, die op den faillieten boedel recht van verhaal heeft, kan uit dien hoofde, voor zooverre de schuldeischer zelf kan opkomen, alleen voorwaardelijk worden toegelaten, zoolang de schuldeischer zelf niet opkomt.

Indien in het geheel meer dan honderd percent beschikbaar mocht zijn, worden die meerdere percenten naar de onderlinge rechtsverhouding verdeeld.

137. Na afloop der verificatie brengt de curator verslag uit over den stand van den boedel en geeft hij daaromtrent alle door de schuldeischers verlangde inlichtingen. Het verslag wordt, met het proces-verbaal der verificatie-vergadering, na afloop dier vergadering ter griffie nedergelegd ter kostelooze inzage van ieder belanghebbende. De nederlegging geschiedt kosteloos.

ZESDE AFDEELING.

VAN HET AKKOORD.

138. De gefailleerde is bevoegd aan zijne gezamenlijke schuldeischers een akkoord aan te bieden.

139. Indien de gefailleerde een ontwerp van akkoord, ten minste acht dagen vóór de vergadering tot verificatie der schuldvorderingen, ter griffie van de rechtbank en van het in artikel 97 aangewezen kantongerecht heeft nedergelegd, ter kostelooze inzage van een ieder, wordt daarover in die vergadering na afloop der verificatie dadelijk geraadpleegd en beslist, behoudens de bepaling van artikel 141.

Een afschrift van het ontwerp van akkoord moet, gelijktijdig met de nederlegging ter griffie, worden toegezonden aan den curator en aan ieder der leden van de voorloopige commissie uit de schuldeischers.

140. De curator en de commissie uit de schuldeischers zijn verplicht ieder afzonderlijk ter vergadering een schriftelijk advies over het aangeboden akkoord te geven.

141. De raadpleging en beslissing worden tot eene volgende door den rechter-commissaris op ten hoogste drie weken later te bepalen vergadering uitgesteld:

1°. indien staande de vergadering eene definitieve commissie uit de schuldeischers is benoemd, niet bestaande uit dezelfde personen als de voorloopige, en de meerderheid der verschenen schuldeischers van haar een schriftelijk advies over het aangeboden akkoord verlangt;

2°. indien het ontwerp van akkoord niet tijdig ter griffie is neêrgelegd en de meerderheid der verschenen schuldeischers zich voor uitstel verklaart.

142. Wanneer de raadpleging en stemming over het akkoord, ingevolge de bepalingen van het voorgaande artikel, worden uitgesteld tot eene nadere vergadering, wordt daarvan door den curator onverwijld aan de niet op de verificatie-vergadering verschenen, erkende of voorwaardelijk toegelaten schuldeischers kennis gegeven, bij brieven vermeldende den summieren inhoud van het akkoord.

143. Van de stemming over het akkoord zijn uitgesloten de hypotheek- of pandhoudende en bevoorrechte schuldeischers, daaronder begrepen diegenen, wier voorrang betwist wordt, tenzij zij, vóór den aanvang der stemming, van hun hypotheek, pand of voorrecht ten behoeve van den boedel afstand mochten doen.

Deze afstand maakt hen tot concurrente schuldeischers, ook voor het geval het akkoord niet mocht worden aangenomen.

144. De gefailleerde is bevoegd tot toelichting en verdediging van het akkoord op te treden en het, staande de raadpleging, te wijzigen.

145. Tot het aannemen van het akkoord wordt vereischt de toestemming van twee derde der erkende en der voorwaardelijk toegelaten concurrente schuldeischers, welke drie vierde van het bedrag der niet bevoorrechte, door geen pand of hypotheek gedekte erkende en voorwaardelijk toegelaten schuldvorderingen vertegenwoordigen.

146. Indien twee derde der ter vergadering verschenen schuldeischers, meer dan de helft van het gezamenlijk bedrag der schuldvorderingen, waarvoor stemrecht kan worden uitgeoefend, vertegenwoordigende, in het akkoord bewilligen, zal ten hoogste acht dagen later eene tweede stemming gehouden worden, zonder dat daartoe eene nadere oproeping vereischt wordt. Bij deze stemming is niemand gebonden aan zijne de eerste maal uitgebrachte stem.

147. Latere veranderingen, in het getal der schuldeischers of in het bedrag der vorderingen, hebben geen invloed op de geldigheid van de aanneming of verwerping van het akkoord.

148. Het proces-verbaal der vergadering vermeldt den inhoud van het akkoord, de namen der verschenen stemgerechtigde schuldeischers, de door ieder hunner uitgebrachte stem, den uitslag der stemming en al wat verder op de vergadering is voorgevallen. Het wordt na voorlezing onderteekend door den rechter-commissaris en den griffier.

Gedurende acht dagen kan een ieder ter griffie kostelooze inzage van het proces verbaal verkrijgen.

149. Zoowel de schuldeischers, die vóór gestemd hebben, als de gefailleerde, kunnen gedurende acht dagen na afloop der vergadering aan de rechtbank verbetering van het proces-verbaal verzoeken, indien uit de stukken zelve blijkt dat het akkoord door den rechter-commissaris ten onrechte als verworpen is beschouwd.

150. Indien het akkoord is aangenomen, bepaalt de rechter-commissaris vóór het sluiten der vergadering de terechtzitting, waarop de rechtbank de homologatie zal behandelen.

Bij toepassing van artikel 149 geschiedt de bepaling der terechtzitting door de rechtbank in hare beschikking. Van deze beschikking geeft de curator aan de schuldeischers schriftelijk kennis.

De terechtzitting zal gehouden worden ten minste acht en ten hoogste veertien dagen na de stemming over het akkoord of, bij toepassing van artikel 149, na de beschikking van de rechtbank.

151. Gedurende dien tijd kunnen de schuldeischers aan den rechter-commissaris schriftelijk de redenen opgeven, waarom zij weigering der homologatie wenschelijk achten.

152. Op den bepaalden dag wordt ter openbare terechtzitting door den rechter-commissaris een schriftelijk rapport uitgebracht, en kan ieder der schuldeischers in persoon of bij gemachtigde de gronden uiteenzetten, waarop hij de homologatie wenscht of haar bestrijdt.

De gefailleerde is mede bevoegd, tot verdediging zijner belangen op te treden.

153. Op denzelfden dag, of anders zoo spoedig mogelijk, geeft de rechtbank hare met redenen omkleede beschikking.

Zij zal de homologatie weigeren:

1°. indien de baten des boedels met inbegrip van de zaken, waarop recht van terughouding wordt uitgeoefend, de som, bij het akkoord bedongen, aanmerkelijk te boven gaan;

2°. indien de nakoming van het akkoord niet voldoende is gewaarborgd;

3°. indien het akkoord door bedrog, door begunstiging van een of meer schuldeischers of met behulp van andere oneerlijke middelen is tot stand gekomen, onverschillig of de gefailleerde dan wel een ander daartoe heeft medegewerkt.

Zij kan ook op andere gronden en ook ambtshalve de homologatie weigeren.

154. Binnen acht dagen na de beschikking van de rechtbank kunnen, zoo de homologatie is geweigerd, zoowel de schuldeischers, die vóór het akkoord stemden, als de gefailleerde; zoo de homologatie is toegestaan, de schuldeischers, die tegenstemden of bij de stemming afwezig waren, tegen die beschikking in hooger beroep komen. In het laatste geval hebben ook de schuldeischers, die vóór stemden, ditzelfde recht, doch alleen op grond van het ontdekken na de homologatie van handelingen als in artikel 153 onder 3°. genoemd.

155. Het hooger beroep geschiedt bij een verzoekschrift, in te dienen ter griffie van het gerechtshof, dat van de zaak moet kennis nemen. De voorzitter bepaalt terstond dag en uur voor de behandeling, welke zal moeten plaats hebben binnen twintig dagen. Van het hooger beroep wordt door den griffier van het rechtscollege, waarbij het is aangebracht, onverwijld kennis gegeven aan den griffier van de rechtbank, die de beschikking omtrent de homologatie heeft gegeven.

Op de behandeling van het hooger beroep zijn, met uitzondering van het bepaalde omtrent den rechter-commissaris, artikel 152 en artikel 153, eerste lid, toepasselijk.

156. Cassatie wordt binnen dezelfde termijnen en op dezelfde wijze aangeteekend en behandeld.

157. Het gehomologeerde akkoord is verbindend voor alle geen voorrang hebbende schuldeischers, zonder uitzondering, onverschillig of zij al dan niet in het faillissement opgekomen zijn.

158. Na verwerping of weigering van de homologatie van het akkoord kan de gefailleerde in hetzelfde faillissement geen akkoord meer aanbieden.

159. Het in kracht van gewijsde gegane vonnis van homologatie levert, in verband met het proces-verbaal der verificatie, ten beboeve der erkende vorderingen, voor zoover zij niet door den gefailleerde overeenkomstig artikel 126 betwist zijn, een voor tenuitvoerlegging vatbaren titel op tegen den schuldenaar en de tot het akkoord als borgen toegetreden personen.

160. Niettegenstaande het akkoord behouden de schuldeischers al hunne rechten tegen de borgen en medeschuldenaren van den schuldenaar.

161. Zoodra de homologatie van het akkoord in kracht van gewijsde is gegaan, eindigt het faillissement.

162. Nadat de homologatie in kracht van gewijsde is gegaan, is de curator verplicht, ten overstaan van den rechter-commissaris rekening en verantwoording aan den schuldenaar te doen.

Indien bij het akkoord geen andere bepalingen deswege zijn gemaakt, geeft de curator aan den schuldenaar tegen behoorlijke kwijting af alle goederen, gelden, boeken en papieren tot den boedel behoorende.

163. Het bedrag, waarop de geverifieerde schuldeischers, krachtens een erkend voorrecht, aanspraak kunnen maken, alsmede de kosten van het faillissement, moeten in handen van den curator worden gestort, tenzij deswege door den schuldenaar zekerheid wordt gesteld. Zoolang hieraan niet is voldaan, is de curator verplicht alle goederen en gelden tot den boedel behoorende, onder zich te houden, totdat dit bedrag en de bedoelde kosten aan de daarop rechthebbenden zijn voldaan.

Wanneer ééne maand na het in kracht van gewijsde gaan van het vonnis van homologatie is verloopen, zonder dat vanwege den schulde-

naar de voldoening van een en ander is geschied, zal de curator daartoe overgaan uit de voorhanden baten des boedels.

Het bedrag in het eerste lid bedoeld, en het deel daarvan, aan ieder schuldeischer krachtens zijn recht van voorrang toe te kennen, wordt desnoodig door den rechter-commissaris begroot.

164. Voor zooveel betreft vorderingen, waarvan het voorrecht voorwaardelijk erkend is, bepaalt de in het vorige artikel bedoelde verplichting van den schuldenaar zich tot het stellen van zekerheid en is de curator bij gebreke daarvan slechts gehouden tot het reserveeren uit de baten des boedels van het bedrag waarop het voorrecht aanspraak geeft.

165. Ontbinding van het gehomologeerde akkoord kan door elken schuldeischer gevorderd worden, jegens wien de schuldenaar in gebreke blijft aan den inhoud daarvan te voldoen.

Op den schuldenaar rust het bewijs, dat aan het akkoord is voldaan.

De rechter kan, ook ambtshalve, den schuldenaar uitstel van ten hoogste ééne maand verleenen, om alsnog aan zijne verplichtingen te voldoen.

166. De vordering tot ontbinding van het akkoord wordt op dezelfde wijze aangebracht en beslist, als ten aanzien van het verzoek tot faillietverklaring in de artikelen 4, 6—9 en 12 is voorgeschreven.

167. In het vonnis, waarbij ontbinding van het akkoord wordt uitgesproken, wordt tevens heropening van het faillissement bevolen met benoeming van eenen rechtercommissaris en curator, alsmede van eene commissie uit de schuldeischers, indien er in het faillissement reeds eene geweest is.

Bij voorkeur zullen daartoe personen gekozen worden, die vroeger in het faillissement die betrekkingen hebben waargenomen.

De curator draagt zorg voor de bekendmaking van het vonnis op de wijze in artikel 14, derde lid, voorgeschreven.

168. De artikelen 13, eerste lid, 15—18 en die, welke vervat zijn in de tweede, derde en vierde afdeeling van dezen titel, zijn bij heropening van het faillissement toepasselijk.

Evenzoo zijn toepasselijk de bepalingen van de afdeeling over de verificatie der schuldvorderingen, behoudens deze wijziging, dat de verificatie beperkt blijft tot de schuldvorderingen, die niet reeds vroeger geverifieerd werden.

Niettemin worden ook de reeds geverifieerde schuldeischers tot bijwoning der verificatie-vergadering opgeroepen en hebben zij het recht de vorderingen, waarvoor toelating verzocht wordt, te betwisten.

169. De handelingen, door den schuldenaar in den tijd tusschen de homologatie van het akkoord en de heropening van het faillissement verricht, zijn voor den boedel verbindend, behoudens de toepassing van artikel 42 en volgende zoo daartoe gronden zijn.

170. Na de heropening van het faillissement kan niet op nieuw een akkoord aangeboden worden.

De curator gaat zonder verwijl tot de vereffening over.

171. Indien tijdens de heropening jegens eenige schuldeischers reeds geheel of gedeeltelijk aan het akkoord is voldaan, worden bij de verdeeling aan de nieuwe schuldeischers en diegene onder de oude, die nog geene voldoening ontvingen, de bij het akkoord toegezegde percenten, en wordt aan hen, die gedeeltelijke betaling ontvingen, hetgeen aan het toegezegde bedrag nog ontbreekt, voornitbetaald.

In hetgeen alsdan nog overschiet, wordt door alle schuldeischers, zoo oude als nieuwe, gelijkelijk verdeeld.

172. Het vorige artikel is eveneens toepasselijk, indien de boedel van den schuldenaar, terwijl door hem aan het akkoord nog niet volledig is voldaan, opnieuw in staat van faillissement wordt verklaard.

ZEVENDE AFDEELING.

VAN DE VEREFFENING DES BOEDELS.

173. Indien op de verificatie-vergadering geen akkoord aangeboden, of indien het aangeboden akkoord verworpen, of de homologatie definitief geweigerd is, verkeert de boedel van rechtswege in staat van insolventie, en gaat de curator onmiddellijk tot vereffening en tegelde-making van alle baten des boedels over, zonder dat daartoe de toestemming of medewerking van den gefailleerde noodig is.

Niettemin kan den gefailleerde eenig huisraad door den rechter-commissaris aan te wijzen, worden gelaten.

174. De goederen worden in het openbaar of met toestemming van den rechter-commissaris ondershands verkocht.

175. Over alle niet spoedig of in het geheel niet voor vereffening vatbare baten beschikt de curator op de wijze door den rechter-commissaris goed te keuren.

Voor zooveel dit in het belang is van den boedel, brengt de curator de goederen, waarop schuldeischers recht van terughonding uitoefenen, door voldoening der vorderingen, waaraan dit recht is verbonden, in den boedel terug.

176. De artikelen 98 en 100 houden op van toepassing te zijn als de vereffening des boedels overeenkomstig artikel 173 is begonnen.

177. De curator kan ten behoeve der vereffening van de diensten des gefailleerden gebruik maken, tegen eene door den rechter-commissaris vast te stellen vergoeding.

178. Nadat de boedel insolvent is geworden, kan de rechter-commissaris, op door hem te bepalen dag, uur en plaats, eene vergadering van schuldeischers beleggen, ten einde hen te raadplegen over de wijze van vereffening des boedels, en zoo noodig de verificatie te doen plaats hebben der schuldvorderingen, die na afloop van den in artikel 108, n°. 1 bepaalden termijn nog zijn ingediend en niet reeds ingevolge artikel 127 geverifieerd zijn. De curator handelt ten opzichte van deze vorderingen overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 111—114. Hij roept de schuldeischers, ten minste tien dagen vóór de vergadering, bij brieven op, waarin het onderwerp der vergadering wordt vermeld en hun tevens de bepaling van artikel 114 wordt herinnerd. Bovendien plaatst hij gelijke oproeping in het nieuwsblad of de nieuwsbladen bedoeld in artikel 14.

179. Zoo dikwijls er, naar het oordeel van den rechter-commissaris, voldoende gereede penningen aanwezig zijn, beveelt deze eene uitdeeling aan de geverificeerde schuldeischers.

180. De curator maakt telkens de uitdeelingslijst op en onderwerpt die aan de goedkeuring van den rechter-commissaris. De lijst houdt in een staat der ontvangsten en uitgaven (daaronder begrepen het salaris van den curator), de namen der schuldeischers, het geverifieerde bedrag van ieders vordering, benevens de daarop te ontvangen uitkeering.

Voor de concurrente schuldeischers worden de door den rechter-commissaris te bepalen percenten uitgetrokken; voor de bevoorrechte schuldeischers, daaronder begrepen zij, wier voorrecht betwist wordt, en de pand- en hypotheekhoudende schuldeischers, voor zooverre zij niet reeds overeenkomstig de bepaling van artikel 57 voldaan zijn, het bedrag waarvoor zij batig gerangschikt kunnen worden op de opbrengst der goederen, waarop zij bevoorrecht of die aan hen verbonden waren. Zoo dit minder is dan het geheele bedrag hunner vorderingen, worden voor het ontbrekende, — zoo de met het voorrecht belaste of aan hen verbonden goederen nog niet verkocht zijn, voor hunne geheele vordering — gelijke percenten als voor de concurrente schuldeischers uitgetrokken.

181. Voor de voorwaardelijk toegelaten schuldvorderingen worden op de uitdeelingslijst de percenten over het volle bedrag uitgetrokken.

182. De algemeene faillissementskosten worden omgeslagen over ieder deel van den boedel, met uitzondering van hetgeen overeenkomstig de bepaling van artikel 57 door den pand- of hypotheekhoudenden schuldeischer zelf is verkocht.

183. De door den rechter-commissaris goedgekeurde uitdeelingslijst ligt gedurende tien dagen ter griffie van de rechtbank ter kosteloose inzage van de schuldeischers.

Een afschrift wordt door den curator met hetzelfde doel nedergelegd ter griffie van het in artikel 97 aangewezen kantongerecht. De nederlegging geschiedt kosteloos.

Van de nederlegging wordt door de zorg van den curator aankondiging gedaan in het nieuwsblad of de nieuwsbladen bedoeld in artikel 14, terwijl daarvan bovendien aan ieder der erkende en voorwaardelijk toegelaten schuldeischers schriftelijk kennis wordt gegeven, met vermelding van het voor hem uitgetrokken bedrag.

184. Gedurende den in het vorige artikel genoemden termijn kan ieder schuldeischer in verzet komen tegen de uitdeelingslijst, door inlevering van een met redenen omkleed bezwaarschrift ter griffie; hem wordt door den griffier een bewijs van ontvangst afgegeven.

Het bezwaarschrift wordt als bijlage bij de lijst gevoegd.

185. Zoo er verzet gedaan is, bepaalt de rechter-commissaris, onmiddellijk na afloop van den termijn van inzage, den dag, waarop het ter openbare terechtzitting behandeld zal worden. Deze beschikking ligt ter griffie ter kosteloose inzage van een ieder. Bovendien doet de griffier daarvan aan de opposanten, en den curator schriftelijk mededeeling. De dag van behandeling mag niet later gesteld worden dan veertien dagen na afloop van den termijn van artikel 183.

Op den bepaalden dag wordt ter openbare terechtzitting door den rechter-commissaris een schriftelijk rapport uitgebracht, en kan de curator en ieder der schuldeischers in persoon of bij ge-

machtigde de gronden uiteenzetten ter verdediging of bestrijding van de uitdeelingslijst.

Op denzelfden dag, of anders zoo spoedig mogelijk, geeft de rechtbank hare met redenen omkleede beschikking

186. Ook een niet-geverifieerde schuldeischer kan verzet doen, mits hij uiterlijk twee dagen vóór dien waarop het verzet ter openbare terechtzitting zal behandeld worden, zijne vordering bij den curator indiene, een afschrift daarvan bij het bezwaarschrift voege, en in dit bezwaarschrift tevens verzoek doe om geverifieerd te worden.

De verificatie der vordering geschiedt alsdan op de wijze, bij artikel 119 en volgende voorgeschreven, ter openbare terechtzitting, bestemd voor de behandeling van het verzet en voordat daarmede een aanvang wordt gemaakt.

Indien dit verzet alleen ten doel heeft als schuldeischer geverifieerd te worden, en er niet tevens door anderen verzet is gedaan, komen de kosten van het verzet ten laste van den nalatigen schuldeischer.

187. Door verloop van den termijn van artikel 183, of, zoo er verzet is gedaan, door het op het verzet gewezen vonnis, wordt de uitdeelingslijst verbindend.

Tegen het vonnis, op het verzet gewezen, staat geen beroep in cassatie open.

188. De rechter-commissaris beveelt de doorhaling der hypothekaire inschrijvingen, waarmede een tot den boedel behoorend onroerend goed is bezwaard, zoodra de uitdeelingslijst, waarbij de opbrengst van het goed tot verdeeling is gekomen, verbindend is geworden.

Op verkoop, door den curator, van tot den boedel beboorende schepen, is artikel 575 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toepasselijk.

189. De uitdeeling, uitgetrokken voor een voorwaardelijk toegelaten schuldeischer, wordt niet uitgekeerd, zoolang niet omtrent zijne vordering beslist zal zijn. Blijkt het ten slotte dat hij niets of minder te vorderen heeft, dan komen de voor hem bestemde gelden geheel of ten deele ten bate van de andere schuldeischers.

Uitdeelingen bestemd voor vorderingen, welker voorrang betwist wordt, worden, voor zooverre zij meer bedragen dan de percenten over de concurrente vorderingen uit te keeren, gereserveerd tot na de uitspraak over den voorrang.

190. Indien eenig goed, waarop een bepaald voorrecht, een hypotheek of pandrecht rust, verkocht wordt, nadat aan den bevoorrechten hypotheek- of pandhoudenden schuldeischer, ingevolge artikel 179 in verband met het slot van artikel 180, reeds eene uitkeering is gedaan, wordt dezen bij eene volgende uitdeeling het bedrag, waarvoor hij op de opbrengst van het goed batig gerangschikt is kunnen worden, niet anders uitgekeerd dan onder aftrek van de percenten, die hij reeds te voren over dit bedrag ontving.

191. Aan schuldeischers, die, ten gevolge van hun verzuim om op te komen, eerst geverifieerd worden nadat er reeds uitdeelingen hebben plaats gehad, wordt uit de nog voorhanden baten een bedrag, evenredig aan het door de overige erkende schuldeischers reeds genotene, vooruitbetaald.

Indien zij voorrang hebben, verliezen zij dien, voor zooverre de opbrengst van de zaak, waarop die voorrang kleefde, bij eene vroegere uitdeelingslijst aan andere schuldeischers bij voorrang is toegekend.

192. Na afloop van den termijn van inzage, bedoeld bij artikel 183, of na uitspraak van het vonnis op het verzet, is de curator verplicht de vastgestelde uitkeering onverwijld te doen. De uitkeeringen, waarover niet binnen ééne maand daarna is beschikt of welke ingevolge artikel 189 gereserveerd zijn, worden door hem in de kas der gerechtelijke consignatiën gestort.

193. Zoodra aan de geverifieerde schuldeischers het volle bedrag hunner vorderingen is uitgekeerd, of zoodra de slotuitdeelingslijst verbindend is geworden, neemt het faillissement een einde, behoudens de bepaling van artikel 194. Door den curator geschiedt daarvan aankondiging op de wijze bij artikel 14 bepaald.

Na verloop van eene maand doet de curator rekening en verantwoording van zijn beheer aan den rechter-commissaris.

De boeken en papieren, door den curator in den boedel gevonden, worden door hem tegen behoorlijk bewijs aan den schuldenaar afgegeven.

194. Indien na de slotuitdeeling ingevolge artikel 189 gereserveerde uitdeelingen aan den boedel terugvallen, of mocht blijken dat er nog baten van den boedel aanwezig zijn, welke ten tijde der vereffening niet bekend waren, gaat de curator, op bevel van de rechtbank, tot vereffening en verdeeling daarvan over op den grondslag van de vroegere uitdeelingslijsten.

ACHTSTE AFDEELING.

VAN DEN RECHTSTOESTAND DES SCHULDENAARS NA AFLOOP VAN DE VEREFFENING.

195. Door het verbindend worden der slotuitdeelingslijst herkrijgen de schuldeischers voor hunne vorderingen, in zooverre deze onvoldaan zijn gebleven, hunne rechten van executie op de goederen van den schuldenaar.

196. De in het vierde lid van artikel 121 bedoelde erkenning eener vordering heeft kracht van gewijsde zaak tegen den schuldenaar; het proces-verbaal der verificatie-vergadering levert voor de daarin als erkend vermelde vorderingen den voor tennitvoerlegging vatbaren titel op tegen den schuldenaar.

197. De bepaling van het vorige artikel geldt niet voor zoover de vordering door den gefailleerde overeenkomstig artikel 126 betwist is.

NEGENDE AFDEELING.

VAN HET FAILLISSEMENT EENER NALATENSCHAP.

198. De boedel eens overledenen wordt in staat van faillissement verklaard, indien een of meer der schuldeischers daartoe verzoek doen, en summier aantoonen, dat de overledene had opgehouden te betalen, en indien de rechtbank dit in het gemeenschappelijk belang der schuldeischers wenschelijk oordeelt.

199. Het verzoek wordt gericht tot de rechtbank, welke tijdens het overlijden des schuldenaars bevoegd was de faillietverklaring uit te spreken.

De erfgenamen worden op het verzoek gehoord of daartoe opgeroepen bij een exploot, aan het sterfhuis te beteekenen, zonder dat het noodig is hen bij name aan te duiden, alsmede, voor zooverre zij bekend zijn, bij brieven van den griffier.

200. De faillietverklaring heeft van rechtswege tengevolge de afscheiding van den boedel des overledenen van dien zijner erfgenamen, in dier voege als bij artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek is omschreven.

201. De faillietverklaring kan aangevraagd worden zoolang niet drie maanden na de aanvaarding van de nalatenschap en tevens zes maanden na het overlijden van den schuldenaar zijn verstreken.

202. De zesde afdeeling van dezen titel is op het faillissement eener nalatenschap niet toepasselijk; evenmin de achtste afdeeling, tenzij de erfenis zuiver is aanvaard.

TIENDE AFDEELING.

BEPALINGEN VAN INTERNATIONAAL RECHT.

203. Schuldeischers, die na de faillietverklaring hunne vordering geheel of gedeeltelijk afzonderlijk verhaald hebben op in het buitenland zich bevindende, aan hen niet bij voorrang verbonden, goederen van den in Nederland gefailleerden schuldenaar, zijn verplicht het aldus verhaalde aan den boedel te vergoeden.

204. De schuldenaar, die zijne vordering tegen den gefailleerde, geheel of gedeeltelijk, aan een derde overdraagt, ten einde dezen in de gelegenheid te stellen die vordering, geheel of gedeeltelijk, afzonderlijk of bij voorrang te verhalen op in het buitenland zich bevindende goederen van den gefailleerde, is verplicht het aldus verhaalde aan den boedel te vergoeden.

De overdracht wordt, behoudens tegenbewijs, vermoed met dit doel te zijn geschied, als zij is gedaan met de wetenschap, dat de faillietverklaring reeds was aangevraagd of aangevraagd zou worden.

205. Gelijke verplichting tot vergoeding jegens den boedel rust op hem, die zijne vordering of zijne schuld, geheel of gedeeltelijk, aan een derde overdraagt, welke daardoor in staat wordt gesteld zich in het buitenland op eene door deze wet niet toegelaten schuldvergelijking te beroepen.

Het tweede lid van het vorige artikel is hier toepasselijk.

ELFDE AFDEELING.

VAN REHABILITATIE.

206. Nadat het faillissement overeenkomstig de artikelen 161 of 198 geëindigd is, is de schuldenaar of zijn zijne erfgenamen, ook in geval van artikel 198, bevoegd een verzoek van rehabilitatie in te leveren bij de rechtbank, die het faillissement heeft berecht.

207. De schuldenaar of zijne erfgenamen zijn tot dit verzoek niet ontvankelijk, tenzij bij het verzoekschrift zij overgelegd het bewijs, waaruit blijkt, dat alle erkende schuldeischers, ten genoegen van elk hunner zijn voldaan.

208. Van het verzoek wordt aankondiging gedaan in de *Nederlandsche Staatscourant* en in een of meer door de rechtbank aan te wijzen nieuwsbladen.

209. Ieder erkend schuldeischer is bevoegd om

binnen den tijd van twee maanden na voorschreven aankondiging verzet tegen het verzoek te doen, door inlevering van een met redenen omkleed bezwaarschrift ter griffie; hem wordt door den griffier een bewijs van ontvangst afgegeven.

Dit verzet zal alleen daarop kunnen gegrond zijn, dat door den verzoeker niet behoorlijk aan het voorschrift van artikel 207 is voldaan.

210. Na verloop van de voormelde twee maanden zal de rechtbank, om het even of er verzet of geen verzet is gedaan, op de conclusie van het Openbaar Ministerie het verzoek toestaan of weigeren.

211. Van de beslissing der rechtbank wordt noch hooger beroep, noch cassatie toegelaten.

212. Het vonnis, waarbij de rehabilitatie wordt toegestaan, wordt ter openbare terechtzitting uitgesproken, terwijl mede daarvan aanteekening geschiedt in het in artikel 19 bedoelde register.

TITEL II.

Van Surséance van Betaling.

213. De schuldenaar, die voorziet, dat hij met betalen van zijne opeischbare schulden niet zal kunnen voortgaan, doch aantoont dat er vooruitzicht bestaat, dat hij na verloop van eenigen tijd aan al zijne verplichtingen zal kunnen voldoen, kan surséance van betaling bekomen.

214. Hij zal zich daartoe, onder overlegging van een door behoorlijke bescheiden gestaafden staat, als bedoeld in artikel 96, bij verzoekschrift, door hem zelf en zijnen procureur onderteekend, wenden tot de rechtbank aangewezen in artikel 2 of artikel 3.

215. Het verzoekschrift met bijbehoorende stukken wordt ter griffie van de rechtbank neêrgelegd, ter kostelooze inzage van een ieder.

De griffier doet van de indiening van het verzoek en van den overeenkomstig het eerste lid van het volgende artikel bepaalden dag onmiddellijk aankondiging in de *Nederlandsche Staatscourant* en in een of meer door de rechtbank aan te wijzen nieuwsbladen.

216. De rechtbank beveelt dadelijk, dat de in Nederland wonende schuldeischers, benevens de schuldenaar, tegen een door haar op korten termijn bepaalden dag, door den griffier, bij brieven, worden opgeroepen, ten einde op het verzoekschrift te worden gehoord. Behalve den dag worden uur en plaats der bijeenkomst daarbij vermeld.

Ieder schuldeischer is bevoegd om, zelfs zonder opgeroepen te zijn, op te komen.

217. Ten bepaalden dage worden de in persoon of bij schriftelijk gemachtigde opgekomen schuldeischers door de rechtbank in raadkamer gehoord, en kan den schuldenaar voorloopige surséance verleend worden, tenzij meer dan één derde der verschenen schuldeischers, of houders van meer dan één vierde van het bedrag der ter vergadering vertegenwoordigde niet in artikel 233, n°s. 1—6 genoemde schuldvorderingen, zich daartegen verklaren.

Over de toelating tot de stemming beslist, bij verschil, de rechtbank.

Voorloopige surséance zal nimmer verleend kunnen worden, indien blijkt dat de schuldenaar te kwader trouw is.

Indien de rechtbank het verzoek afwijst, kan zij bij dezelfde beschikking den schuldenaar in staat van faillissement verklaren.

Indien eene aanvrage tot faillietverklaring en een verzoek tot surséance gelijktijdig aanhangig zijn, komt eerst het laatste in behandeling.

De beschikking op het verzoek wordt uitgesproken ter openbare terechtzitting.

218. Gedurende acht dagen na den dag der uitspraak heeft, in geval van afwijzing van het verzoek, de schuldenaar, of ingeval de voorloopige surséance verleend is, ieder schuldeischer, die zich tegen het verleenen daarvan verklaard heeft, recht van hooger beroep.

Het hooger beroep wordt ingesteld bij een verzoekschrift, door den verzoeker en zijnen procureur onderteekend, in te dienen ter griffier van het gerechtshof, dat van de zaak kennis moet nemen. De voorzitter bepaalt terstond dag en uur voor de behandeling.

Indien het hooger beroep door een schuldeischer is ingesteld, geeft deze uiterlijk op den vierden dag volgende op dien, waarop hij zijn verzoek heeft gedaan, aan den procureur, die het verzoek tot surséance heeft ingediend, bij deurwaardersexploot kennis van het hooger beroep en van den tijd voor de behandeling bepaald. Deze kennisgeving geldt voor oproeping van den schuldenaar.

De griffier van het gerechtshof doet van het hooger beroep en van den tijd, voor de behandeling bepaald, aankondiging in de nieuwsbladen waarin het verzoek tot surséance volgens artikel 215 is aangekondigd. Tevens geeft hij van het ingestelde hooger beroep aan den griffier der rechtbank kennis, neemt van dezen de in artikel 214 bedoelde stukken over en legt die op zijne griffie voor een ieder ter kostelooze inzage.

219. Bij de behandeling van het hooger beroep wordt het verzoek niet opnieuw in stemming gebracht, maar ieder schuldeischer is bevoegd in persoon of bij schriftelijk gemachtigde aan de bestrijding of verdediging van de uitspraak, waartegen het beroep gericht is, deel te nemen.

De behandeling heeft plaats in raadkamer; het arrest wordt uitgesproken ter openbare terechtzitting.

Tegen het arrest, in hooger beroep gewezen, staat geen beroep in cassatie open.

220. De uitspraak der rechtbank wordt, niettegenstaande het hooger beroep, bij voorraad ten uitvoer gelegd.

De artikelen 13 en 15 zijn ook hier toepasselijk, indien eene krachtens artikel 217 uitgesproken faillietverklaring wordt vernietigd.

Op handelingen, verricht in strijd met het voorschrift van artikel 230, eerste lid, blijft, indien bij vernietiging der verleende voorloopige surséance de schuldenaar in staat van faillissement wordt verklaard, de bepaling van het tweede lid van dat artikel van toepassing. De bevoegdheid, aldaar den bewindvoerders gegeven, gaat over op den curator in het faillissement.

221. De beschikking, waarbij voorloopige surséance wordt toegestaan, houdt de benoeming in van:

1°. een of meer bewindvoerders, ten einde met den schuldenaar het beheer over diens zaken te voeren;

2°. een of meer deskundigen, ten einde, binnen een door de rechtbank te bepalen termijn, die zoo noodig verlengd kan worden, de door den schuldenaar overgelegde staat en bescheiden te verifieeren, den stand des boedels te onderzoeken en een beredeneerd verslag van hunne bevinding uit te brengen.

De beschikking, houdende verleening van voorloopige surséance, wordt aangekondigd gelijk in artikel 215, tweede lid, is voorgeschreven.

222. Het verslag van de deskundigen bevat een met redenen omkleed oordeel over de betrouwbaarheid van de door den schuldenaar overgelegde staat en bescheiden en het gegronde van het voornitzicht, dat na verleend uitstel volledige betaling van alle schulden zal volgen, met aanduiding van den tijd waarop deze vermoedelijk zal kunnen plaats hebben.

De deskundigen leggen hun verslag neder ter griffie van de rechtbank, ter kostelooze inzage van een ieder.

De nederlegging geschiedt kosteloos.

223. Onmiddellijk na de nederlegging van het verslag, worden de schuldeischers, benevens de schuldenaar, de bewindvoerders en de deskundigen door den griffier bij brieven opgeroepen, tegen een door de rechtbank te bepalen, uiterlijk drie weken daarna invallenden dag.

224. Ten bepaalden dage worden de verschenen schuldeischers in raadkamer geraadpleegd over het verleenen van definitieve surséance aan den schuldenaar. De schuldenaar, de bewindvoerders en de deskundigen zijn verplicht alle ophelderingen en inlichtingen te geven, welke de voorzitter hun, hetzij ambtshalve, hetzij ten verzoeke van een of meer der schuldeischers, zal vragen.

225. Indien twee derde der verschenen schuldeischers, houders van drie vierde van het bedrag der ter vergadering vertegenwoordigde niet in artikel 233, n°s. 1—6, genoemde schuldvorderingen, daarin toestemmen, wordt definitieve surséance verleend, tenzij het geval in artikel 217, derde lid, voorzien aanwezig is. Het tweede en het zesde lid van arkel 217 zijn toepasselijk. Bijaldien de definitieve surséance niet verleend wordt, kan de schuldenaar in staat van faillissement worden verklaard.

226. Surséance van betaling wordt verleend voor eenen tijd, niet langer dan één en een half jaar, gerekend van den dag, waarop de voorloopige surséance is toegestaan.

De beschikking, houdende verleening van definitieve surséance, wordt aangekondigd gelijk is voorgeschreven in artikel 215, tweede lid.

Gedurende één jaar na afloop der surséance kan zij niet opnieuw worden verleend.

227. Wordt door het gerechtshof, in hooger beroep van eene afwijzende beschikking der rechtbank, voorloopige surséance verleend, dan houdt het de zaak aan zich, ten einde, met inachtneming van de wijze van behandeling in de artikelen 221—226 voorgeschreven, ook over de verleening der definitieve surséance te beslissen.

Tegen het arrest staat geen beroep in cassatie open.

228. De beschikking van de rechtbank, waarbij definitieve surséance verleend of geweigerd wordt, is vatbaar voor hooger beroep. De bepalingen van de artikelen 218 en 219 zijn daarop toepasselijk.

Hangende het hooger beroep blijft de voorloopige surséance van kracht.

Bij vernietiging der verleende definitieve surséance is artikel 220, derde lid, toepasselijk.

229. Het rechterlijk college, dat de bewind-

voerders en deskundigen heeft benoemd, kan hen te allen tijde op hun verzoek, of op verzoek van een of meer der schuldeischers, of van den schuldenaar, of wel ambtshalve, ontslaan en door anderen vervangen.

Na het verleenen van definitieve surséance wordt door de bewindvoerders, telkens na verloop van drie maanden, een verslag over den toestand van den boedel uitgebracht. Met dit verslag wordt gehandeld, gelijk in het tweede en derde lid van artikel 222 is voorgeschreven.

230. Zoodra de voorloopige surséance van betaling is verleend, is de schuldenaar onbevoegd om, zonder medewerking, machtiging of bijstand der bewindvoerders, eenige daad van beheer of beschikking over zijn vermogen uit te oefenen.

Indien de schuldenaar in strijd met deze bepaling gehandeld heeft, is zoodanige handeling voor den boedel niet verbindend, tenzij voor zooverre deze gebaat is, en zijn de bewindvoerders bevoegd alles te doen, wat vereischt wordt, om den boedel te dier zake schadeloos te houden.

231. Gedurende den loop der surséance kan de schuldenaar niet tot betaling zijner schulden worden genoodzaakt.

Alle aangevangen executiën blijven gedurende dien tijd geschorst. Gelegde beslagen vervallen. Indien de schuldenaar zich in gijzeling bevindt, wordt hij daaruit ontslagen, zoodra het vonnis houdende verleening der surséance in kracht van gewijsde is gegaan.

232. De surséance stuit den loop niet van reeds aanhangige rechtsvorderingen, noch belet het aanleggen van nieuwe.

Indien niettemin de rechtsgedingen blootelijk betreffen de vordering van betaling eener schuld door den schuldenaar erkend, en indien de aanlegger geen belang heeft om vonnis te verkrijgen, ten einde rechten tegen derden te doen gelden, kan de rechter, na van de erkenning der schuld akte te hebben verleend, het uitspreken van het vonnis opschorten tot na het einde der surséance.

De schuldenaar kan, voor zooveel betreft rechtsvorderingen, welke rechten of verplichtingen tot zijn vermogen behoorende ten onderwerp hebben, noch eischende noch verwerende in rechte optreden, zonder medewerking der bewindvoerders.

233. De surséance werkt niet ten aanzien:

1°. van de vordering van rijks-, provinciale of gemeentelijke belastingen, en van waterschaps-, veenschaps- of veenpolderlasten, met de vervolgingskosten;

2°. van schuldvorderingen, gedekt door hypotheek of pand, of bevoorrecht op bepaalde goederen;

3°. van levensonderhoud, door den schuldenaar uit kracht van de derde afdeeling van den vijftienden titel van het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigd;

4°. van huren en pachten;

5°. van loon van dienstboden, werklieden en andere bedienden;

6°. van schuldvorderingen wegens noodwendigheden, tot gewoon onderhoud van den schuldenaar en zijn huisgezin geleverd gedurende de laatste zes maanden vóór de surséance;

7°. van reclame en zakelijke rechten.

Voor zooverre bij executie blijkt dat de vorderingen, onder n°. 2 vermeld, op de verbonden zaak niet verhaald kunnen worden, werkt de surséance wel ten aanzien van deze vorderingen.

234. De betaling van alle andere schulden, op het oogenblik van de verleening der voorloopige surséance bestaande, kan, gedurende de surséance, niet anders plaats hebben, dan aan alle schuldeischers gezamenlijk, in evenredigheid hunner vorderingen.

235. De surséance werkt niet ten voordeele van de medeschuldenaren en borgen.

236. Het rechterlijk college, hetwelk de surséance verleend heeft, kan die, op verzoek van de bewindvoerders of van een of meer der schuldeischers, intrekken:

1°. indien de schuldenaar zich, gedurende den loop der surséance, aan kwade trouw in het beheer van den boedel schuldig maakt;

2°. indien hij zijne schuldeischers tracht te benadeelen;

3°. indien hij handelt in strijd met artikel 230, eerste lid;

4°. indien hij nalaat te doen wat naar het oordeel van de bewindvoerders in het belang van den boedel gedaan moet worden;

5°. indien, hangende de surséance, de staat van den boedel zoodanig is achteruit gegaan, dat het voornitzicht is verdwenen op volledige betaling van alle schulden bij het eindigen der surséance.

In het laatste geval kan de intrekking ook op verzoek van den schuldenaar worden uitgesproken.

In de gevallen, vermeld onder n°s. 1 en 5, zijn de bewindvoerders verplicht de intrekking te vragen.

De bewindvoerders en de schuldenaar worden, indien zij niet zelve het verzoek gedaan hebben, daarop gehoord of daartoe behoorlijk opgeroepen.

Indien op grond van de bepalingen van dit artikel de surséance wordt ingetrokken, kan tevens de failliet-verklaring van den schuldenaar worden uitgesproken.

Gedurende de surséance kan de faillietverklaring niet ranwelijks worden gevorderd.

De beschikking, houdende intrekking der surséance, wordt aangekondigd gelijk is voorgeschreven in artikel 215, tweede lid.

237. De schuldenaar is steeds bevoegd van het rechterlijk college, dat de surséance verleende, de intrekking daarvan te verzoeken, op grond dat de toestand des boedels hem weder in staat stelt zijne betalingen te hervatten. Op dit verzoek worden de bewindvoerders en de schuldeischers gehoord of daartoe behoorlijk opgeroepen.

Deze oproeping, gelijk mede die bedoeld in het vierde lid van het vorige artikel, geschiedt bij brieven door den griffier tegen een door het rechterlijk college te bepalen dag.

238. Indien de faillietverklaring wordt uitgesproken overeenkomstig eene der bepalingen van dezen titel of wel binnen éene maand na de afwijzing van het verzoek tot surséance of na de intrekking of den afloop van de surséance, wordt het tijdstip, waarop de termijnen, in de artikelen 43 en 45 vermeld, aanvangen, berekend van den dag af, waarop de indiening van het verzoek tot verleening van surséance is bekend gemaakt.

De curator oefent dan de bevoegdheid uit, in het tweede lid van artikel 230 aan de bewindvoerders toegekend.

239. Het loon van de deskundigen, benoemd ingevolge de bepaling van artikel 221 2°., en van de bewindvoerders wordt bepaald door de rechtbank en bij voorrang voldaan.

Dit laatste is ook van toepassing op hunne verschotten en op die, door den griffier ten gevolge van de bepalingen van dezen titel gedaan.

ALGEMEENE SLOTBEPALING.

240. Deze wet treedt in werking op een nader bij de wet te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 30sten September 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 6 *Oct.* 1893.)

30 *September* 1893. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor de verbreeding der *Nobelstraat* te *Utrecht*. S. 141.

—

30 *September* 1893. WET, tot verhooging van het *vijfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 142.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 55 met *f* 4,000. *Art.* 92 met *f* 9,000.
Art. 117 met *f* 19,725. *Art.* 118 met *f* 2,000.
Art. 123 met *f* 4,600. *Art.* 136 met *f* 200.
Art. 149 met *f* 1,000.

b. toegevoegd:

Achter *artikel* 55 wordt het volgende artikel geplaatst:

Art. 55*bis*. Drukwerk en verdere uitgaven voor de beschrijving der uitkomsten van de zevende algemeene volkstelling *f* 10,000.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 1,212,040; dat der 5de Afd. op *f* 9,096,518.66^{5}; en het eindcijfer nader vastgesteld op *f* 12,348,224.66^{5}.

—

30 *September* 1893. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1893, ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van *Malang* naar *Blitar*. S. 143.

—

30 *September* 1893. WET, tot verhooging der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1893. S. 144.

—

30 *September* 1893. WET, tot wijziging en aanvulling van sommige artikelen van de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) tot regeling van het pensioen der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren. S. 145.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 136, 1—14.

Hand. 1892/93, *bladz.* 1879—1882.

Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 476; 1893/94, *bladz.* 19, 53.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de artikelen 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 17, 19, 22, 23, 24, 25, 27, 28 en 29 van de wet van den 9den Mei 1890 (*Staats-*

blad n°. 79) tot regeling van het pensioen der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren te herzien;

Zoo is het, dat Wij den Raad van State enz.

Art. 1. De wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) wordt gewijzigd en aangevuld zooals in de hierna volgende paragrafen is aangegeven.

§ *a*. Aan artikel 2 worden toegevoegd de navolgende nieuwe leden:

„Onder weezen worden in deze wet verstaan wettige of gewettigde kinderen van overleden burgerlijke ambtenaren.

„Indien een kind, van hetwelk de echtgenoote van een burgerlijk ambtenaar bij het overlijden van haren man zwanger is, levend ter wereld komt, wordt het aangemerkt als reeds geboren toen de vader stierf."

§ *b*. Artikel 3 wordt gelezen als volgt:

„Weduwen en weezen, als zoodanig gerechtigd tot eenig ander pensioen uit de inkomsten van den Staat of uit die van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen, hebben geen recht op pensioen uit het in artikel 1 bedoelde fonds, dan voor zoover het door hen genoten pensioen lager is dan dat, waarop de bepalingen dezer wet aanspraak geven. In dat geval wordt hun, behoudens het bepaalde bij artikel 25, een aanvullingspensioen toegekend, gelijkstaande met het verschil.

„Als betaald wordende uit de inkomsten van den Staat en van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen wordt niet aangemerkt een pensioen waarop recht is verkregen door vrijwillige deelname krachtens bepalingen in koloniale verordeningen."

§ *c*. Artikel 5 wordt gelezen als volgt:

„De pensioenen bedragen:

„*a*. voor weduwen van burgerlijke ambtenaren, een vierde der som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening dier ambtenaren heeft gestrekt;

„*b*. voor elk der pensioengerechtigde kinderen, geboren uit het huwelijk van een burgerlijk ambtenaar met de vrouw, welke hij als weduwe nalaat, een-twintigste der som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening des vaders heeft gestrekt.

„Het geheele bedrag van het weezenpensioen kan het een-vierde van den in de vorige zinsnede bedoelden pensioensgrondslag niet overschrijden.

„Indien de weduwe tot pensioen gerechtigd is, wordt het sub *a* bedoelde weduwenpensioen verhoogd met het volgens de beide vorige zinsneden toe te kennen weezenpensioen;

„*c*. voor elk der pensioengerechtigde kinderen van burgerlijke ambtenaren niet vallende in de termen sub *b* bedoeld, een-twaalfde der som, die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening des vaders heeft gestrekt.

„Indien de kinderen uit verschillende huwelijken gesproten zijn, wordt het weezenpensioen voor de kinderen uit elk dier huwelijken afzonderlijk geregeld, op den voet in de vorige zinsnede aangegeven.

„Het geheele bedrag van het weezenpensioen of de weezenpensioenen volgens de beide vorige zinsneden toe te kennen, kan het een-vierde van den pensioensgrondslag des vaders niet overschrijden;

„*d*. voor elk der pensioengerechtigde kinderen van vrouwelijke burgerlijke ambtenaren, een-twaalfde der som, die laatstelijk tot grondslag voor de berekening van haar ambtenaarspensioen heeft gestrekt.

„Indien de kinderen uit verschillende huwelijken gesproten zijn, wordt het weezenpensioen voor de kinderen uit elk dier huwelijken afzonderlijk geregeld, op den voet in de vorige zinsnede aangegeven.

„Het geheele bedrag van het weezenpensioen of de weezenpensioenen volgens de beide vorige zinsneden toe te kennen, kan het een-vierde van den pensioensgrondslag der moeder niet overschrijden.

„Onder de som die laatstelijk tot grondslag voor de pensioensberekening der ambtenaren heeft gestrekt, is, wanneer zij meer dan ééne betrekking te gelijk hebben bekleed, te verstaan het vereenigd bedrag der pensioensgrondslagen die voor hen in elke dier betrekkingen het laatst hebben gegolden.

§ *d*. Artikel 6 wordt gelezen als volgt:

„Het weduwenpensioen, zoo ook het gezamenlijk bedrag der volgens artikel 5 te verleenen weezenpensioenen, kan de som van zeshonderd gulden niet overschrijden; bij de regeling dier pensioenen komt als pensioensgrondslag geen hooger bedrag dan *f* 2400 in aanmerking."

§ *e*. Artikel 7 wordt gelezen als volgt:

„Indien het gezamenlijk bedrag der pensioenen van uit verschillende huwelijken nagelaten weezen *f* 600 zou overschrijden en dus op grond van de voor weezenpensioen gestelde maxima vermindering moet ondergaan, geschiedt die vermindering

zóó, dat de verhonding, die volgens de aanvankelijke berekening tusschen de verschillende pensioenen bestond, dezelfde blijft."

§ *f*. Artikel 9 wordt gelezen als volgt:

„De uitbetaling van weduwen- en weezenpensioen houdt op na afloop van het kwartaal, waarin het recht daarop is komen te vervallen."

§ *g*. Artikel 10, alinea 2 vervalt.

Dientengevolge wordt alinea 3, alinea 2; deze alinea wordt gelezen als volgt:

„Indien echter het pensioen eens ambtenaars later ingaat dan zijn ontslag, wordt de daarop verschuldigde korting over den sedert zijn ontslag verstreken tijd ingehouden bij de eerste betaling van zijn pensioen, en zoo noodig ook bij volgende betalingen."

Achter het nieuwe 2de lid wordt als 3de lid eene nieuwe alinea ingelascht, luidende als volgt:

„Bij latere herplaatsing van gepensionneerde ambtenaren blijven deze de korting omschreven in artikel 17, sub *d* of *e*, betalen, doch wordt door hen geene korting over den in hunne latere betrekking voor hen geldenden pensioensgrondslag voldaan, dan voor zooverre deze, behondens het maximum van twee duizend vierhonderd gulden, hooger is dan die welke heeft gestrekt tot regeling van hun pensioen."

Het vijfde lid van artikel 10 wordt gelezen als volgt:

„Ambtenaren die gebruik hebben gemaakt van de sub *a* vermelde bevoegdheid zijn bij latere pensionneering van betaling van kortingen vrijgesteld. Bij latere herplaatsing zal door deze ambtenaren geene korting behoeven te worden voldaan over den in hunne latere betrekking geldenden pensioensgrondslag dan voor zoover deze, behondens het maximum van *f* 2400, hooger is dan die welke vroeger was verkregen."

§ *h*. Het laatste lid van artikel 12 vervalt.

§ *i*. Het derde lid van artikel 13 wordt gelezen als volgt:

„Na afloop van dat kwartaal wordt het tot dusver als verhooging genoten bedrag als afzonderlijk weezenpensioen uitbetaald."

Het vierde lid van dit artikel wordt gelezen als volgt:

„Bij overlijden van den lateren echtgenoot eener hertrouwde weduwe wordt aan deze, indien zij krachtens haar nader huwelijk geen pensioen, hetzij burgerlijk of militair, of wel een minder pensioen dan haar krachtens het vorig huwelijk toekwam, geniet, een op den sub *a* van artikel 5 bedoelden voet berekend weduwenpensioen of het in artikel 3 bedoeld aanvullingspensioen toegekend."

§ *j*. Aan het 2de lid van artikel 14 wordt toegevoegd de navolgende zinsnede:

„Zoowel de aanvraag als de daarbij over te leggen stukken zijn vrij van zegelrecht, ingeval het onvermogen van de belanghebbenden blijkt uit een getuigschrift afgegeven door den burgemeester hunner woonplaats en onder voorwaarde dat op de stukken van hunne bestemming uitdrukkelijk worde melding gemaakt. Mede de attestatiën de vita tot ontvangst van weduwen- en weezenpensioenen ingevolge deze wet toegekend, en de daarvoor afgegevene quitantiën zijn vrij van zegelrecht, indien het jaarlijksch bedrag van het pensioen de som van driehonderd gulden niet te boven gaat."

Aan het artikel wordt toegevoegd een laatste lid, luidende als volgt:

„Onverminderd het bepaalde in artikel 63 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40) worden pensioenen die zijn toegekend met inachtneming van de in dit artikel gestelde regelen, door de Algemeene Rekenkamer verevend tot de bedragen waarop zij zijn toegekend, tenzij de betaling daarvan achterwege moet blijven op grond van artikel 22 dezer wet."

§ *k*. Tusschen het 2de en 3de lid van artikel 17 in te lasschen het navolgende:

„*f*. voor ambtenaren, wier na te laten betrekkingen, ingevolge artikel 3, uitzicht hebben op toekenning van een aanvullingspensioen, indien zij vóór de invoering dezer wet zijn aangesteld, twee, indien zij later zijn aangesteld, vijf ten honderd 's jaars van het tweevoud van het maximum bedrag, dat, in verband met hunnen pensioensgrondslag, nà hun overlijden als aanvullingspensioen kan worden toegekend; van ambtenaren wier na te laten betrekkingen, ingevolge het bepaalde bij artikel 3, geen uitzicht hebben op pensioen uit het in artikel 18 bedoelde fonds, wordt geene korting geheven."

Tusschen het voorlaatste en het laatste lid van dit artikel in te lasschen het navolgende:

„De bij litt. *a*, *b* en *c* van dit artikel bedoelde kortingen zullen door de ambtenaren aan wie met stilstand van wedde verlof is verleend tijdens den duur van dat verlof aan den directeur van het in artikel 18 bedoelde fonds betaald moeten worden binnen drie maanden na afloop van het jaar waarover ze verschuldigd zijn.

„Wanbetaling der verschuldigde kortingen binnen

gezegden termijn heeft verlies der deelgerechtigdheid ten gevolge."

Het laatste lid van dit artikel wordt gelezen als volgt:

„Voor de toepassing van deze bepalingen wordt de pensioensgrondslag, het pensioen of het wachtgeld niet hooger berekend dan twee duizend vierhonderd gulden, met dien verstande dat, zoo de pensioensgrondslagen, pensioenen en wachtgelden van hem die meer dan ééne betrekking te gelijker tijd vervult of vervuld heeft, te zamen meer dan twee duizend vierhonderd gulden bedragen, elke derzelve eene evenredige vermindering zal ondergaan."

§ *l.* Het tweede lid van artikel 19 wordt vervangen door hetgeen volgt:

„Aan de commissarissen wordt ter zake van hunne bemoeiingen als zoodanig eene som van duizend gulden per jaar toegelegd, waarvan honderd gulden door elk hunner als vaste toelaag wordt genoten.

„Na afloop van elk halfjaar wordt de helft van het overschietend bedrag tusschen hen verdeeld naar gelang van het getal der vergaderingen, door ieder in dien tijd bijgewoond.

„Minstens drie hunner worden uit de deelhebbers in het fonds gekozen."

§ *m.* Artikel 22 wordt gelezen als volgt:

„De artikelen 21, 30 en 31 der wet tot regeling van de pensioenen der burgerlijke ambtenaren zijn ook op de weduwen- en weezenpensioenen, artikel 22 dier wet is op de weduwenpensioenen toepasselijk, met dien verstande, dat in het bij het tweede lid van dat artikel bedoeld geval aan Ons blijft voorbehouden, over het pensioen der veroordeelde ten behoeve harer minderjarige kinderen te beschikken."

§ *n.* Het tweede lid van artikel 23 wordt gelezen als volgt:

„De na te laten betrekkingen van de hierbedoelde ambtenaren hebben mitsdien geene aanspraak op pensioen uit het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren, voor zoover hun recht toekomt op pensioen uit een der in dit artikel genoemde fondsen, behoudens het bepaalde bij artikel 25 dezer wet."

Aan artikel 23 wordt toegevoegd het navolgende:

„De hierbedoelde ambtenaren hebben voor hunne weduwen en weezen uit tweede of volgend huwelijk, voor welke zij niet deelgerechtigd zijn in een der in dit artikel genoemde thans bestaande fondsen, aanspraak op pensioen uit het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren. Devolgens de bepalingen dezer wet te betalen korting gaat dan in met de dagteekening van het tweede of volgend huwelijk, of indien dit op 1 Januari 1891 reeds voltrokken was, met dien datum."

§ *o.* Aan het tweede lid van artikel 24 worden toegevoegd de volgende woorden:

„, alsmede het Koninklijk besluit van 8 Februari 1827, n°. 231, en art. 2 van het Koninklijk besluit van 26 December 1844, n°. 59."

§ *p.* Artikel 25 wordt gelezen als volgt:

„Burgerlijke ambtenaren, die bij of nà het in werking treden dezer wet den dienst der administratiën ten welker behoeve de in artikel 23 bedoelde, thans bestaande fondsen zijn ingesteld, verlaten en in andere burgerlijke betrekkingen treden, kunnen, indien zij, bij den overgang of later, door het verkrijgen van een hoogeren pensioensgrondslag komen te verkeeren in het geval dat aan hunne weduwen en weezen uit die fondsen een geringer pensioen toekomt dan waarop de artikelen 5 en volgende dezer wet aanspraak zouden geven, in het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren deelgerechtigd worden; des, dat hunne nagelaten betrekkingen uit dit fonds een aanvullingspensioen genieten tot een bedrag dat, na eerst te zijn berekend alsof de belanghebbenden niet deelgerechtigd waren in een der in artikel 23 vermelde fondsen, wordt vastgesteld op het aldus verkregen bedrag verminderd met dat hetwelk uit evenbedoelde fondsen wordt genoten.

„In dat geval zijn deze ambtenaren gehouden aan het in artikel 18 genoemde fonds jaarlijks bij te dragen vijf ten honderd van het tweevond van het maximum bedrag, dat in verband met hunnen pensioensgrondslag na hun overlijden uit dat fonds als aanvullingspensioen kan worden toegekend.

„De aanvrage hiertoe strekkende, moet binnen drie maanden na den dag, waarop de belanghebbende ambtenaar is komen te verkeeren in het geval in het eerste lid van dit artikel bedoeld, aan den directeur van het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren zijn ingediend. Later ingediend, wordt zij niet meer aangenomen.

„Vóór 1 Juli 1868 aangestelde burgerlijke ambtenaren die vóór het in werking treden dezer wet den dienst der hierbovenbedoelde administratiën verlaten hebben en in andere burgerlijke betrekkingen getreden zijn of treden zullen, worden, zoodra aan hunne weduwen en weezen uit de

bij art. 23 genoemde fondsen een geringer pensioen toekomt dan waarop de artikelen 5 en volgende aanspraak zouden geven, zonder deswege iets verschuldigd te zijn, in het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren deelgerechtigd op den in de eerste zinsnede van dit artikel bepaalden voet.

„Nà 1 Juli 1868 aangestelde burgerlijke ambtenaren, die in het bij de vorige zinsnede bedoelde geval verkeeren, kunnen op hunne aanvrage op den in de eerste zinsnede van dit artikel aangegeven voet deelgerechtigd worden in het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren tegen betaling aan dit fonds van twee ten honderd per jaar van het tweevoud van het maximum bedrag dat in verband met hunnen pensioensgrondslag nà hun overlijden uit dat fonds als aanvullingspensioen kan worden toegekend.

„De in het vorig lid bedoelde aanvraag moet aan den directeur van het in artikel 18 genoemde fonds zijn ingediend binnen drie maanden na den dag, waarop de belanghebbende ambtenaar is komen te verkeeren in het geval dat aan zijne weduwe en weezen uit de in artikel 23 bedoelde fondsen een geringer pensioen toekomt dan waarop de artikelen 5 en volgende dezer wet aanspraak zouden geven. Later ingediend, wordt zij niet meer aangenomen.

§ *q*. Aan artikel 27 wordt toegevoegd eene vierde zinsnede, luidende als volgt:

„Indien dat pensioen echter minder mocht beloopen dan het bedrag, waarop de vorige leden van dit artikel aanspraak zouden geven, wordt uit het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren een aanvullingspensioen toegekend, gelijkstaande met het verschil."

§ *r*. In het eerste lid van artikel 28 vervallen de woorden: „nà den 1sten April 1836 aangestelde", en aan dat artikel wordt toegevoegd eene derde zinsnede, luidende als volgt:

„Indien dat pensioen echter minder mocht beloopen dan het bedrag, waarop het eerste lid van dit artikel aanspraak zoude geven, wordt uit het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren een aanvullingspensioen toegekend, gelijkstaande met het verschil."

§ *s*. Artikel 29 wordt gelezen als volgt:

„De bepalingen der artikelen 27 en 28 zijn niet van toepassing op de weduwen van de bij die artikelen bedoelde ambtenaren, die hertrouwd zijn.

„De bepaling van het vierde lid van artikel 13 blijft nochtans op deze weduwen van toepassing."

Slotbepaling.

2. Deze wet wordt geacht op 1 Januari 1891 in werking te zijn getreden, voor zooveel betreft het bepaalde in de §§ *a* tot en met *i*, de laatste zinsnede van § *j*, § *k* en de §§ *m* tot en met *s*; voor zooveel betreft het bepaalde in de eerste en tweede zinsnede van § *j* en in § *l* treedt zij in werking op 1 Januari 1894.

Pensioenen of verhoogingen van pensioen, waarop door hare bepalingen recht verkregen wordt, worden mede gerekend op 1 Januari 1891 te zijn ingegaan. De termijnen, bedoeld in het zevende en achtste lid van art. 14, worden voor de aanvragen om die pensioenen en verhoogingen gerekend een aanvang te nemen op den dag der afkondiging. Deze wet blijft echter buiten invloed op de pensioenen, waarop vóór hare afkondiging recht verkregen is, en die bij berekening volgens hare bepalingen minder zouden bedragen dan bij toepassing der tot dusver geldende regelen het geval is of zou zijn, en evenzeer op het bedrag der tot dusver verschuldigde kortingen. Door rechtverkrijgenden van vóór de afkondiging overleden weduwen en weezen kan op grond van de bepalingen dezer wet geenerlei aanspraak op pensioen of verhooging van pensioen worden gemaakt.

Ambtenaren die wegens het ongebruikt laten voorbijgaan van den termijn gesteld in het 3de en in het laatste lid van artikel 25 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79), gelijk dit, op grond van deze wijzigingswet wordt geacht van 1 Januari 1891 af te luiden, niet meer deelgerechtigd zouden kunnen worden in het weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren, zullen hunne aanvrage om deelgerechtigd te worden, alsnog kunnen doen tot en met 31 Maart 1894. Later ingediend wordt zij niet meer aangenomen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 30sten September 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 14 *Oct.* 1893.)

—

30 *September* 1893. WET, houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken. S. 146.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 143, 1—12.

Hand. id. 1892/93, *bladz.* 1836—1852.

Hand. 1e *Kamer* 1893/94, *bladz.* 20, 21, 63—68.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is nieuwe bepalingen vast te stellen op de fabrieks- en handelsmerken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

§ 1. *Van het Bureau en de Hulpbureaux voor den industrieelen eigendom.*

Art. 1. Er is een Bureau voor den industrieelen eigendom voor het Rijk in Europa en zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen tevens dienende tot centrale bewaarplaats, als bedoeld bij art. 12 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom, den 20sten Maart 1883 te *Parijs* gesloten en goedgekeurd bij de wet van 23 April 1884 (*Staatsblad* n°. 53).

Aan het hoofd van dit Bureau, dat te *'s Gravenhage* is gevestigd, staat een Directeur. Deze en de aan hem ondergeschikte ambtenaren en bedienden, worden door Ons benoemd en ontslagen.

De verdere inrichting van dat Bureau wordt geregeld door het Hoofd van het Departement van Justitie, en de kosten daarvan worden gebracht op het hoofdstuk der Staatsbegrooting, genoemd Departement betreffende.

De gelden bij dit Bureau ontvangen op grond van deze wet of van de overeenkomst betreffende de internationale inschrijving van fabrieks- en handelsmerken, den 14den April 1891 te *Madrid* gesloten en goedgekeurd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 270), komen voor zoover zij niet aan het Internationaal Bureau der Unie tot bescherming van den industrieelen eigendom te *Bern* moeten worden overgemaakt, ten bate van 's Rijks schatkist. Zij worden door den Directeur verantwoord.

2. Door Ons worden de Hulpbureaux voor den industrieelen eigendom, tevens hulpbewaarplaatsen, belast met de openbare mededeelingen van de fabrieks- en handelsmerken in de koloniën en bezittingen in andere werelddeelen, aangewezen, en de verdere werkzaamheden dezer Hulpbureaux, benevens de daarmede verband houdende verrichtingen van het in het eerste lid van art. 1 bedoeld Bureau voor den industrieelen eigendom geregeld.

§ II. *Inschrijving, internationale inschrijving, vernieuwing of vervallen van inschrijvingen en overgang van merken.*

3. Het recht tot uitsluitend gebruik van een merk ter onderscheiding van iemands fabrieks- of handelswaren van die van anderen komt toe aan dengene, die het eerst tot omschreven doel van dat merk in het Rijk in Europa of in de koloniën of bezittingen in andere werelddeelen gebruik heeft gemaakt, doch alleen voor die soort van waren, waarvoor het door hem gebruikt is, en niet langer dan drie jaren na het laatste gebruik.

Behoudens het bewijs van het tegendeel en het bepaalde bij het volgende lid wordt hij, die het eerst voldeed aan de voorschriften van art. 4 geacht de eerste gebruiker van het inzonden merk te zijn.

Hij die binnen de termijnen, bepaald bij art. 4 der voormelde internationale overeenkomst van *Parijs* aan het Bureau voor den industrieelen eigendom een merk heeft ingezonden, hetwelk hij met inachtneming van art. 6 der evengenoemde overeenkomst in een der tot die overeenkomst toegetreden Staten regelmatig heeft gedeponeerd, wordt geacht van dat merk reeds bij den aanvang van den toepasselijken termijn in het Rijk in Europa gebruik te hebben gemaakt.

4. Ter verkrijging van de inschrijving van een merk zendt de belanghebbende aan het Bureau voor den industrieelen eigendom een voldoend cliché van dat merk, ter lengte en breedte van ten minste 1.5 en ten hoogste 10 centimeters en ter dikte van 2.4 centimeters, benevens twee onderteekende exemplaren eener duidelijke afbeelding en de daarmede overeenstemmende nauwkeurige beschrijving van zijn merk. In deze beschrijving moeten tevens worden vermeld de soort van waren, waarvoor het merk bestemd is, en de woonplaats van den inzender.

De inzending kan ook geschieden door een schriftelijk daartoe gemachtigde.

Het merk mag geene woorden of voorstellingen bevatten, in strijd met de openbare orde of de goede zeden. Het mag niet bevatten, zij het ook met eene geringe afwijking, een wapen van het Rijk, eene provincie, gemeente of eenig ander publiekrechtelijk lichaam.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van tien gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

5. Het overeenkomstig het vorige artikel ingezonden merk wordt, behoudens het bepaalde bij art. 9, door het Bureau voor den industrieelen eigendom binnen drie dagen na den dag der ontvangst ingeschreven in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

De beide overgelegde exemplaren van de afbeelding en beschrijving worden gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Eén dier exemplaren wordt binnen drie dagen daarna aan den inzender teruggezonden.

Aan het andere exemplaar wordt in het geval, bedoeld in het tweede lid van art. 4, de volmacht gehecht.

6. Door de zorg van het Bureau voor den industrieelen eigendom worden in de *Nederlandsche Staatscourant* van den eersten dag van iedere maand de in art. 4 bedoelde beschrijvingen opgenomen, elke met een afdruk van het cliché, van de sedert de laatste openbaarmaking ingeschreven merken, met opgave van de soort van waren waarvoor zij bestemd zijn en van de woonplaatsen der inzenders.

Deze openbaarmakingen worden geplaatst in afzonderlijke bijlagen van de *Staatscourant*, die afzonderlijk algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

Daarna wordt het cliché aan den inzender desverlangd teruggegeven.

7. De Nederlander en de vreemdeling binnen het Rijk in Europa wonende of daar zijne voornaamste inrichtingen van nijverheid of handel hebbende, die zich de bescherming wil verzekeren van zijn ingevolge art. 4 ingezonden merk ook in andere Staten, toegetreden tot de voormelde overeenkomst van *Madrid*, zendt aan het Bureau voor den industrieelen eigendom nog drie exemplaren, waarvan een onderteekend, eener duidelijke afbeelding van dat merk en een cliché, beantwoordende aan de bij art. 4 gestelde eischen.

Het tweede lid van art. 4 is ten deze toepasselijk.

Genoemd Bureau bewaart het onderteekende exemplaar der afbeelding, hetwelk wordt gewaarmerkt, zorgt verder, indien of zoodra het merk overeenkomstig art. 5 is ingeschreven, met inachtneming van de bestaande voorschriften, voor de onverwijlde aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern* en deelt al hetgeen door laatstgenoemd Bureau betreffende het merk te zijner kennis wordt gebracht en voor den inzender van belang kan worden geacht, aan dezen mede.

Wordt het merk, ingevolge art. 4 ingezonden, niet overeenkomstig art. 5 ingeschreven, dan geeft het Bureau voor den industrieelen eigendom aan den inzender kennis, dat ook de aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern* voorshands niet kan volgen.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van vijf en vijftig gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

8. Door het Bureau voor den industrieelen eigendom wordt, behoudens het bepaalde bij art. 9, binnen drie dagen na de ontvangst van wege het Internationaal Bureau te *Bern* van de bekendmaking, voorgeschreven bij art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid*, het merk, waarop die bekendmaking betrekking heeft, ingeschreven in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

De ontvangen bekendmaking wordt gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Indien het internationaal ingeschreven merk overeenkomstig art. 7 aan het Bureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit aan den inzender zoodra mogelijk bericht van de internationale inschrijving en een gedagteekend bewijs van de inschrijving in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

Aan genoemd Bureau wordt het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern*, waarin de aankondiging van de internationaal ingeschreven merken is opgenomen, algemeen verkrijgbaar gesteld.

Telkens geschiedt van die verkrijgbaarstelling mededeeling in de *Nederlandsche Staatscourant*.

9. Indien het ingevolge art. 4 ingezonden merk of het bij art. 8 bedoeld buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, hetwelk voor dezelfde soort van waren ten name van een ander is ingeschreven of door een ander vroeger is ingezonden, of indien het in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 4, kan het Bureau voor den industrieelen eigendom de inschrijving weigeren, waarvan het schriftelijk kennis geeft binnen drie dagen na den dag der ontvangst van het merk aan den inzender, of binnen drie dagen na dien der ontvangst van de in art. 8 bedoelde bekendmaking aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

De inzender ingevolge art. 4 of de inzender van het bij art. 8 bedoelde merk kan zich bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot de arrondissements-rechtbank te *'s Gravenhage* wenden, ten einde de inschrijving worde bevolen. De inzender ingevolge art. 4 doet dit binnen ééne maand, die van het bij art. 8

bedoelde merk binnen zes maanden na die kennisgeving.

10. Indien het overeenkomstig art. 5 ingeschreven merk of het overeenkomstig art. 8 ingeschreven buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, waarop een ander voor dezelfde soort van waren recht heeft krachtens art. 3, kan deze zich, voor wat betreft een overeenkomstig art. 5 ingeschreven merk, binnen zes maanden na de bij art. 6 voorgeschreven openbaarmaking in de *Staatscourant*, en voor wat aangaat een overeenkomstig art. 8 ingeschreven buitenlandsch merk binnen negen maanden na de daar aan het slot voorgeschreven mededeeling, bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot de arrondissements-rechtbank te *'s Gravenhage* wenden, ten einde de inschrijving worde nietig verklaard.

Binnen hetzelfde tijdsverloop kan, indien het merk in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 4, door den Officier van Justitie bij de in het vorige lid genoemde rechtbank worden gevorderd, dat de inschrijving worde nietig verklaard.

11. Van elk in art. 9 of art. 10 bedoeld verzoek, en van elke in art. 10 bedoelde vordering van den Officier van Justitie, wordt door den Griffier binnen drie dagen aan het Bureau voor den industrieelen eigendom schriftelijk kennis gegeven.

12. De rechtbank beslist in raadkamer.

De beslissing op een verzoek krachtens art. 9 gedaan, wordt niet gegeven dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn recht op de inschrijving van het merk, en de Directeur van het Bureau voor den industrieelen eigendom om de weigering van inschrijving voor de rechtbank mondeling te verdedigen.

De beslissing op een verzoek of eene vordering krachtens art. 10 gedaan, wordt niet gegeven dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den inzender van het merk op den door de rechtbank bij eenvoudig appointement op het verzoek of de vordering bepaalden dag, welke aan het Bureau voor den industrieelen eigendom door den Griffier schriftelijk wordt medegedeeld, en, indien het een overeenkomstig art. 5 ingeschreven merk betreft, aan den inzender ten minste veertien dagen te voren wordt bekendgemaakt door beteekening van het verzoek of de vordering en het daarop gegeven appointement.

Geldt het een overeenkomstig art. 8 ingeschreven merk, dan geeft het Bureau voor den industrieelen eigendom van het verzoek of de vordering kennis aan het Internationaal Bureau te *Bern* en deelt aan dit Bureau zoodra mogelijk den door de rechtbank voor het verhoor bepaalden dag mede, en wel ten minste eene maand of drie maanden te voren, naar gelang de inzender in of buiten Europa woont.

Bij het verhoor kan de verzoeker, en in het geval voorzien bij het tweede lid van art. 10 de Officier van Justitie de gronden, waarop zijn verzoek of zijne vordering berust, mondeling uiteenzetten.

Vóór het sluiten van een verhoor, als in dit artikel voorgeschreven, bepaalt de rechter den dag, waarop hij zijne beslissing geven zal.

13. Hooger beroep van de beslissing der rechtbank is niet toegelaten.

Binnen ééne maand na den dag der beslissing kan beroep in cassatie worden ingesteld.

Het daartoe strekkend verzoekschrift wordt, indien het een ingevolge art. 4 ingezonden of een overeenkomstig art. 5 ingeschreven merk betreft, aan de belanghebbende wederpartij beteekend.

Indien het beroep strekt ten einde de inschrijving van een merk worde bevolen, wordt het Bureau voor den industrieelen eigendom als belanghebbende wederpartij beschouwd.

Van elk ander beroep in cassatie, hetwelk niet is ingesteld door het Bureau voor den industrieelen eigendom, wordt door den Griffier bij den Hoogen Raad binnen drie dagen aan dat Bureau schriftelijk kennis gegeven.

Geldt het beroep in cassatie een merk als bij art. 8 bedoeld, dan geeft het Bureau voor den industrieelen eigendom daarvan kennis aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

14. Hij die geene woonplaats binnen het Rijk in Europa heeft, moet bij de inzending bij art. 4 of art. 7 bedoeld, en bij de indiening van een verzoekschrift volgens art. 9, art. 10 of art. 13, woonplaats binnen het Rijk kiezen.

Alle exploten geschieden dan aan die gekozen woonplaats.

15. Van de beslissing der rechtbank wordt binnen drie dagen door den Griffier schriftelijk kennis gegeven aan het Bureau voor den industrieelen eigendom.

Gelijke kennisgeving geschiedt door den Griffier bij den Hoogen Raad van den uitslag van het beroep in cassatie.

Overeenkomstig de beslissing van de rechtbank,

zoodra die in kracht van gewijsde is gegaan, of van den Hoogen Raad, indien deze de hoofdzaak heeft beslist, wordt door genoemd Bureau het merk ingeschreven of van de nietigverklaring der inschrijving aanteekening gedaan in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

De inschrijving wordt alsdan geacht te zijn geschied op den dag der inzending of der ontvangst van de in art. 8 bedoelde bekendmaking.

Genoemd Bureau deelt de in dit artikel voorgeschreven kennisgevingen, voor zoover zij betreffen een merk als bij art. 8 bedoeld, mede aan het Internationaal Bureau te *Bern* zoodra de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

16. Door de zorg van het Bureau voor den industrieelen eigendom wordt aankondiging gedaan van:

1°. de weigering van inschrijving van een merk overeenkomstig art. 8, zoodra de termijn, voorgeschreven in het tweede lid van art. 9 is verloopen zonder dat een verzoekschrift als daar bedoeld is ingediend, of zoodra de afwijzende beslissing op zoodanig verzoekschrift in kracht van gewijsde is gegaan;

2°. de nietigverklaring der inschrijving van een merk waarvan hetzij de beschrijving reeds werd openbaar gemaakt in de *Nederlandsche Staatscourant*, hetzij de aankondiging van internationale inschrijving reeds werd opgenomen in het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern;*

3°. het vervallen van de kracht eener inschrijving om eene der redenen in art. 18, n°s. 1 of 3 genoemd;

4°. den overgang van een overeenkomstig art. 5 ingeschreven merk, die overeenkomstig art. 20 is aangeteekend.

De aankondigingen, voorgeschreven in dit artikel, worden geplaatst in de in het tweede lid van art. 6 bedoelde afzonderlijke bijlagen van de *Nederlandsche Staatscourant.*

17. De bij de artt. 5 en 8 bedoelde openbare registers liggen voor ieder kosteloos ter inzage in de lokalen van het Bureau voor den industrieelen eigendom.

Ieder kan daarvan voor zijne rekening uittreksel of afschrift bekomen, waarvan de kosten worden berekend op den voet van art. 11 van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken.

Tegen betaling van vijftig cents, desverkiezende in postzegels van *Nederland*, van *Nederlandsch-Indië*, van *Suriname*, van *Curaçao* of van een der andere Staten, toegetreden tot de voormelde overeenkomst van *Parijs*, kan ieder eene schriftelijke inlichting van genoemd Bureau bekomen.

18. De kracht eener inschrijving vervalt:

1°. door doorhaling op verzoek van degene, te wiens name de inschrijving is gesteld of de overgang ingevolge art. 20 is aangeteekend;

2°. door verloop van twintig jaren na den dag, waarop de inschrijving overeenkomstig art. 5 of art. 8 is geschied, indien deze niet vóór het verstrijken van dien termijn is vernieuwd of indien de vernieuwing niet binnen gelijken termijn is herhaald;

3°. door het vervallen van de kracht of het weigeren der inschrijving in het land van oorsprong.

Het vervallen van de kracht der inschrijving om eene der redenen in n°s. 1 of 3 genoemd, wordt, met vermelding van die reden, aangeteekend in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

19. De inschrijving van een merk wordt vernieuwd indien de rechthebbende vóór het einde van den in het vorige artikel onder nommer 2 gestelden termijn dezelfde formaliteiten vervuld heeft als voor de eerste inzending bij art. 4 zijn vastgesteld.

De overgelegde exemplaren, bedoeld bij het eerste lid van art. 4, worden gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening der vernieuwde inschrijving.

De vernieuwde inschrijving geschiedt door het Bureau voor den industrieelen eigendom door invulling van de dagteekening in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

Na de vernieuwde inschrijving van een merk, ingeschreven overeenkomstig art. 5, wordt aan den rechthebbende binnen drie dagen teruggegeven een der in het tweede lid van dit artikel bedoelde exemplaren.

Het vierde lid van art. 5 en art. 6 zijn verder ten deze toepasselijk.

Ten aanzien van een merk, ingezonden tot vernieuwde inschrijving met inachtneming van de bij art. 7 vastgestelde formaliteiten, geldt het derde lid van dat artikel.

De vernieuwde inschrijving van een overeenkomstig art. 8 ingeschreven merk heeft niet plaats vóór de ontvangst van wege het Internationaal Bureau te *Bern* van de bij dat artikel bedoelde bekendmaking.

Deze bekendmaking wordt gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening, waaronder de vernieuwde inschrijving in het register plaats heeft.

Van de vernieuwde inschrijving hier te lande van een opnieuw internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 7 aan het Bureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, wordt aan den rechthebbende binnen drie dagen een gedagteekend bewijs afgegeven.

20. De overgang aan een ander van een merk, overeenkomstig art. 5 ingeschreven, wordt alleen aangeteekend indien tevens de fabriek of handelsinrichting, tot onderscheiding van welker waren het merk bestemd is, aan denzelfden persoon is overgegaan.

Het bewijs van dit laatste wordt geleverd door overlegging van een gewaarmerkt uittreksel van de betrekkelijke akte aan het Bureau voor den industrieelen eigendom.

De overgang wordt aangeteekend aan den kant van de inschrijving, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 5 ingeschreven, op schriftelijk verzoek van partijen, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 8 ingeschreven, nadat van het Internationaal Bureau te *Bern* bericht van den overgang zal zijn ontvangen.

Voor kosten van aanteekening van den overgang van een merk, overeenkomstig art. 5 ingeschreven, is een bedrag van vijf gulden verschuldigd, bij het verzoek tot die aanteekening te voldoen.

21. Van het vervallen van de kracht der inschrijving, gelijk mede van den overgang, van een internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 7 aan het Bureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit onverwijld kennis aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

§ III. *Overgangs- en slotbepalingen.*

22. De merken, die op het tijdstip van het in werking treden dezer wet reeds overeenkomstig de voorschriften der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 85), zooals die gewijzigd is bij de wet van 22 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 140), zijn ingeschreven, genieten dezelfde bescherming als waren zij overeenkomstig deze wet ingeschreven. De twintig jaren, bedoeld in art. 18, 2°., beginnen voor die merken te loopen van den dag, waarop de inschrijving ingevolge eerstgenoemde wet geschiedde.

Voor de toepassing van art. 7 dezer wet worden die merken geacht overeenkomstig art. 4 te zijn ingezonden, en kan het daar geëischte cliché worden vervangen door eene onderteekende Fransche vertaling van de beschrijving, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 der eerstgenoemde wet.

23. Een merk, op het tijdstip van het in werking treden dezer wet reeds door den Griffier eener rechtbank aangeteekend, wordt, op schriftelijke aanvrage van den inzender, door het Bureau voor den industrieelen eigendom overwijld ingeschreven in het in art. 5 bedoelde openbare register, behoudens het bepaalde bij art. 9.

Op zoodanig merk zijn toepasselijk art. 5, tweede en derde lid, art. 6, eerste en tweede lid, en de verdere artikelen dezer wet, met dien verstande echter dat:

1°. wat art. 6 betreft, alleen dan in de openbaarmaking de afbeelding van het merk wordt opgenomen, indien bij de aanvrage om inschrijving een cliché is overgelegd, beantwoordende aan de bij art. 4 gestelde eischen, welk cliché na gemaakt gebruik aan den inzender desverlangd wordt teruggegeven;

2°. wat art. 7 betreft, het merk geacht wordt overeenkomstig art. 4 te zijn ingezonden en het daar geëischte cliché kan worden vervangen door eene onderteekende Fransche vertaling van de beschrijving, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 85), gewijzigd bij de wet van 22 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 140);

3°. weigering van inschrijving niet geoorloofd, en een verzoek of eene vordering tot nietigverklaring van de inschrijving niet ontvankelijk is, indien op voormeld tijdstip reeds zes maanden zijn verloopen sedert de openbaarmaking in de *Staatscourant*, voorgeschreven bij art. 2 der evengenoemde wet;

4°. de termijn van zes maanden, in art. 10 gesteld, met zoovele maanden wordt verkort als er op voormeld tijdstip reeds verloopen waren sedert de openbaarmaking in de *Staatscourant*, voorgeschreven bij art. 2 der evengenoemde wet;

5°. verzoeken of vorderingen als bedoeld bij art. 3 der evengenoemde wet, die op voormeld tijdstip reeds mochten zijn aanhangig gemaakt bij eenige rechtbank of bij den Hoogen Raad, door dat college met inachtneming van de artikelen 11 tot en met 15 dezer wet worden behandeld en afgedaan als strekten zij tot nietigverklaring van de inschrijving.

24. Op het tijdstip van het in werking treden dezer wet worden alle registers en verdere bescheiden betreffende fabrieks- en handelsmerken van de griffiën der rechtbanken, waar zij berusten,

overgebracht naar de lokalen van het Bureau voor den industrieelen eigendom.

25. Deze wet is niet van toepassing op merken, die van overheidswege zijn vastgesteld.

26. Met het in werking treden dezer wet vervalt de wet van den 25sten Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 85), zooals die is gewijzigd bij de wet van den 22sten Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 140).

27. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen dag. (1)

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 30sten September 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 10 *Oct.* 1893.)

—

2 *October* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van het reglement op het gebruik van de spoorweghaven en den havenmond te *Stavoren* met de daartoe behoorende werken. S. 147.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 22 Juli 1893, I^A. D, afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van 5 September 1893, n°. 8);

Op het nader rapport van den voornoemden Minister van 27 September 1893, n°. 109, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen het navolgende reglement op het gebruik van de spoorweghaven en den havenmond te *Stavoren* met de daartoe behoorende werken.

Art. 1. In dit reglement wordt verstaan:

onder *spoorweghaven*, het gedeelte beoosten de lijn, loopende van den noordelijken kant der houten beschoeiing aan den kop van de landtong, waarop de sporen liggen, in de richting van Zuid naar Noord;

onder *oude haven*, het gedeelte bezuiden de lijn getrokken van den kop van de landtong naar het noordoostelijke uiteinde van den zuidelijken havendam;

onder *havenmond*, het water dat van de *Zuiderzee* tusschen de dammen toegang geeft tot de beide genoemde havens;

onder *haven*, de spoorweghaven met den havenmond;

onder *spoorweghavenmeester*, de ambtenaar door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, belast met het beheer van de spoorweghaven;

onder *havenmeester*, de ambtenaar van den Rijkswaterstaat belast met het beheer van den havenmond of de ambtenaar belast met het beheer van de spoorweghaven in die gevallen, waarin het voorschrift toepasselijk is op de beide deelen van de haven;

onder *veerdienst*, de stoombootveerdienst tusschen de spoorwegstations *Enkhuizen* en *Stavoren*;

onder *stoomvaartuig*, elk stoomvaartuig onder stoom, al of niet zeil voerende;

onder *schipper*, ieder gezagvoerder van een vaartuig of die dezen vervangt;

onder *dag*, de tijd tusschen op- en ondergang der zon;

onder *nacht*, de tijd tusschen onder- en opgang der zon.

2. Dit reglement wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.

Elke schipper die een der in art. 1 genoemde wateren bevaart of van de daartoe behoorende werken gebruik maakt, moet voorzien zijn van een exemplaar van dit reglement, benevens van het reglement ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart open staan, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 18 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 102);

Hij moet deze, des gevorderd, aan de ambtenaren en beambten, in art. 31 bedoeld, vertoonen.

3. In de spoorweghaven worden toegelaten:

a. de vaartuigen behoorende tot den veerdienst;

b. de vaartuigen door het bestuur der Posterijen belast met het postvervoer;

c. de vaartuigen, geen passagiers vervoerende, geladen met goederen of vee, blijkens vrachtbrief bestemd om met den spoortrein of de veerbooten doorgezonden te worden en de vaartuigen, welke blijkens lastbrief goederen of vee, per spoortrein of veerboot aangevoerd, moeten inladen;

d. de vaartuigen geladen met bouwstoffen of benoodigdheden voor den spoorweg of den veerdienst, mits daarvan blijke uit een certificaat van den spoorweg- of veerdienstondernemer of diens gemachtigde;

e. de vaartuigen van de Koninklijke Nederlandsche Marine, van den Rijkswaterstaat, die van de ambtenaren belast met de uitoefening van

(1) Bij besluit van 27 October 1893, S. 156, bepaald op 1 December 1893.

het toezicht op de Zuiderzee-visscherij, van de Rijkspolitie en de Recherche te water;

f. de bagger- en andere vaartuigen benoodigd voor de uitvoering van 's Rijks werken.

Andere vaartuigen mogen, behalve in geval van nood, in de spoorweghaven niet binnen komen dan met schriftelijke vergunning van den havenmeester, alleen in bijzondere gevallen te verleenen.

4. Alle vaartuigen van meer dan één meter diepgang moeten aan den achtersteven voorzien zijn van een schaal, waarop de diepgang duidelijk leesbaar is.

Noch de schroef, noch eenig ander gedeelte van een stoomvaartuig mag beneden de kiel uitsteken, tenzij de schaal van den onderkant van dat deel beginne te tellen.

5. Vaartuigen zonder vast dek en van grooter inhoud dan 10 M³. moeten voorzien zijn van waterdichte borden, boorden of wanden, welke ten minste 0,25 M. boven den waterspiegel reiken.

Het is verboden, langs de berghouten aan de stootklossen of voor aan de zwaarden van de vaartuigen uitstekende ijzers of punten te hebben.

6. De naam van het vaartuig moet op eene in het oog vallende plaats aan de buitenzijde van het vaartuig duidelijk leesbaar zijn aangegeven.

Deze bepaling is alleen van toepassing op vaartuigen van grooter inhoud dan 10 M³.

7. Het is aan de schippers van alle vaartuigen verboden om met hunne schepen in den havenmond te verblijven of zich daar langer op te houden dan noodig is om, uit zee komende, de spoorweghaven of de oude haven te bereiken, of om, naar zee gaande, den havenmond te verlaten.

Deze verbodsbepaling is niet toepasselijk op voor de uitvoering van Rijkshavenwerken bestemde bagger- en andere vaartuigen, voor zoolang deze daartoe vóór of in den havenmond aan het werk zijn.

Andere naar zee gaande schepen dan de veerbooten, mogen de haven niet verlaten, zoolang het sein, op het Westeinde der landtong tusschen de oude haven en de spoorweghaven, aankomst of vertrek van een veerboot aanduidt.

Dit sein, bestaande bij dag in een blauwe vlag en bij nacht in twee blauwe lichten op 1,50 M. onderlingen afstand loodrecht boven elkander, zal door de zorg van den spoorweghavenmeester ten hoogste tien minuten vóór den bij dienstregeling vastgestelden tijd van vertrek of aankomst der veerbooten worden geheschen.

8. Aan de schippers van de vaartuigen in art. 3, sub *c*, *d* en *f* genoemd, is het verboden met hun schepen:

1°. gebruik te maken van den draaistoel en den aanlegsteiger in de spoorweghaven;

2°. langer in de spoorweghaven te vertoeven dan tot het innemen of lossen der lading, het voortzetten der reis of de uitvoering der werken noodig is, ter beoordeeling van den spoorweghavenmeester;

3°. in de spoorweghaven te gaan liggen op eene plaats, die voor de uitoefening van den veerdienst hinderlijk is;

4°. trossen, lijnen of kettingen anders vast te leggen dan aan de daarvoor bestemde palen of zoodanig dat zij de vrije beweging in de spoorweghaven of over de kaden belemmeren.

9. De schipper, zijn vaartuig verlatende, doet zich door een geschikt persoon vervangen.

Deze bepaling is niet van toepassing op vaartuigen van minder inhoud dan 10 M³.

Het is verboden vaartuigen van 10 en meer M³. inhoud onbewoond in de spoorweghaven te laten liggen, tenzij met vergunning van den spoorweghavenmeester.

Het is mede verboden vaartuigen onbeheerd in de haven te laten drijven.

10. De schipper van eenig vaartuig, dat overladen of naar het oordeel van den havenmeester onvoldoende bemand of getuigd is, moet op aanzegging van dien havenmeester de vaart staken en het vaartuig naar eene door dezen aan te wijzen plaats vervoeren.

De schipper van een vaartuig dat in onmiddellijk gevaar van zinken verkeert, moet het zoodra mogelijk buiten het vaarwater brengen.

11. Het aandoen van de haven is verboden wanneer des daags een roode vlag, of des nachts een rood licht op een der havendammen is geplaatst ten teeken, dat de toegang tot de haven door aanwezige vaartuigen of door andere oorzaken is belemmerd.

12. Wordt een vaartuig in de haven door vorst ingesloten dan is de schipper verplicht te zorgen dat rondom het vaartuig eene bijt van ten minste een halve meter breedte worde gehakt en opengehouden.

13. Bij het vervoeren, laden en lossen van licht ontvlambare of ontplofbare goederen of ongebluschte kalk, is de schipper, onverminderd de naleving der omtrent het vervoer bestaande wetten en verordeningen, verplicht de bijzondere voorzorgsmaatregelen na te leven die hem door den havenmeester worden voorgeschreven.

14. Indien van een vaartuig eenig voorwerp

verloren raakt, hetwelk drijvende of gezonken voor de vaart gevaarlijk of hinderlijk kan zijn, is de schipper gehouden hiervan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan den havenmeester.

De plaats waar zoodanig gezonken voorwerp ligt moet door den schipper terstond door een boei worden aangewezen.

De schippers zorgen, dat geen lichters, vlotten of balken, bij hunne vaartuigen in gebruik, zich los- of ongemeerd bevinden.

15. Wanneer een vaartuig in de haven aan den grond raakt en de lading, naar het oordeel van den havenmeester, moet gelost worden om het vaartuig weder vlot te brengen, is de schipper verplicht onmiddellijk tot het lossen over te gaan.

16. Het is verboden gedeelten der lading of ballast in het water te werpen, behalve met vergunning van den havenmeester of in gevallen, waarbij het behoud van het vaartuig van het overboord zetten der lading of van den ballast afhangt.

17. De schipper van een gezonken of aan den grond geraakt vaartuig geeft van het ongeval terstond kennis aan den havenmeester.

18. Tot op het oogenblik dat van overheidswege krachtens de wet van 23 Juli 1885 (*Staatsblad* n°. 151) tot opruiming wordt overgegaan, blijven belangbebbenden bevoegd het gezonken vaartuig te lichten of het aan den grond zittend vaartuig weder vlot te maken.

19. Bij het voorbijvaren van diep geladen vaartuigen, baggermolens, in lading of lossing liggende vaartuigen of andere drijvende inrichtingen, waarvoor de golfslag gevaarlijk kan zijn en die tot teeken daarvan moeten vertoonen des daags een roode vlag, des nachts twee helder roode lichten, geheschen met eene tusschenruimte van niet minder dan 0,50 M. en niet meer dan 1 M. moeten stoomvaartuigen hunne vaart zooveel verminderen als noodig is om nadeeligen golfslag te voorkomen.

20. Stoomvaartuigen die stoomtuigen van hooge drukking hebben, moeten hun afgewerkten stoom afvoeren door een afvoerpijp, welke buiten den schoorsteen uitmondt, tenzij die schoorsteen bedekt is met een kap van ijzerdraad met openingen van ten hoogste 5 mM. Zoodanige bedekking moet aanwezig zijn op alle stoomvaartuigen welker ketels met cokes, turf of hout gestookt worden.

21. De schippers van stilliggende vaartuigen zijn verplicht te verhalen naar de ligplaatsen, die hun door den spoorweghavenmeester worden aangewezen, en die zoo noodig door dezen kunnen worden veranderd.

22. Behalve in geval van eenig onheil en in de gevallen, waarvoor dit verplichtend is gesteld, mag aan boord van een vaartuig des nachts geen klok geluid worden.

23. De schipper op wiens vaartuig brand is ontstaan, moet terstond de klok doen luiden of een daarmede overeenkomstig geluid doen hooren en het vaartuig uit de nabijheid van andere vaartuigen verhalen.

24. Het is verboden aan boord van een in de spoorweghaven vertoevend vaartuig licht ontvlambare of bij ontvlamming fel brandende stoffen te smelten, te koken of te warmen tenzij met vergunning van den spoorweghavenmeester.

Het is insgelijks verboden, tenzij dit door het bevoegd gezag voor een bepaald doel is voorgeschreven of toegestaan, aan boord van vaartuigen te schieten, buskruit te ontbranden of eenig vuurwerk af te steken.

25. De schipper die de spoorweghaven wil verlaten, geeft hiervan kennis aan den spoorweghavenmeester, die zoo noodig de orde bepaalt, waarin de vaartuigen moeten verhalen.

26. De vaartuigen, in art. 3, sub *c* en *d* genoemd, mogen alleen geladen en gelost worden op de daartoe bestemde of door den spoorweghavenmeester aangewezen plaatsen.

Het is verboden eenig voorwerp op de boorden van den spoorweghaven te brengen of te ontladen, zonder vergunning van den spoorweghavenmeester.

27. De schippers der naast elkander liggende vaartuigen zijn verplicht ten gerieve van elkander de noodige ruimte te maken tot het verhalen.

28. De schipper van een vaartuig, liggende in de spoorweghaven, moet gedoogen dat een ander vaartuig ter zijde van het zijne komt en daarover gemeenschap met den wal hebbe, mits niet om te laden of te lossen.

29. De schipper moet zijn vaartuig zoodra het geladen of gelost is, terstond doen verhalen, wanneer een ander vaartuig terzelfder plaatse moet geladen of gelost worden.

Ingeval van gebrek aan ruimte, hebben bij gelijktijdige aankomst de vaartuigen welke komen laden, den voorrang boven die welke komen lossen.

30. Het is verboden:

1°. het gebruik van de werken te belemmeren of te beletten;

2°. in de haven vaste stoffen te werpen of te laten vallen;

3°. op de los- of laadplaatsen andere goederen of voorwerpen neder te leggen, dan welke moeten

worden ingescheept of zijn ontladen, of goederen te laten liggen na verloop van den door den havenmeester voor de inlading of wegvoering bepaalden termijn.

31. Tot het opsporen van de overtredingen van dit reglement zijn bevoegd de bij art. 8 van het Wetboek van Strafvordering genoemde personen en de beambten der Rijks- en gemeente-politie; voorts:

a. in de spoorweghaven, de spoorweghavenmeester;

b. in den havenmond, de ambtenaar van den Rijkswaterstaat belast met het beheer.

De ambtenaren en beambten, in het eerste lid bedoeld, zijn bevoegd tot de handelingen in art. 6 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven.

De door hen opgemaakte processen-verbaal worden gezonden aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht dien de zaak aangaat, en in afschrift medegedeeld aan den District-Inspecteur der spoorwegdiensten, voor zoover zij eene overtreding constateeren welke heeft plaats gehad in de spoorweghaven, en aan den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, voor zoover de overtreding plaats had in den havenmond.

32. De havenmeester en de ambtenaren van den waterstaat zijn bevoegd tot de handelingen in art. 3 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven, elk voor zooveel het gedeelte betreft, waarover hem of hun het beheer is opgedragen.

33. De schippers zijn verplicht te gehoorzamen aan alle bevelen, welke hun door den havenmeester, den District-Inspecteur der spoorwegdiensten of de beheervoerende ambtenaren van den Rijkswaterstaat in het belang van de vaart of van de werken worden gegeven.

Van die bevelen is, onverminderd de verplichting om daaraan onmiddellijk te voldoen, hooger beroep op Onzen Commissaris in de provincie.

34. Van alle schade welke aan de havenwerken is toegebracht, wordt door den havenmeester proces-verbaal opgemaakt.

Dit proces-verbaal houdt in:

den staat waarin het beschadigde zich voor het ongeval bevond;

de omstandigheden waaronder de beschadiging heeft plaats gehad;

de vermoedelijke kosten der herstelling;

den naam van den persoon die tot de vergoeding gehouden wordt geacht, en het bedrag dat door dezen is verschuldigd.

Tot vaststelling van dit bedrag wordt acht geslagen op den toestand, waarin de werken zich, voor dat de schade was toegebracht, bevonden.

Dit proces-verbaal wordt, zoo het betrekking heeft op de spoorweghaven, aan den District-Inspecteur der spoorwegdiensten, en zoo het betrekking heeft op den havenmond, aan den Hoofdingenieur van den Waterstaat gezonden en zoo mogelijk in afschrift aan den schipper van het vaartuig, dat de schade berokkend heeft, medegedeeld.

35. Overtreding van de bepalingen van dit reglement wordt, voor zoover daartegen niet bij de wet is voorzien, gestraft als volgt:

a. met hechtenis van ten hoogste *zestig dagen* of geldboete van ten hoogste *driehonderd gulden*, de overtreding van de artt. 7 3e lid, 10 1e lid en 11;

b. met hechtenis van ten hoogste *dertig dagen* of geldboete van ten hoogste *honderd vijftig gulden*, de overtreding van de artt. 13, 15, 21 en 23;

c. met geldboete van ten hoogste *honderd gulden*, de overtreding van de artt. 10 2e lid, 19, 30 sub 1e en 33 1e lid;

d. met geldboete van ten hoogste *vijf en zeventig gulden*, de overtreding van de artt. 7 1e lid, 8, 17, 20 en 29;

e. met geldboete van ten hoogste *vijftig gulden*, de overtreding van de artt. 4, 5, 6, 9, 14, 16, 24 1e lid, 27, 28 en 30 sub 2e;

f. met geldboete van ten hoogste *vijf en twintig gulden*, de overtreding van de artt. 2 2e en 3e lid, 12, 22, 24 2e lid, 25, 26 en 30 sub 3e.

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 2den October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 18 *Oct.* 1893.)

—

2 *October* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van het reglement op het gebruik van de spoorweghaven te *Enkhuizen* met de daartoe behoorende werken en van het gedeelte van het *Krabbersgat* tegenover den mond van die haven. S. 148.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 22 Juli 1893, L^e. D., afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 September 1893, n°. 8);

Op het nader rapport van den voornoemden Minister van 27 September 1893, n°. 109, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen het navolgende reglement op het gebruik van de spoorweghaven te *Enkhuizen* met de daartoe behoorende werken en van het gedeelte van het *Krabbersgat* tegenover den mond van die haven.

Art. 1. In dit reglement wordt verstaan onder *haven*, de spoorweghaven met den havenmond ten oosten begrensd door de lijn, gaande door het havenvuur der gemeentehaven en den kop van den havendam der spoorweghaven;

onder *het gedeelte van het Krabbersgat tegenover den mond van de spoorweghaven*, het deel van het *Krabbersgat*, grenzende aan den havenmond en begrepen tusschen twee rechte lijnen hieronder nader omschreven;

de eene lijn is getrokken van den kop van den havendam der spoorweghaven naar een punt A van den zuidoostelijken leidam van het *Krabbersgat;*

de tweede lijn is getrokken van het havenvuur der gemeentehaven naar een punt B van dienzelfden leidam.

Ter nadere bepaling van de punten A en B is eene loodlijn neergelaten uit het uiteinde der kruin van den zuidelijken dam van de spoorweghaven op de as van den zuidoostelijken leidam van het *Krabbersgat;*

het punt A is gelegen op 200 M. en het punt B op 300 M. uit het voetpunt der loodlijn gemeten langs de as van den dam in noordoostelijke richting. Het gedeelte van het *Krabbersgat* aldus bepaald, wordt op de aan dit reglement gehechte kaart door een blauwe kleur aangegeven en is op het terrein zichtbaar afgebakend.

Voorts wordt verstaan:

onder *havenmeester*, de ambtenaar, door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid belast met het beheer in de spoorweghaven;

onder *veerdienst*, de stoombootveerdienst tusschen de spoorwegstations *Enkhuizen* en *Stavoren;*

onder *stoomvaartuig*, elk stoomvaartuig onder stoom al of niet zeil voerende;

onder *schipper*, ieder gezagvoerder van een vaartuig of die dezen vervangt;

onder *dag*, de tijd tusschen op- en ondergang der zon;

onder *nacht*, de tijd tusschen onder- en opgang der zon.

2. Dit reglement wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.

Elke schipper, die een der in artikel 1 genoemde wateren bevaart of van de daartoe behoorende werken gebruik maakt, moet voorzien zijn van een exemplaar van dit reglement, benevens van het Reglement ter voorkoming van aanvaring of aandrijving op openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 18 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 102).

Hij moet deze, desgevorderd aan de ambtenaren en beambten in art. 34 bedoeld, vertoonen.

3. In de haven worden toegelaten:

a. de vaartuigen, behoorende tot den veerdienst;

b. de vaartuigen, door het bestuur der Posterijen belast met het postvervoer;

c. de vaartuigen, geen passagiers vervoerende, geladen met goederen of vee, blijkens vrachtbrief bestemd om met den spoortrein of de veerbooten doorgezonden te worden en de vaartuigen, welke blijkens lastbrief goederen of vee, per spoortrein of veerboot aangevoerd, moeten inladen.

d. de vaartuigen geladen met bouwstoffen of benoodigdheden voor den spoorweg of den veerdienst, mits daarvan blijke uit een certificaat van den spoorweg- of veerdienst-ondernemer, of diens gemachtigde;

e. de vaartuigen van de Koninklijke Nederlandsche Marine, van den Rijkswaterstaat, die van de ambtenaren belast met de uitoefening van het toezicht op de Zuiderzeevisscherij, van de Rijkspolitie en de Recherche te water;

f. de bagger- en andere vaartuigen, benoodigd voor de uitvoering van Rijkswerken aan of nabij den havenmond of de haven.

Andere vaartuigen mogen, behalve ingeval van nood, in de haven niet binnenkomen, dan met schriftelijke vergunning van den havenmeester, alleen in bijzondere gevallen te verleenen.

4. De in de haven toe te laten vaartuigen mogen geen grooter diepgang hebben dan van 2 M.

Met schriftelijke vergunning van den havenmeester kunnen, wanneer de omstandigheden zulks

veroorloven, schepen van meerdere diepgang worden toegelaten.

5. Alle vaartuigen van méér dan één meter diepgang moeten aan den achtersteven voorzien zijn van een schaal waarop de diepgang duidelijk leesbaar is.

Noch de schroef, noch eenig ander gedeelte van een stoomvaartuig mag beneden de kiel uitsteken, tenzij de schaal van den onderkant van dat deel beginne te tellen.

6. Vaartuigen zonder vast dek en van grooter inhoud dan 10 M³. moeten voorzien zijn van waterdichte borden, boorden of wanden, welke ten minste 0.25 M. boven den waterspiegel reiken.

Het is verboden, langs de berghouten, aan de stootklossen of vooraan de zwaarden van de vaartuigen uitstekende ijzers of punten te hebben.

7. De naam van het vaartuig moet op eene in het oog vallende plaats aan de buitenzijde van het vaartuig duidelijk leesbaar zijn aangegeven.

Deze bepaling is alleen van toepassing op vaartuigen van grooter inhoud dan 10 M³.

8. Aan de schippers van de vaartuigen in artikel 3, sub *c*, *d* en *e* genoemd, uitgezonderd die van de Rijkspolitie en van de Recherche te water, is het verboden met hunne schepen:

1°. de haven bij zwaren mist binnen te komen of te verlaten;

2°. de haven binnen te komen of te verlaten en zich om eenigerlei reden in die haven, beoosten den draaistoel, op te houden van 15 minuten vóór den bij dienstregeling vastgestelden tijd van vertrek of aankomst der veerbooten, tot het tijdstip, waarop deze den havenmond verlaten hebben of binnen gekomen zijn.

9. Aan de schippers van de vaartuigen, in artikel 3, sub *c*, *d* en *f* genoemd, is het verboden met hunne schepen:

1°. gebruik te maken van den draaistoel en den aanlegsteiger in de haven;

2°. langer in de haven te vertoeven dan tot het innemen of lossen der lading, het voortzetten der reis of de uitvoering der werken noodig is, ter beoordeeling van den havenmeester;

3°. in de haven te gaan liggen op eene plaats, die voor de uitoefening van den veerdienst hinderlijk is;

4°. trossen, lijnen of kettingen anders vast te leggen dan aan de daarvoor bestemde palen of zoodanig dat zij de vrije beweging in de haven of over de kaden belemmeren.

10. Het is verboden vaartuigen in het gedeelte van het *Krabbersgat* tegenover den mond van de spoorweghaven stil te doen liggen of voor anker te leggen.

11. De schipper, zijn vaartuig verlatende, doet zich door een geschikt persoon vervangen.

Deze bepaling is niet van toepassing op vaartuigen van minderen inhoud dan 10 M³.

Het is verboden vaartuigen van 10 en meer M³. inhoud onbewoond in de haven te laten liggen, tenzij met vergunning van den havenmeester.

Het is mede verboden vaartuigen onbeheerd in de haven te laten drijven.

12. De schipper van een vaartuig, dat overladen of, naar het oordeel van den havenmeester, onvoldoende bemand of getuigd is, moet op aanzegging van den havenmeester de vaart staken en het vaartuig naar eene door dezen aan te wijzen plaats verhalen.

De schipper van een vaartuig, dat in onmiddellijk gevaar van zinken verkeert, moet het zoodra mogelijk buiten het vaarwater brengen.

13. Het is verboden eenig vaartuig derwijze te plaatsen, dat de in of uitvaart van de haven wordt belemmerd.

De schipper van een zoodanig geplaatst vaartuig is verplicht op bevel van den havenmeester terstond te verhalen.

14. Het aandoen der haven is verboden wanneer des daags een roode vlag of des nachts een rood licht op een van de hoofden is geplaatst, ten teeken dat de toegang tot die haven door aanwezige vaartuigen of door andere oorzaken is belemmerd.

15. Wordt een vaartuig in de haven door vorst ingesloten, dan is de schipper verplicht te zorgen dat rondom het vaartuig een bijt van ten minste een halve meter breedte worde gehakt en open gehouden.

16. Bij het vervoeren, laden en lossen van licht ontvlambare of ontplofbare goederen of ongebluschte kalk, is de schipper, onverminderd de naleving der omtrent het vervoer bestaande wetten en verordeningen, verplicht de bijzondere voorzorgsmaatregelen na te leven, die hem door den havenmeester worden voorgeschreven.

17. Indien van een vaartuig eenig voorwerp verloren raakt, hetwelk drijvende of gezonken voor de vaart gevaarlijk of hinderlijk kan zijn, is de schipper gehouden hiervan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan den havenmeester.

De plaats, waar zoodanig gezonken voorwerp

ligt, moet door den schipper terstond door een boei worden aangewezen.

De schippers zorgen dat geen lichters, vlotten of balken, bij hunne vaartuigen in gebruik, zich los of ongemeerd bevinden.

18. Wanneer een vaartuig in de wateren, in artikel 1 genoemd, aan den grond raakt en de lading naar het oordeel van den havenmeester of van den ambtenaar van den Rijkswaterstaat, met het beheer over het water belast, moet gelost worden om het vaartuig weder vlot te brengen, is de schipper verplicht onmiddellijk tot het lossen over te gaan.

19. Het is verboden, gedeelten der lading of ballast in het water te werpen, behalve met vergunning van den havenmeester of in gevallen waarbij het behoud van het vaartuig van het overboord zetten der lading of van den ballast afhangt.

20. De schipper van een gezonken of aan den grond geraakt vaartuig geeft van het ongeval terstond kennis aan den havenmeester.

21. Tot op het oogenblik dat van overheidswege, krachtens de wet van 23 Juli 1885 (*Staatsblad* nº. 151), tot opruiming wordt overgegaan, blijven belanghebbenden bevoegd het gezonken vaartuig te lichten of het aan den grond zittend vaartuig weder vlot te maken.

22. Bij het voorbijvaren van diepgeladen vaartuigen, baggermolens, in lading of lossing liggende vaartuigen of andere drijvende inrichtingen, waarvoor de golfslag gevaarlijk kan zijn en die tot teeken daarvan moeten vertoonen des daags een roode vlag, des nachts twee helder roode lichten, geheschen met eene tusschenruimte van niet minder dan 0.50 M. en niet meer dan 1 M., moeten stoomvaartuigen hunne vaart zooveel verminderen als noodig is, om nadeeligen golfslag te voorkomen.

23. Stoomvaartuigen, die stoomtuigen van hooge drukking hebben, moeten hun afgewerkten stoom afvoeren door een afvoerpijp, welke buiten den schoorsteen uitmondt, tenzij die schoorsteen bedekt is met een kap van ijzerdraad met openingen van ten hoogste 5 mM.

Zoodanige bedekking moet aanwezig zijn op alle stoomvaartuigen welker ketels met cokes, turf of hout gestookt worden.

24. De schippers van stilliggende vaartuigen zijn verplicht te verhalen naar de ligplaatsen, die hun door den havenmeester worden aangewezen en die zoo noodig door dezen kunnen worden veranderd.

25. Behalve ingeval van eenig onheil en in de gevallen, waarvoor dit verplichtend is gesteld mag aan boord van een vaartuig des nachts geen klok geluid worden.

26. De schipper op wiens vaartuig brand is ontstaan moet terstond de klok doen luiden of een daarmede overeenkomstig geluid doen hooren en het vaartuig uit de nabijheid van andere vaartuigen verhalen.

27. Het is verboden aan boord van een in de haven vertoevend vaartuig licht ontvlambare of bij ontvlamming fel brandende stoffen te smelten, te koken of te warmen, tenzij met vergunning van den havenmeester.

Het is insgelijks verboden, tenzij dit door het bevoegd gezag voor een bepaald doel is voorgeschreven of toegestaan, aan boord van vaartuigen te schieten, buskruit te ontbranden of eenig vuurwerk af te steken.

28. De schipper die de haven wil verlaten, geeft hiervan kennis aan den havenmeester, die zoo noodig de orde bepaalt waarin de vaartuigen moeten verhalen.

29. De vaartuigen in artikel 3, sub *c* en *d* genoemd, mogen alleen geladen of gelost worden op de daartoe bestemde of door den havenmeester aangewezen plaatsen.

Het is verboden eenig voorwerp op de boorden van den spoorweghaven te brengen of te ontladen, zonder vergunning van den havenmeester.

30. De schippers der naast elkander liggende vaartuigen zijn verplicht ten gerieve van elkander de noodige ruimte te maken tot het verhalen.

31. De schipper van een vaartuig, liggende in de haven, moet gedoogen dat een ander vaartuig ter zijde van het zijne kome en daarover gemeenschap met den wal hebbe, mits niet om te laden of te lossen.

32. De schipper moet zijn vaartuig zoodra het geladen of gelost is, terstond doen verhalen, wanneer een ander vaartuig terzelfder plaatse moet geladen of gelost worden.

Ingeval van gebrek aan ruimte hebben, bij gelijktijdige aankomst, de vaartuigen welke komen laden den voorrang boven die welke komen lossen.

33. Het is verboden:

1º. het gebruik van de werken te belemmeren of te beletten;

2º. in de haven vaste stoffen te werpen of te laten vallen;

3º. op de los- of laadplaatsen andere goederen of voorwerpen neder te leggen, dan welke moeten

worden ingescheept of zijn ontladen, of goederen te laten liggen na verloop van den door den havenmeester voor de inlading of wegvoering bepaalden termijn.

34. Tot het opsporen van de overtreding van dit reglement zijn bevoegd de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering genoemde personen en de beambten der Rijks- en gemeentepolitie, voorts:

a. in de haven:

de havenmeester;

b. in het gedeelte van het *Krabbersgat* genoemd in *artikel* 1:

de ambtenaren van den Rijkswaterstaat, belast met het beheer.

De ambtenaren en beambten in het eerste lid bedoeld, zijn bevoegd tot de handelingen in artikel 6 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven.

De door hen opgemaakte processen-verbaal worden gezonden aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kantongerecht, dien de zaak aangaat, en in afschrift medegedeeld aan den District-Inspecteur der spoorwegdiensten, voor zoover zij eene overtreding constateeren, welke heeft plaats gehad in de haven, en aan den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district voor zoover de overtreding plaats had in het gedeelte van het *Krabbersgat* omschreven in *artikel* 1.

35. De havenmeester en de ambtenaren van den Waterstaat zijn bevoegd tot de handelingen in artikel 3 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven, elk voor zooveel het gedeelte betreft, waarover hem of hun het beheer is opgedragen.

36. De schippers zijn verplicht te gehoorzamen aan alle bevelen, welke hun door den havenmeester, den District-Inspecteur der spoorwegdiensten of de beheer voerende ambtenaren van den Rijkswaterstaat, in het belang van de vaart of van de werken, worden gegeven.

Van die bevelen is, onverminderd de verplichting om daaraan onmiddellijk te voldoen, hooger beroep op Onzen Commissaris in de Provincie.

37. Van alle schade welke aan de havenwerken is toegebracht, wordt door den havenmeester proces-verbaal opgemaakt.

Dit proces-verbaal houdt in:

den staat, waarin het beschadigde zich vóór het ongeval bevond;

de omstandigheden, waaronder de beschadiging heeft plaats gehad;

de vermoedelijke kosten der herstelling;

den naam van den persoon, die tot de vergoeding gehouden wordt geacht en het bedrag dat door dezen is verschuldigd.

Tot vaststelling van dit bedrag wordt acht geslagen op den toestand, waarin de werken zich, vóór dat de schade was toegebracht, bevonden.

Dit proces-verbaal wordt aan den District-Inspecteur der spoorwegdiensten gezonden en zoo mogelijk in afschrift aan den schipper van het vaartuig, dat de schade berokkend heeft, medegedeeld.

38. Overtreding van de bepalingen van dit reglement wordt, voor zoover daartegen niet bij de wet is voorzien, gestraft als volgt:

a. met hechtenis van ten hoogste *zestig dagen* of geldboete van ten hoogste *driehonderd gulden*, de overtreding van de artikelen 10, 12 1e lid, 13 en 14;

b. met hechtenis van ten hoogste *dertig dagen* of geldboete van ten hoogste *honderd vijftig gulden* de overtreding van de artikelen 16, 18, 24 en 26;

c. met geldboete van ten hoogste *honderd gulden*, de overtreding van de artikelen 12 2e lid, 22, 33 sub 1 en 36 1e lid;

d. met geldboete van ten hoogste *vijf en zeventig gulden*, de overtreding van de artikelen 8, 9, 20, 23 en 32;

e. met geldboete van ten hoogste *vijftig gulden*, de overtreding van de artikelen 5, 6, 7, 11, 17, 19, 27 1e lid, 30, 31 en 33 sub 2°.;

f. met geldboete van ten hoogste *vijf en twintig gulden*, de overtreding van de artikelen 2 2e en 3e lid, 15, 25, 27 2e lid, 28, 29 en 33 sub 3°.

De Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 2den October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 21 *Oct.* 1893.)

—

2 *October* 1893. WET, tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. S. 149.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 71, 1—61.

Hand. id. 1892/93, *bladz.* 1133—1145, 1148—1290, 1292—1300, 1305—1316, 1320—1450, 1463-1500, 1504-1509, 1512-1550, 1576-1580.

Hand. 1e *Kamer* 1892/93, *bladz.* 447—476; 1893/94 *bladz.* 53—62, 68—80.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is, in verband met de vermogensbelasting het recht van patent door eene belasting op bedrijfs- en andere inkomsten te vervangen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

HOOFDSTUK I.

BELASTINGPLICHTIGHEID. AARD, VOORWERP EN BEDRAG DER BELASTING. VERTEGENWOORDIGING.

Art. 1. Onder den naam van belasting op „bedrijfs- en andere inkomsten" wordt eene directe belasting geheven:

a. van ieder die binnen het Rijk woont of die zich in den loop van het jaar binnen het Rijk metterwoon vestigt;

b. van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve of andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen;

c. van hier te lande gevestigde reederijen, en van hier te lande gevestigde stichtingen die een bedrijf of beroep uitoefenen;

d. van allen, niet begrepen onder *a*, die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk, zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn en voor zoover zij geen dienst doen in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen;

e. van buitenlandsche vennooten in Nederlandsche vennootschappen, daaronder niet begrepen buitenlandsche aandeelhouders, en van buitenlandsche vennooten in Nederlandsche maatschappen betrekking hebbende tot de uitoefening van eenig bedrijf of beroep;

f. van spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welker exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt;

g. van in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden, hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekering;

h. van andere in het buitenland gevestigden, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen, of minstens drie maanden achtereen uitgeoefend hebben, of van wie op grond van overeenkomsten of andere gegevens is aan te nemen dat zij dit gedurende minstens drie maanden achtereen zullen doen;

i. van in het buitenland gevestigden, die herhaaldelijk stoffen of kleedingstukken, sieraden, meubelen, speelgoed, voedings- en genotmiddelen en andere dergelijke artikelen in koop toezenden aan niet daarin handeldrijvenden hier te lande door bemiddeling van hier te lande gevestigde tusschenpersonen;

k. van in het buitenland gevestigden, die hier te lande rondreizen, met of zonder stalen of monsters, om bestellingen op te nemen.

Of en waar iemand binnen het Rijk woont of gevestigd is, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

2. § 1. Zij, die binnen het Rijk wonen of zich in den loop van het belastingjaar binnen het Rijk vestigen, zijn belastingplichtig naar de som hunner jaarlijksche inkomsten, voor zoover bestaande:

a. uit winsten en belooningen;

b. uit wachtgelden en pensioenen, lijfrenten en andere verschuldigde periodieke uitkeeringen, niet bedoeld in artikel 3, derde lid, der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting en andere zaken, en verschuldigde of onverschuldigde toelagen van buitenslands gevestigden, niet belastingplichtig ingevolge artikel 1 *d*.

Onder de som der jaarlijksche inkomsten wordt verstaan het zuiver bedrag daarvan, na aftrek der geleden verliezen, een en ander opgevat en berekend naar de bepalingen dezer wet.

§ 2. Voor hen die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, omdat hun vermogen geacht wordt minder te zijn dan *f* 13,000, wordt de in § 1 bedoelde som verhoogd met *f* 40 van elke *f* 1000, waaruit hun vermogen, opgevat en berekend naar de bepalingen der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), bestaat.

Daarentegen wordt die som voor hen verlaagd met het volgende, voor zooverre het niet reeds bij de toepassing van het vorig lid in aanmerking werd genomen:

a. het jaarlijksch bedrag der verschuldigde lijfrenten, pensioenen, gevestigde of altijddurende renten;

b. het jaarlijksch bedrag der uitgaven van den belastingplichtige voor verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting of andere zaken; de uitgaven bedoeld bij art. 3 § 3, daaronder niet begrepen.

Is het bedrag van dit een en ander afwisselend, dan wordt daarvoor het gemiddelde per jaar over de drie laatste belastingjaren gerekend, of indien de schuld nog geen drie jaren bestaat, het gemiddelde per jaar over den tijd van haar bestaan.

§ 3. Indien bij het begin van het vorig belastingjaar de waarde van het vermogen tegenover het bedrag der schulden een tekort aanwees, of wel de belastingplichtige op dat tijdstip geen vermogen doch wel schulden had, wordt de in § 1 bedoelde som verlaagd met het bedrag waarmede het totaal zijner schulden op het eind van dat jaar verminderd is; voor zooverre de belastingplichtige die vermindering op geen andere wijze heeft kunnen bewerkstelligen dan uit bespaarde inkomsten.

§ 4. Doet gelijk geval zich voor bij het begin van het belastingjaar, dan wordt de in § 1 bedoelde som verminderd met de in dat jaar te betalen rente van schulden, die niet door vermogen zijn gedekt.

Bij toepassing van deze en de vorige paragraaf wordt het vermogen opgevat en berekend naar de bepalingen der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) artt. 2, 3, 4, 6 en 7.

§ 5. De binnen het Rijk wonende man is, behoudens verhaal, uit eigen hoofde belastingplichtig voor het inkomen naar deze wet van zijne vrouw, tenzij in de gevallen van scheiding van tafel en bed, van scheiding van goederen en in het geval dat de vrouw, krachtens art. 195 van het Burgerlijk Wetboek, zich het beheer van hare roerende en onroerende goederen en het vrije genot van hare inkomsten heeft bedongen; in welke gevallen de vrouw zelve belastingplichtig is.

Niettemin wordt in de twee laatste gevallen bij de berekening van de verschuldigde belasting geene splitsing van de inkomsten van man en vrouw toegelaten maar de uitkomst der berekening in evenredigheid tot het bedrag van ieders inkomen over beide omgeslagen.

3. § 1. Bij toepassing van artikel 2 wordt, behoudens het hierna bepaalde, als winst of belooning beschouwd de som van al hetgeen in geld of geldswaarde genoten wordt uit bedrijf, beroep, onderneming, ambt, waardigheid, bediening of betrekking, tijdelijk of voor eens verrichte werkzaamheid, van welken aard ook, aandeel in winst of overwinst, bedongen of niet bedongen, met uitzondering van:

a. uitdeelingen op aandeelen in naamlooze vennootschappen en in commanditaire vennootschappen op aandeelen, in onderlinge verzekeringmaatschappijen, in reederijen en op bewijzen van lidmaatschap van coöperatieve en andere vereenigingen;

b. winstuitkeeringen als verzekerde genoten.

Winsten of verliezen ontstaan enkel uit belegging van kapitaal in fondsen of goederen, anders dan in de uitoefening van bedrijf of beroep, komen niet in aanmerking.

§ 2. Ter berekening van haar zuiver bedrag, en in daartoe leidende gevallen van het geleden verlies wordt, voor zoover bij hare berekening te dier zake nog geen aftrek heeft plaats gehad, de winst of belooning verminderd met:

a. de rente der kapitalen, aangewend in het bedrijf of beroep, voor zoover de vruchten dezer kapitalen zijn opgenomen onder de inkomsten bedoeld bij artikel 2.

Deze rente wordt berekend: voor kapitalen, waarvan de belastingplichtige eigendom of vruchtgenot heeft, naar den maatstaf van 4 ten honderd in het jaar over de geldswaarde, becijferd volgens art. 7 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223); voor andere kapitalen, naar den bedongen rentevoet.

Gebouwde eigendommen, voor bedrijf of beroep aangewend, maken van die kapitalen geen deel uit, wanneer zij door den belastingplichtige of zijn gezin worden bewoond;

b. kosten van onderhoud en herstelling in haren vorigen staat van uitsluitend ten behoeve van het bedrijf, beroep of ambt gebezigde zaken;

c. loonen, vrachten, assurantiepenningen, pakhuis-, kantoor-, werkplaats- of andere huren en alle verdere kosten, noodzakelijk ter verwerving van het inkomen of ter uitoefening van het bedrijf, beroep of ambt, waaruit dat inkomen wordt verkregen.

Uitgaven, bedoeld in *b* en *c*, niet uitsluitend voor het genoemde oogmerk noodzakelijk, maar ook ten deele voor persoonlijk genot of andere oogmerken gedaan, worden voor de helft als kosten aangemerkt;

d. de als onverhaalbaar afgeschreven schuldvorderingen of gedeelten van schuldvorderingen;

e. de afschrijvingen noodzakelijk tegenover vermoedelijke waardevermindering van eigendommen uitsluitend voor bedrijf, beroep of ambt aangewend;

f. bijdragen aan fondsen tot ondersteuning van personen bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep, premiën door hem uitbetaald tot verzekering van die personen tegen on-

gelukken, toelagen aan hunne nagelaten betrekkingen of aan ouden en gebrekkigen, vroeger tot die personen behoord hebbende;

g. winstuitkeeringen aan personeel bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep en ter zake daarvan;

h. retributiën en belastingen, directe daaronder niet begrepen, drukkende op het bedrijf;

i. kortingen van traktementen en andere beloonigen wegens verplichte bijdragen voor pensioenen of fondsen;

j. premiën voor levensverzekering, voor pensioen of voor lijfrenten, doch tot geen hoogere som dan vijf ten honderd van het bedrag der inkomsten, bedoeld in art. 2, § 1, en in geen geval meer dan *f* 100.

§ 3. Uitgaven voor woning en huishouden van den belastingplichtige of zijn gezin of voor onderhoud en opvoeding van kinderen, onverschuldigde uitkeeringen, niet begrepen onder de vorige paragraaf en andere uitgaven, die niet rechtstreeks tot de uitoefening van het bedrijf of beroep betrekking hebben, worden niet als kosten aangemerkt.

§ 4. Wanneer vertrekken die als kantoor, winkel, magazijn, lokaal voor onderwijs, atelier of werkplaats worden gebezigd, tevens tot woning dienen van den belastingplichtige of zijn gezin, of wel wanneer zoodanige vertrekken een gedeelte uitmaken van het perceel, waarin zich die woning bevindt, dan geldt als kosten het door den belastingplichtige te begrooten aandeel der huur, of wanneer hij eigenaar is, der kadastrale huurwaarde, van het deel dat geheel of gedeeltelijk voor zijn bedrijf, beroep of ambt wordt gebezigd. Wordt door de commissie van aanslag die begrooting te hoog geacht, dan wordt dat bedrag door deskundigen, door haar aan te wijzen, geschat.

De kosten der schatting, volgens een door Ons vast te stellen tarief, komen ten laste van den belastingplichtige, indien zijne begrooting het geschat bedrag met tien ten honderd of meer overtreft en worden met de belasting van hem ingevorderd.

§ 5. Winstuitkeeringen genoten door commanditaire vennooten uit andere commanditaire vennootschappen dan die bedoeld bij art. 1 *b* worden, ter berekening van haar zuiver bedrag, verminderd met eene rente op den voet van vier ten honderd in het jaar van het kapitaal, waarvoor deze vennooten deelgerechtigd zijn in de vennootschap.

§ 6. Van pensioenen, wachtgelden en lijfrenten, mits deze laatste niet bij huwelijksche voorwaarden of ter zake van huwelijk door bloedverwanten of aangehuwden in de rechte opgaande linie ten behoeve van kinderen en andere afstammelingen zijn gevestigd, worden de eerste *f* 1000 van hun bedrag voor vijftig ten honderd in rekening gebracht.

§ 7. Inkomsten uit hier te lande gedreven land-, tuin- of boschbouw, boom- of bloembollenkweekerij, onverschillig of daarbij eenige bloemisterij op kleine schaal wordt gedreven, veehouderij of veenderij, met inbegrip der daarmede gewoonlijk samengaande bereidingen van het voortgebrachte door de voortbrengers zelven, alsook winsten uit steengroeven en uit groeven of mijnen van andere delfstoffen hier te lande, voorzoover zij voorkomen uit verkoop in natura der uitgegraven stoffen, worden geacht, na aftrek van alle kosten, vier ten honderd in het jaar van het daartoe aangewende kapitaal te bedragen, of, voor zoover daartoe opgenomen kapitaal is gebezigd, zooveel ten honderd als bedongen is.

Deze bepaling is niet van toepassing:

1°. wanneer het in bovenbedoelde bedrijven aangewende kapitaal, ten gevolge van de vereeniging dier bedrijven met andere, niet afzonderlijk te begrooten is;

2°. op winsten uit bloemisterij, onverschillig of daarbij eenige bloembollenkweekerij op kleine schaal wordt gedreven.

4. Voor de toepassing van het in de artt. 2 en 3 bepaalde gelden de volgende regelen:

§ 1. Vaste traktementen en alle andere voor bepaalden of onbepaalden tijd vastgestelde inkomsten uit bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen of betrekkingen, benevens wachtgelden, pensioenen, lijfrenten en andere periodieke uitkeeringen belastbaar volgens deze wet, als ook vaste toelagen van buitenslands gevestigden, worden berekend naar het jaarlijksch bedrag bij den aanvang van het belastingjaar, of bij lateren aanvang van belastingplichtigheid, op het tijdstip van dien aanvang; een en ander verminderd, voor zoover dit pas geeft, met het bedrag der vermoedelijke rente, kosten, afschrijvingen, bijdragen, retributiën, kortingen en premiën, berekend overeenkomstig art. 3 §§ 2—4.

Andere toelagen van buitenslands gevestigden worden berekend naar het vermoedelijk bedrag.

§ 2. Inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden worden gebracht onder de inkomsten van het belastingjaar, volgend op dat waarin zij zijn ontvangen.

§ 3. Alle overige inkomsten bedoeld bij art. 2 § 1, daaronder begrepen dag- en weekloonen,

worden berekend naar het gemiddeld per jaar over de drie laatste kalenderjaren ontvangen bedrag.

Is een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking nog geen drie jaar door den belastingplichtige hier te lande uitgeoefend, dan worden de daaruit verkregen inkomsten berekend over het tijdsverloop tusschen den aanvang of de aanvaarding van dat bedrijf, beroep of ambt of die waardigheid, bediening of betrekking en het einde van het laatste kalenderjaar, de maand van aanvang voor een geheele gerekend.

Is het bedrijf, beroep of ambt of de waardigheid, bediening of betrekking nog geen jaar door den belastingplichtige hier te lande uitgeoefend, dan wordt de jaarlijksche winst of belooning begroot.

Valt het boekjaar van eene onderneming of bedrijf niet samen met het kalenderjaar, dan treedt het boekjaar daarvoor in de plaats.

Door bloote verandering in den vorm, den omvang of den naam van een bedrijf of beroep, of door bevordering of benoeming tot een ander ambt of eene andere waardigheid, betrekking of bediening in militairen, kerkelijken of openbaren burgerlijken dienst of wel in dienst van handel of nijverheid, wordt niet geacht aanvang of aanvaarding plaats te grijpen; tenzij de maatstaf van belooning of de toepassing daarvan geheel of gedeeltelijk verandering heeft ondergaan, eene bestaande winstverdeeling vervalt of gewijzigd wordt, of eene nieuwe ontstaat.

De aanslag voor het loopende belastingjaar, door de commissie van aanslag bedoeld in art. 19 vastgesteld, blijft echter ook dan ongewijzigd.

5. § 1. De vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen bedoeld bij art. 1 *b* zijn belastingplichtig naar het bedrag van hare gewone en buitengewone uitdeelingen, van welken aard ook, gedurende het belastingjaar aan oprichters, concessionarissen, preferente en gewone aandeelhouders, leden en andere deelgerechtigden in de winst, daaronder niet begrepen:

a. uitdeelingen aan beheerende vennooten, bestuurders, commissarissen, gecommitteerden en verder personeel als zoodanig;

b. uitdeelingen of uitkeeringen aan onderstand genietenden in deze hunne eigenschap en aan verzekerden, voor zooveel de bedragen betreft, waarvoor verzekerd is;

c. uitdeelingen bestaande in teruggave van betaalde contributiën, voor zoover deze niet geschieden door vereenigingen, die eene winkelnering of eene fabriek of handwerk drijven.

Kan worden aangetoond, dat in de uitdeeling tevens aflossing van kapitaal is begrepen en zoo ja, tot welk bedrag, dan wordt dat bedrag van die uitdeeling afgetrokken, totdat het geheele bedrag van het gestorte kapitaal is afgelost of afgeschreven.

Bijschrijving op en uitreiking van aandeelen of obligatiën, voor zoover daarvoor geen storting plaats heeft, en uitkeering van het batig saldo in geval van liquidatie, voor zoover dit saldo het gestorte, doch nog niet afgeloste of afgeschreven kapitaal overtreft, worden als uitdeelingen aangemerkt.

Het bedrag, dat in een boekjaar, waarover de uitdeeling geschiedt, door in art. 1 *b* genoemde vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen is ontvangen ter zake van het bezit van aandeelen op naam in andere zoodanige vennootschappen, vereenigingen of maatschappijen, wordt van die uitdeeling afgetrokken.

§ 2. De reederijen bedoeld bij art. 1 *c* zijn belastingplichtig naar het gemiddeld bedrag der uitkeeringen aan deelhebbers in de laatste drie jaren of, indien de reederij nog geen drie jaar heeft bestaan, sedert zij een aanvang nam, verminderd met eene rente op den voet van zeven ten honderd in het jaar over het aan de deelhebbers toebehoorend in de onderneming aangewend kapitaal.

Bij liquidatie geldt als winst wat meer wordt uitgekeerd dan het gestorte kapitaal.

§ 3. Met afwijking van het bepaalde bij § 1 zijn sociëteiten belastingplichtig naar het bedrag over het vorige boekjaar der contributiën, entréegelden en ontvangsten wegens de levering van eet- en drinkwaren, verpacht of niet verpacht, en het verschaffen van uitspanning aan leden of geïntroduceerden, een en ander na aftrek van de rente, kosten, afschrijvingen, bijdragen, winstuitkeeringen en retributiën, bedoeld bij artikel 8 § 2; alles onverminderd de belastingplichtigheid van den pachter, kastelein of buffethouder.

§ 4. De stichtingen, bedoeld bij art. 1 *c*, zijn belastingplichtig naar het zuiver bedrag van de som der inkomsten, berekend volgens artikel 3, uit de door haar uitgeoefende bedrijven en beroepen, met uitzondering, dat hierbij geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan.

6. § 1. Personen, bedoeld bij artikel 1 *d*, zijn belastingplichtig naar het bedrag van hun jaarlijksch traktement, toelagen en emolumenten daaronder begrepen, verminderd met het bedrag der

beroepskosten, bepaald volgens door Ons te stellen regelen, en der kortingen van traktementen en andere belooningen wegens verplichte bijdragen voor pensioenen en fondsen. Een en ander onverminderd hunne belastingplichtigheid ingevolge artikel 1 *e* en *h*.

§ 2. De in art. 1 *e* bedoelde buitenlandsche vennooten in Nederlandsche vennootschappen en maatschappen zijn belastingplichtig naar het bedrag der door hen gedurende het belastingjaar ontvangen winstuitkeeringen.

Voor de toepassing dezer wet gelden als Nederlandsche vennootschappen en maatschappen alleen dezulke, welker zetel in Nederland gevestigd is.

§ 3. De spoorwegondernemingen, bedoeld bij art. 1 *f* zijn belastingplichtig naar de halve jaarlijksche bruto ontvangst per kilometer, zoo noodig berekend in verhouding tot die van de geheele lijn, na aftrek eener rente ten bedrage voor gewone spoorwegen van *f* 3200 per kilometer, voor lokaalspoorwegen van *f* 1200 en voor stoomtramwegen van *f* 800 per kilometer.

§ 4. In het buitenland gevestigden, die door tusschenkomst van gemachtigden hier te lande overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekeringen, zijn belastingplichtig naar tien ten honderd van het in het vorige boekjaar aan premiën of kapitaal van in Nederland gevestigde verzekerden ontvangen bedrag, na aftrek der courtages, provisiën en rabatten, welke in mindering van dat bedrag komen.

§ 5. In het buitenland gevestigden, niet reeds begrepen onder §§ 3 en 4, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen, zijn belastingplichtig naar hunne hier te lande verkregen winsten en belooningen, opgevat en berekend naar de bepalingen van artt. 3 en 4 dezer wet voor binnen het Rijk wonenden, met uitzondering, dat hierbij geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan.

Andere bij artikel 1 *h* bedoelden, die geacht worden hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking slechts tijdelijk uit te oefenen of te zullen uitoefenen, zijn belastingplichtig, behoudens latere verrekening, indien noodig:

a. naar het zuiver bedrag hunner vermoedelijke winsten en belooningen hier te lande in het loopende belastingjaar, geschat bij billijke vergelijking met dat van personen hier te lande, die hetzelfde bedrijf of beroep uitoefenen en zonder aftrek voor rente van eigen kapitalen;

b. wanneer zij hier te lande in eene bezoldigde betrekking getreden zijn of treden, naar het zuiver bedrag hunner bezoldiging in het loopende belastingjaar.

Het vervoeren van personen en goederen tusschen buitenlandsche en Nederlandsche havens door of voor rekening van buitenlands gevestigden en werkzaamheid van in het buitenland gevestigd bezoldigd personeel op vervoermiddelen, die het verkeer met het buitenland onderhouden, worden niet aangemerkt als de uitoefening van een bedrijf of beroep hier te lande.

§ 6. In het buitenland gevestigden bedoeld bij art. 1 *i* zijn belastingplichtig voor tien ten honderd van de verkoopwaarde der goederen in het voorafgaande belastingjaar door hen naar Nederland gezonden.

7. § 1. De belasting van reederijen hier te lande gevestigd is verschuldigd in de persoon van den boekhouder, behoudens verhaal op de reeders.

§ 2. De belasting der buitenlandsche vennooten bedoeld bij artikel 1 *e*, is verschuldigd in de persoon van de voor deze schuld ieder voor het geheel aansprakelijke hier te lande wonende beheerende vennooten, behoudens verhaal op de belastingplichtigen.

§ 3. De belasting der in het buitenland gevestigden bedoeld bij art. 1 *g* en *h*, hier te lande vertegenwoordigd door personen tot de uitoefening van het bedrijf of beroep gemachtigd, is, behoudens verhaal op de belastingplichtigen, verschuldigd in de persoon dier vertegenwoordigers.

Zijn er twee of meer vertegenwoordigers, doch is aan eenen de algemeene leiding van het bedrijf hier te lande toevertrouwd, dan is de belasting verschuldigd in zijn persoon.

§ 4. De belasting van ondernemers bedoeld bij artikel 1 *i* is, behoudens verhaal op de belastingplichtigen, verschuldigd in de persoon van de hier te lande gevestigde tusschenpersonen.

§ 5. Indien minderjarigen, voor zoover zij niet ingevolge artikel 480 van het Burgerlijk Wetboek handlichting bekomen hebben, onder curateele gestelden, krankzinnigen of afwezigen een binnen het Rijk wonenden wettelijken vertegenwoordiger hebben, is de belasting, behoudens verhaal op den belastingplichtige, verschuldigd in de persoon van dien vertegenwoordiger. Woont de vertegenwoordiger in het buitenland, dan is zij, mede behoudens verhaal, verschuldigd in de persoon

van den gemachtigde of anderen, die hier te lande voor hem optreedt. Ontbreekt ook deze, zoo is de belasting verschuldigd in de persoon van den belastingplichtige zelf.

8. Vrijgesteld van belasting zijn:

a. winsten van stichtingen, voortspruitende uit of verband houdende met het geven van onderwijs, het voorkomen of lenigen van armoede, verpleging, verzorging of zedelijke verbetering en het verstrekken aan minvermogenden van kost, inwoning of kost en inwoning, geneeskundige hulp, geneesmiddelen en begrafenis of begrafenisgelden;

b. inkomsten van spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welker exploitatie op Nederlandsch grondgebied zich niet verder uitstrekt dan tot het naast bij de grens gelegen station, mits Nederlandsche spoorwegondernemingen in het land waar eerstgenoemde gevestigd zijn gelijke vrijstelling genieten;

c. inkomsten van gezanten en andere vertegenwoordigers of diplomatieke ambtenaren van vreemde Mogendheden, die, naar de regelen van het volkenrecht of krachtens verdragsbepalingen op vrijdom van persoonlijke lasten aanspraak hebben. Deze vrijstelling kan onder voorwaarde van wederkeerigheid worden uitgestrekt tot consuls of consulaire ambtenaren van vreemde Mogendheden, mits zij vreemdelingen zijn en hier te lande overigens geen bedrijf of beroep uitoefenen.

9. De belasting bedraagt:

A. voor *binnen het Rijk wonenden, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen;*

voor *hen, die buiten het Rijk in Europa een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen;*

en voor *de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art.* 1 *k, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen;*

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f 650	tot	beneden	*f* 700	. . . *f*	1.—
700	„	„	750	. . .	2.—
750	„	„	800	. . .	2.75
800	„	„	850	. . .	3.50
850	„	„	900	. . .	4.25
900	„	„	950	. . .	5.—
950	„	„	1000	. . .	5.75
1000	„	„	1050	. . .	6.50
1050	„	„	1100	. . .	7.25
1100	„	„	1150	. . .	8.—
1150	„	„	1200	. . .	8.75
f 1200	tot	beneden	*f* 1250	. . . *f*	9.50
1250	„	„	1300	. . .	10.25
1300	„	„	1350	. . .	11.—
1350	„	„	1400	. . .	11.75
1400	„	„	1450	. . .	12.50
1450	„	„	1500	. . .	13.25
1500	„	„	1600	. . .	14.—

Bedragen zij meer dan *f* 1500, doch niet meer dan *f* 8200, zoo is verschuldigd eene vaste som van *f* 14, benevens *f* 2 voor elke geheele som van *f* 100, waarmede zij het bedrag van *f* 1500 te boven gaan.

Bedragen zij meer dan *f* 8200, zoo is verschuldigd eene vaste som van *f* 148, benevens *f* 3.20 voor elke geheele som van *f* 100, waarmede zij het bedrag van *f* 8200 te boven gaan.

B. voor *hen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen:*

a. indien het belastbaar vermogen *f* 13,000 of *f* 14,000 bedraagt:

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f 250	tot	beneden	*f* 300	. . . *f*	2.—
300	„	„	350	. . .	2.75
350	„	„	400	. . .	3.50
400	„	„	450	. . .	4.25
450	„	„	500	. . .	5.—
500	„	„	550	. . .	5.75
550	„	„	600	. . .	6.50
600	„	„	650	. . .	7.25
650	„	„	700	. . .	8.—
700	„	„	750	. . .	8.75
750	„	„	800	. . .	9.50
800	„	„	850	. . .	10.25
850	„	„	900	. . .	11.—
900	„	„	950	. . .	11.75
950	„	„	1000	. . .	12.50
1000	„	„	1050	. . .	13.25
1050	„	„	1150	. . .	14.—

Bedragen zij meer dan *f* 1050, zoo is verschuldigd eene vaste som van *f* 14, benevens *f* 2 voor elke geheele som van *f* 100, waarmede zij het bedrag van *f* 1050 te boven gaan.

Bedragen echter de zuivere inkomsten, gevoegd bij vier ten honderd van het belastbaar vermogen, meer dan *f* 8150, dan is over dat meerdere nog *f* 1.20 voor elke geheele som van *f* 100 verschuldigd;

b. indien het belastbaar vermogen *f* 15,000, doch niet meer dan *f* 200,000 bedraagt:

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f 250	tot	beneden	*f* 300	. . . *f*	1.25
300	„	„	350	. . .	2.—

f 350	tot	beneden *f*	400 . . .	*f* 2.75
400	„	„	450 . . .	3.50
450	„	„	500 . . .	4.25
500	„	„	550 . . .	5.—
550	„	„	600 . . .	5.75
600	„	„	650 . . .	6.50
650	„	„	700 . . .	7.25
700	„	„	750 . . .	8.—
750	„	„	800 . . .	8.75
800	„	„	850 . . .	9.50
850	„	„	900 . . .	10.25
900	„	„	950 . . .	11.—
950	„	„	1000 . . .	11.75
1000	„	„	1050 . . .	12.50
1050	„	„	1100 . . .	13.25
1100	„	„	1200 . . .	14.—

Bedragen zij meer dan *f* 1100, zoo is verschuldigd eene vaste som van *f* 14, benevens *f* 2 voor elke geheele som van *f* 100, waarmede zij het bedrag van *f* 1100 te boven gaan.

Bedragen echter de zuivere inkomsten, gevoegd bij vier ten honderd van het belastbaar vermogen, meer dan *f* 8200, dan is over dat meerdere nog *f* 1.20 over elke geheele som van *f* 100 verschuldigd.

c. indien het belastbaar vermogen meer dan *f* 200,000 bedraagt: *f* 3.20 voor elke geheele som van *f* 100 der zuivere inkomsten, waarmede zij het bedrag van *f* 200 te boven gaan.

C. voor *de in het buitenland gevestigden, die hier te lande rondreizen om bestellingen op te nemen:*

f 15 in ieder belastingjaar, onverminderd de belasting uit anderen hoofde krachtens deze wet door hen verschuldigd;

D. voor *alle overige belastingplichtigen:*

f 2.50 van elke geheele som van *f* 100.

Voor *de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art.* 1 *h, die hier te lande slechts tijdelijk een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking uitoefenen*, wordt echter de belasting berekend op *f* 0.50 van elke geheele som van *f* 25, waarmede in elke drie kalendermaanden hunne inkomsten het bedrag van *f* 150 te boven gaan.

10. Voor de toepassing van artt. 21 en 24 van het tractaat van handel en scheepvaart met Pruisen en de verdere Staten van het Duitsche Tolverbond van 24 December 1851 (*Staatsblad* 1852 n°. 104) en van art. 5 der overeenkomst met Duitschland, tot regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten, van 11 December 1873 (*Staatsblad* 1874 n°. 71), wordt de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten ten hoogste tot het daar bepaalde bedrag geheven.

HOOFDSTUK II.

BELASTINGJAAR. BESCHRIJVING.

11. § 1. Het belastingjaar begint met 1 Mei en eindigt met 30 April.

§ 2. Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar is de belasting, indien zij over het jaar is berekend en niet slechts over een deel daarvan, noch over de uitdeelingen en uitkeeringen bedoeld bij art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2, slechts verschuldigd over zooveel twaalfde gedeelten van het belastingjaar als het aantal geheele maanden beloopt, die nog niet zijn ingetreden.

§ 3. Aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar heeft plaats:

a. voor hen, die op 1 Mei wel binnen het Rijk wonen, doch volgens de bepalingen dezer wet geen belasting verschuldigd zijn: wanneer zij in den loop van het belastingjaar inkomsten verwerven als bedoeld bij art. 4, § 1 ten bedrage van *f* 650 of meer per jaar, of wanneer zij een bedrijf of beroep aanvangen of een ambt, waardigheid, bediening of betrekking aanvaarden, waarvan de jaarlijksche inkomsten, berekend naar de bepalingen dezer wet, blijkens overeenkomsten of andere gegevens op *f* 650 of meer kunnen worden begroot;

b. voor hen die zich na 1 Mei metterwoon binnen het Rijk vestigen: wanneer zij tijdens die vestiging reeds in het genot zijn van inkomsten, begrepen in art. 2 § 1 en waarvan het bedrag op minstens zooveel kan worden begroot als belastbaar is volgens de bepalingen dezer wet, en voorts in de hierboven genoemde gevallen;

c. voor de personen bedoeld bij art. 1 *d*, wanneer zij in den loop van het belastingjaar een Nederlandsch Staatsambt buiten het Rijk aanvaarden: op den dag van ingang hunner bezoldiging;

d. voor de spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 *f*: bij den aanvang van haren dienst op Nederlandsch grondgebied;

e. voor stichtingen en voor de buitenslands gevestigden, bedoeld bij art. 1 *h*: bij den aanvang der uitoefening van het bedrijf, beroep, ambt of de waardigheid, bediening of betrekking hier te

lande, indien het inkomen daaruit op minstens zooveel kan worden begroot, als belastbaar is volgens de bepalingen dezer wet;

f. voor de buitenslands gevestigden, bedoeld bij art. 1 *k:* bij den aanvang hunner werkzaamheid hier te lande.

§ 4. Het bepaalde in § 2 is niet van toepassing op belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *k.*

12. § 1. De belasting wordt geheven ingevolge aangiften der belastingplichtigen of hunne vertegenwoordigers op beschrijvingsbiljetten.

Er zijn beschrijvingsbiljetten *A*, *B* en *C*.

Biljet *A* is bestemd tot aangifte:

I. van den naam, de voornamen en de woonplaats of plaats van vestiging van hen, door wie de aangifte geschiedt; voorts van den naam, de voornamen en de woonplaats of plaats van vestiging van hen, op wie de aangifte betrekking heeft, alsmede van hunne bedrijven, beroepen, bezoldigde ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen en verdere bronnen van inkomsten bedoeld bij art. 2 § 1, art. 5 §§ 3 en 4 en art. 6 § 5;

II. van bijzonderheden, niet ontleend aan kasboeken, balansen of winst-en-verliesrekeningen, waarvan de kennis gevorderd wordt tot beoordeeling van den aard en den omvang der bedrijven, beroepen, bezoldigde ambten, waardigheden, bedieningen en betrekkingen hierboven bedoeld;

III. wanneer een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend in vennootschap of maatschap met anderen, van den naam en de woonplaats dezer personen, voor zooverre zij beheerende of hoofdelijk aansprakelijke vennooten zijn. Wanneer er commanditaire vennooten zijn, wordt daarvan melding gemaakt;

IV. voor hen, die tevens biljet *B* ontvangen, van het percentsgewijs bedrag der afschrijvingen bedoeld bij art. 3 § 2 *e* en van het bedrag der als kosten ingevolge art. 3 § 4 berekende huur of huurwaarde;

V. in de gevallen bedoeld bij art. 2 § 2, van het vermogen van den belastingplichtige opgevat en berekend volgens de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 228).

Biljet *B* is uitsluitend bestemd tot aangifte van inkomsten of ontvangsten, belastbaar volgens deze wet.

Biljet *C* is bestemd tot aangifte van de uitkeeringen of uitdeelingen waarover ingevolge art. 5 §§ 1 en 2 en art 6 § 2 belasting verschuldigd is.

De formulieren voor de biljetten worden bij algemeenen maatregelen van bestuur vastgesteld.

§ 2. Biljet *A* wordt uitgereikt:

1°. aan alle binnen het Rijk wonende of gevestigde personen of lichamen, die geacht worden hetzij uit eigen hoofde, hetzij als gemachtigde, vertegenwoordiger of tusschenpersoon voor anderen, op 1 Mei belastingplichtig te zijn.

Wordt eene onderneming door meer dan een in Nederland wonenden hoofdelijk aansprakelijken vennoot onder eene firma gedreven, zoo geschiedt de uitreiking van biljet *A* ook aan die firma, ter vermelding der bijzonderheden bedoeld bij § 1 I—IV van dit artikel, voorzooveel zij de door die firma gedreven onderneming betreffen. Ten blijke dat zij met den inhoud instemmen zijn alle in Nederland gevestigde hoofdelijk aansprakelijke vennooten gehouden de aangifte met hun eigen naam te onderteekenen. Bij hunne individueele aangifte op biljet *A* kunnen zij naar deze aangifte verwijzen;

2°. aan de in het buitenland gevestigden, die op 1 Mei persoonlijk of als gemachtigde hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking uitoefenen en geacht worden belastingplichtig te zijn.

De uitreiking van biljet *A* geschiedt echter niet aan dezulken die alleen belastingplichtig zijn naar uitkeeringen of uitdeelingen, noch aan hen voor wie, ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5, de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander.

Biljet *B* wordt uitgereikt:

1°. aan alle in het Rijk wonenden aan wie biljet *A* wordt uitgereikt, voor zooverre:

a. zij geacht worden in de vermogensbelasting belastingplichtig te zijn;

b. hunne inkomsten, ongerekend die uit vermogen, hoofdzakelijk geacht worden te bestaan uit vaste traktementen en andere inkomsten bedoeld bij art. 4 § 1;

c. zij in het vorige belastingjaar naar een bedrag van *f* 2000 of meer in deze belasting waren aangeslagen;

d. zij den ontvanger der directe belastingen uiterlijk op 15 Mei hunnen wensch om een biljet *B* te ontvangen schriftelijk hebben kenbaar gemaakt;

2°. aan hier te lande gevestigde stichtingen en sociëteiten aan wie een biljet *A* wordt uitgereikt;

3°. aan allen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn;

4°. aan spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, wier exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt;

5°. aan in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekering;

6°. aan andere in het buitenland gevestigden die op 1 Mei hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, betrekking of bediening uitoefenen, waarvoor zij kantoren of andere vaste inrichtingen bezigen of waaraan vaste inkomsten, niet bestaande uit dag- of weekloonen, verbonden zijn;

7°. aan in het buitenland gevestigden, die herhaaldelijk stoffen of kleedingstukken, sieraden, meubelen, speelgoed, voedings- en genotmiddelen en andere dergelijke artikelen in koop toezenden aan niet daarin handeldrijvenden hier te lande door bemiddeling van hier te lande gevestigde tusschenpersonen.

Aan de onder 3°., 5°., 6°. en 7°. bedoelden worden slechts dan biljetten uitgereikt, wanneer zij geacht worden op 1 Mei belastingplichtig te zijn.

De biljetten bestemd voor de sub 4°. bedoelden worden uitgereikt aan hunne vertegenwoordigers bij de Nederlandsche Regeering; die voor de sub 5°. en 7°. bedoelden, aan hen in wier persoon de belasting verschuldigd is. Oefenen de sub 6°. genoemden hun bedrijf of beroep door hier te lande gevestigde gemachtigden uit, dan geschiedt de uitreiking aan die gemachtigden.

De biljetten worden uiterlijk in Juli door of vanwege den ontvanger der directe belastingen uitgereikt.

Of een biljet of biljetten zullen worden uitgereikt beoordeelt de hoofdambtenaar der directe belastingen bedoeld in art. 19. Over de vraag of iemand geacht moet worden in de vermogensbelasting belastingplichtig te zijn raadpleegt hij den inspecteur der registratie, wiens advies door hem wordt gevolgd.

Biljet *C* wordt uitgereikt:

1°. aan de vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen bedoeld bij art. 1 *b*;

2°. aan de boekhouders van reederijen bedoeld bij art. 7 § 1;

3°. aan de hier te lande wonende beheerende vennooten bedoeld bij art. 7 § 2;

tot aangifte te zijner tijd van de uitkeeringen of uitdeelingen, voor welke naar deze wet de belasting verschuldigd is.

De uitreiking geschiedt bij het begin van het belastingjaar, desgevorderd in meer dan één exemplaar.

§ 3. Ieder aan wien een beschrijvingsbiljet is uitgereikt, hetzij voor hem persoonlijk of als belastingplichtig voor anderen, is gehouden de daarin gestelde vragen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud naar waarheid te beantwoorden en het met zijne naamteekening te bekrachtigen.

Hij aan wien een biljet is gezonden, en die over het loopend belastingjaar in eene andere gemeente van het Rijk is aangeslagen of dáár reeds aangifte heeft gedaan, vermeldt dit op het biljet, met opgaaf van den naam dier gemeente, onverminderd zijne verplichting tot aangifte in het geval, bedoeld bij art. 14 § 4.

De aangifte voor hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve of andere vereenigingen, onderlinge verzekeringmaatschappijen, sociëteiten en stichtingen, geschiedt door de hier te lande gevestigde bestuurders of beheerende vennooten; die van spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 *f*, door haren vertegenwoordiger bij de Nederlandsche Regeering.

§ 4. De beschrijvingsbiljetten worden uitgereikt ter plaatse waar ingevolge art. 17 de aanslag geschiedt.

De voor eene firma bestemde biljetten *A* worden echter uitgereikt ter plaatse, waar deze haren zetel heeft.

Voor belastingplichtigen aan wie geen biljetten worden uitgereikt, alsmede voor alle belastingplichtigen die geen biljetten hebben ontvangen of wier biljetten in het ongereede zijn geraakt, worden biljetten kosteloos verkrijgbaar gesteld, zoowel bij de ontvangers der directe belastingen als op de secretariën der gemeenten.

13. § 1. De dag waarop met de uitreiking van de beschrijvingsbiljetten zal worden begonnen, wordt door den Commissaris der Koningin in de provincie bepaald en door het gemeentebestuur ter algemeene kennis gebracht.

De biljetten *A* en *B* worden na twintig dagen door of vanwege den ontvanger teruggehaald, indien zij niet reeds terstond na de uitreiking ingevuld en onderteekend aan dezen of zijn gemachtigde zijn teruggegeven of vóór het verstrijken van den hierboven bedoelden termijn ten kantore van den ontvanger zijn bezorgd. Zij kunnen worden afgegeven in gesloten omslag en een ontvangbewijs kan worden geëischt.

De hierboven bedoelde termijn kan door den hoofdambtenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19 worden verlengd.

§ 2. Indien hij, aan wien biljetten zijn uitgereikt, of die, ook zonder dat hem biljetten zijn uitgereikt, tot het doen van aangifte verplicht is, niet in staat mocht zijn om aangifte te doen, kan dit door een ander, namens hem, worden gedaan, hetzij krachtens schriftelijke volmacht, hetzij op schriftelijke vergunning van den hoofdambtenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19. Volmacht of vergunning worden in die gevallen aan de aangifte gehecht.

§ 3. Indien iemand verklaart niet te kunnen schrijven, geschiedt de invulling der biljetten op zijn verlangen en met vermelding der reden kosteloos door den ontvanger of zijn gemachtigde, die daarna de aangifte, na voorlezing, namens den belastingplichtige in tegenwoordigheid van een getuige onderteekent. De getuige onderteekent mede.

14. § 1. Allen die op 1 Mei uit eigen hoofde of als gemachtigde, vertegenwoordiger of tusschenpersoon belastingplichtig zijn, zijn gehouden uiterlijk binnen twee maanden na den dag, door den Commissaris der Koningin in de provincie voor het begin van de uitreiking der beschrijvingsbiljetten bepaald, hunne aangifte in den voorgeschreven vorm op het biljet *A* in te dienen, bijaldien zij dit biljet *A* niet hebben ontvangen of het niet is teruggehaald.

Dit voorschrift is niet van toepassing op hen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk, op de spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 *f*, op dezulken die alleen belastingplichtig zijn naar uitkeeringen en uitdeelingen, noch op hen voor wie ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5 de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander.

De indiening geschiedt ten kantore van den ontvanger der directe belastingen, ter plaatse waar zij ingevolge art. 17 moeten worden aangeslagen; of indien aldaar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het gemeentebestuur zendt de aangiften onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen tot wiens kantoor de gemeente behoort.

§ 2. De hierboven bedoelde termijn kan door den hoofdambtenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19 worden verlengd.

§ 3. Belastingplichtigen, wier winstaangifte afhangt van de nog vast te stellen balans der onderneming, kunnen voorloopig volstaan met de beantwoording van het beschrijvingsbiljet *A*, en biljet *B*, indien hun dit is uitgereikt, voor memorie invullen. In dit geval zal echter die aangifte moeten volgen binnen acht dagen na den termijn voor die vaststelling bepaald, waartoe hun desverlangd de vereischte formulieren kosteloos worden verstrekt.

§ 4. Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar doet hij, die uit eigen hoofde of voor anderen belastingplichtig is, binnen vier weken daarvan onder vermelding van zijn adres en den grond zijner belastingplichtigheid schriftelijk aangifte ten kantore van den ontvanger der directe belastingen in de gemeente, waar hij ingevolge artikel 17 zal worden aangeslagen, of, indien aldaar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het bestuur der gemeente zendt in het laatste geval die aangifte onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen, tot wiens kantoor de gemeente behoort.

Daarop worden hem aangeteekend per post het biljet of de biljetten toegezonden, die hij ingevolge artikel 12 § 2 zou ontvangen hebben, bijaldien zijn belastingplicht reeds op 1 Mei had bestaan. Behoort hij tot de belastingplichtigen bedoeld bij artikel 1 *a* of tot de gemachtigden van belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *h*, aan wie het biljet *B* niet wordt uitgereikt, doch wenscht hij dit biljet niettemin te ontvangen, zoo maakt hij dezen wensch schriftelijk kenbaar aan den ontvanger of het gemeentebestuur vermeld in het eerste lid dezer paragraaf, te gelijk met zijne daarbedoelde aangifte.

Hij bezorgt het biljet of de biljetten, desgevorderd tegen ontvangbewijs, binnen drie weken na den dag der toezending ter plaatse waar hij de aangifte, vermeld in het eerste lid, heeft gedaan.

Het gemeentebestuur, dat het biljet of de biljetten ontving, zendt deze onverwijld aan den ontvanger.

Voorts is artikel 12 § 3 eerste en § 4 laatste lid hier van toepassing.

De in deze paragraaf genoemde termijnen kunnen door den hoofdambtenaar der directe belastingen, bedoeld bij art. 19, verlengd worden.

15. § 1. Bij verandering van de bijzonderheden in biljet *A* vermeld, binnen twee maanden nadat het biljet is ingeleverd, wordt daarvan binnen veertien dagen door den aangever schriftelijk kennis gegeven aan den ontvanger der directe belastingen in de gemeente waar de aanslag zal geschieden,

of zoo daar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het gemeentebestuur zendt deze kennisgeving onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen, tot wiens kantoor de gemeente behoort.

§ 2. Ieder die optreedt als bestuurder of beheerend vennoot van eene hier te lande gevestigde vennootschap, onderlinge verzekeringmaatschappij, coöperatieve vereeniging, of van eene vereeniging of stichting die een bedrijf of beroep uitoefent, of als boekhouder eener hier te lande gevestigde reederij, is gehouden daarvan schriftelijk binnen ééne maand kennis te geven bij het bestuur der gemeente waar hij woont.

Het gemeentebestuur handelt met deze kennisgeving op de wijze voorgeschreven in de laatste zinsnede der vorige paragraaf.

16. Hier te lande wonende beheerende vennooten van Nederlandsche vennootschappen en maatschappen, als bedoeld in art. 6 § 2, en van de in art. 1 *b* bedoelde commanditaire vennootschappen op aandeelen, bestuurders van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, coöperatieve en andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen, als ook boekhouders van hier te lande gevestigde reederijen mogen niet tot het doen van uitdeelingen of uitkeeringen, waarover volgens art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2 belasting verschuldigd is, overgaan, alvorens daarvan aangifte gedaan en de over vroegere uitdeelingen of uitkeeringen verschuldigde belasting betaald te hebben.

Bij liquidatie mogen de hier bedoelde uitdeelingen of uitkeeringen niet geschieden, alvorens de daarvoor verschuldigde belasting is voldaan.

HOOFDSTUK III.

AANSLAG, BEROEP.

17. De aanslag der belastingplichtigen geschiedt ter plaatse als volgt:

1°. Belastingplichtigen bedoeld bij artikel 1 *a*: in de gemeente waar zij wonen op 1 Mei of bij het begin van hunne belastingplichtigheid in het loopend belastingjaar.

De woonplaats van den binnen het Rijk wonenden man wordt geacht ook de woonplaats te zijn van zijne vrouw, van wie hij niet van tafel en bed gescheiden is.

Minderjarigen die geene handlichting hebben bekomen ingevolge art. 480 van het Burgerlijk Wetboek, onder curateele gestelden, krankzinnigen en afwezigen, voor wie de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander, worden, indien hun een aanslag moet worden opgelegd, aangeslagen in de gemeente waar hunne wettelijke vertegenwoordigers wonen, en zoo deze in het buitenland wonen, in de gemeente waar de gemachtigden dier vertegenwoordigers wonen, of de personen die hier te lande voor hen optreden.

Voor rondreizende of rondtrekkende personen zonder vaste woonplaats, wordt de plaats van het werkelijk verblijf daarvoor gehouden;

2°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *b* en *c*: ter plaatse waar de zetel dier lichamen of de boekhouder der reederij gevestigd is;

3°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *d*; te 's Gravenhage;

4°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *e*: ter plaatse waar de zetel der vennootschap of maatschap gevestigd is;

5°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *f*, *g*, *h*, *i* en *k*: ter plaatse waar hunne vertegenwoordigers, gemachtigden of agenten, expediteurs of andere personen die voor hen optreden gevestigd zijn of, bij gebreke van zoodanigen, de gemeente waar het bedrijf, beroep of ambt of de waardigheid, bediening of betrekking hier te lande wordt of zal worden uitgeoefend.

Strekt zich in het laatstbedoelde geval dat bedrijf, beroep of ambt of die waardigheid, bediening of betrekking uit over verschillende gemeenten, dan geldt als zoodanig de gemeente waar de uitoefening in het belastingjaar begint.

Bij verschil van gevoelen over de plaats waar een belastingplichtige moet worden aangeslagen, beslist de Minister van Financiën.

18. Aan art. 2, 1ste lid, der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63) wordt het volgende toegevoegd:

„Wij behouden Ons echter voor in eene gemeente meer dan een collegie van zetters in te stellen, in zoodanig geval het aantal leden van elk collegie, behoudens het bovenbedoelde maximum, te bepalen en de werkzaamheden onder die collegiën te verdeelen."

Aan art. 2, 2de lid, der evengenoemde wet wordt het volgende toegevoegd:

„Voor werkzaamheden echter betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten is, met afwijking van het bepaalde bij art. 5, tweede lid, een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën ambtshalve lid en voorzitter. Art. 14 en art. 16

zijn bij het verrichten dezer werkzaamheden niet van toepassing."

Aan art. 3 der evengenoemde wet wordt het volgende toegevoegd:

„Bij instelling van meer dan een collegie van zetters in eene gemeente geschiedt de benoeming der niet ambtelijke leden de eerste maal uit eene opgave door den Gemeenteraad binnen twee maanden na het instellen van het collegie of de collegiën in te zenden aan den Commissaris der Koningin in de provincie, die het tijdstip van het optreden der benoemden bepaalt.

„De helft der aldus benoemde leden treedt af met het einde van het volgend jaar, de overigen twee jaar later, overeenkomstig de regelen bij art. 4, 3de en 4de lid, dezer wet bepaald."

19. § 1. De aanslag wordt in elke gemeente vastgesteld:

a. voor de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a*, indien zij niet behooren tot dezulken aan wie ingevolge art. 12 § 2 het biljet *B* wordt uitgereikt: door een der collegiën van zetters bedoeld bij de wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63);

b. voor alle overige belastingplichtigen: door eene commissie bestaande uit een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën, een lid benoemd door Gedeputeerde Staten, een lid benoemd door den Gemeenteraad en een lid benoemd door den Kantonrechter in wiens rechtsgebied de commissie volgens Onze aanwijzing is gevestigd.

Bij het regelen van aanslagen van hen, die belastingplichtig zijn naar de vermogensbelasting, maakt een door den Minister van Financiën aan te wijzen inspecteur der registratie deel uit der commissie.

Voor elk der leden wordt op dezelfde wijze een plaatsvervanger benoemd.

Voorzitter der commissie is de hierboven bedoelde hoofdambtenaar der directe belastingen.

§ 2. Wij behouden Ons voor om in ééne gemeente meerdere commissiën bedoeld bij § 1 *b*, of voor meerdere gemeenten te zamen, gelegen in dezelfde provincie, slechts ééne zoodanige commissie in te stellen. Geschiedt dit laatste, zoo bestaat de commissie uit een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën, twee leden benoemd door Gedeputeerde Staten en een lid benoemd door den Kantonrechter in wiens rechtsgebied de door Ons aangewezen standplaats der commissie is gevestigd. (1)

Verder zijn de drie laatste zinsneden der vorige paragraaf van toepassing.

§ 3. Waar in deze wet gesproken wordt van de commissie van aanslag wordt daaronder verstaan, zoowel het collegie van zetters belast met den aanslag, als de commissiën bedoeld bij § 1 *b* en § 2.

§ 4. De commissiën van aanslag zijn gehouden elkander de vereischte inlichtingen te verschaffen, die zij geven kunnen.

Daarenboven kan de Minister van Financiën voor een bepaalde gemeente of groep van gemeenten Adviseurs benoemen, wier taak het is, om ieder afzonderlijk of vergaderd onder voorzitterschap van den door genoemden Minister aan te wijzen hoofdambtenaar der directe belastingen, de inlichtingen te verschaffen, waartoe zij in staat en bevoegd zijn omtrent aanslagen van belastingplichtigen.

§ 5. Op de commissiën bedoeld bij § 1 *b* en § 2 en de bij § 4 bedoelde Adviseurs is van toepassing het bepaalde bij art. 1, 2de lid, art. 5, 1ste, 4de, 5de en 6de lid, art. 8, 1ste lid, art. 10, 1ste lid, art. 11 en art. 12 der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63).

Mede is van toepassing het bepaalde bij art. 5, 2de lid, voor zoover daarvan niet bij §§ 1 en 2 is afgeweken.

De kosten van het lokaal, daaronder begrepen die van menbeleering, verlichting, verwarming en schoonhouden daarvan, ten behoeve van meer dan een collegie van zetters in dezelfde gemeente, van de commissiën als bedoeld in § 1 *b* en van de Adviseurs bedoeld bij § 4, komen ten laste van het Rijk.

§ 6. De niet ambtelijke leden van de commissiën van aanslag en hunne plaatsvervangers leggen, alvorens hunne werkzaamheden tot uitvoering dezer wet aan te vangen, ten overstaan van den voorzitter den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik, als lid (plaatsvervangend lid) van de commissie van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, overeenkomstig de bepalingen der wet met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen en dat ik betgeen mij in mijn ambt nopens aanslagen in de genoemde belasting, vermogens, inkomsten, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijven, beroepen ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt of medegedeeld wordt, zal geheim houden. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat beloof ik.)"

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

(1) Zie het besluit van 28 October 1893, S. 157.

Wegens het afleggen van den eed of belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

Bij herbenoeming wordt geene nieuwe eed of belofte gevorderd, doch wordt van de vroeger afgelegde verklaring door den voorzitter op de nieuwe akte van aanstelling melding gemaakt.

§ 7. De commissie van aanslag brengt de aanslagsregeling ten einde binnen den tijd door den Commissaris der Koningin in de provincie te bepalen. Is dat werk niet binnen dien tijd gereed, dan wordt het door het ambtelijk lid of de ambtelijke leden van elke commissie met den burgemeester der gemeente, waar de aanslag ingevolge art. 17 moet geschieden, ten spoedigste volbracht. In dit geval wordt bij verschil van meening tusschen den burgemeester en een ambtelijk lid beslist door den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente gelegen is.

§ 8. De benoeming van de leden der commissiën bedoeld bij § 1 *b* en § 2 en der Adviseurs bedoeld bij § 4 geschiedt telkens voor vier jaren. De aftredenden zijn herbenoembaar.

De diensttijd der niet ambtelijke leden en hunne plaatsvervangers gaat in met den eersten Jannari. Vóór den eersten November van het voorafgaande jaar worden zij benoemd. Zij kunnen tusschentijds bij een met redenen omkleed besluit worden ontslagen door de autoriteit die hen benoemd heeft.

Bij tusschentijds ontslag of overlijden van een niet ambtelijk lid of plaatsvervanger wordt onverwijld door de autoriteit, die dat lid of dien plaatsvervanger benoemd heeft, een ander in zijne plaats benoemd. De tusschentijds benoemde treedt af op het tijdstip waarop degene, in wiens plaats hij benoemd is, zou hebben moeten aftreden.

20. Indien de commissie van aanslag nadere toelichting eener aangifte noodig acht, kan zij den aangever daartoe in de gelegenheid stellen. Tenzij de aangever schriftelijk zijn verlangen te kennen geeft om door de commissie zelve gehoord te worden, geschiedt deze nadere toelichting aan den voorzitter.

21. § 1. Indien de commissie van aanslag geen bedenking heeft tegen de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag ingevolge deze wet moet geschieden, wordt de aanslag door haar, behoudens de bepalingen van § 3, in overeenstemming met die aangifte vastgesteld.

De commissie is bevoegd den aanslag vast te stellen naar een hooger dan het aangegeven bedrag, indien dit laatste, om welke reden ook, haar te laag voorkomt.

§ 2. De aanslag van hem, die van het in § 1 bedoelde bedrag geen aangifte heeft gedaan, wordt ambtshalve geregeld.

§ 3. Aan de aangifte van hem, wien naar de meening van de commissie van aanslag geen aanslag moet worden opgelegd, wordt, behoudens het bepaalde in het tweede lid dezer paragraaf, geen verdere behandeling gegeven.

Indien in de commissie van aanslag verschil van meening ontstaat tusschen de meerderheid van de commissie en den voorzitter over de vraag of aan iemand uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen een aanslag moet worden opgelegd, wordt deze vraag onderworpen aan het oordeel van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de standplaats der commissie gelegen is, die haar, bijaldien het verschil de toepassing van art 1, art. 2 § 5 en art. 7 betreft na raadpleging van den Rijksadvocaat, beslist. Deze beslissing is voor de commissie van aanslag verbindend.

Indien in de commissie van aanslag verschil van meening ontstaat tusschen de meerderheid van de commissie en den voorzitter over het bedrag naar hetwelk de aanslag moet geregeld worden, dan wordt dat geschil onderworpen aan het oordeel van den hierboven genoemden Provincialen Inspecteur, die in dat geval het bedrag vaststelt, doch tot geen hoogere som dan het hoogste en geen lagere dan het laagste der bedragen waarover het geschil loopt. Ook deze beslissing is voor de commissie van aanslag verbindend.

§ 4. Indien eene uitspraak op een bezwaarschrift krachtens de wet van 22 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) wijziging brengt in de bepaling van het vermogen, naar hetwelk de aanslag in deze belasting is geregeld, wordt deze aanslag, zoodra de uitspraak niet meer voor beroep vatbaar is, herzien.

22. § 1. De aanslagen worden ten kohiere gebracht.

Die van reederijen worden gesteld ten name van den boekhouder, onder vermelding van diens hoedanigheid.

Die van de in § 2 van artikel 7 bedoelden worden gesteld ten name der voor deze schuld ieder voor het geheel aansprakelijke hier te lande wonende beheerende vennooten, met toevoeging der woorden: voor buitenlandsche vennooten.

Die van de onder §§ 3, 4 en 5 van artikel 7

genoemde belastingplichtigen worden gesteld te hunnen name, onder bijvoeging van den naam en de hoedanigheid van hen, in wier persoon zij krachtens dat artikel belastingplichtig zijn. Voor de toepassing van artt. 24, 25, 27, 29, 30 en 32 wordt deze persoon als de belanghebbende of aangeslagene beschouwd.

§ 2. In de kohieren wordt het bedrag der inkomsten niet vermeld.

§ 3. Aan hen, die aangiften in gesloten omslag hebben ingeleverd, wordt het aanslagbiljet mede in gesloten omslag uitgereikt.

Aanslagbiljetten, welke voor geheele of gedeeltelijke aanzuivering in gesloten omslag worden aangeboden, worden, na voldaanteekening, in gesloten omslag teruggegeven.

§ 4. De aanslagbiljetten worden uiterlijk binnen veertien dagen na de afkondiging van het kohier uitgereikt.

23. Hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag, hem uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen opgelegd, kan, tenzij hij de aangifte niet deed, waartoe hij gehouden was, zelf of door een gemachtigde, binnen zes weken na de afkondiging van het kohier, of in het geval bedoeld in § 4 van art. 21, binnen zes weken na de dagteekening der daarbedoelde uitspraak, een gemotiveerd bezwaarschrift bezorgen bij den voorzitter der commissie van aanslag, die hem den aanslag heeft opgelegd, en wel tegen gedagteekend ontvangbewijs of aangeteekend per post.

Voor zoover het bezwaar gegrond is op de bepalingen van art. 1, art. 2 § 5 en art. 7, wordt gehandeld, gelijk in art. 21 § 3, 2de lid, is voorgeschreven. Ook dan is de beslissing van den Provincialen Inspecteur voor de commissie van aanslag verbindend.

Heeft de Provinciale Inspecteur reeds vroeger in die zaak eene beslissing genomen, zoo wordt hem, onder mededeeling van het bezwaarschrift, eene nadere beslissing gevraagd.

Indien hij, die een bezwaarschrift heeft ingediend, of zijn gemachtigde, het verlangen daartoe heeft te kennen gegeven, wordt hij te zijner keuze door de commissie van aanslag of haren voorzitter en, in het geval bedoeld bij het tweede lid, door den Provincialen Inspecteur gehoord.

24. Op de bezwaarschriften wordt uitspraak gedaan door de commissie van aanslag, die daarvan den aangeslagene kosteloos kennis geeft, hetzij tegen gedagteekend ontvangbewijs of wel aangeteekend per post.

25. § 1. Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak der commissie op zijn bezwaarschrift omtrent zijn aanslag, kan, binnen dertig dagen na de dagteekening van het ontvangbewijs of van de aanteekening per post, in beroep komen bij den Raad, ingesteld bij art. 29 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223).

§ 2. Hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag hem ambtshalve opgelegd wegens het nalaten eener aangifte, waartoe hij gehouden was, kan hij dien Raad in beroep komen binnen zes weken na den dag van afkondiging van het kohier.

§ 3. Beroep op den Raad staat mede open binnen veertien dagen nadat die uitspraken zijn gedaan aan den voorzitter der commissie van aanslag tegen uitspraken der commissie op bezwaarschriften omtrent den aanslag of de inkomsten.

Maakt de voorzitter van dat beroep gebruik, dan geeft hij binnen drie dagen hiervan den belanghebbende kennis op de wijze bij art. 24 voorgeschreven.

§ 4. Het beroep geschiedt door toezending van een met redenen omkleede memorie aan den voorzitter van den Raad op de wijze bepaald bij art. 23 1ste zinsnede.

Bij de memorie wordt in het geval bedoeld bij § 1 van dit artikel een afschrift van de uitspraak der commissie, in dat bedoeld bij § 2 het aanslagbiljet overgelegd.

§ 5. Het beroep van den voorzitter op den Raad van beroep wordt door dezen niet in behandeling genomen alvorens dertig dagen zijn verstreken nadat de kennisgeving bedoeld bij § 3 is uitgereikt of verzonden.

26. De voorzitter, de leden en de plaatsvervangende leden van den Raad leggen, alvorens werkzaamheden hun bij deze wet opgedragen aan te vangen, ten overstaan van den Commissaris der Koningin in de provincie den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik als voorzitter (lid), (plaatsvervangend lid) van den Raad van beroep ingesteld bij de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), overeenkomstig de bepalingen der wet tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen, en dat ik hetgeen mij in mijn ambt nopens aanslagen in die belasting, inkomsten, vermogens, uitdeelingen of uitkeeringen, bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt

of medegedeeld wordt, zal geheim houden. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat beloof ik)."

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed of belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

27. Alvorens op een beroep uitspraak te doen stelt de Raad den belanghebbende die het mocht verlangen, in de gelegenheid om zijne bezwaren mondeling toe te lichten. Dit verlangen geeft de belanghebbende te kennen in de memorie bedoeld bij art. 25 § 4. Is het beroep ingesteld door den voorzitter der commissie van aanslag, zoo doet de belanghebbende die kennisgeving binnen acht dagen, nadat hem van dat beroep bericht is gezonden. De voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger wordt steeds door den Raad gehoord.

Elke memorie wordt ten minste twintig dagen vóór de behandeling aan den voorzitter der commissie ter beoordeeling gezonden.

Zoowel de belanghebbende als de voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger worden door den voorzitter ten minste vijf dagen vóór de vergadering schriftelijk opgeroepen.

Bij verhindering van den belanghebbende om zelf in de vergadering van den Raad te verschijnen kan diens gemachtigde worden toegelaten, indien de redenen van verhindering aan den voorzitter gegrond voorkomen.

De behandeling der zaak wordt, zoo noodig, door den voorzitter verdaagd.

De belanghebbende en de commissie van aanslag en haar voorzitter kunnen schriftelijke toelichtingen aan den Raad overleggen.

28. De voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger is bevoegd zoowel zijn advies op de memorie als zijn beroep toe te lichten uit gegevens, waaromtrent hem geheimhouding is opgelegd.

29. De Raad is bevoegd bij zijne uitspraak een aanslag op te leggen, afwijkende zoowel van de aangifte als van den ambtshalve opgelegden aanslag en van het advies van de commissie van aanslag of haren voorzitter.

De raad is echter onbevoegd tot verlaging van den aanslag, opgelegd aan hem, die de aangifte, waartoe hij gehouden was, niet heeft gedaan, tenzij de aangeslagene hebbe aangetoond, dat de aanslag te hoog was.

Bij de behandeling zijner zaak kan den aangeslagene worden toegestaan om zijne aangifte te verbeteren.

Indien omtrent de juistheid der aangifte naar biljet *B* of *C* twijfel overblijft en bezwaar is tegen toepassing van het eerste lid van dit artikel, of indien twijfel overblijft omtrent de juistheid der aangifte in biljet *A* omtrent vermogen, kan de Raad hem, die bij zijne aangifte volhardt, uitnoodigen om die in de vergadering van den Raad door een der volgende verklaringen te bevestigen:

„Ik verklaar, dat de inkomsten (het vermogen) (de uitdeeling, de uitkeering) bij de aangifte, die hier voor mij ligt, te goeder trouw, naar mijn beste weten, zonder iets te verzwijgen, is (zijn) opgegeven, en die inkomsten (de waarde van dat vermogen) (die uitdeeling, die uitkeering) overeenkomstig de wet, te goeder trouw, naar mijn beste weten, berekend is (zijn)."

„Ik verklaar, dat ik te goeder trouw vermeen, dat ik geen inkomsten, (vermogen), (uitdeeling of uitkeering) had aan te geven, waarvoor naar de wet belasting verschuldigd is."

Van de handeling wordt proces-verbaal opgemaakt, waarin de verklaring opgenomen en door den aangever onderteekend wordt.

Het proces-verbaal wordt door den voorzitter en de leden van den Raad onderteekend.

In de bevestigde aangifte wordt berust.

De aanslag van hem, die weigert of, daartoe overeenkomstig het in het 3de lid van art. 27 bepaalde opgeroepen, in gebreke blijft de verklaring af te leggen en te onderteekenen, wordt niet verlaagd of opgeheven.

In geval van ziekte, afwezigheid buiten het Rijk of andere wettige reden van verhindering, kan de verklaring, met toelating van den Minister van Financiën, krachtens eene bijzondere volmacht, worden afgelegd.

Het verzoekschrift om toelating wordt door tusschenkomst van den voorzitter van den Raad aan den Minister gezonden.

30. De aanslag bij de uitspraak van den Raad op een beroep van den aangeslagene vastgesteld of gehandhaafd, wordt verhoogd met:

vijf en twintig ten honderd van de hoofdsom van den aanslag, indien de aangeslagene de aangiften, waartoe hij gehouden was, niet heeft gedaan;

vijf en twintig ten honderd van de verhooging der belasting in hoofdsom, indien de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag moet geschieden, te laag is gedaan.

31. De Raad kan de commissie van aanslag hooren nopens de berekening van inkomsten, uitdeelingen, uitkeeringen of vermogen en deskundigen raadplegen omtrent waardebepalingen en afschrijvingen.

32. De uitspraak van den Raad, door den voorzitter en den secretaris onderteekend, wordt aan den belanghebbende gezonden en in afschrift medegedeeld aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, die voor zooveel noodig voor de uitvoering zorgt.

33. De bepalingen van art. 37 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) gelden ook voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

HOOFDSTUK IV.

BIJZONDERE BEPALINGEN.

34. Handelsreizigers, kramers en alle verdere personen, die hun bedrijf of beroep rondtrekkende uitoefenen, voor zoover zij behooren tot de bedoelden bij art. 1 *a*, *h* en *k*, zijn gehouden onverminderd hunne verplichtingen omschreven bij artt. 12 en 14, zich ter plaatse binnen het Rijk, waar zij zich na het begin van het belastingjaar het eerst bevinden, bij het gemeentebestuur schriftelijk aan te melden, met opgaaf van hun naam, hunne woonplaats en hun bedrijf of beroep. Ten blijke dat zij hieraan voldaan hebben, ontvangen zij kosteloos een door of vanwege het hoofd van dat bestuur onderteekend Bewijs, dat zij gehouden zijn mede te onderteekenen en op aanvraag aan ambtenaren der directe belastingen te vertoonen.

Van de hierbedoelde opgaaf wordt door het gemeentebestuur onverwijld afschrift gezonden aan den ontvanger der directe belastingen, onder wiens kantoor de plaats gelegen is, waar ingevolge art. 17 de aanslag moet geschieden.

Buitenslands gevestigden, indien zij hier te lande geen kantoren of vaste inrichtingen hebben, bekomen het Bewijs slechts op verklaring van den ontvanger, dat zij niet door hem belastingplichtig worden geacht of wel den door hem voorloopig naar deze wet geregelden aanslag betaald of voor het bedrag daarvan, ten zijnen genoege, borg gesteld hebben; een en ander behoudens hunne verplichting tot bijbetaling en hun recht op teruggave ten gevolge van de definitieve vaststelling van hun aanslag.

De ontvanger geeft, onder overlegging der aangifte, van den door hem geregelden aanslag onverwijld kennis aan den voorzitter der commissie van aanslag, die den aanslag moet regelen.

35. Het is aan ieder verboden om hetgeen hem uithoofde van zijn, hetzij tegenwoordig, hetzij vroeger ambt nopens aanslag in deze belasting, inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijf, beroep, waardigheid, bediening, betrekking of werkzaamheden van anderen gebleken of medegedeeld is, verder bekend te maken dan voor de uitoefening van zijn ambt of betrekking in dienst van het Rijk gevorderd wordt.

36. De gemeentebesturen zijn gehouden aan de hoofdambtenaren der directe belastingen op hun verzoek kosteloos inzage van de kohieren der hoofdelijke omslagen naar het inkomen te geven en toe te laten, dat zij daarvan uittreksel of afschrift nemen of doen nemen.

De ambtenaren ressorteerende onder het Departement van Financiën geven aan de hoofdambtenaren der directe belastingen, voor zooveel noodig, inlichtingen volgens regelen door den Minister van Financiën te stellen.

37. Aan belastingplichtigen bedoeld in art. 1 *a*, *b* en *c*, die in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen wegens door hen uitgeoefende bedrijven, beroepen of ondernemingen in het patentrecht of eene belasting naar de inkomsten zijn aangeslagen, wordt op hun verzoekschrift ontheffing van belasting verleend voor de som, gedurende het voorafgaand belastingjaar uit dien hoofde in die koloniën of bezittingen door hen betaald.

De ontheffing kan echter voor belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a* en *c* de hoofdsom, voor belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *b* twee derden der hoofdsom naar deze wet door hen in het loopend belastingjaar verschuldigd niet te boven gaan.

Bijaldien de belasting in die koloniën of bezittingen is berekend naar inkomsten of uitdeelingen, kan de ontheffing niet meer bedragen dan twee ten honderd van het bedrag daarvan.

De verzoekschriften moeten uiterlijk binnen zes maanden na de afkondiging van het kohier, waarop de aanslag hier te lande voorkomt, aangeteekend per post toegezonden of tegen ontvangbewijs worden uitgereikt aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente gelegen is, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

Het verzoekschrift moet vergezeld gaan van bewijsstukken of gewaarmerkte afschriften daarvan.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld, gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak aangeteekend per post of tegen gedagteekend ontvangbewijs kosteloos aan dengeen die het verzoek heeft gedaan.

38. Bij overlijden van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *a* en *d*, en van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *h*, die hier te lande persoonlijk werkzaam is, wordt aan de erfgenamen op hun verzoekschrift ontheffing verleend van den aanslag van den overledene over de maanden van het belastingjaar, of, bij aanslag voor korteren tijd, over die, waarover de aanslag loopt, die tijdens dat overlijden nog niet zijn ingetreden.

Gelijke ontheffing wordt op zijn verzoekschrift verleend aan den belastingplichtige, bedoeld in art. 1 *a*, die in den loop van het belastingjaar het Rijk metterwoon verlaat, voor zijn aanslag over de maanden van het jaar, die tijdens zijn vertrek, of indien het verzoekschrift eerst na het vertrek is ingediend, tijdens de indiening nog niet zijn ingetreden.

De verzoekschriften moeten uiterlijk binnen zes weken na het overlijden of vertrek, aangeteekend per post, toegezonden, of tegen ontvangbewijs uitgereikt worden aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente is gelegen, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

Verlenging van dezen termijn tot uiterlijk zes maanden kan door den Minister van Financiën worden toegestaan.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld, gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak in gesloten omslag, aangeteekend per post, of tegen gedagteekend ontvangbewijs, kosteloos aan dengeen, die het verzoek heeft gedaan.

39. Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak van den Provincialen Inspecteur op zijn verzoekschrift krachtens artt. 37 en 38 dezer wet ingediend, kan binnen dertig dagen, nadat zij hem is toegezonden, daarvan bij Ons in beroep komen. Als datum van toezending geldt die der aanteekening per post of die van het gedagteekend ontvangbewijs.

Door Ons wordt beslist den Raad van State gehoord.

40. Wanneer het inkomen naar hetwelk de aanslag van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *a*, *d* en *h* is geregeld, door het staken van eenig bedrijf of beroep of ontslag uit een ambt, waardigheid, bediening of betrekking, of, voor zooveel de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a* betreft, door het ophouden van inkomsten als bedoeld bij art. 2 § 1 *b* in den loop van het belastingjaar met meer dan één vierde is verminderd, kan aan den belastingplichtige geheele of gedeeltelijke ontheffing van nog niet vervallen termijnen van belasting worden verleend door den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente is gelegen, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak, na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak in gesloten omslag aangeteekend per post of tegen gedagteekend ontvangbewijs, kosteloos aan dengeen, die het verzoek heeft gedaan.

Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak van den Provincialen Inspecteur op zijn verzoekschrift kan binnen dertig dagen in beroep komen bij den Minister van Financiën.

Als datum van toezending geldt die der dagteekening per post of die van het gedagteekend ontvangbewijs.

41. Bij overlijden van den aangeslagene zijn de erven in al hunne goederen voor het niet aangezuiverde gedeelte van diens aanslag aansprakelijk, voor zooveel schulden van den boedel van den overledene ten hunnen laste komen.

42. Ieder erfgenaam, de executeur-testamentair of de bewindvoerder over de nalatenschap is bevoegd de aangifte te doen, bezwaarschriften in te dienen en in beroep te komen omtrent den aanslag van een overledene, alsof hij zelf belastingplichtig ware.

43. De Provinciale Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen kan, onverschillig of al dan niet een bezwaarschrift is ingediend, op voorstel van de commissie van aanslag ontheffing van belasting verleenen, indien hem in den loop van het belastingjaar of van het volgend belastingjaar blijkt, dat de aanslag van een belastingplichtige te hoog is bepaald.

Daarenboven behouden Wij Ons voor om in bijzondere gevallen vanwege dwaling of onwillig verzuim kwijtscheldingof vermindering of teruggaaf van de hoofdsom en van de ingevolge artikel 30 opgelegde verhooging te verleenen.

44. De ambtenaren der directe belastingen zijn bevoegd om, op schriftelijke lastgeving van den

voorzitter der commissie van aanslag, welke desgevorderd moet worden vertoond, met machtiging van den kantonrechter en vergezeld van een door dezen aangewezen persoon bij dag en op de gewone voor den arbeid bestemde uren in de fabrieken, werkplaatsen en andere vaste inrichtingen en op de vaartuigen van de belastingplichtigen en van hen, die vermoed worden belastingplichtig te zijn, de bijzonderheden op te nemen, bedoeld in art. 12, § 1 II, zonder nochtans inzage van boeken of schrifturen te kunnen nemen, tenzij de belastingplichtige dit verlangt.

Deze bevoegdheid strekt zich niet uit tot de fabrieken, werkplaatsen, andere vaste inrichtingen en vaartuigen van hen, wier aanslag voor het loopend belastingjaar reeds door de commissie van aanslag of, in geval van beroep van den aangeslagene, door den Raad van beroep is vastgesteld.

Zij betreden geen woning, tenzij dit noodzakelijk is om de bovengenoemde lokalen te betreden.

Van dit binnentreden wordt door hem procesverbaal opgemaakt en binnen vier en twintig uren aan dengenen, wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

45. Bestuurders van de bij art. 1 *b* en *c* bedoelde naamlooze vennootschappen, coöperatieve vereenigingen, andere vereenigingen en stichtingen, die een bedrijf of beroep uitoefenen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en sociëteiten, alsook beheerende vennooten van hier te lande gevestigde commanditaire vennootschappen op aandeelen en boekhouders van hier te lande gevestigde reederijen, zijn gehouden binnen veertien dagen na de vaststelling van balans of rekening een zoodanig uittreksel als noodig is tot toelichting der winst, uitkeeringen of uitdeelingen te doen toekomen aan den voorzitter der commissie van aanslag, bedoeld bij art. 19 § 1 *b* of § 2, die den aanslag moet regelen.

46. De stukken krachtens deze wet op te maken en uit te vaardigen, quitantiën van betaalde belasting, zoomede de processtukken, daaronder begrepen vonnissen en afschriften van vonnissen betreffende de toepassing van deze wet, zijn vrij van zegel en worden, voor zoover aan de formaliteit van registratie onderworpen, kosteloos geregistreerd.

HOOFDSTUK V.

BEPALINGEN VAN STRAFRECHTERLIJKEN AARD.

47. § 1. Hij, die persoonlijk of door een bijzonder daartoe gemachtigde opzettelijk eene valsche verklaring, als bedoeld bij art. 29, aflegt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Ontzetting van de in artikel 28 n°. 1—4 van het Wetboek van Strafrecht vermelde rechten kan worden uitgesproken.

§ 2. Hij, die opzettelijk de bij art. 35 opgelegde geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden, met of zonder ontzetting van het recht om ambten te bekleeden.

Hij, aan wiens schuld schending van de geheimhouding te wijten is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Geen vervolging wordt ingesteld dan op klachte van hem, ten aanzien van wien de geheimhouding is geschonden.

§ 3. Ieder die, daartoe gehouden, nalaat de vragen, betreffende de bijzonderheden, bedoeld bij art. 12 § 1, I, III en IV in het hem, aan zijne firma of aan de stichting of sociëteit, waarvan hij bestuurder is, uitgereikt of toegezonden beschrijvingsbiljet *A* stellig, duidelijk en zonder voorbehoud naar waarheid te beantwoorden en dit antwoord te onderteekenen, of wel nalaat dit biljet tijdig ter voorgeschreven plaatse in te dienen, wanneer het niet reeds vroeger is teruggehaald, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 100.

§ 4. De belastingplichtige, die, ook zonder dat hem een biljet is uitgereikt, niet voldoet aan de hem in art. 14 § 1 eerste lid en art. 14 § 4 eerste lid opgelegde verplichtingen, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 50.

§ 5. Hij, die daartoe gehouden, nalaat de verplichtingen na te komen bedoeld bij art. 15 § 1 eerste lid, en art. 15 § 2 eerste lid, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste *f* 25.

Gelijke straf wordt opgelegd in geval van overtreding van art. 45.

§ 6. Overtreding van art. 16 wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 400.

§ 7. Personen, die van een bewijs voorzien moeten zijn als bedoeld in art. 34 en die in gebreke blijven dit bewijs op aanvrage aan bevoegde ambtenaren te vertoonen, worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 25.

Geven zij ter bekoming van dat bewijs aan het bevoegd gezag een valschen naam, woonplaats, bedrijf of beroep op, of maken zij gebruik van

het aan een ander afgegeven bewijs, dan worden zij gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 150.

48. De feiten strafbaar volgens art. 47 § 1 en § 2 dezer wet, worden beschouwd als misdrijven, behalve voor de toepassing van artikel 57 en 58 van het Wetboek van Strafrecht, in de plaats waarvan wordt toegepast artikel 62 1ste en 2de lid van dat wetboek.

De feiten strafbaar volgens art. 47 §§ 3—7 dezer wet, worden beschouwd als overtredingen.

49. Met het opsporen van overtredingen dezer wet zijn, behalve de in artikel 8 nº. 1º.—4º. en 6º. van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de ambtenaren der directe belastingen.

Zij maken van hunne bevinding proces-verbaal op, dat den bekeurde wordt beteekend op de wijze voorgeschreven bij artikel 144 van het Wetboek van Strafvordering.

50. De feiten strafbaar volgens de bepalingen van art. 47 §§ 3—7 dezer wet worden vanwege den Minister van Financiën vervolgd op de wijze bedoeld bij art. 141 2º. van het Wetboek van Strafvordering.

51. Wanneer in de gevallen bedoeld bij art. 47 §§ 3—7 is aan te nemen, dat bij den bekeurde geen opzet tot ontduiking van belasting heeft bestaan, kan hij, mits vóór de dagvaarding, door of vanwege den Minister van Financiën tot transactie over de geldboete worden toegelaten.

52. Wanneer eene bekeuring wegens overtreding van art. 47 § 3 of § 4 bij transactie is beëindigd of eene veroordeeling te dier zake onherroepelijk is geworden, slaat de commissie van aanslag, indien dit noodig is, den bekeurde of veroordeelde alsnog ambtshalve aan of herziet zij zijn reeds vastgestelden aanslag. Is de vroegere aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan wordt deze door dien Raad herzien.

De commissie van aanslag en de Raad gedragen zich naar de uitspraak des rechters.

Art. 23 is hier niet van toepassing. De aanslag wordt ook in het geval van herziening aangemerkt als een aanslag ambtshalve.

De aanslag of verhooging van aanslag wordt alsnog ten kohiere gebracht.

Is de verhooging van aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan kunnen daartegen geen bezwaarschriften worden ingediend en staat daartegen geen beroep open.

53. Zijn bestuurders van stichtingen of sociëteiten in hunne betrekking als zoodanig wegens overtreding van art. 47 § 3 of § 4 onherroepelijk veroordeeld of is eene tegen hen te dier zake ingestelde bekeuring bij transactie beëindigd, dan wordt, met inachtneming van het in art. 52 bepaalde, aan die lichamen, zoo dit noodig is, alsnog een aanslag opgelegd of de reeds vastgestelde aanslag herzien.

HOOFDSTUK VI.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN.

54. In afwachting van nadere wettelijke regeling worden op deze belasting geene opcenten ten behoeve van gemeenten of provinciën geheven.

55. Bepalingen omtrent meting van Rijkswege van binnenvaartuigen en de daarvoor in rekening te brengen kosten, worden vastgesteld bij algemeenen maatregel van bestuur.

56. De inkomsten in art. 4 § 2 bedoeld, blijven bij den aanslag van het belastingjaar 1894—1895 buiten aanmerking.

57. Voor belastingplichtigen, wier inkomsten volgens artikel 4 § 3, 1ste en 2de lid, zouden moeten worden berekend naar de uitkomsten van aan den aanvang van de heffing dezer belasting voorafgaande jaren, doch die bij hunne aangifte met redenen aantoonen, dat die uitkomsten geen betrouwbaren maatstaf opleveren voor de berekening van vermoedelijke inkomsten in het eerste belastingjaar, wordt in dat jaar de jaarlijksche winst of belooning begroot, naar de ontvangen bedragen welke volgens artikel 4 als grondslag zouden moeten gelden, doch met inachtneming der redenen, die erkend worden eene afwijking noodig te maken, en geschiedt in de twee volgende belastingjaren de berekening naar de inkomsten, verkregen sedert den aanvang van het kalender- of boekjaar waarin de heffing dezer belasting aanvangt.

58. § 1. In art. 4, 1º. en art. 24 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* nº. 22) vervallen de woorden: „van beschrijving".

In art. 4, 2º. vervallen de woorden: „en der acten van patent".

Art. 8, derde lid, wordt vervangen door:

„Met afwijking van het in de beide voorafgaande leden bepaalde, zijn de aanslagen wegens belasting op bedrijfs- en andere inkomsten op de voljaarskohieren invorderbaar in vijf gelijke termijnen; voor zooveel de betaling bij termijnen niet geheel of gedeeltelijk is verboden en behoudens

de uitzonderingen bij het volgend artikel gemaakt. De eerste termijn vervalt den laatsten Augustus, de tweede den laatsten October, de derde den laatsten December, de vierde den laatsten Februari en de vijfde den laatsten April van het belastingjaar.

Aan het slot van art. 8 wordt het volgende toegevoegd:

„Met afwijking van het in het vierde lid van dit artikel bepaalde is voor aanslagen op kohieren welke na den laatsten Augustus zijn afgekondigd, de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten invorderbaar in zooveel gelijke termijnen, als er na de maand, waarin de afkondiging plaats had, nog tijdvakken van twee maanden als bovenbedoeld in het dienstjaar overblijven. Blijft zulk een tijdvak niet over, dan is de belasting dadelijk in haar geheel invorderbaar.

In art. 9 2°. dier wet vervallen de woorden: „en het regt van patent" en wordt in de plaats van: „die middelen" gelezen „dat middel".

Artikel 9 3°. wordt vervangen door:

„3°. voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten aangaat, wanneer de aanslagen betreffen uitdeelingen van naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve en andere vereenigingen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en reederijen of uitdeeling van winstaandeelen aan buitenslands gevestigde vennooten, of wel buitenslands gevestigden, die hier te lande geene vaste inrichtingen, kantoren of in Nederland gevestigde vertegenwoordigers hebben; voorts wanneer blijkt, dat de belastingschuldige het Rijk met der woon wil verlaten, met wegvoering der meubelen."

Aan het slot van art. 15 worden de volgende leden toegevoegd:

„Met afwijking van het in het tweede lid van dit artikel bepaalde kunnen voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten betreft, verzet en terugvordering uimmer de hoegrootheid van den aanslag of de bepaling van inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen van den aangeslagene betreffen, noch gegrond zijn op het niet ontvangen van aanslagbiljet, waarschuwing of aanmaning.

„Terugvordering van betaalde belasting op bedrijfs- en andere inkomsten heeft plaats bij dagvaarding van den Minister van Financiën voor de arrondissements-rechtbank, tot welker gebied het ontvangkantoor behoort. De dagvaarding wordt beteekend aan den ontvanger van dit kantoor."

Art. 17 is ten deze niet van toepassing.

§ 2. In de considerans en in de artt. 1 en 2 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 177), wordt in plaats van: „en het regt van patent" en „en het patentregt" gelezen: „en de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten."

§ 3. In de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 60), vervallen in de considerans en in de artt. 2 en 3 de woorden: „of het regt van patent", in art. 1 de woorden: „en art. 28, eerste zinsnede, der wet op het regt van patent van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34)".

§ 4. Voor aanslagen betreffende het recht van patent over het dienstjaar 1893—1894 en vroeger, blijven echter de in dit artikel gewijzigde bepalingen van kracht.

59. Onder vroegere belastingjaren worden in deze wet ook verstaan tijdperken van twaalf maanden, beginnende 1 Mei en eindigende 30 April, voorafgegaan aan 1 Mei 1894.

60. De heffing dezer belasting vangt aan op 1 Mei 1894.

Behoudens het bepaalde bij § 4 van art. 58, vervalt op dat tijdstip de wet van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34), gewijzigd bij die van:

6 April 1823 (*Staatsblad* n°. 14),
16 Juni 1832 („ „ 30),
24 April 1843 („ „ 16),
22 April 1852 („ „ 61),
8 Mei 1869 („ „ 77),
17 April 1887 („ „ 64).

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 2den October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 17 *Oct.* 1893.)

—

5 *October* 1893. BESLUIT, houdende beslissing, in verband met art. 54*bis* der wet op het lager onderwijs, dat de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A), vroeger Christelijk Gereformeerde gemeente, rechtspersoonlijkheid heeft.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het bestuur van de bijzondere lagere school van de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A), tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel d.d. 6 April 1893, n°. 261/953, 2e afd., genomen op de aanvrage van genoemd bestuur om de Rijksbijdrage, bedoeld in art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1892;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 23 Augustus 1893, n°. 78;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 October 1893, n°. 6722, afdeeling A.Z.C.;

Overwegende, dat genoemd bestuur van voormelde, op 15 Januari 1892, 368 leerlingen tellende, school aanvrage heeft gedaan om over 1892 eene Rijksbijdrage te bekomen van *f* 1550 als, voor het hoofd der school *f* 500, voor een onderwijzer met hoofdakte en onder dan 23 jaren *f* 300, voor drie onderwijzers onderscheidenlijk *f* 200, allen gedurende het geheele jaar aan de school werkzaam geweest; verder voor een onderwijzer gedurende 2 maanden *f* 33.33 en voor een onderwijzer gedurende 7 maanden *f* 116.67;

dat Gedeputeerde Staten van Overijssel op deze aanvrage afwijzend hebben beschikt, op grond dat deze school niet zoude voldaan hebben aan den eisch in art. 54*bis* 1e lid sub 1°. der wet tot regeling van het lager onderwijs voor het verleenen eener Rijksbijdrage gesteld, vermits de vereeniging onder wier bestuur zij staat geene rechtspersoonlijkheid zoude bezitten; dat immers de bedoelde school, welke tot 17 Juni 1892 heeft gestaan onder het bestuur der vereeniging „de Christelijke Gereformeerde Gemeente te Zwolle" op genoemden datum, blijkens eene ingevolge het 2e lid van art. 1 der wet van 10 September 1853 (*Staatsblad* n°. 102) gedane kennisgeving, is overgegaan onder het bestuur van „de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A)", welke vereeniging, in naam en wezen verschillend van de vereeniging „de Christelijke Gereformeerde Gemeente te Zwolle", zoude zijn eene afdeeling van het nieuw opgerichte en niet overeenkomstig het eerste lid van art. 5 der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) erkende kerkgenootschap „de Gereformeerde Kerken in Nederland";

dat de vereeniging „de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A)" tegen deze beschikking bij Ons in beroep is gekomen, bij haar adres aanvoerende dat zij geheel en al dezelfde is gebleven als „de Christelijke Gereformeerde Gemeente te Zwolle", die alleen krachtens een wettig besluit, genomen overeenkomstig de kerkenordening, waarnaar zij sinds haar ontstaan werd en nog steeds wordt geregeerd, van naam is veranderd, en, met volkomen ongewijzigd behoud van eigen toestand, thans classicaal en synodaal vergadert ook met eene andere groep van Gereformeerde Kerken dan de groep waartoe zij reeds vroeger behoorde, van welke beide omstandigheden noch de eene noch de andere eenigen invloed op hare vóór de aangehaalde wet van 1855 verkregen rechtspersoonlijkheid uitoefenen kan;

Overwegende dat art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs voor de toekenning der Rijksbijdrage als eisch stelt dat de school sta onder het bestuur van eene instelling of vereeniging die rechtspersoonlijkheid bezit, welke rechtspersoonlijkheid wordt verkregen door erkenning van wege het openbaar gezag;

dat volgens art. 15 der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) vereenigingen, welke vóór het in werking komen dezer wet bestonden, beoordeeld worden naar de wetten waaronder zij zijn opgericht;

dat „de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A)" geacht moet worden krachtens art. 1690 van het Burgerlijk Wetboek in verband met art. 15 der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) rechtspersoonlijkheid te bezitten, aangezien de Christelijk Afgescheiden Gemeente te Zwolle, die achtereenvolgens haren naam veranderde eerst in „Christelijke Gereformeerde Gemeente" en laatstelijk in „Gereformeerde Kerk" aldaar, bij Koninklijk besluit van 11 Januari 1842, n°. 77, toegelaten en mitsdien als rechtspersoon erkend is;

dat toch eene wijziging in den naam eener vereeniging, en in het verband van samenwerking waarin zij staat tot andere gelijksoortige vereenigingen, met behoud van plaatselijke zelfstandigheid en eigen werkkring, die vereeniging haar wettig verkregen rechtspersoonlijkheid niet kan doen verliezen;

dat de vereeniging „de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A)" derhalve voor de onder haar bestuur staande bijzondere lagere school aldaar aanspraak kan maken op eene Rijksbijdrage over 1892 en wel tot het door het schoolbestuur aangevraagd bedrag;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel, de aan het bestuur van voornoemde school te verleenen Rijksbijdrage over 1892 vast te stellen op *f* 1550.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan

afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 5den October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

—

5 *October* 1893. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Assen* van 5 September 1893, waarbij eene onderwijzeres aan de Noorderschool aldaar is benoemd. S. 150.

Geschorst tot 1 *December* 1893.

—

7 *October* 1893. BESLUIT, houdende handhaving van een besluit van Gedeputeerde Staten der provincie Overijssel, waarbij goedkeuring werd onthouden aan een besluit van den raad van Lonneker, tot het voeren eener procedure tegen de gemeente Enschede, wegens weigering tot opneming van eene lijderes uit eerstgenoemde gemeente in het ziekenhuis van laatstgemelde gemeente.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den gemeenteraad van Lonneker, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel d.d. 25 Mei 1893, 2e afd., nº. 1911/1385, waarbij deze hunne goedkeuring hebben onthouden aan het besluit van gemelden gemeenteraad, d.d. 11 April bevorens, nº. 33, tot het instellen van een rechtsgeding tegen de gemeente Enschede;

Den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 13 September 1893, nº. 115;

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 4 October 1893, nº. 4293, afdeeling B. B.;

Overwegende, dat burgemeester en wethouders van Enschede, bij schrijven van 17 April 1884, nº. 264, op de vraag van hunne ambtgenooten van Lonneker, of zij genegen waren in voorkomende gevallen lijders aan besmettelijke ziekten in het ziekenhuis hunner gemeente te doen verplegen en welke vergoeding daarvoor werd bedongen, zich bereid hebben verklaard bedoelde lijders op te nemen tegen eene vergoeding van 25 pCt. boven en behalve het voor den ziekenoppasser bepaalde tarief van verplegingskosten, met welke voorwaarden burgemeester en wethouders van Lonneker genoegen hebben genomen, waarop Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben verklaard er geen bezwaar tegen te hebben, dat in de gemeente Lonneker geene gelegenheid tot afzondering en verpleging van lijders aan besmettelijke ziekten zou bestaan;

dat burgemeester en wethouders van Lonneker op 16 Maart 1893 er zich bij hunne ambtgenooten van Enschede over hebben beklaagd, dat deze in strijd met het in 1884 gesloten contract, waartoe o. a. het hierboven vermeld schrijven van den 17 April 1884, nº. 264, betrekking had, ten vorigen jare geweigerd hadden eene aan cholera lijdende vrouw in het ziekenhuis hunner gemeente op te nemen, waardoor de gemeente Enschede zich aan contractbreuk had schuldig gemaakt en waardoor Lonneker groote onkosten had moeten maken, zoodat burgemeester en wethouders dier gemeente aan hunne ambtgenooten van Enschede voorstelden aan de gemeente Lonneker de door haar geleden schade te vergoeden;

dat burgemeester en wethouders van Enschede het feit der weigering hunnerzijds hebben tegengesproken en voorts, blijkens hun schrijven van 21 Maart 1893, van oordeel waren, dat de overeenkomst in hun schrijven van 17 April 1884, nº. 264, vervat, slechts eene welwillendheid jegens Lonneker was en elk oogenblik op grond van de toeneming der bevolking van Enschede kon worden ingetrokken;

dat de gemeenteraad van Lonneker, nadat burgemeester en wethouders een rechtskundig advies ter zake hadden ingewonnen, den 11 April 1893 onder nº. 33 een besluit heeft genomen, waarbij hij den burgemeester machtigde tegen de gemeente Enschede een rechtsgeding te voeren in eersten aanleg en zoo noodig in hooger beroep en cassatie;

dat Gedeputeerde Staten van Overijssel, na bij besluit van 4 Mei 1893, 2e afd., nº. 1613/1245, het nemen eener beslissing te hebben verdaagd, bij besluit van 25 Mei d. a. v., 2e afd., nº 1911/1385, hunne goedkeuring aan voormeld raadsbesluit hebben onthouden, uit overweging, dat, blijkens het door hen ingesteld onderzoek, de door burgemeester en wethouders van Lonneker en van Enschede over het verplegen in laatstgenoemde gemeente van lijders aan besmettelijke ziekten uit de gemeente Lonneker gevoerde onderhandelingen zonder machtiging of eenige andere medewerking van de raden dier gemeente hadden plaats gehad; dat de door bedoelde onderhandelingen

verkregen overeenstemming tusschen burgemeester en wethouders dier gemeenten niet als eene die gemeenten bindende overeenkomst kan worden aangemerkt, aangezien het sluiten van zoodanige overeenkomst niet tot de bevoegdheid van burgemeester en wethouders maar tot die van den gemeenteraad behoort; dat alzoo, bij gemis van eene overeenkomst, tusschen de beide gemeenteraden tot stand gekomen op de wijze bij artikel 121 der gemeentewet bepaald, er van contractbreuk geen sprake kan zijn en de gemeente Lonneker lichtvaardig zou handelen door zich te dezer zake in eene procedure te wikkelen;

dat de gemeenteraad van Lonneker van het besluit van Gedeputeerde Staten van Overijssel bij Ons in beroep is gekomen en in zijn daartoe strekkend adres heeft aangevoerd, dat, blijkens het derde hoofdstuk van titel II, tweede afdeeling der gemeentewet, het bestuur eener gemeente in speciale gevallen door burgemeester en wethouders wordt uitgeoefend; dat in art. 121 dier wet niet uitdrukkelijk van gemeenteraden sprake is; dat in art. 179 *l* het toezicht op den publieken gezondheidsdienst aan burgemeester en wethouders wordt opgedragen; dat burgemeester en wethouders van Enschede zich alleen verbonden hebben tot opneming ter verpleging van lijders, waartoe zij alleszins bevoegd waren en hier geen sprake kan zijn van eene ingebruikgeving, zooals art. 138 der gemeentewet bedoelt; dat derhalve burgemeester en wethouders van Enschede en van Lonneker bevoegd waren eene overeenkomst als de onderwerpelijke aan te gaan;

Overwegende dat krachtens art. 7, 2e lid der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* nº. 134), besturen van nabij elkander gelegen gemeenten zich omtrent de verrichting van eene gelegenheid tot afzondering en verpleging van lijders aan besmettelijke ziekten, volgens de artt. 121 en 122 der gemeentewet, met elkander kunnen verstaan;

dat volgens art. 134 der gemeentewet, aan den raad, met betrekking tot de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente, alle bevoegdheid behoort, die niet bij deze of eenige andere wet aan den burgemeester of aan burgemeester en wethouders is opgedragen;

dat noch art. 7 der wet tot voorziening tegen besmettelijke ziekten noch de artt. 121 en 122 der gemeentewet eenigerlei opdracht aan burgemeester en wethouders bevatten en derhalve alle onder die artikelen vallende regelingen, welke rechten en verplichtingen medebrengen en waarbij financieele verbintenissen worden aangegaan, door den gemeenteraad behooren te worden vastgesteld;

dat voorts art. 121 der gemeentewet voor eene door de gemeenteraden vast te stellen gemeenschappelijke regeling eene voorafgaande machtiging en op de door de gemeenteraden vastgestelde gemeenschappelijke regeling de goedkeuring van Gedeputeerde Staten vordert;

dat de in 1884 door burgemeester en wethouders van Lonneker en van Enschede gevoerde onderhandelingen, waarbij tusschen die colleges overeenstemming was verkregen en die de instemming van Gedeputeerde Staten hadden verworven, op zich zelf geene overeenkomst in het leven konden roepen, die tusschen de gemeenten Enschede en Lonneker een rechtsband deed ontstaan en waaraan de gemeente Lonneker eenig recht kan ontleenen, doch dat volgens de wet hiertoe eene regeling van de bij de zaak betrokken gemeenteraden werd vereischt;

dat, vermits aan dit wettelijk vereischte in dezen niet is voldaan, het, met het oog op de belangen der gemeentekas onverantwoordelijk zou zijn de gemeente Lonneker toe te laten eene rechtvordering in te stellen, die elken wettelijken grondslag mist;

dat Gedeputeerde Staten van Overijssel derhalve terecht hunne goedkeuring aan het besluit van den gemeenteraad van Lonneker tot het voeren van een rechtsgeding tegen de gemeente Enschede hebben onthouden;

Gezien de wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* nº. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde van Overijssel het daartegen door den gemeenteraad van Lonneker ingesteld beroep te verklaren ongegrond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 7 October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

—

9 *October* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat onder de uitdrukking „diergelijke voorwerpen" in art. 1 tweede lid der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* nº. 81) alleen zijn te begrijpen

die voorwerpen, die hoewel niet geheel vallende onder een der in die bepaling opgenomen benamingen, toch met eene daarvan zooveel overeenkomst hebben, dat zij, behoudens afwijkingen van ondergeschikt belang, daarmede kunnen worden gelijkgesteld, waartoe niet behoort een ijzeren bokser of vingerring niet voorzien van punten.

Bij sententie van het Hoog Militair gerechtshof van 31 *Mei* 1892 *is in anderen zin beslist.*

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, luidende:

Verkeerde toepassing van de artt. 1 en 2 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 81) door met overneming van de gronden des eersten rechters te beslissen, dat het te last gelegde feit niet strafbaar is, m. a. w., dat het voorwerp in quaestie, een zoogenaamde ijzeren bokser, niet is een wapen in den zin der aangehaalde wet;

Overwegende dat bij het beklaagde vonnis als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat de gerequireerde op tijd en plaats in de dagvaarding genoemd, een ijzeren bokser heeft bij zich gehad;

dat dit feit niet strafbaar is geoordeeld, omdat een bokser of vingerring niet voorzien van punten, niet zou behooren tot de met name genoemde of diergelijke voorwerpen, bedoeld bij art. 1 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 81);

dat deze beslissing berust op de overweging, dat een bokser, om onder de „diergelijke voorwerpen" gerangschikt te kunnen worden, althans eenigermate met de genoemde zou moeten overeenkomen, en het ter zake niet afdoet, of hij gevaarlijk is en naar den geest der wet onder het woord „wapen" had moeten zijn begrepen;

dat hiertegen het cassatiemiddel gericht is;

O. dienaangaande, dat de Hooge Raad zich met de beslissing, door den rechter in eersten aanleg en in hooger beroep gegeven, vereenigt, omdat indien de wetgever het bij zich hebben van elk tot aanval of verweer bestemd voorwerp, dat voor de veiligheid van personen gevaarlijk kon zijn, had willen verbieden, hij zulks in algemeene bewoordingen had kunnen en moeten doen; en de wetgever eene lijst gevende van bepaald omschreven wapenen en daaraan toevoegende „diergelijke voorwerpen", met deze laatste uitdrukking niet anders heeft aangewezen dan voorwerpen, die al vallen zij niet geheel onder eene der opgenomen benamingen, toch met eene daarvan zooveel overeenkomst hebben, dat zij, behoudens afwijkingen van ondergeschikt belang, daarmede kunnen worden gelijk gesteld;

dat dit met den ten deze bedoelden ijzeren bokser, blijkens de daarvan door den rechter in eersten aanleg en hooger beroep, na bezichtiging gegeven omschrijving, het geval niet is;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het gedaan beroep in cassatie, de kosten te dragen door den Staat.

—

10 *October* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Reglement voor de Rijks Akademie van Beeldende Kunsten, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 50). S. 151.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 30 Augustus 1893, L^e^. A., afdeeling Kunsten en Wetenschappen;

Gelet op art. 16 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78);

Den Raad van State gehoord (advies van den 18 September 1893, n°. 15);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 6 October 1893, n°. 1974, afdeeling Kunsten en Wetenschappen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het Reglement voor de Rijks Akademie van Beeldende Kunsten, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 Februari 1893 (*Staatsblad* n°. 50) te wijzigen als volgt:

Art. 1. Aan het slot van art. 35 wordt gevoegd deze alinea:

„Hij of zij die aanstonds tot eene hoogere klasse wenscht te worden toegelaten, geeft daarvan te gelijker tijd schriftelijk kennis."

2. Aan het slot van art. 40 wordt gevoegd deze alinea:

„Zij die het verzoek hebben gedaan, vermeld aan het slot van art. 35, worden na het bevredigend afgelegd toelatingsexamen, terstond in de gelegenheid gesteld om voor de examen-commissie, omschreven in art. 39, blijk te geven dat zij voldoen aan dezelfde eischen als bij dat artikel gesteld zijn voor het overgangsexamen tot de bedoelde hoogere klasse."

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in

het *Staatsblad* en in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 10den October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 27 *Oct.* 1893.)

—

13 *October* 1893. MISSIVE van den Minister van Justitie aan de heeren Procureurs-Generaal bij de Gerechtshoven, Officieren van Justitie bij de Arrondissements-Rechtbanken, en de Ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Kantongerechten, betreffende de voordracht tot verwisseling van principale gevangenisstraf of hechtenis in geldboete.

Ten einde de betaling der proceskosten in strafzaken door veroordeelden zooveel doenlijk te verzekeren, wordt bij de voordrachten aan Hare Majesteit de Koningin-Weduwe Regentes, om de principale gevangenisstraf of hechtenis te verwisselen in eene geldboete, gewoonlijk in overweging gegeven, aan deze gunst de voorwaarde te verbinden, dat de boete *met de kosten* binnen zekeren termijn moet zijn voldaan; bij gebreke van welke betaling de verleende gunst als vervallen zal worden beschouwd en het vonnis in zijn geheel worden tenuitvoergelegd.

Waar het geldt veroordeelden, die niet bij machte zijn tot betaling van die somtijds aanzienlijke kosten, moet het stellen van die voorwaarde worden achterwege gelaten.

Ten einde in staat te zijn bij de overweging van verzoekschriften om gratie te bepalen, of het stellen van de bedoelde voorwaarde al dan niet gewenscht is, is het een vereischte bekend te zijn met de hoegrootheid van het bedrag der proceskosten.

Ik heb daarom de eer U te verzoeken in elk geval waarin termen aanwezig worden geacht tot verwisseling van gevangenisstraf of hechtenis in eene geldboete, bij Uwe verslagen of Uwe rapporten, aan den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad omtrent verzoekschriften om gratie uit te brengen, mededeeling te doen van het bedrag der proceskosten.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

—

16 *October* 1893. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Bergeijk* van 7 September 1893, waarbij de benoeming van een wethouder is geschied. S. 152.

Geschorst tot 1 *December* 1893.

16 *October* 1893. BESLUIT, betreffende de uitloting en aflossing van 3½ percents schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-Syndicaat voor 1894. S. 153.

Van de schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-Syndicaat, rentende 3½ ten honderd, uitgegeven krachtens de wet van 27 Mei 1830, S. 10, en het Koninklijk besluit van 1 Juni 1830, S. 13, wordt met den eersten Januari 1894 een kapitaal van *f* 2,000,000, na voorafgaande uitloting, tegen pari aflosbaar gesteld.

—

16 *October* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de Provinciale Staten bevoegd zijn tot behoud der waterstaatswerken binnen hunne provincie, voor zoover het toezicht op bepaalde werken niet bij de wet aan een ander is opgedragen, algemeene voorschriften te geven en op de overtreding daarvan, volgens art. 1 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 86), eene geldboete te stellen.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie;

Schending en verkeerde toepassing van art. 45 van het Algemeen Reglement voor de Waterschappen in de provincie Drenthe, zooals het laatstelijk is gewijzigd en vastgesteld bij besluit van de Staten der provincie Drenthe van 12 Juli 1887, n°. 10 *j*, in verband met het Reglement voor het waterschap Weerdinge van 15 Juli 1884, de artt. 134 en 190 der Grondwet, 138 en 140 der Provinciale wet, de wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 86) en de wet van 6 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 39);

Overwegende dat bij het beklaagde vonnis als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat gerequireerde als ingeland in het waterschap Weerdinge, in de gemeente Emmen, nadat hem op 16 November 1892 door den bode van dat waterschap een bevel was beteekend van deszelfs bestuur, gegeven ter uitvoering van de voorschriften van het reglement voor genoemd waterschap, om binnen 14 dagen na de beteekening tot de diepte van 2 M. beneden het peil van de Lokkersluis te verdiepen de te zijnen laste zijnde halve breedte van het in meergemeld waterschap gelegen kanaal A, in gebreke is gebleven dat bevel na te komen;

dat de kantonrechter dit feit niet strafbaar geoordeeld heeft, omdat art. 45 van het Provinciaal Reglement op de waterschappen in de provincie

Drenthe, waarbij op niet-nakoming van bevelen, door waterschapsbesturen ter uitvoering van de bij de wetten en wettige verordeningen gegeven voorschriften, straffen worden gesteld, die niet verbindend zouden zijn;

dat deze beslissing berust op de overweging, dat volgens art. 190 der Grondwet de Provinciale Staten in zake waterschappen hebben eene organiseerende macht, doch zij niet bevoegd zijn om op bevelen, door een waterschapsbestuur in het huishoudelijk belang van die instellingen gegeven, bij niet-nakoming straffen te stellen, daar die bevoegdheid, volgens art. 1 der wet van 12 Juli 1855 (*Staatsblad* n°. 102), gewijzigd bij de artt. 26, 27 en 28 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), toekomt aan de waterschappen zelve;

dat hiertegen het middel is gericht;

O. daaromtrent, dat het voorschrift, welks overtreding aan den gereq. wordt ten laste gelegd, niet voorkomt in een reglement, door Provinciale Staten krachtens het 2e lid van art. 190 der Grondwet voor een bijzonder waterschap gegeven, maar in het Algemeen Reglement voor de waterschappen in de provincie Drenthe;

dat Provinciale Staten, behalve de hun bij gemeld lid toegekende organiseerende macht, volgens het 1e lid van hetzelfde artikel en art. 137 der Provinciale wet in het algemeen belast zijn met het toezicht op alle waterstaatswerken binnen hunne provincie, voor zoover het toezicht op bepaalde werken niet bij de wet aan een ander is opgedragen;

dat zij mitsdien, tot behoud dier werken algemeene voorschriften gevende, eene zaak regelen, die door den Grondwetgever zoowel als door den gewonen wetgever uitdrukkelijk is verklaard van provinciaal belang te zijn;

dat deze bevoegdheid niet in strijd is met die, welke bij de aangehaalde wet van 1855 aan de besturen der waterschappen is verleend, omdat de verordeningen, welke dezen maken mogen, alleen kunnen betreffen het huishoudelijk belang van elk waterschap in het bijzonder, en deze bevoegdheid geen inbreuk kan maken op het algemeen recht, den Provincialen Staten toekomende, om voor zaken, waaromtrent zij in het belang der provincie eene verordening noodig achten, algemeene voorschriften te maken;

dat de Provinciale Staten hunne bevoegdheid tot het geven van het hier bedoelde voorschrift derhalve ontleenden aan art. 134 der Grondwet en art. 140 der Provinciale wet, terwijl zij, volgens art. 1 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 86), op de overtreding daarvan eene geldboete konden stellen;

O. dat mitsdien het aangevoerde middel is gegrond;

Vernietigt het vonnis door den rechter van het kanton Emmen op 4 Mei 1893 in deze zaak gewezen;

En uit kracht van art. 105 R. O. rechtdoende ten principale op het bewezen verklaarde feit;

Verklaart, dat dit feit oplevert „het als ingeland van een waterschap in de provincie Drenthe niet-nakomen van een bevel, door het bestuur van dat waterschap gegeven ter uitvoering van bij wettige verordening gegeven voorschriften";

Verklaart den gereq. schuldig aan dat feit;

Gezien de artt. 45 en 46 van het Algemeen Reglement voor de waterschappen in de provincie Drenthe, art. 23 Strafrecht, de artt. 214, 215, 253 en 370 Strafvordering, artt. 6, 8 en 11 van het Reglement voor het waterschap Weerdinge;

Veroordeelt den gereq. ter zake voormeld tot betaling eener geldboete van *f* 10;

Bepaalt dat, indien de veroordeelde in gebreke blijft de opgelegde boete te betalen binnen 2 maanden na den dag, waarop deze uitspraak kan worden ten uitvoer gelegd, zij zal worden vervangen door hechtenis van 2 dagen;

Veroordeelt den gereq. in de kosten van eersten aanleg, ten behoeve van den Staat, invorderbaar bij lijfsdwang, waarvan de langste duur wordt bepaald op 1 dag;

Veroordeelt den gereq. in de kosten in cassatie gevallen.

—

16 *October* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing, dat het eenvoudige verzuim van voldoening van verschuldigde plaatselijke belasting op den daarvoor gestelden tijd zonder eenig opzet om zich te onttrekken aan de verplichting tot betaling, niet valt onder eene der twee qualificaties van art. 271 der gemeentewet, doch dat verzuim van de verplichting tot aangifte voor eene plaatselijke hondenbelasting, in strijd met het daartoe betrekkelijke voorschrift der verordening op de invordering dezer belasting, is strafbaar ingevolge de artt. 271 en 272 der gemeentewet, zonder onderscheid of het *bij de verordening* al dan niet strafbaar is gesteld.

De Hooge Raad enz.

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie:

Schending, door niet-toepassing, van de artt. 271 en 272 der gemeentewet;

Overwegende dat den gereq. bij dagvaarding was ten laste gelegd en bij het bestreden vonnis als bewezen is aangenomen, dat hij op 18 Februari 1893 te 's Heerenberg gehouden heeft een losloopenden hond, onder dan 2 maanden, dien hij reeds in December 1892 gehouden had, doch dien hij in Januari 1893 niet had aangegeven voor de hondenbelasting in de gemeente Bergh voor het jaar 1893, en voor welken hij dan ook de verschuldigde belasting niet had betaald;

O. dat de gereq. ter zake van deze wettig en overtuigend bewezen verklaarde feiten door de rechtbank is ontslagen van alle rechtsvervolging, hoofdzakelijk op grond, dat de gemeentewet slechts bepaalt de wijze van bestraffing van de in artt. 271 en volgende dier wet bedoelde ontduiking of overtreding ter zake van plaatselijke belasting, en dat derhalve de strafbaarheid van eenig feit overeenkomstig deze artikelen afhangt van de vraag, of het als zoodanig bij plaatselijke verordening strafbaar is gesteld; dat nu wel bij de invordering der hondenbelasting in de gemeente 's Heerenberg (Bergh) de verplichting tot aangifte en gelijktijdige betaling in de maand Januari aan den houder van elken belastbaren hond wordt opgelegd, doch dat het niet nakomen dier dubbele verplichting niet uitdrukkelijk bij die verordening zelve is strafbaar gesteld en evenmin volgt uit de redelijke opvatting der begrippen van overtreding en ontduiking ter zake van plaatselijke belasting;

O. dat deze beschouwingen terecht worden bestreden bij het middel van cassatie, doch alleen voor zoover zij den rechter hebben geleid tot een ontslag van rechtsvervolging van den gereq. ter zake van het eerste hem ten laste gelegde en bewezen verklaarde feit, namelijk het niet aangeven in Januari 1893 voor de hondenbelasting in de gemeente Bergh voor het jaar 1893 van den door hem op 18 Februari in die gemeente gehouden losloopenden hond, dien hij reeds in December 1892 gehouden had, en die onder was dan 2 maanden;

O. toch, dat volgens art. 1, in verband met art. 2 der verordening op de heffing van hondenbelasting in de gemeente Bergh van 23 April 1892, n°. 7*A*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 3 Juni 1892, n°. 39, in die gemeente, te beginnen met 1 Januari 1893, van iederen houder van elken hond, niet jonger dan 2 maanden, wordt geheven eene belasting per jaar, dat is van 1 Januari tot 31 December, in art. 1 der verordening nader in klassen omschreven;

O. dat, in verband hiermede, art. 1 der verordening op de invordering van eene hondenbelasting in de gemeente Bergh bepaalt: „Iedere houder van elken belastbaren hond is jaarlijks in Januari verplicht daarvan schriftelijk aangifte te doen bij den gemeente-ontvanger en tevens gelijktijdig aan dezen de verschuldigde belasting te betalen";

dat de houder van een belastbaren hond binnen de gemeente Bergh, die niet voldoet aan de hem bij dit artikel opgelegde verplichting tot aangifte, door dit verzuim overtreedt een stellig voorschrift eener verordening op de invordering van eene plaatselijke belasting en alzoo pleegt „overtreding ter zake van plaatselijke belastingen";

O. dat zoodanige overtreding strafbaar wordt gesteld bij de artt. 271 en 272 der gemeentewet, zonder onderscheid of de verordening, in strijd waarmede eene handeling is verricht of een verzuim gepleegd, die handeling of dat verzuim al dan niet strafbaar stelt;

dat mitsdien terecht bij het middel wordt beweerd, dat de rechtbank, door de artt. 271 en 272 der gemeentewet niet toe te passen op den gereq. ter zake van het eerste te zijnen laste als bewezen aangenomen feit, deze artikelen heeft geschonden, zoodat het wegens dat feit uitgesproken ontslag van rechtsvervolging moet worden vernietigd;

O. ten aanzien van het tweede feit, de mede als bewezen aangenomen niet-betaling der door den gereq. verschuldigde hondenbelastisting in de gemeente Bergh voor 1893 in Januari van dit jaar, dat hij te dier zake bij het bestreden vonnis terecht, zij het dan ook op min juiste gronden, is ontslagen van alle rechtsvervolging;

dat toch art. 271 der gemeentewet onderscheidt ontduiking en (andere) overtreding ter zake van plaatselijke belasting;

dat noch de eene, noch de andere qualificatie hier van toepassing is;

dat immers het eenvoudige verzuim van voldoening der verschuldigde belasting op den daarvoor gestelden tijd, zonder eenig gebleken opzet om zich te onttrekken aan de verplichting tot

betaling, niet valt onder het begrip van »ontduiking", wat te minder mag worden aangenomen, omdat, volgens de memorie van toelichting der gemeentewet, de daarin niet nader toegelichte artt. 271 en volgende bevatten de bepalingen van art. 8, 1e zinsnede, 9 tot 14 enz. der wet van 29 April 1819 (*Staatsblad* nº. 15), waarin hetzelfde begrip door het woord »fraude" werd uitgedrukt, grootendeels slechts in redactie gewijzigd;

dat voorts, waar de wetgever het noodig heeft geoordeeld, het opzettelijk niet voldoen aan de verplichting tot betaling der verschuldigde plaatselijke belasting, dat anders begrepen zoude zijn onder de uitdrukking »overtreding ter zake van plaatselijke belasting", afzonderlijk strafbaar te stellen als »ontduiking", het eenvoudige verzuim van tijdige betaling, zonder meer, niet geacht kan worden onder eerstgemelde uitdrukking te zijn begrepen;

dat wel zoodanig verzuim, volgens de artt. 258 tot 260 der gemeentewet, aanleiding geeft tot eene waarschuwing en, bij niet-voldoening daaraan, tot de afgifte van een dwangbevel en verdere maatregelen van executie, maar dat het op de voormelde gronden niet kan worden beschouwd als eene ontduiking of strafbare overtreding ter zake van plaatselijke belastingen;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te Arnhem op 9 Mei 1893 in deze zaak gewezen, doch alleen wat betreft het daarbij uitgesproken ontslag van rechtsvervolging van den gereq. ter zake van het eerste hem bij dagvaarding ten laste gelegde en bewezen verklaarde feit;

In zooverre ten principale rechtdoende uit kracht van art. 105 R. O.;

Gezien de artt. 1 en 2 der verordening op de heffing, en art. 1 der verordening op de invordering van hondenbelasting in de gemeente Bergh, beide van 23 April 1892, de eerste goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 3 Juni 1892, nº. 39, de artt. 271 en 272 der gemeentewet, in verband met art. 25 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* nº. 64), art. 23 Strafrecht en de artt. 214, 215 en 370 Strafvordering;

Verklaart, dat het eerste, den gereq. bij dagvaarding ten laste gelegde en door de rechtbank als bewezen aangenomen feit oplevert »overtreding ter zake van plaatselijke belasting";

Verklaart den gereq. schuldig daaraan;

Veroordeelt hem te dier zake tot eene geldboete van *f* 5, bij gebreke van betaling binnen 2 maanden na den dag waarop dit arrest kan worden ten uitvoer gelegd, te vervangen door hechtenis van 1 dag;

Verwijst hem in de kosten van het rechtsgeding, voor zooveel betreft die in eersten aanleg gevallen, ook uitvoerbaar bij lijfsdwang, waarvan de langste duur wordt bepaald op 1 dag.

—

20 *October* 1893. BESLUIT, houdende bepalingen tot toelating van onderofficieren van het leger in *Nederlandsch-Indië* tot den Hoofdcursus te *Kampen*. S. 154.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Koloniën en van Oorlog, dd. 15 September 1893, litt. C, nº. 1;

Gezien het Reglement voor den Hoofdcursus, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 September 1892 (*Staatsblad* nº. 221);

Den Raad van State gehoord (advies van den 3 October 1893, nº. 24);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers, dd. 11 October 1893, litt. C, nº. 30, en 16 October 1893, nº. 73, IIde afd.;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen als volgt:

Art. 1. Het toelatingsexamen tot den Hoofdcursus wordt in *Indië* jaarlijks afgenomen in de maanden April en Mei, derwijze, dat de hieronder sub 5 vermelde lijsten den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* bereiken uiterlijk den 1sten Juni. Het tijdstip waarop dat examen een aanvang neemt, wordt overigens door den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië* bepaald.

Aan voormeld examen wordt alleen deelgenomen door onderofficieren, die verlangen te worden opgeleid tot officier bij het wapen der infanterie of bij het dienstvak der militaire administratie, beiden van het leger in *Nederlandsch-Indië*.

Overigens gelden mutatis mutandis voor het toelatingsexamen de regelen, neêrgelegd in de artikelen 2, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 en 53 van het Reglement voor den Hoofdcursus, met dien verstande:

1º. dat hetgeen krachtens die artikelen in *Nederland* door den Minister van Oorlog geschiedt, in *Nederlandsch-Indië* door den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog wordt geregeld;

2°. dat in de examen-commissie zitting hebben, in plaats van leeraars, verbonden aan den Hoofdcursus, leeraars verbonden aan de Militaire School te *Meester Cornelis*;

3°. dat het bepaalde in artikel 40, sub *i*, betrekking heeft op dienst- en exercitie-reglementen en dienstvoorschriften van het leger in *Nederlandsch Indië*;

4°. dat ten aanzien der toepassing van de artikelen 41 en 50, in de plaats van de woorden, „een cursus", gelezen wordt, „de Militaire School te *Meester Cornelis*";

5°. dat de lijsten en het verslag, bedoeld bij artikel 52, dadelijk na de vaststelling door de commissie door haar worden aangeboden aan den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*, die een en ander doorzendt aan den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, en dat wel de lijsten binnen vier en twintig uren na de ontvangst, het verslag binnen acht dagen na de ontvangst, het laatstbedoelde voorzien van de opmerkingen en voorstellen, waartoe hij in het belang van het onderwijs op de Militaire School te *Meester Cornelis* aanleiding mocht vinden;

6°. dat bij de vaststelling der ingevolge artikel 53 in het leven te roepen bepalingen zooveel mogelijk nagevolgd wordt hetgeen krachtens dat artikel door den Minister van Oorlog is of wordt bepaald.

2. Het toelatings-examen wordt zoowel schriftelijk als mondeling te *Meester Cornelis* afgenomen.

Onderofficieren, die het onderwijs op de Militaire School niet hebben gevolgd, worden niet tot dat examen toegelaten, dan nadat bij een voorbereidend schriftelijk examen is gebleken dat zij genoegzame kennis bezitten om naar eene plaats op den Hoofdcursus mede te dingen.

Dit voorbereidend examen wordt in de door den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië* aan te wijzen garnizoenen afgenomen naar door dien opperofficier te stellen regelen.

3. Na de ontvangst der in artikel 1 sub 5 vermelde lijsten telegrafeert de Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* ten spoedigste aan den Minister van Koloniën de namen en stamboeknummers der onderofficieren, die — aan de eischen van het examen voldaan hebbende — ingevolge aanwijzing van den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog de beschikbaar gestelde plaatsen kunnen innemen, en zulks met gelijktijdige mededeeling of zij voor het wapen der Infanterie of voor het dienstvak der administratie moeten worden opgeleid.

Het in artikel 1 sub 5 genoemde verslag c. a. wordt zoodra mogelijk aan den Minister van Koloniën doorgezonden, voorzien van of gevolgd door de opmerkingen, die de Gouverneur-Generaal daarbij nuttig of noodig acht.

4. De onderofficieren, die tot den Hoofdcursus worden toegelaten vertrekken zoodra mogelijk, doch in elk geval vóór 1 Juli als gouvernementspassagiers der 2de klasse onder geleide van een of meer door den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog in *Nederlandsch Indië* daartoe aan te wijzen officieren, die met verlof naar *Europa* vertrekken of om andere redenen als gouvernementspassagier de reis naar *Nederland* moeten aannemen.

5. De in artikel 4 bedoelde officieren worden, met inachtneming van het bepaalde in de slotalinea van artikel 1 van het Reglement voor den Hoofdcursus van een schriftelijke instructie voorzien, waarin hun onder meer wordt opgedragen:

1°. de aan hun zorg toe te vertrouwen onderofficieren gedurende de reis zooveel mogelijk nuttig bezig te houden;

2°. die onderofficieren te geleiden naar *'s Gravenhage*, en zich met hen aan te melden bij het Departement van Koloniën, van waar zij gedirigeerd worden op den staf van het korps, waarbij zij worden ingedeeld.

6. Aan elk der in artikel 4 bedoelde officieren wordt, na volbrachte reis, door de zorg van het Departement van Koloniën een bedrag van honderd gulden uitbetaald voor elken onderofficier die aan hun toezicht wordt toevertrouwd.

7. Aan de in artikel 4 bedoelde onderofficieren kan, na hunne aankomst bij den staf van het korps in artikel 5 bedoeld, binnenlandsch verlof verleend worden met behoud van soldij, uiterlijk tot 8 Augustus.

De Ministers van Koloniën en van Oorlog zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 20sten October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

(*Uitgeg.* 1 *Nov.* 1893.)

—

23 *October* 1893. BESLUIT van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1894.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

Gelet op de Koninklijke besluiten van 9 November 1869 (*Staatsblad* n°. 167) en 15 October 1873 (*Staatsblad* n°. 137), waarbij de stempelmerken en het afkeuringsmerk voor den ijk der maten en gewichten zijn vastgesteld en op art. 9 van het bij Koninklijk besluit van 12 September 1874 (*Staatsblad* n°. 128) vastgestelde reglement betreffende de samenstelling, het onderzoek en den ijk der gasmeters;

Heeft goedgevonden:

1°. te bepalen, dat het goedkeuringsmerk gedurende het jaar 1894 te bezigen, zal zijn:

bij den ijk en herijk der maten en gewichten de letter *f* in den gewonen schrijfvorm;

bij den ijk en herijk van gasmeters de *Koninklijke Kroon;*

2°. ter algemeene kennis te brengen, dat het merk van het ijkkantoor, waar de eerste stempeling heeft plaats gehad, volgens de Ministerieele beschikkingen van 25 Januari 1873, n°. 174 en 22 November 1878, n°. 47, afdeeling Handel en Nijverheid, 1ste onderafdeeling, voor elk der nagenoemde ijkkantoren bestaat uit het cijfer achter den naam van elk kantoor uitgedrukt:

's Hertogenbosch 1, Breda 2, Arnhem 3, Nijmegen 4, 's Gravenhage 5, Rotterdam 6, Leiden 7, Dordrecht 8, Amsterdam 9, Alkmaar 10, Hoorn 11, Middelburg 12, Utrecht 14, Leeuwarden 15, Zwolle 16, Groningen 17, Assen 18, Maastricht 19.

's Gravenhage, 23 October 1893.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal, (*get.*) DE BOSCH KEMPER.

—

26 *October* 1893. BESLUIT, tot vaststelling van een nieuw Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds voor de officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië.* S. 155.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Koloniën, d.d. 31 Augustus 1893, litt. C, n°. 21;

Den Raad van State gehoord (advies van den 10 October 1893, n°. 1 *b*);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister d.d. 21 October 1893, litt. C, n°. 1;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Met 1 Januari 1894 worden alle bestaande bepalingen betreffende het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië* ingetrokken en treedt in werking het bij dit besluit gevoegde *Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds der officieren van de landmacht in* Nederlandsch-Indië, behoudens de navolgende bepalingen.

2. De vóór 1 Januari 1894 overeenkomstig de vigeerende bepalingen vastgestelde of nog vast te stellen afloopende bijdragen aan het fonds, wegens een aangegaan huwelijk, dan wel bij bevordering van gehuwde officieren, ondergaan geene verandering.

Evenmin wordt verandering gebracht in de vóór 1 Januari 1894, overeenkomstig de vigeerende bepalingen, vastgestelde of nog vast te stellen inhoudingen op de pensioenen van weduwen of onderstanden van weezen, tot aanzuivering van de door overleden deelgenooten niet of niet ten volle gestorte huwelijkscontributie.

3. De bepalingen, vervat in artikel 25 van het bij dit besluit vastgesteld Reglement, gelden voor eene officiersweduwe, die, vóór 1 Januari 1894 met een deelgenoot hertrouwd zijnde, na dien datum op nieuw weduwe wordt, alleen dan, als haar laatste echtgenoot denzelfden rang bekleedde als de vorige echtgenoot.

Voor de overige, vóór 1 Januari 1894 met een deelgenoot hertrouwde officiersweduwen, blijven de tot dusver geldende bepalingen van kracht, wanneer zij op nieuw in den weduwenstaat geraken.

4. Aan de gepensionneerde officieren, die vóór 1 Januari 1894 verzuimd hebben hun huwelijk in de registers van het fonds te doen inschrijven, wordt alsnog tot ultimo December 1894 tijd gelaten om die inschrijving te verkrijgen, en dat wel door uiterlijk op den genoemden datum bij de Directie van het fonds te *Batavia* of bij het Departement van Koloniën te *'s Gravenhage* eene aanvrage tot die inschrijving te doen toekomen, vergezeld van de huwelijksakte, van de geboorteakte der echtgenoote en van eene opgave der voornamen en der data van geboorte van de kinderen.

De berekening der inleggelden geschiedt dan overeenkomstig de artikelen 8 en 9 van het bij dit besluit vastgestelde Reglement, met bijbetaling van 5 pCt. rente op rente voor ieder jaar afzonderlijk te berekenen, en dat wel van en met de maand na die, in welke het huwelijk is voltrokken. Het aldus berekende bedrag behoort binnen twee maanden na de dagteekening van de te dier zake

door de Directie van het fonds of door het Departement van Koloniën aan de gepensionneerde te richten kennisgeving te zijn gestort in een der landskassen in *Nederlandsch-Indië* of bij een der Rijksbetaalmeesters in *Nederland*, tenzij de gepensionneerde bij de indiening zijner bovenvermelde aanvrage het verzoek heeft gedaan, de inleggelden door inhouding van een gedeelte van het pensioen te voldoen, in welk geval de korting wordt geregeld in dier voege dat de inleggelden, met nadere bijberekening van renten ad 5 pCt. over het aldus verlengde tijdvak van storting, in vijf jaren zijn aangezuiverd.

Ingeval van overlijden, vóór dat de inleggelden op deze wijze geheel zijn aangezuiverd, heeft de aanzuivering plaats door middel van eene korting, ten bedrage van 50 pCt., op de uit het fonds aan de weduwe en de kinderen toebedeelde pensioenen en gratificatiën of onderstanden. Verdere bijberekening van renten geschiedt alsdan niet.

De gepensionneerden, die binnen de hierboven aangegeven termijnen niet aan de bepalingen van dit besluit hebben voldaan, zijn voor immer verstoken van uitkeeringen van het fonds aan hunne nagelaten betrekkingen; niettemin blijven zij de gewone contributiën aan het fonds voldoen.

Bij sterfgevallen, in den loop van het jaar 1894, van gepensionneerde gehuwde officieren, wier opneming als deelgenoot nog niet overeenkomstig het bovenstaande is geregeld, worden de tot dusver geldende bepalingen toegepast.

5. Aan de gehuwde officieren, die vóór ultimo December 1893 den Indischen militairen dienst op eervolle wijze hebben verlaten, zonder in het genot van pensioen te zijn gesteld, en mitsdien het deelgenootschap aan het fonds verloren, wordt tot ultimo December 1894 gelegenheid gegeven om dat deelgenootschap te herkrijgen voor de vrouw, met wie zij op het oogenblik van het eervol ontslag gehuwd waren, en voor de kinderen uit dat huwelijk.

Om zich dat voorrecht te verzekeren, behoort de in de vorige alinea bedoelde officier:

1°. vóór of op den laatstgenoemden datum bij de Directie van het fonds te *Batavia* of bij het Departement van Koloniën te *'s-Gravenhage* te doen inkomen eene aanvrage tot het herkrijgen van het deelgenootschap, en daarbij over te leggen de huwelijksakte en eene opgave van de voornamen en de data van geboorte van de kinderen;

2°. vóór of op den hem vervolgens door de Directie van het fonds of door of van wege den Minister van Koloniën aan te geven datum en op de daarbij voor te schrijven wijze, in 's lands kas te storten de gewone contributie ad 6 pCt. van het laatstelijk genoten activiteits traktement, berekend van de maand na die, waarin het eervol ontslag is toegekend, tot en met de maand vóór die, waarin de storting plaats vindt, en zulks vermeerderd met 5 pCt. rente op rente, voor ieder jaar afzonderlijk te berekenen.

Van en met de maand waarin de storting plaats vindt, zijn op den eervol ontslagen officier toepasselijk de bepalingen van het bij dit besluit vastgestelde Reglement.

6. Aan de gehuwde officieren, die den Indischen militairen dienst met pensioen hebben verlaten, doch wier pensioen tengevolge van eene plaatsing bij de Zeemacht of in eene burgerlijke landsbetrekking niet verder is uitgekeerd, wordt tot ultimo December 1894 gelegenheid gegeven om eventueele bedeeling uit het fonds verzekerd te zien voor de vrouw met wie zij gehuwd waren tijdens het pensioen werd genoten, en voor de kinderen uit dat huwelijk.

Om zich het recht op bedeeling te verzekeren, behoort de in de vorige alinea aangeduide officier:

1°. vóór of op den genoemden datum bij de Directie van het fonds te *Batavia* of bij het Departement van Koloniën te *'s Gravenhage* zich schriftelijk aan te melden met overlegging van de huwelijksakte en van eene opgave van de voornamen en van de data van geboorte der kinderen;

2°. vóór of op den hem vervolgens door de Directie van het fonds of door of van wege den Minister van Koloniën aan te geven datum en op de daarbij voor te schrijven wijze, in 's lands kas te storten de gewone contributie ad 6 pCt. van het vroeger genoten pensioen, berekend van de maand waarin de uitkeering is opgehouden, tot en met de maand waarin de storting plaats vindt, en zulks vermeerderd met 5 pCt. rente op rente, voor ieder jaar afzonderlijk te berekenen.

Van en met de maand waarin de storting plaats vindt, zijn de bepalingen van het bij dit besluit vastgestelde reglement op hem van toepassing.

De Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk, met het daarbij behoorend Reglement, in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 26sten October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 23 *Nov.* 1893.)

REGLEMENT *voor het Weduwen- en Weezenfonds der Officieren van de landmacht in Nederlandsch-Indië.*

ALGEMEENE BEPALING.

Art. 1. Het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië* staat onder de bijzondere bescherming van het Gouvernement.

I. *Deelgenootschap en contributiën aan het fonds.*

2. Aan het fonds hebben deel alle Europeesche officieren van het leger in *Nederlandsch-Indië*, benevens de daarvan herkomstige gepensionneerde officieren.

Officieren, die zonder gepensionneerd te zijn, na eervol ontslag den militairen dienst hebben verlaten, kunnen voor de vrouw, met wie zij op het oogenblik van hun ontslag gehuwd waren, en voor de kinderen uit dat huwelijk, deelgenoot van het fonds blijven voor het weduwen- en weezenpensioen, vastgesteld voor den effectieven rang, dien zij bij hun ontslag bekleedden, mits zij de contributie naar den maatstaf van het laatstelijk door hen genoten activiteits traktement in *Indië* maandelijks en in *Nederland* driemaandelijks blijven voldoen en daarvan het bewijs leveren door inzending aan de Directie van het fonds of aan het Ministerie van Koloniën van de quitantiën van de storting der contributie in 's lands kas.

De hierbedoelde officieren, die hun deelgenootschap wenschen te bestendigen, geven daarvan schriftelijk kennis, in *Indië* aan het Departement van Oorlog, en in *Nederland* aan het Ministerie van Koloniën; in *Indië* binnen eene maand en in *Nederland* binnen drie maanden na hunne afvoering uit het leger.

Blijft deze kennisgeving achterwege, dan worden zij na verloop van den vermelden termijn geacht van hun deelgenootschap af te zien.

3. Het deelgenootschap wordt verloren:

a. voor de nog feitelijk tot het Indisch leger behoorende officieren door definitieven overgang bij het leger in *Nederland*, en door ontslag uit den militairen dienst zonder aanspraak op pensioen, tenzij de eervol ontslagene overeenkomstig het bepaalde in het voorgaande artikel heeft te kennen gegeven dat hij deelgenoot wenscht te blijven;

b. voor gepensionneerden met den datum waarop het pensioen vervalt of wordt ingetrokken;

c. voor eervol ontslagenen, die na hun ontslag deelgenoot blijven, indien zij de contributie of de bij artikel 43 bepaalde boete niet voldoen binnen drie maanden na den termijn waarover zij verschuldigd is;

zijnde alsdan alle aanspraak op bedeeling van hunne vrouw of kinderen onherroepelijk verloren.

4. Behalve in het geval, omschreven in artikel 19, zijn al de hierna te bepalen contributiën, eenmaal betaald zijnde, het onherroepelijk eigendom van het fonds. Zij kunnen niet worden terug gevorderd dan ingeval van verkeerde inhoudingen of bijdragen.

5. De contributiën, zooals die bij dit reglement bepaald zijn, worden, behoudens het bepaalde bij artikel 8, van de traktementen, pensioenen, enz. gekort, telkens wanneer daarvan betaling geschiedt. Zij worden steeds over volle maanden ingehouden, met dien verstande dat voor vijftien dagen en minder niets- en voor zestien dagen en meer, eene volle maand wordt gerekend.

De contributiën, verschuldigd door de deelgenooten, die met verlof of op non-activiteit buiten bezwaar van den lande zijn, of wier pensioen stilstaat:

1°. ten gevolge van eene plaatsing bij de Zeemacht;

2°. door schorsing van het pensioen, krachtens de artikelen 19 en 20 van het pensioen-reglement (*Indisch Staatsblad* 1880, n°. 22);

3°. ten gevolge van het ondergaan van eene strafrechterlijke veroordeeling, als bedoeld in het Koninklijk besluit van 14 Januari 1891, n°. 20 (*Indisch Staatsblad* 1891, n°. 65);

4°. door het gedurende vijf achtereenvolgende jaren niet opvorderen van het pensioen (art. 21 *c* van het pensioen-reglement, *Indisch Staatsblad* 1880, n°. 22);

behooren na het einde van elk kwartaal, en dat wel telkens vóór of op den 5den der eerste maand van het volgende kwartaal, in 's lands kas te worden gestort.

Bij verzuim in deze, wordt de achterstallige contributie, met bijberekening van 5 pCt. 's jaars, rente op rente, ingehouden op het traktement of pensioen, zoodra daarvan weder uitbetaling geschiedt.

Ingeval van overlijden vóór de herplaatsing in actieven dienst, of vóór dat de gepensionneerde wederom in het genot van pensioen wordt gesteld, worden de achterstallige contributiën, met bijberekening van 5 pCt. 's jaars, rente op rente,

ingehouden op het pensioen der weduwe of den onderstand der kinderen; dan wel, indien de overledene geene deelgerechtigden aan het fonds nalaat, zooveel mogelijk op de begrafeniskosten ingehouden.

6. De gewone contributie bedraagt zes ten honderd, en wordt berekend:

a. voor alle officieren, die inkomsten ten laste van den lande genieten, zoowel over het traktement, als over alle toelagen, tafelgelden en gratificatiën, uitgezonderd:

de toelagen van officieren van gezondheid voor de waarneming van den burgerlijk geneeskundigen dienst;

de gratificatien voor uitrusting (entrée de campagne) aan te velde trekkende officieren;

de gelden welke worden verleend als tegemoetkoming in de kosten van uitrusting bij benoeming tot officier, bij detacheering naar *Nederland* of plaatsing bij de Hoogere Krijgsschool;

en in het algemeen alle gratificatiën welke dienen om geleden verliezen te vergoeden of gedane uitgaven terug te betalen;

b. voor de officieren, die tijdelijk zonder inkomsten van den lande zijn, over het laatstelijk door hen genoten activiteits traktement;

c. voor de gepensionneerde officieren:

over het aan hen toegelegd landspensioen. Deze contributie blijft over het volle pensioensbedrag verschuldigd, ook in het geval dat het pensioen geheel of gedeeltelijk niet wordt uitgekeerd tengevolge van eene plaatsing bij de Zeemacht of in eene burgerlijke betrekking, en wanneer het pensioen wordt geschorst, tijdelijk stilstaat of niet wordt opgevorderd;

d. voor de eervol ontslagen officieren, die deelgenoot zijn gebleven:

over het activiteits traktement verbonden aan den rang dien zij bij hun ontslag bekleedden.

7. Ten behoeve van het fonds wordt nog geheven:

a. bij bevordering in rang of verhooging van traktement, het verschil tusschen het vorige en het verhoogde traktement over de eerste twee maanden waarin het verhoogde traktement wordt genoten;

b. eene gelijke contributie als sub *a* over de eerste twee maanden van zoodanige inkomsten welke onder de benaming van tafelgelden of toelagen aan eenige betrekking, waartoe een officier wordt geroepen, mochten zijn of worden verbonden.

Gedurende de heffing hiervan wordt de gewone contributie gekort over het beloop der vroegere inkomsten.

Officieren, die slechts tijdelijk wegens de waarneming eener betrekking in het genot van hoogere inkomsten zijn, worden aan de bij dit artikel omschreven contributie niet onderworpen.

Bij de toepassing van het hierboven bepaalde wordt in acht genomen, dat alleen in het geval dat een officier hoogere inkomsten geniet dan waarvoor in eenige voorgaande betrekking door hem aan het fonds is bijgedragen, het meerdere als werkelijk verschil over de eerste twee maanden behoort te worden gecontribueerd.

Bij bevordering tijdens buitenlandsch verlof, en bij bevordering of traktementsverhooging tijdens non-activiteit, wordt bijgedragen het verschil, over de eerste twee maanden, tusschen het vorige en het verhoogde verlofs- en non-activiteits-traktement, terwijl in het eerste geval na terugkomst in *Indië* en plaatsing in activiteit, en in het laatste geval na herstelling in activiteit, nader wordt bijgedragen het verschil, over de eerste twee maanden, tusschen het vorige en het verhoogde activiteitstraktement, verminderd met het ter zake reeds vroeger gecontribueerde bedrag.

Heeft de bevordering plaats tijdens eene detacheering in *Nederland* en bedraagt het traktement, met inbegrip der toelage, alsdan niet meer dan het vroeger in *Indië* genoten traktement, dan wordt in *Nederland* geen contributie, als in dit artikel bedoeld, ingevorderd, maar wordt bij terugkeer in *Indië* nader geheven het verschil, over twee maanden, tusschen het vroeger genoten en het den officier alsdan toekomend activiteitstraktement.

8. Alle deelgenooten, die zich in het huwelijk begeven, zijn verplicht eene contributie in het fonds te storten.

Die contributie bedraagt voor:

een luitenant-generaal. .	*f* 1800
een generaal-majoor . .	„ 1600
een kolonel	„ 1400
een luitenant-kolonel . .	„ 1200
een majoor	„ 1100
een kapitein.	„ 900
een eerste luitenant . .	„ 700
een tweede luitenant . .	„ 600

9. Wanneer een deelgenoot een vrouw huwt, die jonger is dan hij zelf, worden de bij artikel 8 vermelde bijdragen met zooveel ten honderd verhoogd, als de bij dit reglement behoorende tabel aangeeft.

Bij de vaststelling van den leeftijd wordt alleen gelet op den ouderdom der echtgenooten bij het einde van het laatst door hen volbrachte levensjaar; de sedert verloopen tijd wordt verwaarloosd.

10. Opdat een huwelijk in de registers van het fonds worde ingeschreven, zoodat hieruit recht op weduwen- en weezenpensioen ontstaat, moet de huwelijks-contributie volgens de artikelen 8 en 9 volkomen zijn voldaan, waartoe slechts gelegenheid wordt gelaten tot drie maanden na de voltrekking van het huwelijk.

Het voldoen der huwelijks-contributie moet vóór de inschrijving in de registers door behoorlijk bewijs zijn gestaafd, welk bewijs wordt gezonden in *Indië* aan het Departement van Oorlog en in *Nederland* aan het Ministerie van Koloniën.

Mocht een officier komen te overlijden binnen drie maanden na de voltrekking van zijn huwelijk, en vóór dat de huwelijkscontributie door hem is gestort, dan kan het huwelijk nog worden ingeschreven, bijaldien de weduwe binnen drie maanden na het overlijden haars echtgenoot de meerbedoelde contributie voldoet.

11. De bepalingen, vervat in de artikelen 8, 9 en 10, gelden mede voor gehuwde personen of weduwnaars met kinderen, tot officier benoemd wordende, met dien verstande dat het huwelijk in dat geval wordt geacht te zijn voltrokken op den dag der benoeming tot officier.

12. De contributie, aangeduid in artikel 8, is ook verschuldigd tot het verkrijgen van recht op bedeeling uit het fonds voor kinderen van deelgenooten, aan wie brieven van wettiging zijn verleend.

13. Elk deelgenoot, die op nieuw in het huwelijk treedt, is op nieuw de in de artikelen 8 en 9 aangeduide bijdragen verschuldigd.

14. Wanneer een gehuwd officier tot een hoogeren rang wordt bevorderd, is hij verschuldigd het verschil tusschen de hereids betaalde som en die, welke hij, op den dag van bevordering in het huwelijk tredende, zoude moeten voldoen, bedragende voor:

een luitenant-generaal . .	*f* 200
een generaal-majoor. . .	„ 200
een kolonel	„ 200
een luitenant-kolonel . .	„ 100
een majoor	„ 200
een kapitein	„ 200
een eerste luitenant. . .	„ 100

behoudens de verhooging overeenkomstig het bepaalde bij artikel 9, alles in te houden in twaalf gelijke achtereenvolgende termijnen, aanvangende met de maand volgende op die, waarin de bevordering heeft plaats gehad.

15. Officieren, wier huwelijk door den dood hunner echtgenoote of door echtscheiding ontbonden is, tot een hoogeren rang bevorderd wordende, terwijl uit dat huwelijk nog één of meer kinderen aanwezig zijn, die in de termen vallen om den in artikel 22 bedoelden onderstand te kunnen genieten, moeten eveneens de bij artikel 14 bepaalde contributie voldoen, doch zonder de verhooging wegens verschil in leeftijd met de vroegere echtgenoote.

Zijn zij meer dan eens gehuwd geweest, dan is de contributie verschuldigd voor het kind of de kinderen uit ieder huwelijk afzonderlijk.

16. In geen geval zullen, met opzicht tot het recht op den in artikel 22 vermelden onderstand, de kinderen uit meer dan een huwelijk gesproten, te zamen genomen worden; maar de kinderen uit ieder huwelijk afzonderlijk zullen in aanmerking komen bij de beslissing der vraag of er al dan niet termen zijn tot het toekennen van onderstand, en zoo ja, tot welk bedrag.

17. Wanneer een actief dienend officier, gehuwd of weduwnaar met kinderen, komt te overlijden vóór de algeheele aanzuivering der buitengewone contributiën vermeld bij artikel 7 sub *a* en *b* en bij de artikelen 14 en 15, heeft de voldoening van het alsnog verschuldigde plaats door inhouding van tien ten honderd van het pensioen der weduwe of van den onderstand der kinderen.

Is de contributie, vermeld in artikel 12, niet voldaan, dan heeft de voldoening plaats door inhouding van *vijftig* ten honderd van den onderstand van de daarbij bedoelde kinderen.

18. Bij overplaatsing van de landmacht in *Nederland* bij die in *Nederlandsch-Indië* moeten gehuwde officieren, zoomede weduwnaars met één of meer kinderen, nog vallende in de termen om den in artikel 22 vermelden onderstand te kunnen genieten, voldoen aan het bepaalde in de artikelen 8, 9, 13, 14 en 15.

In mindering van het dientengevolge aan het fonds verschuldigde zal strekken het aan het fonds overgemaakt wordende bedrag van het door hen aan de weduwen- en weezenkas van de officieren der landmacht in *Nederland* bijgedragene wegens huwelijkscontributie en bijdragen bij verhooging in rang.

De gewone contributie dezer officieren vangt

Tabel behoorende bij artikel 9 van het reglement.

OUDERDOM VAN DEN MAN.	OUDERDOM VAN DE VROUW.																																															
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
20 jaar	10	8	6	4	2																																											
21 "	12	10	8	6	4	2																																										
22 "	14	12	10	8	6	4	2																																									
23 "	16	14	12	10	8	6	4	2																																								
24 "	18	16	14	12	10	8	6	4	2																																							
25 "	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2																																						
26 "	23	21	19	17	15	13	11	9	7	5	2																																					
27 "	26	24	22	20	18	16	14	12	10	8	5	2																																				
28 "	29	27	25	23	21	19	17	15	13	11	9	6	3																																			
29 "	32	30	28	26	24	22	20	18	16	14	12	9	6	3																																		
30 "	35	33	31	29	27	25	23	21	19	17	15	12	9	6	3																																	
31 "	40	37	34	33	31	29	27	25	23	21	19	16	13	10	7	3																																
32 "	45	42	39	37	35	33	31	29	27	25	23	20	17	14	11	8	4																															
33 "	50	47	44	41	39	37	35	33	31	29	27	24	21	18	15	12	8	4																														
34 "	55	52	49	46	43	41	39	37	35	33	31	28	25	22	19	16	12	8	4																													
35 "	60	57	54	51	48	45	43	41	39	37	35	32	29	26	23	20	16	12	8	4																												
36 "	66	63	60	57	54	51	49	47	44	42	40	37	34	31	28	25	21	17	13	9	4																											
37 "	72	69	66	63	60	57	55	53	49	47	45	42	39	36	33	30	26	22	18	14	9	4																										
38 "	78	75	72	69	66	63	61	58	54	52	50	47	44	41	38	35	31	27	23	19	14	9	4																									
39 "	84	81	78	75	72	69	67	63	60	57	55	52	49	46	43	40	36	32	28	24	19	14	9	4																								
40 "	90	87	84	81	78	75	72	69	66	63	60	57	54	51	48	45	41	37	33	29	25	20	15	10	5																							
41 "	97	94	91	88	85	82	79	76	73	70	67	63	60	57	54	51	47	43	39	35	31	26	21	16	11	5																						
42 "	104	101	98	95	92	89	86	83	80	77	74	70	66	63	60	57	53	49	45	41	37	32	27	22	17	11	5																					
43 "	111	108	105	102	99	96	93	90	87	84	81	77	72	70	66	63	59	55	51	47	43	38	33	28	23	17	11	5																				
44 "	118	115	112	109	106	103	100	97	94	91	88	84	79	76	72	69	65	61	57	53	49	44	39	34	29	24	18	12	6																			
45 "	125	122	119	116	113	110	107	104	101	98	95	91	87	83	79	75	71	67	63	59	55	50	45	40	35	30	25	20	14	7																		
46 "	132	128	126	123	120	116	113	110	107	104	100	96	92	88	84	80	76	72	68	64	60	56	51	46	41	36	31	26	21	15	7																	
47 "	139	134	133	130	127	122	119	115	112	109	105	101	97	93	89	85	81	77	73	69	65	61	57	52	47	42	37	32	27	22	16	8																
48 "	146	141	139	136	133	128	125	121	117	114	110	106	102	98	94	90	86	82	78	74	70	66	62	58	53	48	43	38	33	28	23	17	8															
49 "	153	148	145	142	139	134	131	126	122	119	115	111	107	103	99	95	91	87	83	79	75	71	67	63	59	54	49	44	39	34	29	24	17	8														
50 "	160	156	152	148	144	140	136	132	128	124	120	116	112	108	104	100	96	92	88	84	80	76	72	68	64	60	55	50	45	40	35	30	24	18	9													
51 "	168	164	160	156	152	148	144	140	136	132	128	123	119	115	111	107	102	99	95	91	88	84	80	76	72	68	62	57	52	47	42	36	30	24	18	9												
52 "	176	172	168	164	160	156	152	148	144	140	136	131	126	122	118	114	109	106	102	98	96	92	88	84	80	76	70	64	59	54	49	43	37	31	25	19	9											
53 "	184	180	176	172	168	164	160	156	152	148	144	139	134	129	125	121	116	113	110	106	104	100	96	92	88	84	78	70	67	61	56	50	44	38	32	26	20	10										
54 "	192	188	184	180	176	172	168	164	160	156	152	147	142	137	132	128	124	121	118	114	112	108	104	100	96	92	86	79	75	68	63	57	51	45	39	33	27	21	10									
55 "	200	196	192	188	184	180	176	172	168	164	160	155	150	145	140	135	132	129	126	123	120	116	112	108	104	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	22	11								
56 "	210	204	201	197	193	189	184	180	176	172	168	163	158	153	148	144	140	137	134	131	127	123	119	115	111	107	101	96	89	83	76	70	64	58	52	46	40	34	28	22								
57 "	220	215	210	206	202	198	193	188	184	180	176	171	166	161	157	153	148	145	142	138	134	130	126	122	118	114	107	103	95	89	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28								
58 "	230	223	219	215	211	207	202	197	192	188	184	179	174	170	166	162	156	153	150	145	141	137	133	129	125	121	114	110	101	95	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34								
59 "	240	234	229	225	220	216	211	206	201	196	192	187	183	179	175	171	165	161	158	152	148	144	140	136	132	128	121	116	107	101	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40								
60 "	250	245	240	235	230	225	220	215	210	205	200	196	192	188	184	180	175	170	165	160	155	151	147	143	139	135	128	121	114	107	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46								
61 "	260	255	250	245	240	235	230	225	220	215	210	205	200	196	192	189	184	179	174	169	164	160	155	152	146	142	135	128	122	115	109	100	95	89	82	76	70	64	58	52								
62 "	270	265	260	255	250	245	240	235	230	225	220	215	210	205	200	198	193	188	183	178	173	168	163	160	153	149	142	136	130	123	118	108	103	90	88	82	76	70	64	58								
63 "	280	275	270	265	260	255	250	245	240	235	230	225	220	215	210	207	202	197	192	187	182	176	171	167	160	156	149	144	138	131	127	116	111	103	94	88	82	76	70	64								
64 "	290	285	280	275	270	265	260	255	250	245	240	235	230	225	220	216	211	206	201	196	191	185	179	174	168	163	157	152	146	140	136	124	119	110	101	94	88	82	76	70								
65 "	300	295	290	285	280	275	270	265	260	255	250	245	240	235	230	225	220	215	210	205	200	194	188	182	176	170	165	160	155	150	145	136	127	118	109	100	94	88	82	76								
66 "	310	305	300	295	290	285	280	275	270	265	260	255	250	245	240	235	230	225	220	215	210	204	198	192	186	179	175	169	164	158	152	143	135	127	118	110	102	96	90	82								
67 "	320	315	310	305	300	295	290	285	280	275	270	265	260	255	250	245	240	235	230	225	220	214	208	202	196	188	185	178	173	166	159	150	143	136	127	120	111	104	97	89								
68 "	330	325	320	315	308	301	300	295	290	285	280	275	270	265	260	255	250	245	235	230	225	220	215	210	206	197	195	187	182	174	166	158	151	145	137	130	120	112	104	96								
69 "	340	335	330	325	320	315	310	305	300	295	290	285	280	275	270	265	260	255	245	240	235	230	225	220	216	206	200	196	191	182	173	166	160	154	147	140	130	120	112	103								
70 "	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	295	290	285	280	275	270	265	255	250	245	240	235	230	226	215	210	205	200	190	180	174	169	163	157	150	140	130	120	110								
71 "	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	295	290	285	280	275	265	260	255	250	245	240	236	225	220	215	209	200	189	182	178	172	166	156	147	138	128	118								
72 "	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	295	290	285	275	270	265	260	255	250	246	239	230	225	218	208	198	190	187	180	175	162	154	145	136	127								
73 "	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	295	285	280	275	270	265	260	257	250	240	235	227	217	207	198	194	187	183	168	160	152	144	136								
74 "	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	295	290	285	280	275	270	268	263	250	245	236	226	216	207	201	194	186	174	167	160	153	146								
75 "	400	395	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	295	285	280	275	270	260	255	245	235	225	216	208	200	190	180	174	168	162	156								
76 "	420	410	400	395	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	290	285	280	270	265	255	245	235	226	218	210	200	190	180	175	170	165								
77 "	440	430	420	410	400	395	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	300	295	290	280	275	265	255	245	236	230	220	210	200	190	185	180	170								
78 "	460	450	440	430	420	410	400	395	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	32	310	300	295	290	285	275	265	255	246	240	230	220	210	200	195	190	180								
79 "	480	470	460	450	440	430	420	410	400	395	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	320	315	310	305	295	290	280	275	265	260	250	235	220	210	205	200	190								
80 "	500	490	480	470	460	450	440	430	420	410	400	395	390	385	380	375	370	365	360	355	350	345	340	335	330	325	320	315	310	305	300	290	280	270	255	235	225	215	205	195								

55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
11																								
22	11																							
28	24	12																						
34	28	24	12																					
40	34	28	24	12																				
46	40	34	28	24	12																			
52	46	40	34	28	24	12																		
58	52	46	40	34	28	24	12																	
64	58	52	46	40	34	28	24	12																
70	64	58	52	46	40	34	28	24	12															
76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12														
82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12													
88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12												
94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12											
100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12										
110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12									
120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12								
130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12							
140	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12						
148	138	129	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12					
154	146	138	129	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12				
160	153	146	138	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12			
167	160	154	147	140	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12		
174	168	162	156	150	140	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12	

56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
11																							
24	12																						
28	24	12																					
34	28	24	12																				
40	34	28	24	12																			
46	40	34	28	24	12																		
52	46	40	34	28	24	12																	
58	52	46	40	34	28	24	12																
64	58	52	46	40	34	28	24	12															
70	64	58	52	46	40	34	28	24	12														
76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12													
82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12												
88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12											
94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12										
100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12									
110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12								
120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12							
130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12						
140	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12					
148	138	129	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12				
154	146	138	129	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12			
160	153	146	138	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12		
167	160	154	147	140	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12	
174	168	162	156	150	140	130	120	110	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	24	12

aan met den dag waarop zij in het genot van Indisch traktement worden gesteld, met inachtneming van het bepaalde bij artikel 5.

19. Indien een gehuwd officier of weduwnaar met één of meer kinderen, nog vallende in de termen om onderstand te kunnen genieten uit de weduwen- en weezenkas van de officieren der landmacht in *Nederland*, van de landmacht in *Nederlandsch-Indië* bij die in *Nederland* wordt overgeplaatst, zal het fonds aan de voormelde kas uitkeeren zoodanig bedrag, als aan deze voor inleggelden verschuldigd is, naar den rang dien de officier bekleedt, of zooveel minder als aan het fonds is bijgedragen, overeenkomstig de artikelen 8, 9, 13, 14 en 15.

Wanneer het aan het fonds bijgedragene het bedrag van het verschuldigde aan de voormelde kas overtreft, verblijft het meerdere aan het fonds. De gewone contributie voor deze officieren eindigt van en met den dag, waarop zij bij de landmacht in *Nederland* in betaling komen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 5.

II. *Pensioenen en onderstanden aan weduwen en weezen.*

20. De weduwen der deelgenooten, wier huwelijk in de registers van het fonds is ingeschreven, hebben recht op een pensioen ten laste van het fonds.

Dit pensioen bedraagt voor de weduwe van een:

luitenant-generaal . .	*f* 1800	's jaars
generaal-majoor . . .	1600	„
kolonel.	1400	„
luitenant-kolonel. . .	1200	„
majoor.	1100	„
kapitein	900	„
eerste luitenant . . .	700	„
tweede luitenant. . .	600	„

Titulaire rangen komen hierbij niet in aanmerking.

21. Ten behoeve der nagelaten wettige of gewettigde kinderen van een overleden deelgenoot, wordt door zijne weduwe, boven haar pensioen, jaarlijks eene gratificatie uit het fonds genoten, bedragende:

voor één kind.	*f* 96
voor twee kinderen	168
voor drie kinderen	228
voor vier kinderen	264
voor vijf of meer kinderen .	288

met dien verstande echter, dat slechts in aanmerking komen de kinderen die niet in de termen vallen van de §§ *d* en *e* van artikel 23.

22. Aan de voogden van wettige of gewettigde kinderen van een overleden deelgenoot, nagelaten door dien deelgenoot zelf bij vóóroverlijden van zijne echtgenoote, of bij zijn vóóroverlijden door zijne gepensionneerde weduwe, worden de volgende onderstandsgelden uit het fonds betaald:

als er niet meer dan drie kinderen zijn, voor elk kind een derde gedeelte van het bedrag van het bij artikel 20 bedoelde pensioen;

als er meer dan drie kinderen zijn, voor allen te zamen het bedrag van het bij artikel 20 bedoelde pensioen. In dit laatste geval ondergaat de onderstand geene vermindering, zoolang er *drie* kinderen zijn die aanspraak hebben op bedeeling; de onderstand wordt telkens met een derde verminderd, wanneer een van die kinderen geen recht op bedeeling meer kan doen gelden.

23. Het recht op pensioen, gratificatie of onderstand wordt verloren:

a. door overlijden van de gebeneficieerden;

b. tengevolge van veroordeeling door den rechter in *Nederlandsch-Indië* tot eene der straffen, genoemd in artikel 5, n°. 1—5 van het Strafwetboek voor Europeanen, of door den rechter in *Nederland* tot gevangenisstraf van drie jaren of tot eene zwaardere straf;

Het gemis van genot van pensioen of onderstand, tengevolge van eene veroordeeling, als bedoeld in het vorige lid, vangt aan met het tijdstip waarop de veroordeeling in kracht van gewijsde is gegaan, en duurt tot dat de straf ondergaan of kwijtschelding daarvan verkregen is.

Wanneer de weduwe, die tot eene van de bovenbedoelde straffen veroordeeld is, bare straf ondergaat in *Nederland*, zal door den Koning, en wanneer zij hare straf ondergaat in *Nederlandsch-Indië*, door den Gouverneur-Generaal, gedurende dien tijd kunnen worden beschikt over het pensioen van de veroordeelde ten behoeve harer kinderen, die echter zoolang als minimum zullen genieten den onderstand vastgesteld bij artikel 22 van dit reglement.

c. voor de weduwen, door hertrouwen;

d. voor de jongens, door de intrede van het negentiende levensjaar, of vroeger, door het verkrijgen van een burgerlijk of militair-ambt;

Militaire rangen beneden dien van officier of burgerlijke ambten, die in *Indië* minder dan zes honderd gulden, en in *Nederland* minder dan drie honderd gulden 's jaars aan traktement opleveren, zijn hiervan uitgezonderd.

e. voor de meisjes, door de intrede van het vierentwintigste levensjaar, of vroeger door het aangaan van een huwelijk, dan wel door het verkrijgen van een burgerlijk ambt, dat in *Indië* zeshonderd gulden 's jaars of meer en in *Nederland* driehonderd gulden 's jaars of meer oplevert.

24. Weduwen van deelgenooten aan het fonds, kinderen hebbende, die nog in de termen vallen om onderstand te kunnen genieten, hebben bij hertrouwen aanspraak op de helft van den onderstand bij artikel 22 vermeld, met stilstand der gratificatiën bedoeld in artikel 21.

25. Hertrouwde weduwen van deelgenooten aan het fonds, op nieuw in den weduwenstaat gerakende, worden weder gesteld in het genot van haar vorig pensioen, wanneer zij ten gevolge van haar laatste huwelijk geen recht hebben op een pensioen uit eenig onder de bescherming van het Gouvernement gesteld weduwenfonds.

Indien haar, tengevolge van haar laatste huwelijk, uit eenig ander onder 's Gouvernements bescherming staand weduwenfonds een pensioen te beurt valt, minder bedragende dan het vroeger aan haar uit het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmacht in *Nederlandsch-Indië* toegekende, wordt uit dit fonds slechts het bedrag van het nadeelig verschil aan haar uitgekeerd.

In beide voormelde gevallen vervalt de onderstand voor de kinderen uit haar vorig huwelijk met een deelgenoot, overeenkomstig artikel 24 toegekend geweest, en wordt voor de kinderen, die nog niet vallen in de termen der §§ *d* of *e* van artikel 23, weder de gratificatie toegekend, vermeld in artikel 21.

Het pensioen van eene weduwe van een deelgenoot, die hertrouwd is met een deelgenoot, en daarna op nieuw weduwe wordt, wordt bij verschil in rang tusschen de opvolgende deelgenooten, geregeld naar den hoogsten rang, die door een hunner is bekleed geweest.

Voor de kinderen uit het laatste huwelijk met een deelgenoot, die nog niet verkeeren in de termen van de §§ *d* of *e* van artikel 23, worden de gratificatiën toegekend, vermeld in artikel 21.

Voor de kinderen uit elk vroeger huwelijk met een deelgenoot, die niet vallen in de termen van de §§ *d* of *e* van artikel 23, wordt alsdan met intrekking van vroeger verleenden onderstand, toegekend de onderstand, vermeld in artikel 22.

Hertrouwde weduwen van deelgenooten aan het fonds, wier laatste huwelijk door echtscheiding wordt ontbonden, worden, met betrekking tot het fonds, beschouwd alsof zij tot haren vorigen weduwenstaat zijn teruggekeerd.

26. Bij het overlijden eener weduwe, die in de termen van artikel 25 viel, wordt, met intrekking van den onderstand of van de gratificatiën, overeenkomstig dat artikel toegekend, aan het kind of aan de kinderen, uit elk huwelijk van een deelgenoot gesproten, de in artikel 22 omschreven onderstand toegelegd.

27. Bij overlijden van een deelgenoot, wiens huwelijk bij rechterlijke uitspraak ontbonden is, worden de uit hetzelve voortgesproten kinderen, die nog niet verkeeren in de termen der §§ *d* of *e* van artikel 23, ook dan wanneer de moeder nog in leven is, bedeeld als weezen, overeenkomstig het bepaalde bij artikel 22, onverschillig of zoodanige kinderen onder de voogdij der moeder, of onder die van andere personen gesteld zijn.

28. Aan de van *Nederlandsch-Indië* naar *Nederland* of van *Nederland* naar *Nederlandsch-Indië* vertrekkende weduwen en weezen kan een voorschot op de hun aankomende pensioenen of onderstandsgelden worden verleend ten bedrage van vier maanden, wanneer de reis met een zeilschip, en van twee maanden, wanneer die met een stoomschip wordt aanvaard. Bij overlijden zal dit voorschot niet teruggevorderd worden.

29. De in artikel 28 bedoelde weduwen en weezen, zoomede zij, die in *Indië* van vaste woonplaats veranderen, worden voorzien van een certificaat van ophouding van betaling.

30. De regeling van de bedeeling uit het fonds geschiedt in *Indië* door de Directie van het fonds en in *Nederland* door den Minister van Koloniën.

Daartoe wordt aan de Directie of aan den Minister door de belanghebbende weduwe of door den voogd der te bedeelen kinderen het verzoek gedaan.

Bij dat verzoek worden overgelegd:

door de weduwe:

a. een uittreksel uit de huwelijksakte;

b. de dood-akte van den overleden deelgenoot;

c. de geboorte-akte of, bij ontstentenis daarvan, de doopakte van ieder kind, aanspraak hebbende op onderstand of gratificatie;

d. eene door de bevoegde plaatselijke civiele autoriteit geteekende attestatie de vita der weduwe en kinderen;

e. desvereischt, en zulks in *Indië* ter beoordeeling van de Directie van het fonds, en in *Nederland* ter beoordeeling van den Minister van Koloniën, eene verklaring van de bevoegde auto-

riteit, ten blijke welke schulden de overledene aan het fonds heeft nagelaten;

door eene hertrouwde weduwe:

een extract uit de akte voor haar aangegaan huwelijk;

door den voogd:

1°. de akte van voogdij, en een bewijs van beëediging als voogd;

2°. voor de kinderen eener gepensionneerde weduwe, de doodakte van de moeder; en voor de kinderen van een overleden deelgenoot, wiens echtgenoote van hem is gescheiden of vóór hem is overleden, de doodakte van den vader, de hierboven *c* en *d* omschreven geboorte- of doopakten en attestatie de vita der kinderen en desvereischt, eene verklaring als hierboven onder *e* bedoeld.

Voor gewettigde kinderen worden bovendien de brieven van wettiging overgelegd.

Wanneer bij het verzoek om bedeeling geene attestatie de vita van de kinderen kan worden overgelegd, doordien de kinderen zich in *Nederland* bevinden, terwijl de moeder of voogd in *Nederlandsch-Indië* woont; of doordien de kinderen zich in *Indië* bevinden, terwijl de moeder of de voogd in *Nederland* woont, kan de regeling der toe te kennen gratificatiën en onderstanden voorloopig geschieden, maar de uitbetaling daarvan heeft eerst plaats na inlevering der attestatie de vita.

31. Voor zooveel de weduwen of weezen zich in eene der buitenbezittingen in *Nederlandsch-Indië* bevinden, kunnen de pensioenen en onderstandsgelden, overeenkomstig de voorschriften van dit reglement, voorloopig onder nadere goedkeuring van de Directie worden toegelegd door den ambtenaar met het hoogste burgerlijk gezag aldaar bekleed.

Indien bij vermoedelijk overlijden van een deelgenoot, de akte van overlijden niet dadelijk kan worden overgelegd, wordt niettemin pensioen en gratificatie of onderstand toegekend, onder afgifte eener verklaring ten genoegen van de Directie in *Indië*, of van den Minister van Koloniën in *Nederland*, dat de teruggave aan het fonds van de genoten gelden zal plaats hebben, indien later mocht blijken dat de deelgenoot niet is overleden.

Bijaldien eene uit het fonds bedeelde weduwe wordt vermist, zonder dat haar overlijden geconstateerd kan worden, treden de deelgerechtigde kinderen in het genot van weezen-onderstand, behoudens verrekening, bijaldien de weduwe nader mocht blijken niet overleden te zijn.

32. De bedeelingen uit het fonds gaan in met den eersten der maand, volgende op die, waarin door het overlijden van den deelgenoot of van de gepensionneerde weduwe het recht op bedeeling is ontstaan, of waarin door het hertrouwen of door het op nieuw in den weduwenstaat geraken der moeder, het recht op *veranderde* bedeeling is ontstaan.

Voor de na den dood des vaders gewettigde kinderen gaat de bedeeling in met den eersten der maand, volgende op die waarin de vader is overleden.

33. Behoudens het geval, voorzien in artikel 23 sub *b*, houden de bedeelingen uit het fonds op met den eersten der maand, volgende op die van overlijden der gebeneficieerden, en overigens met den eersten der maand, volgende op die, waarin het recht op bedeeling is verloren gegaan;

alzoo voor de weduwen met den eersten der maand na die van hun hertrouwen;

voor de jongens met den eersten der maand na die waarin zij een burgerlijk of militair ambt, als bedoeld in artikel 23 *d* hebben verkregen; of waarin zij hun 19de levensjaar zijn ingetreden; en

voor de meisjes met den eersten der maand na die, waarin zij een huwelijk hebben aangegaan; een burgerlijk ambt, als bedoeld in artikel 23 *e* hebben verkregen, of het 24ste levensjaar zijn ingetreden.

34. De uitbetaling van pensioen, gratificatie of onderstand geschiedt in *Nederlandsch-Indië* maandelijks door de ontvangers van 's lands kas, en in *Nederland* driemaandelijks door de Rijksbetaalmeesters.

Daartoe moet worden overgelegd eene attestatie de vita, in *Indië* af te geven door de bevoegde plaatselijke civiele autoriteit, en in *Nederland* door of van wege den Burgemeester der gemeente; in welke attestatie speciaal is vermeld:

aangaande de weduwe, of zij al of niet is hertrouwd;

en betreffende de kinderen, de data der geboorten, met bijvoeging:

voor de jongens, of zij al of niet een burgerlijk of militair ambt bekleeden; zoo ja, welk ambt; en indien het een burgerlijk ambt is, het bedrag der jaarlijksche bezoldiging;

voor de meisjes of zij al of niet gehuwd zijn en of zij al of niet een burgerlijk ambt bekleeden; zoo ja, welk ambt, en het bedrag der jaarlijksche bezoldiging.

De tot een gezin behoorende personen kunnen, als zij op dezelfde plaats wonen, gezamenlijk op ééne attestatie de vita vermeld worden.

De attestatiën de vita zijn in *Indië* vrij van zegel; in *Nederland* moeten zij op zegel worden gesteld, wanneer pensioen, onderstand en gratificatie te zamen meer dan driehonderd gulden 's jaars bedragen.

Voor de in het buitenland wonende bedeelden worden gelijke attestatiën de vita gevorderd, doch alsdan voorzien van de legalisatie door een Nederlandsch diplomatiek agent of consul.

De uit het fonds toegelegde uitkeeringen kunnen, bij behoorlijke volmacht, voor de rechthebbenden worden ontvangen, doch mogen onder geenerlei voorwendsel aan andere personen worden overgedragen of afgestaan; terwijl daarop ook geene kortingen ten behoeve van particuliere schuldeischers worden verleend.

De door de mannen of vaders van de bedeelden nagelaten schulden aan den lande zijn invorderbaar door inhouding van hoogstens één achtste deel van het bedrag der uit het fonds toegelegde uitkeeringen.

35. Bij het overlijden van een deelgenoot zal aan zijne nagelaten betrekkingen of boedel-beredderaars, ter bestrijding der kosten van de begrafenis, ten laste van het fonds worden betaald, zoo de overledene is geweest:

Opperofficier	*f* 170
Hoofdofficier	125
Subalterne officier . . .	90

De betaling geschiedt:

a. in *Nederlandsch-Indië* uit 's lands kas, en wel indien de overledene nog feitelijk tot het leger behoorde, op een door den militairen Intendant afgegeven mandaat van betaling, en zoo de overledene gepensionneerd of eervol ontslagen was, op eene ordonnantie van den Directeur van Financiën, wanneer de overledene in de residentie *Batavia* verblijf hield, en op een mandaat van het hoofd van gewestelijk bestuur, wanneer de overledene buiten de residentie *Batavia* woonde, waaraan voor de eervol ontslagenen gehecht wordt eene verklaring van den ontvanger van 's lands kas, opgemaakt volgens het bij dit reglement behoorend model letter A.

b. in *Nederland*, op de door den Minister van Koloniën aan te geven wijze.

III. *Beheer van het fonds en toezicht op dat beheer.*

36. Het beheer van het fonds wordt in *Nederlandsch-Indië* gevoerd door eene Directie van vijf leden, bestaande uit actief dienende of gepensionneerde officieren van het leger daar te lande, bijgestaan door een amanuensis en een adjunct-amanuensis, allen deelgenooten aan het fonds.

De leden, de amanuensis en de adjunct-amanuensis worden benoemd door den Gouverneur-Generaal; de leden op voordracht van den Commandant van het leger en Chef van het Departement van Oorlog; de amanuensis en de adjunct-amanuensis op voordracht van de Directie.

Het toezicht op het beheer van het fonds wordt in *Nederlandsch-Indië* gevoerd door den Gouverneur-Generaal, die de wijze van beheer van het fonds in *Nederlandsch-Indië* regelt.

Het beheer van het fonds in *Nederland* wordt gevoerd door of van wege den Minister van Koloniën.

37. De leden der directie genieten geene geldelijke belooning.

De amanuensis geniet een traktement van *f* 250 's maands, benevens *f* 50 's maands voor bureauhuur en *f* 100 's maands voor schrijf- en kantoorbehoeften.

De adjunct-amanuensis geniet een traktement van *f* 150 's maands.

De betaling van deze traktementen en vergoedingen geschiedt ten laste van het fonds uit 's lands kas op declaratiën van den amanuensis en den adjunct-amanuensis, door de Directie voor gezien geteekend.

38. De gelden van het fonds berusten in *Indië* in 's lands algemeene kassen, en in *Nederland* in 's Rijks schatkist.

De algemeene ontvangers van 's lands kassen zijn in *Indië* belast met de ontvangsten en uitgaven van het fonds; in *Nederland* worden zij door de Rijksbetaalmeesters bewerkstelligd.

39. De gelden, welke na kwijting van de uitgaven overblijven, worden belegd:

1°. op hypotheek van vaste goederen;

2°. tegen inpandgeving van schuldvorderingen met hypotheek;

3°. in inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Schuld.

40. Bij het Ministerie van Koloniën worden opgemaakt en naar *Indië* gezonden:

jaarlijks:

eene rekening-courant der in *Nederland* voor het fonds gedane ontvangsten en uitgaven;

een staat der aldaar ingehouden contributiën, en

een staat der aldaar betaalde weduwen-pensioenen, gratificatiën, onderstanden en begrafeniskosten;

driemaandelijks:

een staat van de in de afgeloopen drie maanden bekend geworden veranderingen ten aanzien van degenen, die aldaar aan het fonds contribueeren en van degenen, die aldaar uit het fonds worden bedeeld.

41. De Directie biedt den Gouverneur-Generaal eenmaal in het jaar een verslag van den stand van het fonds aan.

Dit verslag houdt in eene gespecificeerde opgave van de in het afgeloopen jaar plaats gehad hebbende ontvangsten en uitgaven, en behandelt verder alle zaken, welke voor het fonds van belang zijn, als het aantal gesloten huwelijken, het aantal bijgekomen en afgegane gebeneficieerden, de uitzetting der gelden, enz.

Dat verslag wordt in de *Javasche Courant* en in de *Nederlandsche Staatscourant* gepubliceerd en bij legerorder in *Indië* bekend gemaakt.

Voorts wordt daarvan het noodige aantal exemplaren afgedrukt ten behoeve van de Regeering in *Nederland* en in *Indië*, van Staatscolleges en verdere autoriteiten, zoomede voor de deelgenooten, die het verlangen te kennen geven om in het bezit van een exemplaar te worden gesteld.

42. Om de vijf jaren wijst de Minister van Koloniën een deskundige aan, ten einde nauwkeurig te onderzoeken in hoever de op het fonds rustende verplichtingen door de inkomsten en bezittingen van het fonds worden gedekt, en in verband daarmede een balans van het fonds op te stellen.

Des geraden wijst de genoemde Minister een of meer deelgenooten van het fonds aan om dien deskundige bij zijn arbeid ter zijde te staan en in gezamenlijk overleg voorstellen te doen in het belang van het fonds.

De vijfjarige balans van het fonds wordt openbaar gemaakt op dezelfde wijze als in artikel 41 ten aanzien van het jaarverslag is bepaald.

43. Door de Directie en bij het Ministerie van Koloniën worden tijdig alle gegevens verzameld, benoodigd voor het instellen van het in artikel 42 bedoelde onderzoek.

De gepensionneerde officieren en de eervol ontslagen officieren, die deelgenoot aan het fonds zijn gebleven, doen uiterlijk op ultimo Maart van ieder jaar bij de Directie, — voor zooveel de in *Indië* wonenden betreft —, of bij het Ministerie van Koloniën, — voor zooveel de buiten *Nederlandsch-Indië* wonenden aangaat —, inkomen eene opgave, volgens het bij dit reglement gevoegd model B, vermeldende of er gedurende het afgeloopen burgerlijk jaar al dan niet mutatiën in hun gezin hebben plaats gevonden door:

a. het overlijden der echtgenoote;

b. de geboorte of het overlijden van kinderen;

c. het bekomen van eenig ambt door de jongens of meisjes, waaraan in *Indië* een jaarlijksch inkomen van *zeshonderd gulden* of meer en in *Nederland* van *driehonderd gulden* of meer is verbonden;

d. het aangaan van een huwelijk door de dochters.

Na verloop van dat tijdstip wordt den deelgenooten, die verzuimden hunne opgaven in te dienen, een termijn gesteld, binnen welken zij alsnog aan hunne verplichting ten deze hebben te voldoen.

Bij niet voldoening hieraan wordt den nalatigen gepensionneerde eene boete ten bate van het fonds opgelegd van *één ten honderd* van het bedrag van drie maanden pensioen. Deze boete wordt van het eerst uit te betalen pensioengedeelte geheven. Gelijke boete wordt iedere drie maanden van het pensioen ingehouden, zoolang de gepensionneerde in gebreke blijft, de opgave in te zenden.

Door eervol ontslagen doch geen pensioen genietende officieren, die den in de derde alinea van dit artikel bedoelden termijn laten voorbijgaan, zonder de opgave in te dienen, is eene boete ten bate van het fonds verschuldigd van *tien ten honderd* van de gewone contributie over drie maanden van het vorig activiteitstraktement. Hun wordt een termijn voor de betaling dier boete gesteld, en bij wanbetaling daarvan wordt het in artikel 3 sub *c* bepaalde toegepast.

Behoort bij Koninklijk besluit van den 26sten October 1893 (*Staatsblad* n°. 155).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

MODEL A.

(Artikel 35 van het Reglement.)

De ondergeteekende

(*a*) verklaart, dat (*b*)

die op den (*c*) te

(*d*) is overleden, aan het weduwen- en weezenfonds der officieren van de landmacht in Nederlandsch-Indië heeft gecontribueerd, zoodat aanspraak is verkregen op begrafeniskosten ad

(*e*), bedoeld bij artikel 35 van het Reglement voor dat fonds.

Te , den 18 .

De (*a*)

(*a*) Ambt en standplaats van dengene bij wien de overledene de contributie betaalde.
(*b*) Naam, voornamen, rang en positie van den overledene.
(*c*) Datum van overlijden.
(*d*) Plaats van overlijden.
(*e*) Bedrag in cijfers en in letters.

MODEL B.

(Artikel 43 van het Reglement.)

Weduwen- en weezenfonds van de officieren der landmacht in Nederlandsch-Indië.

Opgaaf der in den loop van het jaar 18 voorgevallen veranderingen in het gezin van den ondergeteekende.

Naam en voornamen van den deelgenoot.	Rang of laatstelijk bekleede rang.	Veranderingen in het gezin.
Niemeijer, A. D.	gepensionneerd kapitein der infanterie.	16 Januari 18 geboren een zoon, Jan Hendrik. 18 Juli 18 de echtgenoote Maria Lulofs overleden. NB. Hebben geene veranderingen in het gezin plaats gehad, dan wordt in deze kolom gesteld: „Geene".

Opgemaakt te den

De deelgenoot,

—

27 *October* 1893. BESLUIT, houdende bepaling van den dag, waarop de wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146) in werking zal treden. S. 156.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Justitie, van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Koloniën, van 16 October 1893, 2de afdeeling A, n°. 130, van 21 October 1893, L^a. A, afdeeling Handel en Nijverheid, en van 24 October 1893, Litt. A^2, n°. 37;

Gelet op art. 27 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146);

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken, zal in werking treden op 1 December 1893.

De voormelde Ministers zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 27sten October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 5 *Nov.* 1893.)

—

28 *October* 1893. BESLUIT, tot aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten en van hare standplaatsen. S. 157.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van 11 October 1893, n°. 75, Directe Belastingen;

Gelet op artikel 19 §§ 1, 2, 5 en 8 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 24 October 1893, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van genoemden Minister, van 27 October 1893, n°. 105, Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Commissiën van aanslag voor de be-

lasting op bedrijfs- en andere inkomsten worden ingesteld ter plaats en voor de kringen omschreven in den aan dit besluit gehechten staat.

2. De leden der commissiën van aanslag, buiten den voorzitter en den Inspecteur der Registratie, genieten ieder zes gulden voor elken dag waarop zij hare vergaderingen bijwonen.

De declaratiën wegens presentiegeld worden per drie maanden ingezonden aan het Departement van Financiën. Zij vermelden de dagen waarop de vergaderingen zijn bijgewoond en worden door den voorzitter voorzien van eene verklaring dat de opgegeven vergaderingen werkelijk door den declarant zijn bijgewoond.

3. De commissiën van aanslag vergaderen in de gemeente waarin zij gevestigd zijn, tenzij door den voorzitter eener commissie, welker werkkring zich over meerdere gemeenten uitstrekt, eene andere plaats binnen den haar aangewezen kring voor de vergadering wordt aangewezen.

De reis en verblijfkosten worden aan de leden der commissiën, buiten den voorzitter, vergoed overeenkomstig de bepalingen vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* nº. 4). Zij worden gerangschikt in de derde klasse, bedoeld bij art. 2 van evengemeld besluit.

De declaratiën van reis- en verblijfkosten worden ingediend bij het Departement van Financiën; art. 21 van voormeld besluit van 5 Januari 1884 is op deze declaratiën van toepassing.

4. Onder de benamingen: „kantoren of afdeelingen", voorkomende in den staat bedoeld bij artikel 1 van dit besluit, worden verstaan de kringen van kantoren of afdeelingen der directe belastingen zooals zij door Ons zijn of nader zullen worden vastgesteld.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 28sten October 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 14 *Nov.* 1893.)

STAAT *van kringen waarvoor krachtens art.* 19, § 2, *der wet van* 2 *October* 1893 (*Staatsblad* nº. 149), *Commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten worden ingesteld en van hare standplaatsen.*

Provinciale Inspectie ROTTERDAM.

STANDPLAATSEN DER COMMISSIËN VAN AANSLAG.

Rotterdam.

GEMEENTEN OF GEDEELTEN VAN GEMEENTEN, TOT ELKE COMMISSIE BEHOORENDE.

Rotterdam 1e afd.

Rotterdam.

Rotterdam 2e afd.

Rotterdam.

Rotterdam 3e afd.

Rotterdam.

Kralingen, Capelle a/d IJssel, Nieuwerkerk a/d IJssel.

Vlaardingen.

Vlaardingen, Vlaardingerambacht, Maassluis, Rozenburg, Overschie, Kethel, Schiebroek.

's Gravenzande.

's Gravenzande, Naaldwijk, Monster, Loosduinen, de Lier, Schipluiden, Maasland.

Delft.

Hof van Delft, Vrijenban, Pijnacker, Nootdorp, Rijswijk, Wateringen, Voorburg, Veur, Zegwaard, Zoetermeer, Stompwijk.

's Gravenhage.

's Gravenhage 1e afd., Scheveningen.

's Gravenhage.

's Gravenhage 2e afd.

Leiden.

Leiderdorp, Zoeterwoude, Oegstgeest, Warmond, Voorschoten.

Leiden.

Sassenheim, Lisse, Hillegom, Noordwijk, Noordwijkerhout, Voorhout, Katwijk, Rijnsburg, Valkenburg, Wassenaar.

Alphen.

Alphen, Aarlanderveen, Ondshoorn, Bodegraven, Zwammerdam, Hazerswoude, Benthuizen, Boskoop, Koudekerk, Woerden, Waarder, Barwoutswaarder, Rietveld.

Woubrugge.

Nieuwkoop, Nieuwveen, Zevenhoven, Ter

Aar, Alkemade, Leimuiden, Rijnsaterwoude, Woubrugge.

Gouda.

Reeuwijk, Waddinxveen, Bergschenhoek, Berkel, Hillegersberg, Bleiswijk, Zevenhuizen, Moerkapelle, Moordrecht, Oudewater, Papekop, Lange-Ruige Weide, Hekendorp.

Gouda.

Haastrecht, Vlist, Bergambacht, Ammerstol, Schoonhoven, Lekkerkerk, Krimpen a/d Lek, Krimpen a/d IJssel, Ouderkerk a/d IJssel, Berkenwoude, Stolwijk, Gouderak.

Hellevoetsluis.

Hellevoetsluis, Nieuw-Helvoet, Oudenhoorn, Nieuwenhoorn, Zuidland, Heenvliet, Zwartewaal, Abbenbroek, Spijkenisse, Hekelingen, Geervliet, Brielle, Oostvoorne, Vierpolders, Rockanje.

Middelharnis.

Middelharnis, Sommelsdijk, Dirksland, Melissant, Herkingen, Oude-Tonge, Nieuwe-Tonge, Stad aan 't Haringvliet, den Bommel, Ooltgensplaat, Goedereede, Stellendam, Ouddorp.

Zwijndrecht.

IJsselmonde, Charlois, Hoogvliet, Pernis, Poortugaal, Rhoon, Ridderkerk, Barendrecht, Heerjansdam, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht.

Oud-Beijerland.

's Gravendeel, Strijen, Maasdam, Puttersboek, Numansdorp, Klaaswaal, Oud-Beijerland, Nieuw-Beijerland, Zuid-Beijerland, Piershil, Goudswaard, Heinenoord, Mijnsheerenland, Westmaas.

Alblasserdam.

Alblasserdam, Papendrecht, Oud Alblas, Nieuwlekkerland, Bleskensgraaf, Streefkerk, Brandwijk, Molenaarsgraaf, Dubbeldam.

Sliedrecht.

Sliedrecht, Giessendam, Wijngaarden, Hardinxveld, Giessen-Nieuwkerk, Peursum, Ameide, Meerkerk, Tienhoven, Langerak, Nieuwpoort, Groot-Ammers, Ottoland, Goudriaan, Noordeloos.

Gorinchem.

Gorinchem, Arkel, Hoornaar, Schelluinen, Hoogblokland.

Leerdam.

Leerdam, Schoonrewoerd, Asperen, Heukelum, Kedichem, Leerbroek, Nieuwland, Vianen, Lexmond, Hagestein, Hei- en Boeikop, Everdingen.

Provinciale Inspectie AMSTERDAM.

Amsterdam.

Amsterdam, Directe Belastingen 1e en 2e kantoor.

Amsterdam.

Amsterdam, Directe Belastingen 3e en 5e kantoor.

Amsterdam.

Amsterdam, Directe Belastingen 4e en 6e kantoor.

Haarlem.

Bloemendaal, Spaarndam, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Bennebroek, Zandvoort, Schoten, Haarlemmermeer, Aalsmeer.

den Helder.

den Helder, Texel, Vlieland, Terschelling, Wieringen.

Schagen.

Schagen, St. Maarten, Barsingerhorn, Zijpe, Anna Paulowna, Wieringerwaard, Petten, Callantsoog, Nieuwe-Niedorp, Oude-Niedorp, Winkel, Oudkarspel, Harenkarspel, Warmenhuizen.

Bergen.

Bergen, Schoorl, Egmond binnen, Egmond aan Zee, Koedijk, Oudorp, St. Pancras, Broek op Langendijk, Noord-Scharwoude, Zuid-Scharwoude, Heiloo, Limmen, Akersloot.

Beverwijk.

Beverwijk, Velsen, Wijk aan Zee en Duin, Assendelft, Uitgeest, Heemskerk, Castricum.

Hoorn.

Hoorn, Berkhout, Avenhorn, Oudendijk, Beets, Wognum, Sijbekarspel, Spanbroek, Hoogwoud, Obdam, Opmeer, Hensbroek, Schermerhorn, Oterleek, Heerhugowaard, Ursum, Zuid- en Noord-Schermer.

Enkhuizen.

Enkhuizen, Bovenkarspel, Grootebroek, Hoogkarspel, Urk, Medemblik, Abbekerk, Wervershoof, Twisk, Opperdoes, Midwoud, Andijk, Blokker, Zwaag, Westwoud, Schellinkhout, Wijdenes, Venhuizen, Nibbixwoud.

Nieuwer-Amstel.

Nieuwer-Amstel, Watergraafsmeer, Ouder-Amstel, Uithoorn, Sloten.

Hilversum.

Hilversum, 's Graveland, Kortenhoef, Ankeveen, Naarden, Bussum, Blaricum, Huizen, Laren, Weesp, Weesperkarspel, Nederhorst den Berg, Muiden, Diemen.

Zaandam.

Zaandam, Oostzaan, Koog aan de Zaan, Westzaan, Wormerveer, Wormer, Jisp, Krommenie, Zaandijk.

Purmerend.

Purmerend, Beemster, Ilpendam, Wijdewormer, Oosthuizen, Edam, Middelie, Warder, Kwadijk, Monnikendam, Broek in Waterland, Marken, Katwoude, Buiksloot, Nieuwendam, Ransdorp, Landsmeer, de Rijp, Graft.

Vreeswijk.

IJsselstein, Benschop, Polsbroek, Lopik, Jaarsveld, Willige Langerak, Vreeswijk, Jutphaas, Houten, Schalkwijk, Tull en 't Waal.

Amersfoort.

Amersfoort, Hoogland, Bunschoten, Stoutenburg, Leusden, Woudenberg, Soest, Baarn, Eemnes.

Zeist.

Zeist, de Bildt, Bunnik, Odijk, Werkhoven, Driebergen, Rijsenburg, Doorn, Maarn, Langbroek, Cothen, Wijk bij Duurstede, Leersum, Amerongen, Rhenen, Veenendaal, Renswoude.

Breukelen-Nijenrode.

Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen, Loenen, Loenersloot, Loosdrecht, Abcoude-Proostdij, Abcoude-Baambrugge, Vreeland, Nigtevecht, Breukelen-Nijenrode, Breukelen-St. Pieters, Ruwiel, Kockengen, Laagnieuwkoop.

Utrecht.

Maarssen, Maarsseveen, Tienhoven, Zuijlen, Westbroek, Achttienhoven, Maartensdijk, Harmelen, Haarzuilens, Vleuten, Oudenrijn, Veldhuizen, Kamerik, Zegveld, Montfoort, Willeskop, Linschoten, Snelrewaard, Hoenkoop.

Provinciale Inspectie LEEUWARDEN.

Leeuwarden.

Leeuwarderadeel, Menaldumadeel, Baarderadeel, Hennaarderadeel.

Franeker.

Franeker, Franekeradeel, Barradeel, 't Bildt.

Dokkum.

Dokkum, Oostdongeradeel, Westdongeradeel, Ameland, Schiermonnikoog.

Rinsumageest.

Ferwerderadeel, Dantumadeel, Kollumerland.

Sneek.

Sneek, Wijmbritseradeel, Ylst.

Bolsward.

Bolsward, Wonseradeel, Workum.

Balk.

Gaasterland, Sloten, Hemelumer-Oldephaert, Hindeloopen, Stavoren.

Heerenveen.

Schoterland, Aengwirden, Weststellingwerf.

Langweer.

Haskerland, Doniaweretal, Lemsterland.

Akkrum.

Idaarderadeel, Rauwerderhem, Utingeradeel.

Bergum.

Smallingerland, Achtkarspelen, Tietjerksteradeel.

Gorredijk.

Opsterland, Ooststellingwerf.

Provinciale Inspectie GRONINGEN.

Winsum.

Leens, Ulrum, Kloosterburen, Eenrum, Winsum, Adorp, Baflo, Haren, Noorddijk.

Zuidhorn.

Ezinge, Oldehove, Grootegast, Grijpskerk, Oldekerk, Zuidhorn, Aduard, Leek, Marum, Hoogkerk.

Hoogezand.

Hoogezand, Sappemeer, Zuidbroek, Slochteren, Noordbroek.

Wildervank.

Veendam, Meeden, Muntendam, Wildervank, Onstwedde.

Winschoten.

Winschoten, Beerta, Finsterwolde, Nieuwe Schans, Bellingwolde, Scheemda, Midwolda.

Oude-Pekela.

Oude-Pekela, Nieuwe-Pekela, Wedde, Vlagtwedde.

Appingedam.

Delfzijl, Appingedam, Bierum, Loppersum, Nieuwolda, 't Zandt, Termunten.

Bedum.

Bedum, Warffum, Middelstum, Uithuizen, Uithuizermeeden, Kantens, Usquert, Stedum, Ten Boer.

Assen.

Assen, Smilde, Rolde, Peize, Roden, Eelde, Vries, Zuidlaren, Norg, Beilen, Westerbork, Gieten, Gasselte, Anlo, Ruinen.

Meppel.

Meppel, Ruinerwold, de Wijk, Nijeveen, Diever, Dwingelo, Havelte, Vledder.

Emmen.

Emmen, Odoorn, Borger.

Hoogeveen.

Coevorden, Dalen, Schoonebeek, Hoogeveen, Zuidwolde, Zweelo, Oosterhesselen, Sleen.

Provinciale Inspectie ZWOLLE.

Zwolle.

Hasselt, Staphorst, Dalfsen, Zwollerkerspel.

Deventer.

Wijhe, Olst, Bathmen, Diepenveen, Raalte, Heino, Hellendoorn.

Almelo.

Stad-Almelo, Ambt-Almelo, Rijssen, Wierden, Holten.

Ootmarsum.

Ootmarsum, Denekamp, Tubbergen, Weerselo, Vriezenveen.

Enschedé.

Enschedé, Lonneker, Haaksbergen, Losser, Oldenzaal.

Hengelo.

Hengelo, Stad-Delden, Ambt-Delden, Borne, Goor, Diepenheim, Markelo.

Kampen.

Genemuiden, Grafhorst, Kamperveen, Wilsum, IJsselmuiden, Zalk en Veecaten.

Steenwijk.

Steenwijk, Giethoorn, Steenwijkerwold, Oldemarkt.

Zwartsluis.

Zwartsluis, Wanneperveen, Stad-Vollenhove, Ambt-Vollenhove, Kuinre, Blokzijl, Blankenham.

Ommen.

Stad-Ommen, Ambt-Ommen, Stad-Hardenberg, Ambt-Hardenberg, Gramsbergen, den Ham.

Avereest.

Avereest, Nieuwleusen.

Provinciale Inspectie ARNHEM.

Arnhem.

Brummen, Rheden, Rozendaal.

Wageningen.

Wageningen, Ede, Doorwerth, Renkum.

Apeldoorn.

Apeldoorn, Voorst.

Zutphen.

Lochem, Warnsveld, Gorssel, Laren.

Doesburg.

Doesburg, Hummelo, Angerlo, Zelhem, Wehl, Hengelo, Steenderen, Vorden.

Doetinchem.

Stad-Doetinchem, Ambt-Doetinchem, Wisch, Dinxperlo, Gendringen, Bergh.

Winterswijk.

Winterswijk, Aalten.

Groenlo.

Groenlo, Lichtenvoorde, Eibergen, Borculo, Neede, Ruurlo.

Zevenaar.

Zevenaar, Didam, Duiven, Westervoort, Herwen en Aerdt, Pannerden.

Nijmegen.

Milligen, Ubbergen, Groesbeek, Heumen, Beuningen, Ewijk, Wijchen, Balgoij, Bergharen, Batenburg, Overasselt.

Bemmel.

Bemmel, Huissen, Gent.

Kesteren.

Kesteren, Lienden, Dodewaard, Echteld, IJzendoorn, Elst, Valburg, Heteren, Hemmen, Maurik, Wadenoijen, Zoelen, Ophemert, Varik.

Druten.

Wamel, Dreumel, Heerewaarden, Appeltern, Druten, Horssen.

Zaltbommel.

Zaltbommel, Kerkwijk, Gameren, Hurwenen, Rossum, Brakel, Zuilichem, Poederoijen, Hedel, Ammerzoden, Nederhemert, Driel.

Geldermalsen.

Waardenburg, Herwijnen, Vuren, Haaften, Est en Opijnen, Culenborg, Beusichem, Geldermalsen, Buurmalsen, Buren, Beesd, Deil.

Harderwijk.

Elburg, Doornspijk, Harderwijk, Ermelo, Nijkerk, Hoevelaken, Putten, Barneveld, Scherpenzeel.

Epe.

Hattem, Oldebroek, Epe, Heerde.

Provinciale Inspectie MIDDELBURG.

Middelburg,

Oost- en West-Souburg, Ritthem, Grijpskerke, Kondekerke, Nieuw- en St. Joosland, Arnemuiden, Domburg, Oostkapelle, Westkapelle, Aagtekerke, Zoutelande, Biggekerke, Meliskerke, Veere, Vrouwenpolder, St. Laurens, Serooskerke.

Zierikzee.

Zierikzee, Kerkwerve, Noordgouwe, Noordwelle, Haamstede, Burgh, Renesse, Serooskerke, Ellemeet, Elkerzee, Brouwershaven, Dreischor, Zonnemaire, Duivendijke, Nieuwerkerk, Bruinisse, Ouwerkerk, Oosterland.

St. Maartensdijk.

Tholen, Oud-Vossemeer, Poortvliet, St.

Maartensdijk, Scherpenisse, St. Annaland, Stavenisse, St. Philipsland.

Kortgene.

Colijnsplaat, Kats, Kortgene, Wissekerke.

Goes.

Goes, Kloetinge, Kapelle, Wemeldinge, Kattendijke, Kruiningen, Krabbendijke, Waarde, Rilland-Bath, Schore, Yerseke, Heinkenszand, 's Heer-Arendskerke, 's Heerenhoek, Borsselen, Wolphaartsdijk, 's Gravenpolder, 's Heer-Abtskerke, Hoedekenskerke, Baarland, Driewegen, Ellewoutsdijk, Ondelande, Nisse, Overzande.

Axel.

Neuzen, Hoek, Zaamslag, Axel, Koewacht, Overslag, Zuiddorpe, Hulst, Graauw en Langendam, St. Jansteen, Clinge, Hontenisse, Hengstdijk, Ossenisse, Stoppeldijk, Boschkapelle, Sas van Gent, Philippine, Westdorpe.

Oostburg.

Oostburg, Waterlandkerkje, Zuidzande, Cadzand, IJzendijke, Biervliet, Hoofdplaat, Breskens, Groede, Nieuwvliet, Schoondijke, Aardenburg, Eede, St. Kruis, Sluis, Retranchement.

Provinciale Inspectie 's HERTOGENBOSCH.

's Hertogenbosch.

Vlijmen, Hedikhuizen, Drunen, Nieuwkuijk, Engelen, Bokhoven, Vught, Helvoirt, Cromvoirt, St. Michielsgestel, den Dungen, Boxtel, Esch, Liempde.

Oss.

Oss, Heesch, Berghem, Nistelrode, Rosmalen, Geffen, Nuland, Berlicum, Dinther, Heeswijk, Empel en Meerwijk, Lith, Lithoijen, Alem—Maren en Kessel, Oijen en Teeffelen.

Ravenstein.

Ravenstein, Huisseling en Neerloon, Dieden—Demen en Langel, Deursen en Dennenburg, Megen—Haren en Macharen, Herpen, Schaijk, Grave, Velp, Gassel, Escharen, Reek, Zeeland.

Helmond.

Helmond, Aarle-Rixtel, Stiphout, Bakel en Milheeze, Mierlo, Asten, Vlierden, Deurne en Liessel, Someren, Lierop, Veghel, Uden, Erp, St. Oedenrode, Schijndel, Son en Breugel, Gemert, Boekel, Beek en Donk, Lieshout.

Eindhoven.

Eindhoven, Stratum, Strijp, Gestel en Blaarthem, Woensel, Geldrop, Zes gehuchten, Veldhoven en Mereveldhoven, Waalre, Aalst, Oerle, Zeelst, Nunen—Gerwen en Nederwetten, Tongelre, Leende, Heeze, Budel, Maarheeze, Soerendonk—Sterksel en Gassel, Valkenswaard, Bergeijk, Luijksgestel, Borkel en Schaft, Westerhoven, Dommelen, Riethoven, Bladel en Netersel, Rensel, Hoogeloon—Hapert en Casteren, Vessem—Wintelre en Knegsel, Eersel, Duizel en Steensel, Hooge en Lage Mierde.

Tilburg.

Goirle, Baarle-Nassau, Alphen en Riel, Oisterwijk, Berkel, Haaren, Moergestel, Udenhout, Oirschot, Best, Oost- West- en Middelbeers, Hilvarenbeek, Diessen.

Breda.

Teteringen, Ginneken en Bavel, Princenhage, Chaam, Dongen, Gilze en Reijen, 's Gravenmoer, Zundert, Rijsbergen, Oosterhout.

Roosendaal.

Roosendaal en Nispen, Zevenbergen, Klundert, Oudenbosch, Oud- en Nieuw-Gastel, Standdaarbuiten, Hoeven, Etten en Leur, Rucphen en Vorenseinde.

Bergen op Zoom.

Bergen op Zoom, Halsteren, Wouw, Ossendrecht, Woensdrecht, Huijbergen, Putte.

Steenbergen.

Steenbergen en Kruisland, Dinteloord en Prinsland, Nieuw-Vossemeer, Willemstad, Fijnaart en Heiningen.

Waalwijk.

Waalwijk, Baardwijk, Besoijen, Geertruidenberg, Raamsdonk, Waspik, Made en Drimmelen, Loon op Zand, Capelle, Sprang, Vrijhoeve-Capelle, Hooge en Lage Zwaluwe, Terheijden.

Heusden.

Heusden, Herpt, Oudheusden, Heesbeen—Eethen en Genderen, Wijk en Aalburg, Veen, Woudrichem, Rijswijk, Giessen, Op- en Neer-Andel, Werkendam, de Werken en Sleeuwijk, Dussen—Munster en Muilkerk, Almkerk, Meeuwen—Hill en Babyloniënbroek, Drongelen—Hangoort—Gansoyen en Doevereu.

Provinciale Inspectie MAASTRICHT.

Maastricht.

Oud-Vroenhoven, St. Pieter, Cadier en Keer, Gronsveld, Heer, Mheer, Rijckholt, St. Geertruid, Eijsden, Mesch, Ambij, Bemelen, Borgharen, Bunde, Itteren, Meersen, Schimmert, Ulestraten.

Valkenburg.

Berg en Terblijt, Houthem, Huisberg, Klimmen, Oud Valkenburg, Schin op Geulle, Valkenburg, Wijnandsrade, Gulpen, Margraten, Noor-

beek, Slenaken, Wittem, Wijlre, Vaals, Bocholtz, Simpelveld, Eijgelshoven, Heerlen, Nieuwenhagen, Schaesberg, Ubach over Worms, Voerendaal, Kerkrade.

Sittard.

Amstenrade, Bingelrade, Brunssum, Jabeek, Merkelbeek, Oirsbeek, Schinnen, Schinveld, Geleen, Spaubeek, Urmond, Born, Broeksittard, Grevenbicht, Limbricht, Munstergeleen, Nieuwstadt, Obbicht en Papenhoven, Sittard, Echt, Maasbracht, Ohé en Laak, Roosteren, Stevensweert, Susteren, Hoensbroek, Nuth, Beek, Elsloo, Geulle, Stein.

Roermond.

St. Odiliënberg, Herten, Melick en Herkenbosch, Linne, Montfort, Posterholt, Vlodrop, Horn, Maasniel, Swalmen, Heijthuijzen, Haelen, Nunhem, Roggel, Baexem, Buggenum, Neer.

Weert.

Weert, Stramproy, Nederweert, Ittervoort, Thorn, Beegden, Grathem, Heel en Panheel, Hunsel, Wessem, Neeritter.

Venlo.

Arcen en Velden, Kessel, Maasbree, Meijel, Beesel, Belfeld, Tegelen, Helden, Broekhuizen, Grubbenvorst, Horst, Sevenum.

Gennep.

Gennep, Mook en Middelaar, Ottersum, Bergen, Meerlo, Venraij, Wanssum.

Boxmeer.

Boxmeer, Beugen en Rijkevoort, Maashees en Overloon, Oploo—St. Anthonis en Ledeacker, Sambeek, Vierlingsbeek, Wanroij, Beers, Cuyk en St. Agatha, Haps, Linden, Mill en St. Hubert, Oeffelt.

Behoort bij Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157).

Mij bekend,

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

—

2 *November* 1893. BESLUIT, betreffende de lichting der nationale militie van het jaar 1894. S. 158.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine, van 24 October 1893, VIIde Afd., N°. 77, van 30 October 1893, N°. 1454 M, Afdeeling Militie en Schutterijen, en van 30 October 1894, Bureau B, N°. 42;

Gelet op de wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de nationale militie;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. De lichting der militie van het jaar 1894 bedraagt 11,000 man, waarvan 600 man voor den dienst ter zee bestemd worden.

2. De hoegrootheid van het aandeel, door elke provincie in die lichting te dragen, wordt aangewezen in de 4de kolom van den staat, bij dit besluit behoorende.

3. De lotelingen, voor den dienst ter zee te bestemmen, worden daartoe gekozen uit degenen, die zich overeenkomstig artikel 150 van vorengenoemde wet, zooals dat artikel is gewijzigd bij de wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), aangemeld hebben om bij de zeemilitie te dienen.

Het aantal, door elke provincie te leveren in het voor den dienst ter zee bestemde deel der lichting, wordt bepaald, immers voor zoover mogelijk, naar de verhouding welke bestaat tusschen het getal dergenen, die zich in de provincie voor den dienst bij de zeemilitie hebben aangemeld, en het gezamenlijk getal van hen, die in het geheele Rijk zich daarvoor hebben opgegeven.

De Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 2den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

De Minister van Marine, (*get.*) J. C. JANSEN.

(*Uitgeg.* 16 *Nov.* 1893.)

Behoort bij het Koninklijk besluit van 2 November 1893 (*Staatsblad* n°. 158).

STAAT, *aanwijzende het door elke provincie te dragen aandeel in de lichting der nationale militie van* 1894, *ten bedrage van* 11,000 *man.*

PROVINCIËN.	Aantal ingeschrevenen, waarnaar het aandeel der provincie, volgens art. 2 der wet, is berekend.	UITSLAG DER GLOBALE BEREKENING.	OPGELEGD AANDEEL.	*Opmerkingen.*
Noordbrabant	4777	$1224\frac{15368}{42918}$	1224	* Deze breuken zijn, als de hoogste, elk voor *een geheel* gerekend, tot het vinden van de bij de globale berekening te kort komende manschappen.
Gelderland	4917	$1260\frac{10320}{42918}$	1260	
Zuidholland	9031	$2314\frac{28748}{42918}$*	2315	
Noordholland	7597	$1947\frac{5654}{42918}$	1947	
Zeeland	2007	$514\frac{17148}{42918}$	514	
Utrecht	1967	$504\frac{6328}{42918}$	504	
Friesland	3366	$862\frac{30684}{42918}$*	863	
Overijssel	2732	$700\frac{9400}{42918}$	700	
Groningen.	2645	$677\frac{39514}{42918}$*	678	
Drenthe	1317	$337\frac{23634}{42918}$*	338	
Limburg	2562	$656\frac{27792}{42918}$*	657	
TOTAAL . . .	42918	$10995\frac{214590}{42918}$	11000	

Ons bekend,

De Minister van Oorlog, (*get.*) SEYFFARDT.
De Minister van Binnenlandsche Zaken, " TAK VAN POORTVLIET.
De Minister van Marine, " J. C. JANSEN.

---

9 *November* 1893. BESLUIT, ter uitvoering, voor zooveel *Nederlandsch-Indië* betreft, van art. 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken. S. 159.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Koloniën en van Justitie, d.d. 4 October 1893, litt. A², n°. 50 en van den 10den October 1893, n°. 93, 2de afdeeling A;

Den Raad van State gehoord (advies van den 31 October 1893, n°. 15);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers, van 3 November 1893, litt. A², n°. 59, en van den 7den November 1893, n°. 114, 2de afdeeling;

Gelet op de bij de wet van 12 December 1892 (*Indisch Staatsblad* 1893, n°. 99) goedgekeurde, den 14 April 1891 te *Madrid* gesloten overeenkomst en op art. 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met den dienst van den industrieelen eigendom is in *Nederlandsch-Indië* belast het Departement van Justitie aldaar, als Hulpbureau

van het te *'s Gravenhage* gevestigde Bureau voor den industrieelen eigendom.

Dat Hulpbureau is tevens hulpbewaarplaats, belast met de openbare mededeeling van de fabrieks- en handelsmerken in *Nederlandsch-Indië*.

Het Hulpbureau verstrekt aan het Bureau te *'s Gravenhage* alle inlichtingen betreffende den industrieelen eigendom, welke dit verlangt.

2. Het recht tot uitsluitend gebruik van een merk ter onderscheiding van iemands fabrieks- of handelswaren, van die van anderen komt toe aan dengene, die het eerst tot omschreven doel van dat merk in *Nederlandsch-Indië* of in *Nederland*, *Suriname* of *Curaçao* gebruik heeft gemaakt, doch alleen voor die soort van waren, waarvoor het door hem gebruikt is, en niet langer dan drie jaren na het laatste gebruik.

Behoudens bewijs van het tegendeel en het bepaalde bij het volgende lid, wordt hij, die het eerst voldeed aan de voorschriften van art. 3, geacht de eerste gebruiker van het ingezonden merk te zijn.

Hij die binnen de termijnen, bepaald bij art. 4 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom, den 20sten Maart 1883 te *Parijs* gesloten (*Indisch Staatsblad* 1888, n°. 187), aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom een merk heeft ingezonden, hetwelk hij met inachtneming van art. 6 der evengenoemde overeenkomst in een der tot die overeenkomst toegetreden staten regelmatig heeft gedeponeerd, wordt geacht van dat merk reeds bij den aanvang van den toepasselijken termijn in *Nederlandsch-Indië* gebruik te hebben gemaakt.

3. Ter verkrijging van de inschrijving van een merk zendt de belanghebbende aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom twee onderteekende exemplaren eener duidelijke afbeelding en daarmede overeenstemmende nauwkeurige beschrijving van zijn merk. In deze beschrijving moeten tevens worden vermeld de soort van waren, waarvoor het merk bestemd is, en de woonplaats van den inzender.

De inzending kan ook geschieden door een schriftelijk daartoe gemachtigde.

Het merk mag geene woorden of voorstellingen bevatten, in strijd met de openbare orde of de goede zeden. Het mag niet bevatten, zij het ook met eene geringe afwijking, het wapen of den stempel van eenig publiekrechterlijk lichaam.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van tien gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

4. Het overeenkomstig het vorige artikel ingezonden merk wordt, behoudens het bepaalde bij art. 8, door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom binnen drie dagen na den dag der ontvangst ingeschreven in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model hetzelfde is als het door den Minister van Justitie krachtens art. 5 der wet van 30 September 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 146) vastgestelde.

De beide overgelegde exemplaren van de afbeelding en beschrijving worden gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Een dier exemplaren wordt binnen drie dagen daarna aan den inzender teruggezonden.

Aan het andere exemplaar wordt in het geval, bedoeld in het tweede lid van art. 3, de volmacht gehecht.

5. Door de zorg van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom worden in de eerst verschijnende *Javasche Courant* van iedere maand de in art. 3 bedoelde beschrijvingen opgenomen van de sedert de laatste openbaarmaking ingeschreven merken, met opgave van de soort van waren, waarvoor zij bestemd zijn en van de woonplaatsen der inzenders.

Bij iedere openbaarmaking wordt eene afbeelding van het merk gevoegd, indien de inzender daarvan een voldoend cliché heeft overgelegd, ter lengte en breedte van ten minste 1,5 en ten hoogste 10 centimeters en ter dikte van 2,4 centimeters. Dit cliché wordt hem, nadat daarvan gebruik is gemaakt, desverlangd teruggegeven.

Deze openbaarmakingen worden geplaatst in afzonderlijke bijlagen van de *Javasche Courant*, die afzonderlijk algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

6. De ingezetene van *Nederlandsch-Indië* en de niet-ingezetene aldaar zijne voornaamste inrichtingen van nijverheid of handel hebbende, die zich de bescherming wil verzekeren van zijn ingevolge art. 3 ingezonden merk ook in andere Staten, toegetreden tot de in den considerans van dit besluit genoemde overeenkomst van *Madrid*, zendt aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom nog vier exemplaren, waarvan één onderteekend, eener duidelijke afbeelding van dat merk en hetzij een cliché, beantwoordende aan de bij het vorige artikel gestelde eischen, hetzij eene eveneens onderteekende Fransche vertaling van de ingevolge art. 3 ingezonden beschrijving van het merk.

Het tweede lid van art. 3 is ten deze toepasselijk.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van vijf en vijftig gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

Wordt het merk, ingevolge art. 3 ingezonden, niet overeenkomstig art. 4 ingeschreven, dan geeft het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom aan den inzender kennis, dat ook de aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern* voorshands niet kan volgen.

Indien of zoodra het merk overeenkomstig artikel 4 is ingeschreven, zendt het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom, onder bijvoeging van een bedrag van vijftig gulden, de drie niet onderteekende exemplaren der in het eerste lid bedoelde afbeelding met het cliché of de onderteekende Fransche vertaling van de beschrijving van het merk onverwijld aan het Bureau te *'s Gravenhage*, hetwelk zorgt voor de onverwijlde aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

Het Hulpbureau bewaart het onderteekende exemplaar der afbeelding, hetwelk wordt gewaarmerkt.

Het Bureau te *'s Gravenhage* deelt al hetgeen door het Internationaal Bureau te *Bern* betreffende het merk te zijner kennis wordt gebracht onverwijld mede aan het Hulpbureau, dat hiervan mededeeling doet aan den inzender, voor zoover het voor dezen van belang kan worden geacht.

Ook zendt het Bureau te *'s Gravenhage* aan het Hulpbureau het van het Internationaal Bureau te *Bern* terugontvangen exemplaar der aanvrage van inschrijving.

7. Door het Bureau te *s Gravenhage* wordt, telkens wanneer het van het Internationaal Bureau te *Bern* ingevolge art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid* eene bekendmaking betreffende de internationale inschrijving van een overeenkomstig art. 6 van dit besluit aan het Hulpbureau ingezonden of van een buitenlandsch merk ontvangt, zoodra mogelijk een gewaarmerkt afschrift van die bekendmaking toegezonden aan het Hulpbureau, door hetwelk, behoudens het bepaalde bij art. 8, binnen drie dagen na de ontvangst, het merk, waarop die bekendmaking betrekking heeft, ingeschreven wordt in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model gelijk is aan dat, hetwelk krachtens art. 8 der wet van 30 September 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 146) door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

Het ontvangen afschrift der bekendmaking wordt gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Indien het internationaal ingeschreven merk overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit aan den inzender zoodra mogelijk bericht van de internationale inschrijving en een gedagteekend bewijs van de inschrijving in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

Aan het Hulpbureau wordt het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern*, waarin de aankondiging van de internationaal ingeschreven merken is opgenomen, algemeen verkrijgbaar gesteld, waartoe de benoodigde exemplaren door het Bureau te *'s Gravenhage* worden toegezonden.

Telkens geschiedt van de verkrijgbaarstelling mededeeling in de *Javasche Courant*.

8. Indien het ingevolge art. 3 ingezonden merk of het bij art. 7 bedoeld buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, hetwelk voor dezelfde soort van waren ten name van een ander is ingeschreven of door een ander vroeger is ingezonden, of indien het in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 3, kan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom de inschrijving weigeren, waarvan het schriftelijk kennis geeft binnen drie dagen na den dag der ontvangst van het merk aan den inzender, of zoo spoedig mogelijk na dien der ontvangst van de in art. 7 bedoelde bekendmaking aan het Bureau te *'s Gravenhage*, dat van de weigering mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

De inzender ingevolge art. 3 of de inzender van het bij art. 7 bedoelde merk kan zich bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot den Raad van Justitie te *Batavia* wenden, ten einde de inschrijving worde bevolen. De inzender ingevolge art. 3 doet dit binnen drie maanden, die van het bij art. 7 bedoelde merk binnen een jaar na de kennisgeving.

9. Indien het overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk of het overeenkomstig art. 7 ingeschreven buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, waarop een ander voor dezelfde soort van waren recht heeft krachtens art. 2, kan deze zich, voor wat betreft een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk, binnen zes maanden na de bij art. 5 voorgeschreven openbaarmaking in de *Javasche Courant*, en voor wat aangaat een

overeenkomstig art. 7 ingeschreven buitenlandsch merk binnen zes maanden na de daar aan het slot voorgeschreven mededeeling, bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot den Raad van Justitie te *Batavia* wenden, ten einde de inschrijving worde nietig verklaard.

Binnen hetzelfde tijdsverloop kan, indien het merk in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 3, door het Openbaar Ministerie bij het in het vorige lid genoemde College worden gevorderd, dat de inschrijving worde nietig verklaard.

10. Van elk in art. 8 of art. 9 bedoeld verzoek, en van elke in art. 9 bedoelde vordering van het Openbaar Ministerie, wordt door den Griffier binnen drie dagen aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom schriftelijk kennis gegeven.

11. De Raad van Justitie beslist in raadkamer.

De beslissing op een verzoek krachtens art. 8 gedaan, wordt niet gegeven dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn recht op de inschrijving van het merk, en het hoofd van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom om de weigering van inschrijving mondeling te verdedigen.

De beslissing op een verzoek of eene vordering, krachtens art. 9 gedaan, wordt niet gegeven dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den inzender van het merk op den door den Raad van Justitie bij eenvoudig appointement op het verzoek of de vordering bepaalden dag, welke aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom door den Griffier schriftelijk wordt medegedeeld, en, indien het een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk betreft, aan den inzender ten minste veertien dagen te voren wordt bekend gemaakt door beteekening van het verzoek of de vordering en het daarop gegeven appointement.

Geldt het een overeenkomstig art. 7 ingeschreven merk, dan geeft het Hulpbureau van het verzoek of de vordering kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage* en deelt aan dit Bureau zoodra mogelijk, en wel ten minste drie maanden te voren, den door den Raad van Justitie voor het verhoor bepaalden dag mede.

Het Bureau te *'s Gravenhage* geeft van een en ander zoo spoedig mogelijk bericht aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

Bij het verhoor kan de verzoeker, en in het geval voorzien bij het tweede lid van art. 9 het Openbaar Ministerie de gronden, waarop zijn verzoek of zijn vordering berust, mondeling uiteenzetten.

Vóór het sluiten van een verhoor, als in dit artikel voorgeschreven, bepaalt de rechter den dag, waarop hij zijne beslissing geven zal.

12. Hooger beroep van de beslissing is niet toegelaten.

Binnen één maand na den dag der beslissing kan beroep in cassatie worden ingesteld. Het daartoe strekkend verzoekschrift wordt, indien het een ingevolge art. 3 ingezonden of een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk betreft, aan de belanghebbende wederpartij beteekend.

Indien het beroep strekt ten einde de inschrijving van een merk worde bevolen, wordt het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom, als belanghebbende wederpartij beschouwd.

Van elk ander beroep in cassatie, hetwelk niet is ingesteld door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom, wordt door den Griffier bij het Hooggerechtshof van *Nederlandsch-Indië* binnen drie dagen aan het Hulpbureau schriftelijk kennis gegeven.

Geldt het beroep in cassatie een merk als bij art. 7 bedoeld, dan geeft het Hulpbureau daarvan kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage* dat daarvan mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

13. Hij die geene woonplaats binnen *Nederlandsch-Indië* heeft, moet bij de inzending bij art. 3 of art. 6 bedoeld, en bij de indiening van een verzoekschrift volgens art. 8, art. 9 of art. 12 woonplaats binnen *Nederlandsch-Indië* kiezen.

Alle exploiten geschieden dan aan die gekozen woonplaats.

14. Van de beslissing van den Raad van Justitie wordt binnen drie dagen door den Griffier schriftelijk kennis gegeven aan het Hulpbureau van den industrieelen eigendom.

Gelijke kennisgeving geschiedt door den Griffier bij het Hooggerechtshof van den uitslag van het beroep in cassatie.

Overeenkomstig de beslissing van den Raad van Justitie, zoodra die in kracht van gewijsde is gegaan, of van het Hooggerechtshof indien dit de hoofdzaak heeft beslist, wordt door genoemd Hulpbureau het merk ingeschreven of van de nietigverklaring der inschrijving aanteekening gedaan in de daartoe bestemde kolom van het openbaar register waarin het merk werd ingeschreven.

De inschrijving wordt alsdan geacht te zijn geschied op den dag der inzending of der ontvangst van de in art. 7 bedoelde bekendmaking.

Het Hulpbureau deelt de in dit artikel voorgeschreven kennisgevingen, voor zoover zij betreffen een merk als bij art. 7 bedoeld, mede aan het Bureau te *'s Gravenhage*, zoodra de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

Dit Bureau geeft daarvan zoo spoedig mogelijk bericht aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

15. Door de zorg van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom wordt aankondiging gedaan van:

1°. de weigering van inschrijving van een merk overeenkomstig art. 7, zoodra de termijn, voorgeschreven in het tweede lid van art. 8, is verloopen zonder dat een verzoekschrift als daar bedoeld is ingediend, of zoodra de afwijzende beslissing op zoodanig verzoekschrift in kracht van gewijsde is gegaan;

2°. de nietigverklaring der inschrijving van een merk waarvan hetzij de beschrijving reeds werd openbaar gemaakt in de *Javasche Courant*, hetzij de aankondiging van internationale inschrijving reeds werd opgenomen in het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern;*

3°. het vervallen van de kracht eener inschrijving om eene der redenen in art. 17 n°s. 1 of 3 genoemd;

4°. den overgang van een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk, die overeenkomstig art. 19 is aangeteekend.

De aankondigingen, voorgeschreven in dit artikel, worden geplaatst in de in het derde lid van art. 5 bedoelde afzonderlijke bijlagen van de *Javasche Courant.*

16. De bij de artt. 4 en 7 bedoelde openbare registers liggen voor ieder kosteloos ter inzage in de lokalen van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

Ieder kan daarvan voor zijne rekening uittreksel of afschrift bekomen, waarvan de kosten worden berekend op den voet van art. 7 van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken voor de Europeesche rechtbanken.

Tegen betaling van vijftig cents, desverkiezende in postzegels van *Nederlandsch-Indië*, van *Nederland*, van *Suriname*, van *Curaçao* of van een der andere Staten, toegetreden tot de voormelde overeenkomst van *Parijs*, kan ieder eene schriftelijke inlichting betreffende den inhoud van de bij de artt. 4 en 7 bedoelde openbare registers van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom bekomen.

17. De kracht eener inschrijving vervalt:

1°. door doorhaling op verzoek van dengene, ten wiens name de inschrijving is gesteld of de overgang ingevolge art. 19 is aangeteekend;

2°. door verloop van twintig jaren na den dag, waarop de inschrijving overeenkomstig art. 4 of art. 7 is geschied, indien deze niet vóór het verstrijken van dien termijn is vernieuwd of indien de vernieuwing niet binnen gelijken termijn is herhaald;

3°. door het vervallen van de kracht of het weigeren der inschrijving in het land van oorsprong.

Het vervallen van de kracht der inschrijving om eene der redenen in n°s. 1 of 3 genoemd, wordt, met vermelding van die reden, aangeteekend in de daartoe bestemde kolom van het openbaar register, waarin het merk werd ingeschreven.

18. De inschrijving van een merk wordt vernieuwd indien de rechthebbende vóór het einde van den in het vorig artikel onder nommer 2 gestelden termijn dezelfde formaliteiten vervuld heeft als voor de eerste inzending bij artikel 3 zijn vastgesteld.

De overgelegde exemplaren, bedoeld bij het eerste lid van art. 3, worden gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening der vernieuwde inschrijving.

De vernieuwde inschrijving geschiedt door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom door invulling van de dagteekening in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

Na de vernieuwde inschrijving van een merk, ingeschreven overeenkomstig art. 4, wordt aan den rechthebbende binnen drie dagen teruggegeven een der in het tweede lid van dit artikel bedoelde exemplaren.

Het vierde lid van art. 4 en art. 5 zijn verder ten deze toepasselijk.

Ten aanzien van een merk, ingezonden tot vernieuwde inschrijving met inachtneming van de bij art. 6 vastgestelde formaliteiten, gelden het derde en het vierde lid van dat artikel.

De vernieuwde inschrijving van een overeenkomstig art. 7 ingeschreven merk heeft niet plaats alvorens van het Bureau te *'s Gravenhage* is ontvangen het bij dat artikel bedoelde afschrift van de bekendmaking voorgeschreven bij art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid.* Dit afschrift der bekendmaking wordt gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening, waaronder de vernieuwde inschrijving in het register plaats heeft.

Van de vernieuwde inschrijving in *Nederlandsch-Indië* van een op nieuw internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, wordt aan den rechthebbende zoo spoedig mogelijk een gedagteekend bewijs afgegeven.

19. De overgang aan een ander van een merk, overeenkomstig art. 4 ingeschreven, wordt alleen aangeteekend indien tevens de fabriek of handelsinrichting, tot onderscheiding van welker waren het merk bestemd is, aan denzelfden persoon is overgegaan.

Het bewijs van dit laatste wordt geleverd door overlegging van een gewaarmerkt uittreksel van de betrekkelijke akte aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

De overgang wordt aangeteekend aan den kant van de inschrijving, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 4 ingeschreven, op schriftelijk verzoek van partijen, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 7 ingeschreven, nadat van het Bureau te *'s Gravenhage* bericht van den overgang zal zijn ontvangen.

Voor kosten van aanteekening van den overgang van een merk, overeenkomstig art. 4 ingeschreven, is een bedrag van vijf gulden verschuldigd, bij het verzoek tot die aanteekening te voldoen.

20. Van het vervallen van de kracht der inschrijving, gelijk mede van den overgang van een internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit onverwijld kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage*, dat daarvan mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

21. De merken, die op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit reeds overeenkomstig de voorschriften van het Koninklijk besluit van 6 April 1885, n°. 13 (*Indisch Staatsblad* n°. 109), zooals dat gewijzigd is bij het Koninklijk besluit van 10 Juli 1888, n°. 31 (*Indisch Staatsblad* n°. 154), zijn ingeschreven, genieten dezelfde bescherming als waren zij overeenkomstig dit besluit ingeschreven. De twintig jaren, bedoeld in art. 17, 2°, beginnen voor die merken te loopen van den dag, waarop de inschrijving ingevolge eerstgenoemd besluit geschiedde.

Voor de toepassing van art. 6 van dit besluit, worden die merken geacht overeenkomstig art. 3 te zijn ingezonden, en wordt de Fransche vertaling van de ingevolge dat artikel in te zenden beschrijving vervangen door eene van die, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 van bovengenoemd Koninklijk besluit van 6 April 1885, n°. 13.

22. Een merk, op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit reeds door den Griffier van den Raad van Justitie te *Batavia* aangeteekend, wordt op schriftelijke aanvrage van den inzender, door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom onverwijld ingeschreven in het in art. 4 bedoelde openbare register, behoudens het bepaalde bij art. 8.

Op zoodanig merk zijn toepasselijk art. 4, tweede en derde lid, en de verdere artikelen van dit besluit, met dien verstande echter dat:

1°. wat art. 6 betreft, het merk geacht wordt overeenkomstig art. 3 te zijn ingezonden en de Fransche vertaling van de ingevolge dat artikel ingezonden beschrijving vervangen wordt door eene van die, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van 6 April 1885, n°. 13 (*Indisch Staatsblad* n°. 109), gewijzigd bij dat van 10 Juli 1888, n°. 31 (*Indisch Staatsblad* n°. 154);

2°. weigering van inschrijving niet geoorloofd, en een verzoek of eene vordering tot nietigverklaring van de inschrijving niet ontvankelijk is, indien op voormeld tijdstip reeds zes maanden zijn verloopen sedert de openbaarmaking in de *Javasche Courant*, voorgeschreven bij art. 2 van evengenoemd besluit;

3°. de termijn van zes maanden in art. 9 gesteld, met zoovele maanden wordt verkort als er op voormeld tijdstip reeds verloopen waren sedert de openbaarmaking in de *Javasche Courant*, voorgeschreven bij art. 2 van evengenoemd besluit;

4°. verzoeken of vorderingen als bedoeld bij art. 3 van evengenoemd besluit, die op voormeld tijdstip reeds mochten zijn aanhangig gemaakt bij den Raad van Justitie te *Batavia* of het Hooggerechtsh of va *Nederlandsch-Indië*, door dat College met inachtneming van de artt. 10 tot en met 14 van dit besluit, worden behandeld en afgedaan als strekten zij tot nietigverklaring van de inschrijving.

23. Op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit worden alle registers en verdere bescheiden betreffende fabrieks- en handelsmerken van de griffie van den Raad van Justitie te *Batavia* overgebracht naar het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

24. Dit besluit is niet van toepassing op merken, die van overheidswege zijn vastgesteld.

25. Met het in werking treden van dit besluit vervalt het Koninklijk besluit van 6 April 1885, (*Indisch Staatsblad* n°. 109), zooals dat is gewijzigd bij dat van 10 Juli 1888, n°. 31 (*Indisch Staatsblad* n°. 154) met uitzondering van art. 10, hetwelk van kracht blijft.

26. Dit besluit treedt in werking, voor wat *Nederlandsch-Indië* betreft, den 1sten Januari 1894.

De Ministers van Koloniën en van Justitie zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 9den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) V. DEDEM.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 23 *Nov.* 1893.)

—

9 *November* 1893. BESLUIT, ter uitvoering, voor zooveel *Suriname* betreft, van art. 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken. S. 160.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Koloniën en van Justitie, dd. 4 October 1893, litt. A², n°. 50 en van den 10den October 1893, n°. 93, 2de afdeeling A;

Den Raad van State gehoord (advies van den 31 October 1893, n°. 15);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers, van 3 November 1893, litt. A², n°. 59, en van den 7den November 1893 n°. 114, 2de afdeeling;

Gelet op de bij de wet van 12 December 1892 (*Gouvernementsblad van Suriname* 1893, n°. 8) goedgekeurde, den 14 April 1891 te *Madrid* gesloten overeenkomst en op art. 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met den dienst van den industrieelen eigendom is in *Suriname* belast het Parket van den Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie aldaar, als Hulpbureau van het te *'s Gravenhage* gevestigde Bureau voor den industrieelen eigendom.

Dat Hulpbureau is tevens hulpbewaarplaats, belast met de openbare mededeeling van de fabrieks- en handelsmerken in *Suriname*.

Het Hulpbureau verstrekt aan het Bureau te *'s Gravenhage* alle inlichtingen betreffende den industrieelen eigendom, welke dit verlangt.

2. Het recht tot uitsluitend gebruik van een merk ter onderscheiding van iemands fabrieks- of handelswaren van die van anderen, komt toe aan dengene, die het eerst tot omschreven doel van dat merk in *Suriname* of in *Nederland*, *Nederlandsch-Indië* of *Curaçao* gebruik heeft gemaakt, doch alleen voor die soort van waren, waarvoor het door hem gebruikt is, en niet langer dan drie jaren na het laatste gebruik.

Behoudens bewijs van het tegendeel en het bepaalde bij het volgende lid, wordt hij, die het eerst voldeed aan de voorschriften van art. 3, geacht de eerste gebruiker van het ingezonden merk te zijn.

Hij die binnen de termijnen, bepaald bij art. 4 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom, den 20sten Maart 1883 te *Parijs* gesloten (*Gouvernementsblad* 1890, n°. 8), aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom een merk heeft ingezonden, hetwelk hij met inachtneming van art. 6 der evengenoemde overeenkomst in een der tot die overeenkomst toegetreden Staten regelmatig heeft gedeponeerd, wordt geacht van dat merk reeds bij den aanvang van den toepasselijken termijn in *Suriname* gebruik te hebben gemaakt.

3. Ter verkrijging van de inschrijving van een merk zendt de belanghebbende aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom twee onderteekende exemplaren eener duidelijke afbeelding en daarmede overeenstemmende nauwkeurige beschrijving van zijn merk. In deze beschrijving moeten tevens worden vermeld de soort van waren, waarvoor het merk bestemd is, en de woonplaats van den inzender.

De inzending kan ook geschieden door een schriftelijk daartoe gemachtigde.

Het merk mag geene woorden of voorstellingen bevatten, in strijd met de openbare orde of de goede zeden. Het mag niet bevatten, zij het ook met eene geringe afwijking, het wapen of den stempel van eenig publiekrechterlijk lichaam.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van tien gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

4. Het overeenkomstig het vorige artikel ingezonden merk wordt, behoudens het bepaalde bij art. 8, door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom binnen drie dagen na den dag der ontvangst ingeschreven in het daartoe bestemde open-

bare register, waarvan het model hetzelfde is als het door den Minister van Justitie krachtens art. 5 der wet van 30 September 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 146) vastgesteld.

De beide overgelegde exemplaren van de afbeelding en beschrijving worden gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Een dier exemplaren wordt binnen drie dagen daarna aan den inzender teruggezonden.

Aan het andere exemplaar wordt in het geval, bedoeld in het tweede lid van art. 3, de volmacht gehecht.

5. Door de zorg van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom worden in het eerstverschijnende nummer van iedere maand van het nieuwsblad waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, de in art. 3 bedoelde beschrijvingen opgenomen van de sedert de laatste openbaarmaking ingeschreven merken, met opgave van de soort van waren, waarvoor zij bestemd zijn en van de woonplaatsen der inzenders.

Bij iedere openbaarmaking wordt eene afbeelding van het merk gevoegd, indien de inzender daarvan een voldoend cliché heeft overgelegd, ter lengte en breedte van ten minste 1,5 en ten hoogste 10 centimeters en ter dikte van 2,4 centimeters. Dit cliché wordt hem, nadat daarvan gebruik is gemaakt, desverlangd teruggegeven.

Deze openbaarmakingen worden geplaatst in afzonderlijke bijlagen van het bovenbedoeld nieuwsblad, die afzonderlijk algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

6. De ingezetene van *Suriname* en de niet-ingezetene aldaar zijne voornaamste inrichtingen van nijverheid of handel hebbende, die zich de bescherming wil verzekeren van zijn ingevolge art. 3 ingezonden merk ook in andere Staten, toegetreden tot de in den considerans van dit besluit genoemde overeenkomst van *Madrid*, zendt aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom nog vier exemplaren, waarvan één onderteekend, eener duidelijke afbeelding van dat merk en hetzij een cliché, beantwoordende aan de bij het vorige artikel gestelde eischen, hetzij eene eveneens onderteekende Fransche vertaling van de ingevolge art. 3 ingezonden beschrijving van het merk.

Het tweede lid van art. 3 is ten deze toepasselijk.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van vijf en vijftig gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

Wordt het merk, ingevolge art. 3 ingezonden, niet overeenkomstig art. 4 ingeschreven, dan geeft het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom aan den inzender kennis, dat ook de aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern* voorshands niet kan volgen.

Indien of zoodra het merk overeenkomstig artikel 4 is ingeschreven, zendt het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom, onder bijvoeging van een bedrag van vijftig gulden, de drie niet onderteekende exemplaren der in het eerste lid bedoelde afbeelding met het cliché of de onderteekende Fransche vertaling van de beschrijving van het merk onverwijld aan het Bureau te *'s Gravenhage*, hetwelk zorgt voor de onverwijlde aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

Het Hulpbureau bewaart het onderteekende exemplaar der afbeelding, hetwelk wordt gewaarmerkt.

Het Bureau te *'s Gravenhage* deelt al hetgeen door het Internationaal Bureau te *Bern* betreffende het merk te zijner kennis wordt gebracht onverwijld mede aan het Hulpbureau, dat hiervan mededeeling doet aan den inzender, voor zoover het voor dezen van belang kan worden geacht.

Ook zendt het Bureau te *'s Gravenhage* aan het Hulpbureau het van het Internationaal Bureau te *Bern* terugontvangen exemplaar der aanvrage van inschrijving.

7. Door het Bureau te *'s Gravenhage* wordt, telkens wanneer het van het Internationaal Bureau te *Bern* ingevolge art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid* eene bekendmaking betreffende de internationale inschrijving van een overeenkomstig art. 6 van dit besluit aan het Hulpbureau ingezonden of van een buitenlandsch merk ontvangt, zoodra mogelijk een gewaarmerkt afschrift van die bekendmaking toegezonden aan het Hulpbureau, door hetwelk, behoudens het bepaalde bij art. 8, binnen drie dagen na de ontvangst, het merk, waarop die bekendmaking betrekking heeft, ingeschreven wordt in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model gelijk is aan dat, hetwelk krachtens art. 8 der wet van 30 September 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 146) door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

Het ontvangen afschrift der bekendmaking wordt gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Indien het internationaal ingeschreven merk

overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit aan den inzender zoodra mogelijk bericht van de internationale inschrijving en een gedagteekend bewijs van de inschrijving in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

Aan het Hulpbureau wordt het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern*, waarin de aankondiging van de internationaal ingeschreven merken is opgenomen, algemeen verkrijgbaar gesteld, waartoe de benoodigde exemplaren door het Bureau te *'s Gravenhage* worden toegezonden.

Telkens geschiedt van die verkrijgbaarstelling mededeeling in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst.

8. Indien het ingevolge art. 3 ingezonden merk of het bij art. 7 bedoeld buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, hetwelk voor dezelfde soort van waren ten name van een ander is ingeschreven of door een ander vroeger is ingezonden, of indien het in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 3, kan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom de inschrijving weigeren, waarvan het schriftelijk kennis geeft binnen drie dagen na den dag der ontvangst van het merk aan den inzender, of zoo spoedig mogelijk na dien der ontvangst van de in art. 7 bedoelde bekendmaking aan het Bureau te *'s Gravenhage*, dat van de weigering mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

De inzender ingevolge art. 3 of de inzender van het bij art. 7 bedoelde merk kan zich bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot het Hof van Justitie wenden, ten einde de inschrijving worde bevolen. De inzender ingevolge art. 3 doet dit binnen drie maanden, die van het bij art. 7 bedoelde merk binnen een jaar na de kennisgeving.

9. Indien het overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk of het overeenkomstig art. 7 ingeschreven buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, waarop een ander voor dezelfde soort van waren recht heeft krachtens art. 2, kan deze zich, voor wat betreft een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk, binnen zes maanden na de bij art. 5 voorgeschreven openbaarmaking in het nieuwsblad waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst en voor wat aangaat een overeenkomstig art. 7 ingeschreven buitenlandsch merk binnen zes maanden na de daar aan het slot voorgeschreven mededeeling, bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot het Hof van Justitie wenden, ten einde de inschrijving worde nietig verklaard.

Binnen hetzelfde tijdsverloop kan, indien het merk in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 3, door het Openbaar Ministerie bij het in het vorige lid genoemde College worden gevorderd, dat de inschrijving worde nietig verklaard.

10. Van elk in art. 8 of art. 9 bedoeld verzoek, wordt door den Griffier binnen drie dagen aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom schriftelijk kennis gegeven.

11. Het Hof van Justitie beslist in raadkamer.

De beslissing op een verzoek krachtens art. 8 gedaan, wordt niet gegeven dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn recht op de inschrijving van het merk, en het hoofd van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom om de weigering van inschrijving, mondeling te verdedigen.

De beslissing op een verzoek of eene vordering, krachtens art. 9 gedaan, wordt niet gegeven dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den inzender van het merk op den door het Hof van Justitie bij eenvoudig appointement op het verzoek of de vordering bepaalden dag, welke aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom door den Griffier schriftelijk wordt medegedeeld, en, indien het een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk betreft, aan den inzender ten minste veertien dagen te voren wordt bekend gemaakt door beteekening van het verzoek of de vordering en het daarop gegeven appointement.

Geldt het een overeenkomstig art. 7 ingeschreven merk, dan geeft het Hulpbureau van het verzoek of de vordering kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage* en deelt aan dit Bureau zoodra mogelijk, en wel ten minste drie maanden te voren, den door het Hof van Justitie voor het verhoor bepaalden dag mede.

Het Bureau te *'s Gravenhage* geeft van een en ander zoo spoedig mogelijk bericht aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

Bij het verhoor kan de verzoeker, en in het geval voorzien bij het tweede lid van art. 9 het Openbaar Ministerie, de gronden, waarop zijn verzoek of zijn vordering berust, mondeling uiteenzetten.

Vóór het sluiten van een verhoor, als in dit

artikel voorgeschreven, bepaalt de rechter den dag, waarop hij zijne beslissing geven zal.

12. Hij die geene woonplaats binnen de kolonie heeft, moet bij de inzending bij art. 3 of art. 6 bedoeld, en bij de indiening van een verzoekschrift volgens art. 8 of art. 9 woonplaats binnen de kolonie kiezen.

Alle exploiten geschieden dan aan die gekozen woonplaats.

13. Van de beslissing van het Hof van Justitie wordt binnen drie dagen door den Griffier schriftelijk kennis gegeven aan het Hulpbureau van den industrieelen eigendom.

Overeenkomstig de beslissing van het Hof van Justitie, zoodra die in kracht van gewijsde is gegaan, wordt door genoemd Hulpbureau het merk ingeschreven of van de nietigverklaring der inschrijving aanteekening gedaan in de daartoe bestemde kolom van het openbaar register waarin het merk werd ingeschreven.

De inschrijving wordt alsdan geacht te zijn geschied op den dag der inzending of der ontvangst van de in art. 7 bedoelde bekendmaking.

Het Hulpbureau deelt de in dit artikel voorgeschreven kennisgevingen, voor zoover zij betreffen een merk als bij art. 7 bedoeld, mede aan het Bureau te *'s Gravenhage*, zoodra de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

Dit Bureau geeft daarvan zoo spoedig mogelijk bericht aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

14. Door de zorg van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom wordt aankondiging gedaan van:

1°. de weigering van inschrijving van een merk overeenkomstig art. 7, zoodra de termijn, voorgeschreven in het tweede lid van art. 8 is verloopen zonder dat een verzoekschrift, als daar bedoeld, is ingediend, of zoodra de afwijzende beslissing op zoodanig verzoekschrift in kracht van gewijsde is gegaan;

2°. de nietigverklaring der inschrijving van een merk waarvan hetzij de beschrijving reeds werd openbaar gemaakt in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, hetzij de aankondiging van internationale inschrijving reeds werd opgenomen in het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern*;

3°. het vervallen van de kracht eener inschrijving om eene der redenen in art. 16 n°s. 1 of 3 genoemd;

4°. den overgang van een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk, die overeenkomstig art. 18 is aangeteekend.

De aankondigingen, voorgeschreven in dit artikel, worden geplaatst in de in het derde lid van art. 5 bedoelde afzonderlijke bijlagen van het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst.

15. De bij de artt. 4 en 7 bedoelde openbare registers liggen voor ieder kosteloos ter inzage in de lokalen van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

Ieder kan daarvan voor zijne rekening uittreksel of afschrift bekomen, waarvan de kosten worden berekend op den voet van art. 20 van het tarief van gerechtskosten en salarissen in burgerlijke zaken.

Tegen betaling van vijftig cents, desverkiezende in postzegels van *Suriname*, van *Nederland*, van *Nederlandsch-Indië*, van *Curaçao* of van een der andere Staten, toegetreden tot de voormelde overeenkomst van *Parijs*, kan ieder eene schriftelijke inlichting betreffende den inhoud van de bij de artt. 4 en 7 bedoelde openbare registers van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom bekomen.

16. De kracht eener inschrijving vervalt:

1°. door doorhaling op verzoek van dengene, ten wiens name de inschrijving is gesteld of de overgang ingevolge art. 18 is aangeteekend;

2°. door verloop van twintig jaren na den dag, waarop de inschrijving overeenkomstig art 4 of art. 7 is geschied, indien deze niet vóór het verstrijken van dien termijn is vernieuwd of indien de vernieuwing niet binnen gelijken termijn is herhaald;

3°. door het vervallen van de kracht of het weigeren der inschrijving in het land van oorsprong.

Het vervallen van de kracht der inschrijving om eene der redenen in n°s. 1 of 3 genoemd, wordt, met vermelding van die reden, aangeteekend in de daartoe bestemde kolom van het openbaar register, waarin het merk werd ingeschreven.

17. De inschrijving van een merk wordt vernieuwd indien de rechthebbende vóór het einde van den in het vorig artikel onder nommer 2 gestelden termijn dezelfde formaliteiten vervuld heeft als voor de eerste inzending bij artikel 3 zijn vastgesteld.

De overgelegde exemplaren, bedoeld bij het eerste lid van art. 3, worden gewaarmerkt met

bijvoeging van de dagteekening der vernieuwde inschrijving.

De vernieuwde inschrijving geschiedt door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom door invulling van de dagteekening in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

Na de vernieuwde inschrijving van een merk, ingeschreven overeenkomstig art. 4, wordt aan den rechthebbende binnen drie dagen teruggegeven een der in het tweede lid van dit artikel bedoelde exemplaren.

Het vierde lid van art. 4 en art. 5 zijn verder ten deze toepasselijk.

Ten aanzien van een merk, ingezonden tot vernieuwde inschrijving met inachtneming van de bij art. 6 vastgestelde formaliteiten, gelden het derde en het vierde lid van dat artikel.

De vernieuwde inschrijving van een overeenkomstig art. 7 ingeschreven merk heeft niet plaats alvorens van het Bureau te *'s Gravenhage* is ontvangen het bij dat artikel bedoelde afschrift van de bekendmaking voorgeschreven bij art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid*. Dit afschrift der bekendmaking wordt gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening, waaronder de vernieuwde inschrijving in het register plaats heeft.

Van de vernieuwde inschrijving in *Suriname* van een op nieuw internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, wordt aan den rechthebbende zoo spoedig mogelijk een gedagteekend bewijs afgegeven.

18. De overgang aan een ander van een merk, overeenkomstig art. 4 ingeschreven, wordt alleen aangeteekend indien tevens de fabriek of handelsinrichting, tot onderscheiding van welker waren het merk bestemd is, aan denzelfden persoon is overgegaan.

Het bewijs van dit laatste wordt geleverd door overlegging van een gewaarmerkt uittreksel van de betrekkelijke akte aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

De overgang wordt aangeteekend aan den kant van de inschrijving, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 4 ingeschreven, op schriftelijk verzoek van partijen, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 7 ingeschreven, nadat van het Bureau te *'s Gravenhage* bericht van den overgang zal zijn ontvangen.

Voor kosten van aanteekening van den overgang van een merk, overeenkomstig art. 4 ingeschreven, is een bedrag van vijf gulden verschuldigd, bij het verzoek tot die aanteekening te voldoen.

19. Van het vervallen van de kracht der inschrijving, gelijk mede van den overgang van een internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit onverwijld kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage*, dat daarvan mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

20. De merken, die op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit overeenkomstig de voorschriften van het Koninklijk besluit van 3 Februari 1890, n°. 26 (*Gouvernementsblad van Suriname* n°. 7), zijn ingeschreven, genieten dezelfde bescherming als waren zij overeenkomstig dit besluit ingeschreven. De twintig jaren, bedoeld in art. 16, 2°, beginnen voor die merken te loopen van den dag, waarop de inschrijving ingevolge eerstgenoemd besluit geschiedde.

Voor de toepassing van art. 6 van dit besluit worden die merken geacht overeenkomstig art. 3 te zijn ingezonden, en wordt de Fransche vertaling van de ingevolge dat artikel in te zenden beschrijving vervangen door eene van die, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 van bovengenoemd Koninklijk besluit van 3 Februari 1890, n°. 26.

21. Een merk, op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit reeds door den Griffier van het Hof van Justitie aangeteekend, wordt op schriftelijke aanvrage van den inzender, door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom onverwijld ingeschreven in het in art. 4 bedoelde openbare register, behoudens het bepaalde bij art. 8.

Op zoodanig merk zijn toepasselijk art. 4, tweede en derde lid, en de verdere artikelen van dit besluit, met dien verstande echter dat:

1°. wat art. 6 betreft, het merk geacht wordt overeenkomstig art. 3 te zijn ingezonden en de Fransche vertaling van de ingevolge dat artikel ingezonden beschrijving vervangen wordt door eene van die, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van 3 Februari 1890 n°. 26 (*Gouvernementsblad van Suriname* n°. 7);

2°. weigering van inschrijving niet geoorloofd, en een verzoek of eene vordering tot nietigverklaring van de inschrijving niet ontvankelijk is, indien op voormeld tijdstip reeds zes maanden zijn verloopen sedert de openbaarmaking in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen

worden geplaatst, voorgeschreven bij art. 2 van evengenoemd besluit;

3°. de termijn van zes maanden in art. 9 gesteld, met zooveel maanden wordt verkort als er op voormeld tijdstip reeds verloopen waren sedert de openbaarmaking in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, voorgeschreven bij art. 2 van evengenoemd besluit;

4°. verzoeken of vorderingen als bedoeld bij art. 3 van evengenoemd besluit, die op voormeld tijdstip reeds mochten zijn aanhangig gemaakt bij het Hof van Justitie, door dat College met inachtneming van de artt. 10 tot en met 13 van dit besluit, worden behandeld en afgedaan als trekten zij tot nietigverklaring van de inschrijving.

22. Op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit worden alle registers en verdere bescheiden betreffende fabrieks- en handelsmerken van de griffie van het Hof van Justitie overgebracht naar het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

23. Dit besluit is niet van toepassing op merken, die van overheidswege zijn vastgesteld.

24. Met het in werking treden van dit besluit vervalt het Koninklijk besluit van 3 Februari 1890, n°. 26 (*Gouvernementsblad van Suriname* n°. 7) met uitzondering van art. 10, hetwelk van kracht blijft.

25. Dit besluit treedt in werking, voor wat *Suriname* betreft, den 1sten Januari 1894.

De Ministers van Koloniën en van Justitie zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 9den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 29 *Nov.* 1893.)

—

9 *November* 1893. BESLUIT, ter uitvoering, voor zooveel *Curaçao* betreft, van art. 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken. S. 161.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Koloniën en van Justitie, dd. 4 October 1893, litt. A², n°. 50 en van den 10den October 1893, n°. 93, 2de afdeeling A;

Den Raad van State gehoord (advies van den 31 October 1893, n°. 15);

Gezien het nader rapport van de voornoemde Ministers, van 3 November 1893, litt. A², n°. 59, en van den 7den November 1893 n°. 114, 2de afdeeling;

Gelet op de bij de wet van 12 December 1892 (*Publicatieblad van Curaçao en onderhoorigheden* 1893, n°. 2) goedgekeurde, den 14 April 1891 te *Madrid* gesloten overeenkomst en op art. 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met den dienst van den industrieelen eigendom is in *Curaçao* belast het Parket van den Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie aldaar, als Hulpbureau van het te *'s Gravenhage* gevestigde Bureau voor den industrieelen eigendom.

Dit Hulpbureau is tevens hulpbewaarplaats, belast met de openbare mededeeling van de fabrieks- en handelsmerken in *Curaçao*.

Het Hulpbureau verstrekt aan het Bureau te *'s Gravenhage* alle inlichtingen betreffende den industrieelen eigendom, welke dit verlangt.

2. Het recht tot uitsluitend gebruik van een merk ter onderscheiding van iemands fabrieks- of handelswaren van die van anderen, komt toe aan dengene, die het eerst tot omschreven doel van dat merk in *Curaçao* of in *Nederland*, *Nederlandsch-Indië* of *Suriname* gebruik heeft gemaakt, doch alleen voor die soort van waren, waarvoor het door hem gebruikt is, en niet langer dan drie jaren na het laatste gebruik.

Behoudens bewijs van het tegendeel en het bepaalde bij het volgende lid, wordt hij, die het eerst voldeed aan de voorschriften van art. 3, geacht de eerste gebruiker van het ingezonden merk te zijn.

Hij die binnen de termijnen, bepaald bij art. 4 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom, den 20sten Maart 1883 te *Parijs* gesloten (*Publicatieblad* 1890, n°. 2), aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom een merk heeft ingezonden, hetwelk hij met inachtneming van art. 6 der evengenoemde overeenkomst in een der tot die overeenkomst toegetreden Staten regelmatig heeft gedeponeerd, wordt geacht van dat merk reeds bij den aanvang van den toepasselijken termijn in *Curaçao* gebruik te hebben gemaakt.

3. Ter verkrijging van de inschrijving van een merk zendt de belanghebbende aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom twee

onderteekende exemplaren eener duidelijke afbeelding en daarmede overeenstemmende nauwkenrige beschrijving van zijn merk. In deze beschrijving moeten tevens worden vermeld de soort van waren, waarvoor het merk bestemd is, en de woonplaats van den inzender.

De inzending kan ook geschieden door een schriftelijk daartoe gemachtigde.

Het merk mag geene woorden of voorstellingen bevatten, in strijd met de openbare orde of de goede zeden. Het mag niet bevatten, zij het ook met eene geringe afwijking, het wapen of den stempel van eenig publiekrechtelijk lichaam.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van tien gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

4. Het overeenkomstig het vorig artikel ingezonden merk wordt, behoudens het bepaalde bij art. 8, door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom binnen drie dagen na den dag der ontvangst ingeschreven in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model hetzelfde is als het door den Minister van Justitie krachtens art. 5 der wet van 30 September 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 146) vastgestelde.

De beide overgelegde exemplaren van de afbeelding en beschrijving worden gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening en het nummer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Een dier exemplaren wordt binnen drie dagen daarna aan den inzender teruggezonden.

Aan het andere exemplaar wordt in het geval, bedoeld in het tweede lid van art. 3, de volmacht gehecht.

5. Door de zorg van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom worden in het eerstverschijnende nummer van iedere maand van het nieuwsblad waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, de in art. 3 bedoelde beschrijvingen opgenomen van de sedert de laatste openbaarmaking ingeschreven merken, met opgave van de soort van waren, waarvoor zij bestemd zijn en van de woonplaatsen der inzenders.

Bij iedere openbaarmaking wordt eene afbeelding van het merk gevoegd, indien de inzender daarvan een voldoend cliché heeft overgelegd, ter lengte en breedte van ten minste 1,5 en ten hoogste 10 centimeters en ter dikte van 2,4 centimeters.

Dit cliché wordt hem, nadat daarvan gebruik is gemaakt, desverlangd teruggegeven.

Deze openbaarmakingen worden geplaatst in afzonderlijke bijlagen van het bovenbedoeld nieuwsblad, die afzonderlijk algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

6. De ingezetene van *Curaçao* en de niet-ingezetene aldaar zijne voornaamste inrichtingen van nijverheid of handel hebbende, die zich de bescherming wil verzekeren van zijn ingevolge art. 3 ingezonden merk ook in andere Staten, toegetreden tot de in den considerans van dit besluit genoemde overeenkomst van *Madrid*, zendt aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom nog vier exemplaren, waarvan één onderteekend, eener duidelijke afbeelding van dat merk en hetzij een cliché, beantwoordende aan de bij het vorige artikel gestelde eischen, hetzij eene eveneens onderteekende Fransche vertaling van de ingevolge art. 3 ingezonden beschrijving van het merk.

Het tweede lid van art. 3 is ten deze toepasselijk.

Bij de inzending is voor elk merk een bedrag van vijf en vijftig gulden te voldoen, waarvan in geen geval teruggave geschiedt.

Wordt het merk, ingevolge art. 3 ingezonden, niet overeenkomstig art. 4 ingeschreven, dan geeft het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom aan den inzender kennis, dat ook de aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern* voorshands niet kan volgen.

Indien of zoodra het merk overeenkomstig artikel 4 is ingeschreven, zendt het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom, onder bijvoeging van een bedrag van vijftig gulden, de drie niet onderteekende exemplaren der in het eerste lid bedoelde afbeelding met het cliché of de onderteekende Fransche vertaling van de beschrijving van het merk onverwijld aan het Bureau te *'s Gravenhage*, hetwelk zorgt voor de onverwijlde aanvrage van inschrijving aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

Het Hulpbureau bewaart het onderteekende exemplaar der afbeelding, hetwelk wordt gewaarmerkt.

Het Bureau te *'s Gravenhage* deelt al hetgeen door het Internationaal Bureau te *Bern* betreffende het merk te zijner kennis wordt gebracht onverwijld mede aan het Hulpbureau, dat hiervan mededeeling doet aan den inzender, voor zoover het voor dezen van belang kan worden geacht.

Ook zendt het Bureau te *'s Gravenhage* aan het Hulpbureau het van het Internationaal Bureau te *Bern* terugontvangen exemplaar der aanvrage van inschrijving.

7. Door het Bureau te *'s Gravenhage* wordt, telkens wanneer het van het Internationaal Bureau te *Bern* ingevolge art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid* eene bekendmaking betreffende de internationale inschrijving van een overeenkomstig art. 6 van dit besluit aan het Hulpbureau ingezonden of van een buitenlandsch merk ontvangt, zoodra mogelijk een gewaarmerkt afschrift van die bekendmaking toegezonden aan het Hulpbureau, door hetwelk, behoudens het bepaalde bij art. 8, binnen drie dagen na de ontvangst, het merk, waarop die bekendmaking betrekking heeft, ingeschreven wordt in het daartoe bestemde openbare register, waarvan het model gelijk is aan dat, hetwelk krachtens art. 8 der wet van 30 September 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 146) door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

Het ontvangen afschrift der bekendmaking wordt gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening en het nommer waaronder de inschrijving in het register plaats heeft.

Indien het internationaal ingeschreven merk overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit aan den inzender zoodra mogelijk bericht van de internationale inschrijving en een gedagteekend bewijs van de inschrijving in het eerste lid van dit artikel bedoeld.

Aan het Hulpbureau wordt het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern*, waarin de aankondiging van de internationaal ingeschreven merken is opgenomen, algemeen verkrijgbaar gesteld, waartoe de benoodigde exemplaren door het Bureau te *'s Gravenhage* worden toegezonden.

Telkens geschiedt van die verkrijgbaarstelling mededeeling in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst.

8. Indien het ingevolge art. 3 ingezonden merk of het bij art. 7 bedoeld buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, hetwelk voor dezelfde soort van waren ten name van een ander is ingeschreven of door een ander vroeger is ingezonden, of indien het in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 3, kan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom de inschrijving weigeren, waarvan het schriftelijk kennis geeft binnen drie dagen na den dag der ontvangst van het merk aan den inzender, of zoo spoedig mogelijk na dien der ontvangst van de in art. 7 bedoelde bekendmaking aan het Bureau te *'s Gravenhage*, dat van de weigering mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

De inzender ingevolge art. 3 of de inzender van het bij art. 7 bedoelde merk kan zich bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot het Hof van Justitie wenden, ten einde de inschrijving worde bevolen. De inzender ingevolge art. 3 doet dit binnen drie maanden, die van het bij art. 7 bedoelde merk binnen een jaar na de kennisgeving.

9. Indien het overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk of het overeenkomstig art. 7 ingeschreven buitenlandsch merk geheel of in hoofdzaak overeenstemt met dat, waarop een ander voor dezelfde soort van waren recht heeft krachtens art. 2, kan deze zich, voor wat betreft een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk, binnen zes maanden na de bij art. 5 voorgeschreven openbaarmaking in het nieuwsblad waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst en voor wat aangaat een overeenkomstig art. 7 ingeschreven buitenlandsch merk binnen zes maanden na de daar aan het slot voorgeschreven mededeeling, bij door hem of zijn gemachtigde onderteekend verzoekschrift tot het Hof van Justitie wenden, ten einde de inschrijving worde nietig verklaard.

Binnen hetzelfde tijdsverloop kan, indien het merk in strijd is met de bepaling van het voorlaatste lid van art. 3, door het Openbaar Ministerie bij het in het vorige lid genoemde College worden gevorderd, dat de inschrijving worde nietig verklaard.

10. Van elk in art. 8 of art. 9 bedoeld verzoek, wordt door den Griffier binnen drie dagen aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom schriftelijk kennis gegeven.

11. Het Hof van Justitie beslist in raadkamer.

De beslissing op een verzoek krachtens art. 8 gedaan, wordt niet gegeven dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn recht op de inschrijving van het merk, en het hoofd van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom om de weigering van inschrijving, mondeling te verdedigen.

De beslissing op een verzoek of eene vordering, krachtens art. 9 gedaan, wordt niet gegeven dan na verhoor of behoorlijke oproeping van den inzender van het merk op den door het Hof van Justitie bij eenvoudig appointement op het verzoek of de vordering bepaalden dag, welke aan het Hulpbureau voor den industrieelen

eigendom door den Griffier schriftelijk wordt medegedeeld, en, indien het een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk betreft, aan den inzender ten minste veertien dagen te voren wordt bekend gemaakt door beteekening van het verzoek of de vordering en het daarop gegeven appointement.

Geldt het een overeenkomstig art. 7 ingeschreven merk, dan geeft het Hulpbureau van het verzoek of de vordering kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage* en deelt aan dit Bureau zoodra mogelijk, en wel ten minste drie maanden te voren, den door het Hof van Justitie voor het verhoor bepaalden dag mede.

Het Bureau te *'s Gravenhage* geeft van een en ander zoo spoedig mogelijk bericht aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

Bij het verhoor kan de verzoeker, en in het geval voorzien bij het tweede lid van art. 9 het Openbaar Ministerie, de gronden, waarop zijn verzoek of zijn vordering berust, mondeling uiteenzetten.

Vóór het sluiten van een verhoor, als in dit artikel voorgeschreven, bepaalt de rechter den dag, waarop hij zijne beslissing geven zal.

12. Hij die geene woonplaats binnen de kolonie heeft, moet bij de inzending bij art. 3 of art. 6 bedoeld, en bij de indiening van een verzoekschrift volgens art. 8 of art. 9 woonplaats binnen de kolonie kiezen.

Alle exploiten geschieden dan aan die gekozen woonplaats.

13. Van de beslissing van het Hof van Justitie wordt binnen drie dagen door den Griffier schriftelijk kennis gegeven aan het Hulpbureau van den industrieelen eigendom.

Overeenkomstig de beslissing van het Hof van Justitie, zoodra die in kracht van gewijsde is gegaan, wordt door genoemd Hulpbureau het merk ingeschreven of van de nietigverklaring der inschrijving aanteekening gedaan in de daartoe bestemde kolom van het openbaar register waarin het merk werd ingeschreven.

De inschrijving wordt alsdan geacht te zijn geschied op den dag der inzending of der ontvangst van de in art. 7 bedoelde bekendmaking.

Het Hulpbureau deelt de in dit artikel voorgeschreven kennisgevingen, voor zoover zij betreffen een merk als bij art. 7 bedoeld, mede aan het Bureau te *'s Gravenhage*, zoodra de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

Dit Bureau geeft daarvan zoo spoedig mogelijk bericht aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

14. Door de zorg van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom wordt aankondiging gedaan van:

1°. de weigering van inschrijving van een merk overeenkomstig art. 7, zoodra de termijn, voorgeschreven in het tweede lid van art. 8 is verloopen zonder dat een verzoekschrift, als daar bedoeld, is ingediend, of zoodra de afwijzende beslissing op zoodanig verzoekschrift in kracht van gewijsde is gegaan;

2°. de nietigverklaring der inschrijving van een merk waarvan hetzij de beschrijving reeds werd openbaar gemaakt in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, hetzij de aankondiging van internationale inschrijving reeds werd opgenomen in het bijvoegsel tot het „Journal" van het Internationaal Bureau te *Bern*;

3°. het vervallen van de kracht eener inschrijving om eene der redenen in art. 16 n°s. 1 of 8 genoemd;

4°. den overgang van een overeenkomstig art. 4 ingeschreven merk, die overeenkomstig art. 18 is aangeteekend.

De aankondigingen, voorgeschreven in dit artikel worden geplaatst in de in het derde lid van art. 5 bedoelde afzonderlijke bijlagen van het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst.

15. De bij de artt. 4 en 7 bedoelde openbare registers liggen voor ieder kosteloos ter inzage in de lokalen van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

Ieder kan daarvan voor zijne rekening uittreksel of afschrift bekomen, waarvan de kosten worden berekend op den voet van art. 20 van het tarief van gerechtskosten en salarissen in burgerlijke zaken.

Tegen betaling van vijftig cents, desverkiezende in postzegels van *Curaçao*, van *Nederland*, van *Nederlandsch-Indië*, van *Suriname* of van een der andere Staten, toegetreden tot de voormelde overeenkomst van *Parijs*, kan ieder eene schriftelijke inlichting betreffende den inhoud van de bij artt. 4 en 7 bedoelde openbare registers van het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom bekomen.

16. De kracht eener inschrijving vervalt:

1°. door doorhaling op verzoek van dengene, ten wiens name de inschrijving is gesteld of de overgang ingevolge art. 18 is aangeteekend;

2°. door verloop van twintig jaren na den

dag, waarop de inschrijving overeenkomstig art. 4 of art. 7 is geschied, indien deze niet vóór het verstrijken van dien termijn is vernieuwd of indien de vernieuwing niet binnen gelijken termijn is herhaald;

3°. door het vervallen van de kracht of het weigeren der inschrijving in het land van oorsprong.

Het vervallen van de kracht der inschrijving om eene der redenen in n°s. 1 of 3 genoemd, wordt, met vermelding van die reden, aangeteekend in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

17. De inschrijving van een merk, wordt vernieuwd indien de rechthebbende vóór het einde van den in het vorig artikel onder nommer 2 gestelden termijn dezelfde formaliteiten vervuld heeft als voor de eerste inzending bij artikel 3 zijn vastgesteld.

De overgelegde exemplaren, bedoeld bij het eerste lid van art. 3, worden gewaarmerkt met bijvoeging van de dagteekening der vernieuwde inschrijving.

De vernieuwde inschrijving geschiedt door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom door invulling van de dagteekening in de daartoe bestemde kolom van het openbare register, waarin het merk werd ingeschreven.

Na de vernieuwde inschrijving van een merk, ingeschreven overeenkomstig art. 4, wordt aan den rechthebbende binnen drie dagen teruggegeven een der in het tweede lid van dit artikel bedoelde exemplaren.

Het vierde lid van art. 4 en art. 5 zijn verder ten deze toepasselijk.

Ten aanzien van een merk, ingezonden tot vernieuwde inschrijving met inachtneming van de bij art. 6 vastgestelde formaliteiten, gelden het derde en het vierde lid van dat artikel.

De vernieuwde inschrijving van een overeenkomstig art. 7 ingeschreven merk heeft niet plaats alvorens van het Bureau te *'s Gravenhage* is ontvangen het bij dat artikel bedoelde afschrift van de bekendmaking voorgeschreven bij art. 3 der voormelde overeenkomst van *Madrid*. Dit afschrift der bekendmaking wordt gewaarmerkt, met bijvoeging van de dagteekening, waaronder de vernieuwde inschrijving in het register plaats heeft.

Van de vernieuwde inschrijving in *Curaçao* van een op nieuw internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, wordt aan den rechthebbende zoo spoedig mogelijk een gedagteekend bewijs afgegeven.

18. De overgang aan een ander van een merk, overeenkomstig art. 4 ingeschreven, wordt alleen aangeteekend indien tevens de fabriek of handelsinrichting, tot onderscheiding van welker waren het merk bestemd is, aan denzelfden persoon is overgegaan.

Het bewijs van dit laatste wordt geleverd door overlegging van een gewaarmerkt uittreksel van de betrekkelijke akte aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

De overgang wordt aangeteekend aan den kant van de inschrijving, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 4 ingeschreven, op schriftelijk verzoek van partijen, voor wat betreft merken overeenkomstig art. 7 ingeschreven, nadat van het Bureau te *'s Gravenhage* bericht van den overgang zal zijn ontvangen.

Voor kosten van aanteekening van den overgang van een merk, overeenkomstig art. 4 ingeschreven, is een bedrag van vijf gulden verschuldigd, bij het verzoek tot die aanteekening te voldoen.

19. Van het vervallen van de kracht der inschrijving, gelijk mede van den overgang van een internationaal ingeschreven merk, dat overeenkomstig art. 6 aan het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom was ingezonden, geeft dit onverwijld kennis aan het Bureau te *'s Gravenhage*, dat daarvan mededeeling doet aan het Internationaal Bureau te *Bern*.

20. De merken, die op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit reeds overeenkomstig de voorschriften van het Koninklijk besluit van 3 Februari 1890, n°. 27 (*Publicatieblad van Curaçao* n°. 2), zijn ingeschreven, genieten dezelfde bescherming als waren zij overeenkomstig dit besluit ingeschreven. De twintig jaren, bedoeld in art. 16, 2°, beginnen voor die merken te loopen van den dag, waarop de inschrijving ingevolge eerstgenoemd besluit geschiedde.

Voor de toepassing van art. 6 van dit besluit worden die merken geacht overeenkomstig art. 3 te zijn ingezonden, en wordt de Fransche vertaling van de ingevolge dat artikel in te zenden beschrijving vervangen door eene van die, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 van bovengenoemd Koninklijk besluit van 3 Februari 1890, n°. 27.

21. Een merk, op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit reeds door den Griffier

van het Hof van Justitie aangeteekend, wordt op schriftelijke aanvrage van den inzender, door het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom onverwijld ingeschreven in het in art. 4 bedoelde openbare register, behoudens het bepaalde bij art. 8.

Op zoodanig merk zijn toepasselijk art. 4, tweede en derde lid, en de verdere artikelen van dit besluit, met dien verstande echter dat:

1°. wat art. 6 betreft, het merk geacht wordt overeenkomstig art. 3 te zijn ingezonden en de Fransche vertaling van de ingevolge dat artikel ingezonden beschrijving vervangen wordt door eene van die, welke werd ingezonden ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van 3 Februari 1890 n°. 27 (*Publicatieblad van Curaçao* n°. 2);

2°. weigering van inschrijving niet geoorloofd, en een verzoek of eene vordering tot nietigverklaring van de inschrijving niet ontvankelijk is, indien op voormeld tijdstip reeds zes maanden zijn verloopen sedert de openbaarmaking in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, voorgeschreven bij art. 2 van evengenoemd besluit;

3°. de termijn van zes maanden in art. 9 gesteld, met zoovele maanden wordt verkort als er op voormeld tijdstip reeds verloopen waren sedert de openbaarmaking in het nieuwsblad, waarin de officieele bekendmakingen worden geplaatst, voorgeschreven bij art. 2 van evengenoemd besluit;

4°. verzoeken of vorderingen als bedoeld bij art. 3 van evengenoemd besluit, die op voormeld tijdstip reeds mochten zijn aanhangig gemaakt bij het Hof van Justitie, door dat College met inachtneming van de artt. 10 tot en met 13 van dit besluit, worden behandeld en afgedaan als strekten zij tot nietigverklaring van de inschrijving.

22. Op het tijdstip van het in werking treden van dit besluit worden alle registers en verdere bescheiden betreffende fabrieks- en handelsmerken van de griffie van het Hof van Justitie overgebracht naar het Hulpbureau voor den industrieelen eigendom.

23. Dit besluit is niet van toepassing op merken, die van overheidswege zijn vastgesteld.

24. Met het in werking treden van dit besluit vervalt het Koninklijk besluit van 3 Februari 1890, n°. 27 (*Publicatieblad van Curaçao* n°. 2) met uitzondering van art. 10, hetwelk van kracht blijft.

25. Dit besluit treedt in werking, voor wat *Curaçao* betreft, den 1sten Januari 1894.

De Ministers van Koloniën en van Justitie zijn, ieder voor zooveel hem aangaat, belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 9den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 7 *Dec.* 1893.)

—

13 *November* 1893. BESLUIT, waarbij vrijdom van accijns wordt toegestaan voor ruw zout, benoodigd voor het ontdooid houden van spoorwegrails en het reinigen van openbare wegen. S. 162.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 18 October 1893, n°. 55, Invoerrechten en Accijnzen;

Den Raad van State gehoord (advies van 7 November 1893, n°. 27);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 11 November 1893, n°. 64, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 74, lr. *f*, der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227), houdende bepalingen omtrent den accijns op het zout;

Hebben besloten en besluiten:

Art. **1.** Voor ruw zout, benoodigd voor het ontdooid houden van spoorwegrails en voor het reinigen van openbare wegen, wordt vrijdom van den accijns toegestaan.

2. Spoor- en tramwegmaatschappijen, zoomede gemeentebesturen en andere lichamen of personen, wien de zorg voor een openbaren weg is toevertrouwd, richten tot het verkrijgen van den vrijdom eene aanvraag tot den Minister van Financiën, met opgaaf van de hoeveelheid zout, welke per jaar wordt noodig geacht en van de bergplaatsen waarin het zout zal worden opgeslagen. Zijn die bergplaatsen onder verschillende ontvangkantoren gelegen dan wordt de hoeveelheid zout voor elk kantoor afzonderlijk opgegeven.

Lokalen van zoutziederijen worden niet als bergplaatsen toegelaten.

3. Voornoemde Minister bepaalt de hoeveelheid zout, die door den belanghebbende per jaar onder elk kantoor met vrijdom van accijns kan worden ingeslagen.

Die hoeveelheid kan ten allen tijde worden gewijzigd. Zoolang dit niet is geschied blijft zij na afloop van een jaar voor het volgende geldig.

4. Het zout kan worden afgeleverd uit entrepot in hoeveelheden van ten minste 2500 kilogram, en uit eene zoutziederij of eene bergplaats van een handelaar onder krediet in hoeveelheid van ten minste 500 kilogram.

Inslag van het zout rechtstreeks van het buitenland kan door voornoemden Minister worden toegelaten.

5. Voor den inslag van zout volgens artikel 4, 1ste lid, vraagt de vrijdomgenietende een consentbiljet aan den ontvanger, onder wiens kantoor de bergplaats voor den opslag gelegen is, met opgaaf van het entrepot, de zoutziederij of de bergplaats van den handelaar, waarnit het zout zal worden afgeleverd.

De ontvanger ter plaatse van den uitslag geeft op dat consentbiljet een vervoerbiljet af voor de overbrenging van het zout naar de bergplaats, waarin het zal worden opgeslagen.

Moeten uitslag en inslag onder hetzelfde kantoor geschieden dan wordt het vervoerbiljet, zonder voorafgaand consent, afgegeven op aanvraag van den afleveraar van het zout.

6. Bij den inslag in de bergplaats wordt het zout in tegenwoordigheid van ambtenaren vermengd met door den vrijdomgenietende te verstrekken petroleum, in de verhouding van $2^1/_2$ deciliter per 100 kilogram zout. Is het zout in stukjes, blijkbaar grooter dan een kubieken centimeter, dan moet de vrijdomgenietende het vooraf doen fijn maken.

Ten opzichte van de vermenging van het zout heeft hij zich overigens te gedragen naar de aanwijzingen der ambtenaren.

Deze zijn bevoegd het zout bij de aankomst in de bergplaats te doen wegen, waartoe de vrijdomgenietende, desgevraagd, werklieden en een weegtoestel met de noodige gewichten moet verstrekken.

Bij nalatigheid in de nakoming der voorschriften van dit artikel wordt het vervoerbiljet niet door de ambtenaren afgeteekend.

7. De vrijdomgenietende kan het zout na de vermenging tot pekel doen maken.

8. Het vermengde zout behoeft bij het vervoer van wege den vrijdomgenietende niet door document gedekt te zijn.

9. In geval van misbruik kan de Minister van Financiën aan den vrijdomgenietende de bevoegdheid tot het doen van verdere inslagen ontzeggen.

10. Dit besluit komt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het geplaatst is.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 13den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 18 *Nov.* 1893.)

—

13 *November* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat ook voordat het nieuwe voorschrift van art. 191 in de Grondwet, bij haar jongste herziening, was opgenomen, politieverordeningen van waterschapsbesturen, krachtens de hun wettig toegekende bevoegdheid gemaakt, moesten worden gerangschikt onder de bij art. 625 B. W. bedoelde openbare verordeningen.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, namens den req. voorgesteld bij pleidooi, luidende:

Schending van art. 191 der Grondwet en van art. 625 B. W., door de bevoegdheid van het polderbestuur tot het maken van eene verordening, antérieur aan de thans bestaande Grondwet te doen rusten op genoemd artikel dier Grondwet en door aan het polderbestuur de bevoegdheid toe te kennen om het genot eener zaak door den eigenaar te beperken, zonder dat die macht daartoe volgens de Grondwet de bevoegdheid heeft;

Overwegende dat bij het beklaagde vonnis als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat op 24 Maart 1893 onder de gemeente Maasdam in den St. Anthoniepolder is bevonden, dat de req. omstreeks dien tijd aan den Zuiddijk 24 poten en aan den Polderdijk 9 poten had geplant of doen planten, zonder daartoe de schriftelijke toestemming van dijkgraaf en heemraden van genoemden polder verkregen te hebben;

dat dit feit bij art. 14 der keur van genoemden polder van 23 November 1887 is verboden en overtreding van dit verbod strafbaar gesteld met eene geldboete van ten hoogste *f* 25;

dat tegen de toepassing van dit artikel bij het middel is aangevoerd, dat de Grondwet van 1848 aan polderbesturen niet de bevoegdheid toekende om het genot eener zaak door den eigenaar te

beperken, en de aangehaalde keur dus in zooverre niet verbindend is;

O. daaromtrent, dat art. 625 B. W. niet vordert, dat de bevoegdheid tot het maken van verordeningen, die het recht des eigenaars beperken, door de Grondwet uitdrukkelijk is toegekend aan de macht die een dergelijk voorschrift geeft, maar deze daartoe bevoegd moet zijn volgens de Grondwet, dat is volgens de bepalingen, welke de Grondwet ten aanzien van de bevoegdheid der onderscheidene openbare machten inhoudt;

dat wat de waterschappen aangaat, de bevoegdheid om in hun huishoudelijk belang verordeningen en keuren te maken, hun van onds toekwam, voor zoover hun die door den Souverein bijzonder toegekend is;

dat art. 192 der in 1848 herziene Grondwet, aan de Provinciale Staten de macht gevende om in de bestaande inrichtingen en reglementen der waterschappen veranderingen te maken en nieuwe vast te stellen, die bevoegdheid niet heeft opgeheven, maar enkel de Provinciale Staten heeft aangewezen als de macht door wie zij in het vervolg verleend en geregeld zoude worden;

dat meergemelde bevoegdheid nader erkend en bevestigd is bij art. 1 der wet van 12 Juli 1855 (*Staatsblad* n°. 102), waarbij aan de besturen van waterschappen het recht wordt toegekend om straffen te stellen op de overtreding der keuren of verordeningen, door hen gemaakt of te maken krachtens de hun toegekende, dat is door Provinciale Staten verleende of tot op dien tijd wettig uitgeoefende bevoegdheid;

dat in Zuidholland de bevoegdheid om, behoudens goedkeuring door Ged. Staten, de keuren en politieverordeningen te maken, die in het belang van den polder vereischt worden, bij de artt. 1, 46 en 92 van het algemeen reglement voor de polders in die provincie van 24 Juli 1856 aan de besturen van alle polders is gegeven;

dat uit een en ander volgt, dat het bestuur van den St. Anthoniepolder de bevoegdheid tot het maken van de ten deze bedoelde keur had volgens de Grondwet van 1848, terwijl de onjuiste aanhaling van art. 191 der tegenwoordige Grondwet niet tot cassatie van het beklaagde vonnis kan leiden, waar de Hooge Raad die bevoegdheid, zij het ook op andere gronden aanneemt;

dat het middel mitsdien is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten daarop gevallen.

15 *November* 1893. BESLUIT, tot intrekking van het Koninklijk besluit van 2 Juni 1890 (*Staatsblad* n°. 94), betreffende de inrichting van een bijzonderen dienst van den industrieelen eigendom en van eene centrale bewaarplaats, bedoeld bij art. 12 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom van 20 Maart 1883. S. 163.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht der Ministers van Justitie, van Koloniën, van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken, dd. 3 November 1893, 2de afdeeling A, n°. 97; dd. 7 November 1893, litt. A², n°. 36; dd. 10 November 1893, La. B, afdeeling Handel en Nijverheid; dd. 13 November 1893, tweede afdeeling, n°. 12419;

Gelet op de artikelen 1 en 2 der wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken, alsmede op het Koninklijk besluit van 27 October 1893 (*Staatsblad* n°. 156), bepalende dat die wet op 1 December 1893 in werking treedt;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het Koninklijk besluit van 2 Juni 1890 (*Staatsblad* n°. 94), betreffende de inrichting van een bijzonderen dienst van den industrieelen eigendom en van eene centrale bewaarplaats, bedoeld bij art. 12 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom van 20 Maart 1883, wordt ingetrokken.

2. Dit besluit treedt in werking, voor wat het Rijk in *Europa* betreft, den 1sten December 1893, en voor wat betreft *Nederlandsch-Indië*, *Suriname* en *Curaçao*, den 1sten Januari 1894.

De voormelde Ministers zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, in het Staatsblad voor *Nederlandsch-Indië*, in het Gouvernementsblad van *Suriname* en in het Publicatieblad van *Curaçao* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 15den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, (*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 23 *Nov.* 1893.)

—

16 *November* 1893. BESLUIT, tot wijziging van de artikelen 1 en 5 van het Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 April 1892 (*Staatsblad* n°. 93). S. 164.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 14 October 1893, n°. 4933[a], afdeeling Onderwijs;

Den Raad van State gehoord (advies van den 7 November 1893, n°. 26);

Gelet op het nader rapport van den voornoemden Minister, van 13 November 1893, n°. 5858, afdeeling onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

1°. de artikelen 1 en 5 van het Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 April 1892 (*Staatsblad* n°. 93), worden gelezen als volgt:

Art. 1. Er zijn van Rijkswege landbouwproefstations, ten hoogste ten getale van vijf, gevestigd te Wageningen en in de gemeenten daartoe verder bij Koninklijk besluit aan te wijzen.

Art. 5. Behalve den directeur zijn aan elk proefstation werkzaam:

a. een of meer vaste adsistenten;

b. voor zooveel noodig, tijdelijke adsistenten die door den Minister van Binnenlandsche Zaken van het eene naar het andere station kunnen worden verplaatst;

c. amanuenses en bedienden.

Deze ambtenaren worden door den Minister van Binnenlandsche Zaken benoemd, geschorst en ontslagen, op voordracht van den directeur van het daarbij betrokken proefstation en de commissie van toezicht gehoord.

Aan elk proefstation kunnen bovendien volontairs worden toegelaten op door den Minister van Binnenlandsche Zaken, den Directeur en de Commissie van toezicht gehoord, te maken bepalingen.

2°. dat dit besluit in werking zal treden op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het geplaatst is.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 16den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 29 *Nov.* 1893.)

—

17 *November* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van den 12den Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 34), tot regeling van de examens ter verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester of apotheker, door de faculteiten der wis- en natuurkunde en der geneeskunde aan de Nederlandsche universiteiten af te nemen. S. 165.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 6 October 1893, n°. 4638, afdeeling Medische Politie;

Overwegende, dat de wijzigingen, bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261) gebracht in de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), wijziging noodzakelijk maken van artikel 6 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 34), tot regeling van de examens ter verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester of apotheker, door de faculteiten der wis- en natuurkunde en der geneeskunde aan de Nederlandsche universiteiten af te nemen, terwijl tevens eene aanvulling van artikel 5 van dat Koninklijk besluit noodig voorkomt;

Gelet op de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137), en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

Den Raad van State gehoord (advies van den 31 October 1893, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 14 November 1893, n°. 5360, afdeeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan het laatste lid van artikel 5 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 34) wordt het volgende toegevoegd:

„Ingeval niet beide gedeelten binnen den voor„geschreven termijn met goed gevolg worden af-

„gelegd, wordt aan hem, die bij het eerste ge-„deelte voldaan heeft, hiervan bij het einde van „het tweede gedeelte een bewijs uitgereikt, tegen „overlegging waarvan hij tot het tweede gedeelte „afzonderlijk, mits voor dezelfde faculteit, weder „wordt toegelaten."

2. Artikel 6 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 34) wordt gelezen als volgt:

„Aan de examinerende faculteit moet, behou-„dens het bepaalde in den algemeenen maatregel „van bestuur, bedoeld in het laatste lid van „artikel 3 en het laatste lid van artikel 9 van „de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), „zooals deze luiden volgens de wet van 12 De-„cember 1892 (*Staatsblad* n°. 261), door den „candidaat worden overgelegd:

„*a.* om te worden toegelaten tot het eerste „natuurkundig examen, vermeld in artikel 4 dier „wet, zooals dat luidt volgens de wet van 12 De-„cember 1892 (*Staatsblad* n°. 261), het bewijs, „dat hij verkeert in het geval, voorzien bij dat „artikel of bij het tweede lid van artikel 2 der „wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

„*b.* om te worden toegelaten tot het tweede „natuurkundig examen, vermeld in artikel 5 dier „wet, het getuigschrift van met goed gevolg af-„gelegd eerste natuurkundig examen bij eene der „faculteiten van de wis- en natuurkunde aan de „Nederlandsche universiteiten of hetgeen daarmee „gelijk staat;

„*c.* om te worden toegelaten tot het theoretisch „geneeskundig examen, vermeld in artikel 6 dier „wet, het getuigschrift van met goed gevolg af-„gelegd tweede natuurkundig examen bij eene der „faculteiten van de geneeskunde aan de Neder-„landsche universiteiten of hetgeen daarmede ge-„lijk staat;

„*d.* om te worden toegelaten tot het theoretisch „apothekersexamen, vermeld in artikel 14 dier „wet, het getuigschrift van met goed gevolg af-„gelegd eerste natuurkundig examen en boven-„dien geleverde bewijzen van de kennis der be-„ginselen van de natuurlijke geschiedenis van „dieren en delfstoffen bij eene der faculteiten van „de wis- en natuurkunde aan de Nederlandsche „universiteiten of wat daarmede gelijk staat;

„*e.* om te worden toegelaten tot het theoretisch „examen in de tandheelkunde, vermeld in artikel 9 „dier wet, zooals dat luidt volgens de wet van „12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261), een „getuigschrift, dat bevoegdheid geeft tot het af-„leggen van de examens, bedoeld in artikel 84 van „de wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102), „tot regeling van het hooger onderwijs, of tot het „afleggen van het eerste natuurkundig examen.

„Om bij dit examen te worden vrijgesteld voor „de vakken, in artikel 9 der wet opgenoemd onder „letters *a* en *b*, het bewijs, dat de candidaat „verkeert in een der gevallen, aldaar omschreven „onder n°s. 1 en 2;

„*f.* om te worden toegelaten tot eenig examen, „behoudens in het geval, voorzien in het voor-„laatste lid van artikel 7 dier wet, het bewijs „van in handen van den voorzitter der faculteit „of van het lid, dat dezen vervangt, de som, „bij meergemelde wet voor het af te leggen examen „bepaald, te hebben gestort."

3. Dit besluit treedt in werking op 1 Januari 1894.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 17den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 30 *Nov.* 1893.)

—

17 *November* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36), tot regeling der examens als arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende. S. 166.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 6 October 1893, n°. 4881, afdeeling Medische Politie;

Overwegende, dat de wijzigingen, bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261) gebracht in de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), wijziging of intrekking noodzakelijk maken van eenige bepalingen van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36), tot regeling der examens als arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende;

Gelet op de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889

(*Staatsblad* n°. 137) en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

Den Raad van State gehoord (advies van 31 October 1893, n°. 19);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 14 November 1893, n°. 5361, afdeeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Aan artikel 2 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36) wordt het volgende, als vierde lid, toegevoegd:

„Om te worden toegelaten tot het examen moet „het bewijs worden overgelegd van in handen van „den voorzitter der commissie of van het lid, dat „hem vervangt, te hebben gestort de som voor „het af te leggen examen bepaald bij artikel 18 „van de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* „n°. 222), zooals dat luidt volgens de wet van „12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261); be„houdens het daarbij bepaalde ingeval van eerste „herhaling van een examen na afwijzing.

2. Art. 6 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36) vervalt.

3. Artikel 8 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36) wordt gelezen als volgt:

„Onze Minister, met de uitvoering der wet van „25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222) belast, „wijst jaarlijks den geneeskundigen inspecteur of „adjunct-inspecteur of het lid of plaatsvervangend „lid van den geneeskundigen raad aan, onder „wiens voorzitterschap de examens, vermeld in „artikel 20 dier wet, zooals dat luidt volgens de „wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261), „zullen worden gehouden, benevens de leden en „de leden-plaatsvervangers der commissie.

„De commissie wordt, zoo noodig, in den loop „des jaars door den Minister aangevuld.

„Bij verhindering van den voorzitter wordt hij „tijdelijk vervangen door den inspecteur of adjunct„inspecteur of het lid of plaatsvervangend lid van „den geneeskundigen raad, hiertoe door den Minister „aan te wijzen.

„Bij verhindering van een der leden wordt, „zoo noodig, door den voorzitter een plaatsver„vanger opgeroepen."

4. De woorden „De ondervraging geschiedt in het Nederlandsch", aan het slot van artikel 10 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36), vervallen en aan dat artikel wordt het volgende, als derde lid, toegevoegd:

„Om te worden toegelaten tot het examen moet „het bewijs worden overgelegd van in handen van „den voorzitter der commissie of van het lid, dat „hem vervangt, te hebben gestort de som voor „het af te leggen examen bepaald bij artikel 20 „van de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* „n°. 222), zooals dat luidt volgens de wet van „12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261); be„houdens het daarbij bepaalde ingeval van eerste „herhaling van een examen na afwijzing."

5. Dit besluit treedt in werking op 1 Januari 1894.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 17den November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 30 *Nov.* 1893.)

—

18 *November* 1893. BESLUIT, tot onteigening van een perceel in de gemeente *Opsterland* ten behoeve van den aanleg van een dijk tot bedijking van den *Grooten Veenpolder* in *Opsterland* en *Smallingerland*. S. 167.

—

20 *November* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat aan art. 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76), de Koning de bevoegdheid ontleent de daarbij bedoelde voorschriften vast te stellen ook ten aanzien van die wateren, waarvan particulieren de rechthebbenden zijn en dat tot de voorschriften bedoeld bij genoemd artikel behoort art. 1 van het bij Koninklijk besluit van 11 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 198) vastgesteld reglement op het bevisschen van de Schelde en Zeeuwsche stroomen.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, namens de requiranten voorgesteld bij pleidooi:

Schending van art. 1 Strafrecht en art. 6 Strafvordering, in verband met art. 56 der Grondwet en art. 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76);

Overwegende dat bij het bestreden vonnis als bewezen is aangenomen, dat de requiranten op 19 November 1892, des morgens omstreeks 11 uur, te zamen en in vereeniging hebben gevischt mossels in het Brouwershavensche zeegat buitendijks en

buiten de havenhoofden onder Brouwershaven, zonder voorzien te zijn van een door het bestuur der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen afgegeven consent;

O. dat namens de requiranten tot hunne verdediging is aangevoerd, dat zij in dienst waren bij en vischten op last van M. A., aannemer te Brouwershaven, en dat deze de slikken, waarop zij vischten, in pacht had van de gemeente Brouwershaven, die krachtens hare ambachtsheerlijke rechten eigenares dier slikken is;

dat het reglement op het bevisschen der Schelde en Zeeuwsche stroomen alleen voor het domein van den Staat geldt en de requiranten, als visschende op eigendom van derden, niet behoefden voorzien te zijn van een consent;

dat derhalve de strafbaarheid der requiranten afhangt van de omstandigheid, of de gemeente Brouwershaven, dan wel de Staat eigenaar dier slikken is, op grond van welk geschilpunt van burgerlijk recht namens de requiranten is verzocht, dat de rechtsvervolging tegen hen worde geschorst;

O. dat bij het bestreden vonnis is aangenomen, dat het bestaan van dit geschilpunt voldoende is gestaafd, maar geoordeeld dat het reglement op het bevisschen van de Schelde en Zeeuwsche stroomen, behoorende bij het Koninklijk besluit van 11 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 198), voor zooveel daarin niet uitdrukkelijk anders is bepaald, toepasselijk is zoowel op de wateren en visscherijen van derden als op die van den Staat, zoodat de waardeering der feiten niet afhangt van de beslissing der vraag, of het perceel, waarop de requiranten vischten, aan de gemeente Brouwershaven dan wel aan den Staat toebehoort, en mitsdien het verzoek tot schorsing is afgewezen, terwijl verder de bewezen verklaarde feiten voor ieder der requiranten zijn gequalificeerd gelijk reeds is vermeld;

O. dat tot onderstenning van het hiertegen gerichte middel van cassatie is aangevoerd, dat de door de requiranten gevoerde verdediging tot schorsing had moeten leiden, vermits wat de Schelde en Zeeuwsche stroomen betreft, het uitvoerend gezag bij art. 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76) geene ruimere bevoegdheid tot regeling heeft erlangd dan op het domein van den Staat, geenszins op dat van particulieren; en bovendien, dat al mocht men dit anders opvatten, alsdan de gedelegeerde bevoegdheid om de uitoefening van particuliere rechten te beperken, in geen geval in zich sluit de bevoegdheid om de algeheele uitoefening dier rechten en daarmede feitelijk die rechten zelve afhankelijk te stellen van een consent, van het domaniaal Zeeuwsche visscherijbestuur;

O. met betrekking tot de eerste grief, dat art. 1 van het reglement, behoorende bij het Koninklijk besluit van 11 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 198), zijnde eene bepaling ingevolge art. 20 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) door straf te handhaven, naar art. 56 der Grondwet niet kan worden gemaakt dan krachtens de wet en bijgevolg ook binnen de grenzen der wet;

O. dat de wetsbepaling, welke het hier geldt, art. 9 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76) niet onderscheidt of de daarin genoemde wateren aan den Staat of aan particulieren toebehooren, zoodat de Koning wordt gemachtigd de daarbij bedoelde voorschriften vast te stellen ook ten aanzien van die wateren, waarvan particulieren de rechthebbenden zijn;

O. dat waar de woorden der wet duidelijk zijn, uit hetgeen bij de vaststelling dier wet in de Tweede Kamer der Staten-Generaal is gesproken over de opvatting van dit artikel en het voornemen van den toenmaligen Minister, betreffende de uitvoering aan dit artikel te geven, geen gevolgtrekkingen mogen worden gemaakt, waardoor zoude worden afgeweken van de onduubbelzinnige bewoordingen der wet;

O. dat mitsdien de eerste grief is ongegrond;

O. ten aanzien van de tweede grief:

dat de macht, bij art. 9 der wet van 21 Juni 1881 aan den Koning voorbehouden, de bevoegdheid medebrengt om bij algemeenen maatregel van bestuur voorschriften te geven tot instandhouding van de visscherij in de daarbij genoemde wateren en tot verzekering van het op die visscherij uit te oefenen toezicht;

O. dat tot die voorschriften behoort het bovenaangehaald art. 1 van het reglement van 11 Augustus 1892, volgens hetwelk ieder die de Schelde en Zeeuwsche stroomen bevischt, voorzien moet zijn van een door het bestuur der visscherijen op die wateren afgegeven consent, op de eerste aanvrage aan de ambtenaren met het toezicht belast, te vertoonen;

O. dat deze verplichting is algemeen en dus ook rust op hem die als eigenaar of rechthebbende een volgens art. 20, letter *d*, van het reglement onder de Schelde en Zeeuwsche stroomen begrepen water krachtens zijn vischrecht bevischt,

dat hierin geen ongeoorloofde inbreuk op zoodanig vischrecht gelegen is;

O. toch, dat het consent niet is gelijk te stellen met de vergunning, die, waar het de visscherij geldt op de binnenwateren, volgens art. 2 der wet op de jacht en visscherij voor het bevisschen van eens anders vischwater wordt gevorderd, doch in aard en strekking veeleer overeenkomt met de akte waarvan ingevolge art. 1 dier wet ook bij die zijn eigen water bevischt, voorzien moet zijn;

dat evenmin als door die akte, het vischrecht zelf door het bij art. 1 van het reglement gevorderde consent wordt aangetast en dit te minder, nu het verleenen of weigeren van een aangevraagd consent niet aan de willekeur van eenig bestuur is overgelaten, maar in art. 3 van het reglement uitdrukkelijk is voorgeschreven, aan welke categorien van personen consenten worden afgegeven en aan wie, met afwijking van den regel, consenten moeten of wel kunnen worden geweigerd;

O. dat derhalve ook de tweede grief is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het beroep;

Veroordeelt de requiranten gezamenlijk in de kosten daarop gevallen.

—

22 *November* 1893. BESLUIT, ter bekendmaking van den tekst der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, zooals die is aangevuld en gewijzigd bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103), 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137) en 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261). S. 168.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 20 November 1893, n°. 5594, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wetten van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103), 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 136) en 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

Hebben goedgevonden en verstaan:

den tekst der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, zooals die is aangevuld en gewijzigd bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103), 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137) en 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261), algemeen bekend te maken door bijvoeging van dien gewijzigden tekst in zijn geheel bij dit besluit.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 22sten November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 8 *Dec.* 1893.)

TEKST *der wet van* 25 *December* 1878 (*Staatsblad n°.* 222), *houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, zooals die is aangevuld en gewijzigd bij de wetten van* 28 *Juni* 1881 (*Staatsblad n°.* 103), 26 *October* 1889 (*Staatsblad n°.* 137) *en* 12 *December* 1892 (*Staatsblad n°.* 261).

Art. 1. De titel van arts verleent de bevoegdheid tot uitoefening der geneeskunst in haren vollen omvang en wordt verkregen door het afleggen van het praktisch arts-examen.

2. Bij het praktisch arts-examen worden voldoende bewijzen gevorderd van praktische kennis aan het ziekbed en van bekwaamheid in het verrigten van heel- en verloskundige kunstbewerkingen en het gereed maken van recepten.

Het wordt gesplitst in een algemeen geneeskundig en een heel- en verloskundig gedeelte.

Voor de toelating tot het eerste gedeelte moet de verklaring worden overgelegd van een hier te lande bevoegd geneeskundige, dat de candidaat gedurende minstens twee jaren de genees- en heelkundige behandeling van zieken gevolgd heeft, en voor de toelating tot het tweede gedeelte het bewijs, dat hij, in tegenwoordigheid van een bevoegd verloskundige, hier te lande minstens tien gewone en twee buitengewone verlossingen verrigt heeft.

Ingeval niet beide gedeelten gelijktijdig met goed gevolg worden afgelegd, wordt aan hem, die bij het eerste gedeelte voldaan heeft, hiervan een bewijs uitgereikt, tegen overlegging waarvan hij tot het tweede gedeelte afzonderlijk wordt toegelaten.

3. Tot het afleggen van het praktisch arts-examen zijn alleen bevoegd zij:

a. die bedoeld zijn in art. 94 der wet van

28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102), tot regeling van het hooger onderwijs of volgens de bepalingen dier wet met de zoodanigen gelijk staan;

b. die achtereenvolgens met goed gevolg de twee natuurkundige en het theoretisch geneeskundig examen, bedoeld in artt. 4, 5 en 6, hebben afgelegd, of met de zoodanigen gelijk staan.

Zij, die in een ander Rijk of in eene der Nederlandsche koloniën of overzeesche bezittingen na afgelegd examen het regt tot uitoefening der geneeskunst in haren geheelen omvang verkregen hebben, kunnen geheel of gedeeltelijk vrijstelling genieten van het theoretisch geneeskundig en de daaraan voorafgaande examens en van de overlegging van de verklaring en het bewijs, bedoeld in het derde lid van artikel 2.

Door Ons wordt bij algemeenen maatregel van bestuur, na ingewonnen advies van de senaten van de Rijks-universiteiten, aangewezen, welke getuigschriften of diploma's aan de bezitters vrijstelling verleenen en hoe ver die vrijstelling strekt.

4. Het *eerste natuurkundige* examen betreft:

a. de natuurkunde;

b. de scheikunde;

c. plantkunde.

Tot het afleggen van dit examen zijn alleen bevoegd zij, die in het bezit zijn van het getuigschrift verkregen door het met goed gevolg afleggen van het eindexamen voor de hoogere burgerscholen met vijfjarigen cursus, bedoeld in artikel 57, of van het examen A, bedoeld in artikel 59 der wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 50), houdende regeling van het middelbaar onderwijs.

5. Het *tweede natuurkundig* examen betreft:

a. de ontleedkunde;

b. de physiologie en weefselleer;

c. de algemeene ziektekunde;

d. de pharmakognosie

6. Het *theoretisch geneeskundig* examen betreft:

a. de ziektekundige ontleedkunde;

b. de pharmakodynamie;

c. de bijzondere pathologie en therapie;

d. de gezondheidsleer;

e. de theoretische heelkunde;

f. de theoretische verloskunde.

7. Bevoegd tot het afnemen der examens, in artt. 4, 5 en 6 bedoeld, en tot uitreiken van het getuigschrift aan hen, die zoodanig examen met goed gevolg hebben afgelegd, zijn:

a. wat betreft het examen van art. 4, de faculteiten der wis- en natuurkunde aan de Nederlandsche universiteiten;

b. wat betreft de examens van artt. 5 en 6, de faculteiten der geneeskunde aan die universiteiten.

Voor het afleggen van elk dezer examens wordt in handen van den voorzitter der faculteit, welke het examen afneemt, eene som van vijftig gulden betaald.

In geval van afwijzing wordt voor de eerste herhaling van een examen geene betaling gevorderd.

De opbrengst der gestorte gelden strekt tot presentiegeld voor de leden der faculteit, door wie het examen wordt afgenomen.

8. De titel van tandmeester verleent de bevoegdheid tot het uitoefenen der tandheelkunst, waaronder verstaan wordt de plaatselijke behandeling van ziekten der tanden, der tandkassen en van het tandvleesch.

Die titel wordt verkregen door het met goed gevolg afleggen van een praktisch examen, waarbij voldoende bewijzen gevorderd worden van praktische kennis van de operatieve tandheelkunde en van het inzetten van kunsttanden en gebitten.

9. Bevoegd tot het afleggen van het praktisch examen als tandmeester zijn alleen zij, die met goed gevolg het theoretisch examen in de tandheelkunde hebben afgelegd.

Dat examen betreft:

a. De ontleedkunde van de tanden, de tandkassen en het tandvleesch;

b. de physiologie dezer deelen;

c. de gezondheids-, ziekte- en geneesleer dezer deelen, daaronder begrepen de onderkenning der ziekten van de tanden, de tandkassen en het tandvleesch, waarvan de oorzaak algemeen is of in andere deelen zetelt;

d. de geneesmiddelleer en de recepteerkunde, voor zooveel noodig tot het voorschrijven van de plaatselijke geneesmiddelen bij de ziekten der genoemde deelen.

Van het examen in de vakken, onder letters *a* en *b* vermeld, zijn vrijgesteld zij:

1°. die met goed gevolg aan eene Nederlandsche universiteit het examen naastvoorgaande aan dat ter verkrijging van den doctoralen graad in de faculteit der geneeskunde hebben afgelegd of, voor zooveel die faculteit betreft, vermeld zijn in art. 119 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102), tot regeling van het hooger onderwijs;

2°. die voldaan hebben aan het *tweede* natuurkundig examen, bedoeld in art. 5, of met de zoodanigen gelijk staan.

Bevoegd tot het afleggen van het theoretisch examen in de tandheelkunde zijn alleen zij, die

bevoegd zijn tot het afleggen van de examens, bedoeld in art. 84 van de wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) tot regeling van het hooger onderwijs, en zij, die bevoegd zijn tot het afleggen van het eerste natuurkundig examen.

Zij, die in een ander Rijk of in eene der Nederlandsche koloniën of overzeesche bezittingen na afgelegd examen het regt tot uitoefening der tandheelkunst verkregen hebben, kunnen geheel of gedeeltelijk vrijstelling genieten van het theoretisch examen in de tandheelkunde en de daaraan voorafgaande examens.

Door Ons wordt bij algemeenen maatregel van bestuur, na ingewonnen advies van de senaten van de Rijks-universiteiten, aangewezen, welke getuigschriften of diploma's aan de bezitters vrijstelling verleenen en hoe ver die vrijstelling strekt.

10. Tot het afnemen van het theoretisch examen als tandmeester en het uitreiken van het getuigschrift aan hen, die dat examen met goed gevolg hebben afgelegd, zijn bevoegd de faculteiten der geneeskunde aan de Nederlandsche universiteiten.

Voor het afleggen van dit examen wordt in handen van den voorzitter der faculteit, die het examen afneemt, eene som van vijf en twintig gulden betaald.

De twee laatste zinsneden van art. 7 zijn ten deze toepasselijk.

11. De titel van apotheker verleent de bevoegdheid tot uitoefening der artsenijbereidkunst en wordt verkregen door het afleggen van het praktisch apothekers-examen.

Bij dat examen worden voldoende bewijzen van praktische kennis gevorderd der artsenijbereidkunst en der scheikundige analyse, zoo in de apotheek, als in het laboratorium.

Voor de toelating tot het examen moet worden overgelegd de verklaring van een hier te lande bevoegd apotheker, dat de candidaat gedurende minstens twee jaren de uitoefening der artsenijbereidkunst onder de leiding van zulk een bevoegde gevolgd heeft.

12. Bevoegd tot het afleggen van het praktisch apothekers-examen zijn alleen zij:

a. die bedoeld zijn in art. 96 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102), tot regeling van het hooger onderwijs, of volgens hare bepalingen met de zoodanigen gelijk staan;

b. die het theoretisch apothekers-examen, in art. 13 bedoeld, met goed gevolg hebben afgelegd.

13. Het *theoretisch apothekers*-examen betreft:

a. de artsenijbereidkunde;

b. de toxicologie;

c. de analytische scheikunde.

14. Bevoegd tot het afnemen van het theoretisch apothekers-examen en tot het uitreiken van het getuigschrift aan hen, die dat examen met goed gevolg hebben afgelegd, zijn de faculteiten der wis- en natuurkunde aan de Nederlandsche universiteiten.

De drie laatste zinsneden van art. 7 zijn ten deze toepasselijk.

15. Bevoegd tot het afleggen van het theoretisch apothekers-examen zijn alleen zij, die met goed gevolg het *eerste* natuurkundig examen hebben afgelegd, in art. 4 bedoeld, of met de zoodanigen gelijk staan en bovendien bewijzen geleverd hebben van kennis der beginselen van de natuurlijke geschiedenis van dieren en delfstoffen.

16. De bevoegdheid tot het verleenen van verloskundigen raad en bijstand als vroedvrouw wordt verkregen door het afleggen van een theoretisch en praktisch examen in de verloskunde.

Voor de toelating tot dit examen moet het bewijs worden overgelegd, dat de candidaat als leerling-vroedvrouw, onder de voorwaarden, door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur te bepalen, bij een geneeskundigen inspecteur is ingeschreven en daarna minstens tien gewone verlossingen in tegenwoordigheid van een bevoegd verloskundige hier te lande verrigt heeft.

17. Als apothekers-bedienden met gelijke bevoegdheden en verpligtingen, als volgens de bestaande wetten en wettelijke verordeningen die zijn des hulpapothekers, kunnen worden toegelaten zij, die na volbragten achttienjarigen leeftijd met goed gevolg een examen hebben afgelegd, waarbij genoegzame bewijzen gevorderd worden van kennis en geschiktheid, noodig tot het gereed maken van recepten.

18. De examens, in artt. 2, 8 en 11 bedoeld, worden afgenomen door commissiën, wier voorzitters, leden, leden-plaatsvervangers en secretarissen jaarlijks door Ons benoemd worden.

De voorzitters, leden, leden-plaatsvervangers en secretarissen dier commissiën genieten reis- en verblijfkosten en presentiegeld, door Ons te bepalen.

De examens worden in het openbaar gehouden, met uitzondering van die aan het ziekbed, in het scheikundig laboratorium en die in de verloskunde, welke alleen kunnen bijgewoond worden met vergunning van den voorzitter der examinerende commissie.

Voor het afleggen van elk dezer examens wordt

in handen van den voorzitter der commissie, welke het examen afneemt, eene som van vijf en twintig gulden betaald.

In geval van afwijzing wordt voor de eerste herhaling van een examen geene betaling gevorderd.

19. Aan ieder, die aan het examen voldaan heeft, wordt een diploma uitgereikt, dat hem het regt geeft om den titel te voeren:

a. in het geval van art. 2, van *arts;*

b. in dat van art. 8, van *tandmeester;*

c. in dat van art. 11, van *apotheker.*

20. De examens in artt. 16 en 17 bedoeld worden afgenomen door commissiën, samengesteld uit een voorzitter en twee leden.

Onze Minister, met de uitvoering dezer wet belast, wijst den geneeskundigen inspecteur of adjunct-inspecteur, binnen wiens dienstkring het examen wordt afgenomen, of een lid of plaatsvervangend lid van den geneeskundigen raad als voorzitter der commissie aan en benoemt de leden der commissie en hunne plaatsvervangers.

Het lid of plaatsvervangend lid van den geneeskundigen raad, als voorzitter fungeerende, en de leden der commissie en hunne plaatsvervangers genieten reis- en verblijfkosten en presentiegeld door Ons te bepalen.

Voor het afleggen van elk dezer examens wordt in handen van den voorzitter der commissie, welke het examen afneemt, eene som van vijf gulden betaalt. Ingeval van afwijzing wordt voor de eerste herhaling van een examen geene betaling gevorderd.

Aan de vroedvrouw of aan den apothekersbediende, die aan het examen voldaan heeft, wordt hiervan een getuigschrift uitgereikt.

21. Zij, die voldaan hebben bij het examen als arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw of apothekers-bediende, leggen, voordat zij als zoodanig worden toegelaten, in handen van den voorzitter der examinerende commissie den volgenden eed (of belofte) af:

„Ik zweer (beloof), dat ik de genees-, heel- en verlos- (tandheel-, artsenijbereid-, verlos-) kunst volgens de daarop wettelijk vastgestelde bepalingen naar mijn beste weten en vermogen zal uitoefenen en dat ik aan niemand zal openbaren wat in die uitoefening als geheim mij is toevertrouwd of ter mijner kennis is gekomen, tenzij mijne verklaring als getuige of deskundige in regten gevorderd of ik anderszins tot het geven van mededeeling door de wet verpligt worde.

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig! (Dat beloof ik.)"

22. Tot het afleggen der in het voorgaand artikel bedoelde examens wordt minstens tweemaal 's jaars gelegenheid gegeven.

Onze Minister, met de uitvoering dezer wet belast, bepaalt de plaatsen waar en den tijd waarop de examinerende commissiën bijeenkomen.

De door de candidaten gestorte gelden worden na aftrek van de kosten van vergadering der commissie, waaronder echter niet medegerekend worden de reis- en verblijfkosten en vacatiegelden, in 's Rijks schatkist gestort.

De examens worden in het Nederlandsch gehouden.

Al hetgeen verder tot de regeling dier examens betrekking heeft, wordt door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld.

23. Benoembaar tot militaire artsen zijn alleen zij, die volgens de wet bevoegd zijn tot uitoefening der geneeskunst in haar vollen omvang in het geheele Koningrijk; tot militaire apothekers zij, die volgens de wet de bevoegdheid van apotheker hebben verkregen.

23*a*. Wij behouden Ons voor de bevoegdheid van apotheker te verleenen aan Nederlanders, die als militair apotheker een eervol ontslag hebben bekomen uit den kolonialen dienst, voor zoover zij die bevoegdheid krachtens de bepalingen dezer wet niet bezitten.

Overgangsbepalingen.

24. Ieder, die op het tijdstip, waarop deze wet in werking treedt, bevoegd is tot uitoefening van genees-, heel-, verlos-, tandheel- of artsenijbereidkunst of tot uitbreiding zijner bevoegdheid door het afleggen van een aanvullingsexamen, behoudt die bevoegdheid.

Ieder, die op bedoeld tijdstip door het afleggen van eenig examen de bevoegdheid verkregen had tot het afleggen van een ander examen of tot het genot van eenigerlei vrijstelling bij dergelijk examen, behoudt die bevoegdheid met opzigt tot de gelijksoortige examens, af te leggen volgens de wet.

25. Wij behouden Ons voor aan nog in dienst zijnde officieren van gezondheid, die vóór de invoering der wet van 1 Junij 1865 (*Staatsblad* n°. 59) zijn aangesteld, alsmede aan hen, welke dien rang hebben verkregen ingevolge het bepaalde in art. 19 van die wet, vergunning te verleenen tot uitoefening der genees- en heelkunde bij niet-militairen.

Deze bepaling is ook van toepassing op de officieren van gezondheid, die bij de invoering der

aangehaalde wet in koloniale dienst waren, wanneer zij zich met verlof hier te lande bevinden.

26. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Alsdan vervallen de wet van 1 Junij 1865 (*Staatsblad* n°. 59), regelende de voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van geneeskundige, apotheker, hulp-apotheker, leerling-apotheker en vroedvrouw, gewijzigd bij de wet van 8 Julij 1874 (*Staatsblad* n°. 97), en de artt. 1 tot 6 van de wet van 24 Junij 1876 (*Staatsblad* n°. 117), houdende regeling van de voorwaarden tot verkrijging der afzonderlijke bevoegdheid tot uitoefening der tandheelkunst en van de uitoefening dier kunst, en alle uit die bepalingen voortgevloeide algemeene verordeningen.

Artikel 2 van de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261).

Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1894.

Zij die vóór dat tijdstip de bevoegdheid hebben verkregen tot het afleggen van het eerste natuurkundig examen, behouden die bevoegdheid.

Behoort bij Koninklijk besluit van 22 November 1893, n°. 24 (*Staatsblad* n°. 168).

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

—

24 *November* 1893. BESLUIT, betrekkelijk den herijk van maten en gewichten in 1894 en 1895. S. 169.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 18 October 1893, L^A. D, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gelet op artikel 15, letter *a*, der wet van 7 April 1869 (*Staatsblad* n°. 57), waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 29 November 1874 (*Staatsblad* n°. 143);

Den Raad van State gehoord (advies van 14 November 1893, n°. 15);

Gezien het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 November 1893, L^A. P. afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1°. de maten en gewichten moeten in het jaar 1894 of 1895 aan den herijk, bedoeld in artikel 15, letter *a*, der bovengenoemde wet onderworpen worden;

2°. de herijk heeft plaats binnen het tijdvak dat aanvangt op 1 Januari 1894 en eindigt op 1 September 1895;

3°. aan Gedeputeerde Staten der provinciën wordt opgedragen het tijdstip te bepalen, waarop de herijk van elke gemeente binnen het onder 2°. genoemde tijdvak zal plaats hebben.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift aan den Raad van State zal worden gezonden.

Het Loo, den 24sten November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 9 *Dec.* 1893.)

—

25 *November* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den Raad der gemeente *Assen* van 5 September 1893, tot benoeming van A. VAN DER KLIP tot onderwijzeres aan de Noorderschool aldaar. S. 170.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 13 November 1893, n°. 4465, afdeeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit van den Raad der gemeente *Assen* van 5 September jl., tot benoeming van A. VAN DER KLIP tot onderwijzeres aan de Noorderschool aldaar;

Overwegende dat, toen bij de benoeming van eene onderwijzeres aan de Noorderschool te *Assen* in de vergadering van den Raad dier gemeente van 28 Augustus jl., de stemmen staakten, de vergadering is overgegaan tot eene tweede vrije stemming, waarbij op nieuw de stemmen staakten en dat daarna de verdere behandeling is verdaagd tot de eerstvolgende vergadering;

dat ten gevolge van de stemming in deze vergadering gehouden op 5 September jl. A. VAN DER KLIP benoemd werd verklaard tot onderwijzeres aan genoemde school;

dat art. 51 der gemeentewet bepaalt, dat ingeval omtrent het benoemen van personen de stemmen staken, het lot beslist;

dat de benoeming van A. VAN DER KLIP derhalve in strijd met de wet is geschied:

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 November 1893, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van den Minister

van Binnenlandsche Zaken van 24 November 1893, n°. 5283, afdeeling Binnenlandsch Bestuur.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het bovenvermelde besluit van den Raad der gemeente *Assen* van 5 September jl., wegens strijd met de wet te vernietigen. (1)

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 25sten November 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 5 *Dec.* 1893.)

—

27 *November* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat burgemeester en wethouders aan art. 179*h* der gemeentewet de bevoegdheid ontleenen om te bepalen welke openbare wegen slechts in eene door hen aangewezen richting mogen bereden worden.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, luidende:

Schending door niet-toepassing van art. 90 1°. en *b* j°. art. 100, al. 2, van de algemeene politieverordening voor Amsterdam;

Overwegende dat bij het beklaagde vonnis als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen, dat de gereq. op 21 April 1893 te Amsterdam in de Zandstraat met een door hem bestuurd met een paard bespannen rijtuig heeft gereden in de richting van den Kloveniersburgwal naar de Sint Anthonies Breestraat;

dat de ambtenaar van het openbaar ministerie hierop heeft gevorderd de toepassing van art. 90 letter *b* der algemeene politieverordening van Amsterdam, luidende: »Het is aan bestuurders verboden, de wegen, welke slechts in ééne richting bereden mogen worden, in eene andere richting te berijden dan bij kennisgeving van burgemeester en wethouders is aangewezen";

dat de kantonrechter den gereq. van alle rechtsvervolging te dezer zake heeft ontslagen, omdat voor overtreding van gemeld verbod geen plaats zou zijn, zoolang de raad niet heeft aangewezen, of althans burgemeester en wethouders expresse gemachtigd, met inachtneming van zekere regelen aan te wijzen, welke de wegen zijn die slechts in ééne richting bereden mogen worden;

dat hiertegen het cassatiemiddel is gericht;

O. daaromtrent, dat ook al vat men de aangehaalde woorden zoo op, dat de kennisgeving, waarnaar verwezen wordt, alleen de richting en niet de aanwijzing der wegen zal mogen bevatten, dan nog burgemeester en wethouders de bevoegdheid tot aanwijzing dier wegen ontleenen aan art. 179*h* der gemeentewet;

dat zelfs in die opvatting de aangehaalde bepaling dus voor toepassing vatbaar is, en beide colleges blijven binnen den kring hunner wettige bevoegdheid: burgemeester en wethouders, door voor te schrijven, dat zekere wegen slechts in ééne door hen aangewezen richting mogen bereden worden; — de gemeenteraad, door op de overtreding van dit voorschrift straf te stellen;

O. voorts, dat bij kennisgeving van burgemeester en wethouders van Amsterdam, dd. 20 Januari 1893, onder meer is bepaald, dat de Zandstraat met rijtuigen en handkarren slechts mag bereden worden in de richting naar den Kloveniersburgwal;

dat het cassatiemiddel mitsdien is gegrond;

Vernietigt het vonnis door den rechter in het 1e kanton van het arrondissement Amsterdam op 29 Juni 1893 in deze zaak gewezen, voor zooveel daarbij is verklaard, dat het ten laste van bekl. bewezen feit niet strafbaar is en de bekl. deswege is ontslagen van alle rechtsvervolging, met verwijzing van den Staat in de kosten;

En krachtens art. 105 R. O. ten principale recht doende:

Verklaart dat het bewezen verklaarde feit oplevert: het te Amsterdam, als bestuurder, een weg welke slechts in ééne richting bereden mag worden, in eene andere richting berijden dan bij kennisgeving van burgemeester en wethouders is aangewezen;

Verklaart den gereq. schuldig aan die overtreding;

Gezien, behalve het aangehaalde artikel, de artt. 100 der algemeene politieverordening voor Amsterdam, 23 Strafrecht, 214, 215, 253 en 370 Strafvordering;

Veroordeelt den gereq. tot betaling eener geldboete van *f* 1, met bepaling, dat bij gebreke van betaling binnen 2 maanden na den dag waarop deze uitspraak kan worden ten uitvoer gelegd,

---

(1) Zie het besluit van 6 April 1891, S. 77, waarbij is aangenomen dat bij staking van stemmen, ook bij benoemingen, de beslissing tot de volgende vergadering moet worden uitgesteld.

de boete zal worden vervangen door hechtenis van 1 dag;

Veroordeelt den gereq. in de kosten van het geding, invorderbaar, met uitzondering van die in cassatie gevallen, bij lijfsdwang van ten langste 1 dag.

—

4 *December* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat het door den gebruiker van een stoomketel met een touw vastzetten en door een stuk ijzer overbelasten van de volgens de wettelijke voorschriften ingerichte en gebruikte veiligheidsklep van dien ketel, bij geene wet of verordening is verboden.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie:

Verkeerde toepassing van art. 216 Strafvordering en schending, door niet-toepassing, van art. 16, 2e lid, en art. 20, 3e lid, van het Koninklijk besluit van 24 September 1869 (*Staatsblad* n°. 154), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 4 December 1877 (*Staatsblad* n°. 199), in verband met art. 11 der wet van 28 Mei 1869 (*Staatsblad* n°. 97) en art. 1 der wet van 6 Maart 1818, laatstelijk gehandhaafd bij de wet van 10 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 181);

Overwegende dat aan den gereqnireerde bij dagvaarding is ten laste gelegd, op 17 December 1892 te Zegwaart te zijn bevonden als gebruiker van een stoomketel, staande in zijnen aldaar gelegen korenmolen, de open (niet afgesloten) veiligheidsklep van dien ketel met een touw vastgesteld en door een stuk ijzer overbelast te hebben;

dat de kantonrechter en de rechtbank dit feit bewezen, doch niet strafbaar hebben geoordeeld, hoofdzakelijk op grond, dat het daartegen ingeroepen art. 20 van het Koninklijk besluit van 24 September 1869 (*Staatsblad* n°. 154) tot uitvoering der wet van 28 Mei 1869 (*Staatsblad* n°. 97), regelende het toezicht op het gebruik van stoomtoestellen, betreft de inrichting der veiligheidskleppen en niet overtreden wordt wanneer, gelijk in deze, aan de inrichting niets wordt veranderd, maar een klep wordt vastgezet; dat bepaaldelijk de 3e alinea van dit artikel niet toepasselijk is, vermits *in facto* was gebleken, dat na het verwijderen van touw en gewicht, de klep tot de in die alinea bedoelde hoogte kan worden opgelicht; dat evenmin art. 16 van gemeld besluit was overtreden, omdat dit artikel, gewijzigd bij Koninklijk besluit van 4 December 1877 (*Staatsblad* n°. 199), eveneens de inrichting der veiligheidskleppen betreffende, bepaalt dat deze door gewichten gedrukt worden, hetgeen ten deze het geval was, terwijl eindelijk de in art. 21 bedoelde overtreding niet is ten laste gelegd;

O. dat tot staving van het voorgestelde middel van cassatie is aangevoerd, dat de bepalingen van de aangehaalde 3e alinea van art. 20 en het geheele art. 16 van het Koninklijk besluit van 24 September 1869 wel met de inrichting der veiligheidskleppen in verband staan, doch noch in werkelijkheid noch in het systeem van het Koninklijk besluit een integreerend deel van die inrichting uitmaken, maar alleen dienen om de werking daarvan te verzekeren; dat derhalve het vastzetten van de veiligheidskleppen met een touw moet aangemerkt worden als een ongeoorloofd middel tot het drukken, dat is het verhinderen van de vrije beweging van de klep op andere wijze dan bij de aangehaalde artikelen van het Koninklijk besluit is voorgeschreven, met dit gevolg, dat door het vastzetten de oplichting van de klep tot een vierde van de middellijn der opening, zooals art. 20, al. 3, bepaalt, onmogelijk wordt;

O. daaromtrent, dat zoowel art. 16 als art. 20 van het Koninklijk besluit van 24 September 1869 voorschriften inhouden omtrent de inrichting en de drukking van de veiligheidskleppen, doch dat daarin, en evenmin in eenige andere wet of verordening, geene verbodsbepaling gevonden wordt tegen eene handeling als in deze heeft plaats gehad, waardoor de geregelde werking van de overigens volgens de voorschriften ingerichte en gedrukte veiligheidsklep belemmerd of opgeheven wordt;

O. dat mitsdien het voorgestelde middel van cassatie is ongegrond;

Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat.

—

4 *December* 1893. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat in art. 29 der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 61) onder het woord „apotheek" ook is te verstaan de verzameling van geneesmiddelen van een geneeskundige, tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd en dat de notaris, griffier of deurwaarder die eene openbare verkooping van eene apotheek houdt, verplicht is zorg te dragen, dat daarbij de voorschriften van gemeld artikel worden in acht genomen.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie, door den reqnirant voorgesteld bij memorie:

Schending en verkeerde toepassing van art. 29 der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 61), door te beslissen:

a. dat de openbare verkoop van geneesmiddelen of vergiftige zelfstandigheden, behoorende tot de geneesmiddelen van een geneeskundige, krachtens art. 9 der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 61) bevoegd tot het afleveren van geneesmiddelen, zou zijn de openbare verkoop van eene apotheek;

b. dat de ambtenaar door de erfgenamen van den tot het afleveren van geneesmiddelen bevoegden geneeskundige belast met de leiding van den openbaren verkoop van enkele geneesmiddelen of vergiftige zelfstandigheden, strafrechtelijk de verantwoordelijke persoon is voor de niet opvolging van de voorschriften van art. 29 al. 1 en 2, der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 61);

Ten aanzien van het eerste gedeelte van het middel:

Overwegende dat al behoeft de verzameling van geneesmiddelen van den geneeskundige, tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, de uitgebreidheid niet te hebben, welke aan de apothekers voor hunne verzameling van geneesmiddelen is voorgeschreven, ook *zijne* verzameling in de artt. 4, 22 en 23 der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 61) uitdrukkelijk apotheek wordt genoemd en ook bedoeld wordt in § 4 dier wet, waarvan het opschrift luidt: „Van het toezigt op de apotheken", waaronder, blijkens art. 28, die van de geneeskundigen, tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, zijn begrepen, en dat dus hetzelfde woord in art. 29 dier wet niet is te beperken, vermits geen reden denkbaar is, waarom het voorschrift van dit artikel minder noodig zou zijn ten aanzien van hetgeen van een geneeskundige, tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd, afkomstig is, dan ten aanzien van het van een apotheker afkomstige;

O. dat hiertegen niet afdoet de door den req. ingeroepen omstandigheid, dat art. 21 der voormelde wet, onderscheidene bepalingen daarvan toepasselijk verklarende op geneeskundigen, tot het afleveren van geneesmiddelen bevoegd, hieronder niet noemt art. 29 dier wet, vermits dit artikel slechts een voorschrift bevat voor *openbare* verkoopingen, die evenmin door apothekers als door zoodanige geneeskundigen worden gehouden;

En ten aanzien van het tweede gedeelte van het middel:

O. dat, terwijl, volgens de wet, uitsluitend notarissen, griffiers en deurwaarders tot het houden van de hierbedoelde openbare verkoopingen bevoegd zijn, hieruit volgt, dat op hen rust de plicht te zorgen dat die verkoopingen zonder wetsovertreding plaats hebben;

O. dat dus, nu in voormeld art. 29 geene afwijking van dit beginsel wordt uitgesproken, zoodanig ambtenaar, die met de verkooping belast is, ook, blijkens de redactie van het artikel, heeft te zorgen voor de voorafgaande kennisgeving, bij dit artikel bedoeld en heeft toe te zien, dat niet aan volgens dit artikel onbevoegden worde verkocht;

O. dat de req. nu wel beroep heeft gedaan op art. 63 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 178), maar dat het uitdrukkelijk daarbij aan den ambtenaar opleggen van verplichtingen met opzicht tot voorgenomen openbaren verkoop van gouden en zilveren werken niet mag worden afgeleid, dat waar gelijk in voormelde wet van 1865, den verkoopenden ambtenaar zoodanige verplichting niet uitdrukkelijk, en met zoovele woorden, wordt opgelegd, de verplichting niet uit den aard van zijn ambt en van het bij de wet geregelde onderwerp zou kunnen volgen;

O. dat dus het cassatiemiddel in zijne beide deelen is ongegrond;

Gezien art. 370 Strafvordering;

Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten daarop gevallen.

—

7 *December* 1893. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den Raad der gemeente *Mijdrecht* van 5 September 1893, voor zoover daarbij bepaald is, dat aan alle onders van kinderen boven de zes en beneden de twaalf jaren, woonachtig in een gedeelte van de buitenbuurt *Blokland*, eene jaarlijksche toelage uit de gemeentekas zal worden verstrekt voor ieder kind, hetwelk gedurende één jaar geregeld eene school buiten de gemeente *Mijdrecht* zal blijken te hebben bezocht. S. 171.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA ENZ., WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 9 October 1893, n°. 4895², afdeeling Onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den Raad der gemeente *Mijdrecht*, van 5 September 1893, voor zoover daarbij bepaald is, dat, te beginnen met 1 Januari 1894, aan alle onders van kinderen boven de zes en beneden

de twaalf jaren en woonachtig in de buitenbuurt *Blokland* van af de woning, gemerkt wijk 6, n°. 66, tot aan de woning, gemerkt wijk 5, n°. 86, eene jaarlijksche toelage van tien gulden uit de gemeentekas zal worden verstrekt voor ieder kind, hetwelk gedurende één jaar geregeld eene school buiten de gemeente *Mijdrecht* zal blijken te hebben bezocht;

Overwegende:

dat het verstrekken van de toelage uit de gemeentekas de bedoeling heeft de ouders, die wonen in een gedeelte van de buitenbuurt *Blokland* en die hunne kinderen eene, hetzij openbare, hetzij bijzondere school buiten de gemeente *Mijdrecht* mochten willen doen bezoeken, in staat te stellen het daartoe vereischte schoolgeld geheel of gedeeltelijk te voldoen;

dat iedere gemeente, ingevolge art. 16 der wet op het lager onderwijs, op drieërlei wijze kan voldoen aan hare verplichting tot het verstrekken van voldoend lager onderwijs, te weten:

1°. door oprichting en instandhouding van gemeentelijke scholen;

2°. door oprichting en instandhouding, in vereeniging met een of meer naburige gemeenten, van gemeenschappelijke scholen;

3°. door het vaststellen eener regeling omtrent de toelating van kinderen uit hare gemeente op de scholen eener andere;

dat de gemeente *Mijdrecht* evenwel bij voormeld besluit zich ten opzichte van een deel harer bevolking onttrekt aan de verplichting om op eene door de wet aangegeven wijzen voldoend onderwijs te verstrekken;

dat de mogelijkheid bovendien bestaat dat de uit de gemeentekas verstrekte toelage gebezigd wordt ter betaling geheel of gedeeltelijk, van het schoolgeld aan eene bijzondere lagere school;

dat de toelage in zoodanig geval zonde aan te merken zijn als middellijke ondersteuning van wege de gemeente aan eene bijzondere lagere school;

dat de toekenning van geldelijke bijdragen of eenige andere ondersteuning middellijk of onmiddellijk van wege de gemeente aan bijzondere lagere scholen, ingevolge art. 3, lid 3, der wet op het lager onderwijs, slechts mag geschieden in de gevallen en onder de voorwaarden in die wet genoemd;

dat de toekenning van middellijke ondersteuning aan bijzondere lagere scholen, welke uit het besluit van den gemeenteraad van *Mijdrecht* van wege die gemeente zonde kunnen plaats vinden, niet geacht kan worden te zijn geschied in één van de gevallen en onder de voorwaarden, waaronder de wet het verstrekken van ondersteuning van wege de gemeente aan bijzondere lagere scholen veroorlooft;

dat derhalve voormeld besluit sub 1°. in strijd is met de wet;

Gelet op de artikelen 3 en 16 der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127) tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 December 1889 (*Staatsblad* n°. 177), alsmede op art. 7 der wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175);

Gezien art. 153 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord (advies van den 7 November 1893, n°. 25);

Gezien het nader rapport van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 December 1893, n°. 5950, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan bovenvermeld raadsbesluit sub 1°. wegens strijd met de wet te vernietigen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 7den December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 16 *Dec.* 1893.)

—

7 *December* 1893. WET, tot onteigening van perceelen in de gemeente *'s Gravenzande*, ten behoeve van de verzwaring van den Slaperdijk van het Hoogheemraadschap van *Delfland*. S. 172.

—

11 *December* 1893. WET, tot wijziging van het *vierde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 173.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 1,639,185; dat der 4de Afd. op *f* 364,000; dat der 5de Afd. op *f* 507,605; dat der 6de Afd. op *f* 970,981; dat der 9de Afd. op *f* 247,613 en dat der 10de Afd. A op *f* 25,500.

—

11 *December* 1893. WET, tot wijziging van het *zevende* hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 174.

—

11 *December* 1893. WET, houdende bepalingen omtrent vrijstelling van belasting voor sommige buitenlandsche goederen. S. 175.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is sommige buitenlandsche goederen van belasting vrij te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Wij behouden Ons voor, bij algemeenen maatregel van bestuur, onder de noodige voorzieningen tegen misbruik, vrijstelling te verleenen:

a. van het invoerrecht voor chemicaliën, verfstoffen en andere zelfstandigheden van dien aard, benoodigd als hulpmiddel bij de werkzaamheden in fabrieken of trafieken;

b. van den accijns en het invoerrecht voor gedistilleerd, bij den invoer aanwezig op naturaliën, bestemd voor instellingen van onderwijs in de natuurkundige wetenschappen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 20 *Dec.* 1893.)

—

11 *December* 1893. WET, tot beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1893. S. 176.

Bij deze wet worden de gelden wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, in 's Rijks schatkist ten bedrage van *f* 129,096.58 voorhanden, ten behoeve van dat Departement, tot het doen van betalingen voor den dienst van 1893 beschikbaar gesteld.

—

11 *December* 1893. WET, tot aanvulling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1893. S. 177.

Bij deze wet wordt achter art. 8 ingelascht het volgende:

Art. 8*bis*. Uitkeering aan J. J. BEKKER te *Amsterdam* en A. D. VAN SETERS te *Maarssen*, gewezen aannemers van het maken van het gedeelte *Stavoren—Sneek* van den spoorweg *Stavoren—Leeuwarden*, volgens bestek n°. 858, ter voldoening van den laatsten termijn der aanneemingsom en tot schadeloosstelling *f* 56,214.

Tengevolge dezer aanvulling wordt het eindcijfer met genoemd bedrag verhoogd.

—

11 *December* 1893. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1888. S. 178.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1888 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaaf bedraagt *f* 1,628,463.01.

De ontvangst bedraagt *f* 1,324,398.97.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 304,064.04, welk bedrag dientengevolge tot aanvulling der koloniale middelen over het dienstjaar 1888 is noodig geweest.

—

11 *December* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener provinciale heffing in Overijssel. S. 179.

Bij deze wet wordt de heffing bekrachtigd, ten behoeve van de provincie Overijssel, van vaarts-, brug-, wal- en steigergelden voor het gebruik van het provinciale kanaal van Almelo naar de Pruissische grenzen.

—

11 *December* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener provinciale heffing in Zuidholland. S. 180.

Bij deze wet wordt voor een tijdperk van vijf jaren, ingaande op 14 December 1893, bekrachtigd de heffing, ten behoeve van de provincie Zuidholland, van bruggeld voor den overtocht van de brug over de Oude Maas, verbindende de Hoeksche Waard met het eiland IJsselmonde.

—

11 *December* 1893. WET, tot beschikbaarstelling van gelden wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1893. S. 181.

Bij deze wet worden de gelden tot een bedrag van *f* 67,582.37, voorhanden zijnde in 's Rijks schatkist, wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen, ten behoeve van gemeld Departement voor den dienst van 1893 beschikbaar gesteld.

—

11 *December* 1893. WET, tot wijziging van het *zesde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 182.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 5,229,280; dat der 3de Afd. op *f* 5,276,080; dat der 4de Afd. op *f* 1,828,467.50 en dat der 5de Afd. op *f* 1,407,615.20.

—

12 *December* 1893. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van grond bij de haven van de *Lemmer* aan de gemeente *Lemsterland*. S. 183.

—

12 *December* 1893. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor de normaliseering van de *Nieuwe Maas* boven *Rotterdam*. S. 184.

—

12 *December* 1893. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor het maken van eene hoofdwatering ten behoeve van het waterschap *Westerdiep*. S. 185.

—

12 *December* 1893. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Johann Gerard Henricus Schute. S. 186.
Gerhard Dröge. S. 187.
Hermann Anton Dröge. S. 188.
Theodor Dröge. S. 189.
Siegfried Goldschmidt. S. 190.
Joseph Goldschmidt, zich noemende Joseph H. Goldschmidt. S. 191.
Anton Moser. S. 192.

—

13 *December* 1893. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Salomon Oppenheimer. S. 193.
Johann Heinrich Albers. S. 194.
Hermann Heinrich Gröninger. S. 195.
Johann Hermann Gröninger. S. 196.
Gerard Einhaus. S. 197.
Johann Franz Joseph Everts. S. 198.
August Johann Gustav Hernmarck. S. 199
Karl Christian Staab. S. 200.
Hermann Anton Tepe. S. 201.
Johannis Hinricus Tepe. S. 202.

14 *December* 1893. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Hermann Joseph Eduard Ferdinand Hüffer. S. 203.
Johann Martow. S. 204.
Franz Jacob Heinrich Knuth. S. 205.
Nicholas Guthrie. S. 206.
Heinrich Georg Diekmann. S. 207.
Johannes Hermann Friesemann-Viëtor. S. 208.
Mr. Theodoor Thomas. S. 209.
Georges Henri Julien Desandré. S. 210.
Aegidius Johann Hermann Kramer. S. 211.
Karl Albert Maximilian Stein. S. 212.

—

15 *December* 1893. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de in art. 16, n°. 1, litt. *a*, van het hoofdverdrag der Algemeene Postvereeniging den 4den Juli 1891 te *Weenen* gesloten, krachtens art. 26 van dat verdrag, gebrachte wijziging. S. 213.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.
WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de in art. 16, n°. 1, litt. *a*, van het op 4 Juli 1891 te *Weenen* gesloten hoofdverdrag der Algemeene Postvereeniging, krachtens art. 26 van dat verdrag, gebrachte wijziging, ten gevolge waarvan de voorzegde zinsnede van art. 16 thans, naar de Nederlandsche vertaling, luidt als volgt:

„van akten en geschreven bescheiden, van stalen van koopwaren en van drukwerken, die niet ten minste gedeeltelijk gefrankeerd zijn, *die brieven of geschreven aanteekeningen bevatten, het karakter dragende van briefwisseling over zaken van actueelen of persoonlijken aard*, of die niet zoodanig zijn ingepakt, dat een onderzoek naar den inhoud gemakkelijk kan geschieden".

Gelet dat die gewijzigde bepaling op 1 Januari 1894 in werking treedt;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 14 December 1893, n°. 13484;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van de in den aanhef dezes vermelde wijziging van het hoofdverdrag der Algemeene Postvereeniging te doen geschieden door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor

zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in dit besluit vervat.

's Gravenhage, den 15den December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 19 *Dec.* 1893.)

—

19 *December* 1893. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 30 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 28) houdende wijziging en aanvulling van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 6 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 97). S. 214.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 21 November 1893, litt. J, afdeeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Overwegende, dat het noodig is, zooveel mogelijk in overeenstemming met het Reglement van politie op de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, politiebepalingen vast te stellen voor de scheepvaart en de vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas;*

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 December 1893, n°. 15);

Gelet op de nadere voordracht van den voornoemden Minister van 15 December 1893, n°. 105, afdeeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

In het Koninklijk besluit van 30 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 28), houdende wijziging en aanvulling van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 6 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 97) wordt sub 1°. gelezen als volgt:

Art. II sub 2°. van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op de *Merwede*, de *Noord* en de *Nieuwe Maas* wordt gelezen als volgt:

De vlotvoerders zijn gehouden om hun vlot te doen voorafgaan door een schuitje met een waarschuwer.

Dit schuitje moet ten minste ¾ uur en ten hoogste 1½ uur voor het vlot uitvaren. Het mag niet aan een stroomafvarend schip bevestigd worden. Het moet eene vlag voeren, bestaande uit zestien ruiten afwisselend rood en wit, wanneer het vlot door een stoomboot wordt gesleept, en anders afwisselend rood en zwart. De vlotvoerder moet op de vlotverklaring (art. 25 van de herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869, *Staatsblad* n°. 87), den naam van den waarschuwer vermelden, of dien daarop doen vermelden door de politie aan de eerste haven, waar het vlot aankomt.

Indien het vlot door eenige onvoorziene omstandigheden niet kan doorvaren, moet de vlotvoerder terstond een tweeden waarschuwer zenden om de belanghebbenden te verwittigen, dat het vlot niet komt. De verplichting om zich van een waarschuwer te doen voorafgaan, vervalt voor vlotten, wanneer de bemanning, volgens art. XXI, 1°. niet meer dan 5 man bedraagt.

De voerders van zoodanige vlotten zijn echter gehouden om de boven voorgeschreven vlag op het vlot zelf te plaatsen.

Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 19den December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 30 *Dec.* 1893.)

—

20 *December* 1893. BESLUIT, tot aanvulling der voorschriften gegeven bij Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64), tot uitvoering van art. 24 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175). S. 215.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 14 November 1893, n°. 5828[2], afdeeling Onderwijs;

Gelet op artt. 24, 54*bis* en 88 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is

gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175);

Gezien het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 December 1893, n°. 21);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 18 December 1893, n°. 6560, afdeeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. Voor de bijzondere scholen, die over 1893 in aanmerking komen voor de Rijksbijdrage, bedoeld in art. 54*bis* der wet op het lager onderwijs, en die op 1 Januari 1894 niet voldoen aan de voorschriften van art. 2 van het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64), is, voor zoover zij ook over 1894 aanspraak maken op eene Rijksbijdrage, gedurende dat jaar de naleving dier voorschriften niet verplichtend, mits het aantal onderwijzers, op het tijdstip van het in werking treden van het tegenwoordig besluit aan die scholen verbonden, niet worde verminderd.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het geplaatst is.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 20sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 23 *Dec.* 1893.)

—

20 *December* 1893. RESOLUTIE van den Minister van Financiën, houdende wijziging van de resolutie van 13 Juni 1879, betreffende machtiging van de Rijksrekenplichtigen tot het doen van stortingen door middel van ambtshalve aangeteekende brieven met aangegeven geldswaarde.

De Minister,

Gelet op de artt. 20 en 28 van de *Voorschriften*, ingevolge art. 15 der Instructie voor de Betaalmeesters, vastgesteld bij resolutie van den Minister van Financien, dd°. 5 Mei 1847;

Mede gelet op art. 2 der bepalingen, vastgesteld bij dezerzijdsche resolutie van 13 Juni 1879, n°. 49 G. T.;

In aanmerking nemende, dat afschaffing van de volgens genoemde artikelen geheven emolumenten noodig voorkomt;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Den betaalmeesters, bij uittreksel dezer, kennis te geven:

a. dat met ingang van 1 Januari 1894 ophouden van kracht te zijn:

1°. enz.;

2°. artikel 2 der resolutie van den Minister van Financiën dd°. 13 Juni 1879, n°. 49 G. T., inhoudende dat de betaalmeesters bevoegd zijn van Rijksrekenplichtigen voor het laten afhalen der brieven met geldswaarden, het doen viseeren der quitantiën van storting en het verzenden dier quitantiën *f* 0.15 per bezending of *f* 5.— 's jaars bij abonnement te vorderen;

b. dat, niettegenstaande de afschaffing van de bedoelde emolumenten, overigens geheel van kracht blijven de voorschriften omtrent het laten afhalen van aangeteekende of geadviseerde brieven, het doen viseeren van quitantiën van storting en het verzenden dier quitantiën, al welke verrichtingen van af 1 Januari 1894 af, *gratis* zullen moeten geschieden.

2°. Enz.

Voor eensluidend uittreksel,

De Secretaris-Generaal, (*get.*) BARTSTRA.

—

21 *December* 1893. BESLUIT, tot aanvulling van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de spoorwegbrug over de *Oude Maas* in den Staatsspoorweg van *Rotterdam* naar *Breda*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 28 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 124) en gewijzigd bij Koninklijk besluit van 27 Maart 1893 (*Staatsblad* n°. 57). S. 216.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 21 November 1893, litt. G, afdeeling Handel en Nijverheid;

Gezien de Koninklijke besluiten van 28 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 124) en van 27 Maart 1893 (*Staatsblad* n°. 57);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 December 1893, n°. 16);

Gelet op het nader rapport van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 18 December 1893, n°. 162, afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de spoorwegbrug over de *Oude Maas* in den Staatsspoorweg van *Rotterdam* naar *Breda*, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 28 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 124) en gewijzigd bij Koninklijk besluit van 27 Maart 1893 (*Staatsblad* n°. 57), aan te vullen als volgt:

Aan het tweede lid van artikel 12 wordt toegevoegd:

„Bovendien wordt de vaartdiepte in de noordelijke opening der groote draaibrug, aangewezen door eene in dubbele decimeters verdeelde peilschaal, geplaatst bij den bovenmond van het Mallegat op ongeveer 700 M. beneden de brug."

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 21sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 3 *Jan.* 1894.)

—

21 *December* 1893. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de den 12den Juli 1892 te *Madrid* geteekende verklaring nopens de voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Spanje*. S. 217.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Gezien de op den 12den Juli 1892 te *Madrid* geteekende verklaring nopens de voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen *Nederland* en *Spanje*, van welke verklaring een afdruk, met de vertaling daarvan, aan dit besluit gehecht is en daarvan een onafscheidelijk deel uitmaakt;

Gezien de wet van 24 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 120);

Gelet dat gezegde verklaring door Ons, namens de Koningin, den 21sten October 1893 is bekrachtigd, alsmede dat de akte houdende die bekrachtiging den 8sten December daaraanvolgende te *Madrid* is uitgewisseld tegen de Spaansche akte van bekrachtiging, gedagteekend van 30 October 1893;

Gelet dat bij het proces-verbaal betreffende de uitwisseling dier akten, de in werking treding der meergenoemde verklaring is vastgesteld op 1 Januari 1894;

Op de voordracht van den Minister van Buitenlandsche Zaken van den 19den December 1893, A. S., n°. 13472;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking der bovenvermelde verklaring (1) bekend te maken door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

De Ministers, Hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der voorschreven verklaring.

's Gravenhage, den 21sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 23 *Dec.* 1893.)

—

23 *December* 1893. BESLUIT, tot uitvoering van art. 3 § 4 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149). S. 218.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van den Minister van Financiën van 21 November 1893, n°. 59, afdeeling Directe belastingen;

Gelet op art. 3 § 4 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149) tot heffing der belasting op bedrijfs- en andere inkomsten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 12den December 1893, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van genoemden Minister van 20 December 1893, n°. 24, Directe belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De in art. 3 § 4 der bovengemelde wet bedoelde kosten van schatting bedragen voor elke schatting en voor de gezamenlijke deskundigen, die daarvoor zijn aangewezen en tot de schatting hebben medegewerkt, twee gulden van elke som van honderd gulden of gedeelten van dien, der huur van het gehuurde perceel of, indien de belastingplichtige de eigenaar is, der kadastrale huurwaarde van het kadastraal perceel, met bepaling dat die kosten voor elk perceel de som van twintig gulden niet zullen te boven gaan.

2. De deskundigen brengen den uitslag hunner schatting schriftelijk ter kennis van den voorzitter der commissie van aanslag door welke zij voor die schatting zijn aangewezen.

De Minister van Financiën is belast met de

(1) Zie deze verklaring, opgenomen in de wet van 24 Juli 1893, S. 120.

uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 23sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 3 *Jan.* 1894.)

—

23 *December* 1893. BESLUIT, ter bekrachtiging van eene bepaling tot wijziging van artikel I, sub 2°. van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, van kracht verklaard bij Koninklijk besluit van 12 April 1892 (*Staatsblad* n°. 86) zooals dit is gewijzigd en aangevuld bij besluit van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 29). S. 219.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ.

Op de voordracht van de Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken van 11 November 1893, litt. D, afdeeling Waterstaat, en van diezelfde dagteekening, n°. 12402, 2de afdeeling;

Gelet op de door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart in hare zitting van 2 Juni 1893 vastgestelde wijziging van het door die Commissie in hare zitting van 3 September 1887 vastgestelde en bij Koninklijk besluit van 12 April 1892 (*Staatsblad* n°. 86) op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek* van kracht verklaarde Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, zooals dit is gewijzigd en aangevuld bij besluiten van genoemde Centrale Commissie van 17 en 22 Augustus 1892, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 29);

Gezien de artikelen 1 en 46 der herziene Akte omtrent de Rijnvaart van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 December 1893, n°. 14);

Gelet op de nadere voordracht van de voornoemde Ministers van 15 December 1893 n°. 104, afdeeling Waterstaat en van 22 December 1893 n°. 13770, 2de afdeeling;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

in het Koninklijk besluit van 30 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 29), wordt sub 1°. gelezen als volgt:

Artikel I, n°. 2 van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, wordt gelezen als volgt:

De vlotvoerders zijn gehouden om hun vlot te doen voorafgaan door een schuitje met een waarschuwer. Dit schuitje moet ten minste ¾ uur en ten hoogste 1½ uur voor het vlot uitvaren.

Het mag niet aan een stroomafvarend schip bevestigd worden. Het moet eene vlag voeren bestaande uit zestien ruiten afwisselend rood en wit, wanneer het vlot door een stoomschip wordt gesleept, en anders afwisselend rood en zwart. De vlotvoerder moet op de vlotverklaring (artikel 25 van de herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868) den naam van den waarschuwer vermelden, of dien daarop doen vermelden door de politie van de eerste haven, waar het vlot aankomt.

Indien het vlot door eenige onvoorziene omstandigheid niet kan doorvaren, moet de vlotvoerder terstond een tweeden waarschuwer zenden om de belanghebbenden te verwittigen, dat het vlot niet komt.

De verplichting, om zich van een waarschuwer te doen voorafgaan, vervalt:

a. op het riviervak boven *Mannheim* voor vlotten, welke tot 30 M. lang, 4.5 M. breed en stevig gebouwd zijn;

b. op de riviervakken beneden *Mannheim* voor vlotten, waarvan de verplichte bemanning, volgens artikel XXII, 1°., niet meer dan 5 man bedraagt.

De voerders van zoodanige vlotten zijn echter gehouden om de boven voorgeschreven vlag op het vlot zelf te plaatsen.

Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

De Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 23sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) VAN TIENHOVEN.

(*Uitgeg.* 30 *Dec.* 1893.)

—

29 *December* 1893. WET, houdende wijziging van de wet tot vaststelling der begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1892. S. 220.

Bij deze wet wordt artikel 3 der wet van 29 Januari 1893 (*Staatsblad* n°. 31), gelezen als volgt:

„Wanneer het bedrag, uitgetrokken bij een der *artikelen* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8 van art. 1 dezer wet ontoereikend wordt bevonden, kan het, met inachtneming van het voorschrift van het tweede lid van artikel 24 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), door overschrijving uit *artikel* 9 van hetzelfde artikel 1 worden aangevuld."

—

29 *December* 1893. WETTEN, houdende bekrachtiging van provinciale belastingen. S. 221—231.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing, ten behoeve van de provinciën:

Noordbrabant: van *twintig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *twee en twintig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1894, en van *zeventien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 221.

Gelderland: van *zeven* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *vijf* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1894, en van *vijf en een halven* opcent op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 222.

Zuidholland: van *acht* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1894, en van *vijf* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 223.

Noordholland: van *zeven* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1894, en van *vijf* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 224.

Zeeland: van *acht en twintig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *twee en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1894, en van *achttien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 225.

Utrecht: van *zes* opcenten op de hoofdsom der grondbelasting over 1894, en van *zes* opcenten op de hoofdsom der personeele belasting over den dienst 1894/95. S. 226.

Friesland: van *zes en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1894, en van *een en twintig en een halven* opcent op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 227.

Overijssel: van *tien* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1894, en van *tien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 228.

Groningen: van *een en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1894, en van *een en dertig* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 229.

Drenthe: van *twee en dertig* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1894, en van *zestien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 230.

Limburg: van *zestien* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen en van *negentien* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1894, en van *dertien* opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over den dienst 1894/95. S. 231.

Al deze wetten vangen aan te werken met den 1sten Januari 1894.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29 December 1894.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) TAK VAN POORTVLIET.

(*Uitgeg.* 30 *Dec.* 1893.)

—

29 *December* 1893. WET, houdende bekrachtiging eener provinciale heffing in *Zuidholland*. S. 232.

Bij deze wet wordt voor een tijdperk van vijf jaren bekrachtigd de heffing met ingang van 1 Januari 1894, ten behoeve van de provincie *Zuidholland*, van rechten op het gebruik van het scheepvaartkanaal tusschen Rijn en Schie.

—

29 *December* 1893. WET, houdende goedkeuring van de op 10 Juni 1893 te *Lissabon* gesloten overeenkomst tot nadere regeling van de verhoudingen tusschen *Nederland* en *Portugal* in den Archipel van *Timor* en *Solor* en de daarbij behoorende op 1 Juli 1893 te *Lissabon* uitgewisselde verklaring. S. 233.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de op 10 Juni 1893 te *Lissabon* gesloten overeenkomst tot nadere regeling van de verhoudingen tusschen Nederland en Portugal in den Archipel van Timor en Solor en de daarbij behoorende op 1 Juli 1893 te Lissabon uitgewisselde verklaring bepalingen inhouden, wettelijke rechten betreffende;

Gelet op het tweede gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afschrift gevoegde overeenkomst, den 10den Juni 1893 te Lissabon tusschen Nederland en Portugal gesloten tot nadere regeling van de verhoudingen tusschen Nederland en Portugal in den Archipel van Timor en Solor, en de daarbij behoorende, eveneens in afschrift bij deze wet gevoegde, den 1sten Juli 1893 te Lissabon tusschen Nederland en Portugal uitgewisselde verklaring, worden goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(*get.*) VAN TIENHOVEN.

De Minister van Koloniën, (*get.*) v. DEDEM.

(*Uitgeg.* 8 *Jan.* 1894.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Haren Naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk

en Zijne Majesteit de Koning van Portugal en Algarvië, erkennende de gemeenschap van belangen die bestaat ten opzichte van Hunne bezittingen in den Archipel van Timor en Solor en wenschende in goede verstandhouding de voorwaarden te regelen die het meest kunnen strekken tot ontwikkeling van de beschaving en van den handel in Hunne bovengenoemde bezittingen, hebben besloten eene bijzondere overeenkomst aan te gaan en hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Haren Naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk:

den heer JACOB DIRK CAREL Baron VAN HEECKEREN VAN KELL, Hoogstderzelver Minister-Resident bij Zijne zeer Getrouwe Majesteit;

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en Algarvië:

den heer ERNST RUDOLF HINTZE RIBEIRO, behoorende tot den Raad van Zijne zeer Getrouwe Majesteit, Staatsraad, Grootkruis van de Christusorde enz., enz., Voorzitter van den Raad van Ministers en Minister en Staatssecretaris voor het Departement van Buitenlandsche Zaken,

dewelke, na mededeeling hunner in goeden en behoorlijken vorm bevonden wederzijdsche volmachten, nopens de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. I. Ten einde de uitoefening Harer Souvereiniteitsrechten te vergemakkelijken zijn de Hooge Contracteerende Partijen van oordeel dat er aanleiding bestaat om eene duidelijker en nauwkeuriger grensbepaling tusschen Hare bezittingen op het eiland Timor tot stand te brengen en tevens de thans bestaande «enclaves» te doen vervallen.

II. De Hooge Contracteerende Partijen zullen te dien einde eene commissie van deskundigen benoemen die belast zal zijn met het opmaken van een voorstel dat zal kunnen strekken als grondslag voor eene later te sluiten overeenkomst, welke de nieuwe grenslijn op gezegd eiland zal aanwijzen.

Deze overeenkomst zal aan de goedkeuring van de Wetgevende Macht der beide landen onderworpen worden.

III. Aan de visschersvaartuigen toebehoorende aan onderdanen van een der beide Hooge Contracteerende Partijen, alsook aan hunne bemanning zal op het eiland Timor gelijke bescherming vanwege de overheid der andere Hooge Contracteerende Partij worden verleend als die welke hare eigene onderdanen genieten.

De handel, de nijverheid en de scheepvaart der beide landen zullen er de behandeling genieten op den voet van die der meestbegunstigde vreemde natie, met uitzondering van de bijzondere behandeling welke door elk der Hooge Contracteerende Partijen aan de inlandsche Staten wordt verleend.

IV. De Hooge Contracteerende Partijen bepalen dat de invoer en de uitvoer van alle vuurwapenen, hetzij in elkaar gezet, hetzij uit elkaar genomen, van patronen, slaghoedjes en andere benoodigdheden bestemd om bij vuurwapenen gebezigd te worden, in Hare bezittingen in den Archipel van Timor en Solor verboden zijn.

Onafhankelijk van de door de Regeeringen genomen maatregelen ten opzichte van de bewapening Harer strijdkrachten en de regeling Harer verdediging zullen uitzonderingen kunnen worden toegelaten van geheel persoonlijken aard voor diegenen Harer Europeesche onderdanen die eenen genoegzamen waarborg opleveren dat het wapen en de ammunitie die hun zouden worden verstrekt, niet door hen aan derden zullen worden afgestaan of verkocht, alsmede voor vreemde reizigers die voorzien zijn van eene verklaring hunner Regeering, waarnit blijkt dat het wapen en de ammunitie uitsluitend dienen tot hunne persoonlijke verdediging.

V. De hoogste overheid op het Nederlandsche gedeelte en die op het Portugeesch gedeelte van het eiland Timor zullen evenwel gemachtigd zijn om in gemeenschappelijk overleg telken jare vast te stellen het aantal en de soort der niet naar de latere eischen verbeterde vuurwapenen en de hoeveelheid ammunitie die in den loop van datzelfde jaar zullen kunnen worden ingevoerd, alsook de voorwaarden waaronder deze invoer zal kunnen worden toegestaan.

Deze invoer zal evenwel slechts kunnen plaats hebben door tusschenkomst van bepaalde personen of agenten die verblijf houden op het eiland zelf en die hiervoor eene bijzondere vergunning verkregen zullen hebben van de hoogste overheid van het gebied waar de invoer zal plaats hebben.

In geval van misbruik zal deze vergunning onmiddellijk worden ingetrokken en zal zij niet weder kunnen worden hernieuwd.

VI. De Nederlandsche Regeering blijk willende geven van hare oprechte begeerte om de betrekkingen van goede nabuurschap te versterken, verklaart af te zien van de schadevergoeding waarop zij beweert recht te hebben uit hoofde van de behandeling die Nederlandsch-Indische visschers in de jaren van 1889 tot 1892 vanwege ambtenaren van Portugeesch Timor hebben ondervonden.

VII. Ingeval zich eenige moeilijkheid mocht voordoen ten aanzien harer betrekkingen, voor zoover deze het wederzijdsche koloniaal bezit in den Timor en Solor-Archipel betreffen, of ten opzichte der uitlegging van de tegenwoordige overeenkomst, verbinden zich de Hooge Contracteerende Partijen zich te onderwerpen aan de beslissing eener commissie van scheidslieden.

Deze commissie zal zijn samengesteld uit een gelijk getal scheidslieden gekozen door elk der Hooge Contracteerende Partijen en een scheidsman door deze scheidslieden aangewezen.

VIII. De tegenwoordige overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen te Lissabon worden uitgewisseld.

Ten blijke waarvan de gevolmachtigden haar hebben geteekend en er hunne zegels op hebben gesteld.

Gedaan te Lissabon en in dubbel geteekend den tienden Juni 1893.

(*w. g.*) CAREL VAN HEECKEREN.
" ERNESTO RODOLPHO HINTZE RIBEIRO.

VERKLARING.

De ondergeteekenden, gevolmachtigden der Regeeringen, die de overeenkomst van 10 Juni 1893 hebben onderteekend, zijn omtrent de navolgende verklaring overeengekomen.

Ten einde eenen goeden uitslag te verzekeren aan hare samenwerking, die vooral gericht is op het aanmoedigen van den handel en de nijverheid van hare onderdanen, door het verschaffen van waarborgen van veiligheid en duurzaamheid, verklaren de Hooge Contracteerende Partijen dat zij elkander wederkeerig in geval van gedeeltelijken of geheelen afstand van haar grondgebied of van hare souvereiniteitsrechten in den Archipel van Timor en Solor, een recht van voorkeur toekennen op voorwaarden die gelijk zijn aan of een equivalent vormen met de voorwaarden die zullen zijn aangeboden. Op geschillen die ten aanzien van deze voorwaarden zouden kunnen ontstaan is het VIIde artikel der bovengenoemde overeenkomst gelijkelijk van toepassing.

De tegenwoordige verklaring, die te gelijker tijd als de op 10 Juni 1893 te Lissabon gesloten overeenkomst bekrachtigd zal worden, zal beschouwd worden een geheel met deze overeenkomst uit te maken en dezelfde kracht en waarde te hebben.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden de tegenwoordige verklaring hebben geteekend en er hunne zegels op hebben gesteld.

Gedaan te Lissabon en in dubbel geteekend den 1sten Juli 1893.

(*w. g.*) CAREL VAN HEECKEREN.
" ERNESTO RODOLPHO HINTZE RIBEIRO.

—

29 *December* 1893. WET, tot verhooging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1893. S. 234.

Bij deze wet wordt *art.* 29, het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer met *f* 200,000 verhoogd.

29 *December* 1893. WET, tot wijziging van de begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1892. S. 235.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 4 met *f* 1,500. *Art.* 11 met *f* 2,500.
Art. 18 met *f* 7,000. *Art.* 19 met *f* 10,000.
Art. 28 met *f* 2,100.

Art. 27 wordt uitgetrokken tot een bedrag van *f* 2,600.

b. toegevoegd:

Art. 4*bis*. Aankoop, laden, vervoeren en lossen van spoorstaven *f* 9,400.

Art. 7*bis*. Aanleg van den spoorweg van *Zwolle* naar *Almelo* *f* 420.

Art. 8*bis*. Maken van een haltegebouw voor de halte Visvliet *f* 13,850.

Art. 25*bis*. Het in goeden staat van onderhoud brengen van den toegangsweg naar de halte Oudeschoot *f* 175.

Art. 25*ter*. Goederenstation van den Noordhollandschen Staatsspoorweg in de Stads-Rietlanden te Amsterdam *f* 32,100.

Art. 25*quat*. Verplaatsen van eene bestaande en leveren en stellen van eene nieuwe leuning op de voetbrug over de noodwaterkeering te Delfzijl *f* 250.

Art. 25*quint*. Maken van perronoverkappingen op het station *Leeuwarden* *f* 51,500.

Art. 25*sext*. Maken van een standpijp met peetsafsluiter en buisleiding, alsmede het inrichten van een gedeelte der rijtuigenloods tot locomotievenloods op het station *'s Hertogenbosch* *f* 495.

c. verminderd:

Art. 17 met *f* 133,890.

—

29 *December* 1893. WET, tot wijziging van het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 236.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 7 met *f* 9,800. *Art.* 57 met *f* 8,600.
Art. 60 met *f* 15,000. *Art.* 61 met *f* 46,400.
Art. 65 met *f* 9,700. *Art.* 67 met *f* 100,000.
Art. 78 met *f* 26,000. *Art.* 83 met *f* 89,000.
Art. 90 met *f* 26,000. *Art.* 118 met *f* 8,100.
Art. 161 met *f* 17,000. *Art.* 163 met *f* 4,000.
Art. 167 met *f* 15,000. *Art.* 176 met *f* 9,500.
Art. 180 met *f* 2,600. *Art.* 182 met *f* 9,300.
Art. 192 met *f* 12,000.

b. verminderd:

Art. 36 met *f* 218,000. *Art.* 77 met *f* 9,600.
Art. 84 met *f* 50,000. *Art.* 91 met *f* 16,000.
Art. 106 met *f* 10,000. *Art.* 110 met *f* 7,000.
Art. 166*bis* met *f* 57,400.

Ten gevolge van voorschreven wijzigingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk verminderd en dat der 5de Afd. verhoogd met *f* 12,000.

—

29 *December* 1893. WET, houdende wijziging en verhooging der koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1892. S. 237.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het eindcijfer met *f* 124,226.88 verhoogd.

—

29 *December* 1893. WET, tot verhooging van het *tiende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 238.

Bij deze wet wordt na verhooging van een artikel, het totaal der 2de Afd. gebracht op *f* 695,646.32 en het eindcijfer op *f* 1,244,053.32.

—

29 *December* 1893. WET, houdende wijziging der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1892 (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland*). S. 239.

—

29 *December* 1893. WET, houdende wijziging der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1892 (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië*). S. 240.

—

29 *December* 1893. WET, tot verhooging van het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1893. S. 241.

—

29 *December* 1893. WET, houdende bekrachtiging van eene ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, d.d. 25 Juni 1893 (*Indisch Staatsblad* n°. 138). S. 242.

De bekrachtiging geldt het buiten werking stellen van het bepaalde bij art. 15 der wet van 23 April 1864, S. 35, met betrekking tot het product van de exploitatie der Ombiliën-kolenvelden.

—

29 *December* 1893. WET, tot voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst over 1894. S. 243.

Bij deze wet wordt de Minister van Financiën bevoegd verklaard om bij het openen van kredieten aan den Minister van Koloniën gedurende het jaar 1894 het bedrag der volgens artikel 33 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35) in 's Rijks schatkist gestorte gelden te boven te gaan met eene som van ten hoogste *f* 12,000,000.

De Minister van Financiën zal in dat voorschot aan de Indische kas mogen voorzien door uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld, met inachtneming van de daaromtrent bestaande of nog vast te stellen wettelijke bepalingen.

—

29 *December* 1893. WET, houdende goedkeuring der overeenkomst van 31 October 1892 tusschen *Nederland* en *België*, strekkende om wederkeerig ingezetenen, onderdanen van het andere land toe te laten om kosteloos te procedeeren, met ontheffing der verplichting tot het stellen der bij artikel 152 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bedoelde zekerheid. S. 244.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 125, 1—6.
Hand. id. 1893/94, *bladz.* 58—60.
Hand. 1e *Kamer* 1893/94, *bladz.* 83, 109, 152.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat de bepalingen der overeenkomst tusschen *Nederland* en *België*, strekkende om wederkeerig ingezetenen, onderdanen van het andere land toe te laten om kosteloos te procedeeren, met ontheffing der verplichting tot het stellen der bij artikel 152 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bedoelde zekerheid, den 31sten October 1892 door de wederzijdsche gevolmachtigden te *Brussel* gesloten, wettelijke rechten betreffen;

Gelet op artikel 59, alinea 2, der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Wordt goedgekeurd de nevens deze wet in afschrift gevoegde overeenkomst, (1) den 31sten October 1892 te *Brussel* tusschen *Nederland* en *België* gesloten, tot regeling der toelating van de wederzijdsche behoeftige onderdanen in het andere land verblijvende tot het kosteloos procedeeren in dat land, met ontheffing der verplichting tot het stellen der bij artikel 152 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bedoelde zekerheid.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, (*get.*) VAN TIENHOVEN.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

(*Uitgeg.* 17 *Jan.* 1894.)

—

29 *December* 1893. WET, tot afschaffing van de rechten van registratie op aanstellingen en akten van beëediging van ambtenaren. S. 245.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, n°. 157, 1—5.
Hand. id. 1893/94, *bladz.* 170.
Hand. 1e *Kamer* 1893/94, *bladz.* 83, 97, 158.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het, in verband met de heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, wenschelijk is de rechten van registratie op aanstellingen en akten van beëediging van ambtenaren af te schaffen;

Zoo is het, dat Wij den Raad van State enz.

Art 1. Artikel 68, § III, n°. 3, en artikel 68, § VI, n°. 4, der wet van den 22 Frimaire an VII (*Bulletin des Lois* n°. 248), artikel 14 der wet van den 27 Ventôse an IX (*Bulletin des Lois* n°. 76), het Keizerlijk decreet van 31 Mei 1807 (*Bulletin des Lois* n°. 147), artikel 11, n°. 1, der wet van den 16den Juni 1832 (*Staatsblad* n°. 29) en artikel 20 der wet van den 11den Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 92) worden ingetrokken.

De akten van beëediging van notarissen, advocaten, procureurs, deurwaarders, ambtenaren en militairen zijn van de formaliteit der registratie vrijgesteld.

2. Deze wet treedt in werking den 1sten Mei 1894.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 8 *Jan.* 1894.)

—

29 *December* 1893. WET, houdende wijziging der wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80), tot nadere regeling van de heffing en bestemming der Kanselarij-leges. S. 246.

---

(1) Deze overeenkomst wordt hierna niet opgenomen, omdat de bekendmaking van den Nederlandschen tekst bij Koninklijk besluit nog volgt.

Bijl. Hand. 2e *Kamer* 1892/93, nº. 158, 1—5.
Hand. id. 1893/94, *bladz.* 171.
Hand. 1e *Kamer* 1893/94, *bladz.* 83, 97, 158.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het, in verband met de heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten wenschelijk is, de heffing der kanselarij-leges, zooals zij thans bij de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* nº. 80) geregeld is, nader te beperken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De leges, bedoeld bij de nommers 5 en 6 van het tarief, vastgesteld bij besluit van den Souvereinen Vorst van 18 Januari 1814, nº. 6, alsmede die op legalisatiën en op de betaling van jaarwedden en traktementen, daggelden, gages, pensioenen en wachtgelden, worden in afwijking van art. 1 der wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* nº. 80) na 30 April 1894 niet meer geheven.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 8 *Jan.* 1894.)

—

29 *December* 1893. WET, tot vaststelling der begrooting van het Fonds, voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1894. S. 247.

Bij art. 1 wordt de begrooting der uitgaven vastgesteld op *f* 227,000, te weten:

Onderart. 1 op *f* 10,000. — *Onderart.* 2 op *f* 57,000. — *Onderart.* 3 op *f* 8,000. — *Onderart.* 4 op *f* 2,000. — *Onderart.* 5 op *f* 150,000.

Bij art. 2 worden tot dekking der uitgaven, in het vorig artikel vermeld, aangewezen:

1º. de gelden van het *Fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen*, op 31 December 1893 in 's Rijks schatkist aanwezig;

2º. de in 1894 te doene ontvangsten voor genoemd Fonds.

—

29 *December* 1893. WET, tot verlenging van den termijn, bepaald bij de wet van 31 December 1890 (*Staatsblad* nº. 195) betreffende de heffing en de verzekering van de invoerrechten en accijnzen. S. 248.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat verlenging wenschelijk is van den termijn, bepaald bij de wet van 31 December 1890 (*Staatsblad* nº. 195), betreffende de heffing en de verzekering van de invoerrechten en accijnzen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De termijn, bepaald bij de wet van 31 December 1890 (*Staatsblad* nº. 195), wordt verlengd tot ultimo December 1896.

Deze wet treedt in werking met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 4 *Jan.* 1894.)

—

29 *December* 1893. WET, tot wijziging van het *zevende* hoofdstuk *B* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 249.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 5de Afd. gebracht op *f* 4,446,862.26^{5}; dat der 6de Afd. op *f* 1,717,103.49 en dat der 8ste Afd. op *f* 1,574,505.54^{5}.

—

29 *December* 1893. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van spoorweggrond te *Maarssen* aan Jonkvrouw W. J. L. HUYDECOPER. S. 250.

—

30 *December* 1893. WET, tot vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1894. S. 251.

Bij art. 1 wordt de begrooting vastgesteld op *f* 259,162.

Bij artt. 2, 3, 4 en 5 worden de gewone middelen tot dekking aangewezen.

—

30 *December* 1893. WET, tot afwijking van de regels der gemeentewet omtrent plaatselijke belastingen ten behoeve van de gemeente *Purmerend*. S. 252.

Ten behoeve dezer gemeente kunnen, behoudens

Koninklijke goedkeuring, van 1 Januari 1894 zoo noodig tot 31 December 1896, wik- en weegloonen tot een bedrag van ten hoogste zestig cent per honderd kilogram worden geheven.

—

30 *December* 1893. WET, tot verhooging en wijziging van het *achtste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1892. S. 253.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen, het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op *f* 267,790; dat der 3de Afd. op *f* 3,190,515; dat der 4de Afd. op *f* 8,990,746; dat der 5de Afd. op *f* 906,674; dat der 6de Afd. op *f* 503,010; dat der 7de Afd. op *f* 931,502; dat der 8ste Afd. op *f* 746,875; dat der 9de Afd. op *f* 404,465; dat der 11de Afd. op *f* 312,700; dat der 12de Afd. op *f* 60,955; dat der 13de Afd. op *f* 2,050,140; dat der 15de Afd. op *f* 529,000; dat der 16de Afd. op *f* 1,273,870 en het eindcijfer nader vastgesteld op *f* 21,792,142.

---

30 *December* 1893. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland*). S. 254. (*verkort.*)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* nº. 35), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894, betreffende de *uitgaven in Nederland*, wordt vastgesteld als volgt:

1e	*Afdeeling:*	Regeering en Hooge Colleges	*f* 32,600
2e	"	Departement van Justitie	" 101,900
3e	"	Departement van Financiën	" 9,153,650
4e	"	Departement van Binnenlandsch Bestuur	" 1,724,946
5e	"	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	" 719,269
6e	"	Departement der Burgerlijke Openbare Werken	" 4,884,500
7e	"	Departement van Oorlog	" 4,633,732
8e	"	Departement van Marine	" 3,155,892
9e	"	Bijdragen van Nederlandsch-Indië aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven	*Memorie.*
			f 24,406,489

---

30 *December* 1893. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië*). S. 255. (*verkort.*)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* nº. 35), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894, betreffende de *uitgaven in Nederlandsch-Indië*, wordt vastgesteld als volgt:

1e	*Afdeeling:*	Regeering en Hooge Colleges	*f* 1,096,830
2e	"	Departement van Justitie	" 5,481,276
3e	"	Departement van Financiën	" 8,402,389
4e	"	Departement van Binnenlandsch Bestuur	" 29,874,359
5e	"	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	" 13,357,177
6e	"	Departement der Burgerlijke Openbare Werken	" 26,883,980
7e	"	Departement van Oorlog	" 24,404,857
8e	"	Departement van Marine	" 4,988,325
			f 114,489,193

30 *December* 1893. WET, houdende aanwijzing der middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894. (Hoofdstuk I. *Middelen en inkomsten in Nederland*). S. 256. (*verkort.*)

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederland* te ontvangen middelen, te weten:

1. Verkoop van koffie, *enz.*

Art. 2. In het bedrag, dat aan de in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen tot goedmaking der in art. 1 dezer wet bedoelde uitgaven ontbreekt, wordt voor zooveel noodig voorzien door eene geldleening, krachtens eene nader vast te stellen wet aan te gaan.

Art. 3. Deze wet treedt in werking met den 1sten Jannari 1894.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLAND.

Raming voor het dienstjaar 1894.

1. Verkoop van koffie	*f* 11,815,872
2. Verkoop van kinabast	„ 138,600
3. Verkoop van Banka-tin	„ 6,051,291
4. Aandeel in de winst van de Billiton-maatschappij over het boekjaar 1893—1894.	„ 1,000,000
5. Terugbetaling door de vennootschap tot het aanleggen en exploiteeren van den spoorweg van *Samarang* langs *Soerakarta* naar *Djokjokarta*, van de krachtens de concessie door den Staat aan haar voorgeschoten gelden, benevens aandeel in de winst, door de exploitatie verkregen	„ 965,000
6. Ontvangsten van civielen of algemeenen aard	„ 47,000
7. Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Oorlog in *Nederlandsch-Indië*	„ 43,100
8. Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Marine in *Nederlandsch-Indië*	„ 682,271
9. Uitkeering uit het nader bij de wet vast te stellen batig slot der algemeene rekening wegens de ontvangsten en uitgaven van *Nederlandsch-Indië* over den dienst van 1887	„ 450,000
	f 21,193,134

---

30 *December* 1893. WET, hondende aanwijzing van de middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk II. *Middelen en inkomsten in Nederlandsch-Indië*). S. 257. (*verkort.*)

IN NAAM VAN H M. WILHELMINA ENZ,

WIJ EMMA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen, te weten:

1. Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd, *enz.*

Art. 2. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1894.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

Raming voor het dienstjaar 1894.

Regeering en Hooge Colleges.

1.	Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd	*f*	300

Departement van Justitie.

2.	Gerechtelijke (1) boeten en confiscatiën	"	218,000
3.	Terugbetaling van gerechtskosten in strafzaken	"	28,000
4.	Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengsten der wees- en boedelkamers	"	114,000
5.	Opbrengst van den arbeid der gevangenen	"	21,000
6.	Voor het verstrekken van voeding aan gegijzelden	"	23,000

Departement van Financiën.

7.	Verpachte middelen	"	21,757,180
7a.	Opbrengst der exploitatie van het opiummiddel in eigen beheer	"	394,000
8.	In- en uitvoerrechten en accijnzen en andere ontvangsten daarmede in verband	"	14,239,000
9.	Haven- en ankeragegelden	"	286,000
10.	Loods- en kaaigelden in de haven van Tandjong-Priok	"	83,000
11.	Personeele belasting	"	877,000
12.	Patentrecht	"	913,000
13.	Verponding en belasting van de specerijperken op de Banda-eilanden	"	1,825,000
14.	Openbare verkoopingen	"	721,000
15.	Zegelrecht	"	1,118,000
16.	Recht van overschrijving van vaste goederen	"	628,000
17.	Belasting op rijtuigen	"	230,000
18.	Recht van successie en overgang onder Europeanen en met hen gelijkgestelden	"	52,000
19.	Licentiën tot het houden van Chineesche speel- of dobbeltafels	"	7,000
20.	Belasting op het slachten van rundvee, buffels, paarden en veulens in de Preanger regentschappen	"	74,000
21.	Belasting op het bedrijf	"	2,627,000
22.	Bijzondere belastingen in de Buitenbezittingen	"	2,246,700
23.	Kortingen ten behoeve van de burgerlijke pensioenen	"	342,000
24.	Terugbetaling van voorschotten, vóór dit dienstjaar aan burgerlijke landsdienaren en aan gepensionneerden verstrekt	"	650,000

Departement van Binnenlandsch Bestuur.

25.	Bijdrage tot de kosten van bestuur van de landschappen en eilanden onder Menado langs de noordkust van Celebes	"	23,160
26.	Hoofdgeld van de heerendienstplichtigen in de gouvernements-landen van Java en Madura, met uitzondering van de residentie Batavia (equivalent voor afgeschafte heerendiensten)	"	2,800,000
27.	Kadaster	"	56,000
28.	Landelijke inkomsten en andere grondlasten	"	16,657,000
29.	Afstand van grond	"	1,325,000
30.	Registratie van werkcontracten gesloten door eigenaren of administratenrs van landbouw-, mijnbouw- of nijverheidsondernemingen met van elders afkomstige arbeiders	"	64,000
31.	Koffie	"	9,045,500
	Transporteere	*f*	79,444,840

(1) De administratief opgelegde boeten wegens te late betaling van belastingen, enz. zijn onder het bedrag dier inkomsten begrepen.

	Per transport . . .	f 79,444,840
32.	Cijns over den gouvernements-suikerriet-aanplant in vorige jaren	„ 423,260
33.	Verkoop van kina-enten en zaad	„ 1,000
34.	Verhuur van vogelnestgrotten, voor zoover niet verpacht	„ 61,000
35.	Verhuur der vindplaatsen van schildpadeieren aan het zuiderzeestrand in de afdeeling Soekaboemi (Preanger regentschappen)	„ 1,540
36.	Verhuur van de vischvijvers te Tello en te Sambong Dwaja (Gouvernement van Celebes en onderhoorigheden)	„ 1,020
37.	Boschwezen	„ 1,470,300
38.	Terugbetaling van het aan Pangeran Adipati Ario Praboe Prang Wedono verleend renteloos voorschot	„ 100,000
	Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.	
39.	Onderwijs	„ 399,900
40.	Verkoop van producten uit den cultuurtuin van 's lands plantentuin te Buitenzorg	„ 1,200
41.	Landsdrukkerij	„ 142,000
42.	Vergoeding voor de verpleging van krankzinnigen in de daarvoor bestemde gestichten	„ 35,000
43.	Parc vaccinogène	„ 1,000
44.	IJk van maten en gewichten	„ 3,000
45.	Belasting op het houden van loterijen	„ 24,000
46.	Tin	„ 478,800
47.	Steenkolen.	„ 1,144,600
48.	Zout	„ 8,376,000
49.	Vast recht en cijns van concessiën tot winning van delfstoffen	„ 10,700
	Departement der Burgerlijke Openbare Werken.	
50.	Verkoop en verhuur van huizen en andere gebouwen	„ 10,000
51.	Ontvangsten voortvloeiende uit waterleidingen en overvaarten.	„ 17,300
52.	Vergoeding voor het gebruik van de loskraan aan het havenkanaal te Samarang.	„ 1,200
53.	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomtoestellen . .	„ 18,000
54.	Canon van het in erfpacht gegeven gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behoorende terrein	„ 3,000
55.	Brievenpost	„ 1,056,000
56.	Binnenlandsche paardenpost	„ 3,000
57.	Telegraphie	„ 725,000
58.	Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengsten van de particuliere telephonen	„ 14,000
59.	Spoorwegen	„ 8,220,500
	Departement van Oorlog.	
60.	Bijdragen voor de opleiding van jongelingen bij het pupillenkorps	„ 8,000
61.	Boeten en andere ontvangsten, voortspruitende uit contracten van aanneming en uit leverantiën.	„ 18,000
62.	Terugbetaling van verplegingskosten in de hospitalen door patiënten, voor eigen rekening opgenomen	„ 102,000
63.	Artillerie-constructiewinkel	„ 300
64.	Topographisch bureau en lithographisch etablissement	„ 6,000
65.	Verkoop en verhuur van voor 's lands dienst bestemde bruikbare vaste en andere goederen	„ 200,000
66.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige vaste en andere goederen .	„ 86,000
67.	Stoomtramweg in Atjeh	„ 70,000
	Transporteere . . .	f 102,677,460

Per transport	*f* 102,677,460
68. Terugbetaling van voorschotten, vóór dit dienstjaar aan militaire landsdienaren verstrekt	„ 400,000
69. Andere ontvangsten	„ 25,000
Departement van Marine.	
70. Loodsgelden, met uitzondering van die in de haven van Tandjong Priok. .	„ 170,000
71. Vergoeding voor het keuren van stoomschepen.	„ 7,000
72. Vergoeding door vreemde oorlogsschepen en particuliere vaartuigen voor het gebruik van 's lands los- en laadhoofden, drijvende droge dokken, ketelbok, pont en kiellichter, alsmede voor de kosten van het dokken, vertimmeren en herstellen . .	„ 17,000
73. Vergoeding door den erfpachter van een gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behoorende terrein voor het gebruik van 's lands dokken	„ 36,000
74. Steigergelden en huur van kolenloodsen en opslagterreinen te Tandjong Priok.	„ 88,000
75. Verkoop van zeekaarten uit het depôt en de onderdepôts	„ 5,000
76. Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen	„ 20,000
77. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, permanente of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris	„ 90,000
78. Terugbetaling van voorschotten, vóór dit dienstjaar aan landsdienaren verstrekt.	„ 15,000
79. Korting op de traktementen van de ambtenaren bij het marine-etablissement te Soerabaija, bij verplicht gebruik van eene gouvernements-woning	„ 23,000
80. Andere ontvangsten	„ 5,000
Ontvangsten van gemengden aard en toevallige baten.	
81. Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen uit den voorraad van het civiel departement	„ 66,000
82. Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen uit als voren. .	„ 48,000
83. Alle andere ontvangsten	„ 250,000
Totaal . . .	*f* 103,942,460

---

30 *December* 1893. WET, tot verhooging van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1894 en aanvulling van de wet tot aanwijzing van de in *Indië* te ontvangen middelen. S. 258.

---

30 *December* 1893. WET, houdende vaststelling van het *eerste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 259.

Bij deze wet wordt het Iste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1894, betreffende het *Huis der Koningin*, vastgesteld zooals het hierna verkort volgt:

Art. 1. Inkomen van de Koningin	*f* 600,000.—
„ 2. Inkomen van de Koningin-Weduwe.	„ 150,000.—
„ 3. Onderhoud der Koninklijke paleizen	„ 50,000.—
„ 4. Kosten der aansluiting aan de gemeentelijke waterleiding te 's Gravenhage van het Huis in 't Bosch, kosten van aanleg der waterleiding en van brandbluschmiddelen in dat gebouw, met de kosten van ontwerp en toezicht	„ 4,000.—
	f 804,000.—

---

30 *December* 1893. WET, houdende vaststelling van het *zevende* hoofdstuk *A* der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 260.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk *A* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1894, betreffende de *Nationale Schuld*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1e Afd.:	Interesten, lijfrenten, enz.	*f* 32,015,837.21[5]
2e „	Amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld . . .	„ 3,032,800.—
		f 35,048,637.21[5]

---

30 *December* 1893. WET, tot aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1894. S. 261.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA, ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de artt. 123 en 124 der Grondwet, jaarlijks de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van alle uitgaven des Rijks, in de algemeene begrooting begrepen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de algemeene begrooting over het dienstjaar 1894, zullen over dat jaar worden gebezigd de middelen en inkomsten hierna omschreven, te weten:

1°. de Rijks directe en indirecte belastingen, accijnzen en rechten, hierna genoemd;

a. de *grondbelasting*,

b. de belasting op het *personeel*,

c. het *patentrecht*,

c bis. de *belasting op bedrijfs- en andere inkomsten*,

d. de *vermogensbelasting*,

e. de *accijnzen*,

f. de rechten en boeten van *zegel*, *registratie*, *hypotheek*, *successie* en *overgang bij overlijden*,

g. de rechten op den *invoer* en het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van die rechten,

h. de waarborg en belasting der *gouden* en *zilveren werken*;

2°. de inkomsten der *domeinen*, *wegen* en *vaarten*;

3°. de opbrengst der *posterijen*;

4°. de inkomsten der *Rijkstelegrafen*;

5°. de opbrengst der *Staatsloterij*;

6°. de opbrengst der *uitgifte van akten voor de jacht en visscherij*:

7°. de opbrengst der *loodsgelden*;

8°. het recht op de *mijnen*;

9°. het aandeel van het Rijk in de opbrengst van de *exploitatie der Staatsspoorwegen*;

10°. de *opcenten* op de hoofdsom der volgende belastingen en rechten te weten:

a. *twintig opcenten* op het *personeel*,

b. *acht en twintig opcenten* op het *patentrecht* over het belastingjaar eindigende den laatsten April 1894, voor zooveel die ten voordeele van het dienstjaar 1894 komen;

zullende de opcenten op het personeel geheven worden over het geheele belastingjaar, eindigende den laatsten April 1895;

c. *vijftig opcenten* op de rechten en boeten van *zegel*, met uitzondering van die, genoemd bij de letters *a*, *b* en *c* van art. 13 der wet van den 11den Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 93) en bij art. 2 der wet van den 31sten December 1885 (*Staatsblad* n°. 264),

d. *acht en dertig opcenten* op de rechten en boeten van *successie* en van *overgang bij overlijden*,

e. *vijftig opcenten* van het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van rechten op den invoer,

f. *vijftien opcenten* van het recht op de *mijnen*, voor *kwade posten* en *collecteloon*;

11°. *essaailoon* in geval van verbreking van *gouden en zilveren werken* en voor gehalte-proeven, welke geen betaling van belasting ten gevolge hebben.

12°. de *verschillende ontvangsten* en *toevallige baten* hierna omschreven:

a. de toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der gevangenissen betreffende,

b. de inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der gevangenen,

c. de inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der Rijkswerkinrichtingen te *Veenhuizen*, *Hoorn* en nabij *Leiden*,

d. de opbrengst van de *Nederlandsche Staatscourant* en het *Verslag der Handelingen van de Staten-Generaal*,

e. de opbrengst van het *Staatsblad*,

f. het batig slot van het Fonds der Algemeene Landsdrukkerij,

g. de opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken,

h. de justeerloonen van gewichten,

i. de consulaatrechten,

j. de baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veeartsenijschool,

k. de baten, voortvloeiende uit het beheer van het Universiteits-ziekenhuis te *Leiden*,

l. de baten, voortvloeiende uit het beheer van het Rijks-krankzinnigengesticht te *Medemblik*,

m. de bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van landswerken,

n. de vergoeding van de provinciën en gemeenten voor de invordering van opcenten op de directe belastingen,

o. de ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaster,

p. de boeten van verschillenden aard,

q. de gerechtskosten,

r. het aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst van de boeten en verbeurdverklaringen, bij de directe belastingen, rechten op den invoer en accijnzen vallende,

s. de teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting over het dienstjaar 1891 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1891—1892,

t. de kosten van schatting, telling en herziening voor de personeele belasting, die, ingevolge art. 49 der wet van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* n°. 4), ten laste der belastingplichtigen op de kohieren worden uitgetrokken,

u. de kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen en de kosten van beschrijving voor het patentrecht aan de schatkist vervallen, zoomede de vergoeding van het rondbrengen van patentbladen,

v. de leges aan de schatkist vervallen,

w. de verjaarde renten,

x. de inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en de renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen,

ij. de inkomsten van de Grootboeken der Nationale Schuld,

z. de bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren, ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78) en van de vóór den 1sten Juli 1846 in dienst getreden burgerlijke ambtenaren,

aa. de bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen,

bb. de betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65*ter* der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van den 8sten December 1889 (*Staatsblad* n°. 175),

cc. de schoolgelden van leerscholen, verbonden aan de Rijkskweekscholen van onderwijzers,

dd. de schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en aan de Rijksschool voor kunstnijverheid,

ee. de bijdragen van leerlingen en kweekelingen op de Rijks hoogere burgerscholen, de Rijkslandbouwschool en de Polytechnische school,

ff. de bijdrage van de gemeente *Gouda* in de kosten van uitbreiding der Rijks hoogere burgerschool aldaar van driejarigen cursus tot eene van vijfjarigen cursus, en de bijdrage van de gemeente *Rotterdam* in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting tot opleiding van vroedvrouwen,

gg. de bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijks-universiteiten en de betalingen voor het afleggen der examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (*Staatsblad* n°. 102),

hh. de bijdragen van kweekelingen der Rijksacademie van beeldende kunsten,

ii. de bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie en aan de Cadettenschool, en van jongelingen op de Pupillenschool,

jj. de bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk instituut voor de marine en van adspirant-administrateurs te *Willemsoord*,

kk. de teruggaven en renten van voorschotten,

ll. de opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen,

mm. de uitkeeringen van *België*:

1°. volgens art. 18, alinea 3, van het verdrag van den 5den November 1842, goedgekeurd bij de wet van den 4den Februari 1843 (*Staatsblad* n°. 3), wegens de vuurgelden op de Wester-Schelde,

2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van den 31sten October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (*Staatsblad* n°. 63), voor werken voor de uitloozing der Vlaamsche wateren,

nn. de uitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijks-muntinrichting,

oo. de teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarbank,

pp. de teruggave door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van den 11den Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123), over 1892 te veel is genoten,

qq. de ontvangsten wegens houtgeest gebezigd tot vermenging van gedistilleerd en wegens stoffen gebezigd tot vermenging van zout,

rr. de toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen,

ss. alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende;

18°. de *bijdragen van Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1894;

14°. het *aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld;

15°. het *aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven voor rente en aflossing van *drie en een half* ten honderd rentegevende Nationale Schuld;

16°. eene bijdrage van *honderd vijftig duizend gulden* uit het *Fonds, voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen;*

17°. het *aandeel van den Staat*, ingevolge de wet van den 7den Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 122), in de *winsten der Nederlandsche Bank*, zijnde *een vierde* gedeelte der over het boekjaar 1893—1894 en *drie vierde* gedeelten der over het boekjaar 1894—1895 behaalde winsten;

18°. de *leges*, geheven ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80);

19°. het *batig slot* van de Rekening van ontvangsten en uitgaven van het *Fonds voor den aanleg van Staatsspoorwegen* over het dienstjaar 1893.

2. Naar aanleiding van art. 35 der wet van den 21sten April 1810 (*Bulletin des Lois* n°. 288) wordt het proportioneel recht op de mijnen voor het jaar 1894 bepaald op *twee en een half ten honderd* der zuivere opbrengst.

3. In de som, welke aan de middelen en inkomsten bij artikel 1 dezer wet aangewezen, tot goedmaking van de daarbij vermelde uitgaven ontbreekt, kan, in afwachting van nadere wettelijke bepalingen, worden voorzien door uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen of door beleening van schatkistbiljetten, tot een bedrag van hoogstens *zeven millioen negen honderd duizend gulden.*

4. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1894.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Financiën, (*get.*) PIERSON.

(*Uitgeg.* 30 *Dec.* 1893.)

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1894.

WET OP DE MIDDELEN.

Raming voor het dienstjaar 1894.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
A. *Directe belastingen.*		
a. Grondbelasting	*f* 11,780,000.—	
af: ontheffingen, kwijtscheldingen en oninbare posten	„ 40,000.—	*f* 11,740,000.—
b. Personeel: Hoofdsom	*f* 10,670,000.—	
28 opcenten	„ 2,134,000.—	
	f 12,804,000.—	
af: ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten	„ 1,193,000.—	„ 11,611,000.—
c. ½ gedeelte van het patentrecht over het belastingjaar 1893/94:		
Hoofdsom	*f* 1,200,000.—	
28 opcenten	„ 336,000.—	
	f 1,536,000.—	
af: ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten na 31 December 1893 voorkomende	„ 80,000.—	„ 1,456,000.—
Transporteere		*f* 24,807,000.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.			BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .			ƒ 24,807,000.—
c bis. Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten		ƒ 3,072,000.—	
af: ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten.		„ 5,000.—	
			„ 3,067,000.—
d. Vermogensbelasting			„ 6,800,000.—
B. *Accijnzen.*			
a. Suiker		ƒ 8,500,000.—	
b. Wijn		„ 1,825,000.—	
c. Binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd		„ 26,000,000.—	
d. Zout		„ 1,500,000.—	
e. Bieren en azijnen.		„ 1,100,000.—	
f. Geslacht		„ 3,025,000.—	
			„ 41,950,000.—
C. *Indirecte belastingen.*			
a. Zegelrechten	ƒ 2,750,000.—		
50 opcenten op zegelrechten	„ 535,000.—		
		ƒ 3,285,000.—	
b. Registratierechten		„ 4,450,000.—	
c. Hypotheekrechten		„ 350,000.—	
d. Rechten van successie en van overgang bij overlijden	ƒ 8,400,000.—		
38 opcenten op die rechten	„ 3,192,000.—		
		„ 11,592,000.—	
			„ 19,677,000.—
D. *Rechten op den invoer.*			
a. Rechten op den invoer		ƒ 5,750,000.—	
b. Formaatzegel.	ƒ 7,500.—		
50 opcenten op het formaatzegel	„ 3,750.—		
		„ 11,250.—	
			„ 5,761,250.—
E. *Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.*			
a. Belasting (hoofdsom en opcenten).		ƒ 215,000.—	
b. Essaailoon in geval van verbreking der werken en voor gehalte-proeven, welke geene betaling van belasting ten gevolge hebben.		„ 850.—	
			„ 215,850.—
F. *Domeinen.*			
a. Inkomsten van de gewone domeinen, tienden, enz.		ƒ 1,600,000.—	
b. Inkomsten van het domein van Oorlog.		„ 55,000.—	
c. Inkomsten van de groote wegen		„ 305,000.—	
d. Inkomsten van vaarten, veren en havens		„ 375,000.—	
			„ 2,335,000.—
G. *Opbrengst der posterijen*			„ 7,570,000.—
H. *Inkomsten van de Rijkstelegrafen.*			„ 1,363,000.—
I. *Opbrengst der Staatsloterij*			„ 661,500.—
J. *Opbrengst der uitgegeven akten voor jacht en visscherij.*			„ 132,000.—
K. *Loodsgelden*			„ 1,400,000.—
Transporteere . . .			ƒ 115,739,600.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .		*f* 115,739,600.—
L. *Recht op de mijnen.*		
Vast recht	*f* 145.—	
Proportioneel recht	„ 3,800.—	
10 opcenten voor kwade posten, volgens art. 36 der wet van 21 April 1810	„ 380.—	
5 opcenten voor collecteloon, volgens artt. 37 en 39 van het decreet van 6 Mei 1811	„ 190.—	
		„ 4,515.—
M. *Aandeel van het Rijk in de opbrengst van de exploitatie der Staatsspoorwegen.*		„ 3,950,000.—
N. *Verschillende ontvangsten en toevallige baten.*		
a. Toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der gevangenissen betreffende	*f* 2,000.—	
b. Inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der gevangenen. .	„ 137,800.—	
c. Inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der Rijkswerkinrichtingen te Veenhuizen, Hoorn en nabij Leiden	„ 174,850.—	
d. Opbrengst van de *Nederlandsche Staatscourant* en het *Verslag der Handelingen van de Staten-Generaal*	„ 36,000.—	
e. Opbrengst van het *Staatsblad*.	„ 6,000.—	
f. Batig slot van het fonds der Algemeene Landsdrukkerij . .	„ 25,000.—	
g. Opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken.	„ 15,000.—	
h. Justeerloonen van gewichten	„ 21,500.—	
i. Consulaatrechten	„ 50,000.—	
j. Baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veeartsenijschool.	„ 23,000.—	
k. Baten, voortvloeiende uit het beheer van het Universiteits-ziekenhuis te *Leiden*	„ 5,000.—	
l. Baten, voortvloeiende uit het beheer van het Rijks-krankzinnigengesticht te *Medemblik*.	„ 84,000.—	
m. Bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van landswerken	„ 109,000.—	
n. Vergoeding van de provinciën en gemeenten voor de invordering van opcenten op de directe belastingen.	„ 250,000.—	
o. Ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaster .	„ 49,000.—	
p. Boeten van verschillenden aard	„ 150,000.—	
q. Gerechtskosten.	„ 50,000.—	
r. Aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst der boeten en verbeurdverklaringen bij de directe belastingen, rechten op den invoer en accijnzen vallende	„ 35,000.—	
s. Teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting over het dienstjaar 1891 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1891—1892.	„ 416,000.—	
t. Kosten van schatting, telling en herziening voor de personeele belasting, die ingevolge art. 49 der wet van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* n°. 4) ten laste der belastingplichtigen op de kohieren worden uitgetrokken.	„ 155,000.—	
Transporteere . .	*f* 1,794,150.—	*f* 119,694,115.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . .	*f* 1,794,150.—	*f* 119,694,115.—
u. Kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen en kosten van beschrijving voor het patentrecht aan de schatkist vervallen, zoomede vergoeding voor het rondbrengen van patentbladen	„ 21,000.—	
v. Leges aan de schatkist vervallen	„ 130,000.—	
w. Verjaarde renten	„ 18,000.—	
x. Inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en renten van de te zijnen name op het grootboek der nationale schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen	„ 22,000.—	
ij. Inkomsten van de grootboeken der nationale schuld	„ 25,000.—	
z. Bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren, ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 78), en van de vóór 1°. Juli 1846 in dienst getreden burgerlijke ambtenaren . .	„ 550,000.—	
aa. Bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere-scholen	„ 177,000.—	
bb. Betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65*ter* der wet tot regeling van het lager onderwijs, laatstelijk gewijzigd bij die van den 8sten December 1889 (*Staatsblad* n°. 175)	„ 30,000.—	
cc. Schoolgelden van leerscholen, verbonden aan de Rijkskweekscholen van onderwijzers	„ 12,900.—	
dd. Schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers en aan de Rijksschool voor kunstnijverheid . .	„ 3,870.—	
ee. Bijdragen van leerlingen en kweekelingen op de Rijks hoogere burgerscholen, de Rijkslandbouwschool en de Polytechnische school.	„ 95,000.—	
ff. Bijdrage van de gemeente *Gouda* in de kosten van uitbreiding der Rijks hoogere burgerschool aldaar van driejarigen cursus tot eene van vijfjarigen cursus en bijdrage van de gemeente *Rotterdam* in de kosten der aldaar bestaande Rijks-inrichting tot opleiding van vroedvrouwen	„ 11,700.—	
gg. Bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijksuniversiteiten en betalingen voor het afleggen van examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (*Staatsblad* n°. 102)	„ 224,000.—	
hh. Bijdragen van kweekelingen der Rijksacademie van beeldende kunsten.	„ 5,000.—	
ii. Bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie en aan de Cadettenschool en van jongelingen op de Pupillenschool	„ 46,450.—	
jj. Bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de Marine en van adspirant-administrateurs te *Willemsoord*	„ 36,850.—	
kk. Teruggaven en renten van voorschotten	„ 2,390.—	
ll. Opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen . .	„ 230,000.—	
mm. Uitkeeringen van *België:*		
1°. volgens art. 18, alin. 3, van het verdrag van 5 November 1842, goedgekeurd bij de wet van den		
Transporteere . .	*f* 3,435,310.—	*f* 119,694,115.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.			BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . .		*f* 3,435,310.—	*f* 119,694,115.—
4den Februari 1843 (*Staatsblad* n°. 3), wegens de vuurgelden op de *Wester-Schelde*	*f* 10,000.—		
2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van 31 October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (*Staatsblad* n°. 63), voor werken voor de uitloozing der *Vlaamsche wateren*	„ 58,300.—		
		„ 68,300.—	
nn. Uitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting.		*Memorie.*	
oo. Teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijks-postspaarbank		„ 146,000.—	
pp. Teruggave door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die gewijzigd is bij de wet van den 11den Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 123) over 1892 te veel is genoten.		„ 80,000.—	
qq. Ontvangsten wegens houtgeest, gebezigd tot vermenging van gedistilleerd en wegens stoffen gebezigd tot vermenging van zout.		„ 91,000.—	
rr. Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen.		„ 85.000.—	
ss. Alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende.		„ 200,000.—	
			„ 4,105,610.—
O. *Bijdragen van Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1894			*Memorie.*
P. *Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld			*Memorie.*
Q. *Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië* in de uitgaven voor rente en aflossing van drie en een half ten honderd rentegevende schuld			„ 1,854,000.—
R. *Bijdrage* uit het *Fonds, voortspruitende uit koopprijzen van domeinen*. . .			„ 150,000.—
S. *Aandeel van den Staat*, ingevolge de wet van den 7den Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 122), in de winsten der Nederlandsche Bank, zijnde een vierde gedeelte der over het boekjaar 1893/1894 en drie vierde gedeelten der over het boekjaar 1894/1895 behaalde winsten.			„ 750,000.—
T. *Leges*, geheven ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80).			„ 210,000.—
U. *Batig slot* van de rekening van ontvangsten en uitgaven van het *Fonds voor den aanleg van Staatsspoorwegen* over het dienstjaar 1893.			„ 1,500,000.—
Totaal . . .			*f* 128,263,725.—

30 *December* 1893. WET, tot wijziging van de wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 84), houdende bepalingen ter uitvoering van de op 16 November 1887 te *'s Gravenhage* gesloten internationale overeenkomst, strekkende tot het tegengaan der misbruiken, voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de *Noordzee*, buiten de territoriale wateren. S. 262.

IN NAAM VAN H. M. WILHELMINA ENZ.

WIJ EMMA, ENZ. . . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het op 14 Februari 1893 te *'s Gravenhage* tusschen verschillende Staten, waaronder *Nederland* gesloten en bij de wet van 22 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 92) goedgekeurd protocol tot de op 16 November 1887 te *'s Gravenhage* gesloten internationale overeenkomst, strekkende tot het tegen-

gaan der misbruiken, voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de *Noordzee*, buiten de territoriale wateren, goedgekeurd bij de wet van 7 Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 123), wijziging noodzakelijk maakt van de wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 84), houdende bepalingen ter uitvoering van gezegde overeenkomst;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De artikelen 1, 10 en 13 der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 84) worden gelezen als volgt:

Art. 1. »Alle personen, die zich aan boord bevinden van een schip of vaartuig in *Nederland* tehuis behoorende, houden zich aan de voorschriften, vervat in de internationale overeenkomst den 16den November 1887 te *'s Gravenhage* gesloten tot het tegengaan der misbruiken, voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de *Noordzee*, buiten de territoriale wateren, goedgekeurd bij de wet van 7 Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 123), zooals die overeenkomst, blijkens het protocol, geteekend te *'s Gravenhage*, den 14den Februari 1893, goedgekeurd bij de wet van 22 Juni 1893 (*Staatsblad* n°. 92), is gewijzigd en aangevuld.

Behalve de Staten, die tot het in de vorige alinea bedoelde protocol hebben medegewerkt, zijnde: *Nederland*, *Duitschland*, *België*, *Denemarken en Groot-Brittannië en Ierland*, zal verder als tot de overeenkomst toegetreden Staat in den zin dezer wet ook die worden aangemerkt, welke gebruik mocht maken van de bevoegdheid bij artikel 10 der overeenkomst en § 2 van bovengenoemd protocol bedoeld en wel van het tijdstip af, waarop de daar voorgeschreven bekendmaking aan de Nederlandsche Regeering zal zijn gedaan."

Art. 10. »De gezagvoerder van een in *Nederland* tehuis behoorend visschersvaartuig en van een schip of vaartuig ten behoeve waarvan eene in art. 5 bedoelde vergunning is afgegeven, of hij die den gezagvoerder vervangt, is op straffe van eene geldboete van ten hoogste vijftig gulden verplicht een exemplaar dezer wet, alsmede een exemplaar der internationale overeenkomst van 16 November 1887, aan boord te hebben.

Dezelfde verplichting bestaat ten aanzien van latere wetten, internationale overeenkomsten en protocollen waarbij in de in het vorige lid bedoelde wet en internationale overeenkomst wijziging gebracht wordt."

Art. 13. »De bevelvoerders van de kruisers der Mogendheden, welke met *Nederland* het in artikel 1 bedoelde protocol hebben geteekend of nader tot de internationale overeenkomst van 16 November 1887 mochten toetreden, worden ten aanzien van hunne verrichtingen, binnen de grenzen der bevoegdheid hun bij art. 7 daarvan toegekend, gelijkgesteld met ambtenaren, bedoeld in de artikelen 180 en 184 van het Wetboek van Strafrecht."

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1893.

(*get.*) EMMA.

De Minister van Justitie, (*get.*) SMIDT.

De Minister van Marine, (*get.*) J. C. JANSEN.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg.* 15 *Jan.* 1894.)

VERBETERING.

Bladz. 9 kolom 2, litt. *d*, staat „*binnenboord*", lees: „*binnenboords*".

„ 11 kolom 1, 4°., tweede alinea, staat: „*op kosten van den voerder van het vlot*", lees: „*op kosten van den schipper van het vaartuig of van den voerder van het vlot*".

„ 62 kolom 2. Het slot van het opschrift van het arrest moet luiden: *niet door den ambtenaar van den burgerlijken stand, die de melding doet, behoeven te worden onderteekend.*

„ 190 kolom 2. In den 12den regel van boven staat: „*erkend*", lees: „*erkent*".

ALPHABETISCHE INHOUDS-OPGAVE VOOR 1893.

Afkondiging. Wet tot wijziging van artikel 3 der wet van 26 April 1852, S. 92, houdende regeling der afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig bestuur van den Staat. S. 111. 28 Juni.

Arbeid van jeugdige personen en vrouwen. Besluit tot wijziging van de besluiten van 9 December 1889, S. 176, van 21 Febr. 1890, S. 27, van 30 October 1890, S. 158, van 15 Juli 1891, S. 147, van 17 Oct. 1891, S. 172, van 10 Juni 1892, S. 136 en van 11 Aug. 1892 (Stbl. nº. 199). S. 47. 3 Febr.

Attestatiën de vita. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende de afgifte van attestatiën de vita. 26 Juni.

Azijnen. Besluit tot het toekennen van vrijdom van belasting voor azijn en houtzuur, bestemd voor de bereiding van chroomoxyde en verfstoffen, ten gebruike in wol- en wollenstoffenverwerijen. S. 138. 19 Sept.

Begrootingen. Wetten tot vaststelling van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1893:

II.	S. 30.	30 Jan.
III.	31.	30 Jan.
IV.	32.	30 Jan.
V.	33.	30 Jan.
VI.	34.	30 Jan.
VII *B*.	35.	31 Jan.
VIII.	40.	1 Febr.
IX.	43.	2 Febr.
X.	45.	2 Febr.
XI.	36.	31 Jan.

— Als voren voor 1894:

I.	S. 259.	30 Dec.
VII *A*.	260.	30 Dec.

— Wetten tot verhooging of wijziging van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1892:

IV.	S. 94.	22 Juni.
	173.	11 Dec.
V.	21.	13 Jan.
	132.	1 Aug.
VI.	182.	11 Dec.
VII *B*.	1.	2 Jan.
	249.	29 Dec.
VIII.	37.	1 Febr.
	253.	30 Dec.
IX.	41.	1 Febr.
	60.	8 April.
	236.	29 Dec.
X.	238.	29 Dec.

— Als voren voor 1893:

V.	S. 142.	30 Sept.
VII *A*.	109.	23 Juni.
IX.	234.	29 Dec.

— Wetten tot:

Wijziging van de wet op de middelen voor het dienstjaar 1893. S. 105. 28 Juni.

Aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstaar 1894. S. 261. 30 Dec.

Regeling der bestemming van het voordeelig slot der algemeene rekening van de Staatsontvangsten en uitgaven over het dienstjaar 1889 en tot voorziening in de dekking van de nadeelige sloten der rekeningen over eenige andere dienstjaren. S. 95. 22 Juni.

Regeling van de bestemming der gelden aan den Staat uitgekeerd krachtens artikel 36, eerste lid, der wet van 9 Mei 1890, S. 78, der gelden krachtens artikel 24, vierde lid, der wet van 9 Mei 1890, S. 79, in 's Rijks schatkist te storten en der aan den Staat overgedragen kapitalen, bedoeld in artikel 87, letter *a*, van de bij de wet van 22 Juli 1890, S. 134, bekrachtigde overeenkomst door den Staat met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten. S. 96. 22 Juni.

Beschikbaarstelling van gelden, wegens door het departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1893. S. 176. 11 Dec.

Als voren van gelden wegens door het departement van Marine gedane verstrekkingen voor 1893. S. 181. 11 Dec.

Wijziging van de begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1892. S. 235. 29 Dec.

Vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1893. S. 42. 1 Febr.

Aanvulling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van Staatsspoorwegen, dienst 1893. S. 177. 11 Dec.

Vaststelling der begrooting van het Fonds, voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1893. S. 27. 26 Jan.

Als voren voor 1894. 247. 29 Dec.

Wijziging der begrooting ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1892. S. 68. 1 Febr.
220. 29 Dec.

Vaststelling der begrooting van uitgaven, ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1893. S. 39. 1 Febr.

Vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1893. S. 24. 26 Jan.

Als voren voor 1894. 251. 30 Dec.

Regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, over het jaar 1893. S. 26. 26 Jan.

Aanwijzing der middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk I. Middelen en inkomsten in Nederland). S. 256. 30 Dec.

Als voren (Hoofdstuk II. Middelen en inkomsten in Nederlandsch-Indië). S. 257. 30 Dec.

Vaststelling der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1894 (Hoofdstuk I. Uitgaven in Nederland). S. 254. 30 Dec.

Als voren (Hoofdstuk II. Uitgaven in Nederlandsch-Indië). S. 255. 30 Dec.

Wijziging der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1892 (Hoofdstuk I. Uitgaven in Nederland). S. 239. 29 Dec.

Als voren (Hoofdstuk II. Uitgaven in Nederlandsch-Indië). S. 240. 29 Dec.

Verhooging der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1893.
S. 114. 23 Juni.
115. 23 Juni.
134. 1 Aug.
143, 144. 30 Sept.
241. 29 Dec.
258. 30 Dec.

Toestaan van kredieten ten laste van de begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1893, ter betaling van tot afgesloten dienstjaren behoorende onverevende vorderingen. S. 121. 24 Juli.

Voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst over 1894. S. 243. 29 Dec.

Vaststelling van het slot der rekening van ontvangsten en uitgaven voor Nederlandsch-Indië over de dienstjaren 1881—1887.
S. 122—128. 24 Juli.

Vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1893. S. 44. 2 Febr.

Wijziging en verhooging der koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1892. S. 237. 29 Dec.

Vaststelling van het slot der rekening van koloniale uitgaven en ontvangsten voor Suriname, dienstjaar 1888. S. 178. 11 Dec.

Belastingen. (Directe) Besluit betreffende het examen voor surnumerair der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen. 7 Jan.

— Besluit tot vaststelling van het formulier voor de aangifte in de vermogensbelasting. S. 74. 13 April.

— Besluit houdende bepalingen omtrent de raden van beroep voor de uitspraken op de bezwaarschriften betrekkelijk de vermogensbelasting. S. 75. 13 April.

— Wet tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. S. 149. 2 Oct.

— Besluit tot aanwijzing der kringen van de

commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten en van hare standplaatsen. S. 157. 28 Oct.
— Besluit tot uitvoering van art. 3 § 4 der wet van 2 October 1893 (Staatsblad n°. 149). S. 218. 23 Dec.

Belastingen. (Plaatselijke) Arrest van den Hoogen Raad der Ned., betreffende aanslag van fictieve personen in den hoofdelijken omslag. 9 Juni.
— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing over verzuim van aangifte van plaatselijke hondenbelasting. 16 Oct.
— Wet tot afwijking van de regels der gemeentewet omtrent plaatselijke belastingen ten behoeve van de gemeente Purmerend. S. 252. 30 Dec.

Belastingen. (Provinciale) Wetten houdende bekrachtiging van provinciale belastingen in:

Noordbrabant.	S. 221.	29 Dec.
Gelderland.	222.	29 Dec.
Zuidholland.	180.	11 Dec.
	223.	29 Dec.
	232.	29 Dec.
Noordholland.	224.	29 Dec.
Zeeland.	225.	29 Dec.
Utrecht.	226.	29 Dec.
Friesland.	66—68.	10 April.
	227.	29 Dec.
Overijssel.	179.	11 Dec.
	228.	29 Dec.
Groningen.	229.	29 Dec.
Drenthe.	230.	29 Dec.
Limburg.	231.	29 Dec.

Betaalmeesters. Resolutie van den Minister van Financiën, houdende wijziging van de resolutie van 13 Juni 1879, betreffende machtiging van de Rijks-rekenplichtigen tot het doen van stortingen door middel van ambtshalve aangeteekende brieven met aangegeven geldswaarde. 20 Dec.

Boterhandel. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat het woord „levering" in art. 2 der wet van 23 Juli 1889, S. 82, dezelfde beteekenis heeft als in de artt. 667 en 639 van het Burgerlijk Wetboek. 17 April.

Bruggen. Besluit tot wijziging van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de spoorwegbrug over de Oude Maas in den Staatsspoorweg van Rotterdam naar Breda, vastgesteld bij besluit van 28 Juli 1886 (Staatsblad n°. 124). S. 57. 27 Maart.
Aanvulling van dat besluit. S. 216. 21 Dec.
— Besluit tot vaststelling van een reglement voor de scheepvaart ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbrug in den Staatsspoorweg Schiedam—Hoek van Holland, over de haven te Maassluis. S. 130. 26 Juli.

Burgerlijke stand. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de in art. 25 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde meldingen op den kant eener reeds ingeschreven akte, niet door den ambtenaar van den burgerlijken stand, die de melding doet, behoeven te worden onderteekend. 10 Maart.
— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de arrondissements-rechtbanken bevoegd zijn te oordeelen over de al dan niet gegrondheid van de weigering van een ambtenaar van den burgerlijken stand om een huwelijk te voltrekken, daarop berustende dat het vroeger huwelijk van eene der beide partijen ontbonden zou zijn verklaard wegens overspel met de andere partij, doch dat de vordering tot ongegrondverklaring van zoodanige weigering niet bij verzoekschrift kan worden aanhangig gemaakt. 14 April.

Buskruit. Besluit betreffende het onderzoek van handelsbuskruit. 17 Maart.

Dijksbesturen enz. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat ook voordat het nieuwe voorschrift van art. 191 in de Grondwet, bij haar jongste herziening, was opgenomen, politieverordeningen van waterschapsbesturen, krachtens de hun wettig toegekende bevoegdheid gemaakt, moesten worden gerangschikt onder de bij art. 625 B. W. bedoelde openbare verordeningen. 13 Nov.

Domeinen van den Staat. Wetten houdende goedkeuring van eene overeenkomst tot:
onderhandschen verkoop van een perceel weiland te 's Heerenberg aan den Vorst van Hohenzollern. S. 2. 2 Jan.
onderhandschen verkoop van het Capucijnerkloster met aanhoorigheden te Velp in Noord-Brabant aan de vereeniging „Paters Capucijnen" aldaar. S. 72. 10 April.
onderhandschen verkoop van een stuk tuingrond te Zevenbergen aan P. A. Th. Coets de Bosson aldaar. S. 97. 22 Juni.
onderhandschen verkoop van een tot het Kroondomein behoorend perceel grond te Dinteloord aan die gemeente. S. 98. 22 Juni.
onderhandschen afstand om niet van twee gebouwen met erven en van een derde gebouw,

allen te Grave, en van den onderhandschen verkoop van het erf van laatstbedoeld gebouw, alles aan de gemeente Grave. S. 99. 22 Juni.
onderhandschen verkoop van eene watervlakte, deel uitmakende van de rivier de Vecht, aan J. W. F. Scheffer Jr., te Weesp. S. 100. 22 Juni.
uitgifte in erfpacht voor 30 jaren van een tot het Kroondomein behoorend stuk grond te Hontenisse aan de coöperatieve stoomzuivelfabriek „Hontenisse" aldaar. S. 104. 23 Juni.
onderhandschen verkoop van spoorweggrond te Leeuwarden aan J. J. Olivier c. s. S. 106. 23 Juni.
vergunning aan de gemeente Groningen om een voor publieken weg aan haar overgedragen stuk grond te bestemmen voor den bouw van een museum van oudheden. S. 107. 23 Juni.
kosteloozen afstand aan de gemeente Breda van harde wegen, door den Staat aan te leggen op voormaligen vestinggrond tusschen de Nieuwe Ginnekenstraat en de gemeentelijke begraafplaats- en van een stuk grond aldaar. S. 108. 23 Juni.
onderhandschen verkoop van grond bij de haven van de Lemmer aan de gemeente Lemsterland. S. 183. 12 Dec.
onderhandschen verkoop van spoorweggrond te Maarssen aan Jonkvrouw W. J. L. Huydecoper. S. 250. 29 Dec.

Faillissement enz. Wet op het faillissement en de surséance van betaling. S. 140. 30 Sept.

Gemeentebestuur. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat hij wien door den raad eener gemeente concessie is verleend voor een paardentramweg, loopende o. a. door zekere straat, ter zake van het door het gemeentebestuur, ter uitvoering van een door den raad in een gezondheidsbelang bevolen gemeentewerk, tijdelijk doen opnemen en ter zijde leggen doch daarna weder doen leggen van de door den concessionnaris voor de tram gelegde spoorstaven, kan van de gemeente geen schadevergoeding eischen, op grond van zijn eigendomsrecht op die staven of van eenig zakelijk of contractueel recht om die staven in de bedoelde straat ten behoeve van zijne onderneming te houden. 20 April.
— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat tegenover een gemeenteontvanger geldt als grondslag zijner aansprakelijkheid de door hem over eenig dienstjaar afgelegde en ingevolge de artt. 218—222 der gemeentewet vastgestelde rekening over dat jaar in zijn geheel, ook dan wanneer hij eerst in den loop van het dienstjaar is in functie getreden en dat ditzelfde ook het geval is ten aanzien van hem die zich als borg voor des ontvangers beheer heeft gesteld, indien bij de akte van borgstelling, naar haren zin en bedoeling, omtrent het constateeren van de eventueele schuld des ontvangers geen afwijking is beoogd van de wijze waarop, volgens de voorschriften der gemeentewet, diens comptabiliteit is geregeld. 26 Mei.
— Besluit tot schorsing van een besluit van den raad der gemeente Assen van 5 September 1893, waarbij eene onderwijzeres aan de Noorderschool aldaar is benoemd. S. 150. 5 Oct.
Vernietiging van dat besluit. S. 170. 25 Nov.
— Besluit houdende handhaving van een besluit van Ged. Staten der prov. Overijssel, waarbij goedkeuring werd onthouden aan een besluit van den raad van Lonneker, tot het voeren eener procedure tegen de gemeente Enschede, wegens weigering tot opneming van eene lijderes uit eerstgenoemde gemeente in het ziekenhuis van laatstgemelde gemeente. 7 Oct.
— Besluit tot schorsing van een besluit van den raad der gemeente Bergeijk, waarbij de benoeming van een wethouder is geschied. S. 152. 16 Oct.

Gemeente-verordeningen. Besluit tot vernietiging van het eerste lid van art. 4, het derde lid van art. 7, het derde en 4de lid van art. 12 en het eerste lid van art. 13 van de verordening der gemeente Gouda, van 18 December 1888, regelende het politietoezicht op de huizen van ontucht en de publieke vrouwen in die gemeente. S. 22. 21 Jan.
— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat tusschen de bepaling, voorkomende in een verordening op de invordering van eene plaatselijke belasting op de honden, houdende dat bij de betaling voor elken hond een zeker kenteeken wordt uitgereikt, bestemd om door dien hond te worden gedragen, en de bepaling, voorkomende in de politie-verordening der gemeente, dat wanneer honden zonder dat kenteeken op den openbaren weg komen, de houder, die daartegen niet voldoende heeft gewaakt, met geldboete wordt

gestraft, een zoo onmiskenbaar verband bestaat dat de strafbepaling van de politie-verordening niet anders kan beschouwd worden dan als een aanvulling van hetgeen de belastingverordening in het belang der heffing heeft voorgeschreven. 6 Maart.

— Besluit tot vernietiging van art. 10 van de door den raad der gemeente Utrecht op 7 Augustus 1891 vastgestelde verordening op het bouwen en sloopen. S. 73. 10 April.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de gemeenteraden bevoegd zijn, onder strafbedreiging, den ingezetenen de verplichting op te leggen om de straten vóór en langs hunne gebouwen of perceelen behoorlijk schoon te houden en daartoe te wieden en te schrobben. 12 Juni.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., betreffende het formulier van afkondiging eener plaatselijke verordening. 26 Juni.

— Besluit tot schorsing van de artikelen 297 en 298 der Algemeene Politieverordening te Amsterdam. S. 136. 12 Aug.

— Besluit tot vernietiging van art. 69*a* van de Algemeene Politieverordening, vastgesteld door den raad der gemeente Helder, bij besluit van 2 December 1892. S. 139. 20 Sept.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat burgemeester en wethouders aan art. 179*h* der gemeentewet de bevoegdheid ontleenen om te bepalen welke openbare wegen slechts in eene door hen aangewezen richting mogen bereden worden. 27 Nov.

Geneeskundig Staatstoezicht enz. Besluit tot wijziging van het besluit van 12 Februari 1879, S. 34, tot regeling van de examens ter verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester of apotheker, door de faculteiten der wis- en natuurkunde en der geneeskunde aan de Nederlandsche universiteiten af te nemen. S. 165. 17 Nov.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 12 Februari 1879, S. 36, tot regeling der examens als arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende. S. 166. 17 Nov.

— Besluit ter bekendmaking van den tekst der wet van 25 December 1878, S. 222, houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, zooals die is aangevuld en gewijzigd bij de wetten van 28 Juni 1881, S. 103, 26 October 1889, S. 137, en 12 December 1892 (Stbl. n°. 261). S. 168. 22 Nov.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat in art. 29 der wet van 1 Juni 1865, S. 61, onder het woord „apotheek" ook is te verstaan de verzameling van geneesmiddelen van een geneeskundige, tot het leveren van geneesmiddelen bevoegd en dat de notaris, griffier of deurwaarder die een openbare verkooping van eene apotheek houdt, verplicht is zorg te dragen, dat daarbij de voorschriften van gemeld artikel worden in acht genomen. 4 Dec.

Handelmaatschappij. (Nederl.) Wet houdende bekrachtiging eener overeenkomst met de Nederlandsche Handelmaatschappij ter vervanging van die, bekrachtigd bij de wet van 12 Juni 1883 (Staatsblad n°. 67). S. 113. 23 Juni.

Handels- en fabrieksmerken. Wet houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken. S. 146. 30 Sept.

— Besluit houdende bepaling van den dag, waarop de wet van 30 September 1893, S. 146, in werking zal treden. S. 156. 27 Oct.

— Besluit ter uitvoering van art. 2 der wet van 30 September 1893, S. 146, houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken, voor zooveel betreft:

Ned.-Indië.	S. 159.	9 Nov.
Suriname.	160.	9 Nov.
Curaçao.	161.	9 Nov.

Havens. Besluit tot vaststelling van het reglement op het gebruik van de spoorweghaven en den havenmond te Stavoren met de daartoe behoorende werken. S. 147. 2 Oct.

— Als voren te Enkhuizen met de daartoe behoorende werken en van het gedeelte van het Krabbersgat tegenover den mond van die haven. S. 148. 2 Oct.

Indië. (Nederlandsch) Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 29 Augustus 1883, S. 133, houdende vaststelling van nieuwe regelen omtrent de benoembaarheid en uitzending van rechterlijke en administratieve ambtenaren voor den dienst in Nederlandsch-Indië. S. 117. 20 Juli.

— Wet houdende bekrachtiging van eene ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, d.d. 25 Juni 1893 (Indisch Staatsblad n°. 138). S. 242. 29 Dec.

Industrieele eigendom. Besluit tot intrekking van het besluit van 2 Juni 1890, S. 94, betreffende de inrichting van een bijzonderen dienst van den industrieelen eigendom en van eene centrale bewaarplaats, bedoeld bij art. 12 der internationale overeenkomst tot bescherming van den industrieelen eigendom van 20 Maart 1883. S. 163. 15 Nov.

Kanalen. Wet tot afschaffing der heffing van kanaal- en havengelden op het Noordzeekanaal. S. 110. 23 Juni.

Kanselarijleges. Wet houdende wijziging der wet van 9 Mei 1890, S. 80, tot nadere regeling van de heffing en bestemming der Kanselarijleges. S. 246. 29 Dec.

Kiesrecht. Vonnis van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam, houdende beslissing dat het begrip „onderstand" in den zin der kieswet niet omvat elke hulp, kosteloos verleend, maar in zich sluit het denkbeeld van bedeeling, of wel geregelde onderstenning van armen ter leniging in hunnen nood. 30 Juni.

Krankzinnigen. Besluit tot intrekking van het besluit van 29 October 1891, S. 175, waarbij aan P. J. Savelberg te Heerlen vergunning is verleend een gedeelte van het St. Jozefsgesticht te Heel (gemeente Heel en Panheel) in te richten tot een gesticht voor idioten. S. 19. 5 Jan.

— Besluit tot wijziging van het besluit van den 11 Juni 1891, S. 102, waarbij aan Sophia Genis te Ede, vergunning is verleend tot oprichting van een gesticht voor krankzinnigen aldaar. S. 23. 25 Jan.

— Besluit waarbij aan de vereeniging voor Christelijke verzorging van krankzinnigen en zenuwlijders in Nederland, gevestigd te Ede, vergunning wordt verleend het landgoed „Ederoord" aldaar in te richten tot een gesticht voor krankzinnigen. S. 80. 5 Mei.

— Besluit houdende nadere wijziging van het besluit van 9 October 1885, S. 184, tot bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum van geneeskundigen voor het krankzinnigengesticht te Rosmalen. S. 82. 10 Mei.

— Besluit, 1°. tot intrekking van het besluit van 22 September 1887, S. 164, houdende vergunning aan C. A. Heijde, weduwe E. M. Hille te Haarlem tot oprichting van een krankzinnigengesticht aldaar, aan de Nieuwe Gracht, en bepaling van het maximum van het getal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen; 2°. houdende vergunning aan A. J. Campbell te Heemstede tot oprichting van een krankzinnigengesticht te Haarlem, aan de Nieuwe Gracht, en bepaling van het maximum van het aantal verpleegden en het minimum van het getal geneeskundigen. S. 129. 26 Juli.

Krijgsschool. Besluit tot wijziging van het Reglement voor de Hoogere Krijgsschool. S. 65. 8 April.

Kunst. Besluit tot vaststelling van een Reglement voor de Rijksacademie van Beeldende Kunsten, en zulks met intrekking van het besluit van 9 April 1873 (Staatsblad n°. 41). S. 50. 22 Febr.

Wijziging van bovengenoemd besluit. S. 151. 10 Oct.

Landbouw enz. Besluit tot nadere aanvulling van art. 5 van het besluit van 24 December 1883, S. 248, houdende bepalingen ter uitvoering der overeenkomst tot wering der druifluis (phylloxera). S. 20. 12 Jan.

— Besluit tot aanvulling van het besluit van 24 October 1892, S. 236, houdende nadere vaststelling van bepalingen ter uitvoering van artikel 3 der wet van 25 Mei 1880, S. 89, tot bescherming van diersoorten nuttig voor landbouw of houtteelt. S. 87. 9 Juni.

— Besluit tot wijziging van de artikelen 1 en 5 van het Reglement voor de Rijkslandbouwproefstations, vastgesteld bij besluit van 22 April 1892 (Staatsblad n°. 93). S. 164. 16 Nov.

Marechaussee. Besluiten betreffende de organisatie van het wapen der Koninklijke marechaussee. 4 Maart. 20 Juli.

Maten en gewichten. Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1894. 23 Oct.

— Besluit betrekkelijk den herijk van maten en gewichten in 1894 en 1895. S. 169. 24 Nov.

Militair onderwijs. Besluit tot vaststelling van een reglement voor de Cadettenschool. S. 58. 5 April.

Militaire zaken. Besluit van den Minister van Oorlog, betreffende het verleenen van bijstand en van hulp door militairen en het inzenden van rapporten dienaangaande. 6 Maart.

— Besluit houdende bepalingen tot toelating van onderofficieren van het leger in Nederlandsch-Indië tot den Hoofdcursus te Kampen. S. 154. 20 Oct.

Militie. (Nationale) Missive van den Minister van Oorlog aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het verleenen van vergunning tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart. 7 Febr.

— Wet tot voorziening betreffende het ingezetenschap voor de toepassing der wet betrekkelijk de nationale militie. S. 91. 22 Juni.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provincien, omtrent de uitvoering der wet tot voorziening betreffende het ingezetenschap voor de toepassing der nationale militie. 29 Juni.

— Besluit betreffende de lichting der nationale militie voor het jaar 1894. S. 158. 2 Nov.

Naturalisatie. Wetten houdende naturalisatie van:

Ahn. S. J. H.	S.	18.	3 Jan.
Albers. J. H.		194.	13 Dec.
Boijmanns. W. H.		8.	2 Jan.
Bolchover. A. M.		4.	2 Jan.
Bolchover. L.		3.	2 Jan.
Brüning. J. H. J.		15.	3 Jan.
Dalmijn. W. J.		14.	3 Jan.
Desandré. G. H. J.		210.	14 Dec.
Diekmann. H. G.		207.	14 Dec.
Dröge. G.		187.	12 Dec.
Dröge. H. A.		188.	12 Dec.
Dröge. T.		189.	12 Dec.
Einhaus. G.		197.	13 Dec.
Everts. J. F. J.		198.	13 Dec.
Goldschmidt. J., zich noemende J. H. Goldschmidt.	S.	191.	12 Dec.
Goldschmidt. S.		190.	12 Dec.
Gröninger. H. H.		195.	13 Dec.
Gröninger. J. H.		196.	13 Dec.
Guthrie. N.		206.	14 Dec.
Hanenkamp. G. W.		12.	3 Jan.
Hemmer. S.		5.	2 Jan.
Hernmarck. A. J. G.		199.	13 Dec.
Hüffer. H. J. E. F.		203.	14 Dec.
Knuth. F. J. H.		205.	14 Dec.
Kramer. A. J. H.		211.	14 Dec.
Kruse. H.		11.	3 Jan.
Lee. Mr. O. J., zich noemende Mr. J. Lee.	S.	9.	2 Jan.
Lembeck. J. H.		10.	2 Jan.
Martow. J.	S.	204.	14 Dec.
Moser. A.		192.	12 Dec.
Nahmer. J. W. R. von der		16.	3 Jan.
Oppenheimer. S.		193.	13 Dec.
Reiring. J. G.		13.	3 Jan.
Schute. J. G. H.		186.	12 Dec.
Staab. K. C.		200.	13 Dec.
Stein. K. A. M.		212.	14 Dec.
Tepe. H. A.		201.	13 Dec.
Tepe. J. H.		202.	13 Dec.
Thomas. Mr. T.		209.	14 Dec.
Viëtor. J. H. Friesemann-		208.	14 Dec.
Voss. G. C.		7,	2 Jan.
Voss. J. H.		6.	2 Jan.
Xhonneux. J. G. N.		17.	3 Jan.

Nederlanderschap. Missive van den Commissaris der Koningin in de provincie Overijssel, aan de burgemeesters der gemeenten in die provincie, betreffende uitvoering der wet op het Nederlanderschap. 17 Febr.

Notariaat. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat in den zin van art. 36 der wet op het notarisambt niet als regel van eene bladzijde der akte moet worden medegeteld de lijn, waarop enkel het transport eener aan het slot der vorige gedane optelling is geschreven. 10 Febr.

Onderwijs. (Lager) Besluit tot vernietiging van een besluit van den raad der gemeente Alblasserdam, voor zoover daarbij eene onderwijzersbetrekking aan de openbare lagere school n°. 1 is opgeheven. S. 135. 8 Aug.

— Besluit houdende beslissing, in verband met art. 54*bis* der wet op het lager onderwijs dat de Gereformeerde Kerk te Zwolle (A), vroeger Christelijk Gereformeerde gemeente, rechtspersoonlijkheid heeft. 5 Oct.

— Besluit tot vernietiging van een besluit van den raad der gemeente Mijdrecht, voor zoover daarbij bepaald is, dat aan alle ouders van kinderen boven de zes en beneden de twaalf jaren, woonachtig in een gedeelte van de buitenbuurt Blokland, eene jaarlijksche toelage uit de gemeentekas zal worden verstrekt voor ieder kind, hetwelk gedurende één jaar geregeld eene school buiten de gemeente Mijdrecht zal blijken te hebben bezocht. S. 171. 7 Dec.

— Besluit tot aanvulling der voorschriften gegeven bij besluit van 18 April 1890, S. 64, tot uitvoering van art. 24 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals die is gewijzigd bij de wet van 8 Dec. 1889 (Stbl. n°. 175). S. 215. 20 Dec.

Onderwijs. (Hooger) Besluit tot wijziging van het besluit van 30 Juli 1886, S. 125, houdende aanwijzing van de buitenlandsche instellingen en getuigschriften, bedoeld in artikel 85*bis* der wet, regelende het hooger onderwijs, vastgesteld bij de wet van 23 Juli 1885 (Staatsblad nº. 141). S. 118. 22 Juli.

— Besluit houdende nadere wijziging van het bij besluit van 4 Juni 1878, S. 86, gewijzigde besluit van 27 April 1877, S. 87, waarbij de in de artikelen 84, 88 en 92 der wet van 28 April 1876, S. 102, bedoelde examens en promotiën zijn vastgesteld. S. 119. 22 Juli.

Onteigening. Wetten en besluiten tot onteigening ten algemeenen nutte van eigendommen voor:

een locaalspoorweg van Sittard over Heerlen tot aan de Nederlandsch-Pruissische grens, nabij Herzogenrath. S. 25. 26 Jan.

de verbetering van den waterafvoer in de Kamperpoortenvoorstad, gemeente Zwolle. S. 69. 10 April.

de verbetering van het kanaal van Drachten tot de Kolonievaart. S. 70. 10 April.

een spoorweg (tramweg) van Schouw naar Purmerend. S. 71. 10 April.

den aanleg van eene straat, met riool, verbindende de Prins-Willemstraat met de Duinstraat, met zijtakken naar den Drogersdijk, te Scheveningen. S. 89. 22 Juni.

het dempen van slooten, met verbetering van bestaande en aanleg van nieuwe verkeerswegen, in het westelijk gedeelte der gemeente 's Gravenhage. S. 90. 22 Juni.

het ophoogen van den Zuider-Maatweg, tot vorming van eene inundatiescheiding in de stelling van Amsterdam. S. 101. 22 Juni.

het maken ten behoeve van den vestingbouw van een verbindingswal in den Zuidwijkermeerpolder en het verbreeden van een gedeelte van de ringsloot van dien polder onder Beverwijk en Assendelft. S. 102. 22 Juni.

het maken ten behoeve van den vestingbouw van werken aan den St. Aagtendijk onder Wijk aan Zee en Duin en Heemskerk. S. 131. 29 Juli.

de verbreeding der Nobelstraat te Utrecht. S. 141. 30 Sept.

den aanleg van een dijk tot bedijking van den Grooten Veenpolder in Opsterland en Smallingerland. S. 167. 18 Nov.

de verzwaring van den Slaperdijk van het Hoogheemraadschap van Delfland. S. 172. 7 Dec.

de normaliseering van de Nieuwe Maas boven Rotterdam. S. 184. 12 Dec.

het maken van eene hoofdwatering ten beboeve van het waterschap Westerdiep. S. 185. 12 Dec.

Patentrecht. Besluit betreffende de meting voor het patentrecht van visschersvaartuigen, bekend onder den naam van kotters en aken. S. 88. 19 Juni.

Pensioenen. Besluit tot regeling van de pensioenen van ambtenaren, geëmploieerden en werklieden verbonden aan het Koloniaal Etablissement te Amsterdam. S. 76. 15 April.

— Wet tot wijziging en aanvulling van sommige artikelen van de wet van 9 Mei 1890, S. 79, tot regeling van het pensioen der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren. S. 145. 30 Sept.

Politie. Besluit tot nadere regeling der jaarwedden van de beambten der Rijksveldwacht. S. 49. 21 Febr.

— Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 11 November 1856, S. 114, houdende bepalingen omtrent de dienst der rijksveldwachters. S. 84. 15 Mei.

— Besluit van den Minister van Justitie, tot regeling van de indeeling van de rijksveldwacht in districten en brigaden. 30 Mei.

— Besluit van den Minister van Justitie, houdende vaststelling eener instructie voor de onbezoldigde rijksveldwachters. 22 Juni.

Posterij. Wet tot goedkeuring van contracten met de Stoomvaartmaatschappijen „Nederland" en „Rotterdamsche Lloyd", wegens het uitvoeren van eenen maildienst tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië. S. 59. 8 April.

— Besluit houdende nadere regeling van het port der pakketten, een gewicht van 5 kilogram niet te boven gaande, rechtstreeks over zee tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië verzonden wordende. S. 85. 29 Mei.

— Besluit houdende toekenning van vrijdom van briefport. 2 Juni.

Provinciaal bestuur. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de Prov. Staten bevoegd zijn tot behoud der waterstaatswerken binnen hunne provincie, voor zoover het toezicht op bepaalde werken niet bij de wet aan een ander is opgedragen, algemeene

voorschriften te geven en op de overtreding daarvan, volgens art. 1 der wet van 25 Mei 1880, S. 86, eene geldboete te stellen. 16 Oct.

Rechten van in-, uit- en doorvoer. Besluit houdende intrekking van het kantoor van expeditie en betaling en van laatste visitatie te Renven en opheffing van een heerbaan. S. 77. 17 April.

— Besluit houdende vestiging van kantoren en eerste wachten tot in- en uitklaring in de provincie Zuid-Holland, alsmede aanwijzing van den Hoek van Holland, onder de gemeente 's Gravenzande, als lichtingsplaats en als losplaats van goederen bij invoer ter zee en met spoortreinen. S. 79. 1 Mei.

— Wet houdende bepalingen omtrent vrijstelling van belastingen voor sommige buitenlandsche goederen. S. 175. 11 Dec.

— Wet tot verlenging van den termijn, bepaald bij de wet van 31 December 1890, S. 195, betreffende de heffing en de verzekering van de invoerrechten en accijnzen. S. 248. 29 Dec.

Rechtswezen. Wet tot wijziging van artikel 469 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. S. 61. 8 April.

— Wet tot intrekking van artikel 87 van de „wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie" en in verband daarmede tot wijziging van eenige bepalingen der bestaande wetgeving. S. 93. 22 Juni.

Registratie. Missive van den Minister van Financiën aan de directeuren der registratie en domeinen, betreffende toepassing der zegel- en registratiewetten op stukken betrekkelijk gedingen van onvermogenden. 12 Mei.

— Wet tot afschaffing van de rechten van registratie op aanstellingen en akten van beëediging van ambtenaren. S. 245. 29 Dec.

Rivieren. Besluit houdende wijziging en aanvulling van het Reglement van politie voor de scheepvaart en vlotvaart op de Merwede, de Noord en de Nieuwe Maas, vastgesteld bij besluit van 6 Mei 1892 (Stbl. n°. 97). S. 28. 30 Jan.

Wijziging van dit besluit. S. 214. 19 Dec.

— Besluit van den Minister van Oorlog, houdende vaststelling van een voorschrift voor het verstrekken van personeel en materieel voor het doen van seinschoten. 2 Mrt.

Rijnvaart. Besluit ter bekrachtiging van bepalingen tot wijziging en aanvulling van het Reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den Rijn, met inbegrip van de Waal en de Lek, van kracht verklaard bij besluit van den 12 April 1892 (Stbl. n°. 86). S. 29. 30 Jan.
219. 23 Dec.

Scheepvaart. Besluit houdende bepalingen betreffende de toelating van oorlogsschepen van vreemde mogendheden in 's Rijks zeegaten, havens en binnenwateren. S. 46. 2 Febr.

— Besluit houdende bepalingen tot vereenvoudiging der douane-formaliteiten voor stoomschepen, die Nederlandsche havens enkel aandoen om goederen bij te laden of passagiers te ontschepen of op te nemen. S. 48. 21 Febr.

— Besluit tot wijziging van het reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardijschepen, vastgesteld bij besluit van den 18 Maart 1891 (Staatsblad n°. 76). S. 81. 8 Mei.

Schuld. (Nationale) Besluit houdende machtiging tot uitgifte en beleening van *f* 12,000,000 in schatkistbiljetten volgens de wet van 4 April 1870 (Staatsblad n°. 62). S. 52. 17 Maart.

— Besluit betreffende de uitloting en aflossing van 3½ percents schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie Syndicaat voor 1894. S. 153. 16 Oct.

Spoorwegen. Besluit bepalende de plaatsing in het Staatsblad van de op 28 November 1892 te Berlijn tusschen Nederland en Duitschland gesloten overeenkomst tot regeling der aansluiting van den lokaalspoorweg Sittard-Herzogenrath op de Nederlandsch-Pruissische grens. S. 53. 22 Maart.

— Wet tot wijziging van de wet van 9 April 1875, S. 67, houdende regeling van den dienst en het gebruik der spoorwegen. S. 62. 8 April.

— Wet tot bekrachtiging van eene overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en met de Nederlandsche Zuiderspoorweg-Maatschappij betreffende den locaalspoorweg Sittard-Herzogenrath. S. 112. 23 Juni.

Sterke drank. Besluit tot vernietiging van een besluit van burgemeester en wethouders der gemeente Zuidlaren, waarbij vergunning is verleend aan G. Kremer aldaar tot verkoop van sterken drank in het klein. S. 83. 10 Mei.

— Wet houdende goedkeuring van het op 14 Fe-

bruari 1893 te 's Gravenhage onderteekend protokol betreffende de uitvoering van de den 16 November 1887 te 's Gravenhage gesloten internationale overeenkomst tot het tegengaan der misbruiken voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank op de Noordzee, buiten de territoriale wateren. S. 92. 22 Juni.

— Wet tot wijziging van de wet van 15 April 1891, S. 84, houdende bepalingen ter uitvoering van de op 16 November 1887 te 's Gravenhage gesloten internationale overeenkomst, strekkende tot het tegengaan der misbruiken, voortvloeiende uit den verkoop van sterken drank onder de visschers op de Noordzee, buiten de territoriale wateren. S. 262. 30 Dec.

Stoomwezen. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat het door den gebruiker van een stoomketel met een touw vastzetten en door een stuk ijzer overbelasten van de volgens de wettelijke voorschriften ingerichte en gebruikte veiligheidsklep van dien ketel, bij geene wet of verordening is verboden. 4 Dec.

Strafrecht en Strafvordering. Missive van den Minister van Justitie aan de heeren procureurs-generaal bij de gerechtshoven, officieren van justitie bij de arrondissements-rechtbanken, en de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongerechten, betreffende voordracht tot verwisseling van principale gevangenisstraf of hechtenis in geldboete. 13 Oct.

Tractaten. Internationale Sanitaire conventie van Venetië. S. 54. 23 Maart.

— Internationale schikking tot bescherming van den industrieelen eigendom. S. 55. 23 Maart.

— Luxemburg. Overeenkomst tot wederzijdsche uitlevering van misdadigers. S. 86. 31 Mei.

— Spanje. Verklaring van 12 Juli 1892 te Madrid geteekend nopens de voorloopige regeling der handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Spanje. S. 120. 24 Juli.
217. 21 Dec.

— Wijziging van art. 16, n°. 1, litt. *a*, van het hoofdverdrag der Algemeene Postvereeniging den 4den Juli 1891 te Weenen gesloten. S. 213. 15 Dec.

— Portugal. Overeenkomst tot nadere regeling van de verhoudingen tusschen Nederland en Portugal in den Archipel van Timor en Solor en de daarbij behoorende verklaring. S. 233. 29 Dec.

— België. Overeenkomst strekkende om wederkeerig ingezetenen, onderdanen van het andere land toe te laten om kosteloos te procedeeren, met ontheffing der verplichting tot het stellen der bij artikel 152 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bedoelde zekerheid. S. 244. 29 Dec.

Veeziekten. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het doen van uitgaven uit het voorschot ter goede rekening door het Rijk aan burgemeesters verstrekt krachtens art. 28 der wet van 20 Juli 1870 (Staatsblad n°. 131). 12 April.

— Missive van den Minister van Justitie aan de procureurs-generaal bij de gerechtshoven, betreffende het tijdig berechten van overtredingen der voorschriften ter zake van besmettelijke veeziekten. 15 Mei.

Verjaring. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de wet van den 8 November 1815, S. 51, niet stilzwijgend is afgeschaft door art. 1991 B. W. 24 Maart.

Verveningen. Wet houdende bepalingen omtrent overtreding van artikel 1 van het besluit van 17 Febr. 1819 (Stbl. n°. 6). S. 133. 1 Aug.

Visscherij. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat aan art. 9 der wet van 21 Juni 1881, S. 76, de Koning de bevoegdheid ontleent de daarbij bedoelde voorschriften vast te stellen ook ten aanzien van die wateren, waarvan particulieren de rechthebbenden zijn en dat tot de voorschriften bedoeld bij genoemd artikel behoort art. 1 van het bij besluit van 11 Augustus 1892, S. 198, vastgesteld reglement op het bevisschen van de Schelde en Zeeuwsche stroomen. 20 Nov.

Waarborg gouden en zilveren werken. Besluit tot wijziging der §§ 7 en 9 van artikel 2 van het besluit van 2 April 1864, S. 16, betreffende den vorm en het gebruik van Rijkskeurstempels voor gouden en zilveren werken. S. 103. 22 Juni.

Wapenen. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat onder de uitdrukking „diergelijke voorwerpen" in art. 2 tweede lid der wet van 9 Mei 1890, S. 81, niet behoort een ijzeren bokser of vingerring niet voorzien van punten. 9 Oct.

Weduwen- en Weezenfonds. Besluit tot vaststelling van een nieuw reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds voor de officieren van de landmacht in Nederlandsch-Indië. S. 155. 26 Oct.

Zegel. Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 13 Maart 1844, S. 18, betrekkelijk de wet op het recht van zegel. S. 51. 7 Maart.

Ziekten. (Besmettelijke) Besluit tot wijziging van het besluit van 4 Sept. 1892, S. 215, tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending der Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 56. 25 Maart.

— Wet tot wijziging van de wet van 28 Maart 1877, S. 35, tot wering van besmetting door uit zee aankomende schepen. S. 63. 8 April.

— Wet tot wijziging van de wet van 4 December 1872, S. 134, tot voorziening tegen besmettelijke ziekten. S. 64. 8 April.

— Besluit tot toepassing der wet van 26 April 1884, S. 80, aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884, S. 164, tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 116. 20 Juli.

— Besluit tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending der Aziatische cholera en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 137. 30 Aug.

Zout. Besluit houdende voorschriften omtrent het bepalen van de hoeveelheid zout in pekel, zeewater of ander zouthoudend water. S. 78. 22 April.

— Besluit waarbij vrijdom van accijns wordt toegestaan voor ruw zout, benoodigd voor het ontdooid houden van spoorwegrails en het reinigen van openbare wegen. S. 162. 13 Nov.